

མཚན་མི་གཞི་གཞུང་ལྷན་ཁག་གཞི་སྐོར་བཞུགས་པོའ་ལྟོན་པའོ།

མི་ཚོས་དེས་དོན་གྱི་མཚོ།

མོན་པ་གྲུབ་པ་ཕྱིན་དོམ་པོའ་པ་ལོས་རབ་གྱུ་ལ་མཚོན་གྱིས་མཚན།

མཚན་མི་གཞི་གཞུང་ལྷན་ཁག་གཞི་སྐོར་བཞུགས་པོའ་ལྟོན་པའོ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུ་སྐོར་ལོ་ལྔ་པ་ ༥

རི་ཚོས་ངས་དོན་གྱི་མཚོ།

ཇོ་ནང་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚོ་གྱིས་མཛོད།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་དབར་སྐྱོན་བྱས།

© Institute of Tibetan Classics, 2013

All rights reserved.

Compiled, edited and published by the Institute of Tibetan Classics

www.tibetanclassics.org

དཔེ་དེབ་འདི་མ་དཔེ་ངོས་འཛིན་ཁ་གསལ་ཐོག་བསྐྱར་དུ་དཔར་སྐྱོན་གནང་ན་དགག་བྱ་མེད།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུ་སྐུ་བོད་ཐོང་། ༥

རི་ཚོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ།

མཛད་པ་པོ། རྫོན་ཀུན་མཁུན་དོལ་པོ་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།

(1929-1969)

བརྗོད་བྱ། དཔལ་ཇོ་ནང་པའི་ལུགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་ཚུགས་བསྐྱོགས་དང་དཔར་སྐྱོན་ལྷན་

སློབ་ ༡༩༩༡ ལོར་ལྷི་ལིར་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྱོན།

Series title: bod kyi gtsug lag gces btus, vol.7

Volume title: ri chos nges don rgya mtso

Author: Dolpopa Sherap Gyaltzen (1292-1361)

1. Tibetan Buddhism - Jonang School - Shentong Philosophy -
Tathagatagarbha - Alayavijnana - Buddha Nature Teachings - the Buddha
Within -Third Turning - the Definitive Vehicle - Tathagatagarbhasutra -
Parinirvanasutra - Kalachakra tantra -The Stainless Light - Hevajratantra
2. Maitreya - Asangha - Vasubhandu - Nagarjuna - Aryadeva - Pundarika -
Ratnakarashanti - Dolpopa Shes rab rgyal mtshan

ISBN 978-81-89165-07-0

Printed at Archana, New Delhi, India
www.archanapress.com

THE DALAI LAMA

༡། བོད་གངས་ཅན་གྱི་རྒྱང་ས་སུ་མི་ལོ་ཉེས་སྤོང་བརྒྱལ་བའི་སྤོན་ནས་སྐད་ཡིག་གིས་མཚོན་པའི་རིག་གནས་དར་འཕེལ་
 བྱེད་ཏུ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་བཅན་པོ་ཚོས་རྒྱལ་ལོ་པའི་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཡག་འདྲིན་ལས་སྤོན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཚོས་རྒྱལ་དཔལ་རྒྱ་ལོ་རྒྱའི་མཁའ་པོའི་བཞེད་རྒྱུན་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཙུ་བ་བརྟན་པོ་རྒྱུགས་ཏེ་སྤྱི་རྒྱུང་ས་ལས་
 འདས་པའི་འདི་ལྟའི་རེ་བ་སྐོང་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན། དེར་གཞི་དུས་
 ལྷུང་བོད་མི་རིགས་དང་། དེ་མཚུངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་རིག་གཞུང་ཁྲུབ་གདལ་ཆེན་པོ་བྱུང་བའི་ཆེན་པོ་དོན་རིག་
 ཀྱི་ཡུལ་དང་། རུ་སུའི་ཁོངས་ཀྱི་ཐུ་བ་དང་ཀལ་མུག་སོགས། དེ་བཞིན་ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ། རྒྱུགས་མཚུངས་རི་བོ་དེ་མ་ལ་
 ཡའི་རྫོང་རྒྱུད་དུ་ཆགས་པའི་འབྲུག་འབྲས་དང་ལ་དགས། རྩ་རྒྱ། རྩེ་དོ་སོགས་ཀྱིས་མ་ཚད་པར་འང་མ་གྲིང་གི་ས་ཁྲུལ་དུ་མར་
 བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་ལྟ་བུའི་ཀྱིས་སྤྱིར་འགྲོ་བ་མིའི་བདེ་དོན་དང་། ལྷག་པར་ནང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེའི་ཐོག་ཞབས་འདེགས་གང་
 འཚམས་བསྐྱབས་དང་སྐྱབ་མུས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད་སྤང་གྲང་ལྟའི་ཚན་རིག་དང་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྤོན་ནས་སྤར་ལྷག་ཞབས་
 འདེགས་སྐྱབ་བྱུང་བ་ལྷིན་པ་གདོན་མེ་།

རྒྱ་མཚོན་དེ་ལྟར་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལམ་ཁེ་ར་ཏོན་གྱི་ཡལ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁྲིམ་དཔྱད་ཏུ་ཁང་གིས་བོད་ཀྱི་གཙུག་
 ཡག་གཅེས་བཏུས་ཞེས་པ་བོད་ཀྱི་རིས་མེད་མཁའ་གྲུབ་ཚད་ལྡན་དུ་མས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་པོད་ལྟེང་སུམ་རུ་ཐམ་པ་
 རྩུགས་གཅིག་དུ་བསྒྲིགས་ཏེ་ཞུས་དག་ཏེས་འདོངས་སོང་བ་དེར་རབས་ཀྱི་སྤུལ་དང་མཐུན་པ་དེབ་གཟུགས་ཐོག་དཔར་སྐྱུན་
 རྟེན་བཞིན་ཡོད་པར་སྤྱིང་ནས་ཡི་རང་བཞུགས་བརྗོད་ལྟེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་འདིས་བོད་ཀྱི་སྤོབ་
 གཉེར་གྱི་བསྐྱེ་གནས་མང་པོར་གལ་ཆེའི་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདེ་དག་བཟླ་ཚོག་ཡོང་རྒྱ་དང་། ལྷག་པར་རང་རིགས་སློ་
 གསར་གཞིན་རྒྱ་རྣམས་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་འདི་ལ་དོ་སྤང་ཆེར་བསྐྱེད་དང་གཞུང་དོན་
 སློབ་གཉེར་བྱ་རྒྱའི་ཆ་རྒྱུན་དང་ལོ་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་ཐོབ་རྒྱའི་རེ་སྤོན་བཅས། ཏུ་ལའི་སྐུ་མར་འབོད་པ། ལྷག་ཏུ་དེ་གེ་
 སྤོང་བསྟན་འདོན་རྒྱ་མཚོས། རབ་བྱུང་བརྒྱ་བདུན་པའི་ལྷུགས་དྲ་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༧

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༠ བཟང་པོ་ལ།

༡ བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཅུ་པོ་དང་ཐེང་ཚང་ཚོ་གསལ་སྤྲོད་དང་དཔར་སྐྱབས་ཀྱི་རྒྱ་
འགོ་དེ་མཐུན་ཞུ་བ་ཡོངས་རྫོགས་ཨ་རིའི་མི་རིགས་སྐྱེ་ཞབས་སྡེ་དེ་ཉེར་གཏོག་དང་། Barry
J.Hershey ལུ་སྐྱེ་ཞུ་བའི་ཉེར་གཏོག་ Connie Hershey ཉེར་གཏོག་གི་ཚེས་ཚང་གི་དགོ་ཅུ་ The
Hershey Family Foundation བཅས་ནས་སྐྱེ་བར་དང་གཏོང་སྤྲོད་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟར་ཆེ་ལྷག་དོན་
ལུ་ཐོག་འདི་ཕྱི་དེ་ལེགས་ཚོགས་བསམ་དོན་བཞིན་ལུ་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐོན་འདུན་ལྷན་

ཕྱོགས་སྒྲིག་པའི་གྲུང་བརྗོད།

དེ་ལམ་འདིར་རིས་མེད་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དུ་མས་བརྩམས་བསྒྲིགས་མཛད་པའི་གཞུང་གལ་ཆེན་བརྒྱ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུན་ཏེ་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཙུག་པོ་བརྒྱ་ཞེས་པའི་བོད་ཕྱི་གསར་དུ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དབར་བསྐྱེད་ལུ་བ་ནི། གཙོ་བོ་རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་ནང་དོན་རིག་པའི་གནས་ཟབ་མོ་རྣམས་ཆ་ཚང་བ་བོད་གུངས་མི་མང་བ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དེར་རབས་སློབ་གསར་བའི་ཡིད་དོར་ལེགས་པར་མཚོན་ཐུབ་པ་དང་། དེ་མཚུངས་སློབ་གསར་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་ནས་གལ་ཆེན་བརྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་བཀྲི་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཐོབ་པའི་དམིགས་ལུ་བ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན། དམིགས་ལུ་བ་གཞན་ཡང་རིམ་བཤམ་གལ་ཆེན་བོད་ཀྱི་བརྟན་བཅོས་འདི་རྣམས་དབྱིན་ཡིག་སོགས་འཛམ་གླིང་རྒྱ་དམིག་གཞན་དུ་ལབ་སྐྱར་གྱི་ལམ་ནས་ནམ་ཞིག་གཞུང་རྩོམ་པ་བའི་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེ་ལག་རྣམས་ཀྱི་མཚན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་གྲགས་ཐུབ་པ་མ་ཟད་དེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་གལ་ཆེན་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་འཛམ་གླིང་སྤྱིའི་སྡེ་ཆེན་གཙུག་ལག་གི་གྲལ་དུ་སྤྲེལ་བའི་ཉེ་སྤྲེལ་མང་པོར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བའང་སྲིད་སྟེ།

བོད་ཕྱི་ལོ་ཉིད་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལུ་ལྷན་ལེན། ཅུ་བ་ཁོ་བོ་ལུ་བརྟན་སྤྱི་བས་འགན་ཁུར་གྱིས་ལོ་གསར་རིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་མང་པོར་དབྱུང་ཞིབ་ཀྱིས་བོད་ཕྱི་ལོ་ཉིད་ནང་རི་བཞུགས་ཀྱི་ཕྱག་དཔེའི་མཚན་ཐོའི་གཞི་མ་བཞེད་བསྒྲིགས་ལུ་ལེན། ལས་དོན་འདིའི་ཐོག་ལྷན་ལེན་གོང་ས་ལྷན་ལེན་མགོན་ཆེན་པོས་དབུས་རིས་མེད་སྤྱི་ཆེན་ལག་དང་དེ་མཚུངས་བོད་ཀྱི་མཁས་དབང་ལག་ལའང་བཀའ་སློབ་ལུ་ཡོད། དེ་ཡང་སྤྱིར་རང་ཅག་བོད་ཀྱི་རྒྱ་དམིག་ནང་སྤྱི་གཞུང་སྤོལ་ལ་རིག་གནས་ཆེན་པོ་དང་རྒྱ་བ་ལུ་ཞེས་གྲགས་པ་ལྷར་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལམ་ལུགས་སྤྱི་ཆོས་སྤོལ་བའི་བརྟན་བཅོས་སྤྱི་ཕྱག་བཀའ་བ་བཞུགས་མོད། འདིར་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ལུ་རབས་བརྟན་པའི་ནང་དུ་ལྷ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་འདིའི་སྤོལ་གཏོང་བ་ནས་བརྒྱུད་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་རྟོན་ཆའི་བར་གྱི་དུས་ལྷན་མི་ལོ་ཆེན་སྤོལ་བརྒྱ་ཅམ་འདིའི་ནང་དུ་རྒྱུ་བའི་མཁས་དབང་ཆོད་ལྷན་གལ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྩོམ་གཞུང་གནད་ཆེན་པོ་ལག་མང་ཙམ་ཞིག་བོད་ཕྱི་ལོ་ཉིད་འདི་ནང་གཙུག་པོ་བརྒྱུ་ལུ་ཡོད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཐོག་མར་བོད་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་རྒྱུ་བའི་ཆོས་བརྒྱུ་ཆེན་པོ་ཆོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ། ས་དགོ་བཀའ་རྟོན་ཆོ་བོ་བོན་དང་བཙས་པ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་དག་སྤོལ་བའི་ཕྱོགས་བསྐྱེད་ལག་དེ་ནས་རྒྱལ་ཁྲིའི་སྤྱི་དུ་སྤོལ་བའི་སྤོལ་སྤོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱི་ལོ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྗོད་གསལ་རིམ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཕོར་ལོའི་རྣམ་གཞག་

དེ་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྡེ་ཚོན་ལ་ཕར་བྱིན་དང་། ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བུ། ཚད་མ་རིག་པ། མངོན་པ་གོང་ལོག་གཉིས།
གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཅས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལེགས་བཤད་ལྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་སོགས་སྟོན་པའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པ་
ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས་སྡེ་ཚོགས། གཞན་ཡང་གསོ་བ་རིག་པ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་། སྤར་སྟོན་གྱི་རྩིས། བོད་
ཀྱི་ལྷ་མོའི་གཞུང་ཚེན་ཁག་རྒྱལ་རབས་དང་ཚོས་འབྱུང་རྟེན་རིགས་གལ་ཆེ་དཔེ་མཚོན་བཅས་སྡེ་ཚོན་འདི་ཚ་ཚང་བོད་
གུངས་སོག་གཉིས་ནང་ལེགས་པར་མཚོན་གྲུབ་པ་ལྟས་ཡོད།

བོད་ཐོང་འདི་བཞིན་ལྷ་སྤྲིག་དངོས་གཞི་ལྷན་བས་ཐོག་མར་གཞུང་སོ་སོ་ཀམ་སྤྲའི་ནང་འཇུག་དུས་མ་
དཔེ་བོད་དཔར་རྟེན་པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ལྷ་སྤྲིག་གིས་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་དེ་ཕྱི་མོར་བརྒྱུད་ས། དེ་ནས་གཞུང་དེའི་མ་དཔེ་
བོད་དཔར་མི་འདྲ་བ་ཇི་བཞུགས་པམ་རྩུན་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་མ་དཔེ་མི་འདྲ་བའི་ནང་དཔར་ཡིག་མཐུན་མིན་ཇི་ཡོད་
དོས་ལེགས་པར་བརྒྱུད་སྟེ་མཚན་ཐོ་བཞོད་དེ་མ་དཔེའི་ནང་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་མོར་རིགས་རྣམས་བཅོས་ཤིང་
གཤམ་དུ་མཚན་ནང་དེ་དོན་གསལ་བཤད་དང་། གཞན་དོགས་གཞི་ཡོད་པ་རྣམས་རང་སོར་བཞག་སྟེ་ལོག་གི་མཚན་
ནང་མོར་བཅོས་ཇི་ལྟར་དགོས་མིན་གྱི་བསམ་འཚར་ལུས་ཡོད་པ་ལས་རྩ་བའི་མ་དཔེ་བོད་དཔར་གང་ལ་གཞི་བཅོལ་བ་
དེ་ཚད་ལྡན་རང་དབུ་བྱས་ཏེ་ལྷ་དག་གཅེད་དེས་ཐེངས་དུ་མ་སོང་བ་ལྟས་ཡོད། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་གྲོག་པ་བོ་དོན་གཉེར་
ཅན་རྣམས་ནས་ཁུངས་བཅོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་དབྱུད་ཞིབ་གནང་བདེའི་སྤྱད་ལུང་གཞུང་སོ་སོའི་ནང་ལུང་འདྲེན་ཇི་
ཡོད་གང་གྲུབ་དོས་འཛིན་གྱིས་བཀའ་བསྟན་དང་གསུང་འབུམ་སོགས་གང་ཡིན་ཚད་ལྡན་དཔར་མ་ཞིག་གི་སྟེང་ནས་
ཕྱག་དཔེ་སོ་སོའི་མཚན། དཔར་མ་གང་ཡིན་གྱི་དོས་འཛིན། བོད་ཨང་གུངས། ཤོག་སྤྱད་དང་ཡིག་ཐོང་གི་ཨང་གུངས་
བཅས་གསལ་བོ་བཞོད་དེ་གཤམ་དུ་ལྷ་སྤྲིག་པའི་མཚན་ཞེས་པའི་ནང་བསྟན་ཡོད། དཔེ་དེབ་གྲོག་སྐྱབས་གཞུང་
གི་ཚན་པ་གལ་ཆེ་རྣམས་དོས་འཛིན་སྤྱོད་དང་། ཕྱག་དཔེ་གཟིགས་བདེ་བོ་ཡོང་ཆེད་གཞུང་དོན་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་དེབ་
ཀྱི་དབུ་དཀར་ཆག་ལོགས་སུ་བཞོད་པ་ལྟར་ཚན་པ་སོ་སོར་བཞོས་ཏེ་འགོར་ས་བཅད་ཆེ་ཁག་གང་ཡིན་བཞོད་པ་མ་
ཟད་ནང་དོན་རྣམས་ཀྱང་དེང་རབས་ཀྱི་དཔེ་དེབ་སྤྲིག་ལྟགས་ལྟར་དུ་མ་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་སྡེ་ཕྱིའི་དབྱེ་མཚམས་གསལ་
བོ་དོས་འཛིན་གྲུབ་པ་བྱས་ཡོད། གཞན་ཡང་བོད་སོ་སོའི་ནང་ཇི་བཞུགས་ཀྱི་གཞུང་གང་ཡིན་རྒྱུ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
དོན་གནས་དཔེར་ན་རྩུམ་པ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་སྟེང་དོན་དང་། གཞུང་སོ་སོའི་དོན་རགས་རིམ་ཅམ་འབྲེལ་བཟོད་སོགས་གསལ་
བའི་སྟོན་གྲོང་དོ་སྟོན་གྱང་བཞོད་ཡོད་པ་བཅས་སྡེ་ཕྱིའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལ་གང་ཤེས་གྱིས་དམ་དོན་ཅི་ལུས་ལྷུས་
ཡང་ད་དུང་ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་དང་། གཞུང་མཚམས་སྡེ་ཕྱི་ཕྱི་རྩུམ་སོགས་གང་ཐད་ནས་མོར་འབྲུལ་གྱུར་ཡོད་དེས་པས་མཁྱེན་
ལྡན་རྣམས་ནས་བཟོད་པར་མཛད་འཚོལ།

དེ་བཞིན་དུང་ཚོ་ཞུ་བའི་ཕ་རྒྱུ་ལ་ཕྱག་ལཱ་ལ་ལྟུང་མཐོང་ཀྱི་ལན་པ་དང་། ལྷག་པར་མ་དཔེ་ལག་སོན་མཁུར་བ་སོགས་
ཀྱིས་པོད་མེད་འདི་ནང་དེས་པར་བཞུགས་སུ་འོས་པའི་དཔེ་གཞུང་གལ་ཆེའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལྷན་ཡོད་དེས་པས་
མང་པོས་མཁུར་པའི་མཁུར་སར་བཞོད་གསོལ་ཞུ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྲད་ནས་ཀྱང་རིམ་པས་པོད་མེད་འདིར་པོད་
གངས་གསར་པ་བསྐྱོན་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་འོང་སྲིད་ན་དེར་སྤྲོན་པའི་བཀའ་སློབ་དགོངས་འཆར་ཡང་ལྷག་སྟོང་ཡོང་
བ་ཞེས་པེ་བསྟུན་ཡང་ཞུ་བ།

མཐའ་དོན་པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་པོད་མེད་འདི་བཞིན་ཚོགས་པ་སྐྱིགས་ཀྱིས་དཔར་བསྐྱོན་རིམ་
པས་ཞུ་བའི་གལ་ཆེའི་ལས་དོན་འདི་ཐོག་དང་ཚོར་སྣ་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེས་མཐོའི་སློབ་གཉེར་ཁང་ནས་ཞུ་བའི་ཕ་ཚོར་མཐོ་
སློབ་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་ཇི་བཞུགས་ཀྱི་པོད་དཔེ་རྣམས་ལྷག་པར་དཔུང་ཞིབ་ཞུ་བའི་གོ་སྐབས་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་
དུང་པེ་གཞུང་དགོན་རིགས་རྣམས་ཨ་རི་ནང་བསྟན་པོད་ཀྱི་དཔེ་ཚོགས་སྟེ་གནས་ཁང་ནས་གཡར་གནང་སྐབས་འཇུག་ཐོབ་
པ་དང་། གཞུང་གི་མ་དཔེ་རྣམས་ཀམ་སུ་ཏའི་ནང་འཇུག་ཀྱི་ལྷགས་འགན་དགའ་ལྡན་གར་ཅེ་གྲ་ཚང་གི་དཔེ་མཛོད་
ཁང་ནས་བཞེས་པ་བཅས་ལ་སྐྱབས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བའི་གཞུང་གཞན་ཡང་ལྷག་དཔེ་ཞུ་བའི་གཙོ་བོ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་པས་ཀྱང་ལྷན་སྟེད་
ལས་དོན་ཆེ་ཡའི་རིགས་རྣམས་དེ་བཅོས་འདི་ཆེད་བཀོད་ཞུ་བའི་ཕ་ས་གནང་ཐོག་ཁོ་བོ་ལྷན་བསྟན་སྐྱོན་པས་ཀྱང་ལྷན་སྟེད་
དཀའ་བ་རྣམས་ལ་གང་གིས་འཚོལ་ཞིབ་རོགས་བྱས་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེ་བའི་རྣམས་དང་རབས་དང་མཐུན་
པར་གཞུང་འཚམས་འབྲེད་ཀྱི་དང་སྐབས་འབབ་འགོ་བཙུག་པོད་འགོད་ཀྱི་སོགས་ཀྱི་འགན་སྲུངས་གིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་
ཡོངས་རྫོགས་ཐེངས་སུ་ཕྱི་གཉེས་སྟོག་སྟེ་ཞུ་དག་སྐབས་པ་སོགས་ཞུས་ཡོད། ཞུ་བའི་ཕ་ཚོས་བཀོད་པའི་ཚོར་བཅོས་དང་
མཚན་རྣམས་དང་དཔེ་སྟངས་ཁོ་བོས་ཐོས་ཐོས་ཞུ་བའི་བཀྱིས་པའི་ཚོར་བཅོས་དང་མཚན་ཁ་བསྐྱོན་རྣམས་མ་ཚོར་བར་སྐབས་སོ་
སོར་འཕོད་པ་སོགས་ལས་དོན་དུ་མའི་འགན་སློབ་བཟང་ཚོས་དར་ནས་གནང་བ་བཅས། ཚང་མར་སྐྱབས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བའི་
སྟོན་འགོའི་སྐྱེད་བཙུན་ཀྱི་ལྷན་ལྷན་པོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་ཚོགས་སྐྱིག་དང་ཞུ་བའི་འགན་འཛིན་སྐྱེད་རིབ་
ལྷ་རམས་སྐབས་ལྷན་སྐྱོན་པས་སྤྲོ་ཆོས་ལ། །།

དཀར་ཆག

སྐྱོན་གྱི་དོ་སྐྱོད།xxiii
 དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།xxxv

མི་ཚོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ།

ཕ་བའི་ས་བཅད་དང་པོ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ།1
 ཕ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ། ལྷགས་པའི་བཤད་པ་དངོས། འདི་ལ་གསུམ།
 དང་པོ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་མདོར་བསྟན་པ། འདི་ལ་གསུམ།
 ༡ རེས་དོན་གྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་བསྟན་པ།1
 ༢ དེ་རྣམས་ལུང་གིས་གྲུབ་ཚུལ་བསྟན་པ།2
 ༣ སྐྱ་གཉིས་ཀའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་བསྟན་པ།6

གཞིའི་སྐབས།

གཉིས་པ། དེ་རྣམས་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ། འདི་ལ་གསུམ།
 ༡ གཞི་ལ་དོན་དམ་གྱི་སངས་རྒྱས་གདོད་ནས་བཞུགས་ཚུལ།^༡6
 ༡ ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྟན་པ།6
 ༢ དེ་རྣམ་དག་ལུང་གིས་ལེགས་པར་སྐྱབ་པ།^{༡༧}7
 ༡) དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་བརྟན་གཡོ་ཀུན་ལ་བྱབ་པར་བཞུགས་ཚུལ།7
 (༡) རྒྱའི་མཚན་ཉིད་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་གསུངས་ཚུལ།7
 (༢) འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་གསང་སྟགས་ཟབ་མོ་ལས་གསུངས་ཚུལ།9
 ༣) དེ་ལྟར་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་གྱི་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ག་ཡིན་ཚུལ།11
 ༤) དེ་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྐྱིད་པོ་ཡིན་ཚུལ་དཔེ་དོན་མང་པོས་བསྟན་པ།13
 ༥) དེ་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་དོན་གཅིག་དུ་བསྟན་པ།14

༡) དེ་ཉིད་རྒྱུད་སྡེར་གསུངས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟུང་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ།14

༢) དེ་ཉིད་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མའི་རྒྱུད་དང་རྗེ་མའི་རིགས་སུ་བཞུགས་ཚུལ།16

༣) དེ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟར་གཞི་འབྲས་དོབ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བཞུགས་ཚུལ།19

༤) དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཚོས་སྐྱའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་བཞུགས་ཚུལ།21

༥) དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་བཞུགས་ཚུལ།22

༦) དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཚེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟགས་ཀྱི་རིགས་དུ་མར་བཞུགས་ཚུལ།24

༧) དེ་ཉིད་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་དང་ཚོས་སྐྱ་ལ་སོགས་པར་བཞུགས་ཚུལ།26

༨) དེ་ཉིད་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཞུགས་ཚུལ།27

༩) དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཚོས་སྐྱ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཀུན་འདུས་སུ་བཞུགས་ཚུལ།28

༡༠) དོན་དེ་ལྟར་འཕགས་པ་སྐྱེ་བུ་ཡབ་སྲས་ཀྱང་བཞེད་པར་བསྟན་པ།34

༣ ལུང་ལ་མི་མཁའ་བས་པས་བརྟགས་པའི་ལྟ་ངན་སྤང་བར་གདམས་པ།༡༡

༡) དགོས་པ་བསྟན་པ་ལས་དྲང་དོན་དུ་འབྱུང་བའི་སྤིག་ལྟ་སྤང་བ།36

 (༡) རྒྱུད་སྤང་མར་དགོས་པ་བསྟན་པ་ལས་དྲང་དོན་དུ་འབྱུང་བའི་སྤིག་ལྟ་སྤང་བ།36

 (༢) ལང་ཀར་གཤེགས་པར་དགོས་པ་བསྟན་པ་ལས་དྲང་དོན་དུ་འབྱུང་བའི་སྤིག་ལྟ་སྤང་བ།38

༢) བདེ་གཤེགས་སྤིང་བོ་དོན་ལ་མེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བས་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ།42

༣) དག་པའི་བདག་སོགས་དོན་ལ་མེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ།45

༤) བདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་འགལ་བར་སྤང་ཡང་སྤྱོན་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ།48

༥) དག་པའི་བདག་དང་ཨ་རྟེ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ།51

༦) དག་པའི་བདག་གི་དབྱིངས་དང་ཤེར་ཕྱིན་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ།56

༧) གནས་ལུགས་ལ་མི་མཁའ་བ་བཀག་ནས་གཞི་མི་བཞེན་པའི་བཞུགས་ཚུལ་བསྟན་པ།57

༨) བདེ་གཤེགས་སྤིང་བོ་ས་བོན་ལ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ།59

༩) དེས་ན་དོན་དམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཚང་བར་བཞུགས་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་བསྟན་པ།61

༡༠) དེ་ལྟར་གཞི་ལ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ།61

༡༡) དེ་ལྟར་མི་བཞུགས་ན་དོན་དམ་ཡང་མེད་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བས་གསོད་ཚུལ།66

༤ དེ་ལ་མ་དད་པའི་ཉེས་དམིགས་སྤང་བར་གདམས་པ།

 ༡) ཉེས་དམིགས་མང་པོ་སྤང་བར་གདམས་པ།67

 ༢) དེའི་ཐབས་ལ་གྱུས་པར་གདམས་པ།77

༥ དེ་ལ་དད་པའི་ཕན་ཡོན་སྤང་བར་གདམས་པ།

 ༡) ཕན་ཡོན་སྤངས་ཆེན་ཐོབ་པར་བྱ་བ།79

 ༢) དེའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་པར་གདམས་པ།84

༦ དེ་ལ་འཆལ་བའི་ལོག་རྟོག་སྣ་ཚོགས་སྤང་བ།

 ༡) སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤངས་རྟོགས་ཚང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ།88

 ༢) སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ།89

 ༣) སྤང་གཞི་སྤང་བུ་ལ་སོགས་ལ་འབྲུལ་པའི་ལོག་རྟོག་སྤང་བ།90

༧ དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་ནས་བསྟོན་ཅིང་ལྷག་འཚལ་བ།95

ལམ་གྱི་སྐབས།

ཁ དེ་ཐོབ་པར་རྣམས་པའི་ལམ་མཚོག་ཟབ་མོ་བསྟེན་ཚུལ། འདི་ལ་གསུམ།

༡ ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་བསྟན་པ།༡༠

 ༡) ལམ་རྣམ་དག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ།95

 ༢) རང་སྟོང་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་བསྟན་པ།96

 ༣) རྟོག་མེད་སྦྱོས་བུལ་གྱི་སྦོམ་བ་རྣམ་དག་བསྟན་པ།96

 ༤) དེ་ལ་མན་ངག་གི་གནད་ཟབ་མོ་དགོས་པར་བསྟན་པ།97

 ༥) ཐུན་མོང་གི་སྦོམ་པ་དང་སྦྱོང་བ་རྣམ་དག་གཉིས་གཞན་ཏུ་བསྟན་པ།97

 ༦) འདིར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་ངོ་སྤྲོད་པ།97

 ༧) དེ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྐགས་ཀྱི་དོན་ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་པ།98

 ༨) འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་དྲི་མ་རིམ་གསུམ་སྦྱོང་ཚུལ་དཔེ་ཡིས་བསྟན་པ།98

 ༩) འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ་གཏན་ལ་དབབ་པ།99

 ༡༠) དེ་ལ་འབྲུལ་པའི་ལོག་རྟོག་མང་པོ་བསལ་བ།101

༡ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་བ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ། འདི་ལ་གཉིས།

༡) བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ།103

༢) བཤད་པའི་དོན་དངོས།༥104

(༡) ལྷོང་མི་ལྷོང་དང་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པས་རང་ལྷོང་འདི་ལས་གཞན་པའི་

ལྷོང་ཉིད་ཟབ་མོ་གྲུབ་ཚུལ།༡104

<༡> ལྷོང་ཚུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དུ་མ་མདོར་བསྟན་པ།༤104

[༡] ཚུལ་དང་ཚུལ་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་ལྷོང་མི་ལྷོང་དུ་དབྱེ་བ།104

[༢] དེ་ཉིད་ལྷོང་པའི་ལྷོང་པ་དང་མི་ལྷོང་པའི་ལྷོང་པར་གསུངས་ཚུལ།107

[༣] ཡང་དེ་ཉིད་སློབ་ཀྱི་མ་དང་བདེ་གཤེགས་སྤོང་བའི་ལྷོང་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ།108

[༤] དེ་དག་ལས་གསང་སྟགས་ཟབ་མོའི་ལྷོང་ཚེན་ཁྱད་པར་དུ་ངོས་གཟུང་བ།108

<༢> དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ།༤

[༡] གང་གིས་ལྷོང་པ་དང་ལྷོང་པའི་གཞི་གང་ཡིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།109

[༢] དེ་ཉིད་གཤིས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཚུལ།111

[༣] དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་ཡོད་མེད་རྟོག་ཚད་སློབ་ལས་འདས་ཚུལ།112

[༤] ལྷོང་ཚུལ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ།113

[༥] ལྷོང་ཚུལ་དེ་ཉིད་བསལ་བཞག་མེད་པ་དང་ལྷོང་མི་ལྷོང་གི་དོན་དུ་གསུངས་ཚུལ།114

[༦] ལྷོང་ཚུལ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་མེད་དང་སྤངས་རྟོགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་

དུ་གསུངས་ཚུལ།114

[༧] ལྷོང་གཞི་དོན་དམ་གཞན་ལྷོང་ལ་ལུང་འགལ་གྱི་ལོག་རྟོག་བསལ་བ།116

[༨] ལྷོང་གཞི་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་ལྷོང་ཉིད་ཚེན་པོར་གསུངས་ཚུལ།117

[༩] དེ་ལྟར་རྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་སློབ་སྦྱར་སྤང་བ།༡༠118

(༡) འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང་

གཞོན་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པ།118

(༢) དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པ།119

(༣) ལྱད་པར་དུ་དབྱུང་མཐའ་སེམས་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྟོན་དེ་མཚུངས་པར་བསྟན།121

{ ༤ } སེམས་ཙམ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་ཤེས་པས་འགའ་ཞིག་འབྱུང་པར་བསྟན། 122

{ ༥ } དོན་དམ་གྱི་སེམས་ཙམ་གསང་སྟགས་ཟབ་མོ་རྣམས་སྤྱི་ཡང་བསྟན་ཚུལ། 124

{ ༦ } འགའ་ཞིག་ཏུ་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སེམས་ཙམ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ། 126

{ ༧ } མངོན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གཞན་ལ་ཡང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་སྦྱོན་བསལ་བ། 127

{ ༨ } གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཙམ་སྦྱོན་པས་དེའི་རང་གཞུང་ཏུ་འགྱུར་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།..129

{ ༩ } རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་ཏུ་འདོད་ན་དེའི་དགོགས་པ་མ་ཤེས་པར་བསྟན་པ།..131

{ ༡༠ } དེས་ན་ཤན་འབྲེད་པའི་མན་ངག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ།..132

(༡) ལྷོང་གཞིའི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་སྣོང་འདི་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཉིད་
གྲུབ་ཚུལ། འདི་ལ་གཉིས།

<༡> རྣམ་གྲངས་དངོས། ༡ 132

 [༡] རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཅན་གྱི་སྣོང་ཚེན་ཟབ་མོ་མདོར་བསྟན་པ། 132

 [༡] རང་སྣོང་དང་དོན་དམ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༡... 133

 [༡] རང་སྣོང་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། 133

 [༡] རང་སྣོང་དང་ཡང་དག་མཐའ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། 134

 [༡] རང་སྣོང་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། 135

 [༤] རང་སྣོང་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། 135

 [༥] རང་སྣོང་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། 135

 [༦] རང་སྣོང་དང་དོན་དམ་བྱང་སེམས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། 135

 [༧] དེ་རྣམས་ལ་ཉེས་སྲོང་གི་ལན་ཡང་སྐབས་ཇི་ལྟ་བར་དགག་པ། 136

 [༨] གནས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ག་དང་རང་སྣོང་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། 136

 [༩] གནས་ལུགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་དང་རང་སྣོང་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ། 139

 [༡༠] གནས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་རང་སྣོང་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།..143

{17} གནས་ལུགས་ཀྱི་གསལ་བཤད་ཆེན་ལ་སོགས་པ་དང་རང་སྤོང་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་
 ཐལ་བ།145

{18} གནས་ལུགས་ཀྱི་གསུམ་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་དང་རང་སྤོང་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་
 ཐལ་བ།146

{19} རོན་དམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་མང་པོ་གསུངས་པ་ཡང་རང་སྤོང་གཞན་དུ་བསྟན་པ།148

 1) རློན་བསྟུས་སྟོན་མར་གསུངས་པ་ཡང་རང་སྤོང་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་པ།148

 2) རོན་དམ་གྱི་མཚན་བརྗོད་དུ་གསུངས་པ་ཡང་རང་སྤོང་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་པ། 19.151

 1) ལུས་ལོན་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ།151

 2) རྣམ་གྱི་རིགས་དུག་ལ་གཟིགས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ།151

 3) རླུ་འབྲུལ་དྲ་བས་བྱང་ཆུབ་པར་གསུངས་པ།151

 4) རོན་དམ་གྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དུལ་ལོར་ཆེན་པོར་གསུངས་པ།152

 5) ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གསུངས་པ།153

 6) མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གསུངས་པ།155

 7) སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གསུངས་པ།156

 8) མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གསུངས་པ།160

 9) བྱ་བ་སྐབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གསུངས་པ།162

 10) ཡེ་ཤེས་ལྡན་ལ་ཐུག་འཚལ་བར་གསུངས་པ།163

 11) རེ་རྣམས་ཀྱི་རོན་གཞན་སྤོང་དུ་གཅིག་པར་བསྟན་པ།164

 12) རེ་ལ་ལྷན་ཀ་སྤངས་ནས་རོན་ལ་གནས་པ་བསྟན་པ།164

 13) གདམས་པའི་རྣམ་གྱི་མཐུག་བསྟུན།166

[3] རླུང་འདས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་རང་སྤོང་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་པ། 167

<4> རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དགོས་པ།176

(2) རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་པར་གསུངས་པས་རང་སྤོང་ལས་གཞན་པའི་
དོན་དམ་གྱུ་བ་རྒྱུ། འདི་ལ་བསྟ།

[1] རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་མདོར་བསྟན་པ།176

[2] དེ་རྣམས་སྐགས་དང་སྦྱར་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།179

(1) རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བོ་རྣམས་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཚུལ།179

(2) རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་དོན་དམ་གྱི་རྒྱལ་སྐུ་རྣམས་སུ་བཞུགས་ཚུལ།179

(3) རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དུག་པོ་དོན་དམ་གྱི་སེམས་མ་རྣམས་སུ་བཞུགས་ཚུལ།179

(4) རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བོ་སྐུ་ཅུ་ཅུ་དུག་དོན་དམ་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་སུ་བཞུགས་ཚུལ།180

(5) རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་དུག་པོ་དོན་དམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་མ་དུག་ཏུ་བཞུགས་ཚུལ།181

(6) རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་དོན་དམ་གྱི་ས་དང་བདེན་དོན་བརྒྱ་གཉིས་ལ་
སོགས་པར་བཞུགས་ཚུལ།181

(7) རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་པར་ལྷན་རྣམས་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་དང་རིག་མ་དང་མཁའ་འགོ་མ་
དང་ཕྱག་རྒྱ་མར་བཞུགས་ཚུལ།183

(8) རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྤོང་ཉིད་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་གྱི་ལྟ་དང་སྤྱིང་རྗེ་དང་བདེ་བ་ཚེན་
པོར་བཞུགས་ཚུལ།183

༡༡། སྤོང་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་སྤོང་གཞན་སྤོང་གཉིས་སུ་ལོགས་པར་གཏན་ལ་བབ་པ།183

༡༢། དེ་དག་ལས་སྤོང་གཞི་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་གྱི་ལྟ་དང་སྤྱིང་རྗེ་ལ་སོགས་པར་
བཞུགས་ཚུལ།191

༡༣། དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པས་དབྱུང་མཐའ་བར་མ་མེད་དང་
དཔེ་བྲལ་དང་སྤང་བོ་གསུམ་པར་རྟོགས་ཚུལ།192

༡༤། དེ་ལ་འབྲུལ་པའི་ལོག་རྟོག་མང་པོ་སྤངས་ནས་དོན་ཡིན་ལུགས་བཞིན་བསྟན་པ།.....194

༣། སྤོང་ཉིད་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤོང་རྒྱལ་གཉིས་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ནས་
བསྟན་པ།200

(9) རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་གྱི་ལྟ་དང་རྒྱུད་དང་གནས་ལ་
སོགས་པར་བཞུགས་ཚུལ།201

{10} རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་གྱི་
ལྷ་རྣམས་སུ་བཞུགས་ཚུལ།205

{11} མ་དག་ཀྱང་རྫོང་གྱི་གཞུགས་སོགས་ནི་རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ།---206

{12} ཚུལ་དེ་ལྟར་མཁས་གྲུབ་ཚེན་པོ་དག་གིས་ཀྱང་མདོ་རྒྱན་སྤྱར་ནས་གསུངས་ཚུལ།207

{13} རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཆགས་སོགས་དང་དུས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་
དམ་གྱི་ལྷར་བཞུགས་ཚུལ།208

{14} རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་
བཞུགས་ཚུལ།209

{15} རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་སྤྱར་བསྟན་པ་རྣམས་དང་དོན་གཅིག་ཚུལ།---209

{16} འཕོ་འགྲུར་དང་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་སྤྱར་བསྟན་པ་རྣམས་དང་དོན་
གཅིག་ཚུལ།210

{17} དོན་དེ་དག་ལྟར་རྒྱས་འབྲིང་ལ་སོགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ།210

{18} དེ་རྣམས་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྐྱགས་དང་རྒྱན་དང་དབྱིལ་འཁོར་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པར་
བཞུགས་ཚུལ།211

[9] ཁམས་གསུམ་དང་དུས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་ཚུལ།212

[10] དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ན་རང་སྤོང་བསྐྱེད་པས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་པ།212

[11] དེ་རྣམས་ལ་ལུང་འགལ་མང་པོ་སྤངས་ནས་ཡིན་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པ།213

[12] དེ་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་མ་དག་པའི་སྤང་པོ་འདི་རྣམས་འགག་དགོས་པར་བསྟན་པ།221

[13] དེ་རྣམས་ཐོབ་ན་གཞན་ཨེ་འི་ལ་སོགས་པ་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་ཀྱན་ཐོབ་པར་བསྟན་པ།223

[14] ཐོབ་བྱ་དེ་ཉིད་ལྱི་ནང་ཀྱན་རྫོང་འདི་ལས་གཞན་མཚོག་པ་རོལ་ཡིན་པར་བསྟན་པ།227

[15] དེ་རྣམས་རང་སྤོང་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་དོགས་པའི་མཐའ་མང་པོ་བསལ་བ།235

[16] ཐོབ་བྱ་དེ་ལ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་རྒྱབས་ཚེན་བསྟན་པ།239

(ལ) དེ་རྩམས་ལ་ཡོག་རྟོག་སྐྱོ་ཚོགས་བསལ་ནས་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།241

(ཤ) དེ་ལྟར་དོན་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་ལྟ་བུ་བས་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཚུལ།247

༩) བཤད་པའི་དོན་བསྐྱེད་ཉེ་གདམས་ཤིང་སྒྲིན་ལམ་གདབ་པ།253

འབྲས་བུའི་སྐབས།

ག ལམ་གྱི་བྲལ་བ་དང་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པ། འདི་ལ་གསུམ།

༡) ཐེག་ཚེན་འབྲས་བུ་སྒྲིར་བལྟན་པ།257

༩ དེ་ཡི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། འདི་ལ་དུག

༡) ཤིན་ཏུ་རོ་མཚར་པའི་སྐྱུ་ལུན་ཚོགས་བཤད་པ།258

(༡) ཐེག་ཚེན་ཐུན་མོང་བ་ལ་གྲགས་པའི་སྐྱུའི་དབྱེ་བ། ༩

<༡> གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་སྐྱུ་གཅིག་ཏུ་བབས་ཚུལ།258

<༩> བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།258

<༩> བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱུ་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ།259

(༩) ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུའི་དབྱེ་བ། ༩

<༡> སྐྱུ་གཅིག་ནས་ཐུའི་བར་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་།260

<༩> དེ་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་དང་དོན་གཅིག་ཚུལ།260

(༩) དེ་དག་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའི་ཚུལ།261

(ལ) ཡོངས་སྤོང་རྟོགས་པ་དང་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།261

(ཤ) དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྐྱུ་བཞིར་བཞུགས་ཚུལ། ༩

<༡> མདོར་བལྟན་པ། ༩262

[༡] གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་སྐྱུ་བཞི་བལྟན་པ།262

[༩] དེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་མ་ཡིན་པར་བལྟན་པ།263

<༩> རྒྱས་པར་བཤད་པ། འདི་ལ་བཟུ།

[༡] གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་སྐྱུ་བཞི་དང་བརྟུན་ལ་སོགས་པར་བཞུགས་ཚུལ།264

[༡] དེ་ཉིད་སྐྱེ་ལུ་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་བདག་ཏུ་ཀུན་ལ་བྱབ་པར་བཞུགས་ཚུལ།267

[༡] དེ་ཉིད་ཚྭ་གསལ་དང་བྲལ་བའི་མྱེང་འདས་དེ་ལོན་ཉིད་ཏུ་བཞུགས་ཚུལ།267

[༢] དེ་ཉིད་འདུམ་མ་བྱས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་བརྒྱུག་ཏུ་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།267

[༣] དེ་ཉིད་སྐྱེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བརྒྱུག་ཏུ་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།268

[༤] དེ་ཉིད་རྣམ་ཐར་བཞི་དང་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལ་སོགས་པར་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།268

[༥] དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བཞིའི་རྣམ་གྲངས་དང་དོན་རྗེ་བཞིར་ཡང་
བཞུགས་ཚུལ།269

[༦] དེ་ཉིད་མངོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པ་བཞི་དང་དོན་ཀུན་གཟིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་ཡང་
བཞུགས་ཚུལ།269

[༧] དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་བཞུགས་ཚུལ།༡༥270

 {༡} དེ་རྣམས་ཉིད་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་ཨ་ལི་ཀཱ་ལི་ལ་སོགས་པར་བཞུགས་ཚུལ།270

 {༡} དེ་རྣམས་ཉིད་འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱར་བཞིར་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།270

 {༡} དེ་རྣམས་ཉིད་གནས་སྐབས་གཞན་དོན་དམ་གྱི་གནས་སྐབས་བཞིར་ཡང་
བཞུགས་ཚུལ།270

 {༢} དེ་རྣམས་ཉིད་སྣོད་གཞི་དོན་དམ་གཞན་སྣོད་གོ་དོན་རྗེ་བཞིར་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།270

 {༣} དེ་རྣམས་ཉིད་ཚོས་སྐྱེའི་ཨེ་ཤི་མ་ཡ་དང་ཡུམ་བཞིར་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།270

 {༤} དེ་རྣམས་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་གཞན་དཔེ་བྲལ་དུ་མའི་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞིར་ཡང་
བཞུགས་ཚུལ།270

 {༥} དེ་རྣམས་ཉིད་དགའ་བ་གཞན་རང་བཞིན་འགྲུར་མེད་ཀྱི་དགའ་བ་བཞིར་ཡང་
བཞུགས་ཚུལ།271

 {༦} དེ་རྣམས་ཉིད་བདེན་བཞི་གཞན་ཚོས་སྐྱེའི་བདེན་པ་བཞིར་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།

 {༧} དེ་རྣམས་ཉིད་གནས་ལུགས་བདེ་གཤེགས་སྐྱེང་པོའི་དེ་ལོན་ཉིད་བཞིར་ཡང་
བཞུགས་ཚུལ།271

 {༨} དེ་རྣམས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངར་བྱེད་པ་དང་སྐྱེ་བའི་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་

ཡང་བཞུགས་ཚུལ།271

{11} དེ་རྣམས་ཉིད་སྡེ་བ་གཞན་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྡེ་བ་བཞིར་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།.....271

{12} དེ་རྣམས་ཉིད་རང་བཞིན་གཏུག་མའི་རྩ་ཉི་སྟེ་གཅན་ལ་སོགས་པར་ཡང་
བཞུགས་ཚུལ།271

{13} དེ་རྣམས་ཉིད་འཕོ་བ་གཞན་འགལ་འདུས་སྟོན་མེད་ཀྱི་འཕོ་བ་བརྟུན་ལ་
སོགས་པར་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།272

{14} དེ་རྣམས་ཉིད་ཐུན་མཚམས་གཞན་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་ཐུན་མཚམས་
བཞིར་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།272

{15} དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱན་སྟོང་གཞན་རང་བཞིན་ལྟན་སྟེ་གྱུན་སྟོང་བཞིར་ཡང་
བཞུགས་ཚུལ།272

{16} དེ་རྣམས་ཉིད་དོན་དམ་འཇོག་བདེན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་ཡང་བཞུགས་
ཚུལ།272

{17} དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་ཉེ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་
པར་གདམས་པ།272

{18} འཕོར་ལོ་བཞིར་དབྱགས་ཀྱི་རྒྱན་འགགས་པས་དེ་རྣམས་ཐོབ་ཚུལ།273

<1> དོན་བསྐྱེད།273

(6) ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་ལྟ་དང་རིགས་དྲུག་ལ་རྫོང་ས་མི་རྫོང་ས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ།.....274

ཧ) ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐུན་ཚོགས་བཤད་པ། འདི་ལ་གསུམ།

(1) རང་བྱུང་གཞན་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མདོར་བསྟན་པ།274

(2) དེ་དག་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ༡274

<1> གཞན་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་དང་བཅས་པར་བཤད་པ།274

<2> རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མེད་རྒྱུན་མེད་བཤད་པ། ༡275

[1] ཐུང་པོ་གཞན་རང་བཞིན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཐུང་པོ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ལྟར་
བཞུགས་ཚུལ།275

[༡] གཟུགས་གཞན་གཟུགས་ཚེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་སུ་བཞུགས་ཚུལ།276

[༡] ཁམས་གཞན་ཚོས་ཉིད་གཏུག་མའི་ཁམས་རྣམས་བདེ་བར་གཤེགས་མ་རྣམས་སུ་
བཞུགས་ཚུལ།277

[༤] དོན་དམ་པའི་མཚན་བརྗོད་ཀྱིས་རང་བྱུང་ལེ་ཤེས་ལྷ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཚུལ།277

[༥] ལྷོང་པ་ཚེན་པོ་ལོ་གོ་ལྷས་ཀྱང་རང་བྱུང་ལེ་ཤེས་ལྷ་གསལ་བར་བསྟན་ཚུལ།277

[༦] ཐེག་ལེ་སྟོང་པ་འགྱུར་མེད་དུག་ཀྱང་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པ།278

[༧] དེ་རྣམས་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པར་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།278

(༡) དེ་དག་གི་བྱུང་བར་གསུང་བར་དང་མཐུན་ཚུལ།༤278

<༡> སངས་རྒྱས་ལྟར་ལེ་ཤེས་ལ་ཡང་བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་པ།278

<༢> བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ལེ་ཤེས་དེ་དག་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ།279

<༣> ཡང་དེ་དག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་ལེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་ཏུ་ཡང་གནས་ཚུལ།280

<༤> དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལེ་ཤེས་དགུའམ་བརྒྱབ་ཞི་མངའ་བར་བསྟན་པ། ..280

༢) ཤིན་ཏུ་དོ་མཚར་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་ཚོགས་བཤད་པ། འདི་ལ་ལ།

(༡) སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བདེན་གཉིས་སུ་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་དངོས།༡280

<༡> དོན་དམ་ཚོས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན།280

<༢> ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན།282

(༢) དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་བརྒྱལ་ལན་གྱིས་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ཕྱེ་བཤད་པ།༤284

<༡> སངས་རྒྱས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པ་དང་ཁས་ལེན་མེད་པའི་དགོངས་པ་བཤད།284

<༢> གནས་ལ་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་མེད་པར་འདོད་པ་སྲུང་།287

<༣> ལྷང་འདས་ཚེན་པོ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དོན་ཏུ་བསྟན།287

<༤> དེ་ཡང་འགལ་འདུ་སྟོན་མེད་ལྟར་པོ་གསུམ་པའི་དོན་ཏུ་བསྟན།288

<༥> དེ་ལྟར་ཤེས་ན་རྒྱལ་སྤྲུལ་དགོངས་ཚེན་མཐོང་བའི་དྲགས་སུ་བཤད་པ།290

(༣) ཐེག་ཚེན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱེད་དང་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།290

(༤) ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་བར་རྗོད་དུ་བྱུང་བ་གཞན་བསྟན་པ།292

(ལ) དེ་ཐམས་ཅད་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ཅིང་ངོ་མཚར་བར་བསྟན་པ།296

༤) སྤོན་ལས་སྤྱོད་ཚོགས་བཤད་པ། ༩

(༡) སྤོན་ལས་དང་དེའི་འབྱུང་གནས་མདོར་བསྟན་པ།296

(༢) དཔེ་དང་བཅས་ཉེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།297

(༣) དཔེ་གིན་ཏུ་མང་བོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།300

༥) ཞིང་ཁམས་དང་གྲོང་གཞིའི་བྱུང་པར་བསྟན་པ།305

༦) བྱུང་པར་གཞན་ཡང་རྒྱ་ཚེར་བསྟན་པ། ༡༤

(༡) གཞི་འབྲས་དོ་བོད་བྱེར་མེད་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་ནས་སྤྱི་གཉིས་ཐོབ་རྒྱུ་བསྟན་པ།306

(༢) དྲི་མ་སྦྱང་རྒྱུ་དང་ས་ལམ་བཟོད་རྒྱུ་བསྟན་ཉེ་བསྟན་པ།306

(༣) ས་ལམ་བཟོད་པ་ལ་དབུགས་ཀྱི་རྒྱན་འགག་དགོས་པར་བསྟན་པ།308

(༤) དེ་འགག་པས་མཐར་ཐུག་གི་གནས་གྱུར་ཟབ་མོ་ཐོབ་རྒྱུ།309

(༥) དེ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྤང་བྱེད་ཀྱི་མ་ཟད་ཀྱང་སྤང་གཞི་དོན་དམ་མི་ཟད་པར་བསྟན་པ།311

(༦) དེ་དག་ཟད་མི་ཟད་ཀྱི་དཔེ་རྣམས་ལས་ནམ་མཁའ་ཉིད་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པ།312

(༧) སྤང་གཞི་མི་ཟད་པར་གྲུབ་པས་ཡི་ཤེས་རྒྱན་ཚད་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ།312

(༨) འབྲུལ་པ་ཟད་པའི་ཡི་ཤེས་ལ་འབྲུལ་སྤང་འདི་མི་འཆར་བར་བསྟན་པ།313

(༩) དེ་ཙམ་གྱིས་ཚད་པར་ལྟ་བའི་སྤོན་ཏུ་ཡང་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་པ།315

(༡༠) འབྲུལ་པ་ཟད་པ་ལ་མི་སྤང་ཡང་མ་ཟད་པ་ལ་སྤང་བ་མི་འགལ་བར་བསྟན་པ།315

(༡༡) ཡི་ཤེས་ལ་སྤང་བ་དེ་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་སྤང་ཞིང་རྣམ་ཤེས་ལ་སྤང་བ་དེ་ཡི་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བར་བསྟན་པ།316

(༡༢) ཡི་ཤེས་དེས་དོན་ལ་མེད་པའི་ཁམས་གསུམ་འདི་གཟིགས་ན་དོན་ལ་གནས་པའི་ཚོས་ཉིད་མི་གཟིགས་
པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།317

(༡༣) རྣམ་ཤེས་ལས་མ་འདས་པའི་ཁམས་གསུམ་འདི་སྤང་ན་དེ་རྣམ་ཤེས་ལས་མ་འདས་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།317

(༡༤) ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་གསུམ་འདི་སྤང་ན་དེ་ཡང་དག་མཐོང་བའི་ཡི་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཉ་ཅང་
ཐལ་བ།318

(༡༥) སྐྱག་བསྐལ་ཀུན་འཕུང་འདི་སྣང་ན་སྲིད་པའི་ས་འོན་དང་གནིས་སྣང་རྣམས་མ་འགག་པར་ཉ་ཅང་
 ཐལ་བ།318

(༡༦) དེ་རྣམས་ལ་སློབ་མེད་སློབ་དུ་མཐོང་བའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བ།༡ །319

<༡> ལུང་དང་འགལ་བར་འཕྲུལ་བའི་ལོག་རྟོག་དགོད་པ།319

<༢> མི་འགལ་བར་ལུང་ཉིད་གྱིས་ལེགས་པར་སྐྱབ་པ།319

<༣> དེས་མ་མཐོང་བ་ཉིད་མཐོང་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་གསལ་བར་གྱུར་ཚུལ།319

<༤> ལྷག་མཐོང་ཡོད་མེད་གྱི་སྣང་ཚུལ་ཡང་མི་གཅིག་པར་བརྟན་པ།320

<༥> མ་ཉེན་པ་ལ་ཚོས་དེ་སྣང་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བས་གནོད་ཚུལ།321

<༦> ཡེ་ཤེས་ལ་ཚོས་ཉིད་མི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པར་འཕྲུལ་བའི་འཕྲུལ་གཞི་བརྟན་པ།321

<༧> དོན་ལ་གནས་པ་བརྟན་པས་ལོག་རྟོག་གཞན་ཡང་སེལ་ཚུལ།321

<༨> ལུང་གིས་མི་གནོད་ཀྱང་གནོད་པར་འཕྲུལ་བའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བ།322

<༩> དེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་སྣང་བ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།322

<༡༠> དེས་ན་ལས་སྣང་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་གནས་ལུགས་ལ་སྣང་བ་ཅམ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ།323

<༡༡> གནས་ལུགས་ལ་མི་སྣང་ཡང་འཕྲུལ་ལུགས་ལ་སྣང་བ་མི་འགལ་བར་བརྟན་པ།323

<༡༢> མ་ཉམ་བཞག་རིགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་གང་སྣང་དེ་དོན་དམ་དུ་བརྟན་པ།323

<༡༣> མ་ཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་གོ་སྐབས་སངས་རྒྱས་ལ་མི་སྲིད་པར་བརྟན་པའོ།།324

༡ ལྷག་འཚལ་ཞིང་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ།324

གསུམ་པ། དེ་རྣམས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་ཉེ་གདམས་པ།326

རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ། བཤད་པའི་དགོ་བ་བསྟོ་བ།328

ལྷ་སྐྱིག་པའི་མཚན།333

ལུང་འདྲེན་བྱུག་དཔའི་མཚན་གཞུང་།369

ལྷ་སྐྱིག་པའི་ལུངས་བཙོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་།375

སྒོམ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་

༡ བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་འཇམ་གླིང་གར་རུབ་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་ཀུན་ཏུ་དར་བྱུང་བའི་བུ་མ་ཟེན་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་རིག་གཞུང་སློབ་གཉེར་བྱེད་སའི་སྡེ་ཚན་དང་སློབ་མའང་མི་ཉུང་བ་ཡོད། དེ་དག་གིས་རང་རིག་གསུམ་གྱི་རིག་གནས་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་བྱ་བ་སོ་སོའི་འཁོས་དང་བསྐྱུར་ཉེ་སྤྱོད་གསུང་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་སྐྱེས་ལུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་ཚུ་མ་གནང་བའི་གསུང་རབ་གལ་ཆེན་མང་པོ་བསྟར་ཆགས་སུ་དཔར་དུ་བསྐྱུར་བའི་གལ་ཆེའི་ལས་འགན་བྱེད་ཐུས་བཞིན། ཁེ་ན་ར་མོན་གྱི་ཡུལ་གཏན་བཞུགས་མཁས་དབང་དག་བཞེས་སུ་བ་བསྟན་སྦྱིན་པ་མཚོ་གནས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གི་འགན་བཞེས་ཐོག་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུ་ས་ཞེས་པའི་བོད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་དུ་མའི་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་ཞིག་སྤྲོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ཉེ་དེབ་གཞུགས་སུ་དཔར་སྐྱུར་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་ལྟར། དཔེ་ཚོགས་དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་རྫོང་གི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དོལ་པོ་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་རི་ཚོས་དེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པའི་སྐུ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་རྒྱ་ཆེའི་གཟུགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ལམ་དུ་འབྲུལ་བའི་སྐབས་དང་བསྐྱུར་ནས་དེའི་སྒོམ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་མདོར་བསྟུན་ཞིག་ཁོ་བོར་གྲིས་དགོས་ཀྱི་ཏེ་བསྐྱུ་ལ་སྐྱུང་བ་བཞིན། གཞུང་འདིའི་བྱེད་པ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་དང་གཞན་སྟོང་གི་ལྷ་བའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཞིག་རྫོགས་པར་བྱ་བའི།

དེ་ཡང་འཇམ་མགོན་སྐུ་མ་དུ་རྣམ་ཐའི་དུས་འཁོར་ཚོས་འབྱུང་ལས་གསུངས་པ་ཇི་བཞིན་འདིར་འགོད་ན། ཚོས་རྗེ་ཀུན་མཁུན་དོལ་པོ་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་གང་ཉིད་འཕགས་བོད་གཞན་སྟོང་སྐུ་མ་བརྒྱད་པའི་རིས་པ་ལྟར་ན་བཅུ་དུག་པ། དཔལ་ཀ་ལ་བའི་གསང་ཆེན་བརྒྱད་པའི་བྱིན་རྒྱུས་དོན་བརྒྱུད་ཀྱི་རིས་པ་ལྟར་ན་བཅོ་བརྒྱད་པ། རྫོང་བའི་གདན་རབས་བཞི་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་མངའ་རིས་ཀ་ཡོ་རིའི་གོང་ཁྲེའ་དུ་ཡབ་ཡེ་ཤེས་དབང་བྱུག་དང་། ཡུལ་ལྷ་མོ་ཚུལ་བྱིས་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བའི་སྐས་སུ་རབ་པོ་ལྷ་བའི་ཚུ་ཕོ་འབྲུག་གླིང་ལོ་ ༡༩༧༩ ལ་སྐྱུ་བལྟམས། རྒྱུང་དུའི་དུས་ནས་སྐུ་མ་སྦྱི་སྟེང་བ་སོགས་སྐུ་མ་མང་རབས་བསྟེན། ཚོས་ཀྱང་རྫིང་མ་དང་། དུམ་མ་རིགས་ཚོགས་སོགས་དང་། རིག་གནས་དང་བཟོ་གནས་སྐོམ་མང་པོ་རྒྱུང་དུའི་དུས་ནས་ཚོགས་མེད་དུ་མཁུན།

དགུང་ལོ་བཅུ་བཞི་བཅོ་ལྷ་ཙམ་ལ་དགོན་པའི་བྱ་བ་ཐན་སྐུན་མཛད་དགོས་ལྟར་། བྱིས་གསུང་

ལས། བར་དེར་དོན་མེད་ཡུན་རིང་དུ་འདས་གསུངས། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པ་ལ་སྐྱེ་སྟོན་འཇམ་དབྱངས་
 གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཡར་ཅེར་ལེབས་པའི་ལམ་ཞོར་ལ། སློབ་སྦྱང་དུ་ལེབས་པ་དང་མཇུག། འཕྲིང་བ་
 སློར་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ལག་ལེན་དང་ཚོས་ཀྱང་མང་དུ་གསན། དེ་རྗེས་མར་ལེབས་པ་དང་ཡང་མཇུག་ནས།
 གསང་སྐྱབས་ཀྱི་ཚོས་སྒྲུ་མང་པོ་དང་། ཚད་མ་བསྐྱས་པ་མཁུན་པ་མཛད། དེ་རྗེས་སྐྱེ་སྟོན་འཇམ་དབྱངས་
 ཀྱི་དུང་དུ་ལེབས་པར་བཞེད་ནས། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་པ་ལ་གཅིག་ཤུར་གྲོས་ནས་ལེབས། ལམ་དུ་
 འགྲོག་པའི་བྱིས་ལྷལ་རས་ལ་སྐྱབས་པ་དང་། བཟུལ་ཐག་རིང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལོ་བརྒྱལ་བར་བྱུང་
 ཡང་། ཐུགས་ཀྱི་བརྟན་པ་མ་ལུ་མ། ངལ་དུ་བ་ཆེ་བ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བཀའ་བཅག་པས་ལན་དགོངས་ཏེ། ལ་
 ཁའི་གནས་ཡབ་ཡུམ་བཞུགས་པའི་སྟོགས་སུ་བྱུག་དང་བཤགས་པ་མང་པོ་མཛད་པས་དེ་སྟེན་ཚད་བདེ་
 བར་བྱུང་། དེ་ནས་ས་སྐྱེ་སྟོན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་དུང་དུ་ལར་ཚད་མངོན་པ་གསུམ་དུ་ས་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱབས་པས། གོགས་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་ལ་དྲིལ་བར་འཐད་ཟེར་ཡང་། མ་གསན་པར་གསུམ་པོའི་སྦྱང་
 དུ་སྟོན་འཇུག་སྐྱབས་ཚོས་འགའ་ཡང་བསྐྱབ། ལོ་ཕྱིད་གཉིས་ནས་གཞུང་བཞི་ཅར་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་
 པའི་ཚོག་དོན་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ནས། བཤད་གསར་མཛད་པའི་ཚས་རྒྱབ་པ་ལ་རྟོན་གཏུ་ལེབས།

སློབ་དཔོན་རིན་ལའི་དུང་དུ་སྐྱབ་པ་གསུམ་ཅུ་མ་བཞུགས། དེའི་བཅུད་ལེན་སོགས་ཁ་ཟས་རྒྱན་
 གཙོད་ཀྱི་གདམས་ངག་སྟོན་བཞེན་དུ། བྱམས་པའི་ཚོས་ལྡེའི་བཤད་པ་ཚར་གཅིག་གསན། དེ་རྗེས་བཤད་
 གསར་མཛད། བཀའ་རྒྱས་འཕྲིང་བསྐྱས་གསུམ་སོགས་ཤེར་སྟེན་གྱི་མདོ་རྣམས་ལུད་ཅུ་ལ་གསན་པས་
 ཐམས་ཅད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། དེས་གཙོད་གི་སྡེ་པལ་ཆེར་དུ་གྲ་སྐོར་ལ་ལེབས་པས། མཁུན་རབ་ཀྱི་ཙུལ་
 དང་། རིགས་པའི་རྣམ་འབྱུང་བཟང་ཞིང་། ཤེར་སྟེན་འབྲུམ་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་དུ་མའི་ཚོག་མཐའ་དག་
 ཐུགས་ལ་བྱང་བར་བཞུགས་པ་དང་། གཞུང་ཆེ་རྒྱུད་གང་ལ་ཡང་སོགས་པ་མེད་པར་མཁུན་པ་རྒྱས་པས།
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀུན་མཁུན་རང་དུ་འདུག་ཅེས་བསྐྱབས་པས། ཀུན་མཁུན་གྱི་མཚན་དེ་དུས་ནས་ཀྱང་
 ཐོགས། སྐྱེར་མདོ་སྐྱབས་ཀྱི་ཚོས་གསན་པའི་སྐྱམ་སུམ་ཙུ་སྐྱབ་ཅིག་མངའ། མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྐྱེ་སྟོན་
 འཇམ་དབྱངས་ལ་མདོ་སྐྱབས་ཀྱི་གཞུང་ཆེ་རྒྱུད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་རང་ཡང་རྒྱར་བཀའ་
 བདུན་རྩ་ཅུ་ཅུ་གསན། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྟོགས་ལ་ཡང་། དང་པོ་སྐྱམ་འདིའི་དུང་དུ་དབང་རྒྱད་
 མན་ངག་ཐམས་ཅད་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་མཛད་པ་ཡིན། འཚད་ཉན་རྒྱར་ཚོས་པ་ཡང་ལོ་གསུམ་མཛད།
 ཚོས་ལུང་ཚོགས་པའི་མཁན་ཆེན་བྱང་སེམས་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་བསྟེན་རྗེས་ལུས་ཤིང་། འདུལ་
 བ་མདོ་ཙུ་གཞུང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་གསན་ཅིང་མཁུན་ནས། སྐྱབ་པའི་མཐར་ཐུག་པར་

བཞུགས། བར་སྐབས་དེར་ཡུལ་དུ་ཕེབས། ཡབ་ཡུམ་སོགས་དང་མཇུག། ལོ་གཅིག་ཙམ་བཞུགས། སྐར་སྐར་ཕེབས།

དགྲའ་ལོ་སྐུ་ལྷ་པ་ལ་ཐོ་ནང་དུ་དོན་གཅོད་གཅིག་ལ་ཕེབས་པས། སྐབས་ཚུགས་ལ་ཐུགས་དང་སོང་། དེ་ནས་ལྷ་ས་དང་མཚུར་ལུ་སོགས་སུ་ཕེབས། ཚོས་རྗེ་ཀམ་པ་རང་བྱུང་དོ་རྗེ་དང་ཚོས་ཀྱི་གསུང་གླེང་མང་དུ་མཛད། རང་བྱུང་དོ་རྗེས་རྗེ་འདིའི་ཡུང་རིགས་ཀྱི་ཞལ་ལ་མ་ཐེག་གྲང་། མདོན་ཤེས་བཟང་པོ་མངའ་བས། བྱེད་ལ་ལྷ་སྐབས་དང་ཚོས་སྐད་དུ་ལྷའི་འདི་བས་གྲང་ཆེས་བཟང་བ་ཞིག་ལྷུང་དུ་འོང་ཞེས་ཡུང་བསྟན། དགྲའ་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ལ་ཐོ་ནང་དུ་ཕེབས། མཁས་བཙུན་ཚེན་པོ་ལ་སྦྱིར་དབང་དང་གདམས་པ་མང་དུ་གསན། སྦྱོར་དུག་ལ་ཉམས་འཁྲིད་མཛད། དམིགས་པ་ལུ་བའི་སྐབས་མ་གཏོགས་སུ་དང་ཡང་མི་འཕྲད་པར་མཁའ་སྦྱོང་བདེ་ལུ་དུ་བཞུགས། སོར་སྦྱང་བསམ་གཏན་གྱི་ཉམས་ཏོགས་མཐར་ཕྱིན་པས། སྤྲུའི་གསུང་ནས་མགོགས་ཁྲིད་བྱ་བ་གསུང་བ་ལ། ལོ་ལ་ལོ་སྦྱོང་བར་ལུ་ལུས་ཏེ་སྦྱོམ་པར་མཛད་པས། སྤོག་ཚུལ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟགས་རྒྱད་ནས་བཤད་པ་བཞེན་མངའ། དེ་ནས་ལྷ་སར་སྦྱོན་ལམ་མཛད་ཅིང་། ཡེར་བར་ཐོག་གཅིག་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས། ཡང་ཡར་ཕེབས་ཏེ། སྦྱིད་ལུག་ཏུ་སྤྲུའི་ཀུན་སྤངས་ཚོས་གྲགས་པ་ལ། འགྲེལ་ཚེན་ཚར་གཅིག་གསན་ནས་གསུངས། མཁས་བཙུན་ཚེན་པོའི་གསུང་གནང་བས། དགོ་བཤེས་ལྷ་བཙུ་ཙམ་ལ་རྒྱད་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་རྒྱས་པ་ཚར་གཅིག་གསུངས། དེ་ནས་སྤྲུའི་བཀའ་འཁུར་ཚེན་པོས་དགྲའ་ལོ་སོ་ལྷའི་སྦྱང་རོ་ནང་གི་གདན་སར་ཕེབས། མཁས་བཙུན་ཚེན་པོ་ཤིན་ཏུ་དབྱིས་ནས། ལོ་གཉིས་སུ་ཉེ་བ་ཙམ་ལ་ཉིན་མཚན་མེད་པར་དབང་ཡུང་འཁྲིད་བཤད་པ་སོགས་སྤྲུའི་ཉེད་ལ་མངའ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྦྱུལ། སྦྱིར་སྦྱི་སྦྱོན་འཇམ་དབྱེངས་དང་། མཁས་བཙུན་ཚེན་པོ་ལ་ཚོས་གསན་པ་ནི་མཐའ་ཡས་ཏེ། འདི་ཙམ་ཞེས་གངས་འཛིན་པ་ནི་དཀའ་འོ།།

གཞན་སྦྱང་གི་ལྷ་སྦྱོམ་བྱུང་བར་ཅན་ནི། མཁའ་སྦྱོང་བདེ་ལུ་དུ་བཞུགས་པའི་ཚོ་ཐུགས་ལ་འཕྲུངས་པ་ཡིན་ཡང་། ལོ་གས་ཤིག་གཞན་ལ་མ་གསུངས། གདན་སར་ཕེབས་ནས་ལོ་གས་ནས་སྐྱུ་འབྲུམ་ཚེན་མོའི་སྤང་འདྲིངས་པ་དང་། བཟང་ལུ་གོང་གི་ཚོས་ཁྲིར་བཞུགས། བཤེས་གཉེན་དམ་པ་བཙུ་ལྷག་ལ་སྦྱིང་པོའི་མདོ་བཙུའི་བཤད་པ་རང་བཞེད་ཅུལ་དུ་བཏོན་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས། གཞན་སྦྱང་སྦྱོན་པའི་གསུང་རབ་ཐན་ཐུན་གྲང་མང་དུ་མཛད། དཔེ་རྣམས་དང་ཚོས་སྐད་སྤོགས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བས། མཁས་པ་ལས་གྲིས་སྦྱོར་མ་ཤོང་། དངོས་སུ་འབེལ་གཏམ་ཚུད་པ་ལུས་པ་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཁ་བ་བབས་པ་བཞེན་དུ་སོང་བས། དངོས་སུ་མཇུག་པ་རྣམས་སྐབས་མཐའ་ལ་ངེས་ཤིས་དང་། སྤྲུའི་ལ་དད་པ་ཐོབ་པ་གསུག་

བྱུང་། རིང་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་ངག་ལན་དང་ཚུད་ཡིག་བསྐྱར་བ་རྣམས་ལ་ཚོས་དང་མཐུན་པའི་ལན་
 མཛད་པས་དེས་པ་རྟེན། ལྷིས་གྲུབ་མཐའ་དེ་ཚུད་བྲལ་དུ་སོང་ནས། ལྷོགས་བཞིའི་དགོ་བཤེས་དུ་མས་
 བསྐྱལ་ནས། དེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཡིག་ཚ་ཆེ་བ་རྣམས་མཛད་པ་ཡིན། མཚོད་རྟེན་ཆེན་མོ་བཞེད་པའི་
 ཆེ་སློག་ཆགས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལ་ལྷགས་སྒྲགས་མཛད། མེ་གོ་ལ་གཏོགས་པས་སློག་ཆགས་གཅིག་གྱང་
 མེད་པར་སོང་ཞིང་། བཅའ་མཐའ་འཇའ་འོད་ཀྱིས་ཁེངས། རྒྱ་མེད་པ་ལ་བཅའ་ལྷུང་གི་སྤྱུ་བར་གྱིས་ཐོན།
 གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སློག་སྤྱབས་དང་། གདུགས་ཀྱི་སློག་སྤྱབས་ཀྱང་ཉི་མ་རེ་རེ་འོན་ལ་ཁེལ། རྒྱ་མེད་ཤིན་ཏུ་
 ཆེ་བ་དང་། ཆར་ཞོད་ཆེ་བ་བྱུང་དེས་ལ་བདེན་སྟོབས་བརྗོད་པས་འབྲལ་ཉིད་དུ་ཞི་བའོ་ན་བྱུང་། ཚོས་
 བྲིའི་ཁར་ཚོས་གསུང་བ་དང་། བཟོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སར་བཀོད་པ་མཛད་པ་དང་། གཟིམས་རྒྱུད་དུ་སྤྱགས་དམ་
 ལ་བཞུགས་པ་སོགས་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་བཀོད་པ་གསུམ་དུ་ས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་མང་པོས་ཡང་ཡང་མཐོང་།
 སྐྱའི་བཀོད་པ་བརྒྱད་དུ་ས་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡང་འགའ་དེས་མཐོང་། སྐྱ་ལྷོ་རྟོན་དང་། སྤྱག་མོ་ཚོས་རྗོད་
 དང་། སྐྱུ་བར་སྤྱག་གི་བྲག་གི་དོས་མི་ཡེ་མི་ཐར་བ་མང་པོར་ཡུད་ཀྱིས་མེབས་ནས། མཚོད་རྟེན་མང་པོ་
 བཞེད་ས། ལ་ལ་ད་ལྟ་ཡང་སྤང་། ཐོག་མ་རྗོན་དུ་མེབས་པའི་སྐབས་ཉིད་ན་མང་ལ་ནས་ཡར་མེབས་པས།
 བཅའ་མཐའ་ལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་གཟིགས།

དེ་ནས་བཟུང་ཡི་དམ་གྱི་ཞལ་གཟིགས་པ་ནི་གངས་ལས་འདས་ཏེ་ཆེར་ཆེར་ཡང་མི་མཛད།
 འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་དང་མི་ལཔ་པ་བཞིན་ཡོད་ལ། ལྱར་གྱི་མགོན་པོ་དང་། རྣམ་ཐོས་སྤྱན་འབྲུ་
 བཞིན་འཁོར། སྤྱག་མཚོད་སྤྱགས་དམ་མཛད་དེས་ཀྱིས་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དང་། འཕགས་མ་སྒོལ་མ།
 སྤོན་སྤྱད་དང་། བུམས་པ་རྣམས་དེས་མོས་ཀྱིས་འབྱོན། མཐའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ་དང་། སྐྱུ་འབྲུལ་བྱ་བ་དང་།
 རྗོམ་པ་ཆེ་རྒྱུད་དང་། རྗོ་རྗོ་འཕགས་མོད་དང་། རྗོ་རྗོ་དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཟིགས་པ་ཡང་
 གངས་ལས་འདས། བདེ་བ་ཅན་གྱི་སྟོན་ལམ་མཛད་པའི་ཆེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་དཔོན་སུ་
 གཟིགས་པ་དང་། གཟིམས་ཁང་བདེ་བ་ཅན་དུ་གྲུ་སུའི་ཚོས་བཅུའི་མཚོད་པ་མཛད་པའི་ཆེ། སྟོབ་དཔོན་
 བདུ་མཐའ་འགོའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་མཛོན་སུམ་དུ་བྱོན་ནས་ཤིས་བརྗོད་མཛད་པ་དང་། མཚོད་རྟེན་
 བཞེད་པའི་ལས་ལ་ཞུགས་ཚད་བདེ་བ་ཅན་དུ་འགོ་བའི་མཚན་མ་གཟིགས། སྐྱུན་གསུམ་དུ་བཞུགས་
 སྐབས་སྤྱགས་དམ་གྱི་ལྟ་རྗོ་བོ་ལ་རབ་གནས་མཛད་པའི་ཆེ། འཇའ་འོད་ལ་བཀྱ་གི་སྤྱགས་བརྒྱད་ཀྱི་
 གཞུགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་རུབ་སྟོགས་ནས་བྱུང་བ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཚོགས་ཁོད་ག་སྐྱ་ཚོགས་པ་མང་པོ་
 སྟོན་མེད་དུ་བབས། བཅའ་མཐའ་སྐྱུ་འབྲུམ་ནང་དུ་རྒྱ་ཤོར་བ་སོགས་སྤོན་སུ་རྣམས་ཀྱང་འབྲལ་དུ་མཐུན་ཅིང་།

གོང་མ་ཡོན་མཚོད་ཀྱི་མངའ་ཐང་འབྲུང་ཕྱོག་དང་། རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་འབྲུང་ཕྱོག་རྣམས་ཀྱང་ཇི་སྐད་གསུངས་
པ་བཞིན་ཐོག་དྲུའེལ།

རྟོར་གྱི་རྒྱལ་འདྲེན་འབྲུང་བ་ཡང་སྤོ་མོ་ནས་དགོངས། རྒྱལ་འདྲེན་བྱུང་བའི་ཚེ་ཉིང་རོ་དང་། བར་
ལུག་དང་། བ་དུམ་སོགས་སྤྱད་བེན་པ་ཁོ་ན་བསྟེན་པ་ལོ་བཞི་ཙམ་མཛད། ཕྱིས་རྒྱལ་པོས་ལུང་བཟང་པོ་
གནང་སྟེ། ལེབས་མི་དགོས་པར་བྱུང་ནས་གིན་དུ་གྲུས་ཉེ་དགོན་པར་ལེབས། དེ་ལ་རྗེ་འདིས་རྩོད་གི་
གདན་སར་ལོ་བཅུ་བདུན་མཛད་ཅིང་། གཙོ་བོར་རྩོད་ཉིང་དུ་བཞུགས་གིང་། རྒྱལ་བརྒྱུད་ཀྱི་བརྟན་པ་
རྒྱ་ཚེར་སྟེལ། རྒྱ་འབྲུམ་བཞེངས་པ་དང་། གསུང་སློབ་སྦྲང་དང་། མཚོད་པ་འབྲུལ་བ་དང་། མཁས་པ་དུ་མ་
འདུས་པ་ལ་མདོ་སྟེགས་ཀྱི་དབང་དང་གཞུང་བཤད་རྒྱ་ཚེར་སྟེལ། ཚོགས་པ་ཡང་རྒྱལ་པོས་སྤོང་པོར་བྱེད་པ་
ཁོ་ན་རང་ཡང་ཉེང་དུ་སྤྱད་སྟེ་ཙམ་རེ་འཚོག་ཅིང་། རྒྱིང་ཚོགས་པ་ཉེང་དུ་སྤྱད་སྟེ་ཙམ་རེ་འདྲུ་
བ་བྱུང་། མང་བ་ལ་ཚད་མེད། མཚོད་རྟེན་བཞེང་བའི་ལས་ཀ་སྤྱད་པ་དང་། རྒྱ་ཚོགས་གཉོང་མོད་སྟེ་ཚེ་
བ་ལ་དགེ་སྦྱོར་ཡང་གིན་དུ་བཟང་བར་བྱུང་། ཚོས་རྗེ་འདི་ལ་ཟབ་ལམ་གྱི་འབྲིང་ཞུས་པ་ལ་དགེ་སྦྱོར་གྱི་
སྟེ་མ་ཟིན་པ་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད། ལུག་བྱུང་བའི་སྐབས་སྟོབ་མ་ཀུན་ལ་དགའ་བུའེ་གྱི་རིགས་མང་དུ་གནང་།
དཔོན་སྟོབ་ཀུན་གྱིས་མི་ཟས་སྦྲངས། གསོལ་ཆས་ཐམས་ཅད་འཕོངས་པ་རྣམས་ལ་གནང་། ཕྱིས་ཚོས་རྗེ་
ལུགས་སྟེན་གྱི་བས་ལོ་ཚུ་བ་དང་། རྗེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམས་རྒྱལ་བས་གདན་ས་མཛད་པའི་རིང་དཔེན་གནས་
དེས་མེད་གྱི་རི་བོའི་མང་པོར་ལེབས་གིང་། ལལ་ཚེར་ནི་ལུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པ་དང་། ཟབ་ལམ་གྱི་
འབྲིང་འདིབས་པའི་འགོ་དོན་ཉིང་གཙོ་བོར་མཛད། བར་བར་དུ་ཚོས་གསུང་བ་དང་། རྟེན་བཞེང་བ་དང་།
ཡུལ་སོ་སོའི་ལྷ་ཁང་ལ་ཞིག་གསོས་མཛད་པ་ཡང་གིན་དུ་མང་། དམ་རིངས་སྟེ་ཚོས་སྟེ་བཏབས་སྟེ་བཤད་
ཉན་གྱི་བྱ་བཅུགས། དེར་སྦྱར་བ་ཞིག་གིས་རྒྱུན་བྱས། ཞག་བཅུ་གཉིས་གྱི་རིང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་ཁམས་
དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་བགང་བར་མི་དཔོག་པའི་ཞལ་གཟིགས། རིན་ཚེན་སྟོང་གི་ལུགས་ཟམ་འདྲེ་གདུག་པ་
ཞུགས་པ་ཞིག་ལུགས་རྟོག་མི་མཛད་ན་བསྟོམས་པར་ཞུ་ཞེས་བདག་པོས་སྤུལ་བ་ལ། འདྲེན་ཐག་བཏང་
མཚམས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུར་ཁ་ནས་བཀའ་ཤོག་བསྒྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་པར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལུགས་ཐག་རང་ཚད་ལ་
སོང་སྟེ། རྒྱུར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཟམ་རྒྱལ་དུ་སྤྱད་གིས་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཚོན་པའི་ལྷས་མང་། དབུས་དམག་ཡོང་
བའི་སྐབས་གིག་ཞག་གསོ་སྟོང་ཁོ་ནའི་ཚོས་གསུངས་གིང་། བཟོད་པའི་བསྟེན་ས་ལ་འབའ་ཞིག་མཛད།
ཚོས་རྩར་བཞུགས་ཐོག་དམག་བརྒྱ་ཙམ་སྟེའེབས། རྒྱ་ལ་མདའ་རྩོད་མཚོན་ཆ་སྟེ་ཚོགས་འཕངས་ཀྱང་། རྩར་
ཟད་ཀྱང་མ་སྟོན་ཅིང་གཞོ་མེད་དུ་བཞུགས། དེ་ནས་དད་པ་སྟེས་ཉེ་བཤགས་པ་སྟེལ། རྒྱ་ཚོའི་སྤྱད་ལ་ལུ

བཙུག་ལུང་། ལུ་ཡུག་ ལྷོ་མོ། གནམ་སྟོང་ལུང་སོགས་རིམ་པས་བརྒྱད་ནས། ལྷུང་པར་ལྷ་སར་ཐེབས་ནས་
 རྒྱ་བ་བརྩ་གཅིག་བཞུགས། དབུས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དཔོན་དགོ་བཤེས་དཔོན་སྐྱེ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ལེབས་ལ་གཏུགས། གང་ཐེབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཟབ་ལམ་རྩོམ་རྩོམ་ལྟོས་ལྟོས་ཀྱི་ལེབས་དཔོན་དང་། སྐྱེ་བོ་འཚོགས་
 ལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཡིག་དྲུག་གི་ཚོས་ཁོ་ན་གནང་། ལྷ་སར་བཞུགས་རིང་གདོན་གྱི་གཞོན་པ་ལ་བཀའ་
 འོག་བསྐྱགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐན་པས། བཀའ་འོག་ལྷུང་ཉིན་རེ་བཞེན་གྱི་ཉིན་ལྟ་མང་སྟེ། མང་དུས་བརྒྱ་ཙམ་
 ལུང་སྟོན། ཟབ་ལམ་གྱི་ལེབས་ལེབ་བརྩམས་པ་ལ། ལེབས་གྲུ་སྐྱ་མ་རྣམས་ལ་བརྒྱ་ཙམ། ཉེས་བརྒྱ་
 ཙམ། ལྷ་བརྩུ་ཙམ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་ཅིང་། ལེབས་རྩིང་མ་ལེབས་མོ་ཆེར་གྲགས་པ་ལ། དམ་པོ་འདེབས་པ་
 ལྟོང་དང་བརྒྱད་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལུང་། གངས་སུ་མ་བཅད་པ་ལ་ཟབ་ལམ་སྐོམ་མཁན་དབུག་ཏུ་མེད་དེ།
 ལྷུང་བོ་རྩེན་ཆད་ཀྱང་ཚོས་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ནས། ལམ་སྲང་རྣམས་སུ་དབེན་གསུམ་སྐོམ་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་སྟོང་
 ཐུག་མང་པོ་ལ་མཚོག་དབང་གོང་མ་གནང་བས། མི་རྣམས་ལ་ལྷ་ཅི་སྐོམ་སྲང་གའི་ཁྱི་རྩེན་ཆད་ལ་ཡེ་ཤེས་
 ཐེབས་པའི་རྣམ་ལྟར་མང་དུ་བྱུང་།

གཞན་ཡང་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་མོ་ཚར་གཅིག་དང་། འབྲམ་གྱི་བཤད་པ་ཚར་གཅིག་
 དབང་མདོར་བསྟན་ཚར་གཉིས། ལྷ་རྩོམ་འགྲེལ་ཆེན་དང་སེམས་འགྲེལ་རྒྱུང་བ་ཚར་གཉིས། དབུ་མ་
 བསྟོད་ཚོགས་ཚར་གསུམ། ལྷུང་བོ་མདོ་བརྩུད་དང་། དེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མང་དུ་གསུངས། ལྷོ་མོ་ནས་
 འདིའི་བར་ལ་སློག་རྩོམ་གནང་བས་ཉམས་རྟོགས་ཚད་དུ་སྐྱེན་པ་ཡང་ཉེས་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ལུང་། ལྷུང་
 ཐེབས་པའི་ཚོ། ཐུག་འབྲལ་བར་འོངས་བའི་རྟོག་མི་ཁྲོམ་རྒྱུང་ཐང་སྐང་ལ་མི་ཤོང་པ་ཙམ་ལུང་། དེ་ནས་
 ལྷུང་སྟོན་དང་། ཡར་འབྲོག་དང་། ཉམ་སྟོང་སོགས་སུ་རིམ་གྱིས་ཐེབས་ནས། དེ་ཀྱུན་ཏུ་ཡང་ཟབ་ལམ་གྱི་
 ལེབས་མང་དུ་གསུངས། ཤམ་པོ་ཚེ་ལྷ་ལ་བདེ་གཤེགས་སྐྱེད་པོའི་དོན་རྟོགས་པ་མང་དུ་འབྱུང་ཞེས་ལུང་
 བསྟན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཉིས་པ་སུ་སྟོན་ཆེན་པོ་དང་འབེལ་གཏམ་མཛད་པར་བཞེད་ནའང་། ལྷ་
 ལྷོན་ཆེན་པོས་རྩོད་པ་མཛད་མ་རུས་ཞེས་གྲགས་པའང་དོན་ལ་གནས། ལྷ་དུས་སུ་སྟོན་ཆེན་པོས་རྩོད་
 གི་སྐྱེ་འབྲམ་གཟིགས་པར་བཞེད་ནས། མནལ་ལམ་བརྒྱུད་སྟེ་ཐེབས་པས། རོ་མདར་ཐེབས་པ་ན། ཀྱུན་
 མཁྱེན་ཆེན་པོས་མཁྱེན་ཅེས་གསུངས་པས་མནལ་སང་དེ་གཟིགས་མ་སྐབ་པ་སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། གང་
 ཐེབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཡིག་དྲུག་གི་ལུང་ལྷུང་དང་། དགོ་བསྟོན་ལྷུང་དང་། རབ་ལུང་
 བསྟོན་རྩོགས་ལྷུང་སོགས་ཀྱང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བྱུང་།

དེ་ནས་རོ་མོ་ནང་དུ་ཐུག་ཐེབས་ནས་ལོ་གཉིས་སུ་ཉེ་བན། དལུང་གངས་བདུན་ཅུ་སོན་པའི་

ལྷགས་མོ་གྲང་གི་ལོའི་དགུན་ཟླ་ར་བ་ཡར་ངོའི་ཚེས་དུག་གི་སྲོད་ཐུན་དང་པོའི་དུས་སུ་གཞུགས་སྐྱེད་བྱིངས་
 སུ་བསྐྱེད་པར་མཛད་དེ། ཞག་བདུན་དུ་ཐུགས་དམ་མ་གྲོལ་བའི་སྐབས། བར་སྤྱག་ནས་འཛད་ཀྱི་བར་གཙང་
 བོ་ཉེས་ལྡབ་དུ་བྱི། ཐུགས་དམ་གྲོལ་བའི་ཚེ་བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སེམས་དབུ་གཙུག་ནས་ལུང་བའི་སྐབས། རོ་
 མདར་རྩོམ་གཅིག་ཙམ་གྱི་ཡུན་གཙང་པོ་གྱེན་དུ་ལོག་ནས་ཆད། དེ་བར་ལ་མི་འགའ་རེས་འགོ་འོང་
 བྱས། སྐྱེས་འདའ་བའི་སྡོན་ལོ་ལྷ་ཙམ་ནས་བཤང་གཅིའི་རྒྱན་ཆད་པ་དང་། སྐྱེས་མོ་ནས་གཏུམ་མོའི་བདེ་
 རྟོད་ཀྱིས་འུར་ལངས་པ་ལ་ཉེན་མཚན་དང་ཐུན་མཚམས་མེད། མ་ཚོས་བཀའ་མེད་ཚོས་ཀྱང་འཇུ་ཞེས་པའི་
 རྒྱུ་བ་གྱིས་རེས་འགའ་ཞག་གངས་མང་པོར་གསོལ་བ་མི་གསོལ་བ་ཉུང་དུ་ཙམ་གསོལ་བ་ཡང་མཛད། རུབ་
 ཚེས་ལུང་དུ་སྐྱེས་མེད་མང་པོ་ལ་བསྐྱེད་གནས་ཀྱི་སྡོམ་ལུང་འབོགས་པ་མཛད་སྐབས། ཟླ་བ་སྟེང་ལ་གསོལ་
 བ་ཁམ་གཅིག་ཀྱང་མ་གསོལ་ཡང་། སྐྱེ་ཉམས་སྟོབས་གཞན་ལས་བཟང་བར་བྱུང་། མཚའ་གྲང་ཐང་དུ་
 ཐེབས་ནས་ཞག་བདུན་བཞུགས་པའི་སྐབས། ཉིན་རེའི་ནང་དུ་ཚདྲོ་མཚོད་པ་ཞུམ་ཐན་མང་དུས་བཅུ་བཅུ་
 ཙམ་དང་། བདུན་བཅུད་རེ་འཁོར་མོར་བྱུང་བ་ཀུན་ལ་ཡང་། དེ་ཀུན་གྱི་སྒོ་ཁ་ཚིམ་པའི་ཕྱིར་གཞན་པས་
 ལྷག་པར་གསོལ་བ་མཛད་པས། རེས་འགའ་མི་ཉི་ཤུ་ཙམ་རེའི་ཟས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་གསོལ། ཡང་མ་འགྲོངས་
 པའི་རྣམ་པ་ཡེ་མ་བྱུང་བ་དང་། ས་སྐྱེའི་སྒོ་གར་དབང་བསྐྱར་མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་དབང་བའི་རོལ་མོ་སྤུ་
 རོལ་གྱང་འཆག་པའི་མིས་ཚོར་བ་ལ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཐེབས་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་མཛད་ཚད་ལ་ཡེ་ཤེས་
 ཐེབས་པ་དང་། ག་གྲག་སེང་སོགས་སྟེ་ས་ལུ་དམ་པ་དུ་མ་ཞལ་མཐུན་པར་རིགས་ལྡན་གྱི་སྐྱེལ་བར་ལུང་
 བསྟན་པ་དང་། མཚིམས་སྟོབས་བཟང་གྲགས་པས་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱེར་དངོས་སུ་གཟིགས་
 པ་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་དང་། ཉེ་གནས་ནམ་མཁའ་བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་འཇམ་དབྱངས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་།
 བཙོམ་ལྡན་རོ་རྩེ་སྟོང་པོ་དང་། ལྷུང་བ་དག་པའི་རྒྱབ་པ་ཐོ་མོ་མང་པོས་སྐྱེ་ལ་མཚན་དཔེ་རྫོགས་པར་
 མཐོང་བ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་ལྷས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་མངོན་གྱུར་དུ་མངའ།

དོན་དུ་ནི་འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྱུལ་བ་ཡིན་པས། རིགས་ལྡན་བརྗོད་
 དཀར་བོ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས། དམ་པ་སོ་སོའི་གཟིགས་སྐྱེད་ལ་བྱུང་བ་ཡང་དེ་སྐྱེད་
 ཞིང་། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྩོམ་མེད་མཛད་དང་། སྐྱིན་
 ཚེན་བོའི་མདོར་ལུང་བསྟན་པ། ལི་ཙུ་བི་གཞོན་ལུ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ། མ་
 འོངས་པའི་དུས་ན་ཀ་ཡོ་རེའི་རྒྱད་དུ་སྟོན་པའི་མཚན་འཚང་བའི་དག་སྟོང་དུ་བྱུར་སྟེ། མདོ་སྟེ་དུ་མ་གསལ་
 བར་བྱེད་ཅེས་སྟོན་པའི་མཚན་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཅེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། ཚོས་རྩེ་འདྲི་ཉིད་ལུང་བསྟན་

པར་དངོས་སྒྲོ་བཀྲམས་བཞེད་པ་ཡང་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན། ཚོས་ཇེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་པར་མངོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། ལྷ་གསུང་ཕྱགས་དང་མཛད་པ་གསང་བ་མཐའ་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་ཁོ་ནའི་སྒྲིང་ལུལ་ལོ།།

ཚོས་ཇེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འདི་ལ་རིགས་ལྡན་གྱི་སྐུལ་པ་ཡིན་པའི་སྟེན་གྲགས་ཆེ་བ་དང་།
དབལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཚོས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཆེན་པོར་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པ་ལ་བརྟེན། དུས་མཉམ་
གྱི་དགོ་བཤེས་ལལ་མོ་ཆེ་ཞིག་གིས། ཚོས་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་མན་ངག་ཅི་རིགས་པ་མ་གསལ་བ་མེད་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན། དབང་རྒྱུད་མན་ངག་རྫོགས་པར་གསལ་བ་ཡང་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་དང་། དབང་དང་འབྲིད་ཆ་
ཚང་བ་ཐོབ་པ་འཁྲི་ཕྱག་ལས་བརྒྱལ་བ་དང་། མཚོག་དབང་གོང་མ་དང་། སོ་སོར་སྐྱད་པའི་འབྲིད་གསལ་
ཅིང་ཉམས་སྦྱང་སྐྱེས་པ་ནི་བགྲང་བར་མི་སྒོ་བས་པ་ཅམ་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་། སྐྱིར་བསྟན་པ་སྐོ་ཐམས་
ཅད་ནས་རྒྱས་པར་མཛད། དགོས་སུ་བོད་ཀྱི་རི་སྐུལ་ཐམས་ཅད་ལ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐྱབ་པ་པོས་
ལྷབ་པ་དང་། བཤད་ཉན་གྱི་ཤུ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱིང་བོའི་མདོ་དང་རྒྱུད་བྲམ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཅུ་མས་
ཉེ་ཕྱིར་མི་ལྷག་པ་འཁོར་ལོའི་གཏམ། བདེ་གསེགས་སྐྱིང་བོ་མེད་གེའི་སྐྱས་ལྷབ་པར་མཛད་དེ། ར་བོ་ཆེའི་
མདོ་ལས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་དུ། ལོ་བརྒྱུད་ཚུ་ལྷག་གི་བར་དུ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་གནས་པར་གྱུར་ལ། དེ་རྗེས་
ལྟ་བ་མཐོ་རུ་རེ་ཞིང་དང་དོན་རྒྱན་རྫོབ་ལ་ལྷག་པར་ཞེན་པའི་ངང་རྒྱལ་ཅན། སྟེན་གྲགས་དང་། དབང་ཐང་
དང་། འཁོར་ཚོགས་བསྐྱབ་པའི་བགོ་སྐྱལ་ཅན་མང་དུ་བྱོན་པ་ལ་རྟེན། སྟོན་བཞིན་གསལ་བར་མ་གྱུར་ཀྱང་།
དུས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཐ་མ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཡང་། རོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་སྐོམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱིང་
བོའི་གཏམ་སྟོལ་ཁ་མ་རུབ་ཅམ་ཡོད་ཅིང་། བར་སྐབས་སུ་མང་དུ་བྱུང་བ་ནི་དམ་པ་འདི་ཁོ་ནའི་དྲིན་ནོ།།

ཡང་དམ་པ་འདི་ས་དང་བོ་ས་སྐྱུར་འཆད་ཉན་ལ་ཐུ་གས་གཞོལ་བའི་ཚོ། ཀ་ཆེན་བཞི་དང་།
རིགས་ཚོགས་ལ། དབུ་མ་འཇུག་པ། བྱམས་ཚོས་སྐྱི་མ་བཞི་རྣམས་ལན་མང་དུ་གསུངས། ལྷ་ཕྱིར་གཞུང་
ཐུན་མི་གཅིག་པའང་བཅུ་ཅམ་གསུངས། ཕྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་ཐེག་ནས་སྐར་ཆགས་སུ་སྐྱིང་བའི་འཆད་ཉན་གྱི་
ཤུ་འཇུགས་པ་ནི་ལེ་མི་མཛད། དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་མཁས་པ་མང་པོ་འདུས་པ་ལ། བྱམས་ཚོས་སྐྱེ་ལྷ་དང་།
དབུ་མ་བསྟོད་ཚོགས་དང་། འཕུམ་དང་། སྐྱིང་བོའི་མདོ་རྣམས་དང་། འབྲེལ་ཆེན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་
སྟོགས་སེམས་འབྲེལ་སྐོར་གསུམ་དང་། དབང་མདོར་བསྟན། ཀྱི་དོ་རྗེ། ལྷ་བོའི་འབྲེལ་ཆེན་རྣམས་ཡང་
དང་ཡང་དུ་གསུངས། དབུ་མ་རྩ་བ་དང་། སྐྱིད་འཇུག་ བསྐྱབ་བཏུས། ཀྱི་དོར་རྒྱུད་གསུམ། མཁའ་འགོ་རྒྱ་
མཚོ། རོ་རྗེ་འབྲིང་བ། གསང་འདུས་སྟོན་གསལ། དམར་ནག་འདི་གས་གསུམ་སྟོགས་ཀྱང་ལན་རེ་རེ་

གཉིས་གཉིས་གསུངས། སོ་སོའི་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚོ་གཏོ་རྗེ་འཕྲེང་བའི་དབང་
 རྣམས་དང་། བདེ་དབྱེས་གསང་འདུས་གཤིན་རྗེ་གཤེད། རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་དང་། ཏྲ་མགྱིན་ཕྱུར་པ་སོགས་
 གསང་སྐྱེས་གསང་སྐྱོང་གི་དབང་རྒྱུར་བཀའ་ཡང་མང་དུ་གནང་། གདམས་ངག་འཕྲིན་རྒྱུ་ལ་ཐ་དད་པ་
 ཡང་མང་དུ་གསུང་མོད་གྱི། གཙོ་བོར་ཤེར་སྦྱིན་གྱི་མདོ་དང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ། སྦྱིང་བའི་མདོ་དང་། རྒྱུད་
 རྒྱ་མ། དུས་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཁྲིད། སེམས་འགྲེལ་སྐོར་གསུམ་གྱི་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་རྟག་
 ཏུ་གསུང་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་། ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་ངེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་དག་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་གསུང་ངོ་།།

འོན་ཀྱང་རེས་འགའ་འཛི་རྒྱབ་པ་ཁོན་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བར་ཡང་མཛད། ཚོས་གསུང་བའི་དུས་ན་
 ཡང་གཟིགས་རྟོག་གཤམ་སྐྱུང་ཐུགས་བསམ་སོགས་མཛད་མི་དགོས་ཏེ། ཚོས་གྲུར་ཐེབས་པའི་དུས་དང་།
 ཞལ་བཀོད་སོགས་གང་དགོས་པའི་དུས་དེ་ཀ་མ་གཏོགས་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ཁོན་ལ་བཞུགས་སོ། །སྤོན་
 བཀའ་དང་བརྟན་བཅོས་འཕྱུར་རོ་ཚོགས་རྗོགས་པར་འཛུགས་ཏེ་དང་བཅས་པས་ཚར་གཅིག་གཟིགས། དེ་
 ཀམས་དོན་ཐམས་ཅད་མ་འདྲེས་པར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། སྐྱུ་འཁོར་བ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱ་མ་དམ་པའི་མཁུན་
 རྒྱབས་འདི་ལ་མཁན་ཚེན་སུ་སྟོན་པའི་གཟིགས་རྟོག་གི་ཐུགས་རྩོལ་དང་། འཆད་ཉན་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བ་
 འདི་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོང་བར་གདའ་ཞུས་པས། སྦྱིར་ཚོས་འདི་རྣམས་
 བསྐྱབས་པས་གོ་བའོན་རང་ཡང་མིན། ཚོགས་སྐོར་དུ་མ་ནས་བསགས་ཅིང་བསྐྱེམས་ན་གོ་བ་ལགས། ད་
 ལྟ་སྦྱིང་བོ་བསྐྱུ་བའི་སྐྱབས་འདིར། སྐྱུབ་པ་ཁོན་པོ་ལོན་ཆེ་བ་ཡིན་གསུང་ངོ་།།

དེ་ལྟར་ན་དམ་པ་འདི་ལ་སྦྱིར་སྦྱོབ་མའི་ཚོགས་མཐའ་ཡས། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དགོངས་པ་
 སྦྱིང་བའི་སྦྱོབ་མ་རང་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་། གཙོ་བོར་གྱུར་པ། ལོ་ལྷ་བ་སྒོ་གོས་དཔལ་དང་། ས་བཟང་ལོ་ལྷ་
 བ་མ་ཏེ་པཎ་ཚེན་གཉིས་ལ་ཐུགས་སྐྱེས་རྣམ་གཉིས་སུ་བྲགས། ཀུན་སྲུངས་ཚེན་བོ་ཚོས་བྲགས་དཔལ་
 བཟང་ཞབས་རྟོག་གིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། ལོ་ལྷ་འང་ཚད་དུ་སྦྱིན་པ་མཁུན། ཚོས་རྒྱལ་སྤོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ།
 མཁན་ཚེན་རིན་ཚེན་རྒྱལ་ཁྲིམས། ཞང་སྟོན་བསོད་ནམས་བྲགས་པ། མཁན་གྲུབ་དགོན་མཚོགས་རྒྱལ་
 མཚོན། ཡང་ལུང་བ་ཚོས་དཔལ་མགོན་བོ་རྣམས་འཕྲིན་ལས་གྱི་རྒྱུན་རྒྱུ་ཚེར་སྦྱིང་མཁན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་
 བེ་ཚོས་རྗེ་ཉིད་གྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྐྱེས་ཅམ་མོ།།

རྗེ་དེ་ཉིད་གྱིས་མཛད་པའི་རི་ཚོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་མཐར་ཐུག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 མན་ངག་ཅེས་པའི་གཞུང་འདིའི་སྐྱབས་སུ་གསུམ་ལྡན་མར་བཅད་གྱི་ལྟ་བ་བཀག་ནས་ངེས་དོན་རྗོགས་
 ལྡན་དུ་མ་ཚེན་བོའི་རང་ལུགས་ལུང་རིགས་གཉིས་གྱིས་ཞིབ་རྒྱས་སུ་སྐྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིར་རྒྱལ་བའི་

བཀའ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པར་སྤྱོད་པོ་མདོ་ལྷ་མདོ་བརྩུ་དང་དེས་དོན་མདོ་ལྷ་མདོ་བརྩུ་སོགས་ལ་ཁུངས་གཏུགས་ནས་གཞན་སྤོང་དབུ་མ་ཚེན་པོའི་ཡིན་ལུགས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་གསལ་བ་མཛད་པ་མ་ཟད། དེས་དོན་གྱི་མདོ་དེ་དག་གི་དོ་རྗེའི་ཚིག་ཀྱང་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ལྷན་པར་དུ་འཕགས་པ་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་བྱམས་ཚོས་སྡེ་ལྷ་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱི་རང་གི་ལྷ་བ་མདོར་བསྟན་དང་། འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱབ་གྱི་རིགས་པའི་ཚོགས་དང་། བསྟོད་ཚོགས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་སོགས་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱི་རྒྱུད་སྲ་མའི་འགྲེལ་པ་དང་། ས་སྡེ་ལྷ་དང་། སྤོམ་རྣམ་གཉིས་སོགས་དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུས་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་གཞོན་འཛོམས་སོགས་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་པའི་གསང་འདུས་སྟོན་གསལ་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པ་སོགས་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྣུ་བུའི་དབུ་མ་རིན་ཚེན་སྟོན་མ་དང་། གཞན་ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཚུ་གོ་མི། དཔལ་རྣམ་པོ་བ་སོགས་རྒྱལ་བའི་ལུང་གིས་བསྟགས་པའི་འཕགས་ལུལ་གྱི་མཁས་པ་ཚེན་པོ་རྣམས་གྱི་གཞུང་སྤྱི་དང་། ལྷན་པར་དཔལ་ལྷན་ས་བརྩུ་པའི་མན་དག་སྟེ་བདེ་མཚོགས་སྟོད་འགྲེལ་དང་། དུས་འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་། རོ་རྗེ་སྤྱོད་འགྲེལ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་དོན་དབུ་མའི་རང་ལུགས་རྒྱ་ཚེར་བཀྲལ་ཏེ་གཞུང་བཤད་མཛད་ཡོད།

འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱབ་གྱི་རིགས་ཚོགས་གྱི་སྐབས་སུ་བཀའ་བར་པའི་དགོངས་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་རྟུགས་སྤུབ་གྱི་སྟོས་པས་སྟོང་པའི་གིང་རྟའི་ལམ་སྟོལ་སྤེལ་ཞིང་། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་སྟོས་བུལ་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་ཡོད་པའི་གིང་རྟའི་སྟོལ་ལམ་རྩུང་ཟད་སྤེལ་པ་ལས་རྒྱས་པར་མ་སྤེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་གྱིས་སྟོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་སྟོབས་སོགས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་བྱུབ་པའི་ནང་རྟོགས་གྱི་རོ་བོ་རྒྱུད་སྲ་མའི་འགྲེལ་པ་དང་། ས་སྡེ་ལྷ་སོགས་གྱི་སྟོན་སྤོམ་རིགས་པ་བརྒྱ་སྟག་གིས་གཏན་ལ་ཐབས་ཏེ་དེས་དོན་དབུ་མའི་གིང་རྟའི་སྟོལ་ལམ་རྒྱ་ཚེར་སྤེལ་བ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དང་། ལྷན་པར་སེམས་དཔའི་འགྲེལ་པ་སྟོར་གསུམ་གྱིས་དེས་དོན་རྫོགས་ལྷན་གནས་ལུགས་དོན་དམ་བདེ་སྟོང་རྒྱལ་འཇུག་གི་རྒྱུད་སྡེའི་ལྷ་ཚོགས་སྟགས་དང་དབྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཚོའི་བདག་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་ཡེ་གདོད་མ་ནས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རོ་བོར་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་དེ་གཏན་ལ་ཐབས་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དེས་དོན་རྒྱ་མཚོར་བཀྲལ་འདུག་པའི་སྤྱིར།

གཞན་ཡང་གཞི་རྒྱུད་ན་བཞུགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བུལ་བའི་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་རིགས་ཁམས་སྟོ་ལུར་དྲི་བཅས་སུ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གཞིའི་གནས་ལུགས་བདེ་གཤེགས་སྤྱོད་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞིའི་གནས་ལུགས་ཉིད་ཚོས་

ཉིད་ཟབ་མོ་ཀུན་གཞིའི་ཡོ་སྤེས་ཡིན་ཚུལ་དབྱིངས་རིག་དབྱིངས་མེད་ཀྱི་བརྟན་གཡོ་ཀུན་བྱུང་ཡིན་ཚུལ་དེ་
 ཉིད་དོན་དམ་ཚཱ་ཉིད་ཀྱི་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ཀ་ཡིན་ཚུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་སྒྲིང་དུ་དབེས་བརྟན་
 ཚུལ་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་དང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་སྤྱུ་སྤྱུབ་
 ཡབ་སྲས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀའ་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཞིའི་རྣམ་གཞག་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབས།
 དེ་ཐོབ་རྒྱས་པའི་ལམ་མཚོག་ཟབ་མོ་བརྟན་པ་ལ་དེ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་མི་འབྲལ་
 བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་ཚས་སུ་བཞུགས་ཀྱང་ལམ་
 ཚོགས་གཉིས་མི་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོང་གཟུགས་
 སྐྱོ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོང་གཟུགས་
 ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་ལྟ་བུ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོད་པ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཚང་དགོས་
 བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལམ་ཟབ་མོ་གཏན་ལ་ཕབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་སྒྲོམ་སྒྲོད་
 བས་ལམ་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཟད་པ་ལས་འབྲས་ལུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཐོབ་
 ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་ལ་གྲགས་པའི་སྐྱའི་དབྱེ་བ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་
 རྟལ་གས་ཀྱི་སྐྱའི་དབྱེ་བ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྐྱ་བཞིར་བཞུགས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ན་
 ས་འབྲས་ལུ་ཟབ་མོ་གཏན་ལ་ཕབས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་རང་སྤྱོད་དང་གཞན་སྤྱོད་དུ་བྱེ་ནས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབབས་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། སྤྱོད་པའི་ཚོས་རང་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་པའི་གཞི་གཞན་སྤྱོད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་
 སྤྱོད་པའི་གཞི་གང་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚོས་གང་མེད་པ་དེ་ནི་ཚོས་དེས་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་སྟེ།
 འདི་ལ་ཚོས་དེས་སྤྱོད་པའི་ལྷག་མ་སྤྱོད་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ནི་འདིར་ནམ་ཡང་
 ཡོད་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་
 ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཀྱང་། སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྤྱོད་པར་
 ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལ་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རྗེ་
 ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ལས་གང་གསུངས་པ་རྣམས་ཤིང་རྟ་
 ཆེན་པོའི་གཞུང་དང་བསྐྱེགས་ཏེ་ཅུ་འགྲེལ་གན་སྐྱུར་དུ་བྱས་ནས་དོ་སྒྲོན་དུ་ཡོད་ཀྱང་འཇུབ་མོ་རི་སྟོན་ཙམ་
 གྱིས་ཚོག་ཤེས་པར་བྱས་སོ།།

ཞེས་པ་འདི་འང་འབྲོག་དགོ་མཁན་ཀུན་དགའ་དབལ་ལྷན་རྒྱ་མཚོས་བྲིས་པ་དགོའོ།། །།

དཔེ་སྐྱོན་གསལ་བཤད།

༡ འདི་རང་ཚོས་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་བོད་ཕྱི་ནང་། བོད་བཏུན་པར་ཚོན་པ་ཀྱུ་མཁུན་དོལ་བོ་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་(༡༩༩༩-༡༩༧༡)ཀྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་གྲགས་ཚེན་«རི་ཚོས་དེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་»ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སྐྱབས་ལོན་ཡོད་ཅིང་། གཞུང་འདིའི་མ་དབེ་ནི། ཚོས་ཀྱི་སྤྲང་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ནས་ལོ་མང་སྤོན་ནས་གཡར་གནང་མཛད་པའི་དཔེ་གཞུགས་འཛམ་གང་དཔར་མ་བོད་ཨེ་པར་བཞུགས་པ་དེར་གཞི་བརྒྱུ་ཡོད། དེ་དང་དཔར་མ་བསྐྱར་ཡུལ་ནི་འཛམ་གང་དཔར་མ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སོ་སོར་ཨོ་ཨུ་རྒྱུ་གྱི་ཡི་གེ་བཀོད་པ་རི་ཚོས་མཚན་བསྐྱབས་མ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་ཡིན་པས། དེ་དང་པོ་རྒྱུ་བསྐྱར་ཞིབ་ཞུས་ཡོད། གཞན་ཡང་སྐབས་འགར་གོང་གི་བོད་དཔར་གཉིས་ཀ་བསྐྱར་ནའང་ད་དུང་དག་ཆ་ལ་དོགས་གཞི་བྱུང་བའི་ཚེ་བེ་ཅིང་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་ནས་ ༡༩༩༥ ལོར་དཔེ་གཞུགས་སྐྱབས་དཔར་དུ་བཏབ་པ་«ཚོན་པ་རི་ཚོས་དེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་»ཞེས་མཚན་བྱུང་དུ་འཁོད་པའི་དཔེ་དེ་ཡང་དབྱུང་གཞིར་ལེན་ཡོད་པ་བཅས་མཁུན་འཛམ་ལ།

སྤྱིར་རི་ཚོས་དེས་དོན་རྒྱ་མཚོའི་གཞུང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལས་ལ། གཞུང་ཡོངས་ཚོགས་ཀྱི་ས་བཅད་གཤམ་དུ་རྒྱུ་བཀོད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་ལོགས་སུ་བཀོད་པ་ལས། གཞུང་རང་ཉིད་ཀྱི་དུས་ལ་མི་འབྱུང་མོད། འདིར་ནི་དེང་རབས་ཀྱི་དཔེ་སྐྱོག་པ་པོར་མན་སྤྱད་གཞུང་གི་དུས་སྐབས་སོ་སོའི་དུས་བཀོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞུང་གི་དུས་ཡང་གཞུང་གི་ས་བཅད་ཡོངས་ཚོགས་དེང་རབས་ཀྱི་དཀར་ཆག་གི་རྒྱལ་དུ་བཀོད་ཡོད། དེ་ལ་ཞིབ་ཏུ་བཏུགས་ན། རི་ཚོས་ཀྱི་བསྐྱར་བཅོས་འདི་ཐོག་མར་མཛད་སྐབས། གཞུང་ཡོངས་ཚོགས་གཞི་ལམ་འབྲས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ལས། སྐབས་ནང་གསེས་ལ་ས་བཅད་བཀའ་སྲོལ་ཉེ་ཚོན་པ་སོ་སོར་བྱེ་མེད་པ་ནི་གཞུང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་ལས་གསལ་བར་ཐོན་པ་ལྟར་ལགས། དེ་ལྟར་འདྲ་གཞུང་ཡོངས་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་མཛུགས་འདིའི་ས་བཅད་རྒྱས་པ་ད་ལྟ་མཛུགས་དུ་ཡོད་པ་འདི་ཚོན་པ་ཀྱུ་མཁུན་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་ཅིང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་འདྲ། ས་བཅད་ཅེས་པ་གཞུང་དོན་ཚན་ཚན་དུ། ཞེས་པ་ནས། དེ་དང་རྗེས་མཐུན་བདག་གིས་གཞན་དུ་བཀོད། ཅེས་ས་བཅད་དེ་རྩོམ་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་དང་། དེ་ཡང་གཞན་དུ་བཀོད། ཅེས་ལོགས་སུ་བཀོད་རྒྱལ་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྟའི་རི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་འགྲེལ་འདི་འདྲ་གསུང་སྐོལ་ལྟར་ཀྱུ་མཁུན་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རང་མཚན་ཡིན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཞི་རྒྱུང་རི་ཚོས་མ་དབེ་ལ་དཔར་མ་མི་འདྲ་བ་བསྐྱར་ཉེ་ཚོར་བཅོས་ཞུ་སྤངས་གང་ཡིན་བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་སྤྱི་བ་པོའི་སྤོང་བ་རྗེན་ནས་མཁུན་དེས་ལ། གཞུང་སོ་སོར་བཀའ་བསྐྱར་དང་དེ་བཞིན་དུ་བོད་ཀྱི་མཐུན་གྲུབ་

སྤྲེལ་གྱི་གསུང་གི་འཕྲིད་པ་ཞིག་ཡང་ན་དངོས་སུ་ལུང་འདྲེན་མཛད་པ་ལམ། ཡང་ན་ཞལ་འཕངས་མཛད་པ་རྣམས་ཅི་ལྟར་
 གྱི་སོ་སོའི་ལྷན་འཛོལ་ཞིབ་ཞུས་ཏེ་མཛད་པ་པོ་དང་གཞུང་སོ་སོའི་མཚན། དེ་བཞིན་དུ་གསུང་འབུམ་གྱི་པོད་གྱི་ཡང་གྲངས།
 ཤོག་གྲངས་ཡིག་ཤེང་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་མཚན་བཞོད་ཡོད། བཀའ་བསྟན་གྱི་ལུང་ངོས་འཛིན་
 རྒྱབས་ རྗེ་དགེ་ ཞེས་པའི་བསྟུན་ཡིག་བཞོད་པ་ནི་ལྗེ་དགོ་བཀའ་འབྱུང་དང་བསྟན་འབྱུང་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ང་
 ཚོས་དཔྱད་ཞིབ་ཞུས་པ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ལེ་དཔར་བསྟུས་གྱི་དཔར་དུ་བཏབ་པའི་དཔར་མ་དེ་ཡིན་པས་པོད་གྱི་ཡང་གྲངས་དང་
 ཤོག་གྲངས་སོགས་བཞོད་པ་དཔར་མ་དེ་གཞི་བརྒྱུ་ཡིན། དེ་ཡང་མདུན་ཤོག་ལ་ཉུགས་ ར་ དང་། རྒྱབ་ཤོག་ལ་ཉུགས་ བ
 བཅས་བཞོད་ཅིང་། དེའི་མཇུག་དུ་ཡིག་ཤེང་ཡང་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཡོད། ལྗེ་དགོ་དཔེ་ཐོའི་ཡང་གྲངས་ནི་ཉི་རྩེ་རྩོད་ཉི་ལྷ་མཐོ་
 སྟོབ་གྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་གནང་བའི་ལྗེ་དགོ་བཀའ་བསྟན་གྱི་དཀར་མགས་གཞི་བརྒྱུ་གི་ཡང་གྲངས་དེ་
 རྣམས་ཡིན། **པེ་ཅིང་** ཞེས་པ་ནི་པེ་ཅིང་ནས་དཔར་བསྟུན་གནང་བའི་བཀའ་བསྟན་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེའི་དཔེ་ཐོའི་ཡང་
 གྲངས་ནི་ཉི་རྩེ་ནས་པེ་ཅིང་དཔར་མ་དེ་བ་གསུམ་སྟུང་ལྟར་དུ་དཔར་བསྟུན་བྱེད་རྒྱབས་གྱི་ཕྱག་དཔེའི་མཚན་ཐོ་བསྐྱེགས་
 པ་དེ་ཡིན་ལགས།

ད་ལམ་ང་ཚོས་པོད་གྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བཏུས་གྱི་པོད་ཤེང་ཞོངས་རིམ་མཚན་དོན་རྒྱ་མཚོ་དཔར་སྟུན་ཞུས་
 པར་གཞུང་ཚུ་ཚེན་འདིའི་སྟོན་གྱི་ངོ་སྟོན་དེ་དང་རྒྱབས་རྩོམ་མཁས་པ་འབྲོག་དགེ་མཁན་པོ་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་
 མཚོས་མཛད་པར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། མཐའ་དོན་འདིར་རིམ་མཚན་དོན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་མཐར་ཐུག་ཐོང་མ་ཡིན་
 པའི་མན་ངག་དེ་ཉིད་ཞུ་དག་དང་བཅས་དེང་རབས་གྱི་སྟོལ་དུ་དཔར་དུ་བསྟུན་ཐུབ་པར་ཡིད་སྨོན་དང་བཅས་འདིའི་དགོ་བའི་
 མཐུ་ལས་སྦྱིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་དགོས་སུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་བ་རྩོམ་པའི་བསྟན་པའི་སྦྱིང་པོ་
 གཞན་སྟོང་དུ་མའི་ལྷ་བ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ལྟར་ཅིག་ཅེས་བོད་གྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་
 རས། ལྷོ་ལོ་ ༡༠༡༩ ལྷ་ཚོས་ལ།

༡༡༡། །རི་ཚོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་
མཐར་ཐུག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་
བཞུགས་སོ།།

ཇོ་ནང་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།

༡༡༡། །རི་ཚོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་ མཐར་ཐུག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་བཞུགས་སོ།།

བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ།

༡༡༡། །ཚི་གུ་རུ་བྱུང་རྟོ་བོ་རྟོ་ས་དུ་རྩོུ་ན་མོ་ན་མམ་ རི་ཚོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་མཐར་ཐུག་ཐུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག །དཔལ་ལྗོངས་ལྟེ་སེམས་དཔལ་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །དྲི་མ་སྦྱང་བའི་གཞི་བདེ་
ག་ཤེགས་སྒྲིང་བོ་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །དྲི་མ་སྦྱང་བའི་ལམ་རྩོུ་རྩོུ་ལ་འབྱོར་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ། །དྲི་མས་
དག་པའི་གཞི་བྲལ་འབྲས་ཚོས་སྦྱུ་ལ་ཐུག་འཚལ་ལོ།།

གང་གསུང་འོད་ཀྱི་ཚ་གས་སྤྲ་བས་ཀྱང་། །སྒྲིང་གི་སྦྱོར་སྦྱུག་དཔག་ཡས་རབ་བསལ་ནས། །ཡང་
དག་རྟོགས་པའི་སྦྱང་བ་རྒྱས་མཛད་པ། །རྩོུ་བཅུན་སྦྱུ་མ་མཚོག་ལ་དང་བོར་འདུད། །གང་ཞེག་ཚོས་རྣམས་
ཀུན་གྱིས་དབེན་ཡང་ཟག་མེད་བགྲང་ཡས་ཚོས་ཀྱི་སྦྱུ། །ཚོས་དང་གང་ཟག་བདག་དང་བྲལ་ཡང་དེ་བཞིན་
ཉིད་བདག་དག་པའི་བདག །ཡོད་མེད་རྟོག་ཚད་མཐའ་ལས་འདས་ཀྱང་རྟོག་བརྟན་གཞུང་དུ་དེ་ཉིད་དུ་
བཞུགས། །དངོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་བརྟུན་ནས། །རང་བྱིམ་ས་
འོག་གཏེར་ཚེན་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་དང་། །དེ་ཐོབ་ཐབས་ལ་བརྩོན་པ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་
སྤང་བ་གང་ཡིན་དང་། །དེ་ཐོབ་དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་རྣམས། །ལྟ་མིག་ལྡན་
པས་རྟོན་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་དག་ལུང་བཞིན་བརྟན་བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་ས་བོན་བཟང་པོ་ལས་བྱུང་བམོང་
ནམས་ཚོགས་ལས་གང་འབྱུངས་པ། །རྣམ་སྒྲིན་འབྲས་སུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་གཞུགས་ཀྱི་སྦྱུ་ལའང་ཐུག་
འཚལ་ནས། །འབྲས་མཚོག་ལྷགས་པའི་གིང་ཚེན་སྦྱེད་བཞིན་དུང་སྤོང་རྣམས་ཀྱི་བདེའ་ཡི་སྦྱུ། །གང་གིས་
རི་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་ལུང་ལས་བྱུང་བཞིན་འབྲི་བར་བྱ།།

གཞིའི་སྐབས།

དང་པོ། །གཞི་ལམ་འབྲས་སུ་མདོར་བསྟན་པ།

༡ རིས་དོན་གྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་སུ་བསྟན་ནས་བསྟན་པ།

འདིར་ཐར་པའི་མཚོག་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཚོས་ཀྱི་སྦྱུ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་གཙང་བདག་བདེ་

དང་ཉལ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐོབ་ནས་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་
 པར་འདོད་པ་དག་གིས་དང་པོ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། དཔུལ་པོའི་ཁྱིམ་གྱི་ས་འོག་ན་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་
 ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་མི་བདུན་གྱི་ས་རྩོད་ཀྱི་ས་རྩོད་པ་བསྐྱེད་པས་ནས་མ་མཐོང་ཞིང་མ་རྟོགས་ལ་མ་ཐོབ་པས་སྐྱུག་
 བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། འོད་གསལ་ལོ་ཚོས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་རང་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་ཀྱང་གྲོ་བུར་དྲི་མས་བསྐྱེད་པས་ནས་མ་མཐོང་ཞིང་མ་རྟོགས་ལ་
 མ་ཐོབ་པས་ཉལ་བུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་དམ་པའི་མན་ངག་ལྷན་
 པར་ཅན་དང་ལྷན་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་དག་ལས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྤང་བར་བྱ་བ་
 ཉིད་དུ་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་ལོ། །འདི་ནི་ལྟའི་མིག་དང་ལྷན་པ་དག་གིས་གཏེར་དེ་ལེགས་པར་
 བསྟུན་པ་ལས་གཏེར་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་གཡོགས་པའི་ས་རྩོད་ཆུ་མས་ནི་དོར་བར་བྱ་
 བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་ཏེ་དེ་མ་བསལ་ན་དེ་མི་འཐོབ་པ་དང་། དེ་བསལ་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་ཐོབ་པར་
 ཤེས་པ་དང་ཡང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ནས་ཉམས་སྲུབ་དང་བྱ་བ་ནི་གྲོ་བུར་དྲི་མ་མཐའ་
 དག་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་འཕོར་དང་བཅས་པ་བསྐྱུབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་
 གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་མི་བདུན་གྱི་ས་རྩོད་དེ་རྣམས་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉམས་
 སྲུབ་དང་པ་ལས་ཐོབ་པ་ནི་བྲལ་འབྲས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བུ་ལ་མེད་ཅིང་མི་འབྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གཏེར་ཆེན་
 པོ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་དང་མཚུངས་སོ། །

ཁ དེ་རྣམས་ལུང་གིས་གྲུབ་ཚུལ་བསྐྱེད་པས་བསྟུན་པ།

འདིར་དེ་དག་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤེ་ན། སངས་རྒྱས་དང་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་བོའི་མདོར།
 རིགས་ཀྱི་བྱུང་གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དཔུལ་པོ་ཞིག་གི་ཁྱིམ་གྱི་ནང་གི་མཚོང་གྱི་འོག་གི་ས་ལ་
 གཏེར་ཆེན་པོ་དབྱིག་དང་གསེར་གྱིས་གང་བ་མཚོང་གྱི་ཚད་ཙམ་ཞིག་མི་བདུན་གྱིས་སུ་གཡོགས་
 པའི་འོག་ན་ཡོད་ལ། གཏེར་ཆེན་པོ་དེས་མི་དཔུལ་པོ་དེ་ལ་འདི་སྐད་དུ། ཀྱི་མི་རེ་གཏེར་ཆེན་པོ་སྟེ་སུ་
 གཡོགས་ཤིང་འདུག་གོ་ཞེས་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་གཏེར་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་མ་
 ཡིན་པའོ། །མི་དཔུལ་པོ་ཁྱིམ་གྱི་བདག་པོ་དེ་ནི་དཔུལ་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཇེས་སུ་སེམས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྣང་
 བ་རྣམ་པར་རྒྱུ་ཡང་། སའི་འོག་ན་གཏེར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་མ་ཐོས་མི་ཤེས་མ་མཐོང་ངོ་། །རིགས་ཀྱི་བྱུང་ག་

དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བྱིས་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་འོག་ན་དེ་
 བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་སྣོད་པོ་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མངོན་ཀྱི་གཏེར་ཚེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེ་དག་གཟུགས་དང་སྣང་དང་འདྲི་དང་རོ་དང་རེག་པ་ལ་
 ཆགས་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་པས་འཁོར་བ་ན་འཁོར་རྟེ། ཚོས་ཀྱི་གཏེར་ཚེན་པོ་དེ་མ་ཐོས་པས་ཐོབ་པར་མ་
 གྱུར་ཅིང་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པར་ཡང་མི་བྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱད་གཏེར་ནས་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་
 པ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱུང་སྟེ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་ནང་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཀྱི་གཏེར་ཚེན་པོ་ཡང་དག་པར་
 རབ་རྟུ་སྟོན་རྟོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་གཏེར་ཚེན་པོ་དེ་ལ་མོས་ནས་རྩོལ་བའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་ན་དེ་བཞིན་
 གཤམ་གསལ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་གཏེར་ཚེན་པོ་
 ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་མ་བྱུང་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་དཔེ་དང་བྱེད་པའི་
 གཏན་ཚིགས་དང་བྱ་བ་རྣམས་སྟོན་པ་གཏེར་ཚེན་པོའི་མངོན་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྟོབས་པ་
 དང་ལྡན་ཞིང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་མང་པོའི་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལོ། །
 རིགས་ཀྱི་སྤྱད་གཏེར་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱང་
 དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟ་བུར་མ་ཐོང་ནས་དེ་བཞིན་
 གཤམ་གསལ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པའི་མངོན་ཡོངས་
 ལྟ་བུར་བའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་རྟོ། །ཞེས་དང་།

རྒྱུད་སྒྲ་ཅུ་འགྲེལ་དུ་ཡང་། ཉེན་མོངས་པ་ནི་སའི་མཐིལ་དང་འདྲ་ལ། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་
 ཁམས་ནི་རིན་པོ་ཚེའི་གཏེར་བཞིན་རྟེ། རི་ལྟར་མི་དཔུལ་བྱིས་ནང་ས་འོག་ན། །མི་ཟད་པ་ཡི་གཏེར་ནི་ཡོད་
 གྱུར་ལ། །མི་དེས་དེ་མ་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེ་ཡང་། །དེ་ལ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྦྱོར་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་
 བང་རྒྱུད་རིན་ཚེན་གཏེར། །དྲི་མེད་གཞག་དང་བསལ་མེད་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་། །མ་རྟོགས་པས་ནི་དཔུལ་པའི་
 སྐྱུག་བསྐྱེད་ནི། །རྣམ་མང་རྒྱུན་དུ་སྦྱེད་གྲུ་འདིས་སྦྱོང་ངོ་། །རི་ལྟར་དཔུལ་པོའི་བྱིས་ནང་དུ་ནི་རིན་ཚེན་
 གཏེར་རྒྱུད་ལ་མི་ལ་ནི། །རིན་ཚེན་གཏེར་བདག་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་དེ་ནི་མི་ཡིས་ཤེས་མིན་
 ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚོས་གཏེར་ཡིད་ཀྱི་བྱིས་གནས་སེམས་ཅན་དག་ནི་དཔུལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེ་དག་རྣམས་
 ཀྱིས་དེ་ཐོབ་བྱ་བྱིར་འཛིག་རྟེན་དུ་མི་བྱང་སྟོང་ཡང་དག་བལྟམས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ལས་འདས་པ་ཚེན་པོ་ལྟའི་རྒྱ་བས་བསྐྱུར་པ་ལས་
 ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅི་ལགས། སྲིད་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལ་བདག་མཆིས་ཞེས་བཀྱིའམ་མ་མཆིས་ཞེས་

བཅུ། བཀའ་བསྟུན་པ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་བོའི་དོན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཁམས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབས་གཏེ་
 བདག་ཉིད་ལ་ཡོད་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་མ་རུས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གྲོང་
 རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ན་དབུལ་བོའི་ཁྱིམ་ཞིག་ན་གསེར་གྱི་གཏེར་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ལ་བུད་མེད་
 དབུལ་མོ་ཞིག་འདུག་པ་དེས་ཀྱང་བདག་གི་ཁྱིམ་གྱི་སའི་འོག་ན་གཏེར་ཡོད་པར་མི་ཤེས་ཏེ། དེར་ཐབས་
 དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་གིས་བུད་མེད་དེ་ལ་སྐྱེས་པ། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་ཁྱིམ་ན་གཏེར་ཡོད་མོད་ཀྱི་
 རྒྱུད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཤེས་ན་གཞན་གྱིས་ལྟ་ཤེས་པར་ག་ལ་རུས། དེ་ནས་དེ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་
 འཚལ་ལོ་ཞེས་དེས་དེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །དེ་ནས་དེས་ཁྱིམ་དའི་ནང་ནས་གཏེར་དེ་བརྗོད་ནས་དེ་
 ཉིད་ལ་བྱིན་ནོ། །དེ་ནས་དེས་དེ་མཐོང་ནས་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་
 ཀྱི་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་བོ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ལ་མཐོང་བར་མི་རུས་པ་ཅམ་དུ་
 ཟད་དེ། བུད་མེད་དབུལ་མོ་དེ་ཉིད་ལ་གཏེར་ཡོད་པ་དང་འདྲའོ། །རིགས་ཀྱི་སུ་ངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་དབུལ་མོ་དེས་
 གཏེར་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བསྟན་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྣང་བོ་ཡོད་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པས་བསྐྱབས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་གིང་མ་
 མཐོང་ནས་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་དག་མགུ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
 སྐྱབས་སུ་འགོའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་ལྷུང་འདས་ཆེན་པོ་རྒྱ་ནས་བསྐྱར་པར་ཡང་། རིགས་ཀྱི་སུ་ངས་ཡང་འདི་སྐད་དུ། སེམས་
 ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དཔེར་ན་བུད་མེད་དབུལ་མོའི་ཁྱིམ་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་།
 ལྟོབས་པོ་ཆེའི་དབུལ་མོ་བའི་རིན་པོ་ཆེའི་ནོར་བུ་དོ་རྗེ་དང་། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་པའི་རྒྱལ་བོའི་ཟིལ་དངར་གྱི་
 རྒྱ་མིག་དང་མཚུངས་སོ། །“ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་དུ་རྒྱས་པར་བཞུགས་གིང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་
 འཇུག་པའི་གཟུངས་སུ་ཡང་། རིགས་ཀྱི་སུ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བྲག་གཅིག་ཏུ་མཁྱེགས་གིང་སྐྱ་བའི་
 འོག་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་སྐྱ་ཚོགས་འོད་གསལ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། དབུལ་རིན་པོ་ཆེ་དང་།
 གསེར་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྗེའི་སྣང་བོ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཐ་དད་པས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་གཏེར་
 ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ནས་གཏེར་ཆེན་པོ་འདོད་པའི་མི་ལ་ལ་ཞིག་འོངས་པ་དེ་ལ་གཏེར་ཆེན་པོ་མངོན་
 པར་ཤེས་པའི་མིས་འདི་སྐད་དུ། ཀྱེ་སྐྱེས་སུ་བྲག་གཅིག་ཏུ་མཁྱེགས་གིང་སྐྱ་བ་དའི་འོག་ན་རིན་པོ་ཆེ་འོད་

གསལ་བས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། དེའི་འོག་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་ལུ་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་ཡོད་ཀྱིས། རྩོད་ཀྱིས་ཐོག་མ་ཁོ་ན་རྩོད་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་རྟོག་ཤིག །དེ་བརྟེན་དང་དངུལ་དུ་སྒྲུབ་བའི་དོ་རྩོད་ལ་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་རྩོད་ཀྱིས་གཏེར་ཆེན་པོར་འདུ་ཤེས་མི་བྱུང་། དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱོས་ཏེ་རྟོག་ཤིག །དེ་བརྟེན་པ་དང་གསེར་དུ་སྒྲུབ་བའི་དོ་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་རྩོད་ཀྱིས་གཏེར་ཆེན་པོར་འདུ་ཤེས་མི་བྱུང་། དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱོས་ཏེ་རྟོག་ཤིག །དེ་བརྟེན་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུ་ཚོགས་སུ་སྒྲུབ་བའི་དོ་སྒྲུབ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་རྩོད་ཀྱིས་གཏེར་ཆེན་པོར་འདུ་ཤེས་མི་བྱུང་། དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱོས་ཏེ་རྟོག་ཤིག །ཀྱེ་སྐྱེས་སུ་རྩོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཅོཅ་བར་བྱས་ན་བརྟོག་བའི་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་ཅིང་འབད་མི་དགོས་པར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་ལུ་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་ཆེན་པོ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་ལུ་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྩོད་ཚོར་ཆེ་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་ཆེ་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་མཐུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐྱེས་པ་ལྟར་རིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཤིང་ཅམ་དུ་དོན་འདི་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདི་དཔེར་བྱས་པ་སྟེ། དཔག་གཅིག་ཏུ་མ་ཤེས་ཤིང་སྤེལ་བའི་སྤྱོད་པ་དེ་མི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམས་ལ་ཀུན་ལ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གཉིས་ལ་སོ་སོར་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཚོགས་སྤྲུལ་སོ། །འོག་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་ལུ་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྲུལ་སོ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་ལུ་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་ཆེན་པོ་འདོད་པའི་མི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔེའ་སེམས་དཔེའ་ཆེན་པོའི་ཚོགས་སྤྲུལ་སོ། །གཏེར་ཆེན་པོ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་མི་ཤེས་བྱ་བ་དེ་མི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོཅ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྲུལ་སོ། །དག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་མི་རང་བཞིན་ལ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྲུལ་སོ། །རྟོག་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་མི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚོགས་སྤྲུལ་སོ། །དངུལ་དུ་སྒྲུབ་བའི་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་གཉེན་པོ་ལ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྲུལ་སོ། །གསེར་དུ་སྒྲུབ་བའི་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྲུལ་སོ། །རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུ་ཚོགས་སུ་སྒྲུབ་བའི་དོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་མི་ཐོབ་པ་ལ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྲུལ་སོ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བ་ལུ་རིན་པོ་ཆའི་གཏེར་ཆེན་པོ་རྣམས་བྱ་བའི་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ལ་རིག་པའི་ཚོགས་སྤྲུལ་སོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་ཤིང་ཅམ་དུ་ཉེ་བར་བཞག་པ་འདིས་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་སུ་འཇུག་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱུང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ། རྒྱས་པར་མདོ་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་རྣམས་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཟབ་མོ་དེ་རིས་པར་བལྟ་དགོས་སོ། །

གསུམ་ཉིས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་

དེ་ལྟར་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་འོད་གསལ་པའི་དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་སོ། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱས་པའི་རིགས་ནི་ཐར་པའི་ས་བོན་ཐེབས་ཤིང་བརྟེན་པ་ལས་དགེ་བ་ལྷན་པར་ཅན་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་འབྲས་བུའི་རྫོན་ཤིང་བཟང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་མཚུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རིགས་རྣམ་པ་གཉིས་གཞིར་གྱུར་པ་ལས་ལམ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཉམས་སུ་སྐྱེས་པས་འབྲས་བུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་རྣམ་པ་གཉིས་འཐོབ་པར་གསུངས་ཏེ་དེ་སྐད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྲ་མར། གཏེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །ཡང་དག་སྐྱེས་པ་མཚོག་ཉིད་དོ། །རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །དང་པོས་སྐྱ་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས། །ཞེས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྐྱེད་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་དཔུ་མ་ཆེན་པོའི་གཞུང་དུ་ཡང་། རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །དེ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། །ཡོད་མེད་ཉིད་དང་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ནི་རེ་ཞིག་མདོར་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ། དེ་རྣམས་སོ་སོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
 ༡ གཞི་ལ་དོན་དམ་གྱི་སངས་རྒྱས་གདོད་ནས་བཞུགས་ཚུལ་ལས།
 ༡ ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ཀུན་གཞི་ལེ་ཤེས་སུ་བསྐྱེད་པ།

དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡང་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེད་པོ་དོན་དམ་འོད་གསལ་ལ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བྱུང་གི་ལེ་ཤེས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཚ་མེད་ཀུན་འགོ་ལྷུང་བ་པོ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་གནས་སུ་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དག་པར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་སྐྱེད་པའི་གཞི་དང་ཉི་མས་དཔེན་པའི་གཞི་དང་ཉི་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་པའི་གཞིར་ཡང་གསུངས་ལ། ཚོས་སྐྱེད་པོ་ལོན་ཏན་གང་གཤེད་ཀྱི་བྱེད་པའི་སྐྱེད་ལས་འདས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་དུ་ལྡན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །

༡ དེ་རྣམ་དག་ལུང་གིས་ལེགས་པར་སྐྱབ་པ།

༡) དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་གྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་བརྟན་གཡོ་ཀྱན་ལ་བྱབ་པར་བརྟུགས་ཚུལ།

(༡) ལྷའི་མཚན་ཉིད་ལ་རོལ་ཏུ་བྱེད་པ་ལས་གསུངས་ཚུལ།

དེ་ཡང་ཐོག་པ་ཚེན་པོ་རྒྱུད་སླ་མའི་འགྲེལ་པར་མདོ་བྲངས་ནས་བཤད་པ། ཐོག་མ་མེད་དུས་ཅན་གྱི་དབྱིངས། ཚོས་རྣམས་ཀྱང་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀྱན་དང་། །ལྷ་འདྲ་འདས་པའང་ཐོབ་པ་ཡིན།” །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རི་ལྟར་ན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཉིད་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྣོན་གྱི་མཐའ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་བརྟན་ཅིང་རབ་ཏུ་བཞག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དབྱིངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རི་སྐད་དུ། བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་གང་ལགས་པ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་གྱི་སྣང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚོས་གྱི་སྣང་པོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཚོས་རྣམས་ཀྱང་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རི་སྐད་དུ། བཙོམ་ལྡན་འདས་དེའི་སྐད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ནི་འབྲེལ་བ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ། བྲལ་མི་ཤེས་པ། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཚོས་རྣམས་གྱི་གནས་དང་གཞི་དང་རྟེན་ལགས་ལ། བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ནི་མ་འབྲེལ་བ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཚོས། བྲལ་ཤེས་པ། འདུས་བྱས་གྱི་ཚོས་རྣམས་གྱི་ཡང་གཞི་དང་། གནས་དང་རྟེན་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀྱན་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི། རི་སྐད་དུ་བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་མཚེས་ན་དེ་ལ་འཁོར་བ་ཞེས་ཚིག་གིས་བདགས་པ་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །ལྷ་འདྲ་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རི་སྐད་དུ། བཙོམ་ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་མ་མཚེས་ན་སྐྱག་བསྐྱེལ་ལ་ཡང་ཡིད་འགྱུར་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་འདྲ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་འདོད་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་སྣོན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།” །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའོ་ཞེས་དང་།

རྒྱུད་སླ་མར་ཡང་། རི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་ །དེ་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་དབྱིངས་ལ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་ །རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་མེ་རྣམས་གྱིས། །སྣོན་ཚད་ནམ་ཡང་ཚིག་པ་མེད། །དེ་བཞིན་འདི་ནི་འཚི་བ་དང་། །ན་དང་རྒྱ་བའི་མེས་མི་འཚིག་ །ས་ནི་རྒྱ་ལ་རྒྱ་རྒྱུང་ལ། །རྒྱུང་ནི་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །མཁའ་ནི་རྒྱུང་དང་རྒྱུད་གཤེགས། །ས་ཡི་ཁམས་ལ་གནས་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་སྐྱུང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་གནས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྒྱལ་བཞིན་མིན། །ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་རྟུག་ཏུ་གནས། །རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་གྱི་

དག་པ་ལ་རབ་གནས། །སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ཚོས་རྣམས་ནི། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད།¹⁹ །ཅེས་
 པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་མདོ་དྲངས་པ་ཡང་། ས་དང་རྒྱལ་སོགས་པ་ནམ་
 མཁའ་ལ་གནས་པ་དཔེར་མཛད་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ནི་ལས་དང་ཉོན་
 མོངས་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་
 གནས་པ། རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་
 པའོ། །དེས་ན་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་ལ་བ་སྟེ། སློ་བུར་གྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་
 པའོ་ཞེས་བཟོད་དོ།²⁰ །ཞེས་སོགས་དང་།

རྒྱན་སྐྱབ་པོའི་མདོར་ཡང་། ས་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཞི་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དགེ་བའང་
 དེ། །སྟིང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་གཞིའི་སྒྲིལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་སྟོན་པར་མཛད། །སྟིང་པོ་ཀུན་གཞིར་
 བསྒྲགས་པ་ཡང་། །སློ་ཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ།²¹ །ཞེས་དང་། ཀུན་གཞིའི་སྟིང་པོར་བསྒྲགས་པ་ནི།
 རྟོག་པའི་སེམས་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན། །རང་བཞིན་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་ན། །བརྟག་པར་ལུས་པ་མ་ཡིན་དང་།
 །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡང་། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཅན་རྟག་དུ་མཐོང་།²² །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་
 དོན་དམ་པའི་ས་རྣམས་ཚང་བའི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཉིད། ཀུན་གཞི་དང་། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དང་། དོན་
 དམ་པའི་དགེ་བ་ཡང་ཡིན་པར་བསྟན་ལ། དོན་དམ་པའི་ས་རྣམས་ནི་རྩོམ་སྟེང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱ་དྲ་དང་།
 མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་དང་། ལྷ་རོ་འགྲེལ་ཆེན་རྣམས་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་། དོན་དམ་
 པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཉེ་བར་བསྐྱས་ནས་གསུངས་ཏེ། དམ་པའི་མན་དག་
 སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་ཡིན་པར་ནི། ལང་ཀར་
 གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་མདོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་དགེ་ །རྟོག་གོ་ཅན་གྱི་སྟོང་
 ཡུལ་མིན།²³ །ཞེས་པ་དང་། སེམས་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་དགེ་²⁴ །
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་
 ཀྱང་། དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་གང་ཞེན་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་²⁵ །ཞེས་གསུངས་ལ། ཡོངས་སུ་རྒྱ་བྱ་ལས་འདས་
 པ་ཆེན་པོར་ཡང་། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་སངས་རྒྱས་གྱི་རང་བཞིན་དགེ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། རིགས་
 ཀྱི་སྤངས་འདི་སྐད་དུ། ལུ་བ་བཞི་ཉམས་པ་དང་། ལོག་སྟེད་ཅན་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོ་ལ་སྐྱར་བ་
 དང་། མཚན་མེད་པའི་སྟེག་པ་བྱས་པ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་དེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་
 དགེ་བའི་ཚོས་མེད་མོད་གྱི་སངས་རྒྱས་གྱི་རང་བཞིན་ནི་དགེ་བའོ།²⁶ །ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་ཀྱི་སྤངས་

མདོ་སྡེ་འདི་ལས་སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ནི་དངོས་པོ་དུག་དང་ལྡན་ཏེ། རྟག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་དང་།
 བདེན་པ་དང་། དག་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མཐོང་བའོ་^{༡༥} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་རྒྱས་སོ།།
 རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལྷུང་ཡང་རུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་མ་ལྷུང་ཡང་རུང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཚོས་ཀྱི་གནས་ཉིད་དང་།
 ཚོས་སྐྱོན་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངོན་པར་སངས་རྒྱལ་
 སོ། །མངོན་པར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་དོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ཏེ་མངོན་པར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་ནས་
 ཀྱང་། གསུང་དོ་སྟོན་ཏེ་བརྗོད་དོ་འགྲེལ་ཏེ་རྣམ་པར་འབྱེད་དོ་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཡང་དག་པར་སྟོན་
 ཏེ།^{༡༦} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པར་ཡང་། ལྷོ་ཕྱོས་ཆེན་པོ་གང་དེ་
 དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་གི་སྤྱུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་ཚོས་ཀྱི་གནས་ཉིད་དང་ཚོས་མི་
 འབྱུང་བ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པ་ཉིད་དང་བདེན་པ་ཉིད་དེ་ནི་འདུག་པ་སྟེ།^{༡༧} ཞེས་པ་
 དང་། དབུ་མ་ཆེན་པོའི་མདོ་གཞན་དང་གཞན་མང་པོར་ཡང་། རྒྱལ་འདི་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ལ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་བོའི་མདོར་ཡང་། རིགས་ཀྱི་སྤྱད་གཤེགས་འདི་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལྷུང་ཡང་རུང་མ་ལྷུང་ཡང་རུང་། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྣང་བོ་ཅན་ཡིན་ནོ།^{༡༨} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་
 མང་པོ་ཅན་བདེ་གཤེགས་སྣང་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་གནས་སུ་གསུངས་པའི་
 སྤྱིར་བཏོན་མས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་དྲི་མ་གནས་པའི་གཞི་དང་། མ་དག་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་
 དྲི་མ་སྦྱོང་བའི་གཞི་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་ན་དྲི་མས་དག་པའི་གཞིར་བཞུགས་པས་ན་མ་
 མཁའ་ལྗང་གུན་ལྷན་ཏུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།།

(༡) འབྲས་སུའི་མཚན་ཉིད་གསང་སྤྱགས་ཟབ་མོ་ལས་གསུངས་རྒྱུ་ལ།

དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་གྱི་རྩོད་རྗེར་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཉིད། །འོན་ཀྱང་གྲོ་སྤྱད་དྲི་
 མས་བསྐྱེད་སམ། །དེ་ཉིད་བསལ་ན་སངས་རྒྱལ་ཉིད།^{༡༩} །ཅེས་དང་། རང་དང་རང་གིས་རྫོགས་པ་ལས།།
 སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་སེམས་ཅན་ནི། །གཅིག་གྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དམྱལ་བ་ཡི་དྲགས་བྱོལ་སོང་དང་།།
 ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་རྣམས་དང་། །བཤང་བའི་སྤྱིན་ལུ་ལ་སོགས་པ། །ལྷ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱིས་ཀྱང་། །བདེ་བ་
 གང་ལྟར་མི་ཤེས་པས། །རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་བདེ་བ་ཅན། །འཛིག་རྟེན་འཕམས་ནི་གང་དུ་ཡང་། །སངས་རྒྱལ་

གཞན་དུ་རྟེན་མི་འགྲུབ། །སེམས་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་བསྟན་དུ་མེད།¹⁴།
 ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བཞུགས་པའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་པའི་སེམས་
 སངས་རྒྱས་སུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་སློབ་ཁྲིམ་མཐའ་དག་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་།
 ལུས་ལ་ཡི་ཤེས་ཆེན་པོ་གནས། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤངས། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་པོ། །ལུས་
 ལ་གནས་ཀྱང་ལུས་སྐྱེས་མིན།¹⁵ །ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ལ་བཞུགས་པའི་རང་བྱུང་ཡི་ཤེས་
 བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་འཕམ་མཁའ་ལྟར་བྱུང་བར་བཞུགས་ཀྱང་། དངོས་པོ་གང་
 ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པར་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་སློབ་ཁྲིམ་ཡང་། རང་གི་ལུས་ལ་སངས་རྒྱས་བཞུགས། །
 གཞན་དུ་གང་ནའང་སངས་རྒྱས་མེད། །མི་ཤེས་སུན་པས་བསྐྱིབས་པ་རྣམས། །ལུས་ལས་གཞན་དུ་སངས་
 རྒྱས་འདོད། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་པའི། །ཡི་ཤེས་ཆེན་པོ་ལུས་ལ་གནས། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་བྱུང་
 པ་ལྟེ། །ལུས་ལ་གནས་ཀྱང་ལུས་མི་སྐྱེ།¹⁶ །ཞེས་སོགས་དང་།

དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྩོམ་པོར་ཡང་། རྩོམ་སྐོབ་དཔོན་ལུས་འདི་ལ། །
 རྒྱལ་བའི་སྐྱ་ལི་རིམ་བཞིན་གནས། །དང་པོ་སྐྱ་ཡི་རྩོམ་པོ། །གཟུགས་སྤང་ལ་ལི་ཡང་དག་བཞུགས། །རྩེས་
 རྒྱུགས་པའི་རྩོམ་པོ། །ཚོར་བ་ཡི་ལོ་སྤང་པོར་བཞུགས། །བཙམ་ལྡན་གསུང་གི་རྩོམ་པོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་
 སྤང་པོར་བཞུགས། །མཚོན་པ་ཀུན་གྱི་རྩོམ་པོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལོ་སྤང་པོར་བཞུགས། །བཙམ་ལྡན་གསུང་གི་
 རྩོམ་པོ། །རྣམ་ཤེས་སྤང་པོར་ཡང་དག་བཞུགས། །ཡང་འདིའི་གསོགས་ས་ཁམས་ལ། །བཙམ་ལྡན་འདས་
 ཡུམ་སྐྱབ་བཞུགས་སོ། །བྲག་སོགས་རྒྱ་ཡི་ཁམས་ལ་ལི། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་མ་མ་བཞུགས། །འོ་བ་
 ལ་སོགས་མེ་ཁམས་ལ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་གོས་དཀར་བཞུགས། །བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་རྒྱུང་ཁམས་
 ལ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་སྐྱོལ་མ་བཞུགས། །དེ་ཡི་མིག་གི་དབང་གཉིས་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་
 སྣང་པོ། །དེ་ཡི་རྣ་བའི་དབང་གཉིས་ལ། །བདེ་གཤེགས་ཐུག་ན་རྩོམ་པོ། །དེ་ཡི་སྐྱ་ཡི་དབང་པོ་ལ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་མཁའ་སྣང་པོ། །དེ་ཡི་ལྷ་དབང་ལ་བཞུགས་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་
 དབང་། །ཁམས་བཞིའི་རང་བཞིན་གོང་སྤོང་། །ལུས་ཞེས་བྱ་བར་གདགས་པ་ལ། །སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་
 སེལ་བ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞུགས་སོ། །དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇམ་
 དབྱངས་བཞུགས། །ལུས་ཀྱི་ཚིགས་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་། །ལུས་ཀྱི་རྩ་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པའོ། །ལག་པ་གཡས་པའི་རྩ་བར་ནི། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། །ལག་པ་གཡོན་པའི་རྩ་བར་ནི། །བདེ་གཤེགས་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ། །

ཁ་ཡི་པད་མར་བཞུགས་པ་ཟེ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རྟ་མགིན་ལོ། །གསང་བའི་གནས་སུ་བཞུགས་པ་ཟེ། །
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བདུད་ཚི་འཁྲིལ། །དབྱུང་བ་གཡས་ལ་བཞུགས་པ་ཟེ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མི་གཡོ་
 བ། །དབྱུང་བ་གཡོན་པར་བཞུགས་པ་ཟེ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདོད་པའི་རྒྱལ། །སུས་མོ་གཡས་ལ་
 བཞུགས་པ་ཟེ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དབྱུག་པ་སྟེ། །སུས་མོ་གཡོན་པར་བཞུགས་པ་ཟེ། །དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་སྟོབས་པོ་ཆེ། །རང་གི་སྤྱི་བོར་བཞུགས་པ་ཟེ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལའོར་ལོས་བསྐྱར། །འོག་
 གི་རྒྱུད་པར་བཞུགས་པ་ཟེ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་གཞོན་མངོས་ཏེ། །ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱང་ལ་འདིར། །དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་ཐམས་ཅད་བཞུགས། །^{༡༥} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དོན་དམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཡེད་ལུ་མ་དང་།
 རྒྱལ་སྐྱེས་དང་ཁོ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་བཞུགས་པར་གསུངས་ཏེ།

༡) དེ་ལྟར་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གཡིན་ཚུལ།

འདིར་དོན་དམ་གྱི་རྒྱལ་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཏུ་སྦྲང་བ་རྣམས་ཀྱང་
 སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་ཞིང་དོན་དམ་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཀ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་དགོས་སོ། །
 འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྟན་པའི་ལེའུར། ཀྱན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཟེ་
 བསྟན་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་མིག་གིས་ལྟ་བར་མི་ལུས་སོ། །ཀྱན་དགའ་བོ་ཚོས་ནི་བརྗོད་ཏུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནི་
 རྣ་བས་མཉམ་པར་མི་ལུས་སོ། །ཀྱན་དགའ་བོ་དགེ་འདུན་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ནི་ལུས་དང་དག་དང་
 སེམས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀུར་བཀུར་བྱ་བར་མི་ལུས་སོ། ^{༡༦} །ཞེས་དང་། དོ་རྗེ་སྤེང་བའི་རྒྱུད་ཏུ་ཡང་། དྲི་མེད་སེམས་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཏེ། །ཚོས་ནི་དག་ཏུ་ཡང་དག་གསུངས། །སྐྱེ་ནི་དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ་སྟེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
 ཚོགས་ཀྱི་གནས། །སངས་རྒྱས་ཡི་གོ་རྟོ་ཏུ་བཤད། །གསུང་ནི་ཡི་གེ་ལྷ་རྩུབ་རྗེས། །དགེ་འདུན་ཞེས་བྱ་ཡི་
 གོ་ལོ། །ཀྱན་ནས་འཕྲོ་བའི་བདག་ཉིད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཨ་བ་རྩུ་རྩེར་འཇུར། །ཚོས་ཀྱང་ལ་ལ་རྣ་རུ་བརྗོད། །
 དགེ་འདུན་ར་ས་རྣ་རུ་བརྗོད། །འདི་ནི་གསུམ་པོ་མཚན་ཉིད་དོ། །གཟུགས་མེད་ཁམས་ནི་སངས་རྒྱས་སོ། །
 གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ནི་ཚོས་དང་ནི། །འདོད་ཁམས་དེ་བཞིན་དགེ་འདུན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་མཚན་
 ཉིད་མཚོག །སྤྱིང་པོར་གྱུར་པ་རང་སྟོག་ལས། །ཁམས་གསུམ་ནི་གཞན་མེད་ཏེ། །སྐྱེ་མ་རྒྱུད་གི་ཁམས་
 གསུམ་པ། །མི་ལམ་མི་ལམ་བཞིན་ཏུ་མཐོང་། །ཁམས་གསུམ་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད། །གཅིག་ཏུ་སྐྱུར་བ་
 མཐོང་བ་ཉིད། །འདི་ཀྱིས་བརྒྱབས་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད། །དངོས་གྲུབ་སྐྱུར་ཏུ་ཐོབ་པར་འཇུར། །སངས་རྒྱས་
 ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ། །དམ་པའི་ཚོས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ། །དགེ་འདུན་སྐྱུལ་པའི་སྐྱར་ནི་འཇུར། །དེ་ནི་སྐྱ་

གསུམ་པ་དག་ཉིད་ཅན། །སྤང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་གཟུགས། །ཚོས་ནི་སྤང་བ་ཐོབ་པ་ལོ། །དགེ་འདུན་སྤང་བ་མཚན་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་སྤང་བ་གསུམ་མཚན་ཉིད།¹⁰ །ཅིས་དང་། །དཔལ་སྐྱོམ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་དུ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་ཚོས་དགེ་འདུན། །གཅིག་ཀྱང་གསུམ་དུ་བརྟགས་པ་ལོ། །སྐྱབས་གསུམ་དང་ནི་དེ་ཉིད་གསུམ། །སྐྱ་གསུམ་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ། །ཞལ་གསུམ་ཡིག་གསུམ་ལྟ་གསུམ་དང་། །ཁམས་གསུམ་པ་ཡི་རང་བཞིན་འགྱུར། །དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་དང་རྣལ་འབྱོར་གསུམ། །ལམ་གསུམ་དུ་ནི་བརྟན་པ་ཡིན། །དམ་ཚིག་གསུམ་དང་དགེ་བ་གསུམ། །སྐྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཉིད་ཀྱང་། །ཤེས་རབ་དང་ནི་ཐབས་ཀྱང་སྟེ། །དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་གསུམ་པ་ལོ། །གསང་གསུམ་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། །ཚོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་རང་བཞིན་ལས། །འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས། །སྐྱགས་གསུམ་གྱི་ནི་རང་བཞིན་དང་། །ཙུ་གསུམ་གྱི་ནི་རང་བཞིན་ལོ།¹¹ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དོན་དམ་བདེ་གསེགས་སྦྱིང་བའི་ཉིད་སྐྱབས་གསུམ་དང་དེ་ཉིད་གསུམ་དང་། །སྐྱ་གསུམ་དང་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་ཞལ་གསུམ་དང་ལྟ་གསུམ་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་ལ་སོགས་པར་བརྟན་པའི་སྤྱི་རམ་ཐར་ཐུག་གི་དཀོན་མཚོ་ག་གསུམ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། །དོན་དམ་པའི་དཀོན་མཚོ་ག་གསུམ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དཀོན་མཚོ་ག་གསུམ་ལ་ཡང་བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ན་ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་སྤོངས་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མུང་འདས་ཚེན་པོར། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འདུས་མ་བྱས་པས་ན་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ལོ། །འདུས་མ་བྱས་པ་ནི་རྟག་པ་ལོ། །རྟག་པ་ནི་ཚོས་སོ། །ཚོས་ནི་དགེ་འདུན་ལོ། །དགེ་འདུན་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ལོ། །འདུས་མ་བྱས་པ་ནི་རྟག་པ་ལོ།¹² །ཞེས་དང་། །རིགས་ཀྱི་སྤྱ་གཞན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་རྟག་ཏུ་བྱུང་བའི་འཛུལ་ཏུ་བྱའོ། །ཚོས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། །མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། །མི་འཕོ་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་ཞེག་ཚོས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ཐ་དད་པར་འདུ་ཤེས་ན་སྐྱེ་བོ་དེ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་གསུམ་ལ་མི་གནས་པ། །རྒྱལ་ཐོབ་སངས་དང་མི་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ནན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་བྱང་ཐོབ་པར་མི་ལུས་སོ། །གང་གིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་དེ་ལ། །རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་ནན་ཏན་བྱེད་ན། །དེ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་གནས་ཡིན་ལོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱ་དཔེར་ན་གིང་ཡོད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་གྲིབ་མ་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། །རྟག་པའི་ཚོས་ཡོད་པས་སྐྱབས་སུ་འགོ་

བའི་གནས་ཡོད་ཀྱི། མི་རྟག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས་སྒྲུབ་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡང་ལྟ་དང་འཇིག་རྟེན་དུ་བཅས་པའི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་གནས་མ་ཡིན་ནོ་³³ཞེས་
 དང་། དེ་བས་ན་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་སོ་ཞེས་དང་གང་གིས་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པ་ནི་ཚོས་དང་དགེ་འདུན་པ་དང་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་དེ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་གནས་གསུམ་
 བོར་མི་འགྱུར་རོ།³⁴ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱད་བླ་མར་ཡང་། དམ་པའི་དོན་དུ་འགོ་བ་ཡི། སྐྱབས་ནི་སངས་
 རྒྱལ་ཉག་གཅིག་ཡིན། སྤུབ་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་ཡིད། ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཡིད།³⁵ཞེས་གསུངས་
 པ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་གཅིག་གོ།

3) ཡང་དེ་ཉིད་བདེ་གསེགས་སྤིང་བོ་ཡིན་ཚུལ་དཔེ་དོན་མང་བོས་བསྟན་པ།

གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤིང་བོའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བསྟན་ནས། རྒྱད་བླ་མར་
 གསུངས་པ། སངས་རྒྱལ་པད་དན་སྤྱང་ཅི་སྤྱང་མ་ལ། སྐྱུན་ལ་སྤིང་བོ་མི་གཅོང་ནང་ན་གསེར། །ས་ལ་
 གཏེར་དང་ལྷག་སོགས་འབྲས་རྒྱུད་དང་། ཤོས་རྩལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ་དང་ནི། འབྲུ་མེད་རལ་མའི་ལྟོ་ན་
 མི་བདག་དང་། །ས་ལ་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཡོད་ཇི་ལྟ་བུར། སྤྱོད་ལུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བས་བསྐྱེདས་པ་ཡི།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་གནས། ཀྱི་མ་པད་མ་སོག་ཆགས་སྐྱུན་པ་མི་གཅོང་ས་འབྲས་
 གོས་རྩལ་དང་། །སྐྱུག་བསྐྱུལ་འབར་བས་མདོན་པར་གདུངས་པའི་ལུང་མེད་ས་ཡི་ཁམས་དང་མཚུངས།
 སངས་རྒྱལ་སྤྱང་ཅི་སྤིང་བོ་གསེར་དང་གཏེར་དང་ཅུ་གོ་རིན་ཆེན་སྐྱུ། སྤྱིང་བདག་མཚོག་དང་རིན་ཆེན་
 གཟུགས་དང་ཀྱི་མེད་ཁམས་མཚོག་མཚུངས་པ་ཉིད།³⁶ཅེས་དང་། སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 སྐྱབས། །མ་འབྲེལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནའོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་མེད་ནི། ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་
 བརྗོད།³⁷ཅེས་སོགས་དང་། སོ་སོའི་སྤྱི་འཕགས་རྗོགས་སངས་ཀྱི། དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེའི་འཇུག་པ་ལས།
 དེ་ཉིད་གཟིགས་པས་སེམས་ཅན་ལ། རྒྱལ་བའི་སྤིང་བོ་འདི་བསྟན་ཏོ།³⁸ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ལ་ཀྱི་མ་དང་
 བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མངོན་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤིང་
 བོ་ཅན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་གང་གིས་ཡིན་ཞེན། རྗོགས་སངས་སྐྱུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། དེ་
 བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀྱུན། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱལ་སྤིང་བོ་ཅན།³⁹།
 ཞེས་སོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་འོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བ་ཡང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་

ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཅན་ལོ། །ཐམས་ཅད་དོ་རྗེས་སྣང་པོས་
དབང་བསྐྱར་བ་ཉིད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དོ་རྗེས་སྣང་པོ་ཅན་ལོ། །དག་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་བས་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་ཚོས་གྱི་སྣང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་དང་།

༥) ཡང་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ།

དབུ་མ་ཚེན་པོ་རྒྱད་སྐུ་མའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་རིགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། རི་ལྟར་རྗོ་ཡི་བྱེ་མ་ལ། །ས་ལེ་སྐྱམ་ནི་མི་མཐོང་བ། །ཡོངས་སུ་
སྐྱུངས་པས་དེ་མཐོང་བཞིན། །འཛིག་རྟེན་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་དང་། ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་འགའ་ཡང་གཏན་རྣམ་པར་དག་པར་མི་འགྱུར་པ་ནི་འོས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་བཅོམ་ལུན་འདས་གྱིས་ཁྱད་པར་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་དག་
པ་རུང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས། ཐོག་མེད་གྱུར་གྱུང་ཐ་མ་དང་ལུན་པ། །རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཏུ་ག་
པའི་ཚོས་ཅན་ནི། །ཐོག་མེད་སྐབས་གྱིས་བསྐྱིབས་སྤྱིར་མི་མཐོང་སྟེ། །རི་ལྟར་གསེར་གྱི་གཟུགས་ནི་
བསྐྱིབས་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རིགས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ།

༦) ཡང་དེ་ཉིད་རྒྱད་སྐུར་གསུངས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟུན་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ།

རིགས་དེ་ཡང་རིགས་གསུམ་དང་ལྡེ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་རྣམ་ཡང་རྒྱུན་ཚད་མེད་པར་རང་
བཞིན་ཚོས་ཉིད་གྱི་རྒྱད་དུ་གསུངས་ཏེ། དཔལ་འདུས་པར། རིགས་ནི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་བར་བཤད། །རྒྱད་ནི་
ཐོག་མ་ཞེས་བརྗོད་དེ། །མི་འཛིག་སྐྱེ་བ་མེད་གང་ཡིན། །མགོན་པོ་དེ་ནི་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་དང་།
རྒྱད་ནི་རྒྱུན་ཚགས་སུ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་དང་། རིགས་ནི་ལྡེ་དང་གསུམ་དག་དང་། །དོ་བོ་ཉིད་གྱིས་རིགས་
བརྒྱུའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དཔལ་གྱི་འོ་རྗེས་རྒྱད་དུ་ཡང་། རིགས་ནི་རྣམ་པ་དུག་བརྗོད་ཅིང་། །མདོར་
བསྟུས་པས་ནི་རྣམ་པ་ལ། །སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །སྤྱོད་ས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར། རིགས་
དང་འབྱུང་བ་ལྟ་རྣམས་དང་། །ལུང་པོ་ལྡེ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི། །རིགས་དང་བགང་བྱ་འདི་ཡིས་ནི། རིགས་
ཞེས་མཛོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། སེམས་ནི་ཚེན་པོ་གཅིག་ཉིད་ལ། །ལྡེ་ཡི་གཟུགས་གྱིས་རྣམ་
པར་མཚོན། རིགས་ནི་ལྡེ་པོ་དེ་ཉིད་ལས། །སྣོང་ཕྱག་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད། །དེ་སྤྱིར་འདི་དག་རང་བཞིན་

གཅིག །བདེ་ཚེན་མཚོག་ཏུ་ཕན་པ་ཉིད། །འདོད་ཚམས་ལ་སོགས་སེམས་ལྡེལ། །དབྱེ་བས་ལྡེ་རྩ་འགོ་བར་
 འགྱུར། །གང་གའི་རྒྱ་དེ་བཅུ་ཡི་བྱེ་སྟེན་ཉིད། །རིགས་གཅིག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཚོགས། །
 རིགས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་རིགས་ནི་དུ་མ་རྣམས། །དེ་རྣམས་རིགས་ལ་རིགས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ། །དེ་རྣམས་ལ་ཡང་
 འབྲུམ་ཕྱག་རིགས་ཚེན་རྣམས། །བྱེ་བའི་རིགས་ལ་གྲངས་ནི་མེད་པར་འགྱུར། །དེ་ལ་རིགས་ལ་གྲངས་མེད་
 རིགས་རྣམས་ཉིད། །མཚོག་ཏུ་དགའ་བའི་རིགས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས།¹⁷ །ཞེས་དང་།

དོན་དམ་པའི་མཚོན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང། གསང་སྤྲུགས་མཐའ་དག་རིགས་ཚེན་
 པོ། །གསང་སྤྲུགས་རིགས་ཚེན་ཐམས་ཅད་དང་། །གསང་སྤྲུགས་རིག་པ་འཆང་བའི་རིགས། །རིགས་གསུམ་
 ལ་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་རིགས། །འཛིག་རྟེན་སྣང་བྱེད་རིགས་ཚེན་
 དང་། །ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོའི་རིགས་མཚོག་དང་། །གཙུག་རྟོར་ཚེན་པོ་རིགས་ཚེན་ནོ།¹⁸ །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
 དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར། གཙུག་རྟོར་སྟོང་པ་ལྟ་སྟེ་རིགས་གསུམ་དག་གྱང་དེ་བཞིན་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་
 ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེའོ། །ཨ་སོགས་ཕྱག་རྒྱའི་རིགས་ཏེ་རྩ་ལ་ར་མ་ལ་དང་ལྡན་པའི་ཀ་སོགས་སྟེ་པ་མཐའ་དག་
 རྣམས། འཛིག་རྟེན་སྣང་བྱེད་དབྱངས་དང་བཅས་པའི་རྩ་ལ་ར་མ་ལ་དང་ལྡན་འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་
 པའོ། །རིགས་སྤྲུགས་འཆང་གི་དབང་པོར་འགྱུར་ཏེ་ཀ་སོགས་མཐའ་དག་བརྟེན་པར་གནས་པའི་སྟེ་པ་
 བརྒྱད་རྣམས་སོ།¹⁹ །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ། སྟེ་པ་ཀ་ལ་སོགས་པ་དུག་པོ་རིམ་པར་ཡོངས་སུ་
 བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ནི་རིམ་བཤིས། །དོ་རྗེ་རལ་གི་རིན་ཚེན་འཁོར་ལོ་ཚུ་སྟེས་དེ་བཞིན་གི་གྲུག་
 ཉིད་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྟེ། །སྐར་ཡང་སྟེ་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཐའ་དག་རྒྱལ་བ་མཚོག་གི་དབྱེ་བ་ལྟ་རྣམས་
 དག་གིས་དབྱེ།²⁰ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་ལ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དུ་
 མ་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ལྟ་སྟོན་པ་ལ། གདོད་ལྟ་ལུང་ལུང་ལྟ་དང་ལྟ།²¹ །ཞེས་དང་། རིགས་
 དུག་སྟོན་པ་ལ། །ཁོ་བོའི་རྒྱལ་བོ་གདོད་དུག་འཛིགས།²² །ཞེས་དང་། རིགས་བརྒྱ་སྟོན་པ་ལ། རྩ་ལྟ་ལྟ་
 གདོད་བརྒྱུ་པ།²³ །ཞེས་པས་གསུངས་ཤིང་། རྗེ་བཅུན་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་ཀྱང་། འདིར་
 རིགས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ལ་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞལ་
 གསུམ་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བའོ། །རིགས་བཞིའི་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཞལ་བཞི་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བའོ། །རང་བཞིན་གྱི་རིགས་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་རིགས་བཞིའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྒྱད་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་ལྟའི་བདག་ཉིད་རང་བཞིན་
 ཀྱི་རིགས་གཅིག་དང་ལྷན་ཅིག་རིགས་དུག་གི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ།²⁴ །ཞེས་སོགས་དང་།

དཔལ་མཚོག་དང་པོའི་རྒྱུད་དུ་ཡང་། རོ་རྗེ་ཚེན་པོ་འཛིན་པའི་རྒྱུད། །དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་རིགས། །དེ་ཉིད་རོ་རྗེའི་རིགས་ཚེན་པོ། །དེ་ཉིད་པརྗེའི་རིགས་དག་པ། །དེ་ཉིད་ཚོར་བུའི་རིགས་ཚེན་
 བཤད། །དེ་ཉིད་འདོད་ཆགས་ཆགས་བྱལ་ཉིད། །།ཅེས་དང་། རོ་རྗེ་སྲེང་བའི་རྒྱུད་དུ་ཡང་། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་
 པའི་དོན་བསྟུན་པ། །དེ་ཚེ་རིགས་འི་རྣམ་པ་ལྟ། །རྩ་བའི་རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་གསུངས། །།ཞེས་སོགས་དང་།
 མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་ཡང་། རིགས་གསུམ་དང་འི་རིགས་ལྟ་ཉིད། །རང་བཞིན་གཅིག་དང་
 རིགས་བརྒྱུའོ། །།ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རྒྱུད་སྡེ་ཟབ་མོ་རྣམས་སུ་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟུ་རྗེས་ཉེད་གསུངས་པ་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བསྟུ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའི། རྒྱས་པའི་རིགས་ཀྱི་ནི་མ་ཡིན་
 འོ། །གལ་ཏེ། མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུད་དུ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ལྗིད། །རིགས་འི་ཐ་དང་རུང་
 མ་ཡིན། །།ཞེས་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ལ་དབྱེ་བ་ཐ་དང་མི་རུང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་
 ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དེར་ནི་དོ་བོ་ཐ་དང་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། རྒྱུད་སྡེ་ཟབ་མོ་རྣམས་སུ་ནི་དོ་བོ་དབྱེར་
 མེད་ཀྱང་། རྣམ་པའི་སློབ་ས་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་པའི་ལྗིད་རོ། །དེས་ན་འགལ་བ་རྩུང་ཟུང་ཀྱང་མེད་
 དོ། །སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་ཤེས་རབ་སློབ་མར། དཀོན་མཚོག་བརྟེན་པའི་ལུང་དྲངས་པར།
 གང་ལ་ལས་མེད་པ་དང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མེད་པ་དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་རིགས་གང་ཡིན་པའི་རིགས་དེ་ལ་ནི་ལུས་ཀྱི་ལས་མི་བྱེད་དག་གི་ལས་མི་བྱེད་ཡིད་ཀྱི་ལས་མི་
 བྱེད་དོ། །།ཞེས་པ་ཡང་ལས་འབྲས་མེད་པའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་
 ལྟར་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཉིད་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་
 གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣིང་པོ་ཚོས་དབྱིངས་ལེ་ཤེས་ཉིད་དུ་གཅིག་ཀྱང་དེའི་རྣམ་པ་
 དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་གིན་ཏུ་མང་བ་རྣམས་ལ་སྐོངས་པ་དང་མ་སྐོངས་པའི་ཁྱད་
 པར་ནི་ཡོད་པར་གསུངས་པས། རྒྱུད་སྡེའི་དགོངས་པ་ཟབ་མོའི་ནམ་འཕང་བཅད་དེ་མཐོ་ས་ནས་བལྟ་བ་
 ཉིད་མན་དག་གི་རྒྱལ་བོ་ཡིན་འོ། །

༡) ཡང་དེ་ཉིད་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་རྒྱུད་དང་རོ་རྗེའི་རིགས་སུ་བཞུགས་རྒྱུ་ལ།

དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་གི་རྣོང་ཉིད་སྣིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་
 ཀྱང་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་རྟོག་ཏུ་བཞུགས་པ་ནི་རྒྱུའི་རྒྱུད་དེ་རོ་རྗེའི་རིགས་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་དཔལ་གྱིའི་རོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོར། རོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་ལེའུར་གསུངས་པ། རི་རྣང་དུ།

ཉེ་ཡིག་གིས་ནི་སྒྲིང་རྗེ་ཆེ། །བརྗོད་ཤེས་རབ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྒྱུད། །དེ་
 བོ་དེ་ཡིས་བཤད་ཀྱིས་ཉོན། །ཞེས་དང་། ལྷ་བའི་རྒྱུད་འབྲུམ་ཕྲག་ལྷ་པར་ཡང་། །སེམས་ཅན་ཚོས་དང་
 དམིགས་པ་མེད། །སྒྲིང་རྗེ་འདི་ནི་རྣམ་གསུམ་བཤད། །ཆེན་པོའི་སྐྱེ་ལས་དམིགས་པ་མེད། །ཉེ་ཡིག་གིས་
 བོ་མངོན་བརྗོད་བྱ། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱེ་རབ་ཡིས། །སྐྱེ་གྱི་མི་ཡིག་དེ་ཉིད་དོ། །དོ་རྗེའི་སྐྱེས་ཀྱང་ཨེ་
 ཡིག་སྟེ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད། །གང་ཞིག་འདི་དག་སྟོམས་འཇུག་པ། །རྣལ་འབྱོར་སྐྱེ་ཡིས་བརྗོད་
 པར་བྱ། །ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྒྱུད། །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། །སངས་
 རྒྱལ་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལོ། །ཨེ་མི་གེར་རབ་ཏུ་གནས། །ཕྱི་ནས་རིགས་གསུམ་དབྱེ་བ་ཡིས། །རིགས་ལྷུ་
 རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། །རིགས་དུག་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་བཞིན་བཞི་རུ་རྣམ་དབྱེ་ལས། །ཤེས་རབ་
 ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྒྱུད། །དེ་ཡིས་བསྟན་པར་བྱ་ཡིས་ཉོན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རིགས་
 གཉིས་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་རིགས་སོ། །རིགས་གསུམ་ནི་སྐྱེ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རིགས་སོ། །
 རིགས་བཞི་ནི་སྐྱེ་བཞི་དང་རྗེ་རྗེ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སོ། །དེ་ཡང་རིགས་ཀྱི་ལེའུ་འདི་ཉིད་ཏུ། །བཀའ་
 བསྟུན་པ། །མི་ཕྱེད་རྗོ་རྗེ་ཞེས་པར་བརྗོད། །སེམས་དཔའ་སྤྱིད་པ་གསུམ་གཅིག་ཉིད། །ཤེས་རབ་རིགས་པ་
 འདི་ཡིས་ལོ། །དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པར་བཤད། །བྱང་རྒྱལ་ལ་གནས་སེམས་དཔའ་དེ། །བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་བརྗོད་པར་བྱ། །ཨེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རོས་གང་པ། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོར་བརྗོད་པར་བྱ། །
 ཉུག་ཏུ་དམ་ཚིག་ལ་གནས་པས། །དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་དང་།

ལྷ་བའི་རྒྱུད་འབྲུམ་ཕྲག་ལྷ་པར་ཡང་། །མི་ཕྱེད་རྗོ་རྗེ་ཞེས་བཤད་གང་། །མི་གྱི་ཡི་གེར་དེ་རབ་
 ཐགས། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ནི་མི་ཕྱེད་པ། །ཡི་གེ་མི་གྱིས་མངོན་བརྗོད་བྱ། །སེམས་དཔའ་སྤྱིད་གསུམ་གཅིག་
 ཉིད་ལོ། །ཡི་གེ་ཨེ་ཡིས་བརྗོད་པར་བྱ། །ཨེ་ཡིག་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་ཅིག །མི་གྱི་རིགས་གསུམ་བདག་
 ཉིད་ཅན། །ལྷ་བའི་དབུས་གནས་དཔའ་པོ་ལོ། །ཟེ་འབྲུག་སང་པའི་སྐྱོད་ལུལ་ཅན། །རང་འབྲེལ་ཤེས་རབ་
 དང་ལྷན་ཉི། །དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རབ་བརྗོད་བྱ། །ཕྱག་གཉིས་ཉེ་རུ་ཀ་རུ་བཤད། །དེ་ཉིད་འཛིག་རྟེན་
 གསུམ་བསྐྱེད་ཉིད། །དེ་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་བརྗོད། །སངས་རྒྱལ་སྐྱེ་སྟེ་བདེ་བ་ཆེ། །དེ་ཉིད་ཨེ་ཤེས་རྗོ་རྗེ་ར་
 འབྲུམ། །དེ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་ཉིད། །རྒྱ་མ་ཐུན་པར་ཡང་དེ་ཉིད་བཤད། །དོ་རྗེ་ཅེ་གཅིག་པ་རུ་བརྗོད། །
 དེ་ཡང་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཟེད། །རྣམ་དག་མཚོག་ཏུ་མི་འབྲུར་བའོ། །བྱང་རྒྱལ་ལ་གནས་གང་ཡང་ལོ། །
 སྐྱེ་བའི་པདྨའི་དབུས་གནས་པ། །རྟུ་ཡིག་ཁོ་བོ་སེམས་དཔའ་བཤད། །མི་བསྐྱོད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན། །ཐུགས་
 ཀྱི་རྗོ་རྗེ་དེ་ཉིད་བརྗོད། །བྱང་འཇུག་དེ་ཉིད་ཐུག་བཞི་པ། །དེ་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་ལྷོ། །དེ་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་རུ་

བཤད། ཚེས་ལོར་ལོར་གནས་དོ་རྗེ་ཅན། ལྷན་དགའི་དགའ་བའི་རྒྱལ་འཛུགས་ལ། །དེ་ཉིད་རྣམ་སྐྱེན་དུ་
 ཡང་བཤད། །གཉིད་སྐྱུག་ཟད་པར་བྱེད་པོ། །ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོའི་རོས་གང་ལ། །སེམས་དཔའ་ཚེན་པོར་དེ་
 བརྗོད་བྱ། །མགྲིན་པར་ལོངས་སྤྱོད་ལོར་ལོའི་དབང་། །ལོད་དཔག་མེད་དུ་མངོན་བརྗོད་བྱ། །དེ་ཉིད་
 གསུང་གི་དོ་རྗེར་བཤད། །བརྒྱའི་ཕྱག་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས། །དེ་ཉིད་མཚོག་ཏུ་དགའ་བར་བཤད། །
 སྐྱེས་སུ་བྱེད་པར་རབ་བརྗོད་བྱ། །ཀྱུན་རྗོད་དང་འཛིན་དམ་གྱིས། །དེ་ཡང་མི་ལམ་གནས་སྐབས་ཟད། །
 །དེ་ཉིད་ལོངས་སྤྱོད་རྗོད་སྐྱུར་འཇུག། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚེས་སྟོན་མཛད། །དེ་ཉིད་བདེ་བྱེད་རབ་
 ཏུ་བརྗོད། །ཞལ་གསུམ་རྣམ་པ་ཕྱག་དུག་སྟེ། །ཀི་འི་ཀི་འི་དོ་རྗེ་ཉིད། །ཉེ་སུ་ཀ་ཉིད་གསུམ་པར་འཇུག།
 ཉུག་ཏུ་དམ་ཚིག་ལ་གནས་པས། །གང་ཞིག་གནས་པ་དེ་བརྗོད་བྱ། །དམ་ཚིག་རི་བོང་འཛིན་ལུ་བ། །བདེ་
 བཞེན་པོ་དབུལ་བར་གནས། །བདུད་རྩིར་ལེགས་གནས་སེམས་དཔའ་ལོ། །ཚི་གྱི་ཡི་གེར་ལོངས་བཤད་
 བྱ། །དེ་ཉིད་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་བརྗོད། །སྐྱུ་ཡི་དོ་རྗེ་དེ་ལོ་ནའོ། །ཚངས་པ་སྐྱུ་ཡི་དོ་རྗེ་འཛིན། །དེ་ཉིད་
 ལོངས་སུ་བརྗོད་པར་བྱ། །དགའ་བ་ཚངས་པའི་རོ་བོ་སྟེ། །གཟུགས་ཀྱི་སྐྱུ་ཏུ་དེ་བརྗོད་བྱ། །དེ་ཉིད་ཕྱག་བ་
 ལོར་ལོར་བཤད། །སྐྱུ་འི་རྒྱལ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །རྫོག་པས་དེ་ཡང་དྲི་མ་མེད། །དེ་ཉིད་སང་པ་ཟད་
 པ་ཉིད། །དེ་ཉིད་པི་རྩུ་བརྗོད་འཇུག། །ཞལ་བརྒྱད་ཉེ་སུ་ཀ་ཏུ་བཤད། །དཔའ་བོ་ཚེན་པོ་ཞབས་བཞི་བ།
 བརྒྱ་དུག་ཕྱག་དང་ཡང་དག་ལྡན། །དེ་ལྟར་སྐྱུ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཉེ་སུ་ཀ་འི་བཞི་པར་བཤད། །རོ་བོ་ཉིད་
 ཅན་ལས་ཚེས་འཇུག། །ཚེས་ལས་ལོངས་སྤྱོད་རྗོད་སྐྱུར་པ་ཉིད། །དེ་ལས་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུར་འཇུག་ཉེ། །དེ་ལྟར་
 སྐྱུ་འི་བཞི་ཡིན་འོ། །ཚངས་པ་སྐྱུ་ཡི་དོ་རྗེ་འཛིན། །གསུང་གི་དོ་རྗེ་དབང་ཕྱག་ཚེ། །བྱུང་འཇུག་ཕྱགས་ཀྱི་དོ་
 རྗེ་འཛིན། །དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་བདེ་བ་ཚེ། །ཞེས་དང་།

ཡང་རིགས་ཀྱི་ལེའུའི་འགྲེལ་པར་འཕགས་པ་དོ་རྗེ་སྟོང་པོའི་ཞལ་སྐྱེན་ས། །རིགས་འི་གསུམ་དུ་
 བརྗོད་པར་བྱ། །རོ་བོ་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འི། །རིགས་བཞི་ཞེས་པར་བཤད་པ་ཡིན། །མཛད་པ་བཞི་ཡི་དབྱེ་
 བ་ཡིས། །རིགས་རྣམས་ཀྱི་འི་རྣམ་གཞག་དེའོ། །སངས་རྒྱས་ལམ་འི་མངོན་འདོད་པའི། །རྣལ་འབྱོར་ལྡན་
 བས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། །ཨ་མྱི་གྱི་ཡི་གེ་འི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྟེ། །རྩུ་ཡི་གེ་ཕྱགས་དོ་རྗེའོ།
 །ལྷ་ཡི་གེ་གསུང་དོ་རྗེའོ། །ཚི་གྱི་འི་སྐྱུ་དོ་རྗེའོ། །ཞེས་གཞིའི་རྒྱད་དམ་རྒྱའི་རྒྱད་དེ་ཉིད་ཉེ་སུ་ཀ་བཞི་ལ་
 སོགས་པ་དོན་དམ་གྱི་ལྷ་རིགས་བཞིའི་བདག་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །

གལ་ཉེ་ལེའུ་དང་པོ་འདི་འི་འབྲས་སུའི་རྒྱད་དུ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་གཞི་འཇུག་ཏུ་རྒྱད་མ་ཡིན་ནོ་
 སྐྱུ་མ་དུ་འགའ་ཞིག་སེམས་པར་གྱུར་ན། །དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། །འདིར་དོ་རྗེ་རིགས་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་ཐམས་

ཅད་མཁུན་པས་གསུངས་ཀྱི། འབྲས་བུའི་ལེའུ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་མི་སྣང་བར་མཐུན་སྣང་དུ་གྱུ་བ་པོ། །
 གཞིའམ་རྒྱའི་རྒྱད་ཐོག་མར་གསུངས་པ་མི་རིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།
 རིགས་དང་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་སྐབ་པ་དང་། །
 སྦྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱིན་བྱེད་དང་། །ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། །
 མི་གནས་ལྷ་ངན་འདས་པ་དང་། །བྱང་རྒྱུ་མཚོག་དང་སྦྱོན་པའོ།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་གཞིའམ་
 རིགས་ནས་བརྒྱུས་ཏེ་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་བྱུག་པ་སྦྱོན་པར་མཛད་པ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཚེན་པོ་རྣམ་པར་
 དག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མི་འོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་འོ། །གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཐམས་ཅད་ལ། རྩད་
 བར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འགོ་ཀུན་དེ་ཡི་སྦྱིང་པོ་ཅན།^{༡༢} །ཞེས་པ་
 ལྟར་གཞི་དང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་ནས། འདིར་གཞིའམ་རྒྱའི་རྒྱད་ལ་
 འབྲས་བུའི་རྒྱད་དུ་ཡང་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་མི་སྦྱོན་མེད་ཏེ། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྦོང་བར་ཡང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ་^{༡༣} །ཞེས་སོགས་དང་། ཡུམ་རྒྱས་པ་
 ལ་སོགས་པ་མང་པོར་ཡང་། སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

^{༡༡} ཡང་དེ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟར་གཞི་འབྲས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྒྱད་དུ་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་གཞིའམ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་སྦྱེ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ནམ་མཁའ་
 ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་བྱུབ་པར་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མཁའ་འགོ་མ་དོ་རྗེ་གྱུར་ལས། བམ་མཁའི་
 ཁམས་ནི་རི་སྡེད་དང་། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་སྦོང་ཕྱག་ན། །བདེ་ཆེན་ཕུན་ཚོགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ། །སངས་རྒྱས་
 བམ་མཁའ་འདྲ་བར་བཞུགས།^{༡༤} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དོ་རྗེའི་རིགས་སམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 དག་པའི་རིགས་དེ་ཉིད་གཞི་འབྲས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བདེ་ཆེན་ཕུན་
 ཚོགས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་ལ་བྱུབ་ཅིང་ཀུན་གྱི་གཞིར་བསྟན་པའོ། །ཟུང་འདས་ཆེན་
 པོར་ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ། བམ་མཁའ་ནི་འདས་པ་
 ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ད་ལྟར་མ་ཡིན་ནང་མ་ཡིན་ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་སྐྱོད་རོ་
 རིག་བྱས་མ་བསྐྱས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།^{༡༥} །ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་ཀྱི་

ལུ་དཔེར་ན། བཅའ་མཁའ་ལོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ཡང་མ་ཡིན། བྱི་རོལ་ཡང་མ་ཡིན་བྱི་ནང་གཉིས་གཤམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་པ་མེད་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་དེ་དང་འདྲོ།¹⁹ །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རིགས་མེད་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་རིགས་མེད་པ་སེམས་ཅན་ཉམས་པའོ། །ཉམས་པའི་ཚོས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱུན་ཏུ་བྱུང་སྟེ། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཀྱུན་ཏུ་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ།²⁰ །ཞེས་དང་། ལྷོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པར་ཡང་། གནས་གང་ན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདུག་པའི་གནས་དེ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་འདུག་གོ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གནས་གང་ན་འདུག་པ་དེ་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱང་འདུག་སྟེ། དེ་བས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་ཞེས་བྱའོ།²¹ །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀྱུན་ལ་བྱུང་བར་བཞུགས་ཤིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་དང་གནས་སྤུ་ཡང་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ། རྒྱུད་སྒྲའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། གང་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ནི་འགའ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་མེད་དེ། བཅའ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་བཞིན་ནོ།²² །ཞེས་དང་། རྡོར་སྣོང་འགྲེལ་པར་ཡང་། རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཞིག་གྱུར་ཀྱང་། བཅའ་མཁའ་ལ་ནི་འཇིག་པ་མེད། །དེ་བཞིན་ལུས་ནི་ཞིག་གྱུར་ཀྱང་། །ཡེ་ཤེས་ལ་ནི་འཇིག་པ་མེད།²³ །ཅེས་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་དུ་ཡང་། ལུས་པའི་ནང་དུ་རྒྱུ་ནི་ལོན་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་ནམ་མཁའ་འགོ་བ་མིན་པ་རི་ལྟར་བར། བཅའ་བྱུང་མཁའ་ཡི་རྡོ་རྗེ་ཅན་ནི་ཡུལ་དང་ནམ་པར་བྲལ་བ་ལུས་ཀྱི་དཔུས་སུ་དེ་བཞིན་ནོ།²⁴ །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དུ་ཡང་། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཉམས་ཏུ་ཀྱུན་སོང་འདོད། །དེ་བཞིན་དེ་ཡང་ཉམས་ཏུ་ཀྱུན་སོང་འདོད། །རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་གཟུགས་གྱུར་ཀྱུན་ཏུ་སོང་། །དེ་བཞིན་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཚོགས་ཀྱུན་སོང་།²⁵ །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མདོར་ཡང་། ཞི་བའི་སློ་གྲོས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཞུགས་པའོ། །ཞི་བའི་སློ་གྲོས་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་དུ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའོ། །ཞི་བའི་སློ་གྲོས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནང་དུ་ནི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། །ཞི་བའི་སློ་གྲོས་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཡི་ནང་དུ་ཡང་སེམས་ཅན་དུ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲའམར་ཡང་། རི་ལྟར་རྟོག་མེད་བདག་ཉིད་ཅན། བཅའ་མཁའ་ཀྱུན་ཏུ་རྗེས་སོང་ལྟར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་མེད་དབྱིངས། །དེ་བཞིན་ཀྱུན་ཏུ་འགོ་བ་ཉིད། །དེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཉེས་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་བྱུང་བ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དམན་པ་དང་། །བར་མ་མཚོག་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན།²⁶ །

ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཀུན་སོང་བ། །ཕྱ་ཕྱིར་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །གནས་འདི་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་ །དེ་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་དབྱིངས་ལ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་¹⁾ །ཅིས་སོགས་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ཡི། །ཁམས་ལྟར་རྒྱ་མེད་རྒྱུན་མེད་དེ། །ཚོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་། །འཇིག་དང་གནས་པ་འང་ཡོད་མ་ཡིན། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས་བྱུང་འདོད་ཆགས་སོགས། །སློབ་ལཱ་བྱི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་འགྱུར།¹⁾ །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་ལ།

1) ཡང་དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཚོས་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་བཞུགས་ཚུལ།

ཡང་དེ་ཉིད་དུ། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བཟོ་དོ།¹⁾ །ཞེས་ཚོས་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མ་དག་པ་དང་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །ཇི་སྐད་དུ། ལྷ་རིའི་བྱ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་བཏུམས་པ། འཁོར་བའི་རྒྱན་གྱིས་ཁྲེར་བ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པའི་འཁོར་བའི་འཁོར་བར་འཚི་བ་དང་སྐྱེ་བ་དག་ཏུ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བཟོ་དོ། །ལྷ་རིའི་བྱ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་འཁོར་བའི་རྒྱན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལྟར་པ་འདོད་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ། བརྡོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་འེལ་སྐྱེ་གཏོགས་པ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་བརྒྱུད་མི་བཞི་རྟོང་གིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་སྟོད་པ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བཟོ་དོ། །ལྷ་རིའི་བྱ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་བྱི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ། དག་པ། རྣམ་པར་དག་པ། མཚོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་ལ་གནས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བལྟ་བར་བྱ་བའི་ས་ལ་བཞུགས་པ། ཤེས་བྱའི་ས་ཐམས་ཅད་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐྱེས་བུའི་མཐུ་ཐོབ་པ་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ལྷུ་གཤི་སྟོབས་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཟོ་དོ།¹⁾ །ཞེས་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་

ཅན་གྱི་ཁམས་གཞན་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་གཞན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ།
ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཏེ། འདི་ནི་དོན་གྱིས་གཉིས་སུ་མེད་དེ་ཡི་གེ་ཅམ་ཐ་དང་པ་ཡིན་ནོ།^༤།
ཞེས་དང་།

(༤) ཡང་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་བཞུགས་ཚུལ།

འབྲུམ་པ་རྒྱ་ཚེར་བཤད་པར་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་བོ་ཅན་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གཞུང་ལས་འབྲུང་བས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ།།
དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་གསུམ་ཡོད་དེ། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། དག་པ་དང་མ་
དག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སྟོན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་མ་དག་པའི་གནས་
སྐབས་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ནི་མེད་ཀྱི། སེམས་དཔའི་
གནས་སྐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དུ་བརྗོད་དོ།།
དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་
དང་སེམས་དཔའི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དུ་བརྗོད་དོ། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ནི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གནས་
སྐབས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དུ་བརྗོད་ཏེ།
དི་སྐད་དུ། རབ་འཕྲོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་སྒྲ་དུགས་
སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།^༥། ཞེས་དང་། ཡུམ་རྒྱལ་པ་དང་། ཉི་མི་ལྷ་རྟོང་པ་དང་། མི་བརྒྱད་རྟོང་པ་
རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་ཡང་གནས་
སྐབས་གསུམ་སྟེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ལ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལ་
དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སོ། །དེ་
ལ་མ་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྫོན་མེད་པ་
ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་
ཀྱི་གནས་སྐབས་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་མ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ལ་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའི་རྫོན་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དག་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
རབ་འཕྲོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་སྒྲ་དུགས་སོ།^༦། ཞེས་
འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཉིད་ལ་ཚོས་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ་¹⁴ ཞེས་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་
 ཏུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཏུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དོ་¹⁵ ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་སུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ནི་འདིར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱ་སྟེ།¹⁶ ཞེས་དང་།
 འཛིག་རྟེན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་གྲུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་བྱ་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་
 འཛིག་རྟེན་ལ་ཡང་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་བོས་གྲུས་ཞེས་བྱའོ།¹⁷ ཞེས་དང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྣང་བོ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའོ།¹⁸ ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་
 དང་། ཡོན་ཏན་རིན་ཚེན་སྣང་པར་ཡང་། འདས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་མ་བྱོན་དེ་བཞིན་ཉིད། །ད་ལྟར་དེ་
 བཞིན་ཉིད་གང་དག་བཅོམ་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཚོས་ཀྱན་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་རྒྱལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཚོས་
 ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད།¹⁹ ཅེས་དང་། འཛིག་རྟེན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དག་བཅོམ་
 དེ་བཞིན་ཉིད། །རང་རྒྱལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རྒྱལ་སྐྱེས་དེ་བཞིན་ཉིད། །གཅིག་པ་ཉིད་དེ་དངོས་བྲལ་
 གཞན་མིན་དེ་བཞིན་ཉིད། །ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཐུན། །མཁས་པ་འཛིག་
 རྟེན་གནས་སམ་མུ་ངན་འདས་ཀྱང་རུང་། །ཚོས་ཉིད་སྐྱོན་མེད་ཚོས་རྣམས་སྣང་བ་འདི་གནས་ཏེ། །བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་རྗེས་སུ་རྟོགས། །དེ་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཞེས་སངས་རྒྱུས་མཚན་
 གསོལ་རྟོ།²⁰ ཞེས་དང་། འདི་ནི་ཚོས་གཏེར་མཚོག་དང་ཚོས་མཛོད་དམ་པ་ཡིན། །སངས་རྒྱུས་རིགས་ཡིན་
 འགོ་བའི་བདེ་དང་སྦྱིད་པའི་མཛོད། །འདས་དང་མ་བྱོན་བྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྣམས། །དེ་
 དག་འདི་ལས་འབྲུངས་ཀྱང་ཚོས་དབྱིངས་ཟད་མི་འགྲུབ། །ཤིང་དང་འབྲས་སུ་མེ་རྟོག་ཀགས་ཚལ་ཇི་སྟེད་
 པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ས་ལས་ཡང་དག་འབྲུང་ཞིང་འཐོན། །འོན་ཀྱང་ས་ལ་ཟད་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་
 མེད། །ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྐྱོབ་པ་མེད། །སངས་རྒྱུས་སྐྱེས་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་ལྟ་
 རྣམས་དང་། །འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་ཚོས་རྣམས་ཇི་སྟེད་པ། །དེ་ཀྱན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པ་མཚོག་
 ལས་བྱུང་། །ཤེས་རབ་ནམ་ཡང་ཟད་པ་མེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད།²¹ ཅེས་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་ཀྱན་ཏུ་
 འགོ་བའི་ཚོས་སྐྱེ་བདེ་གཤེགས་སྣང་བོ་ཚོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་གཞི་འབྲས་ལོ་བོ་དབྱེར་
 མེད་ཀྱི་ཤེར་བྱིན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རིགས་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་ཏུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་
 པར་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་ཉེ་ཏུ་ཀ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ལྟ་དང་སྐྱེས་དང་རྒྱུད་དང་དཀྱིལ་

ལའོར་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུང་རབ་ཟབ་མོ་འདི་དག་གི་དགོངས་པ་དང་མི་འགལ་ཞིང་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་ས་བཅུ་པ་རྣམས་ཀྱི་མན་རག་མཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་སོ།།

འདི་དང་འདི་འདྲ་བ་དག་ལ་ཉེ་བར་དགོངས་ནས། མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལུག་གིས། འདིར་གཅིག་ལ་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་མིང་སྐྱ་ཚོགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་མིང་སྐྱ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་མིང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་བྱ་སྟེ། སྤྱི་མ་དམ་པའི་མན་རག་གིས་གསེར་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ཏེ་དོན་ལ་རྟོན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ལས་སོ།།¹⁷ །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།

༡༠) ཡང་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་ཚེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དུ་མར་བཞགས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རིགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབྱིངས་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པར་ཡང་། རྣམ་སྤྱང་ཞེ་སྤང་རིགས་མཚོག་དང་། །རྒྱལ་པོ་ཚེན་དབང་གི་རིགས། །འདོད་ཆགས་ཚེས་ཚེན་པོ་ཡི་རིགས། །ཕྱག་དོག་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ། །མི་བསྐྱོད་གཏི་ལྷག་རིགས་ཚེན་པོ། །རྒྱུད་འདིའི་རྒྱ་ཉི་བྱེད་པ་པོ། །དེ་ཉིད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་སྟེ། །རབ་ཏུ་མི་གནས་སྟེང་པོ་ནི། །མི་བསྐྱོད་རིགས་ལ་ཡོད་ཕྱིར་རོ།¹⁸ །ཞེས་དོན་དམ་པའི་ཞེ་སྤང་དང་རྒྱལ་པོ་སོགས་པ་རྣམས་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་ཉིང་ཡང་། སྐྱ་ཚོགས་སྤྱི་མའི་ཕྱག་རྒྱ་འདི། །བདེ་ལོས་མཁའ་འགོ་མ་ཞེས་བྱ། །འདི་ནི་ནམ་མཁའ་འགོ་མ་ཞེས། །འདིར་ནི་འཇམ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས། །ནམ་མཁའ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་གྲུབ་པས། །མཁའ་འགོ་མ་ཞེས་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཀྱན་ཏུ་སྐྱ་ཚོགས་ཕྱག་རྒྱ་དང་། །ཀྱན་ཏུ་སྐྱ་ཚོགས་སྤྱི་མ་པ་སྟེ། །དོ་རྗེ་དོ་རྗེ་འདྲིན་ཉིད་དང་། །པདྨ་པདྨ་འདྲིན་དེ་བཞིན། །ནོར་བུ་ནོར་བུ་འདྲིན་ཉིད་ཀྱི། །རིགས་རྣམས་སུ་ནི་འདི་རྒྱར་ཏོ།¹⁹ །ཞེས་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་མཁའ་འགོ་མ་སྐྱ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་དོ་རྗེ་དང་། །པདྨ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་གསུངས་ཏེ། འདི་དག་གྲུང་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་སོ།།

མངོན་པར་བརྟོག་པའི་རྒྱུད་སྤྱི་མའི་སྤྱི་མར་ཡང་། སྐྱ་ཚོགས་དུ་མའི་རིགས་སུ་བཤད། །མདོར་བསྟན་ན་ནི་གསུམ་དང་ལ། །དུག་ཏུ་ཡང་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས། །རྣལ་འབྱོར་སྦྱོར་བའི་སྤྱི་མ་སྟེ། །མཁའ་འགོ་མ་སོགས་ཀྱན་ཏུ་འཁོར། །འཇམ་གསུམ་དག་ནི་མ་ལུས་པ། །རིགས་ལས་ཡང་དག་འབྱུང་བ་ཡིན། །སྐྱ་ཀྱན་སོ་སོར་འབྱུང་བ་སྟེ། །གཞན་དུ་ཐམས་ཅད་མ་མོའི་རིགས། །དགའ་ཞིང་དབྱེས་པ་ཡིད་འོང་བ། །ཡིད་ལས་

སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བ་ཡིན།¹⁰⁰ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་རིགས་སངས་རྒྱས་
 གྱི་རང་བཞིན་ལས་བརྒྱུ་མཉམ་ཏེ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ། དཔལ་རྩོམ་སྤྱི་བོའི་ཞལ་སྐྱེ་ནས་ཀྱང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རིགས་དེ་ཉིད། རིགས་དུག་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོན་དམ་པའི་
 ལྟར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རིགས་དུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉེ་རུ་ཀ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐྱེ་དེ་ལོན་དང་པོའི་
 སངས་རྒྱས་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིའི་ཞལ་བརྒྱལ་མགོ་བོའི་སྤང་བ་ནི་རིག་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་
 བརྒྱལ་བ་ལ། ཚངས་པའི་མགོ་བོ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོ་རྩོད་པ་ཅན་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྷན་འདས་སོ་ཞེས་
 པའོ། །ཉིས་འགྲུར་གྱི་མཁའ་འགོ་མའི་དྲ་བ་སྒྲོམ་པ་ནི་རིགས་དུག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །རྒྱུད་གཞན་དང་
 གཞན་དུ་ནི་རིགས་ལྡེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར། རིགས་ནི་རྣམ་པ་དུག་བཤད་པ། མདོར་བསྟུན་
 པས་ནི་རྣམ་པ་ལ། །སྐྱེ་གསུང་སྐྱེ་གསུང་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཕྱི་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་འབྱུར།¹⁰¹ །ཞེས་པའོ། །

དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རིམ་པས། རིགས་དང་འབྱུང་བ་ལྷ་རྣམས་དང་།¹⁰² །སྤང་བོ་ལྡེ་ཡི་རང་བཞིན་
 ཅན། །འདི་ཡིས་རིགས་བྱེད་བཟང་བྱེད་པ། །རིགས་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ།¹⁰³ །ཞེས་པ་རིགས་
 དུག་དང་རིགས་ལྡེ་དང་རིགས་གསུམ་གྱི་དེས་པའོ།¹⁰⁴ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་རྒྱ་
 གསང་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད་དུ་ཡང་། རིགས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱུར་བལྟན་དང་། མདོ་རུ་བསྟུན་རྣམ་པ་ལ། །ལུས་
 དང་བག་ཡིད་སྦྱོར་བ་ཡིས། །གསུམ་དུ་ཡང་ནི་འབྱུར་བ་ཡིན།¹⁰⁵ །ཞེས་དང་། དཔལ་ལེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད་
 ལས་ཀྱང་། ལྷ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་སྐྱབས་སྦྱིན། །སེམས་ནི་དོ་རྩོམ་འཛིན་པར་དུན། །སྤང་བོ་ལྡེ་ལས་ལྷུབ་
 པའི་སྐྱེ། །རིགས་ལྡེ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་མཚོག །རིགས་ནི་དུག་པ་སྐྱེགས་དོ་རྩོམ་གསལ། །བྱངས་མེད་རིགས་
 གྱི་གཙོ་བོའོ། །འཁོར་ལོ་རིན་ཆེན་དེ་བཞིན་པད། །རལ་གྱི་དོ་རྩོམ་ལོ། །གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་
 དང་། །འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་དེ་བཞིན་ལོ། །གཟུགས་ནི་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་གསལ། །གཏི་སྐྱེག་དོ་རྩོམ་དང་འོ་
 བོའོ། །ཚོར་བ་དེ་ནི་རིན་ཆེན་རྒྱལ། །རྒྱལ་དོ་རྩོམ་དང་འོ་བོ། །འདུ་ཤེས་དེ་ནི་སྤང་མཐའ་ཡས། །ཆགས་
 པའི་དོ་རྩོམ་རབ་ཏུ་གསལ། །འདུ་བྱེད་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ། །ཤག་དོག་དོ་རྩོམ་ལྷན། །རྣམ་པར་ཤེས་
 འདིར་མི་བསྐྱེད་པ། །ཞེ་སྤང་དོ་རྩོམ་རབ་ཏུ་སྦྱོམ། །ནམ་མཁའ་དོ་རྩོམ་སེམས་དཔར་གསལ། །རྣམ་པ་དང་
 བྲལ་གྲུབ་མངའ་བདག །གཏི་སྐྱེག་མེ་ལོང་ལེ་ཤེས་ཏེ། །རྒྱལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་དུན། །སོ་སོར་རྟོག་པ་
 འདོད་ཆགས་ཡིན། །བྱ་བ་གྲུབ་པ་སྐྱེག་དོག་སྟེ། །ཞེ་སྤང་ཚོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག །བདེ་ཆེན་གཅིག་སུ་
 ལས་ནི་འདིར། །བྱེ་བྲག་ལྡེ་རྒྱུར་པར་གནས། །བདེ་བ་དཀར་པོ་བསྐྱབས་པ་ལས། །ཞལ་བཟང་མོ་ནི་སྐྱ་
 བཤང་། །དེ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཤེས། །གཏི་སྐྱེག་ཚོས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། །བདེ་བ་ནག་པོ་ནི་བའི་

གཞུགས། །དེ་ནི་མི་བསྐྱོད་པ་ཅུ་དྲུག། །བདེ་བ་དམར་པོའི་འོད་གྱི་ཕྱིར། །འོད་དཔག་མེད་པ་དེ་བཞིན་གཤམ་གས། །རྒྱུ་གིས་ཁྱབ་ཕྱིར་བདེ་བ་སྟོ། །དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དེ་རབ་བསྟན། །ང་རྒྱལ་ལས་ནི་འདིར་བདེ་སེར། །དེ་ནི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་ཡིན། །ནམ་མཁའ་དང་བྲལ་གྲུབ་མགོན་པོ། །རྫོང་སེམས་རྒྱལ་བ་ཀུན་མངའ་བདག །སྐྱུན་རིངས་བཟང་མོ་དེ་ཕྱིར་སྐྱ། །ལྟ་མོ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་མཚོག། །འབད་བ་ཡིས་ནི་དེ་མཚོང་བ། །ནམ་ཡང་སྤྲད་པར་མི་བྱའོ།¹⁰⁶ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དོན་དམ་པའི་གཞུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འཁོར་ལོ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་བསྟན་ཅིང། དོན་དམ་པའི་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལྗོངས་རིགས་སུ་བསྟན་ལ། དོན་དམ་པའི་བདེ་བ་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་བསྟན་ཏོ། །འདིར་དོན་དམ་པའི་བདེ་བ་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཁ་དོག་ནི་མ་ཡིན་གྱི། ཁ་དོག་ཆེ་ཞིང་ལྷས་བོང་ཆེ། །ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ཁ་དོག་སྟེ། ཁ་དོག་གཞན་འགལ་འདུས་སྐྱོན་མེད་གྱི་ཁ་དོག་གོ། །དོན་དམ་པའི་ཁ་དོག་གི་རིགས་འདི་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས། དཔལ་གྱི་འོད་རླེང་ཡང་། བདེ་བ་གནས་ཅིང་བདེ་བ་སེར། །བདེ་བ་དམར་པོ་བདེ་བ་དཀར། །བདེ་བ་ལྗང་ཁུ་བདེ་བ་སྟོ། །བདེ་བ་རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་ཀུན། །བདེ་བ་ཤེས་རབ་བདེ་བ་ཐབས། །ཀུན་ཏུ་རུ་སྐྱེས་བདེ་དེ་བཞིན། །བདེ་བ་དངོས་དང་དངོས་མེད་བདེ། །བདེ་བ་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔར་བརྩོད།¹⁰⁷ །ཅེས་པ་གཞི་འབྲས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་རྩོ་རྩེ་སེམས་དཔལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ཁ་དོག་ཐམས་ཅད་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་གཞི་འབྲས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་གྱིས་རྩོ་རྩེ་རིགས་ཀྱི་ལེུ་འདི་ཉིད་འབྲས་བུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །

106) ཡང་དེ་ཉིད་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་གྱི་ཕྱིར་འདས་དང་ཚོས་སྐྱུ་ལ་སོགས་པར་བཞུགས་སུ་ལ།

ལྷང་འདས་ཆེན་པོར་ཡང་། གཞི་འབྲས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ། མོལ་འགལ་ལྷང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཚོག་གི་ཐ་སྙད་དོ། །རྐང་པའི་རྩེས་སོ། །མཐར་ཕྱིན་པའི་གནས་སོ། །འཛིགས་པ་མེད་པའོ། །སྟོན་པ་ཆེན་པོའོ། །འབྲས་བུ་ཆེན་པོའོ། །མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །བཟོན་པ་ཆེན་པོའོ། །སོགས་པ་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཆེན་པོའོ། །ཟེལ་དངར་གྱི་རོའོ། །མཐོང་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ།¹⁰⁸ །ཞེས་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོར་ཡང་། ཚོས་གྱི་སྐྱེ་དེ་ཉིད་རྒྱ་དང་གནས་དང་འབྲས་བུ་དང་གཞི་དང་ཐོག་པ་ཆེན་

པོ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་ཏེ།
 ཇི་སྐད་དུ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་སྣ་ཚོགས་མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་
 སྐྱེ་འདི་ནི་རྒྱ་དང་སྤྱོད་ཡུལ་དང་གནས་དང་འབྲས་བུ་དང་གཞི་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་སྟེ།
 དོན་དེ་མངོན་པར་ཤེས་ན་སྐྱེ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་སྟེ། སྐྱེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། ས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ས་
 བའི་སེམས་མངོན་པར་འབྱུང་སྟེ། ས་ལས་མི་ལྡོག་པའི་སེམས་ཀྱང་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་
 གིས་ཐོགས་པ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དང་། རོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 དགོངས་པ་ཡང་མངོན་པར་འབྱུང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དམ་པའི་ཚོས་ཚད་མེད་གུངས་མེད་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཉིང་འཛིན་ཆེན་པོ་
 ཡང་མངོན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྣང་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྐྱེ་གཉིས་ནི་ཉིང་འཛིན་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པས་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་ཅེས་བྱའོ། །ཉིང་འཛིན་ཆེན་
 པོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་བདེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པས་ན་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 དེའི་སྐྱེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པར་བདེ་བ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་མངའ་བརྟེན་གྱི་དང་བཞུགས་
 པའོ།^{༡༧} །ཞེས་སོ། །

༡༧) ཡང་དེ་ཉིད་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་བུབ་ཏུ་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་ལང་དཀར་གཤེགས་པར་ཡང་། ལྷོ་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་བུབ་པའི་རང་བཞིན་
 གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་མ་དང་མིང་དང་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བུལ་བའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པ་ཐོབ་པས། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ། ལྷོ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བུབ་པའི་རང་བཞིན་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་པོ་
 ཐུགས་སོ།^{༡༨} །ཞེས་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་བུབ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་དང་ཐུགས་
 ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཡང་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ། གཞི་འབྲས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
 ཡོངས་སུ་བུབ་པ་འདི་ཡང་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

༡༡) ཡང་དེ་ཉིད་དོན་དམ་ཚོས་སྐྱེ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་འདུས་སུ་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་འདི་ཉིད་ཚོས་གྱི་སྐྱེར་ཡང་གསུངས་
 ཏེ། རི་སྐད་དུ། འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སྤྱི་འདུན་དམ་པ་
 བློ་དད་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་འདུན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་གྱི་
 ཚོགས་སྐྱེ་དུགས་སོ། །སྤྱི་འདུན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོའི་
 ཚོགས་སྐྱེ་དུགས་སོ། །སྤྱི་འདུན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཚོས་གྱི་སྐྱེའི་ཚོགས་སྐྱེ་དུགས་
 སོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་བོན་ཅམ་ལ་དགོངས་པ་འཇུག་པའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅིར་
 ཡང་མ་གྲུབ་ཅམ་གྱི་སྣོང་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཚད་མེད་པའི་སངས་
 རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ། རྒྱུད་སྐྱེ་མར། རྣམ་
 པར་དབྱེ་བ་མེད་ཚོས་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་
 གཅིག་ཏུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་ཚོས་ཉིད་སྐྱེ་བྱེད་
 པར་མེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གནས་འདི་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་བསྟན་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་གང་ལ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་དག་རྗེས་སུ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ནི་
 འགའ་ཡང་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་འདུ་ཤེས་གྱི་འཛིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་མངོན་ནོ། །འདུ་
 ཤེས་གྱི་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་ལས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་
 པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་པའི་སྣམ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྣོང་གསུམ་གྱི་སྣོང་ཚེན་པོའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་
 ཁམས་གྱི་ཚད་དང་ལྡན་པའི་དར་ཡུག་ཚེན་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། དར་ཡུག་ཚེན་པོ་དེ་ལ་ཡང་སྣོང་
 གསུམ་གྱི་སྣོང་ཚེན་པོའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱིས་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཁོར་
 ཡུག་ཚེན་པོའི་ཚད་དུ་ནི་ཁོར་ཡུག་ཚེན་པོ་བྱིས། ས་ཚེན་པོའི་ཚད་དུ་ནི་ས་ཚེན་པོ། སྣོང་གཉིས་པའི་འཛིན་
 ཏེན་གྱི་ཁམས་གྱི་ཚད་དུ་ནི་སྣོང་གཉིས་པའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས། སྣོང་གི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་གྱི་ཚད་དུ་
 བློ་སྣོང་གི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས། སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་གྱི་ཚད་དུ་ནི་སྤྱིང་བཞི་པའི་འཛིན་
 ཏེན་གྱི་ཁམས། རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོའི་ཚད་དུ་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཚེན་པོ། འཛམ་བུའི་སྤྱིང་གི་ཚད་དུ་ནི་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་།
 བར་གྱི་ལུས་འཕགས་སྤྱིང་གི་ཚད་དུ་ནི་ལུས་འཕགས་སྤྱིང་། ལུབ་གྱི་བ་ལང་སྤྱོད་གྱི་སྤྱིང་གི་ཚད་དུ་ནི་ལུབ་
 གྱི་བ་ལང་སྤྱོད་གྱི་སྤྱིང་། བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན་གྱི་སྤྱིང་གི་ཚད་དུ་ནི་བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟན། རི་རབ་གྱི་ཚད་དུ་ནི་རི་
 རབ། ས་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཚད་དུ་ནི་ས་ལ་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་གཞལ་ཡང་ཁང་། འདོད་པ་

ན་སྐྱོད་པའི་ལྷ་འུམ་གཞུང་ལམ་ཁང་གི་ཚད་དུ་མི་འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པའི་ལྷ་འུམ་གཞུང་ལམ་ཁང་། གཞུགས་ན་
སྐྱོད་པའི་ལྷ་འུམ་གཞུང་ལམ་ཁང་གི་ཚད་དུ་མི་གཞུགས་ན་སྐྱོད་པའི་ལྷ་འུམ་གཞུང་ལམ་ཁང་གིས་སོ། །དར་ཡུག་
ཚེན་པོ་དེ་ཡང་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་གསུམ་གྱི་སྐྱོད་ཚེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་ཅམ་དུ་གྱུར་ལ། དར་ཡུག་
ཚེན་པོ་དེ་ཡང་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གི་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གི་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གི་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་ལམ་
ཡུག་ཚེན་པོ་བརྒྱུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གི་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གི་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གི་
པོ་བརྒྱུག་པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་མ་ལས་ལ། མཛེད་སྐྱོད་ལ། གསལ་ལ། ཡིད་གཞུང་སྐྱོད་པ་དེར་ཉེ་བར་ཞུགས་
པའི་དཔྱོད་པ་དང་ལྷན་པའི་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གི་སྐྱོད་ལམ་ཁང་། དེ་ཡི་མིག་ལྷ་ཡིར་གྱུར་ཅིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་འོད་
གསལ་བར་གྱུར་པ་ཞིག་ལ། དེའི་ལྷ་འུམ་གྱིས་རྣམས་པར་བལྟས་ཏེ་འདི་ལྷ་གྱུར་གྱུར་པའི་དར་ཡུག་ཚེན་པོ་
འདི་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གི་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གི་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གི་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གི་རྒྱ་ལེན་
སྐྱོད་ལམ་ཁང་། དེ་འདི་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གི་སྐྱོད་ལམ་ཁང་། གྱེ་མའོ་གང་བདག་གིས་བརྩོན་པ་ཚེན་པོའི་སྐྱོད་ལམ་ཁང་དང་མཐུས་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་
ལམ་ཁང་གི་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གི་སྐྱོད་ལམ་ཁང་། འདི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བར་བྱའོ་སྐྱོད་ལམ་ཁང་། དེ་བརྩོན་
པ་ཚེན་པོའི་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གིས་མཐུ་བསྐྱོད་ཏེ་དོ་རྗེ་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གི་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གི་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་
བཞིན་དུ་དར་ཡུག་ཚེན་པོ་དེ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བར་བྱེད་ཅིང་། གཞིག་ལ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་
དུ་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གི་རྒྱ་ལེན་སྐྱོད་ལམ་ཁང་དག་ལ་དེ་ལོ་ན་བཞིན་བྱེད་དོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྐྱོད་ལམ་ཁང་གི་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་གྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འབྲེལ་བར་ཚད་མེད་དོ། །དེ་
ལྷ་འུམ་མོད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་པས་བཅིངས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་
ཤེས་རབ་ཏུ་མི་ཤེས་ཤིང་། ཉམས་སུ་མི་སྐྱོད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚགས་
པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པ་རྣམ་
པར་གཞིགས་ནས་སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་འདུ་ཤེས་སུ་གྱུར་ཏེ། ཀྱེ་མ། མ་ལ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྗེས་
སུ་ཞུགས་པ་དག་སྟེ། གང་ཡང་ངས་སེམས་ཅན་འདི་དག་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཉེ་བར་བརྟན་པས། འདུ་
ཤེས་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཚོང་བ་མཐའ་དག་བསལ་བར་བྱ་སྟེ། རྗེ་ལྷ་འུམ་མོད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྐྱོབ་སྐྱོད་པས་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མདུད་པ་ཚེན་པོ་བསལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ་སོར་

མངོན་པར་ཤེས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལམ་བརྟན་པས་འདྲ་ཤེས་ཀྱིས་བྱས་པའི་འཛིང་བ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། །འདྲ་ཤེས་ཀྱི་འཛིང་བ་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་དག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པ་དེ་འགོ་བ་མཐའ་དག་གི་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་རོ།¹¹³ །ཞེས་གནས་ལུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་པ་ཚད་མེད་པ་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་བལྟ་གས་པར་གསུངས་ཤིང་།

འཕགས་པ་དཔལ་ལྷན་གི་མདོར་ཡང་། རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གང་གའི་སྐྱེའི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེར་བརྟན་པ་སྟེ། བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ལས་མ་གོ་ལ་བཞི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་བགྱིའོ།¹¹⁴ །ཞེས་ཚོས་སྐྱེ་བའདེགས་སྤྱིང་པོ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་གའི་སྐྱེའི་བྱེ་མ་སྟེད་ལས་ཀྱང་འདས་པ་རྣམས་དང་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་དུ་གསུངས་ལ། ལྷང་འདས་ཚེན་པོར་ཡང་། བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ། རིགས་དུ། རིགས་ཀྱི་སྐྱེད་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་བྱམས་པ་ཚེན་པོ་དང་བྱམས་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་བྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གསུམ་དང་། དཔལ་བར་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གངས་བྱེ་བ་བྲག་བརྒྱད་ཁྲི་རྣམས་དང་། མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གངས་སུམ་ཁྲི་ལྟ་སྟོང་རྣམས་དང་དོ་རྗེ་ལྟ་སུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གངས་བཞི་སྟོང་ལྟ་བུ་རྒྱ་རྣམས་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཚད་མེད་མཐའ་ལས་བསྟེད་དང་། དེ་ལྟ་སུའི་སོགས་པའི་ཚོས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་དངོས་པོ་རྣམ་པ་བདུན་དང་ལྡན་ཏེ། རྟག་པ་དང་བདག་དང་བདེ་བ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་དང་བདེན་པ་དང་དག་བསྟེ་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེ་ནས་ལན་བཅུ་བ་ཞེས་བྱའོ།¹¹⁵ །ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་སྐྱེད་པར་ན་ལྷོ་བཞེས་པ་ནི་མི་མཐོང་མོད་ཀྱི་མེད་ཅེས་བྱུར་མི་སུང་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ལུས་པ་མ་རབས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་མཐོང་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བྱུར་མི་སུང་རོ། །རིགས་ཀྱི་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་

ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷོ་བས་བརྩུ་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། ལྷིང་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་
 གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཡོད་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་བཙོམ་ན་
 གདོད་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ལོག་སྲིད་ཅན་དག་ནི་ལོག་སྲིད་ཡོངས་སུ་བཙོམ་ན་གདོད་སྟོབས་བརྩུ་དང་།
 མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། ལྷིང་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་
 དེ་ལྟ་བུས་ན་ངས་རྟག་རྟུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་¹¹⁶ ཞེས་གསུངས་སོ་
 ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པའོ། །
 དེ་ལ་ཡོད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱུང་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་སྟོབས་བརྩུ་
 དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་བྱམས་པ་ཚེན་པོ་དང་ལྷིང་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་
 དཔལ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་འེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཉིང་འེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་སྟེད་དང་། རོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་འེ་
 འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་སྟེད་དང་ཐབས་མཁས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་འེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་སྟེད་
 དང་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་འེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་སྟེད་ནི་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མེད་པ་ནི་འདི་
 ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདས་པའི་དགེ་བ་རྣམས་དང་མི་དགེ་བ་རྣམས་དང་ལུང་དུ་མི་སྟོན་པ་དང་
 ལས་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་དང་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལུང་པོ་ལྟ་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་
 བྱུང་བ་བརྩུ་གཉིས་ནི་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ།¹¹⁷ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་དེས་སྟོང་པ་
 དང་དེ་ལ་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟག་རྟུ་ཡོད་པའི་རྩལ་རྒྱས་པར་གསུངས་གིང་། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་སྤངས་རྟོགས་དང་མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་གི་བྱུང་བར་དང་། མེད་ཅམ་དང་མེད་པའི་གཞིའི་
 བྱུང་བར་དང་། རྣམ་གཅོད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་བྱུང་བར་དང་། ལྷིང་ཞིང་དབེན་ལ་སྟོས་པ་དང་བྲལ་བ་
 ཅམ་དང་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཞིའི་བྱུང་བར་ལ་སོགས་པར་ཡང་དོན་ལ་གནས་པས་དོན་ལ་རྟོན་པའི་མན་ངག་
 ལ་བརྟེན་ནས་གིན་རྟུ་ཟབ་ཅིང་རྟོགས་དཀའ་ལ་སྤྲ་བའི་གནས་གལ་པོ་ཆེ་འདི་དག་རྩལ་བཞིན་དུ་རྟོགས་
 དགོས་སོ། །

རྗེ་བརྩུན་མ་ཡམ་པའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཀྱང་། འོད་གསལ་བྱས་མིན་དབྱེར་མེད་པར། །འཇུག་ཅན་
 གང་གྲའི་རྒྱང་གི་ནི། །རྩལ་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་པ་ཉིད།¹¹⁸ །ཅེས་
 པ་ལ་སོགས་པས་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་འདུ་ས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་མི་
 འབྲལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གང་གྲའི་རྒྱང་གི་རྩལ་སྟེད་ལས་འདས་པ་རྣམས་དབྱེར་མེད་དུ་ལྡན་པར་
 གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ། འཕགས་པ་སོར་མོའི་སྤང་བ་ལ་ཡན་པའི་མདོར་ཡང་།¹¹⁹ རྒྱུ་འགག་ལ་སོགས་

པ་སློབ་ཀྱི་ཆུ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་དཔེ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུ་བ་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཅན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་སངས་དབྱིངས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱན་དུ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱུན་ཏུ་ནོར་ཏན་
 ཏུ་བཅའ་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སླིང་པོ་སླེས་པ་མ་བརྟེས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་སླེས་པ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་དབྱིངས་ཡོད་དོ།
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ནོར་ཏན་ཏུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཅའ་ཡང་དབྱིངས་བྱུང་བ་མ་བརྟེས་ཏེ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱུང་བའི་དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་མཐའ་
 ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་དབྱིངས་ཡོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ནོར་ཏན་ཏུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
 བཅའ་ཡང་དབྱིངས་མི་རྟག་པ་མ་བརྟེས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་པའི་དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 དབྱིངས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་དབྱིངས་ཡོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ནོར་ཏན་ཏུ་བཅའ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སླིང་པོ་ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པ་མ་བརྟེས་ཏེ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེར་ཟུག་གི་དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་མཐའ་
 ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་དབྱིངས་ཡོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ནོར་ཏན་ཏུ་བཅའ་ཡང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སླིང་པོ་གཡུང་དུ་རམ་ཡིན་པ་མ་བརྟེས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཡུང་དུ་གི་
 དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་དབྱིངས་ཡོད་
 དོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ནོར་ཏན་ཏུ་བཅའ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སླིང་པོ་ལ་ནད་མ་
 བརྟེས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ནད་མེད་པའི་དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་
 བཟང་པོ་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་དབྱིངས་ཡོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ནོར་ཏན་ཏུ་
 བཅའ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སླིང་པོ་ལ་རྒྱ་གི་མ་བརྟེས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་གི་མེད་
 པའི་དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་དབྱིངས་
 ཡོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ནོར་ཏན་ཏུ་བཅའ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སླིང་པོ་
 འཛིག་པ་མ་བརྟེས་ཏེ། མི་འཛིག་པའི་དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་
 དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་དབྱིངས་ཡོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་
 ནོར་ཏན་ཏུ་བཅའ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སླིང་པོ་གཞིག་ཏུ་རུང་བ་མ་བརྟེས་ཏེ། མི་གིགས་པའི་
 དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་མཐའ་ཡས་པས་

བརྒྱན་པའི་དབྱིངས་ཡོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གིན་ཏུ་ནམ་ཉན་ཏུ་བཅའ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལ་དྲི་མ་མ་བརྟེས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པའི་དབྱིངས་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་རྒྱ་དང་འབྲུ་མར་བསྐྱེས་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་བྱེ་བས་གཡོགས་མོད་ཀྱི། ཉོན་མོངས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་འདྲེས་པར་གྱུར་པའི་གནས་མེད་དོ། །དབྱིངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་བྱེ་བའི་ནང་ན་འདུག་མོད་ཀྱི། ལུས་པའི་ནང་ན་མར་མེ་འདུག་པ་བཞིན་དུ་ལུས་པ་བཅག་ན་མར་མེ་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་མཛེས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ།¹³⁰ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ་འདྲིར་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རྣམས་ལ་ཡང་བདེན་གཉེས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ན་ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་རྫོངས་པར་འགྱུར་རོ།།

དེ་ཡང་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཚང་པར་གསུངས་པའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རྣམས་ནི་དོན་དམ་ཚོས་སྤྱི་ལོ་ཉན་ཡིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་སྤྱི་ལོ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉེས་མཚན་འཆང་བ།¹³¹ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རྒྱ་དུ་སྟེ་ཟེ་བའི་རྣམས་སུ་མཐར་ཐུག་གི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྤྲུམ་དམ་པའི་མན་ངག་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རྟོག་གིའི་སྟོན་ཡུལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྤྲུམ་པ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཀྱང་། དེ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམས་པ་དུ་གཅུ་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་གསལ་བར་མཛད་དེ། ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡོད་ན་དེ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ།¹³² །ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྦྱོང་བྱེད་གཉེན་པོ་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྦྱང་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཅན་གསུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་ཡང་སྦྱོང་བྱེད་གཉེན་པོ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྦྱང་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་དོན་གྱིས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཏེ་བར་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོད་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཡོད་ཅིང་དེ་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འབྲུལ་བའི་ཡོན་ཏན་གང་གའི་རྒྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ལས་འདས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ལ་མཁས་པར་བྱའོ།།

༡༧། དོན་དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ལྷན་སྦྲེང་ཡབ་སྐུ་ལྷན་གྲུང་བཞེད་པར་བསྟན་པ།

གལ་ཉེ་གཞན་དག་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དེས་དོན་དུ་འདོད་གྲང་། དུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་མི་
 འདོད་དོ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ལྷན་སྦྲེང་ལབས་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་མི་བཞེད་དེ་རི་སྐད་དུ། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་
 བསྟོད་པར། གང་ཞིག་ཀུན་ཏུ་མ་ཤེས་ན། སྤྱིད་པ་གསུམ་དུ་རྒྱུ་འཁོར་བ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་དེས་གནས་
 པའི། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་འདུད། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ། ཉེ་ཉིད་སྦྱང་བ་བྱས་པ་
 ལས། ཉེད་པ་དེ་ཉིད་ལྷ་རང་འདས། ཚོས་གྱི་སྦྲེང་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། རི་ལྟར་འོ་མ་དང་འདྲེས་པས། མར་གྱི་
 སྒྲིང་པོ་མི་སྣང་བ། ཉེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་དང་འདྲེས་པས། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྲང་མི་མཐོང་དོ། རི་ལྟར་འོ་
 མ་རྣམས་སྦྱངས་པས། མར་གྱི་སྒྲིང་པོ་དྲི་མེད་འགྲུལ། ཉེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྦྱངས་པས། ཚོས་དབྱིངས་
 ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་འགྲུལ། རི་ལྟར་མར་མེ་བུམ་ནང་གནས། རྩང་ཞིག་སྣང་བར་མི་འགྲུར་བ། ཉེ་བཞིན་ཉོན་
 མོངས་བུམ་ནང་གནས། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྲང་མི་མཐོང་དོ། རྩོགས་ཤི་གང་དང་གང་དག་ནས། བུམ་པ་
 སུག་གཏོད་གྲུར་བ། ཉེ་དང་དེ་ཡི་རྩོགས་ཉིད་ནས། འོད་གྱི་རང་བཞིན་འཕྱུང་བར་འགྲུལ། གང་ཚེ་ཉིང་
 འཛིན་དོ་རྗེ་ཡིས། བུམ་པ་དེ་ནི་བཅག་གྲུར་ན། ཉེ་ཚོད་ནི་ནམ་མཁའ་ཡི། མཐར་ཐུག་བར་དུ་སྣང་བར་
 བྱེད། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཤི་སྦྲེང་མ་ཡིན། ཉམ་ཡང་འགག་པར་འགྲུར་བ་མེད། ཉུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་
 མེད། ཐོག་མ་བར་མཐའ་དྲི་མ་བྲལ། རི་ལྟར་རིན་ཆེན་བེ་རྩུ། ཉུས་རྣམས་^{༡༧} ཀུན་ཏུ་འོད་གསལ་ཡང་།
 རོ་ཡི་ནང་ན་གནས་གྲུར་ན། ཉེ་ཡི་འོད་ནི་གསལ་མ་ཡིན། ཉེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་གྱིས་བསྐྱེད་སྐྱོང་པའི།
 ཚོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་པའང་། འཁོར་བར་འོད་ནི་གསལ་མ་ཡིན། བྱུང་ན་འདས་ན་འོད་གསལ་
 འགྲུལ་^{༡༧} ཞེས་དང་།

དྲི་མེད་ཉི་མ་རྒྱ་བ་ཡང་། སྤྱིན་དང་ལུག་རྣུ་བ་དང་། སྤྱི་གཅན་གདོང་དང་རྩལ་ལ་སོགས།
 སྤྱི་བ་པ་ལྷ་ཡིས་བསྐྱེད་སྐྱོང་པར་གྲུལ། ཉེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། འདོད་དང་གནོད་སེམས་ལེ་ལོ་
 དང་། ཚོད་པ་དང་ནི་ཐོ་ཚོམ་སྟེ། སྤྱི་བ་པ་ལྷ་ཡིས་བསྐྱེད་སྐྱོང་པར་གྲུལ། རི་ལྟར་མེ་ཡིས་དག་པའི་གོས། སྤྱི་
 ཚོགས་དྲི་མས་དྲི་མ་ཅན། རི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཅུག་ན། དྲི་མ་ཚིག་འགྲུར་གོས་མིན་ལྟར། ཉེ་བཞིན་འོད་
 གསལ་བ་ཡི་སེམས། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཅན། ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་དྲི་མ་སྟེག། ཉེ་ཉིད་འོད་གསལ་
 མ་ཡིན་ནོ། སྤྱིང་བ་ཉིད་ནི་སྟོན་པའི་མདོ། རྒྱལ་བས་རི་སྟོན་གསུངས་པ་གང་། ཉེ་དག་ཀུན་གྱིས་ཉོན་
 མོངས་ལྟོག་ ཞུས་དེ་ཉམས་པར་བྱེད་མ་ཡིན། སམ་ཡི་དགྱིལ་ན་ཡོད་པའི་ཚུ། དྲི་མ་མེད་པར་གནས་པ་
 ལྟར། ཉོན་མོངས་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་གྲང་། ཉེ་བཞིན་དྲི་མ་མེད་པར་གནས།^{༡༧} ཞེས་དང་།

རི་ལྟར་སྐྱུ་མའི་ལྷོ་ན་ལ། །ཡོད་ཀྱང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཡོགས་
 པའི། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་མཐོང་མ་ཡིན།¹⁹⁶ །ཞེས་དང་། རི་ལྟར་སོ་གའི་དུས་སུ་སྐྱུ། །དྲིའི་ཞེས་ནི་བརྗོད་
 པར་བྱེད། །དེ་ཉིད་གང་བའི་དུས་སུ་ནི། །གང་དོ་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཉོན་མོངས་དྲ་བས་གཡོགས་པ་
 ལ། །སེམས་ཅན་ཞེས་ནི་བརྗོད་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་བྲལ་གྱུར་ན། །སངས་རྒྱས་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་
 བྱེད།¹⁹⁷ །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའི་སེམས་
 དང་། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་དང་དོན་གཅིག་པའི་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དཔེ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་
 པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གནས་སུ་ཡང་། །སློབ་དཔོན་འདིས་གསུངས་པ། །འདི་ནི་
 དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ། །སྤང་བ་མེད་ཅིང་མཚན་མ་མེད། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གནས།¹⁹⁸ །ཞེས་དང་། །འདི་ཡི་རྣམ་གངས་སུ་གཞན་ཡང་གསུངས་པ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱང་
 བྱི་འོད་གསལ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་དང་ཀུན་སྟོང་དང་། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱུར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན།¹⁹⁹ །ཞེས་སློབ་
 དཔོན་གྱི་བྱ་ཡིས། །དཔུ་མ་རིན་ཆེན་སྒོམ་མར་དྲངས་སོ། །སྐལ་ས་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ནི། །ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
 དང་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། །འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱུའི་རྣམ་གངས་སུ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ།།

འཕགས་པ་ལྟའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཀྱང་བཞེད་དེ། །སྟོད་བསྐྱུས་སྒོམ་མར། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་
 ལུས་མེད་པ། །དཔེ་མེད་པ། །རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་སྟེ། །དེ་བས་ན་སྐྱུ་མ་
 དམ་པའི་ཁ་ལས་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།²⁰⁰ །རི་སྐད་དུ་གསུངས་པའི་ཚིག་ལས་ཀྱང་།།
 རི་ལྟར་མར་མེ་བུ་མ་ནང་གནས། །ཕྱི་རོལ་ཏུ་ནི་སྤང་མི་འགྱུར། །བུ་མ་བ་དེ་ཉིད་བཅག་གྱུར་ན། །དེ་འོག་
 མར་མེའི་འོད་སྤང་འགྱུར། །དེ་བཞིན་བུ་མ་པར་ལུས་ཉིད། །དེ་ཉིད་མར་མེ་ལྟ་བུ་ཉིད། །སྐྱུ་མའི་ཁ་ཡིས་
 ལེགས་བཅག་ན། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གསལ་བར་འགྱུར། །ནམ་མཁའ་ལས་ནི་ནམ་མཁའ་འགྱུར། །ནམ་
 མཁའི་²⁰¹ །རྣམ་མཁའ་མཐོང་གྱུར་པའི། །དེ་ཉིད་སྐྱུ་མའི་ཁ་ཉིད་ལས། །སྟོར་བ་ལེགས་པར་སྒོམ་པ་ཡིན།²⁰² །
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ།།

གལ་ཏེ་སློབ་དཔོན་སྐྱེ་བ་གཤགས་པས་དཔུ་མ་ལ་འཇུག་པར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་
 དེས་དོན་ཡིན་པ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནམ། །ཞེན། །གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྒོམ་གསལ་ཏུ་ནི་གསལ་བར་
 བསྐྱེད་ཏེ། རི་སྐད་དུ། །ཡི་གེ་མི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་སྟེ། །དེས་རྣལ་འབྱོར་བའི་མི་བྱེད་པའི་
 ལུས་སྟེད་པས་ན་དོ་རྗེའི་སྐྱུ་ནི་ཐོབ་བྱེད་པའོ།²⁰³ །ཞེས་དང་། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་གནས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་
 མ་ལ་འདྲུག་པར་ཡང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་འཇམ། །མ་བྱུང་ཡང་རུང་དངོས་སུ་ན། །དངོས་པོ་ཀྱན་
 གྱི་སྤྲིང་པ་ཉིད། །གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད། །དེ་གཞན་
 དངོས་པོའི་སྤྲིང་ཉིད་དོ།¹³⁴ །གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ནི་མཚོག་ཏུ་བྱུང་བའི་དེ་ཞོན་ཉིད་དོ། །དེའི་མཚོག་ཏུ་བྱུང་
 བ་ཉིད་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ཡང་འགྲུང་བས་ནང་འགལ་གསུང་བ་ཡིན་ནམ་ཅི་ཞེས་དབྱུང་
 པར་རིགས་ཏེ། ལྟར་མཚན་ཉིད་པའི་དུས་ན་དེ་འདྲའི་ཐུགས་རྟོག་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱིས་གསང་སྐྱབས་ཟབ་མོ་ལ་
 ཞུགས་པས་ཐུགས་སྐྱེད་ཐོན་ནས་ཀྱུ་བ་མཐའ་འགྲུང་བ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་དུ་ཡང་སེམས་སོ། །

༣ ལྷང་ལ་མི་མཁས་པས་བརྟགས་པའི་ལྷ་རྣམས་སྤང་བར་གདམས་པ།

༡) དགོས་པ་བསྟན་པ་ལས་དྲང་དོན་དུ་འབྱུང་བའི་སྐྱེག་ལྷ་སྤང་བ།

(༡) ལྷ་དྲུག་མར་དགོས་པ་བསྟན་པ་ལས་དྲང་དོན་དུ་འབྱུང་བའི་སྐྱེག་ལྷ་སྤང་བ།

གལ་ཏེ་རྒྱུད་སྤང་མར། སྤྱིན་དང་མི་ལམ་སྐྱེ་བཞིན་དེ་དང་དེར། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀྱན་
 སྤྲིང་བ་ཞེས། །གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། །སངས་རྒྱལ་སྤྲིང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་
 གསུངས། །སེམས་ཞུས་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྟན་པ་དང་། །ཡང་དག་མིན་འདྲིན་ཡང་དག་ཚོས་ལ་སྐྱུར། །
 བདག་ཅག་ལྷག་པའི་སྤྱོན་ལྷ་གང་དག་ལ། །ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྤང་དོན་དུ་གསུངས།¹³⁵ །ཞེས་བདེ་
 གཤེགས་སྤྲིང་པོ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། མ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དེ་ལ་དྲང་དོན་དུ་སྤྱོན་པའི་
 ཚོག་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་ཞེས་པ་འདིས་དྲང་དོན་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེན། དེ་ནི་
 དགོས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་འགྲུལ་དུ། །མམས་འདི་བལྟ་བར་དགའ་བ་དེས་ན་བྱིས་པ་སོ་
 སོའི་སྐྱེ་པོ་ལ་བརྩམས་ཏེ་བསྟན་པ་འདི་ས་ཅི་ཞེག་བྱ་ཞེན། བསྟན་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཚོགས་སུ་
 བཅད་པ་གཉིས་ཏེ། གཅིག་གིས་ནི་དྲིས་ལ། གཉིས་པས་ནི་ལན་བསྟན་པའོ།¹³⁶ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དགོས་པ་བསྟན་པས་དྲང་དོན་དུ་འགྲུང་ན་ནི་དེས་དོན་རྣམས་ལ་ཡང་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྲུང་རོ། །

དགོས་པ་དེ་དག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དབེན་པ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་ལས་དང་རྣམ་སྤོན་དོན། །སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད། །ཉོན་མོངས་སྤྱིན་
 འདྲ་བ་ཡི། །ལས་ནི་མི་ལམ་ལོངས་སྤོད་བཞིན། །ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤོན། །ལྷང་པོ་སྐྱེ་མ་སྐྱུལ་
 པ་བཞིན། །ལྟར་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་གཞག་ནས། །སྤྲུང་ཡང་སྤང་མའི་རྒྱུད་འདིར་ནི། །ཉེས་པ་ལྷ་དག་སྤང་བའི་

ཕྱིར། ཁམས་ཡོད་ཉིད་ཅེས་བརྟེན་¹³²པ་ཡིན། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་མ་ཐོས་པས། །བདག་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་
 པ་ཡིས། །སེམས་ནི་ལྷམ་པ་འགའ་ཞིག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཁང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 སྐྱེས་པས། །བདག་ནི་མཚོག་ཅེས་རྣོ་མ་པ་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་ལ། །དམན་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་
 ཏུ་འཇུག། །དེ་ལྟར་སེམས་པ་དེ་ལ་ནི། །ཡང་དག་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ། །དེས་ན་ཡང་དག་མིན་འདྲིན་ཅིང་། །
 །ཡང་དག་དོན་ནི་རིག་མི་འགྱུར། །བཅོས་མ་སྐྱོ་བུར་བ་ཉིད་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་སྐྱོན་དེ་ཡང་དག་མིན། །ཡང་
 དག་ཉེས་དེ་བདག་མེད་པ། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དག་པ་ཡིན། །ཡང་དག་མིན་པའི་ཉེས་འདྲིན་ཅིང་། །
 །ཡང་དག་ཡོན་ཏན་སྐྱར་འདེབས་པས། །སྐྱོ་ལྡན་བདག་དང་སེམས་ཅན་ནི། །མཚུངས་མཐོང་བྱམས་པ་
 འཕྲོ་བམི་འགྱུར། །འདི་ལས་དེ་ནི་ཐོས་པ་ལས། །སྐྱོ་དང་སྐྱོན་པ་བཞིན་གྲུས་དང། །ཤེས་རབ་ལེ་ཤེས་བྱམས་
 ཚེན་སྐྱེ། །ཚོས་ལྡན་ཕྱིར་དེ་ལས་ནི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་མཚུངས་ལྟ། །སྐྱོན་མེད་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དང། །བདག་
 དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་བྱས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ལྷུར་དུ་འཕྲོ་བ།¹³³ །ཅེས་ཉེས་པ་ཚེན་པོ་ལྟ་སྤངས་
 ཤིང་ཡོན་ཏན་ཚེན་པོ་ལྟ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་ལྷུར་དུ་ཐོབ་པ་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་བདེ་གཤེགས་སྐྱིད་པོ་
 གསལ་བར་བརྟན་པའི་དགོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དགོས་པ་སྐྱོན་པའི་གཞུང་འདིས་དྲང་
 དོན་དུ་བརྟན་པར་སྐྱབ་བའི་སྐྱུ་ཚོར་རོ། །གཞུང་འདི་ཉིད་དུ་ཡང་། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྐྱིད་པོ་ནི། །རྣམ་བཞག་
 རྣམ་པ་བརྒྱ་ཞེས་བརྗོད།¹³⁴ །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བཞག་བརྒྱ་དང་དཔེ་དགུས་བདེ་གཤེགས་སྐྱིད་པོ་
 གྱི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པ་མང་པོ་ནས་རྒྱ་ཚེར་གཏན་ལ་སབ་ཅིང་གལ་པོ་ཚེའི་དོན་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 གཏན་ལ་སབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་སྤར་བརྟན་པ་དེ་རྣམས་ཉིད་འདིར་དྲང་དོན་དུ་བརྟན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།
 འདིའི་རྗེས་ནས། གྱི་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། །ཐུབ་པའི་བྱ་མཚོག་སྐྱར་ཅི་སྐྱིད་པོ་དང་། །རིན་
 ཚེན་གསེར་དང་གཏེར་དང་སྐྱོན་པ་བཞིན། །གྱི་མེད་རིན་ཚེན་བདེ་གཤེགས་སྐྱུ་དང་ནི། །ས་བདག་གསེར་
 ཀྱི་གཟུགས་འདྲ་རྒྱལ་བ་ཉིད།¹³⁵ །ཅེས་སྤར་གྱི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེ་གཤེགས་སྐྱིད་པོའི་
 དཔེ་དགུ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུའི་སྐབས་འདིར་ཡང་གསུངས་པ་ནི། །སྐྱོ་བུར་གྱི་མ་ཡོད་མེད་ལས་གཞི་
 དང་འབྲས་བུར་བཞག་པ་མ་གཏོགས་པ་རོ་པོ་སྐྱེ་བྱུང་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས། །གཞིའི་རོ་པོ་
 བདེ་གཤེགས་སྐྱིད་པོ་དྲང་དོན་ཡིན་ན། །འབྲས་བུའི་རོ་པོ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡང་དྲང་དོན་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། །རི་
 ལྟར་སྤར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ།¹³⁶ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། །གཞི་
 འབྲས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རོ་པོ་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྐབས་སུ། །ཡོན་

ཉན་རིན་ཆེན་མཚོག་ཚོགས་དང་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཚུ་མཚོ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཉི་འོད་ཅན། །ཐེག་པ་མ་ལུས་
 དེས་པར་བསྐྱབས་ཉེ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་རྒྱ་ཆེ་ནམ་མཁའ་ལྟར་བྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་
 དྲི་མ་མེད་གཉེར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱུང་མེད་རྣམ་གཟིགས་ནས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱིན་གྱི་བྱ་བ་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བས་རྗེའི་རྒྱུད་གིས་རྣམ་པར་གཏོར།^{༡༩} །ཞེས་ཚོས་སྤྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་
 ཚང་བའི་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱུང་མེད་དུ་གནས་པ་གཟིགས་པར་གསུངས་པ་དང་། མཐར་ཡང་།
 དཀོན་མཚོག་རྣམ་པར་བྱུང་ཁམས་དྲི་མེད་བྱུང་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་སྤོང་ལས་ཉེ། །དོན་གནས་རྣམ་པ་དབྱེ་རྒྱུ་ལ་
 བཞིན་བཤད་ལས་བདག་གིས་དགེ་བ་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་འགྲོ་འདི་མཐའ་ཡས་འོད་མངའ་དྲངས་ཚེ་
 དཔག་མེད་མཐོང་ཞིང་། །མཐོང་ནས་ཀྱང་འི་ཚོས་མིག་དྲི་མེད་སྤྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱུང་རྒྱུ་མཚོག་ཐོབ་ཤོག^{༢༠} །
 ཅེས་དོན་གྱི་གནས་བདུན་པོ་དོན་ལ་གནས་པར་གསུངས་པས་དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དོན་ལ་གནས་
 པར་གྱུ་བ་ཡིན་ནོ།།

གཞན་ཡང་བདེ་གསེགས་སྣོད་པོ་དྲང་དོན་ཡིན་ན། ཚོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དྲང་དོན་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ཡང་དྲང་དོན་ཡིན་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་འདོད་ན། བདེ་དབྱེས་དུས་འཁོར། གསང་འདུས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་གྱི་ལྷ་དང་
 རྣམས་དང་རྒྱུད་དང་ལྷག་རྒྱུད་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་ཆ་མེད་ཀུན་འགྲོ་ཀུན་བྱེད་ཉེ་ནམ་ཡང་བཞུགས་
 པ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་ཡིན་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཉེ། དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གཞུང་
 གཅིག་ཉིད་སྤྱི་ཡོན་འགལ་བའི་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་ལ་མི་སྲིད་ཅིང་། བདེ་གསེགས་སྣོད་པོ་དོན་ལ་མེད་ན་
 མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་རྣམས་དང་འགལ་ལ། སེམས་འགལ་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་དང་ཡང་འགལ་བ་
 ཡིན་ནོ།།

(༡) ཡང་ཀར་གསེགས་པར་དགོས་པ་བསྟན་པ་ལས་དྲང་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱི་ཡོན་ལྷ་སྣོད་པ།

དེའི་སྤྱི་ཡོན་ལྷ་སྣོད་པ་གནས་པའི་བདེ་གསེགས་སྣོད་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་གསལ་
 པར་བསྟན་པས་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་སྣོད་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོ་ལྷ་འཐོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 བདག་མེད་བསེལ་སྤོང་གསལ་སྤང་བའི་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སྣོད་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་
 དང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་དང་། མ་སྤྱོས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་གཞི་དང་།
 བདེ་གསེགས་སྣོད་པོ་གཅིག་མོད་ཀྱི། རྣོད་ཉིད་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྣོན་ནས་བསྟན་ན་ཁ་ཅིག་

མིང་ཙམ་ལས་སྐྱུག་པ་སྐྱེ་བར་གཞིགས་ནས། རོན་དམ་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཆད་པ་བདེ་གཤེགས་སྐྱིད་པོའི་
སྣོ་ནས་བསྟན་པས་སྣོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པའི་རོན་རང་བཞིན་འོད་གསལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
དབྱིངས་སྣོ་བྱུང་གི་མིའི་སྣང་བ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དེ།

རི་སྐད་དུ་ཡང་ཀར་གཤེགས་པར། སློ་གྲོས་ཚེན་པོས་ལྷས་པ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་མདོ་
གཞན་བརྗོད་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་གསུངས་པ་དེ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་¹⁶འོད་
གསལ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་ཐོག་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་མཚན་སུ་མ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷས་ཀྱི་ནང་ན་མཚིས་པར་བརྗོད་དེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་
གོས་དྲི་མ་ཅན་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཀྱིས་པ་ལྟར། ལུང་བོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་
བཀྱིས་པ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཏི་མུག་གིས་ཟིལ་གྱིས་ལོན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་དྲི་མས་དྲི་
མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ། རྟག་པ། བརྟན་པ། ཐེར་རྒྱག་པར་ནི་བརྗོད་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྣོང་པོར་སྐྱེ་བ་འདི་ནི་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་ཅི་ལྟར་མི་འདྲ་བ་ལགས། བཙུག་ལྷན་
འདས་སུ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་། རྟག་པ། བྱེད་པ། ཡོན་ཏན་མེད་པ། ལྷབ་པའི་མི་འཛིག་པའོ། །ཞེས་
བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟོན་པར་བཀྱིད་དོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་པ། སློ་གྲོས་ཚེན་པོ་ངའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་བསྟན་པ་ནི། མུ་སྟེགས་ཅན་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སློ་གྲོས་
ཚེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྣོང་པ་ཉིད་
དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་
པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་གི་རོན་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོར་བསྟན་པར་བྱས་ནས།
བྱིས་པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་འཛིགས་པར་འགྱུར་བའི་གནས་རྣམ་པར་སྤྱང་བའི་རོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྣོང་པོའི་སྣོ་བསྟན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྤང་བ་མེད་པའི་སྣོད་ལུལ་སྟོན་ཏེ། འདི་ལ་སློ་
གྲོས་ཚེན་པོ་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་སེམས་དབའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ་དཔེར་ན། རྗེ་མཁན་ནི་འཛིམ་པའི་རུལ་གྱི་ལུང་པོ་
གཅིག་ལས། ལག་པ་དང་། བརྗོད་དང་། ལག་རྒྱང་དང་། རྟུང་དང་། སྤང་བྱ་དང་། བན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ལས་
སྣོད་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་བྱེད་དོ། །སློ་གྲོས་ཚེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་ལ་
བདག་མེད་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ལོག་པ་དེ་ཉིད། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་
ལ་མཁས་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་བསྟན་པའམ། བདག་

མེད་པ་བསྟན་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། རྗེ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཚོག་དང་ཡི་གེའི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་པ་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་
 ལྟོན་ཏེ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་ཀྱིས་ཚེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་བསྟན་པ་སྐྱེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྐྱ་
 བའི་བསྟན་པ་དང་མི་འདྲའོ། །སློབ་ཀྱིས་ཚེན་པོ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེགས་བྱེད་བདག་
 ཏུ་སྐྱ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དྲང་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་བསྟན་པས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལྟོན་ཏེ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་བར་ལྷུང་བའི་
 བསམ་པ་ཅན་དག་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་སྡོད་ལུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ལྷུང་དུ་སྐྱ་ན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་པ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་རི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་
 དགོངས་ཏེ། སློབ་ཀྱིས་ཚེན་པོ་དེའི་དོན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན། དེ་ནི་སྐྱེགས་
 བྱེད་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྐྱ་བ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་ཀྱིས་ཚེན་པོ་དེ་ལྟ་བུས་ན། སྐྱེགས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་
 རྣམ་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་བདག་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །འདི་
 ལྟ་སྟེ། ཚོས་སྣང་པ་ཉིད་དང་། རྐྱེབ་མེད་པ་དང་། གཉིས་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་
 འདི་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྒྲ་ན་མེད་པའོ། །ཚོས་ཟབ་མོ་བསྟན་པ་འདི་
 ཡོངས་སུ་གསུང་བས་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གསུང་བ་ཡིན་ནོ། །^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྣང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་དང་མི་
 མཚུངས་ཤིང་། ཚོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་སྐད་ཅིག་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་ཡིན་ཡང་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་རྣམ་པ་དང་རྣམ་པ་འགའ་ཡང་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའམ། སྐྱེགས་རྣམས་
 ཀྱིས་གང་ཟེག་གི་བདག་རྟག་པར་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་ཡང་མི་མཚུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། བདེ་གཤེགས་
 སྣང་པོ་ལ་ཚང་བའི་མཚན་དང་དབེ་བྱང་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 པ་དང་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་པའི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་སྐྱེའི་
 མཚན་དབེ་རྣམས་དང་མི་གཅིག་གོ། །འདིར་བདག་ཏུ་སྐྱ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དྲང་བའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་འདིས་དགོས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། མའི་ལ་དུའི་ཚིག་ལྟར་དོན་ལ་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་སྐྱད་སྟོན་པའི་དྲང་
 དོན་དུ་གསུངས་པར་ནི་མི་འགྱུར་པོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྣང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ལ་དགོངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྣང་པོ་ལ་དགོངས་ནས་སྣང་པ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་མང་པོས་གསུངས་པ་ཡང་

ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་བསམ་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དོན་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བདེ་གཤེགས་སྐྱིད་པོ་ཡང་དོན་ལ་གནས་སོ། །དོན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ཡང་མིང་གི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པ་དེ་འགའ་ཞིག་གི་སྒོ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། དེའི་སྒོ་དང་མཐུན་པ་དེ་གཞན་དག་གི་སྒོ་དང་མི་མཐུན་པ་ནི་ཡོད་དོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་གཅིག་ཉིད་ལ་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་རྣམས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་འཇགས་ལས་འདས་པ་དང་། བདག་གི་དབྱིངས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉེ་རུ་ཀ་དང་། རྩོམ་སྐྱེས་འདུལ་དང་། ཨེ་ཤྲི་ཡི་གོ་དང་། ཨ་ཉི་དང་། རྒྱལ་རྒྱ་ཚེན་པོ་དང་། ཚོས་འབྱུང་དང་། ལྷ་ག་དང་། རྩོམ་སྐྱེས་དང་། ཨ་ཡིག་ལ་སོགས་པ་མིང་གི་རྣམ་གུངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལས་འདིར་སུ་སྟེགས་བྱེད་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པའི་མིང་གིས་བསྟན་ན་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། བདེ་གཤེགས་སྐྱིད་པོའི་མིང་གིས་བསྟན་ན་དོན་ཚེན་པོར་འགྱུར་བ་གཞིགས་ནས་དེ་སྐོད་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་བསམ་ན་དོན་ལ་གནས་པར་གཅིག་ཀྱང་མིང་དང་ཚིག་ལ་རྟོན་པ་འགའ་ཞིག་ལ་མིང་གི་སྒོ་ནས་སྟོན་ཚུལ་ལ་བྱུང་བར་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ།།

དེའི་ཕྱིར། ལྷའི་རྒྱ་བས་བསྐྱུར་པའི་ཕྱང་འདས་ཚེན་པོར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིད་པོ་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་ན་གྱིས་བརྣམས་ཆད་པ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ཡོན་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྟག་པ་དང་ཐེར་ཟུག་པ་དེ་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་ཤེས་སོ།¹⁶⁶ །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དྲང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་དྲང་དོན་དུ་འགྱུར་ན་ནི། ཁ་ཅིག་དག་ནི་དྲང་ཕྱིར་དང་ཞེས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གསུངས་པ་འདི་ཡང་དྲང་བའི་དོན་དུ་སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་ཡང་ངེས་དོན་གྱི་ལམ་ཟབ་མོ་ཐམས་ཅད་གསུལ་བྱ་སྲིད་ཞེའི་གནས་ནས་ཐར་པ་ཚེན་པོའི་གྲོང་ཁྱེར་མཚོག་ཏུ་དྲང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དྲང་དོན་དང་གསུལ་བྱ་དྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ལ་བྱུང་བར་ཚེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་མ་རྟོགས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་དཀར་གཤེགས་པ་ལས་བདེ་གཤེགས་སྐྱིད་པོ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་ཞེས་འབྲུལ་བའི་གཞི་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །གཞུང་འདིར་དྲང་དོན་ཞེས་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༡) བདེ་གཤེགས་སྡིང་པོ་དོན་ལ་མེད་ན་ཉུང་ཐལ་བས་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ།

གལ་ཏེ་བདེ་གཤེགས་སྡིང་པོ་དོན་ལ་མེད་ན། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ནང་དུ་སྡོམ་ས་པར་ཞུགས་པ་ལ་གནས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡོམ་ནམ་མཁའ་དུངས་པའི་ནང་ནས་སྐྱེས་པ། ལང་ཀའི་བདག་པོ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཡང་ལང་ཀའི་བདག་པོ་ཚྱོད་ནི་ལེགས་སོ། །རི་ལྟར་ཚྱོད་སློབ་པ་དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པོ། །རི་ལྟར་ཚྱོད་ཀྱིས་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་ཚོས་རྣམས་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་བལྟས་ན་ཆད་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་པོ།^{༡༧} །ཞེས་སོགས་དང་། སེམས་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་དགེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ནི། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་རྣམ་སྐྱངས་པའོ། །བྱི་དོར་བྱས་པས་གསེར་མདོག་དང་། །ས་ལེ་སྐྱམ་དང་འབར་བ་དག །རི་ལྟ་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ལུང་པོ་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་དང་། །གང་ཟག་མེད་ཅིང་ལུང་པོ་མེད། །སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་ཟག་མེད་ལ། །རྟག་དུ་ཞི་བ་རྣམ་བསྐྱོམས་ཏེ། །དེ་ལ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཚེ། །སེམས་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ། །ཡིད་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། །བདག་དང་ལྟན་ཅིག་ལྟན་པར་ནི། །སྐྱབས་འཚོམ་གསེས་རབ་དུ་བསྟན།^{༡༨} །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་དེ། །རྟོག་གེ་ཅན་ཀྱི་སྡོད་ཡུལ་མིན།^{༡༩} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དོན་དམ་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་རྟོག་གེ་ལས་འདས་པའི་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡིང་པོ་དོ་དོ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་བ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གཞི་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བདེ་གཤེགས་སྡིང་པོར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་གང་གིས་བསྐྱོག་པར་བྱེད། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་དོ་རྗེ་ཅེ་མོའི་རྒྱུད་དུ་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་དག །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆེན་ཏེ། །ཉོན་མོངས་འདམ་གྱིས་མ་གོས་པ། །རྗོད་པ་དུ་འེད་བར་བསྐྱར་ཡིན།^{༢༠} །ཞེས་དང་། བད་མ་རྒྱལ་ཡིས་མ་གོས་ཤིང་། །འདམ་ཀྱི་ཉེས་པས་གོས་མི་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་དག །ཚོས་ཉིད་གཞོད་ནས་མ་སྐྱེས་པའི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་སྡིང་འདི་གང་ཞེག། ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་སྡོང་གང་ཡིན། །གཞུགས་སོགས་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོད།^{༢༡} །ཅེས་དང་། ཚོས་ཀྱན་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། །ཉེས་པ་ཀྱན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། །ཐོག་མ་མེད་ཕྱེད་ཚོས་སྡིང་པོ། །སྟོ་བུར་དྲི་མས་ཉོན་མོངས་གྱུར། །ངའི་ཁོ་ན་ཚོས་ཆེན་པོ། །ངའི་ཚོས་ཀྱི་སྡིང་པོར་བཤད། །དེ་བས་ངའི་རྒྱལ་པོ་ཆེ།^{༢༢} །ཞེས་དང་། དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་སྡིང་པོ། །སེམས་དཔའ་སྡིང་པོ་ཞེས་བྱར་བཤད། །ངའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་སྡིང་པོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་དང་མཚུངས།^{༢༣} །ཞེས་པ་

ལ་སོགས་པས་གཞོན་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་བདེ་གཤེགས་སྡིང་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡང་ཁྱད་མེད་དུ་བཞུགས་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པས་མ་གོས་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་
འགྱུར་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱད་དུ་ཡང་། སྡིང་པོ་ཞེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཚོས་
ཉིད་དག་པ་འདི་ཡིན་ཞིང་། །ལྷགས་ཀྱི་སྡོད་དོན་སྡོད་ཚམས་ཀྱི། །བྱང་ཚུབ་སྡོད་པའི་མཚོག་འདི་ཡིན།¹⁴⁵ །
ཞེས་ལྷགས་ཀྱི་སྡོད་མཚོག་ཟབ་མོའི་དོན་ཚོས་ཉིད་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡིང་པོར་གསུངས་པ་དང་། དོན་
དམ་པའི་མཚོན་བརྗོད་དུ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྡིང་པོ་ཆེ།¹⁴⁶ །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡིང་པོར་གྱུར་བའོ་ཞེས་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྡིང་པོར་གསུངས་པ་
དང་། མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་གི་ཞལ་ལྷ་ནས་ཀྱང་། སྡོང་པ་ཆེན་པོ་འགྱུར་མེད་ལྷ་གཅིག་
ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡིང་པོ་སྟེ་¹⁴⁷ །ཞེས་སོགས་དང་།
དཔལ་དུ་ས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་གཞན་
འདིར་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ན་ཡོད་མ་ཡིན།¹⁴⁸ །ཞེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཞུགས་པའི་རང་བཞིན་འོད་
གསལ་གྱི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་སངས་རྒྱས་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ན་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་།
སེམས་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་མི་དགའི་འབྲས་བུའི་དབང་གིས་སྡིག་པའི་ལས་ཅན་སེམས་ཅན་གྱིས་མི་མཐོང་།།
ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་སྟོན་མིན་མི་དགའ་བ་དང་དགའ་བའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྡོད།།
སེམས་ནི་དག་ན་མི་དེ་ཡང་ནི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱལ་བ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།¹⁴⁹ །ཞེས་
བཅོས་མ་གྲོ་བུར་བའི་སེམས་ལ་གནས་པའི་རང་བཞིན་གཉུག་མའི་སེམས་འོད་གསལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་
བུ་ལྟ་བུའི་སྡིང་པོ་དེ་གྲོ་བུར་དྲི་མའི་ཚོགས་ཀུན་འགགས་པ་ཅོམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བདེ་གཤེགས་སྡིང་པོ་
དོན་ལ་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་དོ་རྗེ་གྱུར་དུ་ཡང་། བདག་དང་གཞན་དུ་འཛོན་སྤངས་ཤིང་། །རང་
གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་བདག་ཉིད་མཚོག་ །མཁའ་མཉམ་སྡོང་པ་རྩལ་དང་བྲལ།།
འདོད་ཆགས་ཆགས་བྲལ་འདྲེས་པ་སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་འདྲེས། །དེ་ཉིད་སྟོག་ཆགས་རྣམས་
ཀྱི་སྟོག་ །དེ་ཉིད་མི་འགྱུར་དམ་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་ལྷབ། །དེ་འདིར་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཏེ།།
དཔལ་ལྷན་ཉེ་རུ་ཀ་ཞེས་བྱ།¹⁵⁰ །ཞེས་དང་། དཔལ་བརྟག་པ་གཉིས་པར་ཡང་། དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་
འཁོར་ལོ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །དེ་ནི་མི་ལོང་ཡེ་ཤེས་གཟུགས། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་

དངོས་པོ་ཅན། །ཡང་དག་གྲུར་པ་སོ་སོར་རྟོག་ །དེ་ཉིད་བྱ་བ་ནས་ཉན་ཏེ། །ཚོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་
 པ། །དེ་ཉིད་དགྱིལ་ལའོར་བདག་པོ་དང་།¹⁶⁰ །དེ་ཉིད་བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མ། །ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་
 རང་བཞིན་ཅན།¹⁶¹ །ཞེས་དང་། །འདི་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཚེན་པོ་ཉིད། །ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་རྣམ་པར་གནས།།
 གཉིས་དང་གཉིས་སྐྱེས་མེད་པའི་རྣམ་པ། །དངོས་དང་དངོས་མེད་བདག་ཉིད་གཙོ། །བརྟན་དང་གཡོ་བ་བྱུང་ནས་
 གནས། །སྐྱེ་མའི་གཟུགས་ཅན་ཉིད་ཏུ་འདོད།¹⁶² །ཅེས་དང་། །དེ་ཉིད་སློག་ཆགས་རྣམས་གྱི་སློག་ །དེ་ཉིད་
 ཡིག་དམ་པ་ཉིད། །དེ་ཉིད་འགྲོ་བའི་བདག་ཉིད་དེ། །དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་པོ། །ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་
 རྣམ་པར་གནས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་དེ་ལས་བྱུང་།¹⁶³ །ཞེས་སོགས་དང་། །མདོན་པར་བརྗོད་པའི་
 རྒྱུད་སྐྱེ་མར་ཡང་། །དེ་ནི་སློག་ཆགས་རྣམས་གྱི་སློག་ །དེ་ཉིད་མི་འགྲུར་དམ་པ་ཡིན། །དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་
 མཚུན་བྱེད་དེ། །ལུས་ཀྱི་ལ་ནི་རྣམ་པར་གནས། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །ཉེ་ཏུ་ཀ་དཔལ་ཡིན་
 པར་བཤད།¹⁶⁴ །ཅེས་སོགས་དང་། །དོན་དམ་པའི་མཚན་བརྗོད་ཏུ་ཡང་། །ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀྱང་གྱི་མཚོགས།
 །དོན་ཚེན་འགྲུར་མེད་དམ་པ་ཡིན། །སློག་ཚེན་པོ་སྟེ་སྟེ་བ་མེད། །ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་སྐྱངས་པ་སྟེ། །བརྗོད་པ་
 ཀྱང་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཚོགས་¹⁶⁵ །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལའི་དབྱིངས་བརྟན་གཡོ་ཀྱང་ལ་བྱུང་
 པར་བཞུགས་པ་དེ་ཉིད། །ཉེ་ཏུ་ཀ་དང་། །དགྱིལ་ལའོར་ལའོར་ལོ་དང་། །དགྱིལ་ལའོར་བདག་པོ་དང་། །ཨ་
 ཡིག་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་སློག་ཆགས་ཀྱང་གྱི་སློག་ཚེན་པོར་གསུངས་ཤིང་། །དཔལ་འདུས་པ་ལ་
 སོགས་པར། །སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་སེམས་ཚེན་པོ།¹⁶⁶ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དེ་ཉིད་
 སེམས་ཚེན་པོར་ཡང་གསུངས་ལ། །མཚོན་པ་ཚེན་པོ་འདོད་ཆགས་ཚེ།¹⁶⁷ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་འདོད་
 ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་སྐྱེག་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་ཚེན་པོར་ཡང་གསུངས་ཤིང་། །དཔལ་འདུས་གྱི་
 ལའོར་ལོར། །གང་ཏུ་ངེས་པར་རིགས་གྱི་གཟུགས་ནི་ཉམས་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཚེན་པོའི་གཟུགས་སྐྱེ་
 གསུངས། །གང་ཏུ་ལའོར་བའི་སྐྱེག་བསྐྱེལ་ཉམས་པ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཚོར་བ་ཚེན་པོར་གསུངས་པ་
 རྟེ།¹⁶⁸ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྤང་པོ་དང་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཚེན་པོར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་
 ཚེན་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་ཚེན་པོའི་དོན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོའི་དོན་ཡིན་པས་བདེ་གཤེགས་
 སྤྱིང་པོའི་དོན་ལ་མི་གནས་ན་དེ་རྣམས་ཀྱང་དོན་ལ་མི་གནས་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྲུར་རོ།།

གལ་ཏེ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དང་བདག་གི་དབྱིངས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་སྟེ་སྟེ་གསུངས་ཀྱི་བདག་
 དང་བྱུང་བར་མེད་པར་འགྲུར་ལ། །རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་ན་མིང་དེས་བརྟན་ཡང་སྟེ་སྟེ་གསུངས་ཅན་བདག་ཏུ་
 མདོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དྲང་བར་མི་རུ་ས་སོ་ཞེ་ན། །སྟོན་མེད་དེ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཡང་འདི་ནི་བདག་

གཉེས་ཀྱིས་སྤོང་པའི་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་དང་དག་པའི་བདག་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༡) དག་པའི་བདག་སོགས་དོན་ལ་མེད་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ།

གལ་ཏེ་བདག་གི་དབྱིངས་དང་བདག་ཚེན་པོ་དང་དག་པའི་བདག་ལ་སོགས་པ་¹⁶⁶གཏན་ནས་མི་སྲིད་དེ་བདག་གང་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན་དེ་ལྟ་ན་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་དག་པའི་བདག་གྲང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ། རྡོ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་དོ་རྗེའི་བདག་དང་། གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་བདག་དང་། རྗེའི་བདག་དང་། ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་བདག་པོ་མཚོག་དང་། མི་གཡོ་རབ་ཏུ་དང་བའི་བདག་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བདག་དང་སོ་སོ་མཚོག་དང་། སྐྱེས་མ་ཐག་པ་འགོ་བའི་བདག་དང་། བམ་མཁའི་བདག་པོ་སྐྱ་ཚོགས་སྟོན་དང་། འཇིག་རྟེན་དབང་ལྡན་གྱི་བདག་དང་། ལྷ་བ་བདག་རིན་ཚེན་གྱི་མཚོག་དང་། ལྷ་བ་བདག་དམ་ཤེས་དམ་ཚིག་ལྡན་དང་། ལྷ་བ་བདག་ཚེན་པོ་རིན་ཚེན་གཏུགས་དང་། ལྷ་བ་གྱི་མི་བདག་པོ་མཚོག་དང་། ཤིན་ཏུ་སང་པ་སང་པའི་བདག་དང་། ཉོན་མོངས་ཁམས་རྣམས་དག་པའི་བདག་གྲང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ།¹⁶⁷ །དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་འདུས་པར་ཡང་། སངས་རྒྱལ་སྐལ་མཚོག་དག་པའི་བདག་¹⁶⁸ ཚེས་དང་། རྣམ་ཤེས་མིན་བདག་ཚོས་རྣམས་ནི། །དོན་དམ་མི་འགྱུར་བདག་གྱུར་ཉིད།¹⁶⁹ །ཅས་དང་། གཞུགས་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་དུག །རྡོ་རྗེའི་བདག་པོ་ཞེས་བཤད་དོ།¹⁷⁰ །ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་དོ་རྗེ་རབ་སྐྱོམ་པ། །འདི་ཡིས་སངས་རྒྱལ་ཚེ་བའི་བདག །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དབང་བྱེད་པ། །ཚོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་འགྱུར།¹⁷¹ །ཞེས་དང་། དཔལ་རྣོག་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་དུ་ཡང་། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག །ལྷ་བ་རབ་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤོམ་པའི་བདག་¹⁷² ཚེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མ་གསུངས་ཤིང་། །ཁོ་བོ་ཅག་གྲང་མི་འདོད་ལ་མིང་གཞན་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིང་ཅམ་ལས་འབྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དོན་ལ་རྟོན་པ་ཉིད་ལས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་གཉེས་ཀྱིས་སྤོང་པའི་གཞི་དོན་དམ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནམ་ཡང་མ་ཚད་པ་ལ་དགོངས་ནས། དལ་མ་པ་ཚེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་གྲང་། དེ་ལྟར་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་ནི་ཡོད་པར་སྤོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཡོད་པ་ཡང་ཡོད་པར། མེད་པ་ཡང་མེད་པར་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།¹⁷³ །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དངས་སོ།།

གཞན་ཡང་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱལ་ཞི་བདག་གི་པ་ལོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་ཡང་འདིག་རྟེན་པའི་བདག་
 དང་མི་མཚུངས་ཏེ། དི་རྣམས་ཏུ། ར་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོར། འདིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་དག་
 གཞིག་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་བརྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་བརྟན་པ་ལས་མ་གསུངས་ན་ཅི་ལྟར་
 བྱོར་བ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར། སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཞི་བདག་མེད་པར་གསུངས་པར་གྲགས་གོ་ཞེས་
 ཡ་མཚན་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱ་དང་གཏན་ཚིགས་བརྒྱ་སྟོང་གིས་བརྟན་པ་ལ་འཇུག་དོ། །
 དེ་ལྟར་བརྟུན་པ་ལས་གང་གི་ཆོ་ཡང་གོང་མ་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ཤིང་ཞུགས་པ་ན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་
 ལ་སྟོབ་པར་བྱེད། བརྟན་པར་བྱེད། འབད་པར་བྱེད། དེ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་ལ་ཐར་པ་ནི་ཞི་བརྟན་
 པ་གཟུགས་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །གཞན་ཡང་འདིག་རྟེན་པ་ལ་ཅིག་ཐར་པ་ཡོད་དོ་ཟེར་ཉེངས་དེ་
 དག་གཞིག་པའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྟོན་པས་
 ལྟ་བུ་ད་གཞོན་པར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་མ་བརྟན་ན་ཅི་ལྟར་སྟོན་པའི་བརྟན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར།
 དེ་ལྟ་བུ་ན་རྒྱ་དང་གཏན་ཚིགས་བརྒྱ་སྟོང་གིས་ཐར་པ་ཆུད་གཞོན་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་གསུངས་སོ། །
 དེ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཐར་པ་ཆུད་གཞོན་པའི་ལྟ་བུ་མཐོང་ན་མི་སྐྱབ་པོ་རྣམས་ཉམས་པར་འགྱུར་བས། དེའི་
 འོག་ཏུ་ངས་ཡང་རྒྱ་དང་གཏན་ཚིགས་བརྒྱ་སྟོང་གིས་ཐར་པ་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་སོ།¹²² །ཞེས་དང་།

ངས་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྟན་ན་སྐྱེ་ཞིག་དད་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་
 དེ་དད་པར་གྱུར་ན་འདིག་ཚིགས་ལ་ལྟ་བའི་བདག་ཏུ་འདིན་པ་ནི་འདིག་རྟེན་གྱི་སྤྱི་མཐུན་པས་ངའི་ཡང་
 དེར་འགྱུར་རོ། །ངས་ཀྱང་ཡུལ་ཙམ་པ་ཀ་ན་གནས་པའི་མི་བཞིན་ཏུ་ཐོག་མར་བདག་མེད་པ་བརྟན་ནས།
 དེའི་འོག་ཏུ་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱང་བཤད་དོ། །འོད་
 ལྷན་དེ་ལྟ་བུ་ན་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱེད། །འོད་ལྷན་གཞན་ཡང་དཔེར་ན་མི་ཞིག་ལམ་པོ་ཆེ་ཞིག་ནས་
 འབྲོག་དགོན་པར་སོང་བ་ལས་བྱ་རབ་གནོད་ཅེས་བྱ་བས་སྐྱུ་ལྷུང་པ་དང་། དེ་ནས་མི་དེས་ལམ་ཏུ་ཞུགས་
 ཏེ་འགོ་བ་ལས་བྱའི་རྣམས་དེ་ཐོས་ནས། བསམས་པ། ཅི་ཚོམ་རྒྱུན་མ་བྱུང་ངམ་ཞེས་དེ་ཚོམ་རྒྱུན་པས་
 འདིགས་སྐྱབ་སྟེ་ཕྱོལ་བ་ལས་དགོན་པ་གང་ན་སྟག་ཡོད་པ་དེར་ཆུད་ནས། ཚུལ་མ་ཡིན་པས་སྟག་བསྟལ་
 བར་གྱུར་ཏོ། །འོད་ལྷན་དེ་བཞིན་ཏུ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དག་སྟོང་དང་། དག་སྟོང་མ་དང་དག་བསྟེན་
 དང་དག་བསྟེན་མ་རྣམས་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་ནས་འདིག་རྟེན་པའི་འདིག་
 ཚིགས་ལ་ལྟ་བུ་ནི་བདག་མེད་པ་མེས་ཤིང་སྟོང་བ་ཉིད་ཆེན་པོ་ཆད་པའི་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པའི་བདག་ཉིད་ཏུ་
 འགྱུར་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པ་སངས་རྒྱལ་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་མདོ་སྟེ་འདི་ལྟ་

ལུ་འདི་དག་ལ་དང་པར་མི་འགྱུར་རོ།¹²⁴ །ཞེས་དང་། གང་མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ་དག་འཆད་པར་མི་འགྱུར་བ་
 དེར་མཚན་བ་སྟོན་པ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་དང་ལུན་པ་པལ་པ་གཞན་དག་སྟོན་ཅིང་འཆད་
 པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཚད་དཀག་གིས་མདོ་སྡེ་དེ་ལྟ་བུ་མང་པོ་དག་མཐོང་ཐོས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་སྟོབ་
 ཅིང་དེ་དག་གིས་ལོ་བས་ནས་གང་གི་ཚད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པའི་
 བདག་ཉིད་དང་ལུན་པའི་མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་ཐོས་ན་དེ་དག་ཡིད་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་འཐོབ་ཅིང་སྟོ་
 ཟུན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་རོ།¹²⁵ །ཞེས་དང་། འོད་སྤྱང་ངས་སེམས་ཅན་མོས་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་པ་རྣམས་ལ་
 དགོངས་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་བསྟན་པ་ན་དེ་ལ་སྟོམས་ལས་ཅན་ཚུ་ལ་བྲིམས་འཆལ་བ་ལུ་ས་དང་
 དག་དང་ཡིད་མ་བསྟམས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་སངས་རྒྱས་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་འདི་
 ལྟ་བུ་འདི་དག་པོར་ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལེའུའི་མདོ་དག་ལ་སྟོབ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་ཚོག་
 དང་ཡི་གེ་འདྲན་པར་བྱེད། ཁ་ཅིག་ནི་པན་ཚུན་ཚོག་དང་ཡི་གེ་དག་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པ་སྟོན་ཏོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདག་
 མེད་པའི་དོན་མ་གཤེས་པའི་མི་སྲུང་པོ་རྣམས་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ།¹²⁶ །ཞེས་དང་།

སྤང་འདས་ཆེན་པོར་ཡང་། ལྟ་སྟེགས་ཅན་གདུལ་བའི་ཕྱིར། འདི་སྤང་དུ་བདག་མེད་དོ། །གང་
 ཟག་མེད། སེམས་ཅན་མེད། འཚོ་བ་མེད། ཤེད་ཅན་མེད། ཤེད་བདག་མེད། ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་དང་།
 བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པ་གསུངས་སོ། །དགོ་སྟོང་དག་ལྟ་སྟེགས་ཅན་གྱི་བདག་ཅས་
 བརྗོད་པ་ནི། སྟོན་ལུ་འདི་རྗེས་ལ་ཡི་གེ་རྒྱུར་པ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་ཕྱིར་དུས་མཁུན་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་བདག་མེད་ཅས་གསུངས་པ་ཡང་། རྒྱ་ཡོད་རྒྱུན་ཡོད་པས་ན། བདག་ཡོད་ཅས་གསུངས་པ་ནི། ཇི་
 ལྟར་སྟོན་པ་མཁས་པས་འོ་མ་ལ་སྟོན་དུ་རུང་བ་དང་། མི་རུང་བ་ཤེས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། བྱིས་པ་མ་རབས་
 ཀྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱིས་པ་མ་རབས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་མཐོང་པོ་ཅམ་
 ཞེའམ་ཡུངས་དཀར་ཅམ་ཞེའམ། རུལ་སྤུ་མོ་ཅམ་དུ་འཛིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་ཅས་བརྗོད་
 པ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ཡང་དག་པར་ན་བདག་
 མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ཅས་བྱ་བ་ནི་ཚོས་གང་བདེན་པ། ཡང་དག་པ། རྟག་པ། གནས་པ། བདག་པོར་
 རྒྱུར་པ་མི་འགྱུར་བ་མི་འཐོབ་པ་དེ་ནི་བདག་ཅས་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་ཆེན་པོ་དེ་སྟོན་པོ་མ་མཁས་པ་
 བཞིན་ནོ།¹²⁷ །ཞེས་དང་། བདག་མེད་པ་ནི་འཁོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་ཅས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའོ།¹¹⁹ །ཞེས་དང་། བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།¹²⁰ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་
དག་པའི་བདག་ལ་རྣམ་པ་དུ་མར་བསྟགས་པ་མཛད་དོ།

༧) བདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་འགལ་བར་སྤང་ཡང་སྐྱོན་མེད་པའི་རྒྱམ་ཚན་བསྟན་པ།

སྤང་བདག་མེད་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་སྤང་ཡང་སྐྱོན་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། རྒྱང་འདས་
ཚེན་པོར། རིགས་ཀྱི་སྤྱུ་གཞན་ཡང་སྐྱོན་བྱ་རྣམ་སྤྱི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ན་མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་
བསྟུལ་བ་དང་། རྣོང་བ་དང་། བདག་མེད་པ་བསྟན་ཏོ། །ད་རྩ་མཚོག་གི་གྲོང་ཁྱེར་འདིར་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་བ་ན་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་བསྟན་ཏོ།¹²¹ །ཞེས་དང་།
རིགས་ཀྱི་སྤྱུ་རྟག་པ་དང་བཅས། བདེ་བ་དང་བཅས། བདག་དང་བཅས། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་བཅས་པ་
ནི་ཡང་དག་པའི་བདེན་པའི་དོན་ཅེས་བྱའོ།¹²² །ཞེས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ནི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་ཚེན་པོ་
རྟག་པ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །རྟག་པ་ནི་བདག་གོ། །བདག་ནི་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་
བདེ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ།¹²³ །
ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་སྤྱུ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་དོན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་བདག་ཅེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ།¹²⁴ །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་བྱེད་ལུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པར་བྱ་བའི་གནས་མེད་དོ། །བདག་
ཅེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་སྤྱིང་པོ་སྟེ་དེ་ལྟར་གསང་བའི་སྤྱིང་པོ་དེ་
ནི་གང་གིས་ཀྱང་འཛིག་ཅིང་མེད་པར་བྱེད་ལུས་པ་མ་ཡིན།¹²⁵ །ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
བདག་གི་མཚན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་བདག་ཏུ་འདྲིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཚོག་
ཅེས་བྱའོ།¹²⁶ །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབང་པོ་གཅིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་སྒྲོ་བོས་དྲི་ཚོར་རོ་
ལྷོང་རེག་བྱ་ཚོར་ཞིང་ཚོས་ཤེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབང་པོ་དུག་གིས་གཟུགས་མི་མཐོང་། ལྷ་མི་
ཐོས། དྲི་མི་ཚོར། རོ་མི་ལྷོང་། རེག་བྱ་མི་ཚོར། ཚོས་མི་ཤེས་ཏེ་དབང་གི་ལྷིང་དབང་པོས་དབང་མཛད་དེ།
དེ་ལྟ་བུའི་དབང་ནི་བདག་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན།¹²⁷ །ཞེས་སོགས་དང་།

སྤྱིན་ཚེན་པོའི་མདོར་ཡང་། མི་རྟག་པ་དང་། རྣོང་བ་དང་ཡོངས་སུ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་
བདག་མེད་པའི་བསྟགས་པ་བརྗོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་ཡོངས་སུ་
ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟག་པ་དང་ཐེར་ལུག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཞི་བའི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་གནས་

པར་ཡོངས་སུ་བརྟན་པའི་དོན་དང་།¹⁶⁹ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་གིང་། ལྷའི་ལྷ་བས་བརྒྱུར་
 པའི་ལྷང་འདས་ཆེན་པོར་ཡང་། གྲུང་གཉིས་སྟོབས་འགྲུང་པ་ན་གཅིག་གི་དཔལ་པའི་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མུན་དང་
 ཏུ་ལུབ་པ་མ་ཚོར་ཉེ་སྟོང་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ། ལྷན་པས་དོ་རྗེ་དེ་སྤྱང་ནས་བརྟན་པས་འོ་མཚར་ཏུ་གྱུར་བ་
 དཔེར་མཛད་ནས། བཀའ་བརྒྱུལ་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་ཡོད་མོད་
 གྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དེ་མི་ཤེས་ཉེ།¹⁷⁰ ཞེས་དང་། རི་ལྷར་གྲུང་དེ་རང་གི་ལུས་ལ་དོ་རྗེ་འདུག་
 གྲུང་འདུ་ཤེས་ཉམས་པས་སྟོར་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་རྟོག་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་
 བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོའི་དབང་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། དགོངས་པའི་
 ཚེག་མི་ཤེས་པས་བདག་ཡོད་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པར་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །བདག་མེད་པ་མི་སྒོམ་པ་
 རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་པའི་བདག་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ། །རི་ལྷར་འཛིག་རྟེན་པའི་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་བདག་གི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་བཞིན་དུ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་
 ལ་བརྟེན་པ་དང་། དགོངས་པའི་ཚེག་གི་མཐའ་མི་ཤེས་པས་བདག་མེད་དོ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་སྒོམ་
 བཞིན་དུ། བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་ཉེ་བདག་གཤེགས་པ་ཡོད། གང་ན་གནས། ཅི་རྗེ་མའི་ནང་ན་
 རྗེ་མ་འདུག་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུམ། འོན་ཏེ་རྣམ་ལྟ་བུར་ཁྱབ་པར་འདུག་གསུམ། གྲུང་མོངས་པའི་སྣོན་མཚམས་
 གྱི་རྒྱན་ལྟ་བུར་འདུག་གསུམ་སྟམ་པ་ལ། ལྷན་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་དག་ལ་འདི་རྟོན་དུ།
 བདག་གི་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ལ། རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་རྣམ་འོད་གསལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་
 པས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཀའ་བརྒྱུལ་ཉེ། དེ་རྟོན་ཅེས་བཀའ་བརྒྱུལ་པ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་
 ཚེས་པར་འགྱུར་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱ་དགོས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །དེ་ནས་དོ་རྗེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་མཐོང་བར་འགྱུར་དོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ལྷར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་ནི་
 དཔག་ཏུ་མེད་དོ།¹⁷¹ །ཞེས་དང་།

ཡང་རི་ལྷར་རྒྱལ་པོའི་སྣོན་པ་མཁས་པས་སྤར་སྣོན་དུ་འོ་མ་བཀག་ཅིང་། ཕྱིས་མ་བཀག་པས་
 སྤ་སྤྱི་འགལ་བ་ལྷར་སྤར་ཡང་། སྤྱི་ནས་ལེགས་པར་སྤྱི་སྤྱི་བརྟན་པས་སྤ་སྤྱི་མི་འགལ་བར་བརྒྱབས་པ་
 དཔེར་མཛད་ནས། སངས་རྒྱས་སྣོན་པའི་རྒྱལ་པོས་གྲུང་། གདུ་ལ་བྱའི་དབང་གིས་སྤར་བདག་མེད་པ་
 བརྟན་ཅིང་། ཕྱི་ནས་བདག་གི་དབྱིངས་ཡོད་པར་གསུངས་ཉེ། རི་རྟོན་དུ། བདག་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཚེག་ཡིན་ནོ།¹⁷² ཞེས་ཚེས་ཀྱི་བཀའ་འདོགས་པར་མཛད་ནས། ཡང་གདུལ་བར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དང་།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུས་མཁུན་པར་མཛད་ནས། ཚེས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་བརྟན་

པའི་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ། སྐབས་པ་བཟང་པོ་བཞིན་དུ་བདག་ཡོད་དོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་མཛད་དེ།
 འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་མཐེ་པོ་ཙམ་དང་། བློ་སྟོན་གྱི་འབྲུ་ཙམ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།
 འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་
 བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་ནི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་དོ།།
 བདག་ནི་རྟག་པ་ཉིད་དོ། །བདག་ནི་ཡོན་ཏན་ཉིད་དོ། །བདག་ནི་ཐེར་ཟུག་པ་ཉིད་དོ། །བདག་ནི་བརྟན་པ་
 ཉིད་དོ། །བདག་ནི་ཞི་བ་ཉིད་དོ།། །ཞེས་སྐབས་པ་བཟང་པོའི་ལོ་མ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་
 དེ་ལོ་ན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་སྟོན་པར་མཛད་དེ་དེ་སྟོན་པ་ལ་འཁོར་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟོན་པར་གྱིས་
 ཤིག་ལོ། །ཅེས་དང་།

ཡང་མའི་རྒྱ་མ་ལ་ནི་མ་པའི་ལོ་མའི་ལྟེ་གུ་བསྐྱས་ཏེ། ལུང་སྐབས་མར་མ་ལུང་ལའི་བར་དུ་འབྲུང་དུ་མ་
 བརྟུག་ལ། ལུང་དང་འབྲུང་དུ་བརྟུག་པ་དཔེར་མཛད་ནས་བཀའ་བསྐུལ་པ། རིགས་ཀྱི་སྤྱད་བཞིན་དུ་ངས་
 གྲུང་སྐར་ནི་གཏུ་ལ་བར་བྱ་བའི་དབང་གིས་བྱིས་པའི་སྐབས་མར་ལུང་བར་བྱ་བཞིན་དུ། དགོ་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་
 འཛིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བུ་གཞོན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཡང་དག་པར་
 བརྟན་པའི་སྤྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ལོ་ན་ཉིད་རྟུན་པར་ཡང་དག་པར་བརྟན་པའི་སྤྱིར་
 དང་། བདག་མེད་པ་བསྟོམས་པས་ལུས་རྣམས་པར་དག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། དགོ་སྟོང་དག་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 བདག་མེད་པར་བསྟོམས་ཤིག །དེ་ལྟར་བསྟོམས་དང་ངར་འཛིན་པ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །ངར་འཛིན་པ་
 ཡོངས་སུ་སྟོངས་ན་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།། །ཞེས་བྱས་ཏེ། རི་ལྟར་བྱིས་པའི་མས་རང་
 གི་རྒྱ་མ་ལ་ནི་མ་པའི་ལོ་མའི་ལྟེ་གུ་ས་བསྐྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ། ངས་གྲུང་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་
 སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བསྟོམས་ཤིག་ཅེས་བྱས་སོ། །རི་ལྟར་བྱིས་པའི་མ་དེས་བྱིས་རང་གི་རྒྱ་མ་བཀྲས་ཏེ། ལུ་ལ་
 སྐྱས་པ། སྐར་ནི་ལྟོང་གི་སྐབས་མར་ལུང་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར། ལུ་མ་རུར་མ་བརྟུག་གིས། ད་ནི་རུས་ཤིག་ཅེས་ཟེར་
 བ་དེ་བཞིན་དུ། ངས་གྲུང་འཛིག་རྟེན་པའི་ཚོས་ལས་བསྐྱར་བའི་སྤྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བརྟན་ཏེ་བདག་མེད་དོ་
 ཞེས་བྱས་ནས། ད་ནི་རང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་གྱིས། དགོ་སྟོང་དག་བྱིས་པ་
 བཞིན་དུ་མ་སྐྱག་པར་རི་ལྟར་བྱིས་པ་དེས་བརྟགས་ན། སྤྱིར་ཡང་མའི་རྒྱ་མ་རུ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགོ་
 སྟོང་དག །ཁྱེད་གྱིས་གྲུང་བདག་ཅག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཡོད་དོ་སྟུམ་དུ་བརྟགས་ནས།
 སྟོམ་པ་ལ་བརྟོན་པར་གྱིས་ཤིག་དང་། ད་བརྟན་ཏེ།། །ཞེས་དང་།

ཚོས་ཁ་ཅིག་ནི་བདག་མེད་ལ་ཚོས་ཁ་ཅིག་ནི་བདག་ཡོད་པ་ནི་དཔེར་ན་ས་ལ་འདུག་པའི་མི་

ལྷའི་མིག་མེད་པས་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་འཕུར་བའི་རྗེས་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གནས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་སྤྲིང་བོའི་མཚོག་ཡོད་པ་བདག་གིས་མི་མཐོང་སྟེ་དེ་བས་ན་ངས་དགོངས་པའི་
 ཚོག་གིས་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ལྷའི་མིག་མེད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་ལ་བདག་ཡོད་དུ་
 ཟེན་གྱང་མི་མཐོང་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ང་ཟེར་རོ།¹⁹⁸ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྐར་གདུལ་བྱའི་
 དབང་གིས་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་
 བྱི་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། བྱི་ནས་མི་སྟོང་བ་དང་བདག་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་
 གསུངས་པ་རྣམས་ནི་མེད་པའི་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་གསུང་རབ་སྐྱ་བྱི་འགལ་
 འགལ་འདྲ་ཡང་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་མི་འགལ་བའི་མེད་དགག་གི་གཞི་ལ། མ་ཡིན་དགག་ཡོད་པའི་
 བྱིར་དང་། སྟོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་ཅིང་སྐངས་པའི་གཞི་ལ། གཉུག་མའི་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་ཡེ་ཤེས་མཁའ་ཁྱབ་ཡོངས་སུ་གྱུ་བ་པར་བཞུགས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་
 དགོངས་པ་ཚེན་བོའི་དོན་དང་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དཔལ་
 ལྷན་ས་བརྩུ་བའི་མན་ངག་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དང་རྟོན་པ་བཞི་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་སོ།།

4) དག་པའི་བདག་དང་ཨ་ཉི་ལ་སོགས་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ།

དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་བོ་ཐིག་ལའི་རྒྱད་དུ་ཡང་། བདག་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ། ཁྱད་པར་
 དེ་ནི་ཡོད་པ་སྟེ། །བདག་ནི་མེད་ན་འགྲོ་བ་ཀུན། །རི་ལྟར་རྩ་བ་ཅན་གྱིང་བཞིན་ནོ།¹⁹⁹ །ཞེས་དང་། དཔལ་
 རྩོ་རྗེ་སྤང་བ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་བོ་གསང་བ་རྣམས་པར་བྱེ་བར་ཡང་། ཨ་ཉི་དངོས་
 པོ་ཐམས་ཅད་ལ། ཁྱབ་པ་ཡིས་ནི་ལྷག་པར་གནས། །ཨ་ཉི་དང་བྲལ་སྟེས་བྱ་ནི། །རྩ་བ་བཅད་པའི་གྱིང་
 བཞིན་ནོ།²⁰⁰ །ཞེས་དང་། དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལའི་རྒྱད་དུ་ཡང་། གཞན་མིན་བདག་རང་ཁྱོད་མེད་པ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གྱང་རྟེན་པར་དཀའ། །ཁྱོད་མེད་ན་ནི་ཁམས་གསུམ་པོ། །མགོ་བོ་བཅད་པའི་མི་བཞིན་
 བོ།²⁰¹ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདག་མེད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གྱང་མི་རྟེན་པ་དང་།
 དེ་མེད་ན་ཉེས་པ་ཚེན་བོར་འགྱུར་རྩལ་གསུངས་སོ།།

རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་གྱང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དུ། སྟོང་བ་ཉིད་ནི་རྣམ་དག་ན། །བདག་
 མེད་མཚོག་གི་བདག་ཐོབ་པས། །སངས་རྒྱས་དག་པའི་བདག་ཐོབ་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་ཚེན་བོའི་བདག་ཏུ་
 འགྱུར།²⁰² །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པར། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་

རྣམས་ཀྱི་བདག་གི་མཚོག་སྟོན་ཏེ། །ཅིའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། །བདག་མེད་པ་མཚོག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ།།
 །བདག་མེད་པའི་མཚོག་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ཀྱི་བདག་མཚོག་ཡིན་ཅོ། །དེ་རྣམ་པར་དག་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པ་མཚོག་གི་
 །བདག་དག་པ་འཛོལ་བོ། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དག་པའི་བདག་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་བདག་ཉིད་ཚེན་
 །པོའི་བདག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། །དགོངས་པ་འདིས་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
 །བདག་གི་མཚོག་རྣམ་པར་འཛོག་གོ་^{༡༧} །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྤྱོད་མར་ཡང་། གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟོག་ཉིད་
 ཀྱི། །ཡོན་ཏན་པ་རོལ་སྤྱོན་པ་འབྲས།^{༡༨} །ཞེས་དང་། །བདག་དང་བདག་མེད་སྟོན་པ་དག །ཉེ་བར་ཞི་བས་
 །དམ་པའི་བདག་^{༡༩} །ཅེས་དང་། །གྲུབ་པའི་སྟོན་དཔོན་ཚེན་པོ་ཉི་མ་སྤྱོད་པའི་ཞལ་སྡེ་ནས་ཀྱང་། གཙང་
 །བདག་བདེ་དང་རྟོག་པ་ཉིད་ཐོབ་པ། །ན་མ་སྤྱོད་འཚི་མེད་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ།^{༢༠} །ཞེས་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་པར་
 །གསུངས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ། །བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 །དང་བདག་གི་དབྱིངས་སྤྱི་གང་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་གི་ཨ་རྟོ་དུ་གསུངས་ཏེ། །རི་རྒྱུད་དུ། །དཔལ་
 །ཐུག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཐེག་ལའི་རྒྱུད་ལས། །བདག་གི་སྤྱོད་ཡི་རེས་པའི་དོན། །ཉོན་ཅིག་བདག་གི་དེ་ཉིད་བཤད།།
 །ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་གཟུགས་ཀྱི་མཚོག །ཐམས་ཅད་ཀུན་གྱི་ལུས་ནང་ཡོད། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རབ་གནས་
 །མཚོག །ཀུན་ཡོད་མ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མཚེན། །རྟོག་ཏུ་སྟོང་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང། །ཐམས་ཅད་ཀུན་གཅིག་
 །འབྲུང་བདག་པོ། །སྤྱིད་པ་སྤྱིད་བདག་ཤར་བའི། །སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་པའི་བདེ་བའོ། །སྤྱོད་པའི་བཞིན་གསེགས་
 །སྤྱོད་པས་སྤྱོད། །ཐམས་ཅད་དོན་ནི་བྱེད་ལུས་པའོ། །རྟོག་གི་ཡིག་འབྲུ་གཟུགས་མེད་པའོ། །ལུས་ཡོད་ན་ཡང་
 །ལུས་མ་སྤྱོད། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། །ཐམས་ཅད་བྱུང་གཟུགས་དཔེ་བྱུང་མེད། །དངོས་དང་
 །དངོས་མེད་རྣམ་པར་གྲོལ། །སྤྱོད་དང་འཛིག་པའི་བྱེད་པའོ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལུབ་པའི་མཚོན། །ཚོས་ཀྱི་
 །སྤྱོད་པའི་བཞིན་ཅན། །སེམས་ནི་རྟོ་རྟོ་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་ཡིན། །ཐམས་ཅད་ཡི་གེ་མེད་པའོ། །སྟོང་པའི་རྣམ་པ་
 །ཐུང་ན་འདས། །ཡི་གེས་སྤྱོད་པའི་བཞིན་ཅན། །དྲི་མེད་བརྗོད་མེད་ཞི་བསྟེ། །དེ་ནི་རྟོ་དུ་ཀུན་ཏུ་གསལ།།
 །བདག་ནི་ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ན། །ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་རྟོག་ཏུ་བཞུགས།^{༢༡} །ཞེས་པ་དང་། །རྟོག་གི་
 །ཡིག་འབྲུ་མཚོན་པ་མཐའ་མ། །ཨ་ཡི་ཡིག་འབྲུ་ལྟ་བུ་དག །རྟོག་གི་ཡིག་འབྲུ་ཉི་མའི་འོད། །ཨ་ཡི་ཡིག་འབྲུ་
 །རྟོག་ཡིན་ཏེ། །རྟོག་གི་ཡིག་འབྲུ་བརྟེན་པར་བཤད། །ཨ་ཡི་ཡིག་འབྲུ་སྟོག་ཅེས་བཤད། །རྟོག་གི་ཡིག་འབྲུ་ཚུལ་
 །པར་དྲན། །གང་ཞིག་གནས་སུ་དེ་ཉིད་སྤྱོད། །དེ་ནི་བདག་ཉིད་གསལ་པར་འབྲུང། །རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་ལས་

རྟོན་དཀའ་བ། །དེས་ནི་ཡང་དག་བདག་སྦྲར་བཤད།¹⁹⁰ །ཅེས་དང་།

དབལ་རྩོམ་མེད་བར་ཡང་། །ཨ་རྩོམ་ལས་སུ་གྲོལ་བའོ། །ཨ་ནི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་མཚོག །ལུས་
རྣམས་ཀུན་ལ་ལྷག་པར་གནས། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་ལྡན། །ཀུན་ལྡན་ཀུན་མཁྱེན་ཟད་པ་མེད། །
ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་ཅེས་བྱ། །ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་སྦྱེད་པར་བྱེད། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འཆར་ཞིང་ལྡབ། །
སྦྱལ་པའི་སྦྱ་ཡི་མཚོག་དང་ནི། །དོན་ཀུན་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པ། །ཡོན་ཏན་དེ་བཞིན་གཤེགས་དབྱུགས་
དབྱུང་། །རྩོམ་དངོས་པོ་དང་བུལ་བ། །ལུས་ལ་གནས་ཀྱང་ལུས་སྦྱེས་མིན། །དབང་པོ་ལས་འདས་མི་
གསལ་བ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྲངས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་ལས་གྲོལ་ཞིང་། །གང་དུ་འང་
ལྷག་པར་མི་གནས་པ། །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལུས་པའོ། །ཚོས་གྱི་སྦྱ་ཡི་རང་ངོ་བོ། །སེམས་ནི་རྩོམ་རྩོམ་
དབྱུགས་དབྱུང་། །དོན་ཀུན་བྱེད་པ་དང་བུལ་བ། །སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལྷ་རལ་འདས། །ཡེ་ཤེས་སྦྱ་ཡི་རང་
བཞིན་ཉིད། །རྩོད་དང་བརྩོད་བྱ་རྣམ་པར་གྲོལ། །དེ་ཡང་ཡི་གེ་རྩོད་ཀྱི་གསལ། །ཐམས་ཅད་ཨ་རྩོད་ཀུན་འགོ་
ལྡབ། །ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་རྟོག་ཏུ་བཞུགས།¹⁹¹ །ཞེས་དང་།

དབལ་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལའི་རྒྱད་དུ་ཡང་། །ལྷ་མོ་ཁྱོད་ནི་འཕྱུང་བ་མིན། །སྦྱི་བ་དང་ནི་འཕོ་མེད་
རབ། །མཚོག་ནི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱབས་དང་བུལ། །རང་གི་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་འོད། །བདག་རང་གི་ནི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ། །
མཚོག་གི་དབང་ལྷག་མ་ཁྱོད་འོད།¹⁹² །ཅེས་དང་། །གངས་མེད་འཛིག་རྟོན་གྱི་ནི་ཁམས། །ཁྱོད་ནི་ཡེ་ཤེས་
འོད་བྱེད་པ། །ཁྱོད་ནི་ཐམས་ཅད་དངོས་ཀུན་གྱི། །ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་འཕྱུང་བ་ཀུན། །ཚོས་ནི་ཐམས་
ཅད་ཡོངས་ཤེས་ནས། །དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་རབ་གྲགས།¹⁹³ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་དོན་གཅིག་
པར། །དབལ་བརྟག་པ་གཉེས་པའི་རྒྱད་དུ་ཡང་། །ར་ལས་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་། །ར་ལས་གནས་གསུམ་
པོ་ཡང་བྱུང་། །ར་ཡིས་འདི་ཀུན་ལྡབ་པ་སྟེ། །འགོ་བའི་རང་བཞིན་གཞན་མ་མཐོང་།¹⁹⁴ །ཞེས་དང་། །འཆད་
པ་པོ་རཚོས་ཀྱང་དང་། །རང་གི་ཚོགས་ལྡན་ཉན་པ་དང་། །འཛིག་རྟོན་སྟོན་པ་སྦྱབ་བྱུང་། །འཛིག་རྟོན་འཛིག་
རྟོན་འདས་པ་དང་། །ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་དགའི་རང་བཞིན་དང་།¹⁹⁵ །ཞེས་དང་། །མཁའ་འགོ་མའི་རྩོམ་གྱི་དུ་
ཡང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་ཅེས་བཞི་བ་དེ་རྩོམ་ལྷ་བྱ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ། །དེ་ཅི། །ལུས་
ཅན་ཞིག་གསལ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། །རྩོམ་འཛིན་པས་བཀའ་བསྟུལ་བ། །མཚན་སྦྱུལ་
ཏུ་རྩ་གཉེས་དང་དཔེ་བྱུང་བཟང་པོ་བརྒྱད་རྩུས་བརྒྱན་པའི་སྦྱ་འདི་ནི་ར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། །ལུས་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་སྦྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ནའོ། །འབྲུག་རྩོམ་ཡང་གསལ་བ། །ཅི་བཙམ་ལྡན་འདས་པེམ་
པོ་འམ། །རྩོམ་འཛིན་པས་བཀའ་བསྟུལ་བ། །ར་ནི་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་རྩོམ་

བྱ། རྩོམ་འཛིན་པས་བཀའ་བསྟུན་པ། དེ་བཞེན་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྩོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ། རྩོམ་པར་བྱ་བ་
 ཡང་མ་ཡིན་པ་དོར་བར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞོ། །དེ་བཞེན་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ངོ། །སོ་སོར་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ངོ། །བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ངོ། །དེ་བཞེན་དུ་རྩམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ངོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ། བྱང་ཚུབ་འདི་དེ་
 རྒྱན་དུ་དངོས་པོ་མེད་པར་མ་སྒྲིལ། །དངོས་མེད་ཉིད་དང་དངོས་པོ་ངོ། །དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་གཤོང་ནས་
 གོལ། །མཚོག་གི་སྐྱེད་ལུན་པ་སྟེ། །ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་སྐྱེམ་ངལ། །ཉེ་རུ་ཀ་ངོ་སེམས་དཔལ་ཆེ། །བདག་
 མེད་མ་དང་ཐབས་ཅིག་སྐྱོར། །ལམ་པོ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཆེན་ང། །འཛིག་རྟེན་གཞུག་གྱི་ར་བམ་པོ་ང། །བྱང་
 མེད་སྐྱེས་པ་མ་འདི་དང། །འགོ་བ་ལྷ་ལ་ངས་བྱུང་བོ།³⁹⁴ །ཞེས་དང།

དཔལ་འདྲི་རྩོམ་པའི་རྒྱན་དུ་ཡང། ང་ལྟོ་ལོ་ན་ཚོས་ཆེན་པོ། །ང་ལྟོ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱིད་པོར་བཤད། །དེ་
 བས་ང་ལྟོ་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །ང་ལྟོ་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱབས། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལྟོ་ཅི་ཡིན་བཟོད། །འདོད་
 པའི་འཛིག་རྟེན་དེ་བཞེན་གསུགས། །གསུགས་མེད་པ་ཡི་སྐྱེད་ལུན་རྣམས། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཞེས་པ་སྟེ།
 རང་བྱུང་ང་ཉིད་ལོན་ཉིད། །འདོད་པ་ཞེས་བྱ་ཚོས་ཅན་ཉེ། །དག་པ་བཅའ་ལ་བར་བྱ་བའི་ལྷིས། །གསུང་འཛིན་
 ཚོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བའི། །དེ་བཞེན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མེད་ལྷིས། །ང་ལྟོ་ཚོས་
 དེ་དག་པར་བྱེད། །དེ་བས་ང་ལྟོ་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བདག་པོར་བསྟན། །རི་ལྷར་འདོད་པ་
 དེ་བཞེན་གསུགས། །དེ་བཞེན་གསུགས་མེད་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །སྐྱོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པས། །ང་ལྟོ་
 སྐྱིད་པོ་དག་པར་བཤད། །ཁམས་གསུམ་པོ་ཡི་དོན་ཅི་ཞིག །འདོད་ཁམས་དེ་བཞེན་གསུགས་ཁམས་དང།
 །གསུགས་མེད་པ་ལྟོ་ཉིད་དག་དང། །ཁམས་གསུམ་བཟང་པོ་འདི་དག་ནི། །རང་བྱུང་ང་ཉིད་ལོན་ཡིན། །འདི་
 ལྟོ་ལྟོ་ཁམས་དང་རྒྱ་དང་དོན། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྟོ་སེམས་དཔལ། །སྐྱོང་དང་མཚན་མ་མེད་བཤད་ཅིང།
 །སྐྱོན་པ་མེད་པ་ང་ཉིད་བཤད། །འཕོར་བའི་དོན་ལྟོ་ལྟོ་ཞིག་ཡིན། །བྱིས་པ་རྣམས་ལྟོ་ཀུན་ཏུ་བྱུང། །དེ་བཞེན་
 ཡང་དང་ཡང་དུ་འཕོར། །འཕོར་བ་དག་པའི་བདག་ཉིད་ཉེ། །རང་བྱུང་ང་ཉིད་ལོན་ཡིན། །གང་ལ་འཕོར་
 བ་ཡོད་པ་ཡི། །ཚོས་ནི་རྩལ་ཅམ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་བཏགས་ལྷིས། །དེ་ལྟོ་སྐོག་མཐའ་
 མེད་པ་ཡིན། །མེད་དོ་ང་ལྟོ་རང་བྱེད། །སྐྱོང་པ་གང་ཡིན་ང་ཉིད་དོ། །དེ་བས་འཕོར་བ་དེ་ཉིད་ནི། །རྩོམ་
 འཚང་རྒྱལ་ང་ཉིད་དེ། །ལྷ་རན་འདས་པ་ཅི་ཡིན་བཟོད། །གང་ཞིག་དེ་བཞེན་ཉིད་དག་སྐྱོང། །བཞེན་བཞེ་
 རང་བཞེན་བཟང་པོ་ཉིད། །མཚན་ཉིད་དང་ལྟོ་དངོས་པོ་གསུགས། །མཚན་མ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པར་སྐྱངས།
 །ཚོག་དང་སྐྱེ་ཡིས་གསུང་བྱ་མིན། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་བས་བྱ་རན་འདས་སྐྱེ་བྱ། །ང་ཉིད་ལོ་

ན་པ་ལ་ཤེས་བྱ།¹⁹⁶ །ཞེས་དང་། ང་ལྟོ་བོ་སྐྱེད་བྱེད་དང་། །ང་ལྟོ་སྐྱེ་རྒྱུ་ལྟོ་བདག་པོ་དག་¹⁹⁷ །ང་ལྟོ་སྐྱེ་
ཚོགས་པ་བདག་པོ་སྐྱེ། །བྱེད་པོ་སྐྱེད་བྱེད་མེས་པོ་ཡིན།¹⁹⁸ །ཞེས་དང་། ང་ལྟོ་རྒྱལ་པོ་སེམས་དབང་ལྷུག་ ཅི་
ཕྱིར་ང་ལྟོ་བར་བརྗོད། །རི་སྐད་གསང་བ་གཞན་ལ་གསུངས། །ང་ཉིད་རང་ལས་བྱུང་བ་སྐྱེ། །ལྷ་རབ་
འདས་པ་ས་འོག་སྐྱེད། །ས་བྱུ་སྐྱེད་གསུམ་འཛིག་རྟེན་གསུམ། །གང་ཞིག་གནས་ཞེས་བྱ་བའི་སེམས། །གནས་
མེད་ལས་བྱུང་གང་ཡིན་པ།¹⁹⁹ །ཞེས་དང་། ང་ལྟོ་རྫོ་རྗེ་ཅན་ཡང་ཡིན། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་སྐྱུངས་པ་
དང་། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་དང་། །ང་ལྟོ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་རྫོ་རྗེ། །ང་ཉིད་རང་ལྟོ་བྱུང་བའོ། །ང་ཉིད་
ཡང་ལྟོ་བྱུང་འཇུག་སྐྱེ། །གཟུང་བ་ལ་སོགས་ཀུན་སྐྱུངས་ཏེ། །དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་ཤེས། །བདག་དང་
ཉོན་མོངས་མེད་པ་སྐྱེ། །དེ་བས་ང་ལྟོ་བྱུང་འཇུག་བཤད།²⁰⁰ །ཅེས་དང་། རི་ལྷ་ར་དེ་ཉིད་ཅེས་བཤད་པ།
ཟབ་མོའི་ཚོས་ལྟོ་ངས་རྟོགས་པ། །དེ་ཕྱིར་རང་བྱུང་ང་ཉིད་ལྟོ། །ཉེ་མ་ཞེས་ལྟོ་རབ་ཏུ་བརྗོད། །ང་ལྟོ་བྱུང་བ་རྒྱ་
བརྗོད་དེ། །ང་ལྟོ་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་གྱི། །ཞིབ་ཉིད་ལྟོ་རྟོགས་པར་བཤད།²⁰¹ །ཅེས་དང་། ང་ཉིད་ལོ་
ན་མེས་པོ་ཡིན། །ང་ལྟོ་འདོད་པའི་འཛིག་རྟེན་ཡིན། །རོ་བོ་ཉིད་དང་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས། །སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་བོ་
རབ་འཇུག་བྱེད།²⁰² །ཅེས་དང་། སྐྱིད་པའི་ཞགས་པ་གཙོད་བྱེད་པ། །ང་ལྟོ་སྐྱིད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེ།²⁰³ །
ཞེས་དང་། ང་ལྟོ་ཐེག་པ་གསུམ་འཛིན་པས། །ང་ལྟོ་ཁམས་གསུམ་པ་རྒྱབ་ཤེས།²⁰⁴ །ཅེས་དང་། རི་ལྷ་ར་ས་
ལྟོ་འཛིན་པའི་མཚོག་ །དེ་བཞིན་ང་ལྟོ་ཚོས་འཛིན་པ།²⁰⁵ །ཞེས་དང་། ས་སྐྱེད་ནམ་མཁའ་ཞེས་སྐྱེ་བརྗོད།
ང་ལྟོ་རང་བཞིན་ཉིད་གྱིས་མཚུངས། །ཚོས་དང་གང་ཟག་བདག་མེད་པ། །ང་ལྟོ་ས་སྐྱེད་དེ་ཉིད་བཤད།²⁰⁶ །
ཅེས་དང་། །ང་ལྟོ་གཟོད་ནས་མ་སྐྱེས་བྱུང་བ་མེད། །བདག་མིན་བདག་མེད་ང་ལྟོ་དགའི་བདག་ །སྐྱིད་
པའི་འཕྲི་ཤིང་གིས་བཅིངས་སེམས་ཅན་གསུངས། །ང་ལྟོ་གྲོ་ལ་བྱེད་འཕྲི་ཤིང་དག་བྱེད་པ།²⁰⁷ །ཞེས་དང་།
མཚན་མ་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས། །བྱུང་སེམས་འཕྲི་ཤིང་ཞགས་པ་དག །འཕྲོར་བྱེད་དེ་བཞིན་རྒྱུང་ཡིན་ཏེ།
ང་ལྟོ་དབང་ལྷུག་ཚེན་པོ་སྐྱེ། །རྫོ་རྗེ་ཚོགས་གྱི་བདག་པོ་བྱེད། །ང་ལྟོ་སངས་རྒྱུས་དབང་ལྷུག་གཞན་ཞེས་སྐྱོས།
བདུད་རྩི་ཚེན་པོ་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ། །ང་ལྟོ་དབང་ལྷུག་དབང་བསྐྱར་དབང་ལྷུག་ཆེ།²⁰⁸ །ཞེས་དང་། ང་ལྟོ་
བརྒྱལ་ཞུགས་ཞེས་བཤད་དེ། །ང་ལྟོ་ཉོན་མོངས་འཛོམས་པར་བཤད། །ང་ལྟོ་རྒྱ་དང་འཚིབ་ལས། །དེས་པར་
གྲོ་ལ་བས་ཚངས་པར་བཤད། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ལུས་གྱིས་ལྟོ། །ཆགས་པའི་ཞེ་སྐྱེད་གཏི་ལུག་དང་།²⁰⁹ །
ཁམས་གསུམ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ང་ལྟོ་སྐྱུང་མ་བྱུང་ཏུ་འགྱུར།²¹⁰ །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུས་རྫོ་རྗེ་
རིན་ཆེན་དང་། །ཚོས་དང་ལས་དང་གསང་འཛིན་བཅས། །རྣམ་པ་བྱུག་ལྟོ་འཕོར་ལོ་ཆེ། །ང་ལྟོ་གདོད་བྱུག་
མཚོག་ཚེན་པོ།²¹¹ །ཞེས་དང་། ཐར་པའི་རང་བཞིན་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ། །དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ང་ཡིས་བཤད།

ང་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱང་ལ་འདོད། །དེ་བས་ང་ནི་འདོད་པར་བཤད།^{༡༡} །ཅེས་དང། ང་ནི་ཐར་པའི་སེམས་
 ཅན་ཀྱང། །སོ་སོར་ཡང་ནི་གོལ་བར་བྱེད། །དེ་བས་རང་བྱུང་ང་ཉིད་ནི། །ཐར་པ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡིན།^{༡༢} །
 ཞེས་དང། ང་ནི་བདག་དང་ཚོས་རྣམས་ཡིན། །ང་ནི་ཆགས་དང་ཀྱན་ཏུ་བྱལ། །ང་ཡིས་འཚེ་མེད་ལས་
 བསྟན་པ། །ང་ནི་དམུལ་བའི་དམུལ་བ་ལ།^{༡༣} །ཞེས་དང། མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡིས་ཐོབ། །སེམས་
 ཅན་སྒོམ་ལ་སྒྲིན་པར་བྱེད། །ང་ཡིས་དཀའ་^{༡༤} བའི་གནས་ཐོབ་པ། །ང་ནི་ཡིད་བདགས་^{༡༥} ཡི་དྲགས་
 གྲེས།^{༡༦} །ཞེས་དང། ལོ་རེ་བའི་རྒྱ་བོ་རྒྱལ་དཀའ་ལས། །སེམས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་གནས། །རི་
 ལྟར་མི་ཤེས་མོངས་འགྱུར་བས། །དེ་བཞིན་ང་ཡིས་གོལ་བར་བྱེད། །གཞན་ཡང་ང་ནི་ཆགས་པ་སྟེ། །སེམས་
 ཅན་གོལ་ལ་རྗེས་ཆགས་ཕྱིར། །སྲིད་པ་གཙོད་ཕྱིར་ཞེ་སྟངས་དང། །གསང་མཛོད་འཛིན་པས་སེར་སྣ་ཅན། །
 སེམས་ཅན་འདོད་པས་འདོད་པ་དང། །སེམས་ཅན་སྒྲིན་བྱེད་སེམས་ཅན་ང། །གསང་བ་འཛིན་པའི་རྒྱལ་
 པོ་གང། །དེ་ནི་ང་ཡི་འཛིགས་མེད་སྲས། །དེས་ན་གསང་བ་ཚེན་བོ་ཡིན། །ང་ནི་ཚོས་ཀྱི་མཛོད་འཛིན་པ། །
 སངས་རྒྱས་བྱུང་རྒྱུ་བ་གསང་ཚེན་པོ། །དེ་བས་ང་ནི་གསང་བའི་བདག་^{༡༧} །ཅེས་དང།

ཀྱི་འདོད་ལྡང། །སྤྱི་བུ་སྤོན་རབས་དབང་ལྷུག་དང། །བདག་དང་གསོལ་སེམས་ཅན་དང། །དུས་
 དང་གང་ཟག་ཉིད་དང་ནི། །དངོས་པོ་ཀྱང་གྱི་རང་བཞིན་འདི། །རྒྱ་མའི་གཟུགས་ཀྱིས་ཡང་དག་གནས།^{༡༨} །
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཚིག་ཡི་གོ་རྣམ་པ་མང་པོས་རྒྱུད་སྟེ་ཟབ་མོ་ཆེས་མང་བ་རྣམས་སུ་བདག་གཉིས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་གདོད་ནས་མེད་པའི་གཞིའི་ངོ་བོ་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་
 རང་བཞིན་སྟོན་ཅིག་སྟེ་པའི་ཡེ་ཤེས། །སྟོན་ཅིག་ལས་འདས་པ་དེ་ཉིད་ནམ་ཡང་མ་ཆད་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་
 བདག་དག་པའི་བདག་ཏུ་བཞུགས་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཚེན་པོའི་དོན་མཐོང་བར་བྱ་སྟེ་སེམས་
 འགོལ་སྟོར་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དབལ་ལྟན་ས་བཅུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་དོན་ཉམས་
 སུ་ཚུང་བའི་མན་དག་ཟབ་མོ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་སོ།།

༦) དག་པའི་བདག་གི་དབྱིངས་དང་ཤེར་ཕྱིན་དོན་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ།

དེ་བཞིན་དུ། །ཡུམ་ཚེན་མོ་ལས་ཀྱང། །སྤྱི་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་བསམ་
 ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དབྱིངས་དང་བདག་གི་དབྱིངས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དབྱིངས་རྣམས་ཐ་
 དད་མེད་པར་གསུངས་ཤིང།^{༡༩} བདག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམ་པར་དག་པ་ནས་མཐོང་བ་
 པོའི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པར་གསུངས་པ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པར་

གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་དེས་དག་པ་དང་། དེའི་ལྷག་མ་དག་གཞི་གང་
ཡིན་པ་དེ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་སོ་ཞེས་པ་མན་དག་གོ།

ལ) གནས་ལུགས་ལ་མི་མཁས་པ་བཀག་ནས་གཞི་རི་བཞིན་པའི་བཞུགས་རྒྱུ་བསྟན་པ།

དེ་བཞིན་དུ། ལྷ་དུམ་མ་རའི་མེ་ཉོག་ལྟར་དགོན་པའི་མདོར་ཡང་། དེ་ནས་ཡང་སོར་མོའི་བྲང་
བས། གང་པོ་བྱམས་མའི་བྱ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱང་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱིས། །གང་དེ་ཀྱུན་
ཏུ་མ་བརྟེས་པ། །ཚོས་དེ་མདོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས། །སྟོན་ཆགས་རྣམས་ལ་བརྟན་པར་བྱ། །དེ་སྐད་
གསུངས་པའི་དོན་ཅི། གང་པོས་སྒྲུས་པ། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དབྱིངས་དང་། བདག་དང་། རྗེས་དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ་
དང་། ཤེད་བྱ་བྱིན་ཏུ་ནན་ཏན་ཏུ་བཙུག་ཀྱང་མ་རྟོག་ནས། བདག་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚིག་གོ་སྟོམ་
སྟེ་འདས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་ཉེ་ད་ལྟར་དང་མ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་
མི་བརྟེས། བརྟེས་པར་མི་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྐྱར་ཉེ་
གསུངས་ནས། དེ་ལྟར་སྟོན་དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེད་ཅན་དང་། ཤེད་བྱ་དང་། སེམས་ཅན་དང་། བདག་
གི་དབྱིངས་མེད་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བདག་མེད་པར་སྟོན། དེ་ལྟར་སྟོང་པར་སྟོན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཀྱི་
གཏམ་སྟོན་ཏོ། །སོར་མོའི་བྲང་བས་གང་པོ་བྱམས་མའི་བྱ་ལ་སྐྱར་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་སོ། །ཀྱེ་མ་བཙུན་པ་
གང་པོ་ཁྱོད་ནི་སྐྱང་བུའི་སྐྱང་པ་སྟོད་དེ། ཚོས་ཀྱི་གཏམ་སྟོན་མི་ཤེས་སོ། །སྐྱང་བུ་ཡང་ཟི་ཟི་ཞེས་སྐྱ་འབྱེན་
ཤེས་ཀྱིས། སྐྱང་བུ་ལྟར་ལྟར་པོ་ཁྱོད་ཅང་མ་ཟེར་ཅིག །གང་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྡོམ་པོའི་དག་མི་
ཤེས་པས་བདག་མེད་པ་ལ་ཚོས་སུ་སེམས་པ་ནི་གཉི་ལྷག་གི་ཚོས་ཀྱི་མར་མའི་ནང་དུ་ཕྱེ་མ་ལེབ་ལྟར་ལྟར་
དོ། །གང་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བརྟེས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་
ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་མེད་པ་མ་བརྟེས་ནས་འདས་སོ། །ད་ལྟར་
གྱི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་གི་ཁམས་མེད་པ་མི་
བརྟེས་སོ། །མ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་
ཅན་གྱི་ཁམས་མེད་པ་བརྟེས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དུ་ས་
གསུམ་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་མེད་པ་མ་བརྟེས་མི་བརྟེས་བརྟེས་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེའི་དོན་ནི་འདི་ལོ། །ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་གྱི་གང་མ་བརྟེས་ཞེས་བྱ་

བཞི་འདས་པའི་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ནལ་ཏལ་ཏུ་བཙུག་པའི་ཀྱང་འཛིན་རྟེན་པའི་བདག་མཐེ་པོ་ཙམ་དང་། ཅི་ཅེའི་འབྲུ་དང་། འབྲས་དང་། ཡུངས་འབྲུ་དང་། ཉིལ་གྱི་རིལ་བྱུ་ཙམ་དམར་པོ་དང་། རྩོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། རླུང་ཏུ་དང་། རིང་པོ་དང་། ལིན་ཏུ་རིང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟིང་ག་ན་འབར་ཞིང་འདུག་ཅེས་བྱ་བ་དང་།¹⁴⁹ ཞེས་པ་ནས།

གང་དེ་དག་གི་རྟག་པ་བརྟན་པ་ཐེར་བྱ་གསེ། བདག་དེ་ནི་འདི་འདྲའོ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བརྟེས་ནས་མངོན་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་སྟོན་ཆགས་རྣམས་ལ་བཤད་དོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་གྱི། གང་པོ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པར་བརྟག་པས་ན་དེའི་དོན་མ་ཡིན་ལོ། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གང་མ་བརྟེས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་འདས་པའི་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་བྱས་པ་མ་བརྟེས་ནས་འདས་ཏེ། མ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཁམས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་མཐའ་ཡས་པས་བརྟན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་བྱས་པ་ནི་ནལ་ཏལ་ཏུ་བཙུག་པའི་ཀྱང་མ་བརྟེས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བྱས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་དབྱིངས་མཐའ་ཡས་པའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་བརྟན་པ་ཡོད་དོ། །དུས་གསུམ་དུ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱལ་སྤང་མ་ལྟ་བུ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཡོད་ཅེས་གསུ་སྟེ། མིག་གིས་ནི་བལྟ་མི་རུས་སོ་ཞེས་འདྲི་བ་དེ་ལ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་བརྟན་ཏོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་སྤྲུལ་ཅན་ཟིན་དཔལ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ལྟར་བྱེད་པས་སྟོན་ཆགས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ལ་ལིན་ཏུ་ནལ་ཏལ་ཏུ་བརྟེས་ཏེ། སྟོན་ཆགས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་འོན་ཏེ་རྒྱལ་འདྲུ་བ་ཞིག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་ལོ་སྟེ་མ་པ་ལས་རིམ་གྱིས་བརྟགས་ན་སྟོན་ཆགས་ལྟ་མོ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ས་བརྟུ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟལ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ལུས་ལ་བདག་གི་དབྱིངས་ཡོད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་སྟེ། འདི་འདྲུ་བ་དེ་ལྟ་བུ་མཐའ་ཡས་པའི་དབྱིངས་སུ་མཐོང་ངོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ལིན་ཏུ་དཀར་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་ཀྱང་ཏུ་འབར་བ་དང་རབ་ཏུ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་འཛིན་རྟེན་ཏུ་རང་གི་སྟོན་གྱི་ཀྱང་བཏང་སྟེ་སྟོན་པར་འབྲུང་བ་ནི་རབ་ཏུ་དཀར་བ་བྱེད་པ་ཐན་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟལ་དེ་དག་ལ་ང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་སྟོན་གྱི་གཞན་ལ་མི་སྟོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་དག་ནི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་ལོ། །དཔེར་ན་འབྲུལ་གྱི་མིག་དང་ལྷན་པའི་ནང་ན་མ་འགགས་པ་བཞིན་ཏེ། མ་འགགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱིས་པ་ཤའི་མིག་ཅན་སོང་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་བྱ་སོང་བའི་རྗེས་ལ་བལྟས་ན་བྱིས་པ་

གཤེས་མིག་ཅན་གྱིས་ཅི། བཅས་མཁའ་འགྲུ་རྗེས་མཐོང་ངམ། གནས་བརྟན་མ་འགགས་པས་ནི་གསལ་བར་
 མཐོང་སྟེ། རྣམས་སུ་གཤེས་མིག་ཅན་ཡང་གནས་བརྟན་གྱི་དྲིང་ལ་རབ་ཏུ་ཡིད་ཆེས་ནས་འགྲོ་བ་དེ་བཞིན་དུ།
 བྱིས་པ་གཤེས་མིག་ཅན་དང་འབྲུ་བ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡིད་
 ཆེས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཡོད་པར་ཤེས་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་གྱི་དབྱིངས་ལྟ་
 ཡང་དག་པར་གསལ་མཐོང་། དེ་སྟེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་འཛོག་ན་མི་དམུས་ཡོང་
 ཅམ་ལྟ་གསལ་ཡིད་ཆེས། རྣམས་སུ་བསམ་འདི་མངར་སྣ་བཞི་ཅན་དུ་གྱུར་ཏོ་ཞེས་སྟོན་གྱི་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་དུ་མི་གསུང་བ་རྣམས་ལས་ཁོ་པོས་ཐོས་ཏེ་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་
 མངར་སྣ་བཞི་ཚུང་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ད་དུང་ཡང་བྱིས་པའི་ཚེ་ས་ཟ་སྟེ་གང་གིས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་
 བསྟེན་པ་རོ་ཞེས་པོ་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ད་དུང་ཡང་གཏོང་མི་ལུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་གྱི་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མང་པའི་དུང་དུ་གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ལ་བསྟོམས་ཤིང་མང་དུ་
 བྱས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ད་དུང་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་
 དག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྟོམས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱས་པ་གཞོ་བ་སྟེ། གཞན་མ་ཡིན་ཞོ། །མ་
 འོངས་པའི་དུས་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་སྟོན་པ་དང་ཐོས་ནས་ཡིད་ཆེས་
 བར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟེས་ས་ལ་ཟ་བ་ལྟ་སུ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱས་པ་གཞོ་བའོ། ^{༡༤༩} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས་དགོངས་པ་ཆེན་
 པོའི་དོན་ཟབ་མོ་མཐར་ཐུག་པ་རྫོགས་པར་འདོད་ན་མདོ་མཚོག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་
 དུ་ངེས་པར་ཐོས་ཤིང་མཐོང་ནས་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་རྫོགས་དགོས་སོ། །

༥) བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ས་བོན་ལ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་པ།

གལ་ཏེ་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཚོས་སྤྱིའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན། ས་བོན་ལ་
 གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ས་བོན་གྱུར་པ་ཁམས་དེ་ཉིད། ཚོས་རྣམས་ཀྱུན་གྱི་རྟེན་དུ་
 འདོད། །རིམ་གྱིས་སྤངས་པར་གྱུར་པ་ལས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ^{༡༥༠} །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་འགའ་ཞིག་སེམས་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །འདིར་ས་བོན་ཞེས་
 པ་ཐར་པའི་ས་བོན་བཏབ་པ་ལྟ་སུ་འདུས་བྱས་གྱི་ས་བོན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཉིད་འདིར་ས་
 བོན་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཉིད་ས་བོན་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཐིག་ལེའི་རྒྱུད་དུ། གཞན་ཡང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གྲགས་པ། །དེ་ཉིད་ཉོན་ཅིག་བདག་གིས་བཤད། །མཉམ་མཉམ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ཏེ། །དབྱིངས་ནི་ས་བོན་ཞེས་སུ་དྲན། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ཡོད། །མཚོག་གི་གནས་ལ་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ཉེ་ལ་ནང་མར་ཡོད་བཞིན། །རི་ལྟར་ཤིང་རྣམས་མེ་ཡོད་པ། །དེ་བཞིན་ཚོས་རྣམས་ཀུན་ལ་ཡོད། །དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །ཡོད་ན་ཡང་ནི་མཐོང་མི་འགྱུར།^{༡༤༤} །ཞེས་པ་ལ་འདིར་ནམ་མཁའ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བཤད་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། མཁའ་ཁམས་དང་། ཚོས་འབྱུང་དང་། རྒྱ་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པ་ཉིད་ལས་སོ། །

དབྱིངས་ནི་ས་བོན་ཞེས་སུ་དྲན། །ཞེས་པ་ས་བོན་གཞན་དོན་དམ་པའི་ས་བོན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་དཔེ་ལས་འདས་པ་འགལ་འདུས་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་ས་བོན་ནོ། །ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ནང་ན་ཡོད། །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྐོ་བྱུང་དྲི་མའི་ཚོས་ཤུན་པ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་ས་བོན་དང་འདྲ་བར་བཞགས་ཀྱང་མི་མཐོང་བ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་པ་དང་། རྱང་འདས་ཚེན་པོར། བདག་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ས་བོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དོ།^{༡༤༥} །ཞེས་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་ཉིད་ས་བོན་ཡང་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་ཡིན་ལ། ས་བོན་ཡང་ཡིན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་འདུས་བྱས་གང་ལ་ཡང་མི་སྲིད་པས་འདི་ནི་ས་བོན་གཞན་ནམ་མཚོག་གསལ་པོ་ལ་འདོད་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་འདས་ཚེན་པོར། རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་མེད་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ལམ་དུ་མའི་ས་བོན་ནོ།^{༡༤༦} །ཞེས་དང་། ལྷའི་སྐྱབས་བསྐྱུར་པའི་རྒྱང་འདས་ཚེན་པོར་ཡང་། ཤེས་རབ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ངའི་ལུས་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིའི་ས་བོན་དེ་ལྟ་སུ་ཡོད་དོ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་མི་བྱེད་དོ།^{༡༤༧} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་འདྲ་བའི་གསུང་རབ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་རྟོགས་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཕྱ་མོ་ས་བོན་ཟག་པ་མེད།^{༡༤༨} །ཅེས་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་གི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱང་རབ་བསྐྱགས།^{༡༤༩} །ཞེས་སོགས་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྱིེ་བཞི་སྟོང་གི་བདག་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཚོས་འབྱུང་དུ་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱང་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་དང་ཕན་ཚུན་ནང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ལྟ་སྤྱིའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༧) དེས་ན་དོན་དམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཚང་བར་བརྟུགས་ཚུལ་བསྟུང་བ་ལྟར་པ།

དེ་བས་ན་ཚོས་སོ་སོ་ལ་རང་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ལྟར་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པ་ལ་ཡང་རང་གི་
ཡོན་ཏན་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ཚང་དགོས་ཏེ་དེ་ཡང་ཉི་ཚོ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། གུར་ནས་བྱུང་བ་དང་ཐམས་ཅད་
པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་ཚོས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཚང་བ་གང་ཡིན་པ་
རྣམས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བོ་ལ་ཡང་ཚང་དགོས་ཏེ་དེ་དང་དེ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༠) དེ་ལྟར་གཞི་ལ་ཏྲག་ཏུ་བརྟུགས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བའི་རྒྱུ་ཚུལ་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་བ་ནི་གྲོ་བུར་དྲི་མས་བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་
རྣམ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡེ་ཤེས་རང་རིག་ཉིད་གྱི་རྒྱུད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་
ཐུང་འདས་ཆེན་པོར། དེ་ནས་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་འཕེལ་སེམས་དཔལ་འཕེལ་ཆེན་པོ་སེང་གོ་རྒྱུས་གསོལ་བ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དོ་རྗེ་མཐུ་བོ་ཆེ་ལྟ་བུ་མཆིས་ན།
དོན་ཅིའི་སྐད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་མཐོང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུལ་པ། རིགས་
གྱི་བྱ་དཔེར་ན་གཞུགས་ནི་རྣམ་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། རིང་པོ་དང་། ཐུང་
དུ་ཐ་དད་པ་^{༡༠}ཡོད་ཀྱང་དམུས་ལོང་གིས་མི་མཐོང་རོ། །དེ་ལྟར་མི་མཐོང་མོད་གྱི་རྣམ་པོ་དང་། སེར་པོ་
དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་ཐ་དད་པ་དང་། དབྱེབས་རིང་ཐུང་མེད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
ཞེན། དམུས་ལོང་གིས་མི་མཐོང་ཡང་། རིག་ཅན་གྱིས་མི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་
ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་མཐོང་མོད་གྱི། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་འཕེལ་སེམས་དཔལ་
ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་མཐོང་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་མ་ལུས་བར་གཟིགས་སོ། །བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་
སེམས་དཔལ་འཕེལ་སེམས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མཚན་མོའི་གཞུགས་ལྟ་བུར་མཐོང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
ཉིན་པར་གྱི་གཞུགས་ལྟ་བུར་གཟིགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དཔེར་ན་ཞར་བས་ནི་གཞུགས་གསལ་བར་མི་
མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་སྣམ་པ་མཁའ་པས་མིག་བཅོས་ན། སྣམ་དེའི་རྣོབས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་
རོ། །བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་འཕེལ་སེམས་དཔལ་འཕེལ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་མོད་གྱི་མི་
གསལ་ལོ། །དེ་ལ་དཔལ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣོབས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་
རོ། ^{༡༡}ཞེས་དང་།

གཞན་ཡང་ཤེས་ལ་མི་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་ཤེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ས་ཟིལ་གྱིས་འོན་ཏེ་བསྐྱིབས་ནས་མི་མཐོང་བས་ན།
 དེ་ནི་ཤེས་ལ་མི་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་ལ་རྩུང་ཟད་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། །ས་བརྩུ་ལ་གནས་
 པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་དག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཤེས་
 གུང་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་ནི། ལྷ་བ་ཉིན་མོ་མི་གསལ་བ་དང་འདྲའོ། །གཞན་ཡང་མཐོང་ཡང་མཐོང་ལ་
 ཤེས་གུང་ཤེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སོ། །དེ་ནི་གཟིགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་དང་།
 ལྷ་བ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ནི་ཐོག་མ་མེད་ལ་ད་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གལ་ཏེ་ལྷ་བ་ལས་འདས་པ་
 ཉིད་ནི་ཐོག་མ་མེད་ལ་ད་ལྟར་ཡོད་ན། ཟག་པ་མེད་པ་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཚོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱང་ཡང་རུང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མ་བྱུང་ཡང་རུང་། རང་བཞིན་དང་མཚན་ཉིད་ནི་
 རྟག་ཏུ་གནས་ཏེ། སེམས་ཅན་དག་ཉོན་མོངས་པ་ས་བསྐྱིབས་པ་ས་ལྷ་བ་ལས་འདས་པ་མི་མཐོང་བའི་བྱིར་
 མེད་དོ་སྟེ་སེམས་སོ། །བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ། རྒྱལ་བྱིམས་དང་རྟིང་པེ་འཛིན་དང་
 ཤེས་རབ་ལ་གོ་མས་པ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་བཅད་ནས་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་ལྷ་བ་ལས་
 འདས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཚོས་ཅན་ཏེ། རྫོན་མེད་པ་ལ་ད་ལྟ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རིག་པས། དེ་བས་
 བ་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ།^{༡༡༩} །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་དེ། ཉོན་
 མོངས་པ་ས་ཡོངས་སྟེ་ཁེབས་པ་ས་མི་མཐོང་རོ།^{༡༢༠} །ཞེས་སོགས་དང་།

ར་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོར་ཡང་། འོད་སྤྱང་བཞི་པོ་འདི་དག་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ན་སྐྱིབ་པའི་
 རྒྱ་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། བཞི་གང་ཞེན། མིག་ལིང་རྟོག་སེར་པོ་དང་རྫོན་པོས་རབ་རིབ་ཏུ་གྱུར་
 པ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷ་བ་སྐྱིན་གྱིས་ཁེབས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁྱོན་པ་འོ་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལུས་པའི་ནང་གི་སྐྱོན་མེ་ལྟ་
 ལུའོ། འོད་སྤྱང་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་སྐྱིང་པོ་ཡོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་དང་གཏན་ཚིགས་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་
 གཏན་ཚིགས་དེ་དག་གི་ས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་སྟོག་ཚགས་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་
 ཡོད་དེ། མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་བཟང་པོ་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པ་སྤྱང་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཁམས་དེས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་བ་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མིག་རབ་རིབ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལིང་
 རྟོག་སེར་པོ་དང་རྫོན་པོས་གཡོགས་ནས་རབ་རིབ་ཏུ་གྱུར་པ་བཅོས་སྟེ་རུང་བ་ནི་རི་སྤིང་དུ་སྐྱབ་པ་མ་རྟོད་
 པ་དེ་སྤིང་དུ་ཡོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱབ་པ་རྟོད་ན་ཡང་རྒྱུར་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །རྫོན་པོས་གཡོགས་
 བས་རབ་རིབ་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་པ་བྱེ་བའི་སྐྱབས་ཀྱིས་ཁེབས་པའི་ཁམས་འདི་རི་སྤིང་དུ་
 ཉོན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དེ་སྤིང་དུ་བདག་ནི་བདག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་

ཞིང་། བདག་གི་བདག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ལ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་བདག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱབ་ཏུ་རུང་བའི་མིར་འགྱུར་རོ། །མི་དེའི་མིག་ནང་ལིང་ཏོག་སེར་བོ་དང་སྟོན་བོའི་རབ་རིབ་གང་ཡིན་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གསེག་གས་པའི་སྟོང་བོ་ནི་མིག་བཞིན་དུ་ངེས་པར་ཡོད་དོ། །ཟླ་བ་སྒྲིན་གྱིས་ཁེབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་སྒྲིན་སྟུག་པོས་ཁེབས་པའི་ཟླ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་མི་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲུབས་གྱིས་ཁེབས་པའི་ཁམས་མི་སྣང་དོ། །གང་གི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་སྒྲིན་བཞིན་དུ་བྲལ་བར་གྱུར་ན་དེའི་འོག་ཏུ་ཟླ་བ་ཉ་བ་བཞིན་དུ་ཁམས་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཁོན་པ་རྒྱོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དཔེར་ན་མི་ཞིག་ཁོན་པ་རྒྱོད་པ་རྒྱུ་བྱེད་ཚུལ་འདི་ཅམ་ཇི་ཅམ་ཇི་ཅམ་དུ་ས་སྐྱམ་པོ་བྱུང་བ་དེ་ཅམ་དེ་ཅམ་དུ་རྟགས་དེས་ན་འདི་ནས་ཚུ་རིང་རོ་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཤིང་། གང་གི་ཚེ་འཛིན་པ་བྱུང་བ་དེའི་ཚེ་རྟགས་དེས་ན་འདི་ནས་ཚུ་ཉེའོ་ཞེས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཚེ་ཚུ་ལ་ཐུག་པ་དེའི་ཚེ་རྒྱུ་བྱེད་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་རྣམས་དེ་བཞིན་གསེག་གས་པ་རྣམས་བརྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་ལེགས་པར་སྦྱང་བ་སྦྱོང་བ་བསྟེན་པས་ཉོན་མོངས་པར་རྒྱོད་པར་བྱེད་དེ། བརྒྱུ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསེག་གས་པའི་སྟོང་བོ་རྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །བུམ་པའི་ནང་གི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་བུམ་པའི་ནང་ན་སྟོན་མེ་ཡོད་པའི་འོད་ལམ་མེར་མ་ཡིན། ལྷན་ལེར་མ་ཡིན་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསེག་གས་པའི་སྟོང་བོ་མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་བཟང་བོ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྷན་པར་གསུངས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མི་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཚེ་ཡང་བུམ་པ་ཆག་ནས་དེ་ནས་སྟོན་མ་རང་སྣང་བས་རྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་གྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་བྱེད་པའི་སྒྲུབས་ཅན་འཁོར་བའི་བུམ་པ་ན་དེ་བཞིན་གསེག་གས་པའི་སྟོང་བོ་གནས་པ་སྟོན་མ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་འབར་བས། འཁོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པའི་ཚེ་བུམ་པ་ཆག་པའི་སྟོན་མ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གསེག་གས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །གཏན་ཚིགས་བཞི་པ་འདི་དག་གིས་ཇི་ལྟར་ང་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ།”“ །ཞེས་སོགས་དང་། འགའ་ཞིག་བདག་ལྟ་བར་འདོད་ནས་དེ་འདི་སྐྱམ་དུ་སེམས་ཏེ། མ་ལ་རེ་ཞིག་བདག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་བདག་གི་དང་བོ་དང་ཐ་མ་བཅོམ་ལོ་སྐྱམ་ན་ཅི་རྟོན་པར་འགྱུར་རམ། གསོལ་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་མི་འགྱུར་ལགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱངས་པ་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་བདག་རྟོན་པར་འགྱུར་རོ།”“ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ཆེས་མང་བ་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་བདེ་གསེག་གས་སྟོང་བོ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་ཀྱང་གྲོ་

ལུང་རྩི་མ་དང་མ་བུལ་ན་མི་མཐོང་ཞིང་མི་ཐོབ་པའི་དཔེ་དང་རྒྱ་མཚོ་མང་པོ་གསུངས་སོ།།

དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་དུ་ཡང་། ཀུན་ནས་ནི། །དང་ཞིང་མ་རྒྱུས་མ་འགགས་མཚོག་གི་བདེ་བྱེད་གོས་
 པ་མེད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ནི་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་དག་ཏུ་གཞན་གྱི་གཟུང་བྱ་དང་ནི་མཐའ་དག་འགོ་
 བའི་དབང་པོའི་སྣོ་ཡིས་རྟོགས་བྱ་མིན།^{༡༤} །ཞེས་དང་། སྲིད་གསུམ་གནས་ན་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་བྱེད་པོ་
 དང་ནི་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ལ་ཡང་བསམས་པ་མེད། །སེམས་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་མི་དགའི་འབྲས་བུའི་དབང་
 གིས་སྟེག་པའི་ལས་ཅན་སེམས་ཅན་གྱིས་མི་མཐོང་། །ཡིད་བཞིན་ལོར་བུའི་སྣོན་མིན་མི་དགའི་བ་དང་དགའི་
 བའི་འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྟོད། །སེམས་ནི་དག་ན་མི་དེ་ཡང་ནི་རྒྱལ་བའི་དབང་པོར་
 འལྱར་ཏེ་རྒྱལ་བ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ།^{༡༥} །ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ལྷན་ཡིན་ཡང་མཐོང་བ་མིན་ཏེ་རང་
 སྣོང་རྩི་མ་ཉོན་མོངས་བདུད་གྱི་མཐུ་ལས་སོ།^{༡༦} །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། རྣམ་པ་ཀུན་ལྷན་ཡིན་ཡང་
 དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་གྱིས་མཐོང་བ་མིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱིར་ཞེན། ཉོན་མོངས་བདུད་གྱི་མཐུ་
 ལས་ཏེ་གཡོན་པ་དང་གཡས་པའི་རྩ་ལ་སྟོག་རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་ལས་སོ། །ཞེས་པ་དེས་བཤོ།^{༡༧} །ཞེས་སོགས་རྒྱ་
 ཚེར་གསུངས་ཏེ། ལྟོ་ལུང་རྩི་མ་ནི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་བཞོན་པའམ་རྩ་བ་ནི་
 གཡོན་དང་གཡས་ལ་དབྱུགས་རྒྱ་བ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་བདུད་གྱི་རྒྱུང་ངོ་། །དེའི་བྱིར་དེ་མ་འགགས་ན་
 ལྟོ་ལུང་རྩི་མ་མི་འགག་ཅིང་དེ་མ་འགགས་ན་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་མངོན་དུ་འལྱར་པའམ་ཐོབ་པར་མི་རུས་
 པ་ནི་དེས་བཤོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཡང་དབྱུགས་གྱི་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ཉིད་གྱིས་
 བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མངོན་དུ་གྱུར་པའམ་ཐོབ་པ་མེད་ན་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལྟ་
 ཅི་སྟོས།

དེ་ཡང་ལྟའི་རྒྱ་བས་བསྐྱར་བའི་ལུང་འདས་ཚེན་པོར། ལྷན་པས་ལོང་བ་མང་པོའི་མིག་སྤྲེལས་
 མོར་མོ་ལན་གཉིས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྟན་ཡང་དེའུ་མ་མཐོང་བ་ལས། མཐར་མཐོང་བ་དཔེར་
 མཚན་ནས་གསུངས་པ། དེ་བཞིན་དུ། རིགས་གྱི་སུས་བཅུ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཚེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྐྱུངས་པའི་དབྱེད་ཐམས་ཅད་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྐྱུངས་
 པ་བྱས་ཀྱང་མི་དེ་དག་དང་འདྲ་བར། བདག་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཡོད་པར་ལན་གཉིས་
 ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ངས་བསྟན་པ་དང་། དེའུ་མ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་ནས་འདི་རྒྱད་ཅེས་ཟེར་ཏེ་བདག་ཅག་
 ཀྱང་ཡུན་འདི་སྲིད་གྱི་བར་དུ་བདག་མེད་པའི་འཁོར་ལོ་གཅིག་སུས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ལྟ་མཐོང་རེ་རྒྱན་ཞེས་ཟེར་ཏེ། རིགས་གྱི་སུ་དེ་ལྟར་ན་དའི་ཁམས་གྱི་བསྟན་བཅོས་

ལ་འཇུག་པ་ནི་མཐོང་བར་དཀའ་བ་ཡིན་ལོ།¹⁶⁰ །ཞེས་དང་། ས་བརྩ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་
 སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་ཅག་གིས་རང་རང་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ཡོད་
 བར་འོལ་སྡིར་མཐོང་ངོ་སྟུང་དུ་སེམས་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྟ་མཐོང་རེ་སྐྱབ།
 དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་ལས་མཁྲིས་པ་ལ་བྱུགས་ཏེ་ཕྱོགས་བསྐྱད་ནས་ལེགས་པར་བརྟགས་ན་
 ལམ་དང་གཞུགས་འོལ་སྡིར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ས་བརྩ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
 ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ལེགས་པར་བརྟགས་ན་རང་གི་ལུས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་བྱས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཁམས་ཡོད་པར་འོལ་སྡིར་མཐོང་བར་ཟད་དོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་མཐར་ཡང་།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ནི་མཐོང་བར་གིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་མ་ཡིན་ལོ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལྟར་ན་ངའི་
 བསྟན་པ་ནི་མཁས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་མི་མཐུན་ལོ།¹⁶¹ །ཞེས་སོགས་
 དང་།

གསང་བདག་ཕྱག་ན་རྗེ་རྗེའི་ཞལ་ལྟ་ནས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་འདི་ནི་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་དང་ཚོས་དང་
 འོངས་སྡོད་རྫོགས་པ་དང་སྡུལ་པའི་བདག་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་ཕྱགས་དང་གསུང་དང་སྡུག་ཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་
 རྒྱུར་བ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་མཐོང་རིས་དང་ས་སྟེང་དང་ས་འོག་རྣམས་སུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པ། བསོད་ནམས་དམན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་པར་དཀའ་བའོ།¹⁶² །ཞེས་སྐྱབ་བཞི་རྗེ་རྗེ་བཞིའི་བདག་
 ཉིད་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་བདེ་གཤེགས་སྡིང་པོ་ཀུན་ལ་བྱུང་བར་བཞུགས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དམན་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་རྟེན་དཀའ་བར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་མོད་པལ་འབྲེང་གི་མདོར་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ཡང་བདག་མ་ལགས། སེམས་ཅན་མ་ལགས། རྫོགས་མ་ལགས། གང་ཟག་མ་
 ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ནི་སེམས་ཅན་འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་ལྟང་
 པ་དག་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཉམས་པར་རྒྱུར་བ་དག་དང་། སྡོང་པ་ཉིད་ལས་སེམས་ཡོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 སྡོད་ཡུལ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་འདི་ནི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 དབྱེངས་ཀྱི་སྡིང་པོ་ལགས་སོ། །ཚོས་ཀྱི་སྡིང་པོ་ལགས་སོ། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྡིང་
 པོ་ལགས་སོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྡིང་པོ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ། སྐྱོ་བྱུང་གྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཉེ་བར་ཉོན་མ་
 མོངས་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ཏེ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ་སྟུང་བདག་བགྱིད་དོ།¹⁶³ །ཞེས་

པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་བཏེན་གཤམ་གསལ་སྤྱིར་བོ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ནི་
སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

༡༡) དེ་ལྟར་མི་བཞུགས་ན་དོན་དམ་ཡང་མེད་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བས་གཞོན་ཚུལ།

གལ་ཏེ་བདེ་གཤམ་གསལ་སྤྱིར་བོ་མེད་ན་དོན་དམ་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དང་དེ་དོན་གཅིག་
པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་གྱི་མདོར། རིགས་ཀྱི་སྤོན་དམ་པ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤམ་གསལ་བ་རྣམས་སྐྱེས་ཀྱང་རུང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་རུང་། མི་འདིག་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་སྤོན་དམ་པ་གྲང་རྒྱུ་སེམས་
དཔལ་རྣམས་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེས་ཏེ་གོས་དུར་སྤྱིག་བགོས་ནས་དད་པས་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་
བྱུང་རོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཀྱང་ཚོས་འདི་ཁོ་ན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། མགོ་འམ་གོས་ལ་མི་འབར་བ་བཞིན་
དུ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་ཤིང་གནས་སོ། །རིགས་ཀྱི་སྤོན་གལ་ཏེ་དོན་དམ་པ་མེད་དུ་ཟེན་ན་ཚངས་པར་སྤྱོད་
པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་བ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་གི་
སྤྱིར་དོན་དམ་པ་ཡོད་པས་ན། དེའི་སྤྱིར་བྱང་རྒྱ་བ་སེམས་དཔལ་རྣམས་དོན་དམ་པ་ལ་མ་ཁས་པ་ཞེས་
བྱའོ།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོར་ཤེང་གི་མདོ་ལས། གཞན་ཡང་འཇམ་དཔལ་བའི་
འོ་མ་ལ་མར་ཡོད་པར་རྟོགས་པས་མི་རྣམས་སྐྱབ་ལ། ཅིའི་སྤྱིར་རྒྱལ་ལ་མི་རྣམས་མི་སྐྱབ་ཅེ་ན། རྣམ་མེད་
པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་སྤྱིར་བོ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་མི་རྣམས་རྒྱལ་བྱིམས་
སྤང་ཞིང་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་དོ། །གཞན་ཡང་འཇམ་དཔལ་མི་གསེར་འདོད་པ་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་བྲག་
ལ་བརྟོན་ལ། ཤིང་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་མི་བརྟོན། རྩོད་གསེར་གྱི་ཁམས་ཡོད་པ་ལ་ནི་བརྟོན་ཡི། ཤིང་གསེར་མེད་པ་
ལ་མི་བརྟོན་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇམ་དཔལ་དབྱིངས་ཡོད་པ་ལ་རྟོག་པའི་མི་རྣམས་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་
འགྱུར་རོ་སྐྱམ་སྟེ་རྒྱལ་བྱིམས་སྤང་ཞིང་ཚངས་པར་སྤྱོད་དོ། །གཞན་ཡང་འཇམ་དཔལ་དབྱིངས་མེད་ན་ནི་
ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ལོ་བྱེ་བར་རྒྱལ་བ་སྐྱབས་ཀྱང་སྐྱམ་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་
གལ་ཏེ་བདག་གི་དབྱིངས་མེད་ན་བདག་ལ་ཆགས་པས་ཚངས་པ་དང་། རྒྱལ་བྱིམས་སྤྱོད་པ་རྣམས་དོན་
མེད་པར་འགྱུར་རོ།^{༡༥} །ཞེས་སོགས་དང་།

འཕགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཀྱང་། ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས། །ས་ལེ་སྐྱམ་དག་
མཐོང་བར་འགྱུར། ཁམས་མེད་པར་ནི་ལས་བྱས་ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་ཟད།^{༡༦} །
ཅེས་དང་། རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཁམས་མེད་ན། །སྐྱག་ལ་སྤྱོད་པར་

མི་འགྲུང་ཞིང་། །མྱ་ངན་འདས་ལ་འདོད་པ་དང་། །དོན་གཉེར་སློན་པ་ཡང་མེད་པར་འགྲུང་། །སྲིད་དང་མྱ་
 ངན་འདས་ལ་དེའི། །སྤྲུག་བདེའི་སློན་ཡོན་མཚོང་བ་དེ། །རིགས་ཡོད་ལས་ཡིན་གང་གྱིར་དེ། །རིགས་མེད་
 དག་ལ་མེད་གྱིར་རོ།^{༡༥༦} །ཞེས་དང་། །འཕགས་པ་དཔལ་ཐེང་གི་མདོར་ཡང་། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཉེ་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་མ་མཆེས་ན་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སློབ་པར་ཡང་མི་འགྲུང་པ་ལ། །མྱ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ལ་འདོད་པ་དང་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་སློན་པ་ཡང་མེད་པར་འགྲུང་རོ།^{༡༥༧} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 བས་དོན་དམ་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་སློན་མང་པོ་དང་། །ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལ་ཡོན་
 ཉན་མང་པོ་གསུངས་ཉེ། །རྒྱས་པར་མྱ་ངན་ཆེན་པོ་དང་། །རྩ་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་། །སོར་ཐེང་གི་མདོ་ལ་
 །སོགས་པ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་མཚོག་གིན་ཏུ་ཟབ་པ་རྣམས་དང་། །རྒྱུད་སྡེ་ཟབ་མོ་རྣམས་བལྟས་གིང་
 །མཉམ་ནས་ངེས་པར་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱ་དགོས་སོ།།

༧ དེ་ལ་མ་དད་པའི་ཉེས་དམིགས་སྤང་བར་གདམས་པ།

༡) ཉེས་དམིགས་མང་པོ་སྤང་བར་གདམས་པ།

དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཉེས་དམིགས་ཆེན་པོ་དབག་ཏུ་མེད་པ་འབྱུང་བར་བཀའ་བསྐྱེད་པའི་གྱིར་ཉེ།
 །སོར་ཐེང་གི་མདོར། །གང་སློན་སྤྲུགས་སུ་གྱུར་ཉེ་རང་གི་མ་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་རྣམ་པར་ཚུམས་^{༡༥༨} པའི་སེམས་
 ཅན་དེ་དག་ནི་ད་དུང་ཡང་ཉལ་བའི་ཆོ་སོ་སྤྲིག་སྲིག་ཟེར་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཆོས་དེ་ལོ་
 བ་ཉིད་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་སོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་སོ་སྤྲིག་སྲིག་ཟེར་ཞིང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཉེ། །བཙུན་པ་གང་པོ་དེ་
 དག་ནི་སྤྲུགས་སུ་གྱུར་པ་ཆོས་ཉིད་མི་ཤེས་པའོ། །སློན་སྤྲུག་རོན་དུ་སྤྲེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་
 གཟུགས་འདོད་ཅིང་གཡེམ་པའི་དབང་དུ་སོང་སྟེ། །ཕལ་ཆེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་
 ཤིང་དྲག་ཤུལ་གྱི་ལས་བྱེད་དོ། །མ་འོངས་པ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དག་གཡེམ་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་དག་
 ཕལ་ཆེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཉེ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་གྱི་སྤྲུག་
 རོན་དུ་གྱུར་པ་ཡུན་རིང་པོ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་གོམས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །གང་སློན་རོ་ཆོ་མེད་པའི་ཁྲར་
 གྱུར་པ་གིན་ཏུ་བྱས་པ་མི་གཞོ་བ་མི་གཅང་བ་ཟེའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ད་དུང་ཡང་དབུལ་ཞིང་རོ་ཆོ་བ་
 མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་སོ། །མ་འོངས་པ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་ཕན་པར་
 །སློན་པའི་དུང་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཐོས་ན་དགོད་དེ་འགྲོའོ། །བདག་གི་དབྱིངས་ལ་ཡིད་

མི་ཚེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཀྱི། བཅུན་པ་གང་པོ་དེ་ནི་ངོ་ཚ་བ་མེད་པ་མི་གཅང་བ་ཟེ་
 པའི་བྱ་ཡིན་ལོ། །སྡོམ་སྤྱེའུ་མི་སྤྱུག་པར་གྱུར་ཏེ། ཡིད་རྒྱ་མཚོ་སྤྲོ་ཚོགས་རྣམ་པར་བཟུ་བའི་རྣམས་ལྟ་བུར་
 གཤོ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ད་དུང་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ཐོས་ན་སེམས་ལྟུག་པར་
 ལྟུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ལ་ཡིད་མི་ཚེས་སོ། །མ་འོངས་པ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དག་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ཐོས་ན་སེམས་ལྟུག་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ལ་ཡིད་མི་ཚེས་
 པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། བཅུན་པ་གང་པོ། སྤྱེའུ་ལྟ་བུར་རྒྱུ་བ་དམན་པ་ཡིན་ལོ། །
 སེམས་ཅན་གང་སྡོམ་ལུག་པར་གྱུར་པ་ཉིན་པར་ཤིན་ཏུ་མི་མཐོང་ཞིང་མཚན་མོ་མཐོང་བ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ལ་ཡིད་མི་ཚེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ད་དུང་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་སྤྲོ་མ་མཐོང་ན་ལྟ་
 ཡང་མི་འདོད་དོ། །མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དག་ཕན་པར་སྡོམ་པའི་དུང་དུ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ཐོས་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ལུང་བསྟན་པ་ལ་ཡིད་མི་ཚེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་
 བཅུན་པ་གང་པོ་གང་ལུག་པར་གྱུར་པ་ཡིད་མི་ཚེས་པ་ཡིན་ཏེ། མོ་མཁན་གྱི་ཚོགས་བཞིན་ལོ། །བཅུན་པ་གང་
 པོ་གང་སྡོམ་གྲམ་ཁྲོད་དུ་སྐྱེས་པ་ཤིན་ཏུ་དོན་མེད་པའི་གཞུང་གིས་གོས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་
 ལ་ཡིད་མི་ཚེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ད་དུང་ཡང་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དགོངས་པའི་ཚིག་ཏུ་མི་
 ཤེས་པས་སེམས་ཅན་གྲམ་ཁྲོད་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ལ་ཡིད་མི་ཚེས་སོ། །མ་འོངས་
 པའི་དུས་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་དོན་མེད་པའི་གཞུང་ལ་ཚགས་པའི་ལྷེ་མ་པོ་དག་ཏུ་གསུངས་པ་མི་ཤེས་པ། གྲམ་
 ཁྲོད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ལ་ཡིད་མི་ཚེས་པ་དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། བཅུན་པ་གང་པོ་
 དེས་པར་གྲམ་ཁྲོད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ལ་ཡིད་མི་ཚེས་པ་ཡིན་ལོ། །གང་སྡོམ་སྤྱོད་གང་ཡང་
 རུང་བ་ན་ལྟུག་ཅིང་རྒྱུན་པོ་དམའ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཁྱི་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མ་འོངས་པའི་དུས་ན་
 ཡང་སེམས་ཅན་གང་གཞན་གྱི་བྱིས་རྒྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ལ་ཡིད་མི་ཚེས་པའི་སེམས་
 ཅན་དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། བཅུན་པ་གང་པོ་དེ་དག་ནི་ཁྱི་དང་ལྟ་བུར་དམའ་བ་ཡིན་ལོ། །སྡོམ་བྱི་
 ལར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་རྟུག་ཏུ་ཤ་ཟ་བ་ལ་ཚགས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ལ་ཡིད་མི་
 ཚེས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ད་དུང་ཡང་ཤ་ལ་ཚགས་ཤིང་སྟོག་གཅོད་པའི་བྱི་ལའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་
 པའི་སྡོམ་པོར་ལྟུར་རོ། །མ་འོངས་པ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་བྱི་ལའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་པའི་སྡོམ་པོ་གཞན་
 གྱི་སྟོག་གཅོད་ཅིང་། ཤ་ཟ་བ་མི་བཟད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ལས་ཕྱིར་སྟོགས་པ་དེ་དག་ནི་
 གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་སྟོག་གཅོད་ཅིང་ཤ་ཟ་བ་བྱི་ལའི་གཟུགས་སུ་བསྐྱུར་པའི་སྡོམ་པོ་ལོ། །གང་བྱི་

བ་དང་། མ་འོངས་ལྟ་བུར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ལས་སྤྱིར་སྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ད་
 དུང་ཡང་ཚང་འབྲུང་ཞིང་བྱི་བ་དང་མ་འོངས་ལྟ་བུར་ཉེ་ཤིན་ཏུ་མི་གཙང་བ་འབྲུང་བ་ཡིན་ཞོ། །མ་འོངས་པ་ན་
 ཡང་སེམས་ཅན་གང་ཚང་འབྲུང་ཞིང་མ་འོངས་ལྟ་བུར་དམའ་བ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་རོས་ངོམས་པས། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་མི་འདོད་དེ། དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་གྱི་མ་འོངས་ལྟ་བུར་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་
 ཏུ་བལྟའོ། །གང་ཅེས་སྤྱང་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཁྲེལ་མེད་ཅིང་གཡོ་ངན་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་
 ལས་སྤྱིར་སྟོགས་པ་དེ་དག་ནི་ད་དུང་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་སྤེམ་པོ་དག་ཏུ་བཤད་པ་མི་ཤེས་
 ཤིང་སེམས་ཅན་གཡོ་ཅན་ཅེས་སྤྱང་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པའི་སྡིང་པོ་ལས་སྤེམ་པོ་དག་ཏུ་བཤད་པ་མི་ཤེས་པ་འདི་ལྟར་སྤྱང་ངོ་ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་
 དེས་པར་སྤེས་སྤྱང་དུ་གྱུར་པའོ། །སྟོན་སེམས་ཅན་གང་དག་སྟོན་ལུ་མི་སྟུག་པ་སྟེན་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ལས་སྤྱིར་སྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ད་དུང་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་
 པོ་སྟོན་ན་རབ་ཏུ་འབར་ཏེ། སྡིང་ཞེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེས་པར་སྟེན་པ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ཞོ། །མ་
 འོངས་པ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་སྟོན་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བཤད་པ་མ་ཡིན་
 ཞོ་ཞེས་ཡིད་མི་ཚེས་པ་དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ་བཅུན་པ་གང་པོ་དེས་པར་སྟེན་པ་ལྟ་བུ་ཚ་བའི་ལས་
 བྱུང་པའོ། །གང་སྟོན་སྐྱུལ་གདུག་པ་མི་བཟད་པར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ལ་མི་བསྟུགས་
 པ་སྐྱུ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ད་དུང་ཡང་རྒྱལ་ཚེ་ཞིང་འཇིགས་པའི་གཟུགས་སྐྱུལ་གདུག་པ་མི་བཟད་
 པར་འགྱུར་རོ། །མ་འོངས་པ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ཕན་པར་བསྟན་པ་ལ་
 མི་བསྟུགས་པར་སྐྱེ་ཞིང་སྟེན་པ་སྟོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། བཅུན་པ་གང་པོ་དེས་
 པར་སྐྱུལ་གདུག་པ་མི་བཟད་པའོ། །སྟོན་སེམས་ཅན་གང་ལུག་ཏུ་གྱུར་པ་སྐྱེན་ཞིང་ཁོ་རེ་རྒྱང་བ་ཡོན་ཏན་མི་
 ཤེས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་བཅུན་པར་མི་བྱེད་ཅིང་མདོ་སྤེལ་སྟོད་པ་དེ་དག་ད་དུང་ཡང་མདོ་
 སྤེལ་སྟོད་དེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་དེས་པར་ལུག་ཏུ་གྱུར་པ་སྐྱེན་ཞིང་ཁོ་རེ་རྒྱང་བ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་པ་ན་
 ཡང་སེམས་ཅན་གང་གཉིད་ཆེ་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་སྟོན་ན་སྟོད་པ་དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་
 ཏེ་དེས་པར་ཁོ་རེ་རྒྱང་ཞིང་ཞན་པའོ། །སྟོན་མ་ཉེ་ཁོ་རེ་རྒྱང་བར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ལས་
 སྤྱིར་སྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ད་དུང་ཡང་དེས་པར་ཞེན་ཅིང་བརྟམ་ཏེ། ལྟ་བ་གསུམ་གྱིས་མཚུངས་
 པའི་མ་ཉེ་ལྟ་བུའོ། །མ་འོངས་པ་ན་ཡང་བརྟམ་ཞིང་ཁོ་ལ་ཞེན་ཅིང་ཁོ་རེ་རྒྱང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྡིང་པོ་ལས་སྤྱིར་སྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་པར་ལྟ་བ་གསུམ་གྱིས་མཚུངས་

པའི་མ་ཉེའོ། །སེམས་ཅན་གང་སྐོན་དོམ་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལས་སྤྱིར་
 རྒྱུགས་ཤིང་ཡིད་མི་ཆེས་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ད་དུང་ཡང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྐྱོགས་ཏེ་དེས་པར་དོམ་
 བྱང་ཅེ་སྤྱང་ལྟ་བུའོ། །མ་འོངས་པ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལས་སྤྱིར་རྒྱུགས་
 ཤིང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བར་སྐྱོགས་པ་དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། བརྩན་པ་གང་པོ་དོམ་དང་ཅེ་སྤྱང་ལྟ་བུའོ། །
 གང་སྐོན་བྱ་ག་ལན་ད་ཀར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལས་སྤྱིར་རྒྱུགས་ཤིང་ཡིད་མི་ཆེས་ཏེ།
 ད་དུང་ཡང་སེམས་ཅན་གང་མིག་རྒྱལ་བ་དེ་དག་ནི་དེས་པར་བྱ་ག་ལན་ད་ཀར་གྱུར་པའོ། །མ་འོངས་པ་ན་
 ཡང་སེམས་ཅན་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཤེས་པ་འཚབ་ཅིང་མ་རུངས་པ་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་
 དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་མི་སྐོན་པ་དེ་ནི་དེས་པར་མིག་རྒྱལ་བའི་བྱ་ག་
 ལན་ད་ཀར་ཡིན་ནོ། །གང་སྐོན་བོང་བྱར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལ་མི་དགོས་པར་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ནི་ད་དུང་ཡང་དབུལ་ཞིང་བོང་བྱ་ལྟ་བུར་ཟས་རྩལ་པོ་ཟ་བར་འགྱུར་རོ། །མ་འོངས་པ་ན་
 ཡང་དབུལ་པོ་གཞན་གྱིས་མངག་པའི་རིགས་ངན་པར་སྐྱེའོ། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལ་ཡིད་
 མི་ཆེས་ཤིང་བདག་མེད་པ་ལ་བསྐྱོམ་པ་དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། བརྩན་པ་གང་པོ་འདོད་ལྡན་དང་།
 གདོལ་བ་དང་། བྱ་བ་དང་། བོང་བྱ་ལྟ་བུའོ། །གང་སྐོན་ལྟ་མ་ཡིན་ལུས་སྤང་བྱུར་ཅིང་མཆོབ་རིང་བ་
 མི་སྤྲུག་པ་ཁོག་པ་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལ་ཁ་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་ད་དུང་ཡང་ལུས་སྤང་ཞིང་
 ཁོག་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་དེ་དག་ནི་དེས་པར་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་ཁོག་པ་ལྟ་བུ་
 སྤང་ཞིང་མཆོབ་རིང་བ་གཏུམ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལ་ཁ་ཟེར་བ་དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ།
 གཙུན་པ་གང་པོ་ལྟ་མ་ཡིན་གྱི་རིས་སྤྲུག་ཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ། །གང་སྐོན་ཡི་དྲུགས་ཁ་ནས་མེ་ལྷེ་
 འབྱུང་བར་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལ་སྐྱོད་ཅིང་འབྱུང་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ད་དུང་ཡང་
 མཚུ་དང་རྟོན་སྐྱམ་ཤིང་། ཡི་དྲུགས་རིད་པ་ཁ་ནས་མེ་ལྷེ་འབྱུང་བའི་སྐོག་ཆགས་སྤྲུག་འགྱུར་རོ། །མ་འོངས་
 པ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་ལུས་ཤིན་ཏུ་རིད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ལ་སྐྱོད་ཅིང་འབྱུང་བ་དེ་དག་
 ནི་བརྩན་པ་གང་པོ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་པར་ཡི་དྲུགས་ཁ་ནས་མེ་ལྷེ་འབྱུང་བ་ཉམ་རྒྱུང་བ་ཡིན་ནོ།^{༡༧༠}།
 ཞེས་སོགས་དང་།

སྐྱིན་ཆེན་པོར་ཡང་། སྐྱིན་ཆེན་སྣང་པོ་སེམས་ཡོངས་སྤྱོད་སྤོངས་ཤིང་རྣམ་པར་འབྱུལ་བ་རྣམས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་མི་རྟག་ཅིང་ཐེར་ཟུག་པ་མ་ཡིན་ལ་མི་བརྟན་ཅིང་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལོག་པར་སྤྱི་
 བ་རྣམས་མཁྲིས་པས་བརྒྱལ་ཞིང་དུག་གིས་ཟུག་རྒྱས་རྣམ་པར་བསྐྱེགས་པའི་ལྟ་བུའི་གཉིད་ཀྱི་སྤུན་པས་

གཞོན་པར་བྱས་པའི་ཁྱིམ་དུ་ཉལ་ནས་གཉིད་ལོག་སྟེ། མི་ལམ་མི་བཟང་པའི་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ལ་སྐྱེས་པའི་སྐབས་ལ།
 ལེན་མི་སྟེ་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་དང་བ་ཤུག་གྲུ་མ་མོ་དང་འདྲ་བའི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚེ་བ་ཉིད་རྟག་པའི་རང་བཞིན་གྲེས་པའི་འབྲུ་མར་དང་། དེ་ཞོ་
 བ་རིག་པའི་སྟོང་པོ་རབ་ཏུ་འབར་བར་གྱིས་ཤིག །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་རྟག་
 པའི་མར་མེ་ལ་འཇུག་པ་སྤངས་ནས། སྤྱུའི་རིགས་ལ་བསྐྱེད་པའི་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་པའི་སེམས་ཅན་མི་
 གྲེས་པའི་ལྟ་བུ་མང་བ་དེ་དག་ལ་དེ་ཞོ་བ་གྲེས་པའི་ཀ་ཏ་ཀའི་འབྲས་བུའི་མིག་སྐྱེན་གྱིས་བྱི་བར་གྱིས་ཤིག
 དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རིགས་གྱི་ཚེ་བ་ཉིད་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཡེ་གྲེས་སྤངས་ལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
 རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཉེས་པ་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་ལྗེ་ཚོད་དེ་ལོར་ཅིག །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་
 ལྟ་བུ་ལོ་དག་གྲེས་པར་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་སྐྱེས་སུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་འདི་བཏང་བར་གྱིས་ཤིག ¹⁷¹
 ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།

སོར་སྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་སྟོན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱེ་རྟག་པ་ལ་མི་
 རྟག་པར་ལྟ་བུ་རྣམས་མཛེན་བར་གྱུར་ཏེ། ད་དུང་ཡང་སེམས་ཅན་གང་ཞན་ཅིང་མཛེན་བར་གྱུར་པ་དེ་
 དག་ནི་དེས་པར་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ། །མ་འོངས་པ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་དེ་
 བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱེ་རྟག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་ལྟ་བུ་མཛེན་བར་འབྲུར་པ་དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ།
 བཅུན་པ་གང་པོ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱེ་རྟག་པ་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ། ¹⁷² །ཞེས་དང་། གང་སྟོན་སྐྱེན་སྐྱེས་
 ཚོགས་པའི་དུས་ན་རྒྱུད་པར་གྱུར་ཏེ་ནད་མང་པའི་སེམས་ཅན་རྣམ་པ་མང་པོ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་
 པའི་གཡུང་དྲུང་གི་སྐྱེ་ལ་གཡུང་དྲུང་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་ཡིན་ལོ། །ད་དུང་ཡང་སྐྱེན་སྐྱེས་ཚོགས་པའི་དུས་ན་
 རྒྱུད་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གཡུང་དྲུང་གི་སྐྱེ་ལ་གཡུང་དྲུང་མ་ཡིན་
 པར་བལྟ་བུ་ཡིན་ལོ། །མ་འོངས་པ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་སྐྱེན་སྐྱེས་ཚོགས་པའི་དུས་ན་རྒྱུད་པར་འབྲུར་བ་
 དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གཡུང་དྲུང་གི་སྐྱེ་ལ་གཡུང་དྲུང་མ་ཡིན་པར་བལྟ་བུ་སྟེ། བཅུན་པ་གང་པོ་
 དེ་དག་ནི་དེས་པར་གཞན་མ་ཡིན་གྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་གསལ་པའི་སྐྱེ་མི་གསལ་པའོ་ཞེས་སྐྱེ་
 འབྱེན་པའོ། །སྟོན་གང་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱེ་ཐེར་ཟུག་ལ་ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པར་བལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་
 དེ་དག་ནི་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་དམ་པའི་མངལ་དུ་སྐྱེས་ནས་གི་སྟེ་མི་རྟག་པར་གྱུར་ཏོ། །ད་དུང་ཡང་སེམས་
 ཅན་གང་ལ་ལ་རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་དམ་པའི་མངལ་དུ་སྐྱེས་ནས་གི་བ་དེ་དག་ནི་དེས་པར་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ཐེང་ཟུག་དང་གསལ་བ་ལ་སྒོད་པའོ། །མ་འོངས་པ་ན་ཡང་སེམས་ཅན་གང་མི་རྟག་ཅིང་
 ཚོ་ཐུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཐེང་ཟུག་གི་སྐྱེ་ལ་སྒོད་པ་ཡིན་ཏེ། བཅུན་པ་གང་པོ་དེ་དག་ནི་གཞན་མ་ཡིན་
 གྱི་ངེས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐེང་ཟུག་གི་སྐྱེ་ལ་སྒོད་པའོ།^{༡༧༩} །ཞེས་དང་། ར་བོ་ཚེའི་མདོར་ཡང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་གཏམ་བསྟན་པ་ན་སྒོད་པས་སངས་རྒྱས་རྟག་པ་ཉིད་གྱི་གཏམ་སྒོར་བར་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ།^{༡༨༠} །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཚེར་གསུངས་
 པ་ལ་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་སངས་རྒྱས་རྟག་ཅིག་ལས་འདས་པའི་དོན་གྱིས་རང་བཞིན་རྟག་པར་
 གྲུབ་ན་བདེ་གཤེགས་སྐྱིང་པོ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མེད་གསལ་དུ་སྐྱེ་བའི་སངས་རྒྱས་ནི་བདེ་གཤེགས་སྐྱིང་
 པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ཡང་འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷུག་གི་ཞལ་སྡེ་ནས། རྟག་ཅིག་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་
 བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་སོ།^{༡༨༡} །ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 རྟག་ཅིག་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་བྲལ་མགོན་གྱི་ཞལ་སྡེ་ནས་ཀྱང་། རང་བཞིན་དང་
 བོ་རྒྱུན་མི་འཚད། །རྒྱུན་གྱིས་དེ་དག་རྟག་པར་ཉིད།^{༡༨༢} །ཅེས་ཚོས་ཉིད་པོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་བར་བཞིན་རྟག་
 པར་གསུངས་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ།^{༡༨༣} །ཅེས་བ་ལ་སོགས་པས་མཐར་ཐུག་གི་
 སངས་རྒྱས་འདུས་མ་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་རྟག་ཅིག་དང་བྲལ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་
 དག་ཚོས་སྐྱེ་འམ་ཡེ་ཤེས་རྟག་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་རྟག་པ་ལ་དགོངས་གྱི་རྟག་ཅིག་གིས་ནི་མི་
 རྟག་གོ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སམ་ཡེ་ཤེས་འདུས་མ་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་པས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་ནི། དགོངས་པ་ཚེན་
 པོའི་དོན་འདི་དག་མ་རྟོགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཅིང་ཡུང་ཟབ་མོ་འདི་དག་གྱང་མ་མཐོང་བ་ཉིད་དུ་བས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ། ལྷའི་རྒྱ་བས་བསྐྱུར་བའི་མུང་འདས་ཚེན་པོར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་
 པོའི་བདག་མེད་པར་བསྐྱོམས་ཤིང་གཏན་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་ནི་སྐྱག་བསྐྱལ་རྣམས་མི་འགག་
 བར་སྐྱེ་མ་ལེབ་མར་མེའི་ནང་དུ་སོང་བ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྐྱིང་པོ་ཡོད་པར་བསྐྱོམས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཡོད་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་
 རྣམ་པ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོའི་རྒྱུན་གྱི་ཕྱིར་ཏེ།^{༡༨༤} །ཞེས་
 དང་། དགོ་སྒོར་རྒྱ་ལ་བྲིམས་སུ་ན་སུ་མ་ཚོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བས་ནི་སྐྱེ་གསུངས་པར་གྱུར་ཏེ་ཤི་ཡང་སྤོའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་

པ་འདུམ་མ་བྱས་པ་ཡིན་པ་ཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདུམ་བྱས་ཡིན་མོ་ཞེས་ཟེར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དག་ནི་རྩལ་དུ་སྐྱོ་བ་ཡིན་མོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདུམ་བྱས་ཡིན་མོ། །ཞེས་ཟེར་བ་རྣམས་ནི་རང་
 གི་ཁྱིམ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། །བཅུན་པ་འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་
 གསེགས་པ་ལ་འདུམ་བྱས་དང་འདྲ་བར་མ་ལྟ་བུ་གི། །ད་ཕྱིན་ཆད་ལོར་བར་རྒྱ་བ་ན། མི་སེམ་པ་ལས་
 འདས་ཏེ་^{༡༧} བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་འདུམ་མ་བྱས་པའི་སྐྱམ་པའི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་རྟོགས་པར་གྱིས་གིག
 དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྐྱོམ་པ་དེའི་འབྲས་བུས་ཁྱོད་ལྟར་བ་ཞོན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་བཞིན་དུ་མཚན་སྲུང་ཚུ་
 ཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། ^{༡༨} །ཞེས་སོགས་དང་།

འཕགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དཔའ་ནི། རྒྱ་གཉིས་གྱིས་བདག་ལ་རྩ་འབྲེན་ཏེ། ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་དེས་པར་སེམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཉིས་
 གང་ཞེན། རྩོན་མ་ཐོས་པའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ཐོས་ན་སྐྱག་ཅིང་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་ནས། རྩེས་སུ་ཡི་རང་བར་མི་
 བྱེད་གྱི་སྟེང་དུ། འདི་སྟོན་པར་གྱུར་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་བདག་ཅག་གིས་སྟོན་མ་ཐོས་ན། ད་གང་ནས་འོངས་
 ཞེས་སྟོང་བར་བྱེད་པ་དང་། རིགས་གྱི་བྱ་གང་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་འཛིན་པ་དང་། ཚོས་ཟབ་མོའི་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་
 དང་། ཚོས་ཟབ་མོ་སྟོན་པ་དེ་དག་ལ་མི་བསྟེན་མི་འགོགས། བསྟེན་བཀུ་ར་མི་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་ལ་སྟེ་
 ལྟངས་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བར་བར་དུ་དེ་དག་ལ་མི་སྟོན་པ་ཡང་བརྗོད་པའོ་^{༡༩} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་རབ་གྱི་སྡོམ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་
 པ་དང་། དག་པའི་བདག་དང་། བདག་གི་དེ་ཞོན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་གྱི་རང་བཞིན་དང་། རང་བཞིན་
 པའི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་དོན་གཅིག་པའི་བདེ་གསེགས་སྟིང་པོ་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་མ་གྲུ་ས་པ་
 དང་སྲུན་འབྲེན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་ཉེས་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་བསྟན་ལ།

འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་སྐྱུག་གི་ཞལ་སྲ་ནས་ཀྱང་། དུག་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་སྟོན་པ་སྟེ་
 གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་སྡོམ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་སྐྱགས་གྱི་རྒྱལ་ལ་དེ་ཞོན་ཉིད་གྱི་ལེའུའོ། །དེ་ལ་
 སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དུག་པའོ། ^{༢༠} །ཞེས་དང་། རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 ལ་སྟོན་འཛིན་ན་ཅུ་པའི་ལྷང་བ་དུག་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར། རྒྱུད་གཞན་དང་གཞན་ལ་སྲ་མ་དང་ཕྱི་
 མར་འབྲེལ་བར་ཤེས་ནས་ཡོན་ཏན་དང་སྟོན་རྟོགས་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་གདུག་པའི་སྟོབ་དཔོན་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྟིང་པོ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡུལ་ལ་དབང་པོ་ཉེ་བར་ལོངས་སྟོན་པ་ལ་ཆགས་
 གིང་རྩལ་དུ་སྐྱོ་བ་རྣམས་མ་མཐོང་བའི་སྟོན་བཟུང་བ་ལས་མནར་མེད་པར་འགོ་བར་འགྱུར་རོ། ^{༢༡} །ཞེས་

པ་ལ་སོགས་པས་མཐར་ཐུག་སྐྱེས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཏུ་གཅིག་ཅིང་། དེ་ཡང་
 བདེ་གཤེགས་སྡིང་པོ་དང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པའི་ཚམ་གྲངས་སུ་མ་ཤེས་པར་དེ་དག་པན་ཚུན་ཐད་དུ་
 བརྒྱུད་མྱོང་ཅིང་སྡོད་པར་བྱེད་ན་སྐྱེས་ལ་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་རྩ་བའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དོན་
 གཅིག་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་བའི་རྒྱལ། རྒྱུན་མེད་པ་ལ་རྒྱུན་བརྒྱུད་ན་མཐར་མེད་པར་
 འགོ་བར་བརྟན་ལ།

དེ་བཞིན་ཏུ་ཡུམ་རྒྱལ་པ་ལས་ཀྱང་། བརྟན་པ་ལྷ་ར་ཏུ་ཉིད་ལུག་ལ་ཉེ་ཐེག་པ་ལ་གསར་ཏུ་ལྷགས་
 པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོའི་མཏུག་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་
 བཤད་ན་ཉེས་པ་ཅིར་འགྱུར། ལྷ་ར་ཏུ་ཉིད་ལུག་སྐྱེས་པ། ཀོལ་གྱི་ཀ་གལ་ཉེ་ཐེག་པ་ལ་གསར་ཏུ་ལྷགས་
 པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོའི་མཏུག་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་
 བརྟན་ན། དེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས། འཛིགས་པར་འགྱུར། ལྷུངས་བར་
 འགྱུར། ལྷག་པར་འགྱུར་ཉེ་ཕྱིར་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། རྫོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་མོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་
 ཉེ། ཀོལ་གྱི་ཀ་ཐེག་པ་ལ་གསར་ཏུ་ལྷགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་དེས་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཐོས་ནས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལོག་པར་ལྷུང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་
 བྱེད་ཅིང་། ལྷགས་པ་དང་ལས་བྱས་པ་དང་བསགས་པ་དེས་ཀྱང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
 བྱང་རྒྱུ་བ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་ཡང་དགའ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཡོད་དོ།^{༡༡} །ཞེས་སོགས་
 རབ་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་། ཡུམ་བར་མ་དང་བརྟན་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་ཚེར་གསུངས་ལ། ཡོན་ཏན་རིན་ཚེན་སྤྱད་པར་
 ཡང་། རྫོན་རྫོད་ཚེན་ན་སངས་རྒྱས་ཞུགས་ཤིག་པུར་བྱས་ཀྱང་། །རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ལ་མ་
 དད་ན། །ཐོས་ནས་སྡོ་རྒྱུད་དེ་ཡིས་འདི་ནི་སྡོང་བྱེད་དེ། །སྤངས་ནས་སྐྱུ་བས་མེད་གྱུར་པ་དེ་ནི་མཐར་མེད་
 འགོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གལ་ཉེ་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་མཚོགས། །རིག་པར་འདོད་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་འདིར་དད་པར་
 གྱིས།^{༡༢} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྐྱེས་ཅིང་སྡོང་བ་དང་ཡིད་མི་ཚེས་ཤིང་མ་གྲུ་ས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཇི་སྟེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་གཤེགས་སྡིང་པོ་དང་དག་པའི་བདག་ལ་
 སོགས་པའི་སྐྱ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེས་ནས་སྡོང་བ་དང་། ཡིད་མི་ཚེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་སུ་འགྱུར་ཉེ་
 དེ་དང་དེ་དག་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་བཞིན་ཏུ། ལྷའི་རྒྱ་བས་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་འདས་ཚེན་པོར་ཡང་། དཔེར་ན་བའི་འོ་མ་ཞིམ་པོ་
 བཞིན་ཏུ་མངོ་འདིའི་རོ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །མངོ་སྟེ་འདི་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་བརྟན་པ་

སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་པ་ལང་དང་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན་དྲིན་དུ་མི་གཞོན་པ་བདག་གིས་བདག་གསད་པར་སེམས་པ་དེ་དག་། །མཚོགས་ཏུ་ལྷ་འཕྲོ་བུ་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱོད་པོ་སྐྱེངས་ནས་བདག་མེད་པ་ཙམ་སྟོན་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་མཚོགས་ཏུ་ལྷ་འཕྲོ་བུ་བྱ་བ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།^{༡༤} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བདེ་གཤེགས་སྐྱོད་པོ་དང་། དག་པའི་བདག་ལ་སོགས་པ་སྐྱོད་བ་དང་། དེ་དག་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པའི་ཉེས་སྐྱོན་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་སྐྱེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་དེ་དག་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་གྱིས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ། རྒྱུད་སྐྱོད་མར་ཡང་། ཉོན་མོངས་མོངས་བདག་རྣམས་གྱིས་འཕགས་ལ་སྐྱེར་བ་དང་། །དེས་གསུངས་ཆོས་ལ་བརྟམས་གང་དེ་ཀྱུན་ཞེན་ལྟས་བྱས། །དེས་ན་ཞེན་ལྟའི་དྲི་ཅན་དེ་ལ་སྐྱོ་མི་སྐྱུར། །གོས་གཅོང་ཚོན་གྱིས་རྣམ་བསྐྱུར་སྐྱུ་མ་གྱིས་གོས་པ་མིན། །སྐྱོད་མན་ཕྱིར་དང་དགར་མོས་བྱལ་ཕྱིར་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་བྱིར། །དམ་ཚོས་མོངས་པས་བསྐྱིབས་པའི་བདག་ཕྱིར་དྲང་དོན་དེ་ཉིད་ངེས་འཛིན་བྱིར། །རྟོན་ལ་བརྟམ་ཕྱིར་ལྟ་བུའི་དབང་ཕྱིར་ཆོས་སུན་འབྱེན་པ་སྟེན་བྱིར་དང་། །ཚོས་འཛིན་བསྐྱིངས་ཕྱིར་མོས་པ་དམན་བྱིར་དག་བཙོམ་རྣམས་གྱི་ཆོས་སྐྱོད་བྱེད། །ཇི་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉམས་དེ་བཞིན་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་མེད་དེ། །མི་བཟད་སྐྱལ་གདུག་གཤེད་མ་དང་ནི་ཐོག་ལ་འང་གིན་ཏུ་འཇིགས་མི་བྱ། །མེ་སྐྱལ་དགའ་དང་རྩོལ་མེས་མི་སོགས་དང་བྲལ་བ་ཙམ་བྱེད་དེ། །དེ་ལས་མནར་མེད་རྣམས་གྱི་འགོ་བ་གིན་ཏུ་འཇིགས་པར་འགོ་མི་འགྱུར། །གང་ཞིག་ཡང་ཡང་སྤིག་གོགས་བསྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ངན་སེམས་ལྡན་གྱུར་དང་། །ལ་མ་དག་བཙོམ་གསོད་པ་བྱ་བ་མིན་བྱེད་མཚོགས་ཚོགས་འབྱེད་པའི་མི། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་བསམས་ན་ལྟར་དུ་དེ་ལས་ཐར་འགྱུར་གྱི། །གང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཆོས་ལ་སྐྱེར་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད།^{༡༥} །ཅེས་དང་། མདོ་སྟེན་རྒྱན་དུ་ཡང་། འགོ་བ་དེའི་གནས་མིན་ལ་སྐྱེག་པ་གདུང་བྱེད་འགྱུར། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ཕྱང་ཆེན་བསགས་བྱས་ལྟར་རིང་དུ། །རིགས་མེད་གོགས་ངན་སྐྱོན་དགོ་མ་བསགས་སྐྱོ་མ་སྐྱེངས། །ཆོས་འདིས་སྐྱེག་འགྱུར་འདི་ན་དོན་ཆེན་འདི་ལས་ལྷུང་།^{༡༦} །ཞེས་དང་། བདག་གིས་མི་གས་སངས་རྒྱས་ཟབ་མོ་མཁྱེན་མ་ཡིན། །ཟབ་མོ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་རྟོག་གའི་ཡལ་མ་ཡིན། །ཅི་ཕྱིར་ཟབ་མོའི་དོན་རིག་པ་དག་ཐར་འགྱུར་ཞེས། །བྱ་བ་དེ་ནི་སྐྱེག་པའི་གནས་སུ་རིགས་མ་ཡིན།^{༡༧} །ཞེས་དང་། དེ་ལས་གཞན་དང་གཞན་མེད་གིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྗེས་སོང་བྱིར། །སྐྱོ་ཆོགས་སྟོན་ཅིང་མང་པོའི་སྐོན་སྐྱེན་ཏུ་སྟོན་དང་ལྡན། །ཇི་སྐྱོད་བཤད་བཞིན་དོན་མིན་བཙོམ་ལྡན་དགོངས་པ་གིན་ཏུ་ཟབ། །མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་རྒྱལ་བཞིན་བརྟགས་ན་ཆོས་འདིར་སྐྱེག་མི་འགྱུར།^{༡༨} །ཞེས་དང་། དོན་སྐྱེ་རི་བཞིན་ཡོངས་རྟོག་ཀ།།

བདག་ཉིད་སྟེ་མཉམ་ཤིང་སྒོ་ཉམས་འགྲུལ། །ལེགས་པར་གསུངས་པའང་སྤངས་བས་ན། །བརྒྱུ་འགྲུལ་ཚོས་
ལ་ཁོང་ཁྱོས་བསྐྱེད།^{༡༧}།ཅིས་དང་།

དབུ་མའི་ཚོས་མངོན་པར་ཡང་། ཅིའི་ཕྱིར་གིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་
ཟབ་པར་མི་མོས་ཤིང་རྒྱལ་བར་འགྲུལ་ཞེ་ན། ཚོས་ཉིད་དང་བལ་བ་དང་། དག་བའི་ཕ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་
དང་། སྤྱིག་པའི་གོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༨}།ཞེས་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་གིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལ་སེམས་
ཅན་ཁ་ཅིག་མོས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་མི་འགྲུལ་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ལྟ་བུ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་གནས་
པ་དང་། དོན་ལ་སྐྱེ་འི་བཞིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་མེ་ཡོང་ཚེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གངས་ལས་གསུངས་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལྟ་འི་བཞིན་དུ་
རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཚོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་ལྟ་བུ་རན་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་འབྱུང་སྟེ། ལྟ་བུ་རན་པ་ཉི་
ཤུ་ཅུ་བརྒྱད་པོ་གང་ཞེ་ན། མཚོན་མར་ལྟ་བ་དང་། བདགས་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཀྱུན་ཏུ་
རྟོག་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་། དེ་ཁོན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་
པའི་ལྟ་བ་དང་། བསྐྱར་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་ལྟ་བ་དང་།
དཔང་ཟེ་བའི་ལྟ་བ་དང་། རབ་ཏུ་འབྱུག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། འཕེལ་བའི་ལྟ་བ་
དང་། ཁས་མི་ལེན་པའི་ལྟ་བ་དང་། རན་གཡོའི་ལྟ་བ་དང་། བཀྱར་བསྐྱེའི་ལྟ་བ་དང་། མོངས་པ་བརྟན་
པའི་ལྟ་བ་དང་། ཕྱ་བའི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། སྐྱོར་བ་སེལ་བའི་ལྟ་བ་དང་།
ངེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྐྱིབ་པ་སྐྱོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འཕེལ་
བའི་ལྟ་བ་དང་། འབྲས་བུ་མེད་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཚད་པ་གཅད་པའི་ལྟ་བ་དང་། སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་
བ་དང་། བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་བ་ཚེན་པོ་དང་། མངོན་པའི་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བའོ།^{༡༩}། ཞེས་
གསུངས་པས། འགའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་འི་བཞིན་པར་བརྒྱུད་བ་དང་། དགོངས་པའི་དོན་ནམ་དགོངས་ཉེ་གསུངས་
པའི་དོན་མ་གཤམ་པ་དང་། ཟབ་མོའི་དོན་གཅིག་ཉིད་རྣམ་གངས་མང་པོས་བཀའ་སྤུལ་པར་མ་རྟོགས་པ་
ལས་བདེ་གཤེགས་སྐྱིད་པོ་དག་པའི་བདག་ཉིད་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་སྤོང་གི་ལས་བརྒྱབས་པོ་ཚེར་
འགྲུལ་བ་དག་ག་པའི་དོན་དུ་མྱང་འདས་ཚེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འཕོར་ལོ་མ་མའི་མདོ་སྟེ་ཟབ་མོ་རྣམས་དང་།
སེམས་འགྲུལ་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པའི་རྒྱ་ད་སྟེ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་མན་དག་ལས་བདེ་གཤེགས་སྐྱིད་པོ་
དག་པའི་བདག་ལ་དགོངས་ཉེ། སྤོང་ཉིད་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་དང་། སྤོང་ཞིང་བདག་
མེད་པའི་གཞི་ལ་དགོངས་ཉེ། བདེ་གཤེགས་སྐྱིད་པོ་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདག་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་

རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མི་འགལ་ཞིང་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་དགོས་སོ།།

༡) དེའི་ཐབས་ལ་གྲས་པར་གདམས་པ།

དེ་ཡང་ལྷུང་འདས་ཆེན་པོར། གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་སྲི་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཤིང་པ་ལ་གདང་ཀ་
 བི་ཀ་དང་ཨ་ཤོ་ཀ་འི་ཐབ་ཆེན་བྱུང་ན། མེ་ཉོག་དང་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་སྟེ་གཞན་ཡང་རྩ་ལས་སྐྱེས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་སྐྱམ་མེད་ན་ཆད་དུ་ཕྱིན་པར་མི་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐུ་རྒྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་
 སྲི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ང་སྲུང་ན་ལས་
 འདས་ནས་སེམས་ཅན་དག་སྟེ་སྟང་མི་བྱེད་དོ། །གཟི་བཟིང་ཀྱང་རྒྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་སྐྱིར་ཞེ་ན།
 སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རི་ལྟར་ཞེ་
 བ། སེམས་ཅན་དག་བསོད་ནམས་རྒྱུང་བའི་སྐྱིར་རོ། །རིགས་ཀྱི་སྲི་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དམ་
 པའི་ཚོས་རྣམ་པར་འཛིག་ཅིང་ཟད་དུ་ཉེ་བ་ན་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་དགོ་སྤོང་སྤིག་པ་སྤོང་བ་མང་སྟེ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་སྐྱིང་པོ་མི་ཤེས་པས་ལེ་ལོ་དང་སྟོམ་ལས་བྱེད་དེ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ཚོས་གྲོག་པ་དང་འདོན་པ་དང་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་སྟོན་མི་ལུས་སོ། །དཔེར་ན་
 རྒྱ་ལ་ཤོ་བ་དག་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དག་པ་པོར་ནས་སུ་བ་མ་ཁུར་དུ་ཁྱེར་བ་དང་འདྲ་བར། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་སྐྱིང་པོ་མི་ཤེས་པས་མདོ་སྡེ་འདི་ལ་ལེ་ལོ་བྱེད་དེ་བརྩོན་འགྲུས་མི་
 བསྐྱེད་དོ། །ཀྱེ་རྒྱུད་དེ་དག་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པའི་གཡང་ས་ཆེན་པོར་ལྷུང་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཀྱེ་རྒྱུད་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་
 བརྩོན་པར་མི་བྱེད་ཀྱི། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་མདོ་སྡེ་འདིའི་དོན་
 ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འཇུག་སྟེ། འབྲུ་དང་ཚིག་ལ་མི་ཚགས་པར་དེའི་རྗེས་སུ་གཞོལ་ཞིང་འགལ་
 བར་མི་བྱེད་ཀྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཏོ། །^{༡༤} །ཞེས་སོགས་དང་།

མདོ་སྡེ་བརྒྱ་གཉིས་ལས་ནི་མདོའི་སྡེ་འབྲུང་ངོ། །མདོའི་སྡེ་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་འབྲུང་ངོ། །
 ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་ལས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབྲུང་ངོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་
 བེ་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་མར་གྱི་སྐྱིང་པོ་ལྟ་བུ་འབྲུང་ངོ། །མར་གྱི་སྐྱིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དཔེའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། ^{༡༥} །
 ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་སྲི་ཚྭ་བྱིས་གོང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་སྲུང་ལ་མདོ་སྡེ་འདི་ཡོད་དམ་ཞེས་

དྲིས་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་སྤོངས་སུ་ལྷན་པ་ལས་འདས་པ་ཚེ་པོའི་མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་སྡིང་པོའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མདོ་སྡེ་བརྒྱ་
 གཉིས་མངའ་མོད་ཀྱི། དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པ་དང་། བདེ་
 བ་དང་། བདག་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་མི་འཆད། སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་རྣམས་མཐའ་ཡུག་དུ་བྱ་
 རན་ལས་མི་འདའ་བས་དེའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོངས་པའི་སྡིང་པོ་ཞེས་
 བུའོ།^{༡༤} །ཞེས་སོགས་དང་། རིགས་ཀྱི་སྤུ་ཐེག་པ་ཚེ་པོ་ཡོངས་སུ་ལྷན་པ་ལས་འདས་པ་ཚེ་པོའི་མདོ་སྡེ་
 འདི་ནི་ཚད་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྤང་པོར་རིག་པར་བུའོ། །དེ་ཅིའི་
 ཕྱིར་ཞེན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་སྡིང་པོ་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་རིགས་ཀྱི་སྤུ་འཕམ་
 རིགས་ཀྱི་སྤུ་མོ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བའི་སྡིང་པོ་སྤྱར་དུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་མདོ་སྡེ་འདི་
 ལ་སྡིང་བའི་ནན་ཏན་ལ་བརྩོན་འགྲུས་སུ་བུའོ།^{༡༥} །ཞེས་སོགས་དང་།

ལྷའི་རྒྱ་བས་བསྐྱར་བའི་སྤང་འདས་ཚེ་པོར་ཡང་། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལས་འབྱུག་སྐྱེ་བྱུགས་
 བ་ཤ་མོ་ལྷར་དུ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། སོས་ཀ་ནི་ཤ་མོའི་མིང་ཡང་མེད་དོ། །འབྱུག་སྐྱེས་འཐོན་པར་
 འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པས་བསྐྱེ་བས་བས་
 བདག་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྤང་ལ། མདོ་ཚེ་པོ་འདི་ཐོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་ལྷན་པ་ལས་འདས་
 པ་ཚེ་པོ་འདི་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་ཤ་མོ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །
 མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་དང་ཉིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ནི་སོ་གའི་དུས་དང་འདྲ་སྟེ། མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་དང་ཉིང་
 འཛིན་ཐམས་ཅད་ཐོས་པས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ཡོད་པར་ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་སོ། །
 དབྱར་གྱི་ནམ་ལ་ཤ་མོ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། ཡོངས་སུ་ལྷན་པ་ལས་འདས་པ་ཚེ་པོའི་མདོ་ཚེ་པོ་འདི་ལས་
 དགོངས་པའི་ཚིག་གསང་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ། མདོ་སྡེ་འདི་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་དབྱར་གྱི་ནམ་ལ་ཤ་མོ་སྐྱེ་བ་
 བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ཡོད་པར་ཡང་དག་པར་ཤེས་པར་
 འགྱུར་རོ།^{༡༦} །ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་སྤུ་གཞན་ཡང་དཔེར་ན། རྒྱ་ཡུང་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ཁོངས་སུ་
 འདུས་སོ། །རིགས་ཀྱི་སྤུ་དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་དང་། ཐེག་པ་ཚེ་
 པོ་ནི་ཡོངས་སུ་ལྷན་པ་ལས་འདས་པ་ཚེ་པོའི་མདོ་ཚེ་པོ་འདིའི་ཁོངས་སུ་འདུས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་
 ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་མཐར་ཐུག་པ་གསལ་བར་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།^{༡༧}
 ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཚེར་བཀའ་སྤྱུལ་བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡུམ་ཚེ་མོ་དང་པོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་ཐུག་རྒྱ་

ཚེན་མོ་དང་དོ་རྗེ་འཆང་ཚེན་དང་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་ལ་སོགས་པ་དང་དོན་གཅིག་པའི་བདེ་གཤེགས་སྡིང་
པོ་དག་པའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་སྡོད་ཅིང་སྐྱུ་ར་
གདབ་པར་མི་བྱའོ།།

༥ དེ་ལ་དད་པའི་ཕན་ཡོན་སྲུང་བར་གདམས་པ།

༡) ཕན་ཡོན་སྐབས་ཚེན་ཐོབ་པར་བྱ་བ།

དད་ཅིང་གུས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་པ་ཉིད་དུ་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་ཚེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
འགྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སོར་སྲེང་གི་མདོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་རྟག་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་ན་བདེ་བའི་རྣམ་པ་མཚོག་རྣམས་དང་། སུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྗེ་
སྟོན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་རྟོན་པར་འགྲུང་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་རྟག་པ་སོས་པས་སྟོན་བྱུང་བ་
དང་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་འང་སུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། མཐོ་རིས་དང་
ས་སྟེང་གི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྲུང་རོ།^{༡༠} །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པའོ་
ཞེས་བརྟན་པ་མི་འཚི་བའི་ཚོག་འདི་ལས་ཤེས་རབ་ཚེན་པོ་སྟེ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དེ་
ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལོ།^{༡༡} །ཞེས་དང་། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་སྟོན། །ལེགས་
བརྗོད་གར་བགྱིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ཐོས། །མི་སྦྱིན་ལྟ་བུར་སྐྱབ་རྣམས་ཐེག་ཚེན་མདོ་སྟེ་བཀྲའ་གཤམ།
མི་འཕམ་ཅི་དང་རྩི་ཟའི་རྩ་དང་རྩ་ཕྱོད་དང་། །སི་ལ་སྦྱོན་དག་གི་ས་སྟེ་གས་བམ་ལ་ཡང་མཚོན་པར་བགྱི།།
སེམས་ཅན་གང་རྣམས་དེ་ལྟར་རྟག་ཏུ་མཚོན་བགྱིད་པ། །དེ་དག་འཛིག་རྟེན་དུ་ནི་ཁོར་མོར་མི་གཅིག་ལ།།
ཕྱི་དུས་སངས་རྒྱས་འགྲུང་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས།^{༡༢} །ཞེས་དང་།

ཡང་འཇམ་དཔལ་ལ་དེ་བཞིན་ཏེ། ལྟོ་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་བའི་བསྟན་པ་ལོ་དུ་མ་ཞིག་གནས་པར་
འགྲུང་རོ། །ཚོད་ལྟ་བུ་གིན་ཏུ་དཀའ་བ་བྱེད་པའི་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་རང་གི་སྟོག་གྱུང་བཏང་ནས།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐེར་བྱས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གལུང་དུང་
ངོ་ཞེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་སྟོན་པར་འགྲུང་
ཏེ།^{༡༣} །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་ལ་ཚོད་ལྟ་བུ་གི་དམ་པའི་ཚོས་ལོ་བརྒྱད་རྩེའི་པར་དུ་གནས་པར་འགྲུང་བའི་
ཚོད་མ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཁུར་ཚེན་པོ་ཚུམ་ཏེ་བདག་གི་དམ་པའི་ཚོས་སྟག་པར་བཀྲའ་རོ་སྟམ་ནས་འཇམ་བུའི་
གྲིང་དང་གྲིང་སྟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་རྟག་པ་ཐེར་བྱས་ཞི་
བ་གལུང་དུང་ཡིན་ལོ་ཞེས་རང་གི་སྟོག་གྱུང་བཏང་སྟེ་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་

ཆེས་ཀྱང་རུང་། མི་ཆེས་ཀྱང་རུང་དེ་ལུས་བསད་དམ། དུམ་ལུར་བྱས་ཀྱང་རུང་གདོད་བདག་གི་ལུས་ཉག་
 པའི་སྐྱར་འགྱུར་ཏེ། ལུར་ལྷོར་བ་རབ་ཏུ་དཀའ་བ་བྱེད་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་
 བས་འབྱུང་ངོ་།^{༡༠༧} །ཞེས་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུན་པ། མོར་མོའི་ཐེང་བ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བམ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལོ་བརྒྱད་
 ཅུའི་བར་དུ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཆོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་སྟོན་པ་དེ་
 བྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡན་པར་སྟོན་ཅིང་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་དེའི་
 ཕྱོགས་འཛིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་བ་བྱེད་པར་བསྟན་ཏེ།^{༡༠༨} །ཞེས་དང་།

ལྷོ་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། བན་ཏན་སྡིང་པོར་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་རྒྱུད་པ་སྟོན་པ། དངོས་པོ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་པ་དང་།
 ཐེར་ཟུག་དང་། ཞིབ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་བརྟན་པའོ་ཞེས་སྟོན་པར་འགྱུར་ངོ་། །དེའི་ཉན་
 ཐོས་དག་སྟོང་དང་། དག་སྟོང་མ་དང་། དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མ་རྣམས་བན་ཏན་སྡིང་པོར་བྱེད་
 པར་འགྱུར་ངོ་། །དེའི་བསྟན་པ་ལུར་དུ་ཐོགས་པར་འགྱུར་ངོ་། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྡིང་པོ་ཐོས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱས། བད་མེད་པ་དང་། གཙོ་བམེད་པ་དང་། ཆོ་རིང་བ་དང་། འགོ་བ་
 ཐམས་ཅད་དགའ་བར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་པ་དང་། གཡུང་རྒྱུང་ཐེར་ཟུག་སྟེ། ཡོངས་སུ་
 བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་འཆི་བ་མེད་པར་ཐོས་པས་ཐམས་ཅད་འབྱོར་ཞིང་ཡུན་རིང་དུ་ཤ་བ་དང་ཉག་
 པར་འགྱུར་ངོ་།^{༡༠༩} །ཞེས་དང་། ཆོས་སྟོན་པར་འདོད་པས་འདི་ལྟར་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉག་
 པ་དང་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་བཟུགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མི་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་འདོར་
 བ་དེ་དག་ནི་དཔེར་ན་གདོ་ལ་བ་ལ་རྒྱལ་པོའི་བསྐྱང་ལྟ་བུར་དེ་ལ་སེང་གའི་ཁྲི་ཡང་མི་འོས་སོ།^{༡༡༠} །ཞེས་
 པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་།

ལྷུང་འདས་ཆེན་པོར་ཡང་། དེ་བས་ན་འཇམ་དཔལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་ཁྲེལ་ཞིང་ངོ་ཚོ་བ་དང་ལྷན་
 པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་འདས་ལ་འདུས་བྱས་རྣམས་དང་མཐུན་པར་མི་ལྟའོ། །འཇམ་དཔལ་སུ་
 རྟེགས་ཅན་རན་པར་ལྟ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འདུས་བྱས་དང་མཐུན་ལོ་ཞེས་སྟེ། རྒྱལ་བུ་སེམས་
 བརྒྱུད་པའི་དག་སྟོང་དག་ནི་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འདུས་བྱས་པ་ཡིན་པར་མི་ལྟའོ་ཅི་སྟེ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འདུས་བྱས་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཛྲོད་ན། དེ་ནི་རྩུབ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེ་ནི་གི་མ་
 ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་དམུལ་བར་སྐྱེ་བར་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་རི་ལྟར་གང་ཟག་བདག་གི་བྱིམ་ན་གནས་པ་བཞིན་

མོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡང་དག་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་འདུས་
 བྱས་ཞེས་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ་དེར་སྐྱེན་ཆད་ལའོར་བར་ལའོར་བ་ན་ཤེས་པ་མེད་པ་སྐྱངས་
 ཉེ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་བཅའ་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ་གང་ཞིག་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་དུ་ལྟ་ན་མཚན་སྲུང་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྟན་ཞིང་སྐྱུར་དུ་སྐྱེན་མེད་པ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་འཚང་རྒྱའོ། །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ལུར་གྱུར་པས་ཚུན་དུ་ལ་
 སྐྱས་པ། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་རིགས་ཀྱི་བྱ་བྱོད་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚེ་རིང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མངོན་སྲུང་དུ་གྱུར་ཉེ།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པའི་ཚོས་ཅན། མི་འགྱུར་མི་འཕོ་བའི་ཚོས་ཅན། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཚོས་སྲུ་
 རྟོགས་པ་ལེགས་སོ། བྱོད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་བརྗོད་པ་ལེགས་
 སོ། །རྗེ་ལྟར་མེས་ཚོག་པའི་གང་ཟག་དེ་ཁྲེལ་ཞིང་ངོ་ཚ་བ་དང་ལྟན་པས། གོས་ཀྱིས་ལུས་གཡོགས་པ་དང་།
 བསམ་པ་དེ་དགོ་བས་སྲུང་ཅུ་རྩ་གསུམ་གནམ་གྱི་ལྟར་སྐྱེས། ཚངས་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ལའོར་ལོས་བསྐྱུར་
 པའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཉེ། རྟག་ཏུ་གནས་བདེ་བར་སྐྱེས་ཀྱི་ངན་སོང་དུ་མ་སྐྱེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱོད་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མ་བརྗོད་པས། བྱི་མ་མ་འོངས་པའི་དུས་སྲུ་གདོན་མི་ཟ་
 བར་མཚན་སྲུང་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱུང་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཚོས་བཅོམ་བརྒྱད་དང་། ཚོ་
 ཚད་མེད་པ་དང་། ལའོར་བར་མི་གནས་པ་དང་། རབ་ཏུ་བདེ་བ་དང་། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཡང་དག་
 པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།^{༡༠༧} །ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྟག་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་ཡིད་ཚེས་ན་གང་ཟག་དེ་ནི་མེ་རྟོག་ལྷ་དུ་མ་མ་ར་
 ལྟར་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པའོ། །ང་ལྷ་ངན་ལས་འདས་ནས་གང་གིས་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མདོ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་མོ་འདི་
 ཐོས་ནས་དད་པའི་སེམས་སྐྱེས་ན། དེ་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་སྲུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་དུ་ངན་སོང་དུ་
 མི་སྐྱུང་བར་རིག་པར་བྱའོ།^{༡༠༨} །ཞེས་དང་། དེ་ལ་སེང་གའི་སྐྱོ་སྐྱོགས་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་།
 སྲུག་བསྐྱལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ། ཡོངས་སྲུ་མ་དག་པ་ཞེས་མི་འཚད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པ།
 བདེ་བ། བདག་དང་ཡོངས་སྲུ་དག་པ་འབའ་ཞིག་འཚད་དོ།^{༡༠༩} །ཞེས་དང་། སྐོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་
 འབྱེད་ཀྱིས་དལ་མའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྐྱོན་མར་སྐྱུང་འདས་ཚེན་པོ་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པ་ཡང་། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱོན་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་
 ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྟན་པ་སྟེ། དམ་པའི་ཚོས་འདོད་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་དག་ནི་སྟོག་པའི་ལས་
 བྱངས་མེད་པ་བྱས་པ་རྣམས་སྐྱད་པ་ན་བ་དང་རིམས་ཀྱིས་བཏབ་པ་དང་། ལུག་རུ་དང་སྐྱུར་བ་བཏབ་པ་

ཙམ་གྱིས་བྱང་བར་འགྱུར་རོ།³¹⁹ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་བསྟན་པའི་མདོར་ཡང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་དུ་མ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལྟ་ལ་
 སྟུང་བ་སྟོན་པས། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་གང་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་པའོ་
 ལྷན་དུ་མོས་པར་བྱེད་ན་འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་པར་བསྟུང་དོ།³¹⁹ །ཞེས་སོགས་
 དང་། སྤྱིན་ཆེན་པོའི་མདོར་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱིན་ཆེན་སྟོང་པོས་བཙོམ་
 ལུན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙོམ་ལུན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མདོ་གང་དང་
 ལུན་ན་ཉིང་འཛིན་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ཡང་འགྱུར་བ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུར་ཏེ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་ཡང་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་རྟག་པ་དང་
 ཐེར་རྒྱག་པ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་ནས་བདག་ཉིད་བསྟན་པ་བརྗོད་པའི་རྒྱལ་པོ་ཡང་འགྱུར་བ་
 དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཐེར་རྒྱག་པའི་སྐྱུ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཐེར་རྒྱག་ཏུ་སྐྱུ་བར་ཡང་འགྱུར་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞི་བའི་རང་བཞིན་ལ་མདོན་པར་དགའ་བའི་ལྟ་བ་སྤུན་སྤུན་ཚོགས་པར་ཡང་འགྱུར་
 བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་པ་དང་ཐེར་རྒྱག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཞི་བའོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་ལྟ་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་འགྱུར་བ་དང་།³²⁰ །ཞེས་དང་། མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་དང་ཡོངས་
 སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་བདག་མེད་པའི་བསྟན་པ་བརྗོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པ་རྟག་པ་དང་ཐེར་རྒྱག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཞི་བའི་
 རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་དང་། ཆོས་རྒྱལ་བར་འགྱུར་བར་སྐྱུ་བའི་
 སེམས་ཅན་ལ་དམ་པའི་ཆོས་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མིག་རྣམ་པར་སྐྱུང་བའི་དོན་དང་།³²¹ །ཞེས་དང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཁྱོད་དང་འཚོམ་པའི་ཚོག་
 གི་དོན་ཕྱ་ཞིང་ཟབ་མོའི་ཚོག་དང་ཡི་གེ་སྟེལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་ཉིད་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་གཉེར་དང་ཁྱོད་དང་འབྲུ་བ་དག་གི་
 མཚུངས་པ་མེད་པའི་མདོའི་རྒྱལ་པོའི་གཉེར་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་གཉེར་དང་། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདུད་རྩི་མི་ཟད་པའི་གཉེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཞུས་པ་ལེགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གཉེར་བརྟན་པར་གཞག་པ་ངས་བཤད་པར་བྱའོ།³²² །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལུན་བཙོམ་
 མ་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་མ་སྟེས་ཏེ། །དོ་རྗེ་ལྟ་བུར་མཁེགས་པའི་སྐྱུ། །སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱུ་ཡང་སྟོན་

པར་མཛད། །ཡུངས་ལྷན་ཚམ་གྱི་རིང་བསྐྱེལ་ཡང་། །ལྷན་བར་ལྷན་པ་ཡོངས་མེད་དེ། །རྩལ་པ་ཁག་
 དང་ག་མེད་ལ། །རིང་བསྐྱེལ་ཡོད་པར་ག་ལ་ལྷན་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡན་པའི་ཕྱིར། །ཐབས་གྱིས་
 རིང་བསྐྱེལ་བཞག་པར་མཛད། །བཅོམ་ལྷན་སངས་རྒྱས་ཚོས་གྱི་སྐྱེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚོས་གྱི་
 དབྱིངས། །བཅོམ་ལྷན་སྐྱེ་བའི་འདྲ་ལ། །ཚོས་བསྟན་པ་ཡང་དེ་འདྲ་སྟེ།³¹⁶ །ཞེས་སོགས་དང་།

རྒྱུད་སྒྲིམ་པ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་ཁམས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་
 །སངས་རྒྱས་སྤོན་ལས་ཏེ། །དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བསམ་བྱ་མིན། །འདི་ནི་འདྲེན་པ་རྣམས་གྱི་སྐྱོད་
 ཡུལ་ཡིན། །སློབ་ལྷན་རྒྱལ་བའི་ཡུལ་འདི་ལ་མོས་པ། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཚོགས་གྱི་སྐྱོད་ལྱུང་ཏེ། །བསམ་
 མེད་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ལ་མངོན་དགའ་བས། །སེམས་ཅན་ཀྱུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །གང་
 ཞེག་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་གསེར་ཞིང་ལོར་བས་སྐྱས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྒྱལ་མཉམ་པ་ཉིན་རེ་
 ཚོས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་རྟག་འབུལ་ལ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཚོག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་
 འདི། །སྐྱོན་པ་ལས་བྱུང་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཚེས་མང་ཐོབ་པར་ལྷན་པ། །སློབ་ལྷན་གང་ཞེག་སྒྲིམ་
 བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་བསྐྱེལ་བ་དུ་མར་ཡང་། །ལུས་ངག་ཡིད་གྱིས་འབད་བ་མེད་པར་རྒྱལ་བེམས་ཀྱི་མེད་
 ལྱང་བྱེད་ལ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཚོག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །རྒྱལ་བེམས་ལས་
 བྱུང་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཚེས་མང་ཐོབ་པར་ལྷན་པ། །གང་ཞེག་འདི་ན་སྤིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་
 མོངས་མེ་འཛོམས་བསམ་གཏན་ནི། །ལྟ་དང་ཚངས་གནས་མཐར་སོན་རྗེས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕོ་མེད་
 ཐབས་བསྐྱོམས་ལ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཚོག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །བསམ་
 གཏན་ལས་བྱུང་དགོ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཚེས་མང་ཐོབ་པར་ལྷན་པ། །གང་སྤྱིར་སྐྱོན་པས་ཡོངས་སྐྱོད་
 དག་ནི་རྒྱུ་བྱེད་ཅིང་། །བེམས་གྱིས་མཐོ་རིས་བསྐྱོམས་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ལ། །ཤེས་རབ་ཉོན་
 མོངས་ཤེས་བྱ་ཀྱུན་སྤོང་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འདི་མཚོག་ཉིད་དེ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་འདི་ཐོས་ཡིན།³¹⁷ །ཞེས་གསུངས་ལ།

ཐོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་ཏུ་འོད་ཟེར་གཏོང་ཞེས་བྱ་བས་གང་ན་གཅིག་ལ་འདུག་བཞིན་
 དུ་བསྐྱེལ་པ་ཚེན་སོ་ལྷ་བརྒྱུར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོའི་ཚོས་འདི་དཔེ་འབུམ་ཐག་དུ་ལམས་བསྟན་པ་
 བསྐྱོགས་བཅུ་ཀྱུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཞིང་བརྒྱའི་རྒྱལ་སྤྱིད་གྱི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་སུ་ཡང་ཚོགས་རྒྱུང་རྩས་
 གོ་བར་ལྷུར་ཅིང་ཐན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་པའི་མིང་ཐོས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིམ་
 གྱིས་དགོ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱོན་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེ་མཐུ་
 ཚོན་ཐོབ་དང་། ལྷན་རས་གཟིགས་དང་། འཇམ་དཔལ་དང་། རྗེ་རྗེ་སློབ་ཏེ་བཞི་ནི་མ་གཏོགས་སོ།³¹⁸ །

ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གསེས་པའི་སྐྱིད་པོའི་མདོར་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་ནས། ཡང་དེ་
 ཉིད་དུ། ང་ཡང་སློབ་ནི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པའི་ཚེ། །བདེ་བར་གསེགས་པ་སེང་གེའི་རྒྱལ་མཚན་ལས། །མདོ་སྡེ་
 འདི་ཡི་མིང་ནི་ཐོས་པར་གྱུར། །ལྷན་པར་བྱས་ཏེ་ཐོས་ནས་ཐལ་མོ་སྤྱུར། །ངའི་ལེགས་པར་བྱས་པའི་ལས་
 དེ་ཡིས། །བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་སྤྱུར་དུ་ཐོབ་པར་གྱུར། །དེ་བས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཕེལ་ལས་རྣམས་ཀྱིས།
 ཏྲག་ཏུ་མདོ་མཚོག་འདི་ནི་གཟུང་བར་བྱ།^{༡༡} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བདེ་གསེགས་སྐྱིད་པོ་ལ་དང་ཅིང་
 ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཚེན་པོ་བཀའ་བསྐུལ་ཏོ།།

༡) དེའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པར་གདམས་པ།

དེ་ལྟར་བདེ་གསེགས་སྐྱིད་པོའི་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ན།
 དང་ཅིང་ལྷན་པ་དང་མདོན་དུ་བྱས་ནས་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྒོམ། དེའི་སྤྱིར་ཕལས་པ་སྐྱིད་རྗེ་དང་
 ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས། རང་གི་སློག་ལ་སོགས་པ་དོར་ནས་ཀྱང་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་
 བ་རྣམས་ཀྱིས་མེད་འོངས་ཚེན་པོ་ལས་འདོགས་ནས་ཀྱང་བཙལ་ཅིང་མཉན་པ་ལ་སོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 ཏེ། རི་སྐད་དུ་ལྷུང་འདས་ཚེན་པོར། དེ་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཕེལ་གྱིས་ཡང་བཙོམ་ལྡན་འདས་
 ལ་འདི་སྐད་ཅིས་གསོལ་ཏོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བྱང་ན་
 ལས་འདས་པའི་མདོ་མེ་མར་གྱི་སྐྱིད་པོ་ལྟར་མཚོག་ཏུ་གྱུར། སུལ་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཀའ་ཞིག་གིས་འཕྲུངས་ན་ནད་
 གྱི་རྣམ་པ་འབྲུང་བར་འགྱུར་ལ། སྤོང་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་དུ་ཡང་འགྲོའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཐོས་ནས་བདག་
 འདི་སྐྱམ་དུ་གྱུར་ཏེ། ཀའ་མདོ་སྡེ་འདི་མི་ཉན་ཅིང་མི་འདོད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་གཉི་སྤྲུག་ཆེ་བ་སྟེ། དགོ་
 བའི་སེམས་མ་མཚིས་པར་འཚོལ་ལོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་ལྷགས་པ་བལྟས་ཏེ་ཡི་གེར་འདྲི་བའི་
 ཀའ་ཞིར་བྱས་ལ། བྲག་ལྷུང་སྟེ་སྤྲུག་ཚར་བྱ་བ་དང་། རྐང་ལྷུང་སྟེ་རྐང་བྱ་བ་དང་། རུས་པ་གཞོག་སྟེ་སྤྲུག་གྲུར་
 བྱས་ལ་ཡོངས་སུ་བྱང་ན་ལས་འདས་པའི་མདོ་སྡེ་འདི་བྲི་བར་བཟོད་དོ། །བྲིས་ནས་ཀྱང་རྟོག་པ་དང་འདོན་
 པ་དང་། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་ཅིང་འཆད་ཀྱང་བཟོད་དོ། །བཙོམ་ལྡན་
 འདས་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་ན། བདག་གིས་དེ་ལ་སྤར་ཡོངས་
 སྤྱོད་བྱིན་ཏེ་དེའི་འོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཚེན་པོའི་མདོ་སྡེ་འདི་རྟོག་པར་བསྐུལ་ལོ། །གལ་
 ཏེ་ཡོངས་སྤྱོད་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤར་ཡིད་ལ་འདོད་པའི་གཏམ་སྟན་པ་བྱས་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་
 ཐོག་པ་ཚེན་པོ་ཡོངས་སུ་བྱང་ན་ལས་འདས་པའི་མདོ་སྡེ་འདི་རྟོག་པར་བསྐུལ་ལོ། །གལ་ཏེ་མ་རབས་ཞིག་

ཡིན་ན་ཡང་འཕྲུལ་ཅན་གྱིས་གྲོག་ཏུ་གཞུགས་པོ། །གལ་ཏེ་ང་རྒྱལ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནའང་བདག་གིས་སྐྱར་ཡིད་
 བཞིན་དུ་གཡོག་བྱས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དགའ་ཞིང་མགུ་བར་བྱས་ལ་དེའི་འོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྐྱུ་བར་ལས་འདས་པའི་
 མདོ་སྡེ་འདི་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སྐྱར་བ་ཞིག་མཆིས་ན་མཐུ་སྟོབས་གྱིས་གདུལ་
 བར་འཚལ་ལོ། །བརྟུལ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྐྱུ་བར་ལས་འདས་པའི་མདོ་སྡེ་འདི་གྲོག་ཏུ་གཞུགས་པོ། །གལ་
 ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ལ་དད་ཅིང་མོས་པ་ཞིག་ན་བདག་དེའི་དུང་དུ་མཆིས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་བརྟེན་སྦྲང་དུ་
 བཅས་པའི་རིམ་གྱོ་དང་བུལ་ར་སྟེ་དང་མཚོན་པ་དང་བསྟོན་པ་བཞི་ལོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འོད་རླུང་ལ་བཀའ་སྐྱུལ་བ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ།^{༡༩༠} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཀའ་
 བསྐུལ་པའི་མཐའ་། རྒྱུད་ཀི་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མང་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱུ་བར་ལས་
 འདས་པའི་མདོ་སྡེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་སྟིང་པོ་སྟོན་
 ཅིང་འཚད་པར་འཕྱུར་རོ།^{༡༩༡} །ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་གང་ཞིག་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་མི་ཤེས་ན། གང་ཟག་དེ་མི་དམུས་ཡོང་དུ་རིགས་པར་བྱའོ། །སེམས་
 ཅན་གང་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ན་གང་ཟག་དེ་མི་ཤེས་མིག་ཅན་ཡིན་མོད་གྱི་
 ལྟའི་མིག་དང་ལྡན་པར་ངས་བཤད་དོ།^{༡༩༢} །ཞེས་དང་།

སོར་སྐྱེད་གི་མདོར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་རབ་ཏུ་ནུ་མི་འཚབ་ཅིང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བསྟན་པ་སྟོན་ན་དེས་ལྟའི་མིག་ཐོབ་པར་འཕྱུར་ཏེ་དེ་མི་འཛིག་རྟེན་ན་
 ལྟའི་མིག་ཅན་མོ།^{༡༩༣} །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་
 བཅས་པའམ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའམ་སུ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ།^{༡༩༤} །
 ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ།^{༡༩༥} །ཞེས་སོགས་
 དང་། རྩ་བོ་ཆེ་ཆེན་པོར་ཡང་། དེ་ལས་གཞན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེ་
 བའི་བདག་ཉིད་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཞི་བ་དང་ཐེར་རྒྱ་ག་པ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་
 དག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབང་བསྐྱར་པའི་ཅོད་པན་འཚིང་བར་མཛད་དོ།^{༡༩༦} །ཞེས་དང་། གང་དུ་སངས་རྒྱས་
 རྟག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་གཞན་ཡང་རྫོགས་ཤིང་མི་སྟོང་བ་བརྟན་པ་
 འཛིག་ཚོགས་ལ་ལྷ་བས་སྟོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཐེར་རྒྱག་
 མཚོག་གི་གཞི་དེ་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟན་པ་དག་སྟེ། ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་ནི་

བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ།^{੧੧੭} །ཞེས་དང་། ང་ལ་གང་དག་ཕྱི་མའི་ཚོ་ཕྱི་མའི་དུས་ན་དམ་པའི་ཚོས་འཛིན་པར་
 འགྱུར་བའི་སློབ་པ་མང་དུ་ཡོད་དེ། གོང་དུ་མདོ་འདི་ལས་གསུངས་པ་བཟང་སྤྱོད་དང་ལུག་སྐྱས་ལ་སོགས་
 པ་བརྒྱ་བོད་དུ་གསུམ་གྱི་མ་ཤོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །འོད་སྤྲུང་དེ་གང་ཞེ་ན། ལི་ཙ་བི་གཞོན་
 ལུ་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མའི་དུས་ན་ལྷོ་ཕྱོགས་གྱི་མཁའ་
 པར་གྱུར་ནས་ཚོས་གྱི་རྩ་བོ་ཆེ་བརྒྱད་བར་འགྱུར་རོ། །ཚོས་གྱི་དུང་འབྲུང་བར་འགྱུར་རོ།^{੧੧੮} །ཞེས་དང་།

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཡང་འོད་སྤྲུང་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་བསྐུལ་ཏོ། །འོད་སྤྲུང་ཚོང་
 བེ་ཞིང་སྤྲུང་བ་ལྟ་བུར་མ་རུས་ཏེ། ཞིང་སྤྲུང་བ་བཞིན་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་གཞོན་ལུས་མདོ་འདི་ཐམས་
 ཅད་མཉམ་ནས་ལུས་ལ་ཐོགས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་འབྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ངས་ས་བདུན་
 པ་ལ་བཞག་སྟེ་མི་ལལ་པ་ཞིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་གང་གི་ཚོ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཉམས་
 པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚོ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཡུལ་མུ་རུན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ན། ལུ་བོའི་འགྲམ་ལ་བརྟེན་པའི་གོང་ཁྲིའ་
 དམག་གིས་མི་རྩོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཉེ་བའི་གོང་ཁྲིའ་ཐོང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་ཀར་ཡོ་རི་ཞེས་བྱ་
 བའི་རིགས་རྒྱུད་དེར་སྟེན་ནས་འདི་མིང་འཚང་བའི་དགོ་སློང་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཞིང་བསྤྲུང་བའི་ཐབས་
 མཁས་པས་འདི་དགོ་སློང་གཡེལ་ལ་རྣམས་གྱི་ནང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་དེ་དག་བསྐུ་བའི་དངོས་པོས་བསྐུས་
 ཏེ། མདོ་འདི་རྟེན་ནས་ལུས་ལ་བཅངས་ཏེ། དགོ་འདུན་དག་པར་བྱས་ནས་དང་པོ་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་
 ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཏེ། ཚོས་ཆེན་པོ་སྟོགས་པར་འགྱུར། རྩ་བོ་ཆེན་པོ་ལས་གསུངས་པའི་ཚོས་གྱི་དུང་
 དང་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་སྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྤོང་བ་ཉིད་གྱི་གཏམ་སྐྱ་
 བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྟག་པའི་གཏམ་དང་རྩ་བོ་ཆེན་པོའི་མདོའི་གཏམ་སྐྱ་
 བར་འགྱུར། ཚོས་ཆེན་པོའི་རྩ་བོ་ཆེ་བརྒྱད་པར་འགྱུར། ཚོས་ཆེན་པོའི་དུང་འབྲུང་བར་འགྱུར། ཚོས་གྱི་རྒྱལ་
 མཚན་འཇུགས་པར་འགྱུར། འདི་མངོན་སུམ་དུ་གོ་གྱོན་པར་འགྱུར་རོ།^{੧੧੯} །ཞེས་དང་། དེར་ཡང་། གཏུལ་
 བྱའི་^{੧੨੦} སེམས་ཅན་དག་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་དེ་འདྲ་བ་དག་གི་ནང་དུ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལྷ་གྱུ་ཐུབ་པ་
 འདི་བྱོན་པ་ལ་ལྷོས། ཞེས་སྐྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འི་རྟག་པ་བརྟན་པ་ཞིབ་ཐེར་རྒྱག་པ་ཡིན་པ་དེ་
 ལྷ་བྱ་དེ་ལ་ལྷོས་ཤིག་ངས་བརྟན་པ་དང་། བདེ་བ་བརྟན་པ་བཤད་པ་ནི་དེ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པར་ཞེས་པར་གྱིས་
 ཤིག་ཅེས་ལུང་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཕྱོགས་བརྒྱ་ནས་ནམ་མཁའ་ལས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་རྣམས་གྱིས་སོ་སོའི་ཞལ་དེ་ལ་སྟོན་ཅིང་འདི་སྐད་ཅེས། དེ་ནི་དེ་ལྷར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་བར་འགྱུར།
 འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེའི་ཚོས་བསྟན་པ་ལ་ལོགས་པར་བསྟན་ཏེ་ཞེས་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་རོ།^{੧੨੧} །

ཞེས་དང་། འགོ་བ་ལ་དགོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་བསྐྱབས་པའི་སྐྱབ་བཅོམ་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསང་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པ། བརྟན་པ། ཞི་བ་ཐེང་ཟུག་པའོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གསང་བ་འདི་སྐྱོགས་སོ།³³⁹ །ཞེས་དང་།

སྤྱིར་ཆེན་པོའི་མདོར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ཟབ་པ་དང་། མཉམ་
བ་ཉིད་དང་། རྟག་པ་དང་། ཐེང་ཟུག་པ་དང་། བརྟན་པ་འཆད་པའི་མདོའི་མིང་གི་དོན་ཡང་རུང་སྟེ་གང་ན་
ཡང་དག་པར་གནས་པ། དེར་ནི་མིའི་ལམ་གྱི་བཞི་མདོའི་དབྱུས་སུ་ཡང་འགོ་བར་བྱའོ། སྤྱིར་ཆེན་སྤྱིང་པོ་
གཞན་ཡང་མཉམ་པའི་དོན་དང་། བཀུར་སྟེ་བྱ་བ་དང་། རིམ་བྱ་བ་དང་། མཚོན་པ་དང་། རིམ་འགོ་བྱ་
བའི་ཕྱིར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང་གའི་རྒྱུ་གི་བྱེ་མ་སྟེ་མེས་ཤིན་ཏུ་གང་བའི་ནང་དུ་ཡང་ལྷགས་ཏེ་
འགོ་བར་བྱའོ།³⁴⁰ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལེགས་པར་བཀའ་བསྩལ་བའི་ཕྱིར།
གཞན་ནང་གི་རིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྷ་རྩེ་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་
དག་པའི་བདག་ །བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཚོས་
འབྲུང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ། ཨ་ཡིག་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཨེ་མི་གོ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་མ་ལོང་གི་གོ་
འཕང་། ཆ་མེད་ཀུན་འགོ་བྱེད་པའོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པ། རྩོད་རྒྱུ་ཉི་དེ་ཉིད་བཅུ་
དུག་བདེན་དོན་བཅུ་གཉིས་འབྲུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་ལྷན་དེ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་སྐྱབས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགོ་བ། རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་རྣམ་པ་མེད་པ་འཛིག་རྟེན་དཔེར་
བྱ་ཀུན་ལས་འདས་པ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་ཆེན་པོ་དང་། དཔག་བསམ་གྱིང་ཆེན་རྒྱས་པའི་མཚོག་ལ་དང་
ཅིང་གུས་པས་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལ་ཉིན་དང་མཚན་དུ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་
ཅིག དེ་དག་ནི་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་གཞི་ལ་རྟག་ཏུ་གདོད་ནས་བལྟགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཏེ་དྲི་
མ་སྦྱང་བའི་གཞིའོ། དེ་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱས་པའི་རིགས་ནི་ཐར་པའི་ས་བོན་ཐེབས་གིང་བརྟན་པ་ལས་དག་
བའི་རྩ་བ་བྱུང་བར་ཅན་ཡང་དག་པར་སྐྱངས་པ་སྟེ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་
ན་འདིར་ཡི་གེ་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་བྱིས་ཏེ་རྒྱས་པར་ནི་མདོ་སྟོན་གྱི་རྒྱུ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་
ལ་སོགས་པར་བལྟ་དགོས་སོ།

༤ དེ་ལ་འཆལ་བའི་ལོག་རྟོག་སྣ་ཚོགས་སྤང་བ།

༡) སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤངས་རྟོགས་ཚང་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ།

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱུ་འདུ་བར་ཆས་སུ་ཡོད་ན་སྤངས་པ་དང་
 རྟོགས་པ་མཐར་སྐྱབ་པ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། འདི་ལ་རྣམ་པར་སྤྱེ་སྟེ་བརྟན་དགོས་པས་
 སྤངས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤངས་པ་དང་། དྲི་
 མ་གྲོ་བུར་བགཉེན་པོས་བཅོམ་ནས་ཟད་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཚོས་ཉིད་ལ་ཚང་སྟེ། ཟད་པ་གཉེན་པོས་
 ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྟོན་ནས་ཟད་པས་དེ་སྤྱིར་ཟད་ཅེས་བརྟན། ^{༡༩} །ཞེས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་
 ཡོངས་དག་སྤྱིར། །ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་སྤྱིར་རོ། ^{༢༠} །ཞེས་དང་། དུས་རྒྱུ་མས་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་མེད།།
 ཐོག་མ་བར་མཐའ་དྲི་མ་བྲལ། ^{༢༡} །ཞེས་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱི་བ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་ཚང་བའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོས་ལས་འདས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱི་བ་
 པ་ཀུན་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་ཉེ་ཉོན་ཀུན་ཉོན་མོངས། །བག་ཆགས་
 བཅས་པ་གཏན་སྤངས་པ་ ^{༢༢} ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། རུལ་མེད་རུལ་བྲལ་དྲི་མ་མེད། །ཉེས་པ་སྤངས་པ་སྦྱོན་
 མེད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། ^{༢༣} །དེ་ལྟ་བུས་ན་རང་བཞིན་གྱི་སྤངས་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་
 རྒྱས་ལ་གདོད་མ་ཉིད་ནས་ཚང་སྟེ་ཚོས་ཉིད་དེ་ནི་གདོད་ནས་གྲོལ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་བས་སྤངས་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། བས་མཁའའི་རང་བཞིན་གཞོད་ནས་
 རྣམ་གྲོལ་སྐྱབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚོས་ཉིད་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྤངས་པ་དེ་ཡང་ཡོད་དེ་ཚོས་
 ཉིད་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སྤངས་པ་གཉིས་པ་ནི་ལམ་མ་བསྐྱེད་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་མེད་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཡིན་
 པའམ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་ཁས་མ་སྤྲངས་པའི་སྤྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་ཡང་ཁས་མ་སྤྲངས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གདོད་ནས་ཚོས་ཉིད་རང་གིས་རང་རིག་
 པའི་རྟོགས་པ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དང་། ལམ་ཟབ་མོ་བསྐྱེད་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་རྟོགས་པ་གཞན་བྱུང་ཡེ་ཤེས་
 སོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཚང་སྟེ། དེ་ནི་བདག་རིག་གཞན་རིག་ཐམས་ཅད་
 པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཀུན་ཤེས་ཀུན་རིག་དམ་པ་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སོ་སོ་རང་རིག་མི་གཡོ་བ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་དང་། ལྷབ་བདག་ཡེ་ཤེས་ལྡོ་ཡི་བདག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམས་འཆང་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བརྒྱུ་རྣམ་དག་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བརྒྱུ་རྣམ་དག་འཆང་བ་
 བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༩༩} །དེ་ལྟར་བས་ན་རང་བཞིན་གཏུག་མའི་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་ནི་དོན་དམ་ཚོས་
 ཉིད་ལ་ཆང་སྟེ། རྣམ་དབྱེར་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། ལྷོ་བྱུར་དག་གིས་ཁམས་སྟོང་གི་^{༢༠} རྣམ་དབྱེ་
 མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སྤྲེལ་མེད་ཚོས་གྱིས་སྟོང་མ་ཡིན།^{༢༡} །ཞེས་དང་། འདི་ལ་བསལ་བ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད།
 །གཞན་པར་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་མེད།^{༢༢} །ཅེས་སོགས་དང་ཡང་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟོགས་པ་
 དང་བོ་ནི་ཚོས་ཉིད་ལ་དབྱེར་མེད་དུ་ཆང་བས་དེ་ཡོད་པ་ན་དེ་ཡང་ཡོད་ལ། རྟོགས་པ་གཉིས་པ་ནི་ལམ་ལ་
 མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་མ་ཆང་ཞིང་དེས་བདག་མེད་པ་མངོན་སུ་མ་གྱིས་མ་རྟོགས་ཀྱང་བྱ་བ་མཐའ་
 ལ་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། རྒྱ་མཚན་སྲ་མ་བཞིན་ལོ།།

༡) སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ།

ཡང་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱུས་རང་ཆས་སུ་བཞུགས་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཚོགས་གཉིས་
 བསགས་ཤིང་སྐྱིབ་གཉིས་སྤངས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་བྱབ་པ་མེད་དེ། རྒྱ་མཚན་སྲ་མ་
 བཞིན་ལོ། །གཞན་ཡང་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལ་བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་ཤིང་། དོན་དམ་
 པའི་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཆང་སྟེ་དོན་
 དམ་བདེན་པ་ནི། བསོད་ནམས་ལྡན་པ་བསོད་ནམས་ཚོགས། །ཡེ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཆེ། །ཡེ་
 ཤེས་ལྡན་པ་ཡོད་མེད་ཤེས། །ཚོགས་གཉིས་ཚོགས་ནི་བསགས་པ་བོ་^{༢༣} ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་
 རྒྱུས་རྣམ་པར་སྤང་མཚན་ཆེ། །ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ཐུབ་ཆེན་ལྡན་^{༢༤} ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུབ་དབང་སྟོབས་
 བརྒྱ་བྱབ་པའི་བདག་^{༢༥} ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚོག་གི་དང་བོ་སྐྱུ་གསུམ་འཆར། །སངས་རྒྱུས་སྐྱུ་ལྡེ་
 བདག་ཉིད་ཅན་^{༢༦} ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་^{༢༧} ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།
 ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་རྫོང་གི་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་མ་ཡིན་ཡང་བྱ་བ་མཐའ་
 སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་སྲ་མ་བཞིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱིབ་པ་གཉིས་སྤངས་པ་ལ་ཡང་རྣམ་ལ་གཉིས་ཏེ་
 སྤང་སྤངས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ལོ།།

དེས་ན་ཁ་ཅིག་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱུས་ཡོད་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་སྐྱུག་བསྐལ་ཐམས་
 ཅད་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 སོགས་ལོག་པའི་གྲུག་ཀ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་དང་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་མ་ཤེས་པ་རྣམས་གྱིས་

བབ་ཚོལ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པས་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་ཤོ། །གལ་ཏེ་འགྲུབ་ན་མི་རྣམས་ལ་བཤད་བ་ཡོད་
 པས་མི་རྣམས་བཤད་བ་ཡིན་ནམ་ཅི། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གཏོགས་^{༡༤}པའི་སྤངས་རྟོགས་དང་
 ཚོགས་གཉིས་ནི་ལམ་བདེན་ཡིན་ལ། དོན་དམ་བདེན་པར་གཏོགས་པའི་སྤངས་རྟོགས་དང་ཚོགས་གཉིས་
 བེ་འགོག་བདེན་ཡིན་པས་དེ་དག་རིམ་བུར་ཀུན་རྫོབ་བཟུགས་སྐྱེ་དང་དོན་དམ་ཚོས་སྐྱེ་ལ་ཚང་ཞིང་།
 དང་པོ་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས་ལ། གཉིས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རྒྱལ་བ་དག་རྒྱལ་རྣམ་པར་རྒྱལ་དང་།
 ཚོས་ཀྱི་དབང་ལུག་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་དངོས་པོ་མཚོག་དང་། མི་གནས་ལྟ་བུ་
 འདས་པ་པོ་དང་། ལྷ་མ་རྩ་རྩ་གཉིས་མཚན་འཆང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡེ་ཤེས་མཚོ་དང་། ཡེ་
 ཤེས་སྐྱེ་རྣམས་མ་ལུས་འཆང་དང་། ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ལྟེ་རང་བྱུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་མཛོད་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་འཆང་དང་། སངས་རྒྱས་
 བྱང་རྒྱལ་བླ་ན་མེད་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཨ་ལས་བྱུང་དང་། རོ་རྩེ་དགྲིལ་གྲུང་རྫོགས་སངས་རྒྱས་
 དང་། ལྷོན་པ་གཅིག་ལུ་འགོ་བའི་བྱུང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྤྱིར་བོ་ཆེ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་བྱུགས་
 ཚེ་བ་^{༡༥}ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་རང་བཞིན་
 གཏུགས་གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་སེམས་ཅན་ལ་བཞུགས་པ་ནི་
 དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་དྲི་མ་སྤྱང་བའི་གཞིར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལོ། །ལྷང་དང་རིགས་པ་རྒྱས་པར་
 བྱིན་མ་གྲངས་མང་པོའི་སྐབས་ལ་སོགས་པར་ཡང་བཤད་པར་བྱའོ།།

༡) རྒྱང་གཞི་རྒྱང་བྱལ་སོགས་ལ་འཇུག་པའི་ལོག་རྟོག་སྤང་བ།

གལ་ཏེ་རྒྱང་གཞི་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་རྒྱང་གཞི་ལུ་ང་པོ་ཁམས་དང་སྤྱི་མཆེད་ཅེས་གྲགས་པ་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེས་ན། བདེན་མོད་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་ནི་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་བོའི་
 མདོར། ཇི་ལྟར་འདི་ན་རྒྱང་ཚང་ཡོད་པ་ལ། །བྱང་བས་ཀུན་ཏུ་བསྐྱུངས་གིང་སྤྱིར་བྱུང་བ། །མི་གང་རྒྱང་ཕྱི་
 འདོད་པས་དེ་མཐོང་ནས། །དེ་ནི་བྱང་བ་རབ་ཏུ་སྤོང་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་རྒྱང་ཚང་ལྟ་བུ་ནི།།
 སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་དག་ཉོན་མོངས་བྱེ་བ་མང་བ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་དབུས་ན་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་འདུག་མཐོང་། །ང་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་རྒྱང་དོན་དུ། །བྱང་བ་སྤོང་བ་ལྟ་བུར་ཉོན་
 མོངས་སེལ། ^{༡༦} །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་རྒྱང་དོན་དུ། །ཞེས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ནི་
 དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀུན་བས་སྤྱར་སངས་རྒྱས་ཞེས་པ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་བོའོ། །དེ་རྣམ་

པར་སྐྱབ་ཞེས་པ་སྐྱབ་པའི་གཞི་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་བྱའི་དྲི་མ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཉེར་ལེན་གྱི་སྐྱབ་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་
སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བྱ་དྲི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་དུ། རིགས་ཀྱི་སྤྲུང་གཤམ་འདི་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྡིང་པོ་ཅན་
ཡིན་ན། རིགས་ཀྱི་སྤྲུང་གཤམ་དང་པར་འོས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་པས་དེ་དག་གི་
ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་གཞིག་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ལ་
ཚོས་སྟོན་ཏེ་བྱ་བ་འདི་ལ་ཡང་མོས་པར་བྱེད་དོ།³⁰ །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཏེ་
གདོད་ནས་གོ་ལ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་བདེ་གཤེགས་སྡིང་པོ་ལོ། །དེ་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་ཞེས་པ་སྐྱབ་
པའི་གཞི་ཡིན་གྱི་སྐྱབ་བྱའི་དྲི་མ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་སྐྱབ་པོ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྐྱོ་སྤྲུང་དྲི་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ལོ།།

ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་དུ། རིགས་ཀྱི་སྤྲུང་གཤམ་གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། འབྲས་ས་ལུའམ་ནས་
སམ་ཅི་ཅེ་འམ་འབྲུའི་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་སྡིང་པོ་སྐབས་མ་ནས་ཡོངས་སུ་བསྐབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་གི་སྐབས་
ལས་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་དང་མུང་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་སྤྲུང་གཤམ་པའམ་
སྤྲུང་མེད་གང་དག་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་ཟས་སྟོམ་གྱི་བྱ་བ་འདོད་པ་དེ་དག་གིས་བརྒས་
ཤིང་བརྟུངས་ཏེ་སྐབས་མའི་སྐབས་དང་ཕྱི་བྱུན་སེལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྲུང་གཤམ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་སངས་རྒྱལ་
ཉིད་རང་བྱུང་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱུན་པས་དཀྱིས་ཤིང་གནས་པར་མཐོང་ངོ་། །རིགས་ཀྱི་སྤྲུང་
གཤམ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱུན་པ་བསལ་བ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྐྱབ་བ་དང་། སེམས་ཅན་འདི་དག་རི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱུན་པ་ཐམས་ཅད་
ལས་གོ་ལ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་
ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་འགོ་བར་འགྱུར་སྐྱམ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་
བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་བསྟུན་ཏོ། །རི་ལྟར་འབྲུའམ་ས་ལུའི་འབྲས་ཀྱང་
རུང་། །ཅི་ཅེ་འམ་ནི་འོན་ཏེ་ནས་ཀྱང་རུང་། །རི་སྤིང་བར་དུ་དེ་དག་སྐབས་བཅས་པ། །དེ་སྤིང་བར་དུ་བྱ་བ་

མི་བྱེད་དེ། །དེ་དག་གི་ནི་བརྟུངས་ནས་སྤྱོད་བསམ་ལ་ན། །བྱ་བ་རྣམས་པ་མང་པོ་དག་གྱུར་བྱེད། །སྤྱིར་པོ་སྤྱོད་
 མ་ལྡན་པ་དེ་དག་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱ་བ་མི་བྱེད་དེ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་སངས་རྒྱས་
 ས། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་ཁེབས་པར་ངས་མཐོང་ནས། །ངས་ནི་དེ་དག་རྣམས་པར་སྦྱང་བ་དང་། །སངས་
 རྒྱས་སྦྱར་ཐོབ་བྱ་བྱིར་ཚོས་སྟོན་ཏེ། །སེམས་ཅན་ཀྱང་ལ་ང་འདྲའི་ཚོས་ཉིད་ནི། །ཉོན་མོངས་བརྒྱ་ཡིས་
 དགྲིས་ནས་གང་ཡོད་པ། །དེ་ནི་རྣམ་སྦྱང་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བུར། །རྒྱལ་བར་སྦྱར་འཇུག་བྱ་བྱིར་ཚོས་སྟོན་
 ཏེ།³⁴⁹ །ཞེས་དོན་དམ་རང་བྱུང་གི་བདེ་གཤེགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་གང་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 བཞུགས་པ་དེ་ཉིད་སྦྱང་གཞིར་གསུངས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པའི་
 སྦྱབས་ཀྱི་བྱུན་པ་བསམ་ལ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་དྲི་མ་བཞུན་ཏེ། །རིམ་པ་ལྟར་
 འཇུག་སྤྱིར་པོ་དང་བྱུན་པ་བཞིན་ནོ།།

ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་དུ། །རི་ལྟར་མི་ཡི་གསེར་གྱི་གར་བྱ་ནི། །ཉལ་ཉིལ་རྣམས་པའི་ནང་དུ་ལྟངས་ལྟར་ལ།།
 དེར་དེ་ལོ་ནི་མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཏུ། །དེ་ལྟར་གནས་གྱུར་མི་འདིག་ཚོས་ཅན་ནོ། །ལྟ་ཡིས་ལྟ་ཡི་མིག་གིས་དེ་
 མཐོང་ནས། །རྣམ་པར་སྦྱང་བྱིར་གཞན་ལ་སྦྱས་པ་ནི། །འདི་ན་རིན་ཆེན་མཚོག་གི་གསེར་ཡོད་པ། །རྣམ་
 པར་སྦྱངས་ལ་དེས་ནི་བྱ་བ་གྱིས། །དེ་བཞིན་ངས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱུར། །ཉོན་མོངས་རྣམས་
 ཀྱིས་ལྡན་རིང་རྟག་ཚོན་མཐོང་། །དེ་དག་གི་ནི་སྒོ་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཤེས། །རང་བཞིན་སྦྱང་བྱིར་ཐབས་ཀྱིས་
 ཚོས་སྟོན་ཏེ།³⁵⁰ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །འདིར་ཡང་རང་བཞིན་སྦྱང་བྱིར་ཞེས་པ་ལ་རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་
 ཀྱི་སྦྱ་སྟེ། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མེད་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །རང་བཞིན་གཞན་དུ་
 འཇུག་བའི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།³⁵¹ །ཞེས་པ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་པོ་འོ། །དེ་སྦྱང་ཞེས་པ་སྦྱང་
 པའི་གཞི་ཡིན་གྱི་སྦྱང་བྱའི་དྲི་མ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་
 སྤང་པོ་རྣམས་ནི་སྒོ་བྱུང་དྲི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འཇུག།³⁵² །ཞེས་སོགས་དང་། །སེམས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཏེ། །དྲི་མ་རྣམས་ནི་སྒོ་བྱུང་བ།³⁵³ །ཞེས་སོགས་རྒྱ་རྒྱུང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་དུ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དག་གཞན་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ། །དཔེར་ན་སྦྱ་ཚེལ་ལས་རྟའི་
 གཟུགས་སམ། །སྤང་པོ་ཚེའི་གཟུགས་སམ། །སྤང་མེད་ཀྱི་གཟུགས་སམ། །སྦྱེས་པའི་གཟུགས་དག་གཅིག་
 བྱས་ཏེ། །འདིམ་པའི་ནང་དུ་བཅུག་ནས་གཡོགས་ལ་བཞུ་སྟེ། །ཟག་པར་བྱས་ལ་གསེར་བཞུ་སྟེ། །ལྷ་བར་
 སྦྱར་བས་བཀའ་ནས་རིམ་གྱིས་གངས་བར་སྦྱར་བ་ན། །མཉམ་པར་གནས་པར་སྦྱར་བའི་གཟུགས་དེ་དག་

ཡང་། བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དང་དོན་གཅིག་པའི་རང་བྱུང་ཡི་ཤེས་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡི་ཤེས་
 དག་པར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་བའི་གཞིར་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། ལྷོ་དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡི་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལྷོ་དེས་རང་
 བྱུང་གི་ཡི་ཤེས་རྣམ་པར་སྤྱོད་བར་བྱེད་དེ་རང་བྱུང་གི་ཡི་ཤེས་ཐོབ་ནས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བྱེད་
 ཅིང་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ཚོས་ཀྱི་ལྷོ་རྣམ་པར་སྤྱོད་བ་དང་། ལྷ་འཇག་ལས་འདས་པའི་
 ལྷོ་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ལྷོ་ཉི་ཤེར་ལེན་དུ་ཡང་འཇུག།¹⁴⁸
 ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའོ།།

གཞན་ཡང་ཚོས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཅན་གྱི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དེ་བཞིན་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་གནས་པའི་གཞི་དང་དེ་སྤྱང་བའི་གཞི་
 ཡང་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱི་དེ་རྗེས། སྤང་བོ་ལྷ་དང་དབང་པོ་དུག་། སྤྱོད་མཚེད་དུག་དང་འབྱུང་ཚེན་ལ། །རང་
 བཞིན་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་དག་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་སྤྱང་བ།¹⁴⁹ །ཞེས་སྤང་བོ་ཁམས་སོགས་སྤྱང་
 གཞིར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེན། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སྤང་བོ་ཁམས་སོགས་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་འདྲ་དོན་དམ་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དང་དོན་གཅིག་ལ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་སྤྱང་བ།།
 ཞེས་པ་འདིས། མ་དག་པའི་སྤང་བོ་ཁམས་སོགས་ནི་སྤྱང་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཞེ་
 སྤང་ལ་སོགས་རྣམ་སྤྱོད་བ།¹⁵⁰ །ཞེས་དང་། འདིས་ནི་སྤང་བོ་སྤྱང་བར་བྱ།¹⁵¹ །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དངོས་
 པོའི་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་། རྣམ་པར་དེས་པས་སྤྱང་བར་བྱ།¹⁵² །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ལྷལ་རྣམས་རྣམ་སྤྱོད་བ།།
 དེས་ནི་བླ་མེད་རྟེན་པར་འགྱུར།¹⁵³ །ཞེས་སོགས་མང་པོ་ལ་ཡང་བདེན་གཉིས་རྣམ་དཔྱེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས།
 སྤྱང་བའི་གཞི་དང་། སྤྱང་བྱའི་དྲི་མ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་། དཔལ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སུ་ཡང་།
 ཚགས་སོགས་དྲི་མ་ལྡན་པའི་སེམས། །འགྱུར་བ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །དེ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་དག།
 རང་བཞིན་དྲི་མེད་དག་པའོ།¹⁵⁴ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་མང་པོར་སྤང་བོ་ཁམས་སོགས་སྤྱང་
 གཞིར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཚོས་རྣམས་
 ནི་སྤྱང་གཞི་དང་། མ་དག་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་སྤྱང་བྱ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་སྤྱང་གཞི་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ལ་
 ཡང་དྲི་མ་སྤྱང་དགོས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱང་འབྲས་སུ་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱང་གཞིར་བཞུགས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ལ་སྤྱང་གཞིར་བཞུགས་

པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱེས་འབྲས་སུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་
 དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱིན་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་
 ལ་བྱུང་བའི་ནམ་མཁའ་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
 དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གང་ཟག་གི་དབང་གིས་དྲི་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ལ་དྲི་མེད་ཀྱང་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེས་
 གཞི་ཡང་ཡིན་ལ་སྐྱེས་འབྲས་ཀྱང་ཡིན་པས་འགལ་འདུས་སྦྱོན་མེད་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་ལ་མཁམས་པར་བྱ་
 དགོས་སོ།།

ཉ དེ་རྣམས་གྱི་དོན་བསྐྱེད་ནས་བསྟོད་ཅིང་བྱུག་འཆལ་བ།

གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་ཀུན་གཞི་ཡེ་ཤེས་དབྱིངས། །འགའ་ཞིག་ལ་ནི་དྲི་མ་སྐྱེས་གཞིར་བཞུགས།
 །འགའ་ཞིག་ལ་ནི་དྲི་མ་བྲལ་གཞིར་བཞུགས། །དབྱེར་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱུག་འཆལ་འདུད། གཞི་ལ་
 སངས་རྒྱལ་ཏྲུ་ཏུ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སོ།། ༥༥

ལམ་གྱི་སྐབས།

ཁ དེ་ཐོབ་པར་རྣམ་པའི་ལམ་མཚོག་ཟབ་མོ་བསྟེན་ཚུལ། འདི་ལ་གསུམ།

༡ ཐེག་ཚེན་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ།

༡) ལམ་རྣམ་དག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚོན་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱལ་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་མི་འབྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་བདག་
 ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་ཆས་སུ་བཞུགས་ཀྱང་ལམ་ཚོགས་གཉིས་མི་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་
 ལུང་དྲི་མ་བསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་སྐྱེ་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་
 བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་འདིར་རྣམ་དག་ལེགས་པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཡང་། ལྟ་བུ་དང་སྒོམ་པ་
 དང་སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཚང་དགོས་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་བྱུན་མོང་བ་དང་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་གཉིས་སུ་ལེགས་པར་གནས་སོ།།

༡) རང་སྤོང་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་རྣམ་དག་བརྟན་པ།

དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་ལ་རི་བོང་གི་རྩ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་ལྟར་ཅིར་ཡང་མ་མེད་ཅིང་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ལྷ་བྱར་ཐག་ཚོད་པ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཤེས་བྱེད་རྣམས་ནི་བཀའ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་དབྱེ་མ་རིགས་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་སྤྱིར་དང་། འདིར་ཡི་གེ་མང་འགོ་བའི་སྤྱིར་མ་བྲིས་སོ།།

༡) རྟོག་མེད་སློབ་བྱུང་གི་སློབ་པ་རྣམ་དག་བརྟན་པ།

དེའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ཡང་བླ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་ལས་རིག་པར་བྱ་ཞིང་། ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་ཡང་། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ན་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བཞུགས་སོ། །དེ་ཡང་ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྷ་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ།^{༡༤༤} །ཞེས་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་ལྷ་རྒྱལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ནི་ཚོས་གང་ལ་ཡང་སློབ་པ་མེད་དོ།^{༡༤༥} །ཞེས་དང་། དུན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དུན་པའོ།^{༡༤༦} །ཞེས་དང་། ཚོས་ཀྱང་སྟོང་བར་བྱ་ན་ཚོས་མ་ཡིན་པ་སྟོང་པ་ལྷ་ཅི་སློབ།^{༡༤༧} །ཞེས་སོགས་དང་། འདུ་ཤེས་རྒྱ་རོལ་ཡིན་ཞེས་འདྲེན་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས། །འདུ་ཤེས་རྣམ་པ་གསེག་ནས་སྟོང་པ་ཕ་རོལ་འགོ།^{༡༤༨} །ཞེས་སོགས་དང་། སླེ་བ་མེད་དང་སླེ་བ་གཉིས་གར་མི་རྟོག་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕྱིན་མཚོག་སྟོད་པ་ཡིན།^{༡༤༩} །ཞེས་དང་། སུང་འདི་སྟོང་ཞེས་རྟོག་ན་འང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །མཚན་མ་ལ་སྟོད་སྟེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན།^{༡༥༠} །ཞེས་དང་། ལྷ་ཚོགས་འདུ་ཤེས་བྱལ་ཞིང་ཉེ་བར་ཞི་སྟོད་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཚོག་སྟོད་པ་ཡིན།^{༡༥༡} །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོས་གང་ལ་ཡང་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། དེ་དག་གི་མཚན་མ་དང་རང་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་^{༡༥༢} །ཅེས་སོགས་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་དང་དུས་གསུམ་དང་ཁམས་གསུམ་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སློབ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།^{༡༥༣} །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ཅི་ནས་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་མི་རྒྱ་བ་དེ་ལྟར་བསྟོམ་པར་བྱའོ།^{༡༥༤} །ཞེས་དང་།

ཚོས་གང་ལ་ཡང་བདེ་སྤྱད་དང་། ཉམ་མི་ཉམ་དང་། བདག་ཡོད་མེད་དང་། ཞི་མ་ཞི་དང་། ལྷོང་
 མི་ལྷོང་དང་། མཚན་མ་ཡོད་མེད་དང་། ལྷོན་བ་ཡོད་མེད་དང་། འདུས་བྱས་མ་བྱས་དང་། ལྷོ་མི་ལྷོ་དང་།
 འགག་མི་འགག་དང་། དབེན་མི་དབེན་དང་། དགོ་མི་དགོ་དང་། ལ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོད་མེད་དང་། ཟག་པ་
 ཡོད་མེད་དང་། ཉོན་མོངས་བ་ཡོད་མེད་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་
 བྱང་དང་། བརྩོན་མི་བརྩོན་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་མཐོང་ཞིང་མི་དམིགས་ལ། མི་འཛིན་པ་དང་། མི་
 སེམས་པ་དང་། མི་སྒྲོམ་པ་དང་། མི་གནས་པ་དང་། མི་འབྲེ་བ་དང་། མི་ཆགས་པ་དང་། མི་ཞེན་པ་དང་།
 ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། མི་སྦྱོར། མི་འབྲེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མང་པོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བཀའ་
 བསྟུལ་བ་རྣམས་རབ་ཏུ་གྲགས་མོད་ཀྱི། དཔལ་ལྷན་ས་བརྩུ་བ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་དང་ལྷན་པར་བྱས་ཏེ་
 བལྟ་བར་བྱའོ། །དེས་ན་འདིར་རྒྱ་ཆེར་མ་བྲིས་སོ།།

༥) དེ་ལ་མན་ངག་གི་གནད་ཟབ་མོ་དགོས་པར་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་མི་སྒྲོམ་པའི་རྒྱུ་ལ་གྱིས་བསྒྲོམས་པ་ན། དེ་ན་ཆེན་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞི་གནས་
 དང་ལྷག་མཐོང་རྒྱུ་དུ་རྒྱུད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་མང་པོ་སྦྱེ་བ་ལ་ནི། དཔལ་ལྷན་འགག་པ་དང་ཕ་ཚེང་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ།།

༦) ཐུན་མོང་གི་སྒྲོམ་པ་དང་སྦྱོད་པ་རྣམས་དག་ཉིས་གཞན་དུ་བསྟན་པ།

བྱམས་སྦྱིང་རྗེ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེ་དང་། ལྷོད་དེ་མ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོག་པ་
 དང་བཅས་པའི་སྒྲོམ་པ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་དུ་གྲགས་པའི་བྱིར་དང་། འདིར་ཡི་གེ་མང་དུ་དོགས་
 པའི་བྱིར་མ་བྲིས་སོ། །ཐུན་མོངས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོད་པ་ཡང་གཞན་དུ་བསྟན་པར་བྱའོ།།

༧) འདིར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་བྱེན་ས་རྒྱུད་པ།

དེ་ལྟར་ལུས་སེམས་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པས་ཕ་ཚེང་ཤིང་རྒྱུད་སེམས་འགགས་པ་ན་ཞི་གནས་
 དང་ལྷག་མཐོང་རྒྱུ་དུ་རྒྱུད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལེགས་པར་སྦྱོས་པའི་ཚེ། ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཡང་དག་
 པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཤིང་། མེད་པ་ལ་ཡང་མེད་པར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་
 ཤེས་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་པར་དག་པ་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་དང་བཅོས་མ་དང་། གཉུག་མ་དང་གྲོ་སྤར་བ་དང་།

སྒྲིང་པོ་དང་བྱུན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་དང་། ལྷ་དང་བཙུན་དང་སྤྲེལ་མེད་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་
རྣམ་པར་སྤྲེལ་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏུ་དང་། སྤྱི་ནང་གཞན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་
རྣམ་པར་སྤྲེལ་བའི་གསང་སྤྲུགས་ཟབ་མོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏུ་དོ་འཕྲོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།

ཡ) དེ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་དོན་ཤེས་དགོས་པར་བརྟན་པ།

དེ་ཅི་འདྲི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དོན་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ཡིད་
བཞིན་ཚོར་སྤྲི་བའི་མ་དགས་པ་དང་ཕྱ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བ་རྣམས་སྤྱོད་བར་མཐུན་ཞིང་། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་
དང་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དེས་དོན་ཟབ་མོ་སྒྲོམ་པའི་སྡོན་འགོ་དང་ཡང་རྗེས་སུ་མཐུན་ལ། འཁོར་ལོ་གཉིས་
པ་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་ཡང་མཐུན་
ཞིང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ནི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་སྤྱེས་པ་ན་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་ལེགས་པར་
སྤྲེ་སྤྲོད་པ་གསང་སྤྲུགས་ཟབ་མོ་དང་ཡང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ།

1) འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་དྲི་མ་རིམ་གསུམ་སྤྱོད་རྒྱལ་དཔེ་ཡིས་བརྟན་པ།

དེ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་དྲི་མ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་སྤྱོད་བཞི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བརྟན་པའི་མདོར། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་སྤྲེད་པར་འཁོར་སྤྱོད་མཁུ་མཁུ་
པ་ཚོར་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས་ཚོར་སྤྱི་ལོ་ལྟ་སྤྲེད་པའི་རིགས་ལས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་ཚོར་
སྤྱི་ལོ་ལྟ་སྤྲེད་པའི་ལྷན་ལྟེ་ལན་རྒྱུ་ཚོན་པོས་སྤངས་ནས་སྤྲི་འེ་བས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་
བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྟོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཟས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་སྤྲེད་པའི་ཚོར་
བལ་གྱི་ལ་བའི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བརྟོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྲུག་ཆེན་པོའི་ཁུ་བ་ལ་ཡང་སྤངས་ནས་རས་སྤྲེད་མོས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བས་ཡོངས་སུ་
སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་སྤྲུངས་ཏེ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་ན་བེ་རྒྱུའི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རིགས་
ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྟ་སྤྲེད་པའི་ཚོར་གཤེགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁུ་ནས། མི་
རྟག་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དང་བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་ཡིད་འཕྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་
བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤྱོད་བསྤྲེད་པར་མཛད་དེ་འཕགས་པའི་ཚོས་འདུ་ལ་བ་ལ་འཕྲུང་བར་
མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟོན་པ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་

དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སློན་པ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་རྟོགས་པར་མཛད་དོ།།
 དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྗོན་པ་འདོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་བྱེད་མི་ལྡོག་པའི་ཚོས་
 གྱི་འཁོར་ལོའི་གཏམ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཚན་གྱི་
 སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ།། །ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་ན་ནི་སྲ་ན་མེད་པའི་ཡོན་གནས་ཞེས་བརྗོད་དོ།།^{༡༥༦} །ཞེས་གསུངས་ལ།

(༤) འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ་གཏན་ལ་དབབ་པ།

འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་བྱང་དོན་དང་དེས་དོན་གང་ཡིན་པ་དང་། ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་
 གསལ་བར་སྟོན་པར་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི། དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་པའི་
 མདོར། དེ་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གྱིས་འདི་སྐད་
 ཅེས་གསོལ་ཏེ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དང་བོར་ཡུལ་ལྷ་ར་ཅ་སི་བྱང་སྤོང་སྤྱི་བའི་རི་དྲུགས་གྱི་ནགས་སུ་
 ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པར་བརྟན་པས་
 ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་རླད་དུ་བྱུང་བ་སྟོན་ལྟར་གྱུར་པའམ་མིར་གྱུར་པ་སུས་ཀྱང་ཚོས་དང་མཐུན་པར་
 འཛིག་རྟེན་དུ་མ་བསྐྱོར་བ་གཅིག་རབ་ཏུ་བསྐྱོར་ཏེ། བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་
 ཡང་སྲ་ན་མཚིས་པ་སྐབས་མཚིས་པ་བྱང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་ལ། བཙོམ་
 ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོས་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒམས། སྟེ་བ་མ་མཚིས་པ་དང་། འགག་པ་
 མ་མཚིས་པ་དང་གཞོད་མ་ནས་ཞིབ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒམས་
 བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཆེས་ངོ་མཚར་རླད་
 དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་
 ཡང་སྲ་ན་མཚིས་པ། སྐབས་མཚིས་པ་བྱང་བའི་དོན་རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ལགས་གྱི། བཙོམ་
 ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོས་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཚིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒམས། སྟེ་བ་མ་མཚིས་པ་ཉིད་དང་
 འགག་པ་མ་མཚིས་པ་ཉིད་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞིབ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱང་ན་ལས་
 འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒམས་ནས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་རྣམ་
 པར་བྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་རླད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱོར་ཏེ་བཙོམ་ལྡན་
 འདས་གྱིས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི་སྲ་ན་མ་མཚིས་པ། སྐབས་མ་མཚིས་པ་དེས་པའི་དོན་

ལགས་ཏེ། རྩོད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་
 ཉིད་མ་མཚེས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱམས། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལས་
 བརྒྱམས་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ངེས་པའི་དོན་བརྟན་པ་འདི་རིགས་ཀྱི་སྤུངས་རིགས་ཀྱི་སྤོམ་གང་
 གིས་ཐོས་ནས་མོས་པར་བགྱིད་པ་དང་། ཡི་གེར་འབྲིར་སྤོམ་བ་དང་། ཡི་གེ་བྲིས་ནས་ཀྱང་འཆར་བ་དང་
 རློག་པ་དང་མཚོན་པ་དང་ཡང་དག་པར་འབྱེད་པ་དང་། ལུང་ཚོད་པ་དང་ཁ་དོན་བགྱིད་པ་དང་སེམས་པ་
 དང་བསྐྱོམ་པའི་རྣམ་པས་སྦྱོར་བར་བགྱིད་པ་དེ་བསོད་ནམས་ཇི་ཅམ་ཞིག་སྦྱེད་པར་གྱུར་པ་ལགས། དེ་
 རྒྱན་ཅེས་གསོལ་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ལ་
 འདི་རྒྱན་ཅེས་བཀའ་བརྩམས་ཏེ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་རིགས་ཀྱི་སྤུངས་རིགས་ཀྱི་སྤོམ་དེ་ནི་བསོད་
 བམས་དཔག་ཏུ་མེད་གངས་མེད་པ་བསྦྱེད་དེ། དེའི་དཔེ་བྱ་བར་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། །འོན་ཀྱང་མདོར་
 བརྩམས་ཏེ་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སེན་མོའི་ཕྱེ་མོ་ལ་
 གནས་པའི་སའི་རྩལ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ས་ལ་གནས་པའི་སའི་རྩལ་རྣམས་དང་བསྐྱབ་ན་བརྒྱའི་ཆར་
 ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོ་ཞིང་སྟོང་གི་ཆ་དང་འབྲུ་མ་གྱི་ཆ་དང་གངས་དང་ཆ་དང་བགྱང་བ་དང་དཔེ་དང་རྒྱ་ར་
 ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོའོ། །བ་ལང་གི་རྗེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རྒྱ་དང་བསྐྱབ་ན་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་
 བར་མི་འགོ་བ་ནས་རྒྱའི་བར་དུ་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོའོ། །དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་དེ་བཞིན་དུ་ངས་དྲང་
 བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྟེ་ལ་མོས་པ་ནས་སྐོམ་པའི་རྣམ་པ་ལ་³²¹སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་བར་གྱི་བསོད་ནམས་གང་
 བཤད་པ་དེ་ནི་ངེས་པའི་དོན་བརྟན་པ་ལ་མོས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་གྱུབ་པ་ནས་སྐོམ་པའི་རྣམ་པས་སྦྱོར་
 བ་ལས་ཡང་དག་པར་གྱུབ་པའི་བར་གྱི་བསོད་ནམས་འདི་དང་བསྐྱབ་ན་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོ་
 བ་ནས། རྒྱའི་བར་དུ་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགོའོ། ³²² །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པའི་ཚེ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་དགོས་
 པས། ལུལ་ཅན་འཛིན་པ་འགོག་པའི་དོན་དུ་ལུལ་ཐམས་ཅད་དགག་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་མ་
 གྲུབ་པ་དང་དཔེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ལྟར་མཛད་ཀྱི། ཡོད་
 མེད་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་ལྟར་མཛད་པ་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་
 སྟོས་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་པའི་ཞི་གནས་
 ལྷག་མཛོད་ཟུང་འཇུག་གི་ཉིང་འཛིན་སྦྱེས་པ་ན་ཡོད་མེད་དང་སྟོང་མི་སྟོང་ལ་སོགས་པར་བྱེ་ནས་བརྟན་
 ཅིང་རི་ལྟར་གནས་པ་དང་། རི་ལྟར་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་རོ་སྦྱོད་པ་དགོས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་མ་གྲུབ་པ་

ལ་སོགས་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་གྱི། མེད་ཅིང་སྤོང་བ་དང་དེ་དག་གི་གཞི་ལ་སོགས་པ་མེད་དགག་གི་གཞི་
 ལ་མ་ཡིན་དགག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་གཅོད་ཀྱི་གཞི་ལ་ཡོངས་གཅོད་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོན་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤངས་པའི་གཞི་ལ་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་རྟོགས་པ་ལྟན་
 གྲུབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་ནི་ལེགས་པར་རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་
 སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པར་དགོས་པའི་དབང་གིས་རང་སྤོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་སྤོང་དུ་
 རྫོན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལེགས་པར་སྐྱེ་སྤྱོད་འགལ་མེད་པར་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འགའ་
 ཞིག་གིས་སྐྱོན་མཚེས་པ་སྐབས་མཚེས་པ་དྲང་བའི་དོན་ལགས་ཏེ་རྩོད་པའི་གཞི་འམ་ཚོག་གི་གནས་སུ་
 གྱུར་ཞེས་གསུངས་ལ། འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་ནི་དེ་དག་ལས་བརྒྱུ་གནས་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ལེགས་པར་
 སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྐྱོན་མ་མཚེས་པ། སྐབས་མ་མཚེས་པ་དེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ་རྩོད་
 པའི་གཞི་འམ་ཚོག་གི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་པའོ།།

༡༠) དེ་ལ་འཇུག་པའི་ལོག་རྟོག་མང་པོ་བསལ་བ།

འདིར་ཁ་ཅིག་མདོ་འདི་དྲང་དོན་དུ་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མེད་ཅིང་།
 རིགས་པ་ཡང་མེད་ལ། དེས་དོན་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འཁོར་ལོ་བར་པ་
 དབྱམ་ཡིན་ཞིང་ཐ་མ་སེམས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བར་པ་དེས་དོན་དང་ཐ་མ་དྲང་དོན་དུ་གནས་པ་ཉིད་གྱིས་
 གཞོད་དོ་ཞེན། འདི་ནི་ཏ་ཅང་ཡང་མི་རིགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་སེམས་ཙམ་གྱི་རང་གཞུང་ཡིན་
 པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་སེམས་ཙམ་ལས་འདས་པར་སྤོན་པ་དང་དབྱུ་
 མ་ཆེན་པོ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་སྤོན་པ་དང་། རོ་རྗེའི་ཐེག་པ་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་སྤོན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ལུང་འདི་ཉིད་ནས་ཀྱང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་
 དང་མ་འགགས་པ་དང་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་བ་ལས་འདས་པ་སྤོན་པར་
 གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་གྱིས་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ།།

གལ་ཏེ་འཁོར་ལོ་གཉིས་པར་ཤར་ཕྱིན་སྤོན་པའི་ཕྱིར་དེས་པའི་དོན་དང་སྐྱོན་མེད་པ་ཡིན་པ་ལ་
 དེ་ལས་བརྒྱུ་གནས་པར་བརྟན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་ལུང་འདི་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེན། འདི་ནི་ལེགས་
 པར་མ་བརྟགས་པའི་ཚོག་སྟེ། ཤར་ཕྱིན་སྤོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དྲང་དོན་དང་སྐྱོན་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་
 རྫོན་པ་མ་ཡིན་གྱི་རང་སྤོང་མ་ཡིན་པ་རང་སྤོང་དུ་སྤོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་

ལྟར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་སྐྱེས་མ་འགགས་གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པར་ཡང་སྟོན་ཅིང་། རྩོམ་ཐོག་པར་ཡང་སྟོན་ཏེ་མི་གསལ་བ་དང་གསལ་བ་དང་རབ་ཏུ་གསལ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་གི་དོན་ལ་སྐོང་སྤྲོད་པ་དང་མ་སྐོང་སྤྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་ནི་ཆེ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་ཡང་ཡོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱབ་ཡོད་མེད་དང་སྐྱབས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡང་གཞུང་ལུགས་དེ་དག་ཏུ་མཐར་ཐུག་ཟབ་མོའི་དོན་མི་གསལ་ཞིང་མ་རྩོགས་པ་དང་གསལ་ཞིང་རྩོགས་པ་ལ་སོགས་པར་སྟོན་པའི་བྱུང་བར་ལས་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་དོ་བོ་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་དོན་གྱི་དོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩོམ་ཐོག་པར་དང་ཡང་འཁོར་ལོ་^{༡༡}འདི་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དོན་གྱི་དོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་སྐོང་སྤྲོད་དང་།^{༡༢} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གང་དུ་རི་ལྟར་གཅིག་ཅེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གཅིག་སྟེ། རྩོམ་ཐོག་ཐོག་མའི་དང་། རྩོམ་ཐོག་མའི་མེད་དང་། ཐུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷོ་ཚོགས་ལུས་དང་རྩོམ་ཐོག་མེད་པ་དང་རྩོམ་ཐོག་མའི་དང་མེད་པ་དང་མེད་པ་དང་མེད་པ་དང་གསང་བ་དང་གསང་ཆེན་དང་རྒྱ་སྐྱེས་དང་མཁའ་ཁབ་མས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དང་ལྷ་དམ་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་དག་པའི་བདག་དང་རང་བཞིན་འོད་གསལ་པའི་སེམས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སེམས་དང་དོན་དམ་བྱང་རྒྱ་བ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེ་ལོ་ན་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཉིད་རང་གིས་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དོན་དམ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཅམ་མོ། ཞེན་འདི་ཡང་དོན་དང་མི་མཐུན་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྐོབ་དཔོན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱང་པོས། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །བརྒྱུ་བྱ་དོན་དེ་དང་ལྡན་པས། །གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེའི་སྐྱེ་ཡིན།^{༡༣} །ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་ནི་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་དང་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ།

དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བཅའ་པོ་མིན་གྱིར་རང་རིག་ཉིད།¹¹⁹ །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུང་དང་
རིགས་པ་རྣམས་དག་མང་པོས་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ།།

འདིར་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཞེས་པ་ལ་གང་དང་གང་གཉིས་སུ་མེད་ན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རང་
བྱུང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པར་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་གིང་རོ་མཉམ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་གི་སྟོང་ཉིད་སྟོང་
རྗེ་དང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་དང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཟུང་འཇུག་རོ་གཅིག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་མཐར་ཐུག་ན་
གནས་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པ་དང་། དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་
ལྟ་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་དེ་ནི་གཞི་ཤེར་ཕྱིན་དང་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དང་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་ངོ་བོ་
དབྱེར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་མདོར་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་དང་དེ་དག་སྟོན་པའི་གཞུང་ལ་ནི་བཏགས་
པ་ཅན་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་དབྱེས་ཆེན་པོ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་ཅིག་སྟེས་སྟོར་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་
ཅད་དང་མཉམ་པར་སྟོར་བ་དང་རྫོང་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་དང་བདེ་དབྱིས་དང་གསང་
འདུས་དང་དུས་ལའོར་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གཏོགས་པ་རི་སྟེད་གསུངས་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཡང་། གཞུང་དང་ལམ་གང་ཡིན་པ་བཏགས་པ་བ་དང་། གཞི་དང་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་གང་
ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་པ་ཉིད་དུ་དོན་ལ་གནས་ཏེ། འདི་ནི་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་མཐར་ཐུག་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྤྱི་འགྲེལ་ཆེན་པོ་དང་། རྫོང་རྗེའི་ཚིག་ཏུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདུད་འགོ་ལ་ཆེན་པོ་དང་།
དགོངས་ཏེ་གསུངས་པ་འཕམ་དགོངས་ཆེན་ཟབ་མོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དེ་
དག་དེ་ལྟར་རྒྱལ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྟོང་མ་སྟེ་བཅོམ་གྱི་བག་ཆགས་སྤངས་ནས་རྟོན་པ་བཞི་དང་ས་བཅུ་
བ་རྣམས་ཀྱི་མན་དག་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་སྟོན་མེ་བཟང་པོ་ལ་རྟེན་དགོས་སོ།།

༡ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བུ་བཞུད་པར་དུ་བཤད་པ།

༡) བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ།

དེའི་སྤྱིར་འཁོར་ལོ་སྤྱི་མ་གཉིས་དང་རྫོང་རྗེའི་ཐེག་པའི་དོན་གཅིག་མོད་ཀྱི་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན། ལ་
སྟོང་བ་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་མཐུན་པར་རྟོག་མེད་སྟོོས་བུལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་
རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གན་འབྱེད་པའི་ཚོ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དང་རྫོང་
རྗེའི་ཐེག་པ་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྟེ་སྟོང་སྟེ་རོ་སྟེ་དཔེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཚང་ལ་མ་ནོར་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་

ན་འདིར་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་མེད་དང་། རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྤོང་མི་སྤོང་དང་། རྣམ་གཅོད་ཡོངས་གཅོད་
དང་། མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་དང་། སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་གཤེས་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་
བཞིན་དུ་ལུགས་པར་སྐྱེ་བ་སྐྱེན་པར་བྱའོ།།

༡) བཤད་པའི་དོན་དངོས། འདི་ལ་ལྟ།

(༡) སྤོང་མི་སྤོང་དང་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པས་རང་སྤོང་འདི་ལས་གཞན་པའི་སྤོང་ཉིད་ཟབ་མོ་བྱུང་ཚུལ།

<༡> སྤོང་ཚུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་དུམ་མདོར་བསྟན་པ།

[༡] ཚེས་དང་ཚེས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོས་སྤོང་མི་སྤོང་དུ་བྱེ་བ།

དེ་ཡང་ལྷ་དུམ་གྱི་རའི་མེ་རྟོག་ལྟར་དགོན་པ་སོར་བྱེད་གི་མདོར། སོར་མོའི་བྱེད་བས་འཇམ་
དཔལ་ལ་སྐྱས་པ། འཇམ་དཔལ་ཁྱེད་སྤོང་པ་ཚེན་པོ་མཐོང་བའི་མཚོག་ན། འཇིག་རྟེན་ན་སྤོང་པ་མཐོང་བ་
གང་ཡིན། སྤོང་པ་སྤོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི། ཤེས་པ་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ལྟར་དུ་སྐྱོས་ཏེ་འདི་ཐེ་ཚོམ་ལྟར་
དུ་ཚོད་ཅིག །དེ་ནས་འཇམ་དཔལ་ག་ཞོན་རྒྱར་གྱུར་པས། སོར་མོའི་བྱེད་བ་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་དེ་སྐྱས་པ།
སངས་རྒྱལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་མཚན་ཉིད་མེད་པའོ། །སངས་རྒྱལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ནམ་
མཁའ་མཚན་མ་མེད་ལས་སྐྱེས། །སངས་རྒྱལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་གཟུགས་མེད་གྱུར་པའོ།།
ཚེས་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ། །ཡེ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱ། །གཟུང་དུ་མེད་ཅིང་རེག་ཏུ་མེད། །ཚགས་མེད་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་གཤེགས།།
ཐར་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད། །ཐར་པ་སངས་རྒྱལ་དེ་བཞིན་གཤེགས།།
སྤོང་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་དག །སོར་བྱེད་ཁྱེད་ཀྱིས་ག་ལ་ཤེས། །དེ་ནས་སོར་མོའི་བྱེད་བས། འཇམ་དཔལ་
ག་ཞོན་རྒྱར་གྱུར་པ་ལ་སྐྱར་འདི་སྐྱད་ཅེས་སྐྱས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སྤྱིན་ཚེན་པོ་ལས་ཚར་རབ་ཏུ་བབ་
པ་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱིས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱིས་སེར་བའི་འབྲུ་བྲངས་ཏེ། རོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བེ་རྒྱུ་བསམས་
ནས་བྱིམ་དུ་ཁྱེར་བ་དང་། ཉ་ཅང་གང་ཚེས་ནས་བཟུང་མ་བུས་ཏེ་གཏེར་ཏུ་བྱའོ་སྐྱམ་ནས། ལུས་པའི་ནང་
དུ་ལུགས་པར་བཅུག་པ་དང་། སེར་བའི་རིལ་བུ་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་སྤོང་པའོ་སྐྱམ་སྟེ་ཅང་མི་ཟེར་བར་གྱུར་
པ་དེ་བཞིན་དུ། བཅུན་པ་འཇམ་དཔལ་གིན་ཏུ་སྤོང་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱོམས་གིང་། སྤོང་པར་ཟབ་ཏུ་བསམས་
པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཞིག་པ་མི་བཟོད་པར་མཐོང་ངོ་། །ཐར་པ་སྤོང་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་སྤོང་པར་མཐོང་ཞིང་
རྟོག་གོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། སེར་བའི་རིལ་བུ་རོར་བུའོ་སྐྱམ་དུ་བསམས་ནས། རོར་བུ་ཡང་སྤོང་པར་སྐྱོམ་

བ་དེ་བཞིན་དུ། རྩོད་ཀྱང་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ལ་སྤོང་བར་སེམས་ཏེ། ཚོས་སྤོང་བར་མཐོང་ནས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ལ་ཡང་སྤོང་བར་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། སྤོང་པའི་ཚོས་ཀྱང་གཞན། སྤོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ཏེ། སེར་བའི་རིལ་སུ་ལྟ་བུར་ཉོན་མོངས་པ་བྱེ་བ་ནི་སྤོང་བའོ། །སེར་བའི་རིལ་སུ་ལྟ་བུར་མི་དགོ་བའི་ཚུགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ནི་ལྗུར་དུ་འཇིག་གོ། ཞོར་བའི་རྒྱུ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ནི་རྟག་པ་སྟེ། ཐར་བའི་མཐའ་ཡང་ཞོར་བའི་རྒྱུ་བཞིན་ཞོ། །ནམ་མཁའ་ཡང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཞུགས་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུགས་མེད་པ་ཡིན་ཞོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐར་བ་ཡང་གཞུགས་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐར་བ་གཞུགས་མེད་པ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ཐར་བའི་མཚན་ཉིད་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ། དབྱེ་བ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མ་བྱེད་ཅིག །འཇམ་དཔལ་གང་གྲོང་རྩེར་བརྟེན་གསུམ་པའི་ཁྱིམ་སྤོང་བ་ནི་མི་མེད་པས་སྤོང་ངོ། །སུམ་པ་ནི་རྒྱ་མེད་པས་སྤོང་ངོ། །ཀྲུང་ནི་རྒྱ་མི་འབབ་པས་སྤོང་ངོ། །ཅི་གྲོང་གི་བར་སྐབས་ཁྱིམ་མེད་པ་ལ་སྤོང་བ་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། ཅི་ཁྱིམ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཡིན་ནམ། ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་མ་ཡིན་གྱི་མི་མེད་པས་སྤོང་བ་ཞེས་བྱའོ། ཅི་སུམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཡིན་ནམ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མེད་པས་སྤོང་བ་ཞེས་བྱའོ། ཅི་ཀྲུང་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཡིན་ནམ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མི་འབབ་པའི་ཕྱིར་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཐར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤོང་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་དཔལ་བའི་ཕྱིར་ཐར་བ་སྤོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྟར་འདས་ནི་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་དཔལ་ཞིང་ཉོན་མོངས་པ་བྱེ་བའི་མི་དང་ལྟ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཀྱི་མ་བརྩུན་པ་འཇམ་དཔལ་ནི་སྤྱང་བའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་དེ། སྤོང་བ་དང་མི་སྤོང་བའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་མི་ཤེས་སོ། །གཙུག་ལུ་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བསྐྱམ་སྟེ། གཙུག་ལུ་པའི་སྤྱང་མ་བྱོད་ཅང་མ་ཟེར་ཅིག ^{༡༤} ཅེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤོང་བ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ནི། སོར་བའང་རྩོད་ཀྱིས་ག་ལ་ཤེས་ཞེས་པའི་མཐར་ཐུག་པས། འགའ་ཞིག་གི་འདོད་པ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཅིར་ཡང་མེད་པའི་རང་སྤོང་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་གྱིས་མཁུན་བཞིན་དུ། རང་སྤོང་གཞན་སྤོང་གི་རྩུང་པར་གཏུག་ལ་འབབ་པའི་ཕྱིར་གྲོང་བསྐྱང་བའོ། །དེ་ནས་སོར་མོའི་ཕྱང་བས་སེར་བའི་རིལ་སུ་ལྟ་བུས་མེད་པར་སོང་བ་དཔེར་མཛད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་དགོ་བའི་ཚོས་རྣམས་སྤོང་བར་བསྟན་པ་འདི་ས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱུ་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་ངོ་བོས་སྤོང་བར་བསྟན་ལ། ལྷོ་ནས་མེད་པར་འགོ་བམ་ཡིན་པའི་ཞོར་བའི་རྒྱུ་དཔེར་མཛད་ནས་ཐར་བའི་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་མི་སྤོང་

པར་བསྟན་པ་འདི་ས་ནི་དོན་དམ་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེན་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་
 པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །ཁྱིམ་སྟོང་པ་དང་བྱམ་པ་སྟོང་པ་དང་གྲུང་སྟོང་པ་དཔེར་མཛད་ནས། ཉེས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་འདི་ས་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ཐར་པ་གཞན་སྟོང་དུ་བསྟན་ཏོ། །ཐར་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་།^{༡༧} སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་ནི་སྟོང་པ་མ་ཡིན།^{༡༨}
 ཞེས་པ་དང་། སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ཏེ།^{༡༩} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྟོང་པར་བཤད་
 པ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་རང་གིས་རང་མི་སྟོང་ཞེས་པའི་དོན་དེ་མདོ་རྒྱུད་གཞན་མང་པོར་སྟོང་པ་
 མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། མི་སྟོང་ཞེས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།།

འཇགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ནི་རང་སྟོང་གཞན་སྟོང་གཉིས་གཤེགས་པར་མཁྱེན་མོད་ཀྱི་མི་
 མཁས་པ་དག་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་འདོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གཅེར་བུ་པ་དང་མཚུངས་
 པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བའི་རང་སྟོང་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་
 པར་སྤྲེ་རྟེན་སྐྱེ་བ་ལ་སྟོས་ནས་སྤྱང་མ་ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཅུན་པ་འཇམ་དཔལ་ནི་སྤྱང་བའི་སྤྱད་པ་
 སྟོད་དེ། སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་མི་ཤེས་སོ། །གཅེར་བུ་ལ་ཡང་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་སྐྱོམ་རྟེ་
 གཅེར་བུ་པའི་སྤྱང་མ་ཁྱོད་ཅང་མ་ཟེར་ཅིག་^{༢༠} ཅེས་པ་དང་། བཅུན་པ་འཇམ་དཔལ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་བསྐྱོམས་ཤིང་། སྟོང་པར་ཟེབ་ཏུ་བསམས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཞིག་པ་མི་བཟོད་པར་མཐོང་ངོ་། །ཐར་
 པ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་སྟོང་པར་མཐོང་ཞིང་རྟོག་གོ་^{༢༡} ཞེས་དང་། ཁྱོད་ཀྱང་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་
 ལ་སྟོང་པར་སེམས་ཏེ་ཚོས་སྟོང་པ་མཐོང་ནས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ལ་ཡང་སྟོང་པར་འཇིག་པར་བྱེད་
 དོ། ^{༢༢} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དཔུང་མི་བཟོད་ཅིང་མཐར་འཇིག་པའི་ཚོས་ཅན་རང་རང་ངོ་བོ་ས་
 སྟོང་པའི་རང་སྟོང་ལ་ཟེབ་མོ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོགས་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་པ་རྣམས་ལ་
 གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱལ་རྟོག་པ་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཐར་པ་གཞུགས་ཡིན་པ་
 དང་ནམ་མཁའ་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཞུགས་ཡིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ནི་གཞུགས་སོགས་གཞན་
 དང་། གཞུགས་སོགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་
 གཞུགས་སོགས་དང་། ལམས་གསུམ་དང་དུས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་གཞུགས་སོགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་
 པ་འཚད་པར་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་རིག་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་རྣམས་ནི་རྟོག་པར་སྤོ།།

གཞན་ཡང་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ལུགས་མདོ་འདི་ཉིད་ལས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསལ་པར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དུ་མའི་མདོ་སྤེ་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ནི་ངེས་པར་མཐོང་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་སོར་སྤེད་

ཅན་ནི་སྤྲིག་ཅན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེའི་དག་བཞིན་མི་བདེན་ནོ་སྐྱམ་དུ་ཡང་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་
 སངས་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཞིང་འདི་ནས་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་གང་གྲུའི་སྐྱེད་དུ་གུ་ཕྱུ་ཕྱུ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་མ་
 ལྟོད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་འདས་པ་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཡོད་ལ།
 དེ་ན་འཛིག་ཏེན་ཐམས་ཅད་མཐོང་ན་དགའ་བ་མངོན་པར་འབགས་པ་བརྩོན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་
 རྒྱལ་བཞགས་པར་བཤད་ཅིང་དེ་སོར་སྲེང་ཅན་དུ་སྐྱེལ་བར་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།^{༡༧}

[༡] དེ་ཉིད་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པའི་སྟོང་པར་གསུངས་སྐྱེལ།

གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་ཡིན་ན་རྣམ་གྲོལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་རང་སྟོང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེ་
 འདོད་ན་དེ་འང་ཅང་མེད་དུ་འགྱུར་བས། སུ་སྟེགས་གཅེར་སུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། མུང་འདས་ཆེན་པོའི་མདོར། གཞན་ཡང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་མི་སྟོང་པའི་སྟོང་པའོ།།
 སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པའོ། ཅི་ཡང་མེད་པ་ནི་སུ་སྟེགས་ཅན་གཅེར་སུ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལྟ་བུའོ། །གཅེར་སུ་བ་ལ་ནི་ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མེད་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པས་མི་སྟོང་པའི་སྟོང་པའོ། །མི་སྟོང་པའི་
 སྟོང་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ།།
 གཞན་ཡང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་མི་སྟོང་པའོ། །དབེར་ན་རྒྱ་དང་མར་དང་ཞོ་དང་ཆང་དང་སྐྱང་ཅིའི་སྟོད་རྗེ་ལུ་
 ལྟ་བུ་རྒྱ་དང་མར་དང་ཞོ་དང་ཆང་དང་སྐྱང་ཅི་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་རྗེ་ལུ་ཞེས་འདོགས་ཏེ་རྗེ་ལུ་དེ་
 ལ་ནི་སྟོང་ཞེ་འམ་མི་སྟོང་ཞེས་གདགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་ལ་སྟོང་ཞེས་བྱར་ནི་གཞུགས་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་
 བྱ་མེད་ཅེས་གདགས་སུ་མི་རུང་དོ། །མི་སྟོང་ཞེས་བྱར་ནི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་
 པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་གཞུགས་ཞེ་འམ་གཞུགས་མ་ཡིན་ཞེ་འམ་སྟོང་ཞེ་འམ་མི་སྟོང་ཞེས་གདགས་སུ་མེད་དོ་
 ཞེས་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ་སྤྲིད་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟ་བོ་དང་། ཀུན་ནས་ཉེན་མོངས་པ་དང་སྐྱག་བསྐལ་བ་ཐམས་ཅད་
 དང་། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྗེ་ལུ་ན་ཞོ་མེད་པ་དང་
 འདྲ་སྟེ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱའོ། །མི་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་གཞུགས་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་
 དང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མི་གཡོ་བ་མི་འཕོ་བ་དབེར་ན་རྗེ་ལུ་གཞུགས་དང་དྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་ཡོད་པས་མི་
 སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེ་བས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རྗེ་ལུ་དེ་དང་འདྲའོ། །རྗེ་ལུ་དེ་ནི་རྒྱུན་དང་འཕྲད་ན་ཆག་པར་
 འགྱུར་གྱི། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞིག་ཏུ་མེད་དོ། །གཞིག་ཏུ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པར་

རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ།^{༡༤༩} །ཞེས་སོགས་རབ་
ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་དུ། བ་ལང་ལ་རྟ་མེད་པ་དང་རྟ་ལ་བ་ལང་མེད་པ་དཔེར་མཛད་ནས། རོན་
དམ་ཚེས་ཉིད་ལྷུང་འདས་ཚེན་པོ་རང་གིས་མི་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་དུ་བཀའ་བསྟུལ་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། རིགས་
ཀྱི་སྲ་འདི་ལྟར་ལྷ་འཕྲུལ་ལས་འདའ་བ་ནི་སྣ་ནས་མེད་པ་སྟེ། འཛིམ་པའི་ཚེ་རྣམ་མེད་པ་ལྟ་སྲ་མ་ཡིན།
འགགས་ཏེ་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་ཞེག་ནས་མེད་པ་ལྟ་སྲ་ཡང་མ་ཡིན། གཏན་མེད་པ་སྟེ། རུས་སྒྲུལ་གྱི་སྲུང་དང་།
རི་བོང་གི་རྩ་ལྟ་སྲ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་དང་ནི་མཐུན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་སྲ་ལྷོད་སྲུབ་ལྟར་
བ་ལང་ལ་རྟ་མེད་མོད་ཀྱི། བ་ལང་མེད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །རྟ་ལ་བ་ལང་མེད་མོད་ཀྱི་རྟ་ཡང་མེད་ཅེས་
བྱུ་མི་རུང་སྟེ། ལྷུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ལ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་མེད་ལྷུང་ན་
ལས་འདས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་དེ། དེ་བས་ན་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ།^{༡༥༠} །ཞེས་སོགས་
རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བཞུགས་སོ།།

[༡] ཡང་དེ་ཉིད་སྟོང་ལྷུང་གི་མ་དང་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པའི་སྟོང་རྣམ་དུ་གསུངས་པ།

ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་དུ་སྟོང་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་མི་སྟོང་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ་བཀའ་བསྟུལ་པ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀོ་ལུ་དི་ལྟ་^{༡༥༡} གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པའི་གཟུགས་
འགགས་པའི་རྟེན་གྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོར་བ་དང་།
འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ།^{༡༥༢} །
ཞེས་པ་ལ། དེ་དག་ནི་རིམ་ལ་ལྟར་སྟོང་ལྷུང་གི་མའི་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་རང་རང་
ངོ་བོས་སྟོང་པ་དང་། བདེ་གཤེགས་སྟོང་པའི་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་
དོན་དམ་གཞན་སྟོང་ངོ་།།

[༢] དེ་དག་ལས་གསང་ལྷགས་ཟབ་མོའི་སྟོང་ཚེན་ལྷུང་པར་དུ་ངོས་གཟུང་བ།

དེ་བཞིན་དུ། དཔལ་ལྷན་གྱི་རྩོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྟར་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་ཀྱུན་ལྷན་རྣམ་པ་མེད་ནི་
རྒྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཚེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པའོ།^{༡༥༣} །
ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

མཚོག་དང་ལྷན་པའི་སྣང་བ་ཉིད་ཅེས་པ་ཡང་དོན་དམ་གཞན་སྣང་ལ་དགོངས་ཀྱི། གཟུགས་སོགས་རང་
 སྣང་གིས་ནི་དེ་དག་གི་གོ་མི་ཚོད་དེ། དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཡས་གསུངས་པ་རྣམས་དེ་ལ་མ་ཚང་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཚེན་པོ་ཡི་གེ་ལྟ་དང་ཐིག་ལེ་སྣང་བ་ཡི་གེ་དུག་ཅེས་གསུངས་པ་ཡང་རང་སྣང་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་གདོད་མ་ཉིད་ནས་སྦྱིབ་བྲལ་རོ་མཉམ་གཞོམ་མེད་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་
 པའི་ཕྱང་པོ་གཞན་དང་ཁམས་གཞན་དང་དབང་པོ་གཞན་དང་ཡུལ་གཞན་ལ་སོགས་པ་དོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་
 དཀྱིལ་ལོའང་ཚེན་པོ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྟེན་འབྲེལ་ལས་འདས་པ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
 ཚམེད་ཀུན་འགོ་བྱལ་བ་པོ་དང་།^{༡༧} རྣམ་བཅུ་དབང་ལྷན་ཆེ་བ་པོ་དང་། རོ་རྗེ་ཉི་མ་སྒྲུང་བ་ཆེ་དང་། ཨ་
 བི་ཡིག་འབྲུ་ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་མཚོག་དང་། གཟུགས་མེད་གཟུགས་བཟང་
 དམ་པོ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་སྡེ་ཟབ་མོ་རྣམས་སུ་དེས་དོན་མཐར་ཐུག་གི་སྣང་ཉིད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད།
 དོན་དམ་གཞན་སྣང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྣང་བ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་མན་ངག་ཟབ་མོའི་
 སྦྱོན་མེ་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མདོ་རྒྱུད་བརྟན་བཅོས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་དྲི་མ་
 མེད་པ་རྣམས་སུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་། དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཨེ་ཡིག་དང་། གསང་
 བ་དང་། གསང་ཚེན་དང་། མཁའ་ཁམས་དང་། ལྷ་ག་དང་། ཚོས་འབྱུང་དང་། ལྷ་སྦྱེས་དང་། རོ་རྗེ་དང་།
 གྲུ་གསུམ་དང་། ཨེ་ཡིག་དང་། སེང་གའི་ཁྲི་དང་། བདེ་བའི་གནས་དང་། བདེ་བ་ཅན་དང་། ལྷག་རྒྱ་ཚེན་
 མོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་དང་། ལྷ་ཚོགས་ཡུམ་དང་། རོ་རྗེ་ལག་མོ་དང་། རོ་རྗེ་བདག་མེད་
 མ་དང་། ལྷ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་མ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པའི་
 སྣང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་རང་སྣང་དངོས་པོ་མེད་པ་སྣང་བ་ཉིད་ཅེས་ནི་མ་ཡིན་གྱི། སྣང་གཞི་དོན་
 དམ་གཞན་སྣང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྣང་བ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།།

<༡> དེ་དག་གི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ།
 [༡] གང་གིས་སྣང་བ་དང་སྣང་བའི་གཞི་གང་ཡིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།

དེ་ལྟར་རང་སྣང་དང་གཞན་སྣང་དུ་སྦྱེ་ནས་སྣང་བ་ཉིད་ལེགས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱལ་
 འདི་ནི་དབུ་མ་པ་ཚེན་པོ་འཕགས་པ་སོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྲ་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། མཐར་
 ཐུག་དབུ་མའི་ཚོས་མདོན་པར། སྣང་བའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེན། གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྣང་བར་

ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལ་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །གང་ལ་ཅི་ཞིག་མེད་ཅེ་ན། སྤང་བོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་
 དང་ཐེར་རྒྱག་དང་མི་འགྲུལ་པའི་ཚོས་ཅན་དང་བདག་དང་བདག་གི་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་དག་ནི་དེས་
 སྟོང་ངོ་། །དེ་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། གང་བདག་མེད་པ་དེ་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་བདག་ནི་མེད་ཀྱི།
 བདག་མེད་པ་ནི་ཡོད་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཅོམ་ལུག་འདས་
 གྱིས་ཡོད་པ་ཡང་ཡོད་པར། མེད་པ་ཡང་མེད་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །³⁶⁵ །ཞེས་འབྱུང་སྟེ་སྟོང་པའི་གཞི་གང་ལ་སྟོང་པའི་ཚོས་གང་མེད་པ་དེ་ནི་ཚོས་དེས་སྟོང་པར་
 ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལ་ཚོས་དེས་སྟོང་པའི་ལྷག་མ་སྟོང་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་ཚོས་ཉིད་
 ཡོངས་གྲུབ་དེ་ནི་འདིར་ནམ་ཡང་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་
 པའི་ཚོས་རང་སྟོང་དང་སྟོང་པའི་གཞི་གཞན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་
 བུ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པའམ། ཐམས་
 ཅད་གཞན་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་པའི་དོན་དོ། །

གལ་ཏེ་བདག་དང་བདག་གི་བས་སྟོང་པའི་གཞི་ནི་འདིར་སྤང་བོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་
 རྣམས་ལ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ། འདིར་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོང་པའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་པ་ལ་འདོད་ཅེས་
 འགའ་ཞིག་མེམས་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་མེ་ཞིག་གཞན་དབང་དུ་གཏོགས་པའི་
 སྤང་བོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱན་བརྟགས་བདག་དང་བདག་གི་³⁶⁶ བས་སྟོང་པའི་གཞིར་གསུངས་
 ཀྱང་། མཐར་སྟོང་གཞི་གཞན་དབང་གིས་ཀྱང་སྟོང་པའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་
 གཅིག་གོ། །གང་ཡང་འདུས་མ་བྱས་སུ་གཏོགས་པའི་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བདག་དང་བདག་གི་བས་སྟོང་པའི་གཞིར་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་མཐར་སྟོང་
 པའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །

དེ་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ཅི་ཞིག་ཅེ་ན། གང་བདག་མེད་པ་དེ་ཉིད་དེ་དེ་ལྟར་བདག་ནི་མེད་ཀྱི་
 བདག་མེད་པ་ནི་ཡོད་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་མེད་པའི་ལྷག་མ་
 གཞན་དབང་བདག་མེད་པ་ནི་མེ་ཤིག་ཡོད་པའོ། །གཞན་དབང་དེས་ཀྱང་སྟོང་པའི་ལྷག་མ་ཚོས་ཉིད་
 ཡོངས་གྲུབ་བདག་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་སྟེ་གངས་བཞིན་དུ་ཀུན་རྗོབ་དུ་ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་

བར་ཡོད་པའོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཡོད་པ་ཡང་ཡོད་པར། མེད་པ་ཡང་མེད་པར་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།^{༡༠} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞི་ནི་གཞན་དབང་དོ། །གཞན་དབང་གིས་ཀྱང་སྟོང་པའི་གཞི་ནི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་པོ། །ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞི་ནི་གཏན་ནས་མི་སྲིད་དེ། དེ་ནི་ནམ་ཡང་གང་ནའང་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་བཞུགས་པ་དེ་བཞེན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སྟོང་པའི་རྒྱལ་མི་འདྲ་བ་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས། མཐར་ཐུག་གི་དབུ་མ་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དུ་ཡང་། མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་ཤིང་། །དེ་བཞེན་ཡོད་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། །རང་བཞེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་ན། །སྟོང་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ།^{༡༡} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་ནི་རྟག་ཏུ་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་དབང་ནི་རེ་ཞེས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལོ་ནར་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དེ་གཉེས་ནི་བཅོས་མ་གྲོ་བར་བའོ། །ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་བཞེན་གཏུག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། རང་གི་ངོ་བོས་མི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་དང་། གཞན་དབང་གིས་ཀྱང་སྟོང་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྟག་མེད་དང་། །ཡོད་ཀྱང་ལོ་ན་མ་ཡིན་དང་། །ཡོད་དང་མེད་དེ་ལོ་ན་སྟེ།^{༡༢} །ཞེས་མཐར་ཐུག་གི་དབུ་མ་དབུ་མ་མཐའ་རྣམ་འབྲེད་དུ་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་ཐུག་གི་དབུ་མ་ཚོས་མདོན་པར་ཡང་། སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་^{༡༣}སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞེན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞེན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།^{༡༤} །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་སྦྱར་རོ། །

[1] དེ་ཉིད་གཉེས་ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་རྒྱུ་ལ།

གཞན་ཡང་ཡང་དག་པར་མེད་པ་དང་ཡོད་པའི་དོན་ནི་ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་ལ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་གསུངས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་དབུ་མ་ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་ལས། གཉེས་པོ་དག་ནི་གཅིག་ཉིད་དང་། །སོ་སོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། །ཡོད་པ་དང་ནི་མེད་པ་དག །ཁྱད་པར་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ།^{༡༥} །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དུ་ཡང་། བྱིས་པ་ཡང་དག་ཉིད་བསྐྱབས་ནས། །ཡང་དག་མིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤང་། །བྱང་རྒྱལ་མེམས་དཔའ་དེ་བས་ལ་ནས། །ཡང་དག་ཉིད་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤང་།^{༡༦} །ཞེས་དང་། དོན་མེད་པ་དང་དོན་ཡོད་དག །མི་སྦྱང་སྦྱང་བ་ཉིད་ཤེས་བྱ།^{༡༧} །ཞེས་དང་། འགྲོ་བ་དག་ན་དེ་ལས་གཞན་ཡང་རྩལ་ཟད་ཡོད་མིན་ལ། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཡང་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པའི་གྲོས། །ཡོད་པ་ཀུན་ནས་སྤངས་

ཉེ་མེད་ལ་མངོན་ཞེན་གང་ཡིན་པ། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོད་སེལ་པའི་རྣམ་པ་ཚབས་ཚེན་འདི་གོ་ཇི་ལྟ་སྤྱོད་ལྟོ་། །ཞེས་
 པ་ལ་སོགས་པས། ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་གི་ཚོས་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པར་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་
 ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཡང་དག་ཏུ་ཡོད་པར་བསྟན་ཉེ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གི་དོན་བསྟན་
 པ་ཡིན་ནོ།།

འདི་ལ་དགོངས་ནས། ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ་ཡོད་མེད་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཡང་གཞན་
 ལུགས་ལ་ཡོད་པ་ནི་གཞན་སྟོང་དང་། མེད་པ་ནི་རང་སྟོང་དོ། །མདོ་སྡེའི་རྒྱལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པའི་
 རྒྱབས་སུ་ཡང་། དོན་དམ་པ་གཞན་སྟོང་དུ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ། ཚིགས་སུ་
 བཅད་པ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། སྦྱོད་པ་འཇིག་མེད་དབྱི་བར་མི་འགྱུར། །འཕེལ་
 བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་འདྲ་མེད། །རྣམ་པར་དག་འགྱུར་དེ་ནི་དོན་དམ་མཚན། །ཞེས་པའོ། །འདིའི་
 དོན་ནི་ཡོད་མིན་ཞེས་པ་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་ནི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མེད་མིན་
 ཞེས་པ་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཡང་དག་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་མིན་ཞེས་པ་དེ་དག་དོ་བོ་
 གཅིག་པ་མ་ཡིན་ལ། གཞན་མིན་ཞེས་པ་དེ་དག་དོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་
 ལ་ཡང་དག་པར་དོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་གྱིས་སྟོང་པའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་
 འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོ་འཇིག་དང་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཕྱིར། དོ་བོ་
 རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་དགོས་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། དེ་ཐོབ་པ་ལ་གྲོ་བུར་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་དགོས་པ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་གཉིས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་ཚང་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་
 ཉིད་གྱི་འགྲུལ་པ་ལྟར་བཤད་པའོ། །དེས་ན་འདིར་ཡང་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གིས་སྟོང་པའི་ཚོས་
 ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་གཞན་སྟོང་ཉིད་དུ་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ།།

[༡] དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་ཡོད་མེད་རྟག་ཚད་སྦྱོར་ལས་འདས་རྒྱལ།

འདིར་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད་
 ཏུ་ཡང་། ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མིན། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་དྲི་མ་མེད་པ་
 ཚེས་མང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་དགོངས་པ་
 ཀུན་རྫོང་རྟེན་འབྲེལ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་ཡོད་པའི་མཐའ་མ་
 ལྟར་བ་དང་། སྦྱོ་འདོགས་གྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། དོན་དམ་རྟེན་འབྲེལ་ལས་འདས་པའི་ཚོས་

ཉིད་ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་མེད་པའི་མཐར་མ་ལྟར་བ་དང་། ལྷན་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་
 ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི། དེ་ལས་གཞན་དུ་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་ལུགས་ལྟར། རོན་དམ་པ་ཉིད་རོན་དམ་
 བར་ཡོད་པར་ཡང་མ་ཡིན་རོན་དམ་པར་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ། ཚོས་གཅིག་ཉིད་ཡོད་
 བ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་མཐའ་བྲལ་ངེས་རོན་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ནི། གནས་ལུགས་ཀྱི་རོན་
 དང་མི་མཐུན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་འགལ་བ་
 ཡིན་གོ།།

[༤] ལྷོང་ཚུལ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བརྟན་པ།

འབྲུམ་པ་རྒྱ་ཚེར་བཤད་པར་ཡང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ།^{༡༩} ཞེས་དང་། ཀུན་བཏགས་པ་དང་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 པ་དང་བྲལ་བ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅམ་དུ་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་
 ཞེས་བྱ་བའོ།^{༢༠} ཞེས་དང་། ཀུན་བཏགས་པ་དང་རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་དབེན་པའི་ཕྱིར་ལོ།^{༢༡} ཞེས་དང་། དེ་ལ་
 གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་བརྟན་
 པ་སྟེ། ཚོས་ཀྱི་གནས་ཉིད་དང་ཚོས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གངས་སུ་གཏོགས་པ་འདི་
 རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་
 ནི་ཡེ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་ལུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་
 དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།^{༢༢} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོས་རོན་དམ་གཞན་
 ལྷོང་གི་རྒྱལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ།

ཡུམ་རྒྱས་པ་དང་། ཉེ་ཁྱིལ་སྟོང་བ་དང་། ཁྱིལ་བརྒྱད་སྟོང་བ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ལྷོང་བ་
 ནི་གཞན་དང་གཞན་བྲལ་བ་སྟེ། དབེར་ན་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བུམ་པ་སྟོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ།^{༢༣} །
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རོན་དམ་གཞན་སྟོང་གསུངས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་བྱུང་རྣམ་པ་དགུར་ཡང་གསུངས་
 ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མཐོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཚོས་ཉིད་
 དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཚོས་གནས་པ་ཉིད་དང་། ཚོས་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་
 དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་དབྱིངས་རྣམས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། འཇིག་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་

དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །འགྱུར་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་
སུ་གྲུབ་པའོ། །ཕྱིར་མི་ལོག་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལོན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ། །རྟོག་གཤིལ་མ་
ལས་འདས་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའོ།།^{༡༧}

[15] ལྷོང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་བསལ་བཞག་མེད་པ་དང་ལྷོང་མི་རྣོང་གི་དོན་དུ་གསུངས་རྒྱལ།

རྒྱུད་སྒྲ་ཙུ་འགྲེལ་དུ་ཡང་། དེ་ལ་ལྷོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་
པོ་གང་ཞེན། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་
ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །རྣམ་དབྱེར་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སློབ་པར་དག་གིས་
ཁམས་སྤྱོད་གི་ །རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སློབ་མེད་ཚོས་ཀྱིས་སྤོང་མ་ཡིན།^{༡༨} །འདིས་ཅི་བསྟན་
ཞེན། །གང་གི་སྤྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་འདི་ལ་བསལ་བར་བྱ་
བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དེ། །སློབ་པའི་བྱི་མ་དང་བྲལ་བ་ནི་འདིའི་རང་
བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གཞག་པར་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ།།
དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ཡོད་པ། །བྲལ་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ། །བྲལ་མི་ཤེས་པ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གང་གཤིལ་གྱི་བྱེ་མ་སྤྱོད་ལས་འདས་པས་ནི་མི་སྤོང་ངོ་།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་ན་གང་ཞེག་གང་ན་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྤོང་ངོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ལ་གང་ཞེག་དེ་ལ་ལྟག་
མར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་ལ་ལྟག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་སོ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི། །སྤོང་འདོགས་པ་དང་སྤྱིར་བའི་མཐོང་དང་བྲལ་བའི་སྤྱིར་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་རང་གི་ངོ་བོས་སྤོང་མི་སྤོང་གི་དོན་གསུངས་ལ།

[16] ལྷོང་རྒྱལ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་མེད་དང་སྤངས་རྟོགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་རྒྱལ།

ལྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཚེན་པོར་ཡང་། དེ་ལྟར་རྟོག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་ཡོངས་སུ་དག་
པ་དང་ཚོས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་སྤོང་བ་ཉིད་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ།^{༢༠} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་མི་

སྣོང་པའི་སྣོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཤིང་། གང་རང་གི་ངོ་བོས་སྣོང་པ་དེ་གཤེས་གྱི་གནས་
 ལུགས་ལ་མེད་པ་དང་། དེའི་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཤེས་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་པར་ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་
 དུ་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གྱི་རང་བཞིན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོད་པ་
 དང་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཡོད་པ་ནི་འདྲི་ལྷ་སྟེ། མཚན་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་
 དང་། སྟོབས་བརྒྱད་དང་། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། དུན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གསུམ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་
 དང་། སྣོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དཔལ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་སྣོང་
 དང་། རོ་རྗེ་ལྷ་སུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་སྣོང་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་སྣོང་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་སྣོང་ནི་ཡོད་པ་
 ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་མེད་པ་ནི་འདྲི་ལྷ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདས་པའི་དགོ་བ་རྣམས་དང་།^{༤༡} ལུང་
 དུ་མི་སྟོན་པ་དང་། ལས་དང་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། སུང་པོ་
 ལྷ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་བྱུང་བ་བརྒྱ་གཉིས་ནི་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་གྱི་སྤྱི་ལྷ་ཡོད་པ་དང་མེད་
 པ་དང་འདྲ་བར། དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
 དང་འཛིག་རྟེན་མ་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་པ་དང་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་
 བྱས་དང་། ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་དང་། རྩོད་པ་དང་རྩོད་པ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། ཁམས་དང་ཁམས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལེན་
 པ་དང་ལེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུང་སྟོན་པ་དང་ལུང་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 པ་དང་། དུས་གསུམ་དང་དུས་གསུམ་མ་ཡིན་པ་དང་། དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་
 པ་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་བདེ་བ་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡོངས་
 སུ་མ་དག་པ་དང་། གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། གཟུགས་
 དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བར་གི་སྦྱེ་མཚེད་དང་བར་
 གི་སྦྱེ་མཚེད་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷིའི་སྦྱེ་མཚེད་དང་ལྷིའི་སྦྱེ་མཚེད་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་འབྱུང་
 བ་བརྒྱ་གཉིས་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་ཏེ་འབྱུང་བ་བརྒྱ་གཉིས་མ་ཡིན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སངས་
 རྒྱུས་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ལོག་སྲིད་ཅན་གྱི་སངས་རྒྱུས་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་
 མེད་པའི་བར་དུ་དེ་དང་འདྲའོ།^{༤༢} །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཏེ། འགལ་འདུས་སྟོན་མེད་གྱི་མན་ངག་
 ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས། ཡོད་མེད་དང་། སྤངས་རྟོགས་དང་། རྣམ་གཅོད་དང་ཡོངས་གཅོད་དང་། མེད་

དགག་མ་ཡིན་དགག་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལེགས་པར་རྣམ་པར་སྐྱེ་སྐྱེ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སམ་བདེ་གསེགས་སྐྱིད་པོ་དང་སྐོ་བྱུང་དྲི་མའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་བཞིན་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་དུ་ན་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །དེ་ཡིས་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཡི། །ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམས་མི་མཐོང་།^{༤༩} །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

[ཡ] ལྷོང་གཞི་དོན་དམ་གཞན་སྐྱོང་ལ་ལུང་འགལ་གྱི་ལོག་རྟོག་བསམ་བ།

འདིར་གལ་ཏེ་ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོར། ལྷོང་ཉིད་བདུན་གསུངས་པ་ལས། གཅིག་གིས་གཅིག་སྐྱོང་བའི་སྐྱོང་ཉིད་ནི་བདུན་པོ་ཀུན་གྱི་ཐ་ཤལ་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་འདྲའི་སྐྱོང་ཉིད་དེ་ཡོངས་སུ་སྐྱངས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས།^{༤༧} བྱེད་གྱི་དོན་དམ་གཞན་སྐྱོང་ཡང་དེ་ལས་བྱུང་བར་ཅི་ཞིག་ཡོང་སྟམ་དུ་སེམས་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོར། གཅིག་གིས་གཅིག་སྐྱོང་བའི་སྐྱོང་ཉིད་ཐ་ཤལ་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཁང་བ་མིས་སྐྱོང་བའམ་སྐྱམ་བ་ཀ་བས་སྐྱོང་བ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཉིད་ལན་རྒྱུན་གཅིག་གིས་གཅིག་སྐྱོང་བའི་སྐྱོང་ཉིད་དེ་ལྟ་སུ་དེ་ལ་དགོངས་པར་མདོ་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་ཤིང་།^{༤༨} དེ་དང་དོན་དམ་རང་བཞིན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་སྐོ་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོང་བ་ནི་བྱུང་བར་ཆེ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་བྱིར་རོ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། སློ་གོས་ཆེན་པོ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོང་བ་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་གི་སོ་སོ་རང་གིས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི། ལྟ་བ་དང་དང་ཉེས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱོང་སྟེ་དེའི་བྱིར་དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ།^{༤༩} །ཞེས་སྐྱོང་ཉིད་བདུན་གྱི་ནང་ནས་དོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ལྟ་བ་དང་ཉེས་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱོང་བའི་གཞན་སྐྱོང་ལ་སྐྱོང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཁང་བ་རྟ་སྐྱེད་གིས་སྐྱོང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་དམ་གཞན་སྐྱོང་གི་དབེར་གསུངས་ཀྱི། ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་མ་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྐྱོང་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་སྐྱོང་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་རང་སྐྱོང་གིས་དོན་དམ་སྐྱོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་མི་ཚོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྐྱོང་གིས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་སྐྱོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་མི་ཚོང་དོ། །དེའི་བྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྐྱོང་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་སྐྱོང་བ་དེ་སྐྱོང་ཉིད་ཀྱི་ཐ་ཤལ་ཡིན་པས་སྐྱང་བར་གསུངས་ལ། དེ་ནི་དེ་ཁོན་ལྟར་ཁོ་བ་ཅག་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་བྱིར་ལུང་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །

[1] ལྷོང་གཞི་དེ་ཉིད་གཞན་ལུགས་ཟབ་མོའི་ལྷོང་ཉིད་ཚེན་པོར་གསུངས་ཚུལ།

གཞན་ཡང་། རོན་དམ་གཞན་སྟོང་ནི་ཚོས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་ཅམ་གྱི་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཁྱད་འཕགས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཚེན་པོ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་དུ། རོན་དམ་པ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་པ་ཚེན་པོར་གསུངས་པ་
 དང་། ལྷུང་འདས་ཚེན་པོར་ཡང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་སྟོང་པ་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱའོ།^{༡༧} ཞེས་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཟབ་མོ་རྣམས་སུ་སྟོང་པ་ཚེན་པོ་
 འགྱུར་མེད་ལྷུང་པ་ཚེན་པོ་ཡི་གེ་ལྟ།^{༡༨} ཞེས་དང་། དཔལ་ཕྱག་ན་རྩོམ་ཞེས་ཞེས་སྤྲུགས་ཀྱང་། དེ་
 ལྟར་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་རྣམ་པ་མེད་ནི་རྒྱ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཚེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའོ།^{༡༩} ཞེས་དང་། དངོས་གྲུབ་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཚེན་
 པོ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།^{༢༠} ཞེས་དང་། འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་
 ལུགས་ཞེས་སྤྲུགས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཕྱགས་ཚེན་པོ་ནི། ལྷ་བ་ཆ་བཅུ་དྲུག་པའི་མཐར་སྟོང་པ་ཚེན་
 པོའོ།^{༢༡} ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་ཆེ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཚེན་པོའོ།^{༢༢} ཞེས་དང་། རྩོམ་
 རྩོམ་པ་དེ་ཉིད་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཚེན་པོ་འགྱུར་མེད་ལྟོ།^{༢༣} ཞེས་སོགས་དེ་བྱལ་འོད་དུ་རྒྱས་ཤིང་། གཞུང་
 ལུགས་རྣམ་དག་གཞན་མང་པོར་ཡང་། ལྷོང་གཞི་དོན་དམ་གཞན་སྟོང་པ་སྟོང་པ་ཚེན་པོའི་མིང་གིས་གསུངས་
 པ་གིན་ཏུ་མང་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་མཁས་དགོས་སོ།།

སྟོང་པ་ཉིད་ཚེན་པོའི་མདོར་ཡང་། ཀུན་དགའ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་དྲུགས་འཛིན་གྱི་མིའི་
 ཁང་བཟང་འདི་གྲང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་དང་བ་ལང་དང་ལུག་དང་བྲུག་ག་དང་ཕག་གིས་སྟོང་ཞིང་། འོར་དང་
 འབྲུ་དང་འགོན་བྱ་དང་གསེར་གྱིས་སྟོང་ལ། བུན་དང་བུན་མོ་ལས་བྱེད་པ་དང་ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་དག་དང་
 རླུས་པ་དང་བྱུང་མེད་དང་བྱེད་དང་བྱུང་བྱུ་མོ་དག་གིས་སྟོང་ཡང་འདི་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། དགོ་སྟོང་གི་དགོ་འདུན་ཁོ་
 བའམ། དེ་ལས་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྟོང་པ་ཡང་ཡོད་དོ། ཀུན་དགའ་པོ་དེ་བཞིན་དུ་གང་ལ་གང་
 མེད་པ་དེ་དེས་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་ལྷག་མ་གང་ཡོད་པ་དེ་དེ་ལ་
 ཡོད་དོ། ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། ཀུན་དགའ་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་
 པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ།^{༢༤} ཞེས་སོགས་གཞན་སྟོང་གི་རྒྱལ་
 རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་མཐར་ཡང་བཀའ་བསྟུན་པ།

དེ་ལ་འདོད་པའི་ཟག་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པ་དང་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཉོན་མོངས་

པའི་གནས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། སློག་སྐྱེན་ཏུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་མཚེད་དུག་གི་
 ལུས་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཙམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གནས་ནི་ཡོད་དོ། །ཀྱན་དགའ་བོ་དེ་ལྟ་བུས་ན་གང་ལ་
 གང་མེད་པ་དེ་དེས་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་ལྟག་མ་གང་ཡོད་པ་དེ་
 ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། ཀྱན་དགའ་བོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟག་པ་རྣམས་
 ཟད་པས་ཟག་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་
 ལ་འཇུག་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྡན་འདས་དེ་
 དག་གིས་ཀྱང་འདི་ལྟ་སྟེ། ཟག་པ་རྣམས་ཟད་པས་ཟག་པ་མེད་ཅིང་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་འདི་ཉིད་སྐྱ་ས་མངོན་སུ་མ་དུ་མངོན་ནས་བསྐྱབས་ཏེ་
 བཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ།^{༡༧} །ཞེས་པའི་མཐར་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་འང་
 རྒྱུར་ཏེ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རི་དྲགས་འཛིན་གྱི་མིའི་ཁང་བཟང་རྟ་སྐྱེད་ལ་སོགས་པས་སྟོང་ཡང་། དག་
 འདུན་ལ་སོགས་པས་མི་སྟོང་པ་དཔེར་མཛད་ནས། ཚོས་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོང་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་མི་
 སྟོང་པའི་རྒྱལ་མང་དུ་གསུངས་པའི་མཐར་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་ཡང་རྣམ་པར་
 གྲོལ་བའི་སྟོང་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་མི་སྟོང་པར་གསུངས་ཏེ། འདིས་ཀྱང་སྟོང་གཞི་དོན་དམ་གཞན་སྟོང་
 གསལ་བར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པ་འདི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏེ། ཐིན་ཅི་མ་
 ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདིས་ནི་ཐམས་ཅད་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་
 ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་བརྟན་ཏོ། །

[༧] དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་གཞུང་ལྷགས་རྣམས་ལ་སྐྱོ་སྐྱུར་སྐྱེད་བ།

(1) འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཞེས་བྱེད་མེད་ཅིང་གནོད་བྱེད་ཡོད་པར་བརྟན་བ།

གལ་ཏེ་བཀའ་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཙས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་
 པས་མཐར་ཐུག་གི་དབུ་མར་འཆད་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་རྣམས་སེམས་ཙམ་གྱི་རང་གཞུང་ཡིན་པར་
 སྟོན་པའི་ཤེས་བྱེད་རྣམ་དག་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཏུ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་
 སེམས་ཙམ་གྱི་རང་གཞུང་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཡང་སེམས་ཙམ་གྱི་རང་གཞུང་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རི་རྐྱད་དུ་ཡུམ་བར་མར། བཙོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པ་ལ་བཀའ་བསྟལ་བ། བྱམས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མ་ལོ་ལ་ཏུ་བྱིན་
 པ་ལ་སྒྲོན་ཅིང་ཚོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་
 གཞུགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གདགས་པར་རྗེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་གདགས་པར་རྗེས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།
 འདི་ལྟར་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་གཞུགས་འདི་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཞུགས་འདི་ནི་ཚོས་ཉིད་
 ཀྱི་གཞུགས་སོ།^{༤༥} །ཞེས་པ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རྟེ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱས་པར་སྦྱར་ནས་གསུངས་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་བརྟགས་དང་། གཞན་དབང་དང་།
 ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།།

ཡང་དེ་ཉིད་དུ་ ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གིས་སྦྱོང་བའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་གྱི་
 དབྱིངས་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་གསུངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཚོས་ཉིད་དང་ཚོས་ཀྱི་གནས་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་དག་ནི་གནས་པ་
 ཉིད་དེ། ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་གཞུགས་གང་ཡིན་པ་དེས་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་གཞུགས་ཏེ་རྟག་ཅིང་རྟག་
 པའི་དུས་བརྟན་ཞིང་བརྟན་པའི་དུས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅིང་ཚོས་བདག་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།
 ཡང་དག་པའི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་སོ། །འདི་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཚོར་བ་དང་། འདུ་
 ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་འདི་དག་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་བར་དུའོ།^{༤༦} །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་དུ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་གསུངས་ཏེ། བྱམས་
 པ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའི་གཞུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྗེས་མེད་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རྣམ་པ་བརྟགས་པའི་
 གཞུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྗེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་ཡོད་པར་ལྟའི་རང་དབང་དུ་འཇུག་པ་
 ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྗེས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་རྗེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 ཏེ་དོན་དམ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ།^{༤༧} །ཞེས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བར་དུ་
 སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་སྟེ།

{ ༡ } དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཞུན་པ།

དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྟག་མེད་དང་། །ཡོད་ཀྱང་ཁོ་ན་མ་ཡིན་དང་། །
 ཡོད་དང་མེད་དེ་ཁོ་ན་སྟེ། །རོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་དུ་འདོད།^{༤༨} །ཅེས་དང་། ཀུན་ཏུ་རྟོག་དང་རྣམ་རྟོག་དོན།

ཚོས་ཉིད་དོན་གྱིས་དེ་དག་དེས།^{༤༠} །ཞེས་དང་། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱང་རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་
 ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དེ་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །སྟོང་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོང་མིན། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
 ཐམས་ཅད་བཤད། །ཡོད་པས་མེད་པས་ཡོད་པས་ན། །དེ་ནི་དབྱུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ།^{༤༡} །ཞེས་དབྱུ་མ་བ་
 ཚེན་པོ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་ལེགས་པར་སྟེ་སྟེ་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དོ་བོ་ཉིད་
 གསུམ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་ཙམ་གྱི་རང་གཞུང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། །དབྱུ་མ་ཚེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་
 ཡུམ་རྒྱས་པ་དང་། བར་མ་དང་། བྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། འབྲུམ་པ་རྒྱ་ཚེར་བཤད་པ་
 ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་མང་པོར་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་
 ཤིང་། ཀྱན་བཏགས་གྱིས་སྟོང་པའི་གཞི་གཞན་དབང་དང་། དེས་ཀྱང་སྟོང་པའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ།
 དེས་སྟོང་པའི་གཞི་མི་སྲིད་པ་དང་། ཡང་། ལྷ་མ་གཉིས་ག་ཀྱན་བཏགས་སུ་གསུངས་ཤིང་དེས་སྟོང་པའི་
 གཞི་དོན་དམ་དེས་སྟོང་པའི་གཞི་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱེས་སུ་ཡང་།
 ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་སྟོན་པར་ནི། །བསྟན་པ་གསུམ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །བརྟེན་པ་དང་ནི་གཞན་དབང་
 དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་ལོ། །མེད་ཅེས་བྱ་ལ་སོགས་ཚིག་གིས། །བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་སྟེ།
 རྒྱུ་མ་ལ་སོགས་དཔེ་རྣམས་ཀྱིས། །གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཡང་དག་བསྟན། །རྣམ་པར་བྱང་བ་བཞི་ཡིས་ནི།
 །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་རབ་ཏུ་བསྐྱེད། །ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་སྟོན་པར་ནི། །སངས་རྒྱས་གྱིས་ནི་གཞན་བསྟན་
 མེད།^{༤༢} །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སེམས་ཙམ་པའི་ཚོས་སྐད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 བར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྲུལ་ལོ།

གཞན་ཡང་དབྱུ་མ་སྣང་བར། དབྱུ་མ་བ་རྣམས་ཀྱང་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཁས་མི་
 ལེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འགལ་བ་རི་ལྟར་སྟོང་བར་འགྱུར།^{༤༣} །ཞེས་
 དང་། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་བསྟན་པས་དབྱུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་
 བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེས་པའི་དོན་ཁོ་ན་གཞུང་འཇུགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།^{༤༤} །ཞེས་དང་།
 ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དབྱུ་མ་ཚེན་པོའི་གཞུང་དུ་ཡང་། དོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་
 གསུམ་ནི། རས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས། དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་ཡང་
 གསུངས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་ཡང་མི་འགལ་བ་ཉིད་དེ། འདིར་ཡང་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་
 པར་གཞག་པ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་མ་བརྟེན་པ་གཞགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་དོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཞན་གྱི་དབང་གི་དོ་བོ་ཉིད་དེ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་

མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཡིན་ནོ།^{༤༤} །ཞེས་སོགས་རྒྱུས་པ་དང་། དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་གྱུ་འི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་
 པའི་སྐྱ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲོར་ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ། །ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྤངས་དག་པ་སམ།
 སྐྱ་གསུམ་པོ་དང་འཕྲོལ་འགྲུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་དེ་ཡིས་བསྐྱུས།^{༤༥} །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་སློབ་
 དཔོན་དབུ་མ་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བས་མཛད་པར་ཡང་། །ཀུན་བཏགས་པ་དང་། །གཞན་གྱི་དབང་དང་།
 །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་དབེས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། །སྤང་པ་དང་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་
 པ་རྣམས་གྱིས་སྟོན་ཏེ།^{༤༥} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་འགྲུར་ཏེ། དེ་སྐད་སྐྱེ་བ་དེ་དག་གིས་གཞུང་དེ་དག་མ་
 མཐོང་བའམ་མ་དེས་པ་ཉིད་དུ་ཟད་དོ།།

གཞན་ཡང་། དོན་ལ་སེམས་ཙམ་ལས་འདས་པར་སྟོན་ཡང་། འགའ་ཞིག་སེམས་ཙམ་དུ་འཇུག་
 བས་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པའི་གཞུང་ལུགས་མང་པོར་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པ་ཡོད་དེ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
 མདོར། དེ་འདི་ལྟར་སློབ་བཏགས་པའི་མཐའ་དང་། སྐྱར་བའི་མཐའ་སྤངས་ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱིས་དེས་
 པར་འཇུང་བར་འགྲུར་བ་དེ་ནི་དེའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་དེས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱོའི་སྟོང་བ་
 ཉིད་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐྱའི་དོན་ཀྱང་ཡང་དག་པ་
 ཇི་ལྟར་བཞེན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཀུན་བཏགས་པ་དང་། །གཞན་གྱི་དབང་དང་། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟར་བཞེན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ།^{༤༦} །ཞེས་སོགས་
 མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་
 མཁས་པར་གྱུར་ཅིག།

{ ༡ } རྒྱུད་པར་དུ་དབུ་མ་མཐའ་སེམས་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཡང་སྟོན་དེ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ།

དེ་བཞིན་དུ་དབུ་མ་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པར། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་
 བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སེམས་ཙམ་གྱི་རང་གཞུང་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་འཇུག་ཏེ།
 དེ་དག་ནི་མཐར་ཐུག་དབུ་མའི་མདོ་རྒྱ་ད་རྣམས་སུ་ཡང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དབུ་མ་མཐའ་
 ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ཁོ་ན་སྟེ།^{༤༧} །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བུ་དང་འགལ་ཞིང་།
 ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པ། །འདི་ལྟར་ཚོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ།^{༤༨} །ཞེས་དང་། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ནི་

རང་བཞིན་གྱིས། །རྣམ་པར་དག་སྲིད་ནམ་མཁའ་བཞིན། །གཉིས་ནི་སློབ་ཕྱིད་བསྟེ།^{༤༡} །ཞེས་པ་དང་།
 བ་དད་པ་དང་། །གཅིག་མཐའ་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་མཐའ་བཙོ་ལྟ་དང་བུལ་བའི་དབུ་མ་བསྟན་པ་
 ཡང་སེམས་ཙམ་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ།^{༤༢} །ཞེས་པའི་འགྲེལ་
 པར། དེ་ལྟར་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སྦྱོང་བ་
 ཡང་མ་ཡིན་མི་སྦྱོང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།^{༤༣} །ཞེས་འབྲུང་བ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཡང་
 སེམས་ཙམ་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དོན་དང་སེམས་ཙམ་བདག་རྣམ་རིག་ །སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི།
 རབ་ཏུ་སྦྱེའོ་དེའི་དོན་མེད། །དེ་མེད་པས་ན་དེ་ཡང་མེད།^{༤༤} །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། དེའི་དོན་མེད་ཅེས་
 བྱ་བ་ནི་དོན་དང་སེམས་ཙམ་དུ་སྣང་བ་རྣམ་པ་མེད་པ་དང་། བདག་དང་རྣམ་པར་རིག་པར་སྣང་བ་ནི་ལོག་
 པར་སྣང་བའི་སྲིད་རོ། །དོན་མེད་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཡང་མེད་དོ།^{༤༥} །ཞེས་སེམས་དང་
 ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྫོང་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་འདི་ཡང་སེམས་
 ཙམ་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ། །དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟ། །མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྟེ། །མི་དམིགས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྟ། །མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྟེ།^{༤༦} །ཞེས་པ་འདིས་སེམས་ཙམ་གྱི་གཞུང་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། །དོན་མི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་ཡང་མི་དམིགས་པ་སྟེ་སྟེ། །ཞེས་
 པ་དང་། །མཐའ་བཙོ་ལྟ་དང་བུལ་བའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། །དོན་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པ་དེས་ཀྱང་རྣམ་
 པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བརྗོད་གསོ། །དོན་དངོས་པོ་མེད་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་མི་སྲིད་
 པའི་སྲིད་ཏེ། །ཞེས་སེམས་ཙམ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པའི་སྲིད་རོ།^{༤༧} །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་འགྲེལ་
 བརྗོད་གསུམ་གྱི་མན་ངག་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པས། །ལེགས་པར་བལྟས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 གཞི་འབྲས་དང་བཙམ་པ་ཚང་བར་སྟོན་གྱི། །སེམས་ཙམ་ལ་ཚོད་འཛིན་པའི་གཞུང་ནི་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

{ ༤ } སེམས་ཙམ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་ཤེས་པས་འགའ་ཞིག་འབྲུག་པར་བསྟན་པ།

དེ་བཞིན་དུ་ལང་ཀར་གསེགས་པའི་མདོར་ཡང་། །གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཙམ་སྟོན་མོད་གྱི།
 །མཐའ་དེ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་སྣང་མེད་དབུ་མ་དང་། །དེ་ལས་ཀྱང་འདས་ནས་སྣང་བཙམ་དབུ་
 མ་སྟོན་ཅིང་། །དེ་ལ་མ་སྟེབས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་ཟབ་མོ་མི་མཐོང་བར་གསུངས་ཏེ། །རི་སྐད་དུ། །སེམས་

ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སྟུ། བྱི་རོལ་དོན་དུ་མི་བརྟེན་གྱི། ལྷང་བ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སེམས་ཙམ་ལས་
 བྱི་འདའ་བར་བྱ། ཡང་དག་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷང་བ་མེད་ལས་འདའ་བར་བྱ། རྣལ་འབྱོར་
 ལྷང་བ་མེད་གནས་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མི་མཐོང་ངོ་།^{༤༥} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ། དེ་བཞིན་དུ། གང་གི་ཆེ་
 བ་འདུས་བྱས་རྣམས། དམིགས་དང་དམིགས་པར་བྱེད་བྲལ་ཞིང་། སེམས་མེད་སེམས་ཙམ་མཐོང་བ་ལ།
 སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། ཙམ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས། རྒྱུན་དང་དངོས་པོ་སྤངས་པ་སྟེ། མཐར་
 བྱུང་ངོ་བོ་ཚངས་པའི་མཚོག་། དེ་ལ་ངས་ནི་ཙམ་ཞེས་བཤད།^{༤༦} ཅེས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་
 དང་རྒྱུན་དང་བྲལ་ཞིང་། རྒྱུན་ཚྭ་བ་ཀྱི་སེམས་མེད་པའི་གཞི། དོན་དམ་པའི་སེམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་
 དང་སྐྱེ་ངོ་ཚེ་ཚངས་པའི་མཚོག་ལ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ། ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྟོན་པ། བརྟེན་པར་བྱ་དང་རྟོག་པ་སྤངས། དམིགས་པ་
 མེད་ཅིང་སྐྱེ་མེད་ལ། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། དངོས་མིན་དངོས་མེད་པ་ཡང་མིན། དངོས་དང་
 དངོས་མེད་རྣམ་སྤངས་པའི། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སེམས་བྲལ་བ། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། རྟོང་བ་
 མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད། ལྷ་རན་འདས་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ནི་སྣ་ཚོགས་པ། སེམས་
 ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ།^{༤༧} ཞེས་རྒྱུན་ཚྭ་བ་ཀྱི་སེམས་དང་བྲལ་བའི་གཞི། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཡིད་རྒྱུན་ཏུ་བཟང་
 པོའི་ལུས་སྣ་ཚོགས་འོད་གསལ་ཞིང་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གཞི་ལ་
 སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་དུ། བྱི་རོལ་གྱི་ནི་སྤང་བ་མེད། ལུས་དང་ལོངས་སྤོང་གནས་ལྟ་
 ལུང། སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་པར་སྤང་བ། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ།^{༤༨} ཞེས་བྱི་རོལ་གྱི་ལུས་དེ་མེད་
 ལྷང་བ་མེད་པའི་གཞི་དང་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ལུས་དང་ལོངས་སྤོང་གནས་ལ་
 སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤང་བ་དོན་དམ་པའི་སེམས་ལ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱུན་
 ཚྭ་བ་ཀྱི་སེམས་ཙམ་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་པའི་སེམས་ཙམ་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་དོན། སེམས་འབྲེལ་
 བསྐྱོར་གསུམ་གྱི་མན་ངག་ཟབ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་ན་ལང་ཀར་གསེགས་
 པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྟུ། དོན་དམ་པའི་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་ལ་འབྲུལ་ནས། རྣམ་ཤེས་ལས་མ་འདས་
 པའི་སེམས་ཙམ་གྱི་རང་གཞུང་དུ་སྐྱེ་བར་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་ལས་འདས་མ་འདས་ལྷན་པར་གྱིན་ཏུ་ཆེ་བའི་
 བྱིར་རོ།།

ཡང་གཞུང་དེ་དག་ཏུ་འཛིན་ཏེན་པའི་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་ནི་དེ་ཁོན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་སྐོ་

དང་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་སེམས་ཙམ་
 བེ་མདོ་དེ་ཉིད་དུ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་བག་ཚགས་འབྲེལ། སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྣ་ཚོགས་པ། །མི་ལ་སྤྱི་
 རོལ་སྣང་བ་ནི། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་སེམས་ཙམ་མོ།^{༤༢} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོག་གོ་བ་དག་ལ་གྲགས་པའི་
 སེམས་ཙམ་དང་གཅིག་གོ། དེས་ནི་མཐར་ཐུག་གི་སེམས་ཙམ་དུ་མི་རུང་སྟེ། མདོ་དེ་ཉིད་དུ། རི་སྤྱིད་སེམས་
 བེ་འཇུག་པའི་བར། །དེ་སྤྱིད་འཛིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་ཡིན།^{༤༣} །ཞེས་དང་། གཟུང་དང་འཛིན་པའི་དངོས་
 པོར་ནི། །གལ་ཏེ་སེམས་བེ་འཇུག་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་སེམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡང་མི་རུང་
 རོ།^{༤༤} །ཞེས་དང་། བམ་མཁའ་ལ་ནི་སྤྱིན་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱང་མི་སྣང་རོ། །སེམས་ནི་ལས་
 ཀྱང་སྟོགས་པར་བྱེད། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་སེལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་སྣང་མེད་དང་། །མཐུ་ཡང་རབ་
 ཏུ་ཐོབ་པར་བྱེད།^{༤༥} །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཙམ་
 རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་བར་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

{4} དོན་དམ་གྱི་སེམས་ཙམ་གསང་སྔགས་ཟབ་མོ་རྣམས་སུ་ཡང་བསྟན་ཚུལ།

དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར། དཔུ་མ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་དཔལ་དུས་ཀྱི་ལོར་ལོའི་རྒྱུད་དུ་
 ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སེམས་གདོད་ནས་འགག་པའི་གཞི་དོན་དམ་པའི་སེམས་ཙམ་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 སེམས་ཙམ་སྔགས་ཀྱི་རོ་བོ་ལྟ་ཡིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་དང་ནི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ།^{༤༦}
 །ཞེས་སོགས་དང་། སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་སྟེ་རང་གི་ཡིད་ལས་སྦྱེས་པ་མེ་ལོང་གིས་ནི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་
 ཉིད། །གང་ཞེས་མཐའ་དག་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་པ་རྣལ་འབྱོར་དབང་པོས་
 བརྟེན་བྱ་སྟེ།^{༤༧} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རང་བྱུང་དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་ཅོད་རྗེ་རྗེ་སེམས་
 དཔལ་དང་ལྷག་རྒྱ་ཆེར་མོ་ལ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་སེམས་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལོར་ལོ་གསུམ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཟབ་མོ་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་
 དོན་དམ་པའི་སེམས་ཙམ་དང་གཅིག་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་བཙུན་སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གི་
 །ཞལ་སྟུན་སྣང་། གང་ཞེས་སེམས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་སྣོད་བ་ཉིད་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་
 །སྤོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་^{༤༨} ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་དོན་དམ་པའི་སེམས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ལོ། །

མཁའ་འགོ་མ་དོ་རྗེ་གྱུར་དུ་ཡང་། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དེ་བཞིན་སེམས། །སྤྱོད་འདི་སངས་རྒྱས་
 མཚོག་ཉིད་དུ། །སེམས་བསྐྱོམས་པས་ནི་འཚང་རྒྱུའོ། །རིན་ཆེན་སེམས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་པའི། །སངས་རྒྱས་

མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་མེད།^{༤༩} །ཅེས་དང་། བཅའ་མཁའ་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཚོས་རྣམས་ཀྱང་གྱི་
 གཞིར་གྱུར་བཞིན། །བདེ་མཚོག་དག་པའི་སེམས་ཉིད་དེ། །མཁའ་བཞིན་དག་པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱང་། །
 །ཡུལ་དང་དབང་པོའི་རང་བཞིན་ནི། །སེམས་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱུར་མིན་ཡང་། །གཟུགས་སོགས་སོ་སོར་སྣང་
 བ་རྣམས། །སེམས་ཉིད་ཁོ་ནར་སྣང་བ་ཡིན།^{༥༠} །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སེམས་
 གསལ་བར་མཛད་དེ། །དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་འདུ་ས་མ་བྱས་པའི་སེམས་
 བསྐྱེམས་པས་འཚང་རྒྱབ་དང་། །ལའོར་འདས་ཀྱང་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་དོན་དམ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དང་།
 བཅའ་མཁའ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞིར་གྱུར་བ་བདེ་མཚོག་དག་པའི་སེམས་ཉིད་ཡུལ་དང་དབང་པོ་ལ་
 །སོགས་པ་རྣམ་པ་ཀྱང་ལྷན་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་སེམས་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་སོ། །སར་ཉ་པའི་ཞལ་སྤྲུལ་
 ཀྱང་། །སེམས་ཉིད་གཅིག་སྤྱུ་ཀྱང་གྱི་ས་བོན་ཏེ། །གང་ལས་སྲིད་དང་ལྷ་དན་འདས་འཕྲོ་བ། །འདོད་པའི་
 །འབྲས་བུ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ཡི། །ཡིད་བཞིན་ལོར་འདའི་སེམས་ལ་བྱུག་འཚལ་ལོ།^{༥༡} །ཞེས་འཁོར་འདས་
 ཀྱང་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་གྱི་སེམས་ཡིད་བཞིན་ལོར་སྤྱུ་བྱུར་གསུངས་ལ། །དེ་བཞིན་དུ་
 །དཔལ་རྩོམ་ཐོང་ཐོང་བའི་རྒྱད་དུ་ཡང་། །དབྱིངས་ནི་བྱང་རྒྱབ་སེམས་སྤྱུ་གསུངས།^{༥༢} །ཞེས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་
 ཉིད་དོན་དམ་གྱི་སེམས་སྤྱུ་གསུངས་ཤིང་། །བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐིག་ལའི་རྒྱད་དུ་ཡང་། །དབྱིངས་ནི་སེམས་སྤྱུ་
 ཤེས་པར་བྱུ།^{༥༣} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། །ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཉིད་དོན་དམ་གྱི་སེམས་སྤྱུ་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་སྤྱུ་ཤེས་པར་ཡང་། །ཆ་མེད་མཚོག་ཏུ་བྱ་བ་སྟེ། །ཐིག་ལའི་གཟུགས་ཅན་ཡིད་གྱི་
 །དངོས། །གཟི་བཞིན་ཆེན་པོའི་འོད་དང་ལྷན། །རྟག་ཏུ་སྡིང་གི་དབུས་ན་གནས།^{༥༤} །ཞེས་དང་། །རྩི་མེད་
 །ཤེས་དང་མཚུངས་པའི་འོད། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་ནི་འོད་གསལ་བ། །ཡི་ཤེས་ལྷ་ཡི་དངོས་པོ་ཉིད།^{༥༥} །
 །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སེམས་གསལ་བར་མཛད་དེ། །རྟག་ཏུ་ཀྱང་གྱི་སྡིང་ལ་གནས་པའི་
 །རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཆ་མེད་མཚོག་ཏུ་བྱ་བའི་ཐིག་ལའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་། །དོན་དམ་པའི་ཡིད་ཀྱང་བཟང་
 །པོ་ལ་དོན་དམ་བྱང་རྒྱབ་གྱི་སེམས་སྤྱུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ །དཔལ་ལའང་འགོ་རྒྱ་མཚོར་ཡང་།
 །འཛིག་རྟེན་གསུམ་དུ་རྟེན་དཀའ་བ། །ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་ཡང་དག་གནས། །གང་ཞིག་མཐའ་བྲལ་རྣམས་
 གྱི་སེམས། །སེམས་དེ་རོ་མཉམ་གྱུར་པའོ།^{༥༦} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་མཐའ་བྲལ་རོ་མཉམ་དོན་
 །དམ་གྱི་སེམས་ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་པས་རྟེན་དཀའ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་
 །བཞིན་དུ་ །དཔལ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་། །མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པའི། །ཤེས་བྱ་གང་ཞིག་
 །འདིར་མཐོང་བ། །དེ་ནི་རང་སེམས་གཞན་མ་ཡིན།^{༥༧} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དོན་དམ་པའི་ཤེས་བྱ་ཡང་

ཡིན་ལ་དོན་དམ་པའི་སེམས་ཀྱང་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

{༤} འགའ་ཞིག་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སེམས་ཙམ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བརྟན་པ།

ཡང་གལ་ཏེ་འདི་སྟུམ་དུ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་བསོད་ནམས་ལེ་ཤེས་ཀྱི། །མཐའ་ཡས་ལ་
 རོལ་ཚོགས་རྣམས་ལེགས་བསགས་ནས། །ཚོས་ལ་སེམས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་ཤེས་ཕྱིར། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་ཅན་རྟོགས། །དེ་ཡིས་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་དོན་རིག་ནས། །དེར་སྣང་སེམས་ཙམ་ལ་ནི་ཡང་
 དག་གནས། །དེ་ནས་ཚོས་དབྱིངས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། །བྲལ་བ་མངོན་སུམ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པར་
 ལྷུང། །སེམས་ལས་གཞན་མེད་པར་ནི་སྟོན་རིག་ནས། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས། །སྟོ་
 དང་ལྡན་པས་གཉིས་པོ་མེད་རིག་ནས། །དེ་མི་ལྡན་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། །སྟོ་དང་ལྡན་པའི་མི་
 རྟོག་ལེ་ཤེས་སྟོབས། །རྟོག་ཏུ་ཀུན་ནས་མཉམ་པར་སོང་བ་ཡིས། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་ཚོགས་ཚང་ཚང་
 དག། །དུག་སྦྱོན་ཚེན་པོས་དུག་བཞེན་སེལ་བར་བྱེད།^{༡༧} །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་སེམས་ཙམ་གྱི་རང་
 གཞུང་ཉིད་ཏུ་ལྷུང་བོ་སྟུམ་ན། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནས་སེམས་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས། །ཞེས་པ་འདིས་
 ཀྱང་སེམས་ཙམ་ལས་འདས་པར་བརྟན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་འདི་ལ་ཚོགས་བསགས་
 པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་ནས་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་སྟོན་ནས་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། །དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། །སྟོ་དང་
 ལྡན་པས་སྲིད་གཏོགས་བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་གའང་རིག་གྱུར་ལ། །དེ་ཡང་མཉམ་པར་ཤེས་ནས་དེ་ནི་
 འཛིན་པའི་སྟོན་ནས་དེ་ཉིད་འཇུག། །དེ་ནས་དེ་ལ་ཡིད་གནས་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་དེ་ཡང་མི་སྣང་ངོ། །དེ་མི་སྣང་བ་
 ལོ་ལ་བ་ཡིན་ཏེ་མཚོག་ཏུ་དམིགས་དང་བྲལ་བའོ།^{༡༨} །ཞེས་དང་། །ཚོགས་ཀྱི་གཞི་དང་བསྐྱེད་ཡོད་ན།།
 མིང་ཙམ་དུ་ནི་མཐོང་བར་འཇུག། །མིང་ཙམ་མཐོང་སྟེ་དེར་མཐོང་ན། །དེ་ཡང་བྱིས་ནི་མི་མཐོང་ངོ།^{༡༩} །
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ།།

དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ཤེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཙམ་ལ་
 གནས་ཤིང་དེའི་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་ཏུ་སེམས་ཀྱང་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །མཚོམས་དེ་ནས་
 སེམས་ཙམ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན་ཅོ། །རྒྱལ་འདི་ལ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་
 ཞེས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་གསུངས་ཤིང་།^{༢༠} །ཐེག་པ་ཚེན་པོ་བསྟུས་པར་ཡང་།
 དེར་འཇུག་དང་^{༢༡} །ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་དང་སྟོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །སེམས་ཙམ་ཉིད་

ལ་ཚོད་འཛིན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རི་ལྗང་འཇུག་ཅེན། རྣམ་
 པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་རྫོག་ནས་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཚེ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་དོན་གྱི་འདུ་ཤེས་
 རྣམ་པར་བཤེགས་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ཐོས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བག་ཚགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་
 དོན་དུ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་སྐབས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུང་བ་ཡང་
 མི་འབྱུང་སྟེ།^{༤༩} ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བརྗོད་མེད་ལ། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མི་སྒྲུང་གྱིར། །དོན་མེད་
 །ཁོང་དུ་རྒྱན་པར་བྱ། །དེ་མེད་པས་ན་རྣམ་རིག་མེད།^{༥༠} །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་རིག་མེད་པར་
 གསུངས་པ་རྣམས་སེམས་ཙམ་པ་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་བདེན་པར་འདོད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ།།

{ཡ} མངོན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་གཞན་ལ་ཡང་སྐར་འདེབས་ཀྱི་སྒྲོན་བསལ་བ།

དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལ་སོགས་པར་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སྟོན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་སེམས་ཙམ་གྱི་རང་གཞུང་དུ་འདོད་པ་ཡང་འབྱུང་ཏེ། རྒྱུད་སྡེ་ཟབ་མོ་རྣམས་དང་། སེམས་
 འགེལ་སྐྱོར་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་སུ་ཡང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་
 ཤེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཚེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བརྟན་པས་ཀྱང་
 སེམས་ཙམ་གྱི་རང་གཞུང་དུ་མི་འབྱུང་ཏེ། དེ་དག་ནི་དབུ་མ་ཚེན་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་འགེལ་པ་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་། ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གཞུང་འདིར། བྱང་རྒྱུ་བ་
 སེམས་དཔའ་མཉམ་གཞག་པའི། ཡིད་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་བས་ན། །དོན་གྱི་འདུ་ཤེས་ལྡོག་དེ་ནས།།
 རང་གི་འདུ་ཤེས་ངེས་པར་གཟུང་། །དེ་ལྟར་ནང་གི་སེམས་གནས་ཤིང་། །གཟུང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་
 བྱ། །དེ་ཡི་འོག་ཏུ་འཛིན་མེད་པར། །དེ་ནས་མི་དམིགས་རིག་པར་བྱ།^{༥༡} །ཞེས་སེམས་ཙམ་ལས་འདས་
 པའི་མདོ་དྲངས་པ་དང་། གང་དུ་མིག་དང་རྣ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྣ་དང་ལྗེ་དང་ལུས། ཡིད་དང་དེ་བཞིན་
 མིང་དང་གཟུགས། །མ་ལུས་པ་ནི་འགག་འཇུག་པ།^{༥༢} །ཞེས་དང་། གང་དུ་མིག་འགག་པ་དང་། །ཁ་དོག་
 གི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བར་དུ་འགག་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འཇུག་
 པ་དེ་དག་ནི་གནས་སུ་རིག་པར་བྱའོ།^{༥༣} །ཞེས་སེམས་ཙམ་ལས་འདས་པའི་ཡུང་དྲངས་པ་དང་། གཞན་
 ཡང་རྟོན་འབྲེལ་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལས་
 འདས་པ་དང་། བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་སྤྱིར། སེམས་འགེལ་སྐྱོར་གསུམ་གྱི་

མན་དག་ཟབ་མོ་དང་ལྷན་པས། འདོད་མཁམན་མང་ཉུང་དང་སྒྲོམ་སྒྲུབ་བཅོམ་གྱི་བག་ཚུགས་སྤངས་ཏེ་ལེགས་
 པར་བལྟས་ན་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཙམ་སྟོན་ཡང་མཐར་སེམས་ཙམ་ལས་འདས་པའི་གཞུང་དུ་གསལ་
 བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་བདག་གཉེས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པས་
 གུང་སེམས་ཙམ་གྱི་རང་གཞུང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་མའི་གཞུང་ལུགས་དོན་དམ་གཞན་སྟོང་སྟོན་པ་རྣམས་
 ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གིས་ནི་མདོ་སྟེང་རྒྱན་སེམས་ཙམ་
 དུ་འདོད་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ། ཁ་ཅིག་དག་ནི་དྲང་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ཡང་དག་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་དེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བཤད།^{༤༥} །ཞེས་ཐེག་གཅིག་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་སེམས་ཙམ་གྱིས་གཞུང་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གཞུང་འདིས་ཐེག་པ་གཅིག་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཁ་ཅིག་དྲང་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ཡང་དག་གཟུང་བའི་ཕྱིར།^{༤༦} །ཞེས་པ་འདི་
 དག་ནི། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དགོས་པ་བསྟན་པས་དྲང་
 དོན་དུ་འགྱུར་ན་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

ཡང་གལ་ཏེ། ལ་ལ་གཅིག་དུ་ཉེས་པར་སྟོད་དེས་ཡོད། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་
 བཅོམ། །ལ་ལ་ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་དགོ་བ་མེད། །དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་བུལ།^{༤༧} །ཞེས་རིགས་
 ཆད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་ཙམ་གྱི་རང་གཞུང་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་བྱུང་བ་མེད་དེ།
 རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཆད་པ་ནི་སྤུ་ཡང་མི་སྲིད་ཅིང་། རྒྱས་པའི་རིགས་ཆད་པ་ནི་མང་པོ་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་
 དོན་ལ་གནས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལྟར་མའི་གཞུང་ལུགས་སྤངས་འདས་ཆེན་པོ་དང་། རོར་མོའི་འཕྲེང་བ་ལ་ཕན་པ་
 དང་། རྒྱད་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་། ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་ཐམས་
 ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟིང་པོ་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཐར་པའི་ས་པོན་མ་ཐེབས་པ་དང་། དགོ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་མང་
 དུ་ཡོད་པ་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཆད་པ་མི་སྲིད་པ་ནི་གཞུང་དེ་ཉིད་དུ། དེ་བཞིན་
 ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། རྒྱད་པར་མེད་ཀྱང་དག་གྱུར་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ཉིད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀུན་དེ་
 ཡི་སྟིང་པོ་ཅན།^{༤༨} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་དུ། དེ་བཞིན་ཉིད་
 དམིགས་ཤེས་པ་དང་། །གཉེས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་སྤངས་དང་། །གནས་ངན་ལེན་ལུས་མངོན་སུམ་པ། །མྱོ་
 ལྷན་དེ་ཟད་བྱེད་པར་འདོད།^{༤༩} །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། འདིས་ནི་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པས་གཞན་གྱི་དབང་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡོངས་སུ་བསྟན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་

པ་ཉིད་གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། གཉིས་སུ་འཛིན་པ་རྣམས་པར་སྤངས་པ་
 ཉིད་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པ་དང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་མངོན་སུམ་པ་ཉིད་གྱིས་གཞན་གྱི་དབང་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་ནས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་ལུས་ཀུན་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་གཞན་གྱི་དབང་དེ་ཉིད་ཟད་པར་འགྱུར་
 རོ།^{༤༩} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་དབང་ཟད་པ་དང་ཀུན་གཞི་རྣམས་ཤེས་ཟད་པ་ནི་སེམས་ཙམ་ལས་ཡང་
 དག་པར་འདས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་བུས་ན། སེམས་ཙམ་པ་རིགས་ཆད་འདོད་ཀྱི་དཔུ་མ་པ་མི་འདོད་ཅེས་པ་དང་། སེམས་
 ཙམ་པ་ཐེག་གཅིག་དང་དོན་དུ་འདོད་ཅེས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནའི་ཚོས་སྐད་ཡིན་
 ཅེས་པ་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམས་ཤེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་སྟོན་པས་སེམས་ཙམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་
 ཅེས་པ་ལ་སོགས་པར་གྲགས་པ་ངན་པས་བྱུང་བ་ལ་ནི་ཤེས་བྱེད་རྣམས་དག་ཅུ་དང་ཟད་ཀྱང་མི་སྣང་ཞིང་།
 གནོད་བྱེད་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་འདུག་པས་དུག་བཞིན་དུ་དོར་བར་བྱ་སྟེ་དེ་དག་ནི་སེམས་འགྲེལ་གྱི་
 མན་དག་ཟབ་མོ་དང་མ་མཇལ་བས་སེམས་ཙམ་ལ་བདེན་གཉིས་སུ་འབྱེད་མ་ཤེས་པ་དང་། གཞུང་འགའ་
 ཞིག་གི་འབྲུ་མ་ནོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲུལ་ཞིང་འཕྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སྟེ་ཟབ་མོ་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་སུ་སེམས་ཚེན་པོ་དང་། རྫོ་རྗེའི་སེམས་དང་།
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་། བདེ་བའི་སེམས་དང་། རྟགས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཞེ་སྤང་ཆེན་པོ་དང་། གཏི་སྤྲུག་
 ཆེན་པོ་དང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཞན་དང་། རྣམ་ཤེས་གཞན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་མང་པོའི་སློབ་ནས་
 དོན་དམ་པའི་སེམས་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་གཞན་པའི་ཚོས་འགའ་ཡང་གཤིས་གྱི་གནས་
 ལུགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཚོས་འགའ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་
 རྣམས་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཙམ་སྟོན་ཡང་། མཐར་ཐུག་དེ་ལས་
 འདས་པ་དཔུ་མ་ཆེན་པོའི་དོན་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་
 སེམས་ཙམ་གྱི་རང་གཞུང་དུ་ལབ་ན་དམ་པའི་ཚོས་སྤྱོད་པའི་ལས་སུ་འགྱུར་རོ།།

{ ༤ } གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཙམ་སྟོན་པས་དེའི་རང་གཞུང་དུ་འགྱུར་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།

གལ་ཏེ་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཙམ་སྟོན་པ་ཉིད་གྱིས་སེམས་ཙམ་གྱི་གཞུང་དུ་གྲུབ་པོ་སྟུམ་ན།
 དེ་ལྟ་ན་ནི་རིགས་པ་མཚུངས་པས་ཡུམ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་ལ་སོགས་པར་ཡང་། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་
 སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཉན་ཐོས་གྱི་གཞུང་དུ་འགྱུར་རམ་ཅི། དེ་ལྟ་བུས་ན། དགོངས་པ་ངེས་པ་འགྲེལ་བ་

ལ་སོགས་པ་ལ་ལོ་ལོ་གསུམ་པའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་རྣམས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དང་། དབུས་མཐའ་རྣམ་
འབྱེད་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་ས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པ་དང་། ཚེས་མཛོན་པ་རྒྱན་
ལས་བརྒྱས་པ་ལ་སོགས་པ་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཚམ་སྟོན་ཡང་མཐར་དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་དབུ་མ་
ཆེན་པོ་གསང་སྟགས་དང་གཅིག་པའི་དོན་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེར་བ་གདབས་པར་མི་བྱུངོ།།

གལ་ཉེ་ས་སྡེ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་ས་ཞེས་པ་བསྟན་བཅོས་གྱི་མིང་དེ་ཉིད་གྱིས་སེམས་ཚམ་
དུ་གྲུབ་པོ་ཞེན། དེ་ལྟ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་ཡང་སེམས་ཚམ་གྱི་གཞུང་དུ་ཉེ་ཙམ་ཐལ་བར་
འགྱུར་རོ། །སའི་དངོས་གཞིར། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཚེས་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། མཐའ་
གཉིས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་སྟེ། སློབ་དཔེ་གསུང་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། སྐྱེར་བ་
བདེ་བ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་སྤངས་པ།^{༡༤} ཞེས་སོགས་མཐའ་བུལ་དབུ་མ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་རྣམས་
ཀྱང་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག །སུམ་རུ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཡང་སེམས་ཚམ་གྱི་གཞུང་ཉིད་དུ་གྲགས་
མོད་གྱི། རྣམ་ཞེག་ཤེས་པས་དམིགས་པ་རྣམས། མི་དམིགས་དེ་ཡི་ཆོ་ནོལ། རྣམ་པར་རིག་པ་ཚམ་ལ་
གནས།^{༡༥} ཞེས་པའི་མཐར་རྣམ་རིག་ཚམ་ལས་འདས་པར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེའི་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་
དུ། གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་འདྲིལ་མེད། །དེ་ནི་སེམས་མེད་མི་དམིགས་པ། །འདྲིལ་རྟེན་འདས་པའི་ཡོ་ཤེས་
ཏེ། གནས་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། གནས་ངན་ལེན་གཉིས་སྤངས་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ཟག་པ་མེད་དང་
དབྱིངས། །བསམ་མི་བྱུང་དང་དགོ་དང་བརྟན། །དེ་ནི་བདེ་བ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། རྒྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཚེས་ཞེས་
བྱ།^{༡༦} ཞེས་པའོ།།

འདིར་སེམས་མེད་མི་དམིགས་པ་ཞེས་པ་ཡང་སེམས་ཚམ་པ་སེམས་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་
པར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དབྱིངས་དང་།
དོན་དམ་པའི་དགོ་བ་དང་། ཚེས་ཉིད་མི་འགྱུར་ཞིང་བརྟན་པ་དང་། དོན་དམ་གནས་ལུགས་ལ་བདེ་བ་
དང་། གདོད་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟེ་དང་། རྒྱབ་པ་ཆེན་པོའི་ཚེས་སྐྱེད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཚེས་གང་གའི་རྒྱུ་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཚེས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་ཕྱིར་
སེམས་ཚམ་པ་རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་བདེན་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། རྒྱབ་ནི་དེ་
ལ་སྡེ་པོ། །རྟག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར་པ་གང་།^{༡༧} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཚེས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་
ཉིད་གསུངས་པ་ཡང་གཉིས་མེད་ཡོ་ཤེས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་གྱི་ཚེས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་གཞུང་འདིར་སེམས་ཚམ་སྟོན་མོད་གྱི། མཐར་ནི་དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་སྟོན་

པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་གྱི་རང་གཞུང་ཉིད་དུ་པའ་ན་རྩོམ་པ་པོའི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་ནོ།།

གཞན་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སངས་རྒྱས་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་དོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་སྟོན་ན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལས་འདས་པར་
གྱུར་ཏེ། དཔལ་ལྷན་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་འོད་དུ། འདིར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་སྐྱེ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །འདིར་
ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པ་འགའ་ཡང་མེད་ཅེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་འདིར་རྣམ་པར་ཤེས་པར་སྐྱབ་
རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༧} །དེ་ལྟར་ཡང་དེ་བཞིན་གསེགས་པས་མཚན་ཡང་དག་
པར་བརྗོད་པའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པར་རྫོགས་སུ་བཅད་པ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གསུམ་པར་གསུངས་
པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོས་ཉིད་འདས། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམས་འཆང་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་
མེད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་འཆང་བ།^{༡༨} །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཞན་ཡང་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་གཞུང་འཛིན་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་
ལས་འདས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔལ་ལྷན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་དུ། དེ་ནི་རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་པའི་
སྟོན་གསུངས་པ། །ཤིད་གསུམ་མཐའ་དག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པ་པོ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདོད་
པར་བྱེད།^{༡༩} །ཅེས་དང་། རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཛིན་པ་ཡོད་དེ་^{༢༠} །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་འཛིན་པ་ཡོད་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་དང་བྲལ་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

{18} རྒྱུད་སྟེ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་དུ་འདོད་ན་དེའི་དགོགས་པ་མ་ཤེས་པར་བརྟན་པ།

དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་སྟེ་ཟབ་མོ་རྣམས་སེམས་ཙམ་ལས་མ་འདས་
པར་འདོད་པ་ཡང་གིན་རྒྱུ་མི་རིགས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་དུ། རྣམ་ཤེས་དེ་ཡང་དོན་དམ་དུ།།
ཡོད་པར་མཁས་རྣམས་མི་འདོད་དེ། །གཅིག་དང་དུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། །བྲལ་བས་ནམ་མཁའི་པདྨ་
བཞིན། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཡོད་མེད་མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། །མཐའ་བཞི་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་ཡི། །དེ་ཉིད་དཔུ་མ་པ་ཡིས་རིག་^{༢༡} །ཅེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་གཅིག་དང་དུ་མ་དག་གྱང་གཅིག་
ཅིང་མཉམ་དང་མི་མཉམ་པ་ཡང་མཉམ་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དཔུ་མ་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་འོ།^{༢༢} །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཙམ་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དུས་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་དང་དང་སྐྱེས་དང་ལྷ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་མཐར་ཐུག་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་
 དང་ཡིད་དང་རྣམ་ཤེས་ལས་འདས་པའི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སེམས་ཙམ་
 ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་གསུང་རབ་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་སྐྱུར་བ་གདབས་པར་མི་བྱ་སྟེ། ཚོས་སྤོང་གི་
 ལས་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

(༡༠) དེས་ན་ཤུན་འབྲེད་པའི་མན་ངག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པ།

དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་མེད་དང་། རང་སྤོང་གཞན་སྤོང་དང་། མེད་དགག་མ་
 ཡིན་དགག་དང་། རྣམ་གཅོད་དང་ཡོངས་གཅོད་དང་། སྤངས་བ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤོང་པའི་སྤོང་པ་དང་།
 མི་སྤོང་པའི་སྤོང་པ་དང་གང་མེད་ཅིང་། དེའི་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་
 འདི་ཡང་སེམས་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསལ་བར་བྱས་པའི་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དང་རྒྱ་ད་སྟེ་ཟབ་
 མོའི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་ལས་གསལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་དང་ལྡན་ན་འཁོར་ལོ་
 བར་བའི་དོན་ཡང་རབ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རི་བོ་ཆེན་པོ་དག་ལ་སྤོང་གི་ནམ་མཁའ་མཐོན་པོ་ནས་ལྷ་
 བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་དང་བྲལ་ན་ནི་རང་སྤོང་ལས་ལྷག་པའི་སྤོང་ཉིད་དང་། དག་པའི་བདག་དང་འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་དང་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་བདེ་
 གཤེགས་སྤོང་པོ་དང་དོན་ཡིན་པས་དོན་ལ་མེད་ཅིས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་གྱི་ཕྱིར་བ་དུ་མར་འགྱུར་བས་
 ལྷ་བའི་སྤིགས་མ་བདོ་བར་འགྱུར་རོ།།

(༡) སྤོང་གཞིའི་རྣམ་གངས་མང་པོ་གསུངས་པའི་རྒྱམ་ཚན་གྱིས་རང་སྤོང་འདི་ལས་གཞན་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱུང་སྟུལ།

<༡> རྣམ་གངས་དངོས།

[༡] རྣམ་གངས་མང་པོ་ཅན་གྱི་སྤོང་ཆེན་ཟབ་མོ་མདོར་བསྟན་པ།

དེའི་ཕྱིར་ལྷ་བ་རན་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་འདོད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་སུན་སུམ་ཚོགས་
 པ་དང་ལྡན་པར་འདོད་པ་དང་། དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའམ་དགོངས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐོང་བར་འདོད་པ་
 དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བར་འདོད་པས་རང་སྤོང་གཞན་སྤོང་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་ལེགས་
 པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ངེས་པ་རྟེན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་། རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་

ཞལ་སྐྱབས། ལྷོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་
 དམ་དང་། །ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །གཞན་མིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། །དེ་འགགས་འཕགས་
 པའི་སྤོང་ཡུལ་དང་། །འཕགས་པའི་ཚོས་གྱི་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར། །རྣམ་གྲངས་དོན་དེ་གོ་རིམ་བཞིན།^{༡༧} །ཞེས་དང་།
 འཕགས་པ་ཀླ་སྐྱབ་གྱི་ཞལ་སྐྱབས་ཀྱང་། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་མཚོག་དེ་ཉིད་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་
 མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་དང་། །སྤོང་པ་ཉིད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན།^{༡༨} །ཞེས་དང་། མཚོག་གི་
 དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྤོང་བྲག་བརྩུག་ཉེས་པར་ཡང་། །ཨེ་གསང་མཁའ་ཁམས་རྣུ་གཤམ། །ཚོས་འབྱུང་རྒྱ་
 རྒྱུས་སེང་གའི་ཁྲིར།^{༡༩} །ཞེས་དང་། བཙོམ་ལུན་འདས་འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷུག་གི་ཞལ་སྐྱབས་ཀྱང་། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཨེ་ཡིག་དང་། །གསང་བ་དང་པད་མ་དང་ཚོས་འབྱུང་དང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་བདེ་བ་ཚེན་
 བོའི་གནས་དང་སང་གའི་ཁྲི་དང་། །རྣུ་ག་དང་གསང་བའི་མིང་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་ཨེ་ཡིག་གཅིག་ཤུ་གཙོ་
 བོའི་མིང་མ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྤོང་པ་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༢༠} །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ། །གཅིག་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཚོས་གང་ལ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟ་
 བས་ན་ཨེ་ཡིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཅན་དོན་གཅིག་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྤོང་པ་ཉིད་
 བི་དོན་དམ་སྤོང་ཉིད་ཡིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྤོང་ཉིད་ཡིན་མི་སྲིད་དོ། །

[༡] རང་སྤོང་དང་དོན་དམ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་པ།
 (༡) རང་སྤོང་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཏུ་ཅད་ཐལ་པ།

གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་སྤོང་ཉིད་ནི། ཚོས་ཐམས་
 ཅད་རང་རང་དོ་བོས་སྤོང་པའི་རང་སྤོང་ཁོ་ཁོའོ་ཞེ་ན། །དེ་ལྟ་ན་ནི་འོ་ན་ལོག་སྲིད་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་ལྷུང་ན་
 ལས་མི་འདའ་པའི་ཚོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་
 གི་དོ་བོས་སྤོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདི་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་སྐྱམ་དུ་བསམ་པར་མི་བྱ་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་བསྟན་པའི་
 མདོར། །དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོན་ཏོ།^{༢༡} །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་
 བྱམས་པའི་ཞལ་སྐྱབས་ཀྱང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་འདོད།^{༢༢} །ཅེས་དང་། ཡུམ་རྒྱས་པར་ཡང་།
 རབ་འབྱོར་ཡང་དག་པའི་དོན་ནི་སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་སྟེ།^{༢༣} །ཞེས་དང་། །དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། །ཡང་དག་
 པའི་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚོག་གོ།^{༢༤} །ཞེས་དང་། །ཤེར་ཕྱིན་བདུན་

བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་བི་མ་ལ་མི་དྲམ་མཛད་པར་ཡང་། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་བྱང་རྒྱུ་པོ་ཞེས་མདོ་དྲངས་གིང་།¹⁹ འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་
 པར་ཡང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི་འོང་བའམ་འགྲོ་བ་མེད་དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའོ་²⁰ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱུས་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་ལུང་
 རྣམ་དག་གིན་ཏུ་མང་བའི་སྤྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་དེ་དང་དེ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་པའི་དངོས་པོ་སྟོ་སུར་པ་
 རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་རང་རང་ངོ་བས་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་འདོད་ན་གཞན་
 དང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་སྡེ་ནས་ཀྱང་། ཅིའི་
 སྤྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞེན། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ།²¹ ཞེས་དང་།
 རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་ཞལ་སྡེ་ནས་ཀྱང་། གཞན་མིན་²² ཞེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་མི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱང་རང་སྟོང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་
 འགྱུར་ལ། འདོད་ན། དེ་དགེ་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་དང་ཡོད་པའི་དགེ་བ་དང་
 འདུས་མ་བྱས་པའི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྟགས་འདི་ཁས་སྤངས་གིང་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་དོན་དམ་པའི་དགེ་བ་དང་ཡོད་པའི་དགེ་བ་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ཡིན་པར་
 ལུང་རྣམ་དག་རྣམས་སུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པས། དེ་ལ་དེ་དང་དེས་ཁྱབ་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
 དངོས་པོས་འགྱུར་པའི་ཚོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་རྣམས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཡང་རང་སྟོང་མ་ཡིན་ཞིང་རང་གིས་རང་མི་རིག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་
 བོ།།

{ ༡ } རང་སྟོང་དང་ཡང་དག་མཐའ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།

དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རང་སྟོང་དང་རྣམ་གྲངས་མ་
 ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རང་སྟོང་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 གང་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་ཞལ་སྡེ་ནས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན།²³ ཞེས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དོན་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པའི་མཐའ་ཐུག་པ་ལ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

{ 3 } རང་སྤོང་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།

དེ་བཞིན་དུ་རང་སྤོང་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་ན། མཚན་མ་མ་
འགགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་སྤོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ།
དེ་འདོད་ན། མཚན་མ་འགགས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་ཞལ་སྡེ་ནས། དེ་འགགས་⁽¹²⁾
ཞེས་མཚན་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་དོན་མཚན་མ་དེ་འགགས་པའི་གཞི་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་
པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་སྡེ་ནས་ཀྱང་། ཅིའི་ཕྱིར་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་
ཕྱིར།⁽¹³⁾ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

{ 4 } རང་སྤོང་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།

དེ་བཞིན་དུ་རང་སྤོང་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་ན། སྤྱི་བ་པ་གཉེས་ཀྱང་
རང་སྤོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དེ་གཉེན་པོ་གང་གིས་ཀྱང་སྤང་དུ་མི་
རུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་རང་རིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡང་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
དཔལ་མགོན་བྱམས་པའི་ཞལ་སྡེ་ནས། འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་།⁽¹⁴⁾ ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཅིའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་
ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།⁽¹⁵⁾ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

{ 5 } རང་སྤོང་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།

དེ་བཞིན་དུ་རང་སྤོང་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་ན། དན་སོང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་
ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་མི་བཟང་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་སྤོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་པར་འགྱུར་
ལ། འདོད་ན་དེ་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རི་རྒྱན་དུ། འཕགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་
ཡི་ཕྱིར།⁽¹⁶⁾ ཞེས་དང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།⁽¹⁷⁾ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

{ 6 } རང་སྤོང་དང་དོན་དམ་བྱང་སེམས་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།

གཞན་ཡང་། དོན་དམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་དང་། རྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་

པའི་སྣང་ཉིད་དེ། རང་སྣང་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ན། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མ་ཡིན་པ་སྡིག་པ་མི་
བཟད་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་སྣང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པར་
ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ།།

{ཡ} དེ་རྣམས་ལ་ཉེས་སྣང་གི་ལན་ཡང་སྐབས་ཇི་ལྟ་བུར་དགག་པ།

གལ་ཏེ་སྡིག་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོས་སྣང་སྣང་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་པའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་
དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ་སྣང་བའི་ཆ་གང་ཡིན་
པ་དེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་སྦྱོར་དེ་དག་མེད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟ་ནི་སྣང་བའི་ཆ་དེ་སྣང་ངམ་མི་སྣང་། གལ་ཏེ་
སྣང་ན་ནི་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། མི་སྣང་པའི་དངོས་པོ་ནི་མི་སྤིད་དེ། ཀྱུན་
ཚེ་བ་སྣང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། །སྣང་ཉིད་ཁོན་ཀྱུན་ཚེ་བ་སྟེ། །བྱས་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ། །མེད་ན་མི་འགྱུར་
ངེས་སྤྱིར་རོ།^{༡༩} །ཞེས་དང་། གཟུགས་སྣང་པའོ་སྣང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ།^{༢༠} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་
དང་རིགས་པས་སྣང་བ་སྣང་བ་ཉིད་དོ། །སྣང་བ་ཉིད་སྣང་བའོ། །དེ་ལས་དེ་གཞན་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་
ཀྱང་དེ་གཞན་མ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་པའི་སྤྱིར། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་མི་དགེ་བའི་སྣང་པའི་ཆ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རྣམ་གྲངས་སྤྱི་འདོད་ན་ཡང་། དེ་དགེ་བ་ཡིན་དགོས་པས།
འདིར་སྣང་བའི་ཆ་མི་དགེ་བ་དང་། སྣང་པའི་ཆ་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཁས་སྲུང་དགོས་པར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་།
མི་སྣང་པའི་སྣང་ཆ་མི་སྤིད་པས་མི་དགེ་བའི་སྣང་ཆ་ཡང་རང་གི་དོ་བོས་སྣང་པའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་
དགེ་བ་ཡིན་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྡེ་ནས། དོན་དམ་
པའི་དགེ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དོ།^{༢༡} །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

{༤} གནས་ལྷགས་ཀྱི་རྟུག་དང་རང་སྣང་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།

གཞན་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་རྟུག་ལ་སོགས་པ་སྣང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་གསུངས་པ་རྣམས་
ཀྱང་སྣང་གཞི་དོན་དམ་གཞན་སྣང་གི་རྣམ་གྲངས་སྤྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱི་རང་སྣང་གི་ནི་མ་ཡིན་ཅོ། །གལ་
ཏེ་རང་སྣང་དང་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཀྱུན་མ་ཞུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བའི་སྐོ་བུ་རྩེ་མ་མི་བཟད་པ་རྣམས་
ཀྱང་མཐར་ཐུག་གི་རྟུག་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དེ་དབང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཚང་བའི་
སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་ཟམ་ཏོག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱལ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐིག་ལའི་རྒྱད་དུ། ཇི་ལྟར་ཏིལ་སོན་

ཉིལ་མར་དང་། རི་ལྗང་གིང་ལ་གནས་པའི་མེ། རྟེན་བཞིན་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། ཡང་དག་གནས་
 གུང་མི་མཐོང་བ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྣ་གར་བཤད། རྣ་ག་རིན་ཚེན་ཟ་མ་ཏོག། གང་ཕྱིར་དབང་ལྷག་
 སོགས་ཡོན་ཏན། ལྡན་པ་དེ་ཕྱིར་རྣ་གར་བཤད། ཚོས་ནི་རྣ་ག་ཞེས་བྱར་གྲགས། རྟེན་བཞིན་ཉེ་སེམས་སྲུ་
 བེས་པར་བྱམ།¹⁶ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདིས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པའི་ཚོས་ཉིད་བདེ་
 གཤེགས་སྐྱིད་པོ་རྣ་ག་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་སྲུ་གསུངས་པར་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། གཞན་ཡང་སེམས་
 ཅན་ངན་པ་སྡིག་པོ་ཚེ་རྣམས་ཀྱང་རང་སྤོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་གི་རྣ་ག་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པས་
 དེའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཚང་བར་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རི་སྐད་དུ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་གཅོད་
 བྱེད་ཅིང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་བཅོམ་གཞན་མི་ཐུབ། རྟེན་བཞིན་དེ་ནི་རྣ་གར་བཤོད།¹⁷ ཚེས་ལྷ་རོས་
 འགྲེལ་ཚེན་དུ་བྱངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ལྷག་དང་ནི་གཞུགས་བཟང་དང་། རྟེན་བཞིན་གྲགས་དང་ཡེ་
 བེས་དང་། བཅོམ་འགྲུས་ལྡན་སྲུ་ཚོགས་པ་སྟེ། རྟེན་བཞིན་རྣ་ག་ཞེས་པར་བཤད། རྟེན་བཞིན་ཅུ་ཅུ་ག་
 རམས་དག་ལ། ས་སོགས་དོ་རྗེ་བཅུན་མོ་རྣམས། རྟེན་བཞིན་ཏན་དབང་ལྷག་སོགས། རྟེན་བཞིན་རྣམས་
 རྣ་གར་བསྐྱབས།¹⁸ ཞེས་ཅུ་རྒྱུད་མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་སྲུ་གསུངས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ།

དེ་བཞིན་དུ། དཔལ་གྱི་དོ་རྗེའི་ལུང་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་ལྷ་གཞུགས་བཤད་སྐྱུར་དུ་བྱངས་པ་ཡང་།
 འཛོམས་བྱེད་རྣ་ག་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདུད་དང་ཉོན་མོངས་དག་འཛོམས་ཕྱིར། བེས་རབ་ཀྱིས་གཞོམ་ཉོན་
 མོངས་ཏེ། རྟེན་བཞིན་ཤེས་རབ་རྣ་གར་བཤོད།¹⁹ ཚེས་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་གདོད་ནས་རང་
 བཞིན་གྱིས་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་རྣ་གར་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་དོ་རྗེ་ཅེ་མོའི་རྒྱུད་དུ་
 ཡང་། ཉོན་མོངས་ལས་དང་དེ་བཞིན་སྟེ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྐབ་དེ་བཞིན། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ཚོས་
 གང་བཅོམ། རྟེན་བཞིན་རྣ་ག་ལྡན་ཞེས་བཤད།²⁰ ཚེས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
 བཅོམ་པའི་གཞི་ལ་རྣ་གར་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་གྱི་དོ་རྗེའི་ཡང་། སངས་རྒྱས་འདི་ལ་རྣ་ག་མངའ།
 བཅོམ་ལྡན་ཞེས་ནི་བཤོད་པར་བྱ། རྣ་ག་རྣམ་པ་དུག་ཏུ་བཤོད། རྟེན་བཞིན་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀུན།
 ཡང་ན་ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་བདུད། འཛོམས་ཕྱིར་རྣ་ག་ལྡན་ཞེས་བཤོད།²¹ ཚེས་རང་བཞིན་གྱིས་
 གུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་རྣ་གར་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་དོ་རྗེ་
 སྤང་བའི་རྒྱུད་དུ་ཡང་། ཚོས་དབྱིངས་རྣ་ག་ཞེས་ནི་བཤད། རྣ་ག་རིན་ཚེན་ཟ་མ་ཏོག། གང་ཕྱིར་དབང་
 ལྷག་སོགས་ཡོན་ཏན། ལྡན་པ་དེ་ཕྱིར་རྣ་གར་བཤོད། རྣ་ག་ཚོས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་ནི། རྟེན་བཞིན་ནི་བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་སྲུ་གསུངས།²² ཞེས་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་ཀུན་ཚང་བའི་དབྱིངས་རིགས་དབྱེར་མེད་

བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལ་རྣམ་པར་གསུངས་པ་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དུ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གྱིས་གང་བསྟེན་པ། བརྒྱ་གསུམ་པ་ཡི་སར་གྱུར་གང་། །དེ་ནི་བཙུན་མོར་ཡང་དག་བཤད། །དམ་ཚེས་རྣམ་གཞིས་པ་ཡང་།¹³³ །ཞེས་བདེན་དོན་བརྒྱ་གཉིས་ལྟར་པའི་གཞི་དོན་དམ་པའི་ཚོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཙུན་མོ་ལ་རྣམ་པར་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་རྒྱུད་དུ་ཡང་། མཚོག་གི་ཡེ་ཤེས་ཇི་བཞིན་པ། །རྣམ་པའི་དབུས་ན་རྣམ་པར་བཞུགས། །བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟེར་བྱེད་པ། །འདི་ཉིད་དུ་ནི་ཀྱན་གནས་ཀྱང་། །བྱིས་པ་སྐོངས་པས་མི་ཤེས་སོ།¹³⁴ །ཞེས་འགྲུར་མེད་མཚོག་གི་བདེ་བ་སྟེར་ཞིང་། དེའི་བཞུགས་གནས་སུ་གྱུར་པའི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་པར་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་དོ་རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་དུ་ཡང་། གོང་བྱ་དགུག་པ་བདམ་ཉིད། །རྣམ་པའི་ནང་དུ་དེས་རྒྱུད་པ། །ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་བསམ་པར་བྱ།¹³⁵ །ཞེས་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གོང་བྱ་འགྲུགས་པ་དོན་དམ་གཞན་སྟོང་གི་པད་མ་ལ་རྣམ་པར་གསུངས་པ་དང་། གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་སྟོན་གསལ་དུ་བྲངས་པ་ཡང་། བཙུན་མོ་ལེགས་སྦྱངས་ལྷག་རྒྱེ། །རྣམ་པའི་གསུངས་པ་དང་མཐོ།¹³⁶ །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཙུན་མོ་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་རྣམ་པར་དང་པད་མར་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་ལྷག་ན་རྗེ་རྗེས་འཁོར་ལོ་སྐྱེས་པའི་འགྲེལ་པར་བྲངས་པ་ཡང་། དབང་ལྷག་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྟོ།། རྣམ་པའི་བདུད་བཙོམ་སྟེར། །གང་ལ་དེ་མངའི་སྦྱིར་ན་འདི། །བཙོམ་ལྟོ་ལས་གསུམ་དབང་ལྷག་གསུངས།¹³⁷ །ཞེས་སྦྱངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཚང་བའི་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་ལ་རྣམ་པར་གསུངས་གིང་།

བཙོམ་ལྟོ་འདས་འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷག་གི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཀྱང་། རྣམ་པའི་འཚད་པའི་སྐབས་སུ། བཙོམ་ལྟོ་ནི་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པ་བཙོམ་པའི་སྦྱིར་བཙོམ་པ་འཇམ། དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེལ་བ་སྟེ། དེ་འདི་ལ་ལྟན་པའི་སྦྱིར་བཙོམ་ལྟོ།¹³⁸ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་རྣམ་པའི་ཞེས་པ་བཙོམ་ལྟོ་དུ་འགྲུར་བ་ལྟར་སྐྱེལ་ལྟར་དུ་ཡང་འགྲུར་བས་སྐྱད་སོར་བཞག་ཉིད་ལ་བཤད་ན་འགྲིག་ཅིང་ལེགས་པ་ཡིན་ལོ། །དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཡང་། གཅིག་དང་དུ་མ་དག་ཀྱང་གཅིག་ཅིང་མཉམ་དང་མི་མཉམ་པ་ཡང་མཉམ་པ་གཡམས་གཡོན་མཉམ་རྒྱལ་དང་། །སྟེང་འོག་ཀྱན་ནས་དཀར་ལྗང་སྐྱོ་ཚོགས་ཁདོག་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཏེ་བྱང་དུ་རིང་པོ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ཡོན་ཏན་མེད་ཅེས་ཡོན་ཏན་དང་བཙས་བྱུང་མེད་སྟེས་པའང་སྟེས་པ་བྱུང་མེད་མིན། །གང་ཞེས་ཀྱན་གྱི་རྟེན་གཅིག་རྣམ་པའི་བཟང་མོ་མཚོག་གི་རྣམ་པའི་འདུད་དེ་ཁྱོད་ལ་འདུད།¹³⁹ །ཅེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། རྣམ་པའི་བཟང་མོ་ཞེས་པ་ནི། དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་

ཉིད་དོ། །མཚོག་གི་རྩ་ག་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཚོག་གོ། །རྒྱ་དེས་ན་མགོ་བོས་འདུད་པ་སྟེ།^{༤༠} །ཞེས་དང་།
 མདོན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱད་གྲུ་མའི་གྲུ་མར་ཡང་། དམ་ཚིག་གསང་གསུམ་སྦྱོར་པ་ཡིས། །རྩ་གའི་དབུས་
 སུ་བསྐྱེད་པར་བྱ།^{༤༡} །ཞེས་དང་། །རྩ་གར་དོ་རྗེ་ལག་མོ་ནི། །གསང་བ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བསྐྱེད།^{༤༢} །
 །ཞེས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྩ་ག་ཡིན་པར་བཤད།^{༤༣} །ཚེས་པ་ལ་སོགས་པས་དབུ་མ་ཚེན་བོའི་གསུང་རབ་
 ཟབ་མོ་མཐར་ཐུག་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་རྣམས་སུ། དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཉིད་གྱི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མཐའ་ཡས་པའི་བདག་ཉིད་དོན་དམ་པའི་ལྷ་དང་སྟགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་རྒྱུད་དང་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་ཅན་སྟོང་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྩ་གར་གསུངས་པ་རབ་ཏུ་མང་
 བར་བཞུགས་པས། རྒྱས་པར་དེ་རྣམས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ།།

(༤) གནས་འགྲུག་གྱི་དོ་རྗེ་དང་རང་སྟོང་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།

གཞན་ཡང་། རྒྱད་སྟེ་རིན་པོ་ཚེ་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་སུ་སྟོང་ཉིད་དོ་རྗེ་རྗེས་གསུངས་པ་རྣམས་
 གྲུང་སྟོང་གཞི་དོན་དམ་གཞན་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་གྱི། རང་སྟོང་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་སྟོང་གིས་
 དོ་རྗེ་དེའི་གོ་ཚོད་པར་འདོད་ན། ལྷི་བ་དང་སྟིང་བོ་མ་ཡིན་པ་དང་ཁོང་སྟོང་ཅན་དང་གཅད་དུ་ཡོད་ཅིང་
 དབྱེར་ཡོད་པ་དང་འཚོག་པ་དང་འཇིག་པའི་དངོས་པོ་ངན་པ་སལ་སུ་བ་དང་ལྷན་སྦྲིན་དང་ལུད་ཁུང་ལ་
 སོགས་པ་མི་གཅང་བའི་རྗེས་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་དོ་བོས་སྟོང་པའི་ལྷི་ར་མཐར་ཐུག་གི་དོ་རྗེ་ཡིན་པར་
 འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དེ་རྣམས་སྲ་བ་དང་སྟིང་བོ་ཡིན་པ་དང་ཁོང་སྟོང་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་དགོས་
 ཏེ། དཔལ་དོ་རྗེ་ཅེ་མོའི་རྒྱུད་དུ། དོ་རྗེ་དོ་རྗེ་ཞེས་གསུངས་པ། ཚེས་འདི་དོ་རྗེ་ར་བརྗོད་ཅེ་ན། །སྟེང་སྟིང་
 པོ་ཁོག་སྟོང་མེད། །གཅད་མེད་དབྱེར་མེད་མཚན་ཉིད་ཅན། །མི་འཚོག་འཇིག་པ་མ་ཡིན་པ། །སྟོང་ཉིད་དོ་
 རྗེ་ར་བརྗོད་པར་བྱ།^{༤༤} །ཞེས་དང་། བདེན་ཞིང་དོན་ཡོད་དེ་བཞིན་ཉིད། །འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་མེད།།
 འགག་མེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གང་། དེ་ལྷ་སུ་ནི་དོ་རྗེ་ཡིན།^{༤༥} །ཞེས་དང་། འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད།།
 ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ནི་བརྟན་པ་གང་། །དེ་ལྷ་སུ་ནི་འདིར་དོ་རྗེ།^{༤༦} །ཞེས་དང་། འགོ་དུག་འཁོར་ལོ་ཉེས་བྱས་
 ཀྱང་། །དོ་རྗེ་ཡིས་ནི་འདོམས་པར་བྱེད། །བྱང་རྒྱུབ་སེམས་གང་དེ་དོ་རྗེ། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་འདོམས་
 པར་བྱེད།^{༤༧} །ཚེས་དང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དོ་རྗེ་ར་བརྗོད།^{༤༨} །ཚེས་པ་
 ལ་སོགས་པ་དང་། དཔལ་དོ་རྗེ་མེད་པའི་རྒྱུད་དུ་ཡང་། མི་ཚོད་མི་སྐྱེད་མི་འགྱུར་པ། །མི་ཚོག་པ་དང་
 མཚོག་ཏུ་འབྲིགས། །སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་མཚོག །རང་བཞིན་དོ་རྗེ་ཞེས་ནི་བརྗོད།^{༤༩} །ཚེས་དང་།

ཞི་བ་གཉིས་མེད་ཚུལ་པ་བྲལ། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་བདག །བདེ་ཚེབ་ཞེས་ནི་འདི་ལ་བཟོད། །རྩོ་
 རྩོ་ཡི་ཤེས་ལཱི་དངོས་ཉིད། །སངས་རྒྱས་ལྷ་བདག་རང་བཞིན་ཅན།¹⁰ །ཞེས་སོགས་དང། དཔལ་ཐམས་
 ཅད་གསང་བའི་རྒྱུ་དུ་ཡང། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་འོད་གསལ་བའི། །སེམས་ནི་རྩོ་རྩོ་མངོན་བཟོད་
 བྱ།¹¹ །ཞེས་དང། དཔལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོར་ཡང། །རྩོ་རྩོ་དག་གྲང་ཡི་ཤེས་རྒྱ་ཚེབ་ཚུལ་པར་མི་བྱེད་
 བའོ།¹² །ཞེས་སོགས་དང། དཔལ་གྱི་རྩོ་རྩོ་དང། དང་བོའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་སྟེ་མང་བོ་
 ཚུམས་སྟེ་ཡང། མི་བྱེད་རྩོ་རྩོ་ཞེས་བྱུར་བཟོད།¹³ །ཞེས་སོགས་དང།

འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་དབང་སྐྱུ་ག་གི་ཞལ་སྒྲ་ནས་གྲུང། །རྩོ་རྩོ་ཞེས་པ་ནི་མི་བྱེད་པའི་ཡི་ཤེས་
 བསམ་དུ་མེད་པའི་བྱུགས་རྩོ་རྩོ་ལོ། །དེ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྩོ་རྩོ་ཅན་ཏེ།¹⁴ །ཞེས་དང། རྩོ་རྩོ་མི་བྱེད་
 པ་དང་མི་ཚོད་པ་ཚེབ་བོ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཡིན་པ་ནི་རྩོ་རྩོ་ཐེག་པ་སྟེ་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་དང་པ་རོལ་དུ་
 བྱིན་པའི་རྒྱལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་གཅིག་དུ་འབྲེས་པར་གྱུར་བའོ།¹⁵ །ཞེས་དང། རྩོ་རྩོ་ཐེག་པ་
 ནི་ཡང་དག་པར་རྩོ་གསལ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟེ་སྐྱེ་གསུམ་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་བྱེད་པའི་ལྷིང་རྩོ་རྩོ་སྟེ་ཐར་པར་འདི་ས་འཕྲོ་བའི་ལྷིང་རྩོ་རྩོ་ཐེག་པའོ།¹⁶ །ཞེས་
 སོགས་དང། རྩོ་རྩོ་ཚུལ་འཚོམས་སྟེ་ཡང། མི་ཚོད་པ་མི་ཤིགས་པ་བདེན་པ་སྒྲ་བ་བརྟན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས། གང་གིས་གྲུང་མི་ཚོད་ཅིང་མི་ཤིགས་པའི་དབྱིངས་
 བདེན་པ་ཡང་དག་པ་སྒྲ་ཞིང་བརྟན་པ་སྟེ་འགག་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་གྲུང་ཡི་ཤེས་སྟེ་
 དང་སངས་རྒྱས་ལཱི་བདག་ཉིད་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལྱང་རྒྱ བ་གྱི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྩོ་རྩོ་རྩོ་
 གསྲུངས་པའི་ལྷིང་རྩོ།

དོན་དམ་པའི་མཚན་བཟོད་དུ་ཡང། གཅིག་ལུ་སྒྲ་འབྲེགས་རྩོ་རྩོའི་བདག་¹⁷ །ཞེས་དང། རྩོ་
 རྩོ་ཤུགས་ཅན་འཇིགས་བྱེད་པ། རྩོ་རྩོའི་བྱུགས་པ་རྩོ་རྩོའི་སྟིང་། །རྒྱ་འབྲུལ་རྩོ་རྩོ་གསྲུས་པོ་ཆེ། རྩོ་རྩོ་ལས་
 རྒྱུ་སྟེ་རྩོ་རྩོའི་བདག རྩོ་རྩོ་སྟིང་བོ་མ་འལ་འདྲ་བ།¹⁸ །ཞེས་དང། རྩོ་རྩོ་གང་མོ་ཆེར་སྒྲོགས་པ། རྩོ་རྩོ་
 སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེ། རྩོ་རྩོ་རྒྱལ་པོ་བདེ་བ་ཆེ། རྩོ་རྩོ་དཀའ་པོ་དཀའ་བ་ཆེ། རྩོ་རྩོ་ཕྱི་སྟེ་ཕྱི་ཞེས་
 རྒྱོགས། །མཚན་དུ་རྩོ་རྩོའི་མངའ་ཐོགས་པ། རྩོ་རྩོ་རལ་གྱི་མ་ལུས་གཅོད། རྩོ་རྩོ་ཀུན་འཆང་རྩོ་རྩོ་ཅན།
 རྩོ་རྩོ་གཅིག་ལུ་གཞུལ་སེལ་བ། རྩོ་རྩོ་འབར་བ་མིག་མི་བཟད། །རྒྱ་ཡང་རྩོ་རྩོ་འབར་བ་སྟེ། རྩོ་རྩོ་
 འབབས་པ་འབབས་པ་ཆེ། མིག་བརྒྱ་པ་སྟེ་རྩོ་རྩོའི་མིག །ལུས་ནི་རྩོ་རྩོའི་བ་སྟེ་ཅན། རྩོ་རྩོའི་སྐྱེ་བའི་གཅིག་
 ལཱི་ལུས། །སེབ་མོ་སྐྱེས་པ་རྩོ་རྩོའི་ཕེ། རྩོ་རྩོ་སྟིང་བོ་སྐྱེགས་པ་མ་འབྲེགས། རྩོ་རྩོ་ཐེང་ཐོགས་དབང་དང་

སྟེ་དབུ་ལའི་གསལ་པ། རྫོང་རྩོམ་པོ་ཚོ་པ་མེ།^{༥༩} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེའི་བདག་ཉིད་གཙོ། ཞེས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་དོ་རྗེར་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ལོན་ཉིད་འདུས་པར་ཡང་། དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་མེ། རྫོང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན། རྫོང་དང་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་། རྟུག་འཚལ་ཐུག་ན་དོ་རྗེ་ལོ། རྫོང་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱལ་མཚོག། རྫོང་ལྷགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས། རེས་པའི་རྒྱལ་པོ་དོ་རྗེ་མཚོག། རྟུག་འཚལ་དོ་རྗེ་འགྲུགས་ཞུང་ལ། དོ་རྗེ་ཆགས་པ་བདེ་ཆེན་པོ། རྫོང་མདའ་ལོ་དབང་བྱེད་པ། བདུད་ཀྱི་འདོད་པ་དོ་རྗེ་ཆེ། རྟུག་འཚལ་དོ་རྗེ་གཞུ་ཞུང་ལ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། དོ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་ཐུག་རྒྱུ་ཆེ།^{༦༠} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་པོ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེར་གསུངས་སོ།།

དཔལ་མཚོག་དང་པོའི་རྒྱུད་ཏུ་ཡང་། རྒྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དོ་རྗེ་སྤྱི་བཞིན་ཀྱི་ཕྱིར་དོ་རྗེ་མཉམ་པ་ཉིད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་བྱུང་རྒྱལ་པ་ལི་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའོ།^{༦༡} ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་རྣམས་དོ་རྗེར་གསུངས་གིང་། དཔལ་དོ་རྗེ་ཕྱི་མོར་ཡང་། དོ་རྗེ་དབྱིངས་ལི་གིན་ཏུ་བརྟུན། རེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་མཛོན་སངས་རྒྱལ།^{༦༢} ཞེས་གིན་ཏུ་བརྟུན་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་སངས་རྒྱལ་དང་དོ་རྗེར་གསུངས་སོ། དཔལ་མཚོག་དང་པོའི་རྒྱུད་ཏུ་ཡང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དོ་རྗེ་ཆེ། རྫོང་ཀུན་གྱིས་ལེགས་བརྒྱན་པ།^{༦༣} ཞེས་དང་། དོ་རྗེ་འཛོན་པ་ཀུན་གྱི་གནས། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དོ་རྗེ་ཆེ།^{༦༤} ཞེས་དང་། དེ་ནས་བཙོམ་ལྷན་འདས་རྣམ་པར་སྐྱང་མཛོད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསང་བའི་ཚོས་ཉིད་བརྟེས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དོ་རྗེ་དོན་ཡོད་པའི་དམ་ཚིག་ཅེས་བྱ་བ་དོ་རྗེ་ཚོས་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། དཔལ་མཚོག་དང་པོ། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབྱུང་མེད་པའི་དམ་པ་འདི་གསུངས་སོ།^{༦༥} ཞེས་སྟོས་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དོ་རྗེར་གསུངས་གིང་། དཔལ་འདི་མ་མེད་པའི་འོད་ཏུ་ཡང་། ལྟོར་བ་ཆེན་པོ་འགྲུར་མེད་ལྷ་ལི་སྐམ་ཅུ་ཅ་དུག་གི་བདག་ཉིད་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོ་རྗེར་གསུངས་ཏེ། དེ་འཛོན་པའི་ཕྱིར་དོ་རྗེ་འཛོན་པོ།^{༦༦} ཞེས་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་དོན་དམ་གྱི་སྤང་པོ་དུག་ལ་སོགས་པ་ལྷ་སྐམ་ཅུ་ཅ་དུག་ལ་དོ་རྗེར་གསུངས་སོ།།

དེ་བཞིན་ཏུ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔལ་འདུས་པར་ཡང་། དེ་ལ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་ནི་དོ་རྗེའི་རྒྱུད་དང་། དོ་རྗེའི་རྣམ་དང་དོ་རྗེའི་ཐུགས་དང་། དོ་རྗེའི་གནས་དང་དོ་རྗེའི་རྗེ་འབྲུལ་ལོ།^{༦༧}

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སློབ་མ་གསལ་བར་ཡང་། རྡོ་རྗེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཏེ། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཚང་བར་མཛད་པས་ན་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་པའོ།⁽¹⁵⁾ །ཞེས་གསུངས་ལ་
 དེ་བཞིན་དུ། རྒྱུད་དང་རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཏུ་མང་པོར་ཡང་། སྐྱོ་རྡོ་རྗེ་གསུང་རྡོ་རྗེ་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་
 ཞེས་སོགས་དང་། རྡོ་རྗེའི་འདུ་ཤེས་རྡོ་རྗེའི་འདུ་བྱེད། ཅེས་སོགས་དང་། རྡོ་རྗེའི་མིག་རྡོ་རྗེའི་གཟུགས་ཞེས་
 པ་ལ་སོགས་པ་རྡོ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་། རྡོ་རྗེ་འཚང་རྡོ་རྗེ་བདུད་ཚི་རྡོ་རྗེའི་དབྱིངས་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་མཛད་རྡོ་
 རྗེ་འཛིགས་བྱེད་རྡོ་རྗེ་དབང་ལྷག་རྡོ་རྗེ་མཁའ་འགོ་རྡོ་རྗེ་ཚུ་མོ་རྡོ་རྗེ་གདན་པའི། ཞེས་སོགས་དང་། འདོད་
 ཆགས་རྡོ་རྗེ། ཞེས་རྡོ་རྗེ། གཏེ་ལྷག་རྡོ་རྗེ། དུག་དོག་རྡོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་དང་། རྡོ་རྗེ་སྟོན། རྡོ་རྗེ་དགུ་བ་
 ཞེས་སོགས་དང་། རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པ། རྡོ་རྗེའི་སྐགས། རྡོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར། རྡོ་རྗེ་ཐག་མོ། རྡོ་རྗེ་སྟོལ་མ། རྡོ་རྗེ་
 བདག་མེད་མ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཉིད་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཚོས་ཀྱི་གནས་ཉིད་
 དང་། ཚོས་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མ་མོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་དབྱིངས་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་
 འགགས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་།
 གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་དག་ལེའུ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་།⁽¹⁶⁾ ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་
 པ་སོགས་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་དུས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་དོན་
 གཅིག་པ་ཞོན་སྟེ། གུན་རྗོབ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་འཛིག་ཏེན་དུ་བྱུང་རུང་མ་བྱུང་རུང་། གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་
 སྲུངས་ཚོད་རུང་མ་ཚོད་རུང་། ཡིད་ཆེས་རུང་མི་ཆེས་རུང་། སློ་བུར་རྒྱུ་མ་འགགས་རུང་མ་འགགས་རུང་
 མཁའ་ལྗང་གུན་བྱུང་དུ་ནམ་ཡང་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ།།

{10} གནས་ལྷགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་རང་སྟོང་རྣམ་གངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅད་ཐལ་བ།

གཞན་ཡང་རང་སྟོང་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་མེད་པར་འདོད་ན་གཞི་འབྲས་ངོ་བོ་
 དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་མོ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ལུམ་ཤེར་
 ཕྱིན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་སྟོང་གིས་དེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་མི་ཚོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཚོད་ན་དུག་དང་
 བཤང་བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་བོ་ངན་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་དེ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །འདོད་པར་མི་རུས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་སྐྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གི་ཞལ་སྐྱ་ནས། སྤ་རབ་
 རུལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་འདས། །བྲ་ཐབ་པ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །རྣམ་པ་གུན་གྱི་མཚོག་ལྷན་མ། །ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་མོ་

དེ་ལ་འདུད།¹⁰ ཅིས་དང་། གང་ཞིག་སྤང་བོ་ལ་སོགས་སྒྲིབ་པ་ལ་བཅོམ་ཡུལ་ནི་བྲ་ལའ་བརྟུན་ལྟ་བུ། ཀུན་མཁུན་བདེ་སྟེར་དེ་ཉིད་གཅིག་ཤུ་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་མོ་སྟེ།¹¹ ཞེས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་མོ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ན་སངས་རྒྱས་སྟེང་པར་མཛད་པའོ།¹² ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཚེན་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་ཡང་། ཕྱག་རྒྱ་སྒྲིབ་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིད་དང་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་མོ་ལོང་དག་ལ་གཟུགས་བཞེན་ཏེ། །འཛིན་རྟེན་གསུམ་པོ་སྣང་བར་བྱེད་ཅིང་དྲི་མེད་སྟོག་དང་མཚུངས་པའི་འོད་ཟེར་དུ་མ་འཕྲོ་བར་བྱེད།¹³ ཅིས་སོགས་དང་། མཁའ་འགོ་མ་དོ་རྗེ་གྲུང་ཏུ་ཡང་། བམ་མཁའི་ཁམས་ནི་རི་སྟེང་པར། །འཛིན་རྟེན་ཁམས་ནི་སྟོང་ཕྲག་ན། །བདེ་ཚེན་སྤུང་ཚོགས་ཕྱག་རྒྱ་ཚེ། །སངས་རྒྱས་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་བཞུགས།¹⁴ ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་འདུས་པར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེ།¹⁵ ཞེས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོའི་རྒྱལ་དུ་ནི། །རི་ལྟར་དོ་རྗེ་འཛིན་གྲུབ་པ།¹⁶ ཞེས་དང་། གསང་བདག་ཕྱག་ན་དོ་རྗེའི་ཞལ་ལྟ་བུས་ཀྱང་། དངོས་གྲུབ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའོ།¹⁷ ཞེས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དང་ལམ་མཁུན་པ་ཉིད་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དང་སྟོབས་བརྟུན་དང་མི་འཛིགས་པ་བཞེ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མོ་སྟེ།¹⁸ ཞེས་དང་། བད་དུ་ནི་ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་བ་སྟེ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་མཐོང་བ་དང་།¹⁹ ཞེས་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་སྒྲིབ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོབ་བར་བྱེད་པ་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཕོར་གྱིས་རྣམ་པར་སྐྱས་པ་²⁰ ཞེས་དང་། དོན་²¹ རྗེ་རྣམ་འཕྲོར་མ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཅོམ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རིགས་ལྡན་མ་དང་བརྟུ་ཞེས་བཛོད་པར་བྱའོ།²² ཞེས་སོགས་དང་།

དབལ་གྱའི་དོ་རྗེའི་རྒྱུད་ཏུ་ཡང་། བོ་ལའི་བདེ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེ། །དོ་རྗེ་སྟེ་མཚེད་ཐམས་ཅད་ཉིད། །གསང་བའི་སྟོམས་འཇུག་འདི་ཡིས་ནི། །ཕྱི་རོལ་གཉིས་གཉིས་བརྟན་པ་མེད།²³ ཅིས་སོགས་དང་། གསུང་ཉིད་ནི་བདག་མེད་མ། །བདེ་བ་བདག་མེད་རྒྱལ་ཅན་ཉིད། །དེ་ཡི་བདེ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེ། །ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཕོར་ཉིད་དུ་གནས། །དང་བོའི་དབྱངས་ཡིག་རང་བཞིན་ཏེ། །སྟོབས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས།²⁴ ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་ཤེས་རབ་མ། །དེ་ནི་རིང་མིན་སྤང་བ་མིན། །ཤུ་བཞི་མ་ཡིན་རྒྱུ་པོ་མིན།

དྲི་དང་རོ་དང་ལྷ་རྩལ་འདས། །ལྷ་ཅིག་སྐྱེས་དགའ་བྱེད་པ་ཅན། །དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དེ་ཡི་
 བདེ་བ་ཟབ་ཉིད། །དེ་དང་ལྷ་ཅིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ།⁽¹¹⁾ །ཞེས་སོགས་དང་། །ཡང་དེ་ཉིད་ལྷ་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
 གཟུགས། །བདེ་ཆེན་བཟང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ། །དེ་ཉིད་དགྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ལི་རང་
 བཞིན་ཅན། །དེ་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གཟུགས། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོ་ཅན། །ཡང་དག་གྱུར་པ་སོ་
 སོར་རྟོག །དེ་ཉིད་བྱ་བ་ནན་ཉམ་ཉེ། །ཚོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་པ། །དེ་ཉིད་དགྱིལ་འཁོར་བདག་པོ་
 དང་། །དེ་ཉིད་བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན།⁽¹²⁾ །ཞེས་དང་། །དངོས་གྲུབ་
 མཚན་ཉིད་མི་སྤྱེད་པ། །ཕྱག་རྒྱ་རྣལ་འབྱོར་བའི་ས་འགྲུབ།⁽¹³⁾ །ཞེས་དང་།

རྗེ་བླ་མོ་པཎ་ཆེན་གྱི་ཞལ་སྐྱབས་ཀྱང་། སྐྱེ་མ་ལ་སོགས་དབེ་རྣམས་ཀྱིས། །གང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་
 བྱ་བ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དེ་ཉིད་ལ། །ཀྲུན་ཏུ་གྲུས་པས་བདག་ཕྱག་འཚལ།⁽¹⁴⁾ །ཞེས་དང་། ཐོབ་བྱ་ཞེས་པ་
 ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་
 གཅིག་པ་དེ་ཉིད་དེས་དོན་མཐར་ཐུག་གི་ངོ་ལའི་བདེ་བ་དང་བདག་མེད་མ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་མ་དང་ཨ་ཡིག་དང་བདུ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྟོང་ཉིད་དང་རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་
 མ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་
 གསུངས་ལ། །དེ་ཡང་རང་སྟོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཤེས་བྱེད་བྱེད་པར་དུ་འཕགས་
 པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། མཐར་ཐུག་གཞི་འབྲས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་། །ལུ་ཆེན་མོ་
 དང་། །བདག་མེད་མ་དང་། །ཨ་ཡིག་དང་། །བདུ་དང་། །ལྷ་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་འཕམ་དགའ་བ་དང་། །དགྱིལ་
 འཁོར་འཁོར་ལོ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ལྡེ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། །རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་
 སོགས་པ་རྣམས་ནི། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་མི་འབྲལ་བའི་
 ཡོན་ཏེན་མཐའ་ཡས་པའི་བདག་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྟེང་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་ཉིད་
 བདག་དག་པའི་བདག་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་
 མཐོང་ན་དགོངས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མེད་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་རྟོ་རྟོ་འཆང་གི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

{11} གནས་ལྟགས་ཀྱི་གསང་བ་གསང་ཆེན་ལ་སོགས་པ་དང་རང་སྟོང་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉུང་ཐལ་བ།

གཞན་ཡང་དཔལ་རྟོ་རྟོ་འཆང་ཆེན་པོས་རྒྱུད་སྟེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་སུ་གསང་བ་ཞེས་པ་དང་གསང་

ཚེན་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་ཉིད་མཐར་སྐྱེས་གི་རྣམ་གྲངས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དངོས་པོ་མེད་པའི་
 རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟོང་གཞི་དོན་དམ་གཞན་སྟོང་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་མེད་པ་
 སྟོང་ཉིད་ཙམ་གང་ཡིན་པ་རང་སྟོང་ལ་འདི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དང་དེ་རྣམ་གྲངས་སུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་གསང་བ་ཞེས་པ་རང་སྟོང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་ལྷ་ཡང་རང་སྟོང་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་མཐར་སྐྱེས་ངེས་དོན་གྱི་གསང་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དེ་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པ་ཉ་
 ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གསང་བ་དག་ལྷག་ན་རྩོམ་ཞེ་ཞེ་ལྷོ་ལྷོ་སྐྱེས། གསང་བ་ཞེས་པ་དང་བའི་དོན་གྱིས་
 ལས་གྱི་སྐྱེས་སྐྱེ་བྱ་ག་བརྗོད་དོ། །ངེས་པའི་དོན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།^{༡༧༧}།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདིར་གཞི་འབྲས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་འདི་ཡང་རང་སྟོང་ནི་མ་
 ཡིན་གྱི་སྟོང་གཞི་དོན་དམ་གཞན་སྟོང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་ཤེར་ཕྱིན་ཡང་ཡིན་
 ལ་ཚེས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཐར་སྐྱེས་གཞི་འབྲས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་སྟོང་ཉིད་ཟབ་
 མོའི་རྣམ་གྲངས་སུ། གསང་བ་གནས་ཚེན་མོ་མཁའ་འགོ་མ་གསང་བ་ཀྱུན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་འོ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་
 ཞེས་མཁའ་འགོ་མ་དང་ཀྱུན་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དཔལ་ལྷན་སྐྱེས་ན་རྩོམ་རབ་ཏུ་གསུངས་ཤིང་།
 དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་ཉུང་ཏུ་འཛུགས་དུ་ཡང་། གསང་ཚེན་མཚོག་ཏུ་དབྱེས་པ་དང་། ཀྱུན་གྱི་བདག་ཉིད་
 འོ་རྟག་བཞུགས་^{༡༧༨} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་
 དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟོང་གཞི་དོན་དམ་གཞན་སྟོང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་དུ་གསུངས་སོ།།

{ ༡༩ } གནས་ལྷགས་གྱི་གྲུག་སྐྱེས་ཚེས་འབྲུང་ལ་སོགས་པ་དང་རང་སྟོང་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།

གཞན་ཡང་དཔལ་རྩོམ་རྩོམ་འཆང་གིས་མཐར་སྐྱེས་གཞི་འབྲས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཚེས་འབྲུང་དང་
 གྲུག་སྐྱེས་དང་། ཞེ་ཡིག་དང་། རྩོམ་རྩོམ་པ་དང་། བརྩམ་མོའི་རྣམ་གྲངས་། ཤེར་ཕྱིན་དང་། བདེ་གཤེགས་
 སྟོང་བོ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་བོ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། སྟོང་གཞི་དོན་དམ་གཞན་
 སྟོང་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་རང་སྟོང་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན་མཚམས་མེད་
 པ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེས་པ་ཚེན་པོ་མི་བཟད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་རོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཡིན་
 པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་དེ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ན་གྱིས་བསྐྱེད་བྱ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཉམས་དགའ་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔལ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད་དུ། སངས་རྒྱས་

ཀྱན་གྱིས་བསྟེན་པ་ཡི། །ལྷ་གསུམ་རྣམ་དག་འདི་ཉིད་མི། །དབུས་སུ་མི་གིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། །ཞེ་ཡིག་ཚུང་
 རི་བཞིན་དུ། །ལྷ་གསུམ་དགྱིལ་འཁོར་ཉམས་དགའ་བར། །རྡོ་རྗེ་རོལ་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། །བཙུན་མོའི་ལྷ་
 ག་ཞེས་བྱ་ཞིང། །ཚོས་འབྱུང་ཞེས་ཀྱང་བཤད་པ་ཡིན།^{༡༡} །ཞེས་དང། །རྒྱུད་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ཙ་བ་སྟེ། །ལྷ་
 གསུམ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པའི་གཟུགས། །སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཐུན་མོང་བ། །རྣམ་མཉན་ལྟར་བཅས་ཚངས་སོགས་
 གྱི། །ཤམས་སུ་དེ་ནི་རྒྱུར་བ་སྟེ།^{༡༢} །ཞེས་དང། །དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན། །དེ་ཉིད་ལུལ་ལས་འདས་
 པ་སྟེ། །སློག་ཚགས་ཀྱན་གྱི་སྟོང་ལ་གནས།^{༡༣} །ཞེས་སོགས་དང་མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གྱུར་དུ་ཡང། །བདེ་
 བཅན་དང་ལྷ་གསུམ་དང། །རྒྱལ་མེད་དང་ནི་སྟོན་བལ་དང། །རྒྱལ་བུ་དང་ནི་སྟོན་བཙུན་དང། །རང་
 བཞིན་དབང་རྒྱལ་མེད་པ་དང། །མཐའ་ཡི་བདེ་དང་བདེ་རིག་དང། །ཤམས་པ་མཚོག་དང་དབྱེས་པ་
 དང།^{༡༤} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རང་བཞིན་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་
 མའི་བདག་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།།

དེ་བཞིན་དུ་བཙུན་ལྷ་འདས་ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་
 ཀྱང་རྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་རྣམ་གྲངས་སུ་གྱུར་པའི་ཚོས་འབྱུང་གི་དོན་གསུངས་པ་ཚོས་འབྱུང་གི་རྒྱས་ཀྱང་དེ་
 བརྗོད་དེ་ཚོས་འབྱུང་གང་ལས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་པའོ། །རང་བཞིན་
 མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཟི་བཞི་རྟོང་
 རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་ཚོས་འབྱུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལོ།^{༡༥} །ཞེས་དང། །དེའི་
 བྱིར་ཚོས་འབྱུང་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་སྣ་ཚོགས་ལུལ་བཙུན་ལྷ་འདས་དུ་ས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོས་འབྱུང་བ་དུ་ས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བལ་བའོ།^{༡༦} །ཞེས་པ་ལ། །འདིར་ཡང་བདེན་
 གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་ཏེ། །དོན་དམ་པའི་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམས་ནི་ཚོས་
 འབྱུང་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་བྱིར་འབྱུང་བ་མེད་པའི་འབྱུང་བ་ཞེས་འགལ་འདུས་སྟོན་མེད་ཀྱི་མན་ངག་
 ལས་རིག་པར་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་གསང་བདག་ཕུག་ན་རྡོ་རྗེའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཀྱང། །གསང་ཚེན་མཚོག་ལ་བཞུགས་པ་
 ཞེས་པ་ལ་ཚོས་འབྱུང་ནམ་མཁའི་ཁམས་གཞན་ནི་གསང་ཚེན་ཏེ། །དེ་ལ་བཞུགས་པ་ནི་གསང་ཚེན་མཚོག་
 ལ་བཞུགས་པའོ།^{༡༧} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང། །དཔལ་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང།
 །ཞེ་དང་རྣམ་གཤམ་དང། །དག་དང་བདེ་གནས་བདེ་བ་ཅན། །སེང་གའི་བྱི་དང་དམིགས་པ་མེད། །དེ་
 བཞིན་ཉིད་དང་པ་རོལ་བྱིན།^{༡༨} །ཅེས་དང། །དེ་བཞིན་དུ་མཁའ་འགྲོ་མ་རྡོ་རྗེ་གྱུར་དུ། །བཙུན་ལྷ་འདས་

གྱིས་གསུངས་པ། མཁའ་དབྱིངས་ལེམ་མེན་དྲངས་བ་དང་། གོ་འབྱེད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དང་། ལྷ་ཚོགས་
 རོ་རྩེ་གནས་དང་གཞི། ལྷ་གྱི་གནས་^{༡༠} དང་ཡིད་འོང་བ།^{༡༡} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། གསང་ཚེན་
 མཚོག་ཏུ་དབྱེས་པ་དང་། ལྷ་གྱི་བདག་ཉིད་ན་རྟག་བཞུགས།^{༡༢} །ཞེས་པའི་བར་གྱི་མིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་
 རྒྱུད་པར་གྱིས་གནས་བསྟན་པ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ས་སྟོང་གཞི་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་རྣམ་
 མེད་དང་། རྣམ་བུའདྲེད་དང་། ལྷོན་མེད་དང་། སྤྲིག་བཅོམ་དང་། རྩ་བུས་མེད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་
 བདེ་བ་དང་། དེ་རང་རིག་པ་དང་། གསང་བ་མཚོག་དང་། བདེ་བ་ཅན་དང་། བདེ་བའི་གནས་དང་། རང་
 བཞིན་རྣམ་དག་དང་། དབྱེས་པ་དང་། དམིགས་མེད་དང་། མཁའ་དབྱིངས་དང་། ལེམ་པོ་མེན་པའི་སྟོང་
 ཉིད་དང་། སྤོང་གསུམ་ལྷན་ནས་དྲངས་བ་དང་། གོ་འབྱེད་དང་། རབ་གསལ་དང་། ལྷ་ཚོགས་རོ་རྩེ་དང་།
 ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་དང་། གཞི་དང་། ལྷ་གྱི་དབྱིངས་དང་། གཟུངས་མ་ཡིད་འོང་དང་། རང་བཞིན།
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་མ་བཅོས་
 ལ་གཞན་གང་ལ་ཡང་མི་ལྟོས་པར་གསུངས་ཏེ། འབགས་པ་ལྷ་རྒྱུ་བཞུགས་ཀྱི་ཞལ་སྣ་ནས། རང་བཞིན་རྒྱ་
 དང་རྒྱུན་ལས་ནི། འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་
 དུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱས། །རི་ལྷ་བྱུར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་
 མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན།^{༡༣} །ཞེས་སོ། །

{13} དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཞན་མང་པོ་གསུངས་པ་ཡང་རང་སྟོང་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་པ།
 ཀ། རྒྱུད་བསྟན་སྟོན་མར་གསུངས་པ་ཡང་རང་སྟོང་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་པ།

དེ་བཞིན་དུ། སྟོབ་དཔོན་ཚེན་པོ་ལྷ་རྒྱུ་དེ་བའི་ཞལ་སྣ་ནས་ཀྱང་། རྒྱུད་བསྟན་སྟོན་མར། དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་དེ་ཡང་མ་བཅོས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་བྱི་མ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། དོན་འདི་
 ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་གཅིག་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། ཚོས་འདི་སྣ་སྐད་དག་གིས་ལུང་
 བསྟན་ཏེ། ཚོས་དང་སྐད་དག་འདིར་ནི་སྣང་མི་འགྱུར། ཚོས་ཉིད་རྒྱལ་གཅིག་དངོས་ལའང་འཇུག་བྱེད་པ།
 བཟོད་མཚོག་སྒྲན་མེད་ལ་རེག་པར་འགྱུར།^{༡༤} །ཞེས་དང་། མཚོག་ཏུ་དགའ་བའི་ལུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 གཟུགས་འབྱུང་བར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མིང་ནི་རོ་རྩེ་འཆང་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འཁོར་
 བའི་འཆིང་བ་ལས་ངེས་པར་གྲོལ་བས་ན་ཐར་བ་ཞེས་བྱའོ།^{༡༥} །ཞེས་སོགས་དང་། གང་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་
 མི་སྐྱེ་བའོ། །གང་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་མི་འཛིག་པར་འདོད་དོ། །གང་མི་འཛིག་པ་དེ་དང་བའོ། །གང་དང་བ་དེ་

དག་པོ། །གང་དག་པ་དེ་རྒྱུ་མ་མེད་པོ། །གང་རྒྱུ་མ་མེད་པ་དེ་འོད་གསལ་པོ། །གང་འོད་གསལ་པ་དེ་
སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ།^{༡༡} །ཞེས་སོགས་དང་།

ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྐྱེས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གཙོད་པའི་ལེའུ་ལས། ད་ནི་མིང་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ལ་བ་བསལ་བར་བྱ་བའི་སྦྱིར། དོན་དམ་པའི་མིང་གི་རྣམ་གཞུངས་འགའ་ཞིག་ལ་
འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོར་ནི་འོད་གསལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
དང་། རྫོང་རྫུ་ཡེ་ཤེས་དང་། སྐྱེན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱུ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ལྷན་
བ་མེད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། བདག་ལས་འདས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། རྣོག་མེད་པ་
དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། གསོ་བ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་
པ་དང་། ཚིག་མེད་པ་དང་། དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་། སྐྱེན་མེད་པ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། བསམ་
གྱིས་མི་བྱུང་བ་དང་། མཐའ་ཡས་པ་དང་། གཞུང་མེད་པ་དང་། དབང་པོ་ལས་འདས་པ་དང་། གནས་མེད་
པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་།
དམིགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ་དང་། བརྟག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཟད་པ་མེད་པ་དང་།
ཚིག་མེད་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་མེད་པ་དང་། ཚུལ་གཅིག་པ་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དང་། ཉམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་དང་། དབྱུས་མེད་པ་དང་། ཐ་མ་མེད་པ་དང་། འགྲོ་
བ་མེད་པ་དང་། འོང་བ་མེད་པ་དང་། རིང་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རེག་པར་དཀའ་བ་དང་། རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པར་དཀའ་བ་དང་། བསམ་
གཏན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ཚད་པ་^{༡༢} མེད་པའི་
མཐའ་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ལུས་མེད་པ་དང་། རུལ་མེད་པ་དང་། མཐའ་མེད་པ་དང་། གྲུབ་པ་
དང་། གསང་བ་གྲུབ་པ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལྷ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྒྱ་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བསོད་ནམས་
རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྣོག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལས་རྣམ་པར་
དག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་ཡུམ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཁྱེན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཚོགས་མི་ཟད་པ་ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་འབབ་པ་ཉིད་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་

དང་། ཉམ་ཐོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རྒྱན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་འབྲིན་པ་དང་། ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལྷའི་རྣ་བར་རབ་ཏུ་རྟེར་བར་བྱེད་པ་དང་།
 གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། རྩུ་འབྲུལ་དཔག་ཏུ་
 མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉམ་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་པའོ།^{༥༡༢} །ཞེས་དང་།

ཟུང་དུ་འདུག་པའི་སྐྱེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འདིའི་མིང་གི་རྣམ་གཤངས་འགའ་ཞིག་ལ་འདུག་པར་བྱ་
 ཞེ། རིག་པ་ཚེན་པོའི་སྐྱེས་སུའི་གཟུགས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུལ་ལ་གནས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་
 ས་འོད་གསལ་ལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། འཛིག་རྟེན་
 གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་གྱི་བདག་
 ཉིད་ཅན་དང་། ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་སུ་དམ་པ་དང་། སྐྱེས་སུ་མཚོག་དང་།
 སྐྱེས་སུ་ཚེན་པོ་དང་། སྐྱེས་སུ་ཅང་ཤེས་པ་དང་། སྐྱེས་སུ་དཔའ་བོ་དང་། སྐྱེས་སུ་བརྟན་བོ་དང་། སྐྱེས་སུ་
 འདུལ་བ་དང་། སྐྱེས་སུ་འདུལ་བ་པོ་དང་། སྐྱེས་སུ་མཚོག་དང་། སྐྱེས་སུ་ཁ་ལོ་བརྒྱར་པ་དང་། སྐྱེས་སུ་
 སེང་གོ་དང་། སྐྱེས་སུ་བྱམ་མཁའ་དང་། སྐྱེས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་། སྐྱེས་སུ་དག་པའི་
 བདག་ཉིད་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། རྣམ་སར་ཕྱིན་པ་དང་། བདེ་
 བ་ཐོབ་པ་དང་། འཛིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ལ་རོལ་ཏུ་འགོ་བས་འབར་བ་དང་། ཚེར་མ་དཀྱུགས་པ་
 དང་། སྐྱོས་པ་མེད་པ་དང་། དགོ་སྒོར་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་།
 དགོ་སྒོར་དང་། བུམ་ཟེ་དང་། རྒྱལ་རིགས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེས་དང་། ཉམ་མོངས་པ་མེད་པ་དང་།
 དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཀྱུན་ཤེས་པ་དང་།
 སྤང་བོ་ཚེན་པོ་དང་། བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། བྱེད་པ་བྱས་པ་དང་། སྐར་བོར་བ་དང་། བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་
 ཐོབ་པ་དང་། སྤྱིད་པར་སྐྱོར་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་བཀའ་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་།
 སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དང་། མཚོག་ཏུ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། འཁོར་བའི་ལ་རོལ་གྱི་མཐའ་
 ལ་གནས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བཤད་དོ།^{༥༡༣} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་དུ་
 བཤད་ཅེ་ན། དོན་དམ་པའི་མཚན་བརྗོད་ལ་སོགས་པ་མཐར་ཐུག་དེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་སྐྱེན་མེད་
 པ་རྣམས་སུའོ།།

༧། འོན་ཏེ་མཁོན་བཟོད་དུ་གསུངས་པ་ཡང་རང་སྣོད་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་པ།

༡། ལུས་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ།

དེ་ཡང་། དབལ་ལྡན་ཉེ་གླི་ཡིག་དང་། རྩོམ་འཆང་དང་གདུལ་དཀའ་འདུལ་བའི་མཚོག་དང་།
དབའ་བའི་མཚོག་དང་། འཛིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་དང་། རྩོམ་འཆང་དབང་སྐྱུག་དང་། གསང་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་།
ཆམ་རྒྱལ་པད་མ་དཀར་པོའི་སྐྱེན་དང་། པད་མ་རྒྱལ་པའི་ཞལ་དང་། ལག་ན་རྩོམ་དང་། རྒྱབ་བདག་དང་།
འགྲོ་བའི་སློམ་དང་། འགྲོ་བའི་སྟོན་པ་པོ་དང་། དམ་ཚིག་ཚེན་པོ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཁུན་པ་དང་།
དབང་པོ་བསམ་པ་མཁུན་མཚོག་དང་། ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་དང་། གཙུག་ཉེར་ཚེན་པོ་དང་། ཚིག་གི་བདག་པོ་དང་།
རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དང་། འཇམ་དབལ་དང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་དང་། འོན་ཟབ་རྒྱ་ཚེན་གྱི་མཚོག་དང་།
འོན་ཚེན་གྱི་མཚོག་དང་། མཚུངས་མེད་གྱི་མཚོག་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བའི་མཚོག་དང་། རྟག་ཏུ་དག་བའི་
མཚོག་དང་། རྒྱུད་ཚེན་དང་། རྒྱུ་འབྲུལ་བྱ་བ་དང་། རྟགས་འཆང་མཚོག་དང་། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་
རྟེན་གཉིས་མཚོག་དང་། ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་གྱི་འཇམ་དབལ་དང་།^{༡༧}

༡། རྟགས་གྱི་རིགས་དུག་ལ་གཟུགས་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ།

གསང་སྟགས་མཐའ་དག་གི་རིགས་ཚེན་དང་། གསང་སྟགས་གྱི་མཚོག་དང་། རིག་པ་འཆང་
བའི་མཚོག་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་གསུམ་དང་། འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་རིགས་དང་།
འཛིག་རྟེན་སྣང་བྱེད་རིགས་ཚེན་དང་། རྒྱག་རྒྱ་ཚེན་པོའི་རིགས་མཚོག་དང་། གཙུག་ཉེར་ཚེན་པོའི་རིགས་
ཚེན་དང་།^{༡༨}

༡། རྒྱུ་འབྲུལ་བྱ་བས་བྱང་རྒྱལ་པར་གསུངས་པ།

སྟགས་གྱི་རྒྱལ་པོ་དུག་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པར་འབྱུང་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་དང་། བཟོད་
དུ་མེད་པའི་ཨ་ལྷ་དང་། ཨི་ལྷ་དང་། ལྷ་ལྷ་དང་། ཨི་ཨི་དང་། ཨོ་ཨོ་དང་། ཨོ་ཨེ་དང་། སྐྱིད་ལ་གནས་
པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་མ་བདག་དང་། དུས་གསུམ་དུ་འཇུག་པའི་སངས་རྒྱལ་དང་། ཨོ་
ཡིག་དང་། རྩོམ་འཆང་པོ་དང་། རྟག་བསྐལ་གཅོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་དང་། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་
སམ་སྐྱེད་དང་། གསུང་གི་དབང་སྐྱུག་དང་། ཨ་ར་པ་ཅ་ན་དང་།^{༡༩}

༧། རྡོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚེན་པོར་གསུངས་པ།

ཨ་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཨ་ཡིག་དང་། དོན་ཚེན་འགྲུར་མེད་དམ་པ་དང་། སྲོག་ཚེན་པོ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། བརྗོད་པ་ཀྱུན་གྱི་རྒྱུའི་མཚོགས་དང་། འོད་གསལ་གྱི་ཚོགས་ཀྱུན་དང་། མཚོན་པ་ཚེན་པོ་དང་། འདོད་ཚགས་ཚེན་པོ་དང་། ཞེ་སྤང་ཚེན་པོ་དང་། གཉི་སྤྲུག་ཚེན་པོ་དང་། ཁྲི་བ་ཚེན་པོ་དང་། ཚགས་པ་ཚེན་པོ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་བཅོམ་པ་དང་། འདོད་པ་ཚེན་པོ་དང་། བདེ་བ་ཚེན་པོ་དང་། དགའ་བ་ཚེན་པོ་དང་། མགུ་བ་ཚེན་པོ་དང་། གཞུགས་ཚེན་པོ་དང་། ལུས་ཚེན་པོ་དང་། ཁ་དོག་ཚེན་པོ་དང་། ལུས་བོང་ཚེན་པོ་དང་། མིང་ཚེན་པོ་དང་། རྒྱ་ཚེན་པོ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་ཚེན་པོ་ཡངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཚེན་པོའི་མཚོགས་དང་། མཚོན་འཆང་བའི་མཚོགས་དང་། ཉོན་མོངས་ཚེན་པོ་དང་། ལྷགས་ཀྱུ་མཚོགས་དང་། གྲགས་པ་ཚེན་པོ་དང་། སྤྲོན་གྲགས་ཚེན་པོ་དང་། སྤང་བ་ཚེན་པོ་དང་། གསལ་བ་ཚེན་པོ་དང་། མཁས་པ་ཚེན་པོ་འཕ། རིག་པ་ཚེན་པོ་དང་། སྐྱེ་འབྱུལ་ཚེན་པོ་འཛིན་དང་། སྐྱེ་འབྱུལ་ཚེན་པོའི་དོན་རྒྱབ་དང་། སྐྱེ་འབྱུལ་ཚེན་པོའི་དགའ་བས་དགའ་བ་དང་། སྐྱེ་འབྱུལ་ཚེན་པོའི་མིག་འབྱུལ་ཅན་དང་། སྐྱིན་བདག་ཚེན་པོ་དང་། གཙོ་བོའི་མཚོགས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཚེན་པོ་འཆང་བའི་མཚོགས་དང་། བཟོད་ཚེན་འཆང་བའི་མཚོགས་དང་། བརྟན་པ་ཚེན་པོའི་མཚོགས་དང་། བརྟོན་འགྲུས་ཚེན་པོའི་མཚོགས་དང་། ཡ་རོལ་གཞོན་པའི་མཚོགས་དང་། བསམ་གཏན་ཚེན་པོ་དང་། ཉིང་འཛིན་མཚོགས་ལ་གནས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཚེན་པོའི་སྐྱེ་འཆང་དང་། སྤྲོབས་པོ་ཚེ་དང་། ཐབས་མཁས་ཚེན་པོ་དང་། སྤོན་ལམ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དང་། བྱམས་པ་ཚེན་པོ་དང་། རང་བཞིན་དཔག་མེད་དང་། སྤྲིང་རྗེ་ཚེན་པོའི་མཚོགས་དང་། སྤོ་ཡི་མཚོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཚེན་པོའི་མཚོགས་དང་། སྤོ་ཚེན་ལྡན་པའི་མཚོགས་དང་། ཐབས་ཚེན་གྱི་མཚོགས་དང་། བྱེད་པ་ཚེན་པོའི་མཚོགས་དང་། འབྱུལ་ཚེན་གྱི་མཚོགས་དང་། སྤྲོབས་ལྡན་གྱི་མཚོགས་དང་། སྤྲུགས་ཚེན་གྱི་མཚོགས་དང་། མཚོགས་ཚེན་གྱི་མཚོགས་དང་། རྒྱ་འབྱུལ་ཚེ་བར་གྲགས་པའི་མཚོགས་དང་།^{༤༩༩} སྤྲོབས་ཚེན་པ་རོལ་གཞོན་པའི་མཚོགས་དང་། སྤྲིད་པའི་རི་བོ་འཛོམས་པའི་མཚོགས་དང་། མཁྲིགས་པའི་མཚོགས་དང་། རྡོ་རྗེ་ཚེན་པོ་འཆང་བའི་མཚོགས་དང་། དྲག་པོ་ཚེན་པོའི་མཚོགས་དང་། དྲག་སྤུལ་ཚེ་བའི་མཚོགས་དང་། འཛིགས་ཚེན་ཡང་འཛིགས་པར་མཛད་པ་པོ་དང་། མགོན་པོའི་མཚོགས་ཚེན་པོ་དང་། རིག་པའི་མཚོགས་ཚེན་པོ་དང་། སྤྲམ་ཚེན་པོའི་མཚོགས་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཚེན་པོའི་མཚོགས་དང་། ཐེག་ཚེན་ཚུལ་ལ་གནས་པ་འཕམ་བརྟན་པའི་མཚོགས་དང་། ཐེག་ཚེན་ཚུལ་གྱི་མཚོགས་དང་།^{༤༩༩}

༥། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྲུག་སྲུངས་པ།

སངས་རྒྱལ་ཚེན་པོ་དང་། རྣམ་པར་སྦྲུང་མཛད་ཚེན་པོ་དང་། སྤུལ་པ་ཚེན་པོའི་མཚོག་དང་། སྤུལ་
 ཚེན་ལྡན་པའི་མཚོག་དང་། གསང་སྲུགས་རྒྱལ་ཚེན་ལས་སྦྱང་བ་དང་། གསང་སྲུགས་རྒྱལ་ཚེན་གྱི་བདག་
 དང་། བ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་ཐོབ་པའི་མཚོག་དང་། བར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་གནས་པའི་མཚོག་དང་། བ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་
 དག་པའི་མཚོག་དང་། བ་རོལ་ཕྱིན་བཅུའི་རྒྱལ་གྱི་མཚོག་དང་། ས་བཅུའི་དབང་སྤྲུག་གི་མགོན་པོ་མཚོག་
 དང་། ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་མཚོག་དང་། ཤེས་བཅུ་རྣམ་དག་གི་བདག་དང་། ཤེས་བཅུ་རྣམ་དག་འཆང་
 བ་པོ་དང་། རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དོན་བཅུའི་དོན་དང་། སྤུལ་དབང་ཁྱབ་པའི་བདག་དང་། སྦྱོབས་བཅུ་ཁྱབ་པའི་
 བདག་དང་། ཀྱུན་དོན་མ་ལུས་མཛད་པ་པོ་དང་། རྣམ་བཅུ་དབང་ལྡན་ཚེ་བ་པོ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་
 བདག་དང་། སྦྱོས་པ་མེད་པའི་བདག་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་དང་། གདོད་ནས་དག་པའི་བདག་
 དང་། བདེན་པར་གསུང་བའི་མཚོག་དང་། གསུང་མི་འགྱུར་བའི་མཚོག་དང་། ཇི་སྐད་སྐྱུས་བཞིན་མཛད་
 པའི་མཚོག་དང་། གཉེས་སུ་མེད་པའི་མཚོག་དང་། གཉེས་མེད་སྟོན་པའི་མཚོག་དང་། ཡང་དག་མཐར་
 བཞུགས་དང་། བདག་མེད་པའི་སྐྱོབ་སྐྱོགས་མཚོག་དང་། སུ་སྦྱེགས་རེ་པ་འཛིགས་མཛད་མཚོག་དང་། ཀྱུན་
 འགྲོའི་མཚོག་དང་། དོན་ཡོད་པའི་གནས་སམ་སྦྱོབས་ཀྱི་མཚོག་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཡིད་
 ལྟར་མགྲོགས་པའི་མཚོག་དང་། རྒྱལ་བའི་མཚོག་དང་། དག་ལས་རྒྱལ་བའི་མཚོག་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་
 བའི་མཚོག་དང་། ལའོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་མཚོག་དང་། སྦྱོབས་པོ་ཚེའི་མཚོག་དང་། ཚོགས་ཀྱི་སྦྱོབ་དཔོན་
 ཀྱི་མཚོག་དང་། ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་མཚོག་དང་། ཚོགས་རྗེའི་མཚོག་དང་། ཚོགས་བདག་གི་མཚོག་དང་།
 དབང་ལྡན་གྱི་མཚོག་དང་། མཐུ་ཚེན་གྱི་མཚོག་དང་། གཅེས་པར་འཛིན་པའི་མཚོག་དང་། རྒྱལ་ཚེན་གྱི་
 མཚོག་དང་། གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་གི་མཚོག་དང་། ཚོག་རྗེའི་མཚོག་དང་། ཚོག་བདག་གི་མཚོག་དང་།
 སྤྲུལ་ལས་ཀྱི་མཚོག་དང་། ཚོག་ལ་དབང་བའི་མཚོག་དང་། ཚོག་མཐའ་ཡས་པའི་མཚོག་དང་། ཚོག་བདེན་
 པའི་མཚོག་དང་། བདེན་སྦྱའི་མཚོག་དང་། བདེན་བཞི་སྟོན་པའི་མཚོག་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚོག་
 དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་མཚོག་དང་། འདྲེན་པའི་མཚོག་དང་། རང་རྒྱལ་བའི་མཚོག་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་
 མཚོག་དང་། དེས་འབྱུང་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་དེས་འབྱུང་གི་མཚོག་དང་། འབྱུང་བ་ཚེན་པོ་འམ་ཡོད་པ་ཚེན་པོ་འམ་
 བདེན་པ་ཚེན་པོ་འམ་ཡང་དག་ཚེན་པོ་དང་། ཀྱུན་གྱི་རྒྱུའམ་རྟེན་ནས་གནས་གཅིག་སུ་དང་། དག་སྦྱོང་གི་
 མཚོག་དང་། དག་བཙོམ་པའི་མཚོག་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་མཚོག་དང་། ཚགས་བྲལ་གྱི་གཞིའི་མཚོག་
 དང་། དབང་པོ་སྤུལ་བའི་མཚོག་དང་། བདེ་བ་རྟེན་པའི་མཚོག་དང་། འཛིགས་མེད་ཐོབ་པའི་མཚོག་དང་།

བསེལ་བར་གྱུར་པའི་མཚོག་དང་། རྣོག་པ་མེད་པའམ་གོས་པ་མེད་པའི་མཚོག་དང་། རིག་པ་དང་རྐང་
 བར་ལྡན་པའི་མཚོག་དང་། བདེ་གཤེགས་སམ་བདེ་ར་གནས་སམ་བདེ་བརྟོགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་
 རིག་པའི་མཚོག་དང་། ང་བདག་ཏུ་མི་འཛིན་པ་དང་། བདེན་གཉེས་ཚུལ་དུ་བཟུགས་པ་དང་། གདོད་ནས་
 འཁོར་བའི་མཐར་མོན་དང་། གདོད་ནས་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། གདོད་ནས་སྐྱམ་སར་གནས་པ་དང་། ཡེ་
 ཤེས་འབའ་ཞིག་པ་དང་། དེས་པར་བསལ་བའམ་དེས་འབྱུང་མཚོག་དང་། ཤེས་རབ་མཚོན་ཆས་རྣམ་
 འཛོམས་ཀྱི་མཚོག་དང་། དམ་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མཚོག་དང་། གསལ་བའམ་སྤང་
 བའི་མཚོག་དང་། འཛིག་རྟེན་སྤང་བྱེད་ཀྱི་མཚོག་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབང་ལུག་དང་། ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་།
 ལེགས་པའི་ལམ་མམ་ལམ་མཚོག་སྟོན་པ་པོ་དང་། རོན་གྲུབ་པའི་མཚོག་དང་། བསམ་པ་གྲུབ་པའི་མཚོག་
 དང་། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་དང་། མི་ཟད་པའི་མཚོག་དང་།
 ཚོས་དབྱིངས་དམ་པ་དང་། ཟད་མི་ཤེས་པའི་མཚོག་དང་། རང་བཞིན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་དང་།
 གདོད་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། གདོད་ནས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་
 ཚེན་པོ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡན་པའི་མཚོག་དང་། ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་ཤིང་མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པའི་
 མཚོག་དང་། གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཚོགས་གཉེས་བསལས་པ་དང་རྟོག་པའི་མཚོག་དང་། ཀུན་ལས་
 རྒྱལ་བའི་མཚོག་དང་། གདོད་ནས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་། གདོད་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་མཚོག་དང་།
 བསམ་བྱའི་མཚོག་དང་། ལྷོ་ལྡན་གྱི་མཚོག་དང་། བདག་གི་མཚོག་དང་། སོ་སོ་རང་རིག་གི་མཚོག་དང་།
 མི་གཡོ་བའི་མཚོག་དང་། མཚོག་གི་དང་པོ་དང་སྐྱེ་གསུམ་འཆང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་སྐྱེ་ལཱའི་བདག་དང་།
 ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་བདག་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡ་ཡི་བདག་དང་། སངས་རྒྱས་ལྡ་བདག་གི་ཚོད་བན་དང་། གདོད་
 བས་སྐྱེན་ལྡ་ཆགས་མེད་འཆང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྟེད་པ་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ལྡ་པོ་དང་།
 དམ་པའམ་གཞན་ནམ་པ་པོལ་ལམ་མཚོག་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོག་དང་། གདོད་ནས་སྲིད་འབྱུང་དང་
 རྒྱུ་གནས་མེད་པའམ་ རྒྱུ་གནས་ཀྱི་མཚོག་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཚོས་ལས་འབྱུང་བའམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱུ་གནས་
 མཚོག་དང་། གདོད་ནས་སྲིད་པ་བསལ་བའམ་སྲིད་པ་མཐར་མཛད་དང་། གཅིག་ལུའི་བདག་དང་། རྩ་
 མཁེགས་ཀྱི་བདག་དང་། རྩོ་རྩེའི་བདག་དང་། བམ་ཡང་རྒྱུས་མ་ཐག་པ་རྟེན་མ་ཡང་མི་རྒྱ་བ་དང་འགྲོ་
 བའི་བདག་པོ་དང་། བམ་མཁའ་ལས་བྱུང་རང་བྱུང་བའི་མཚོག་དང་། རང་བྱུང་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་མི་ཚེན་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཚེན་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་སྤང་མཛད་དང་། ཡེ་ཤེས་
 སྤང་བ་ལམ་མེ་བ་དང་། འགྲོ་བའི་སྤང་གསལ་གྱི་མཚོག་དང་། ཡེ་ཤེས་སྟོན་མ་དང་། གདོད་ནས་གཟི་

བརྗེད་ཚེན་པོ་དང་། རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་། རྣམས་མཚོག་གི་མངའ་བདག་དང་། རིག་པའི་རྒྱལ་
 པོ་དང་། གསང་རྣམས་རྒྱལ་པོ་དང་། རོན་ཚེན་མཛད་པ་པོ་དང་། གཙུག་རྟོར་ཚེན་པོ་དང་། གཙུག་རྟོར་
 མྱད་བྱུང་དང་། ཉམ་མཁའའི་བདག་པོ་དང་། ལྷ་ཚོགས་སྟོན་པའི་མཚོག་དང་། སངས་རྒྱལ་ཀུན་བདག་དང་།
 དངོས་པོའི་མཚོག་དང་། འགྲོ་བའི་མཚོག་དང་། ཀུན་དགའི་མཚོག་དང་། མིག་ལྡན་གྱི་མཚོག་དང་། ལྷ་
 ཚོགས་གཟུགས་ཅན་སྐྱེད་པ་པོའི་མཚོག་དང་། མཚོད་འོས་རྗེད་འོས་ཀྱི་མཚོག་དང་། དྲང་སྲོང་ཚེན་པོའི་
 མཚོག་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་གསུམ་འཆང་བ་དང་། གསང་རྣམས་ལྡན་པའི་མཚོག་དང་། གདོད་ནས་
 དམ་ཚོག་ཚེན་པོ་དང་། གསང་རྣམས་གདོད་ནས་འཛིན་པ་དང་། གཙོ་བོའི་མཚོག་དང་། ཚོས་ཉིད་གྱི་
 དཀོན་མཚོག་གསུམ་དང་། དེ་རྣམས་འཆང་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་མཚོག་སྟོན་པའི་མཚོག་དང་། རོན་
 ཡོད་ཞགས་པའི་མཚོག་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་། ཐེག་ལེ་འཛིན་པ་ཚེན་པོ་དང་། རྗེ་རྗེ་
 ཞགས་པའི་མཚོག་དང་། རྗེ་རྗེ་ལྷགས་ཀྱི་མཚོག་དང་། རྗེ་རྗེ་ཞགས་པ་ཚེན་པོའི་མཚོག་དང་།^{༦༧}

༦) མེ་ལོང་ལྷ་སྤེལ་ཡི་ཤེས་སྤྲུག་སྤངས་པ།

རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་དང་། འཛིགས་པའང་འཛིགས་མཛད་དང་། ཁྲོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་དང་། གདོད་
 རྒྱལ་འཛིགས་པ་དང་། མིག་རྒྱལ་བ་སྟེ་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པ་དང་། ལག་པ་རྒྱལ་བ་སྟེ་ཡན་ལག་ཐམས་
 ཅད་པ་དང་། ལྷོ་བས་ཐམས་ཅད་པ་དང་། ཀླུ་ལའི་མཚོག་དང་། མཚེ་བ་གཅིགས་པའི་མཚོག་དང་། ཁྲོ་
 ཚེན་ཏ་ལྷ་ཏ་ལྷ་དང་། གདོད་བརྒྱུ་བའམ་ཞལ་ཐམས་ཅད་པ་དང་། གཤིན་རྗེའི་གཤེད་པོ་དང་། བགེགས་
 ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མཚོག་དང་། རྗེ་རྗེ་ལྷགས་དང་། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་མཚོག་དང་། རྗེ་རྗེ་དེགས་པ་དང་། རྗེ་རྗེའི་
 ལྷོང་པོ་དང་། རྗེ་རྗེའི་རྒྱུ་འབྲུལ་དང་། རྗེ་རྗེ་གསུམ་པོ་ཚེད་དང་། རྗེ་རྗེ་ལས་སྐྱེས་པའམ་རྗེ་རྗེའི་སྐྱེ་གནས་དང་།
 རྗེ་རྗེའི་བདག་དང་། རྗེ་རྗེའི་སྣང་བོའམ་རྗེ་རྗེའི་དཀྱིལ་ལའོར་མཁའ་འབྲུ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། བདེ་ཚེན་
 རལ་བ་གཅིག་པའམ་རལ་གཅིག་མ་དང་། རྗེ་རྗེ་བསྐྱེདས་པ་དང་། གྲུང་ཚེན་ཀོ་རྣོན་ལྱོན་པ་སྟེ་འཛི་བདག་
 གདོད་ནས་བཅོམ་པ་དང་། དྲག་པོ་ཚེན་པོ་དང་། གད་རྒྱུངས་ཀྱིས་འཛིགས་པར་བྱེད་པའི་མཚོག་དང་།
 ཚོས་ཉིད་གྱི་གད་མོ་ཚེན་པོ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་གད་རྒྱུངས་ཅན་དང་། རྗེ་རྗེའི་གད་མོ་ཚེན་སྟོན་གསུམ་དང་།
 རྗེ་རྗེ་སེམས་དབང་དང་། སེམས་དབང་ཚེན་པོ་དང་། རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་པོ་དང་། བདེ་ཚེན་མཚོག་དང་། རྗེ་རྗེ་དྲག་
 པོའམ་རྗེ་རྗེ་གཏུམ་མོ་དང་། རྗེ་རྗེ་དགའ་བ་ཚེན་པོ་དང་། རྗེ་རྗེ་རྟོ་དང་། རྗེ་རྗེ་རྟོ་མཛད་དང་། རྗེ་རྗེའི་མདའ་
 འམ་དེ་ཐོགས་པ་དང་། རྗེ་རྗེའི་རལ་གྱི་དང་། འཚིང་བ་ཀུན་གཅོད་དང་། རྗེ་རྗེ་ཀུན་འཆང་དང་། རྗེ་རྗེ་ཅན་

དང་། རྩོམ་གཅིག་ཤིང་། གཞུང་ལས་རྒྱལ་བའམ་གཞུང་ལས་ལེན་དང་། རྩོམ་འབར་བའི་མིག་མི་བཟང་
 པ་དང་། རྩོམ་འབར་བའི་སྒྲིག་དང་། རྩོམ་འབའབས་པ་དང་། འབའབས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ལྷན་བརྒྱ་རྒྱས་པ་
 དང་། རྩོམ་འབྲི་སྒྲིག་དང་། རྩོམ་འབྲི་བསྐྱེད་ཤིང་ལུས་དང་། རྩོམ་འབྲི་སྒྲིག་དང་། རྩོམ་འབྲི་གཅིག་ཤིང་སྒྲིག་དང་། རྩོ་
 རྩོམ་འབྲི་ཆེན་པོ་དང་། རྩོམ་འབྲི་སྐྱོན་པ་དང་། རྩོམ་འབྲི་མེད་མེད་པ་དང་། རྩོམ་འབྲི་དཔལ་ལྷན་དང་། རྩོམ་འབྲི་རྒྱལ་
 བཟང་པོ་བརྒྱལ་བ་དང་། བརྒྱལ་བ་མེད་པའི་གང་རྒྱུས་དང་། ཡི་གེ་དྲུག་པའམ་འཕྱུར་མེད་དྲུག་པ་དང་།
 རྩོམ་འབྲི་སྒྲིག་དང་། འཇུག་དབྱེད་ཆེན་པོ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པའི་སྒྲིག་ཆེན་པོ་འཇུག་ཆེན་པོ་དང་། འཇུག་རྩོམ་
 གསུམ་གཅིག་པའི་སྒྲིག་འཇུག་རྩོམ་འཇུག་གསུམ་གཞན་གྱི་སྒྲིག་པོ་མོ་གཅིག་པ་དང་། རྩོམ་མེད་ཀྱི་སྒྲིག་མཐུང་
 ལྷན་དང་། རྩོམ་འབྲི་རྒྱས་ཀྱི་མཚོག་དང་།^{༡༡}

༡) མོ་སོང་རྩོག་པའི་ཡི་གེ་སྐྱོན་གསུངས་པ།

ཡང་དག་པའི་དོན་དང་། བདག་མེད་པའི་དབྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་མཐུང་
 དང་། ཡི་གེ་མེད་པའི་གཞི་དང་། རྩོམ་ཉིད་སྒྲིག་པའི་ལྷན་མཚོག་དང་། ཟབ་ཡངས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིག་སྒྲོག་པ་
 དང་། རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་དབྱེད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་གཏེར་དང་། མི་གནས་པའི་མུང་འདས་
 དང་། རྩོག་ཏུ་ལྷན་ལྷན་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆེན་པོ་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་གཞུགས་བཟང་དང་། གཞུགས་
 མེད་པའི་གཞུགས་དམ་པ་དང་། ལྷན་ཏུ་བཟང་པོ་ལས་ལྷན་པའི་སྒྲིག་སྐྱོན་གསུངས་དང་། དཔལ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གཞུགས་རྒྱས་སྐྱེད་པ་དང་། གཞུགས་བརྒྱུན་མ་ལུས་འཆང་པའི་ཆོས་སྒྲིག་དང་། གང་གིས་ཀྱང་
 རྩོག་པའི་མུང་འདས་འཇུག་པ་མེད་པ་དང་། ཆེ་བར་གྲགས་པའམ་གྲགས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཁམས་གསུམ་
 གཞན་དང་། དེའི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོ་དང་། འཇུག་པའི་མིན་ཏུ་མཐོན་པོ་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་མཚོག་
 དང་། མ་རྒྱུད་ཅིང་དར་བ་ཆེན་པོའི་མཚོག་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཉོག་དམ་པ་དང་། འཇུག་རྩོམ་གཅིག་
 གཞན་ལུང་ལུས་རྩོམ་ཉིད་ཀྱི་འཇུག་རྩོམ་དང་། གནས་བརྒྱུན་ཀྱི་མཚོག་དང་། ཆུན་པོའི་མཚོག་
 དང་། ལྷན་ལྷན་བདག་གི་མཚོག་དང་། ཆོས་འཕྱུང་གི་མཚོན་དཔེ་འཆང་བ་དང་། ལྷན་གྲུབ་ཡིད་དུ་འོང་
 བས་འདོད་པར་བྱ་བའི་མཚོག་དང་། གསང་ཆེན་ཀྱི་འཇུག་རྩོམ་མཛེས་པ་དང་། འཇུག་རྩོམ་གསུམ་
 པའི་མཚོག་དང་། ལྷན་ལས་ལེགས་པའི་མཚོག་དང་། ལྷན་ཀྱི་སྐྱོབ་དཔོན་ཀྱི་མཚོག་དང་། འཇུག་རྩོམ་
 དཔོན་འཇུག་མེད་ཀྱི་མཚོག་དང་། འཇུག་རྩོམ་མཐོན་པོའི་མཚོག་དང་། འཇུག་རྩོམ་སྐྱོབ་པའི་མཚོག་
 དང་། འཇུག་རྩོམ་ཀྱི་ཡིད་གཞུགས་པའི་གནས་སམ་འཇུག་རྩོམ་གསུམ་ལྷན་དང་། ལྷན་ལས་སྐྱོན་མེད་པ་

དང་། སྐྱབ་པ་སྐྱབ་མེད་པ་དང་། གཞན་ནམ་མཁའི་མཐའ་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པའམ་ནམ་མཁའ་ཁྲབ་པར་
 ལོངས་སྐྱོད་པ་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དང་། མ་རིག་སྒོང་ངའི་སྐྱབས་འབྱེད་དང་། སྲིད་པའི་བྱ་
 བཀོད་ནས་བཅོམ་ཞིང་འཛེམས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཞི་ཞིང་ཞིབྱེད་དང་། ལོའ་བའི་ཕ་
 རོལ་ཏུ་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དབང་བསྐྱར་གདོད་ནས་ཐོབ་པ་དང་། གདོད་ནས་
 ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ཅོད་པར་ཅན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐོགས་པའམ་བརྒྱན་པ་དང་།
 ལྷག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་དང་། གསུམ་སེལ་བའི་མཚོག་དང་། མཐའ་ཡས་པའི་
 མཚོག་དང་། གྲོལ་བ་གསུམ་ཐོབ་པའི་མཚོག་དང་། སྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་གྲོལ་བ་
 དང་། མཁའ་ལྟར་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་མ་ཀུན་ལས་རྟག་ཏུ་འདས་པ་
 དང་། དུས་མེད་པའི་དུས་གསུམ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་ཆེན་མཚོག་དང་། ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཐོད་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐོད་དང་། ཉོན་མོངས་ཀུན་ལས་གདོད་ནས་གྲོལ་བའམ། ལྷག་མ་ཀུན་ལས་
 གཞོད་མ་ནས་གྲོལ་བ་དང་། གཞན་ནམ་མཁའི་ལམ་ལ་རབ་གནས་དང་། གཞན་ཡིད་བཞིན་ལོངས་སྐྱོང་མ་
 དེ་འཆང་བ་དང་། ཀུན་ཁྲབ་ཀྱི་རིན་ཆེན་མཚོག་དང་། གཞན་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ཆེན་རྒྱས་པ་དང་།
 གཞན་སྐྱུ་བཟང་ཆེན་པོའི་མཚོག་དང་། བྱེད་པ་པོའི་མཚོག་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་མཛད་པ་པོ་དང་།
 སེམས་ཅན་ལ་ཐན་འདོགས་ཤིང་མཉེས་གཤིན་པའི་མཚོག་དང་། བཟང་ངན་ཤེས་པའི་མཚོག་དང་། དུས་
 ཤེས་པའི་མཚོག་དང་། རྒྱབ་བདག་གི་དམ་ཚིག་ཤེས་པའི་མཚོག་དང་། རྒྱབ་བདག་གི་དམ་ཚིག་ལྟན་པའི་
 མཚོག་དང་། རྒྱབ་བདག་གི་དུས་ཤེས་ཤིང་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ཤེས་པའི་མཚོག་དང་། རྣམ་གྲོལ་
 གསུམ་ལ་མཁས་པ་པོ་དང་། ལྷ་ག་བཟང་མོའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ལྟན་ཞིང་ཤེས་པ་དང་། ཚོས་ཀུན་ཤེས་
 པའི་མཚོག་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བའི་བཀྲ་ཤིས་འབྱུང་བའི་མཚོག་དང་། བཀྲ་ཤིས་ཀུན་གྱི་བཀྲ་ཤིས་པའི་
 མཚོག་དང་། བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་གྲགས་པའམ་གྲགས་པ་སྐྱུ་ཚོགས་དང་། ལྷན་པ་རྒྱས་པའི་མཚོག་དང་། ཡོད་
 པའི་དགེ་བའམ་དོན་དམ་པའི་དགེ་བའམ་བྱས་པའི་དགེ་བ་དང་། དཔུགས་འབྱེན་པ་ཆེན་པོའི་མཚོག་དང་།
 དགའ་སྟོན་ཆེན་པོའི་མཚོག་དང་། དགའ་ཆེན་གྱི་རོལ་པ་ཆེན་པོའི་མཚོག་དང་། བཀྲ་རྩ་རིམ་གྱོ་སྐྱུ་
 ཚོགས་བྱ་བའི་གནས་དང་། མཚོག་ཏུ་དགའ་བའམ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་དཔལ་དང་། གྲགས་པ་ཆེན་པོའི་
 བདག་གི་དཔལ་དང་། མཚོག་ལྟན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། མཚོག་སྐྱེན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་། སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པ་དང་།
 སྐྱབས་སུ་འོས་པའི་མཚོག་དང་། འཛིགས་ཆེན་ཀུན་གྱི་དབྱ་དང་། འཛིགས་ཆེན་དབྱ་ཡི་རབ་མཚོག་དང་།
 འཛིགས་པ་མ་ལུས་གདོད་ནས་བསལ་ཞིང་སེལ་བ་པོ་དང་། གཙུག་སྐྱེད་ཀྱི་མཚོག་དང་། སྐྱབ་སྐྱེད་མཚོག་

དང་། ལྷང་ལོ་ཙམ་གྱི་མཚོག་དང་། རལ་བའི་མཚོག་དང་། ལུ་ཇོ་ལམ་མགོ་རེག་གི་མཚོག་དང་། ཅོད་པན་
 ཐོགས་པའི་མཚོག་དང་། རེགས་ལུ་པ་རྣམས་གྱི་མཚོག་དང་། མགོ་རླུམ་གྱི་མཚོག་དང་། བརྟལ་ལྷགས་ཚེན་
 བོ་འཚང་བའི་མཚོག་དང་། ཚངས་སྤྱོད་གྱི་བརྟལ་ལྷགས་མཚོག་དང་། དཀའ་ཐུབ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཚོག་
 དང་། དཀའ་ཐུབ་ཚེ་བའི་མཚོག་དང་། གཙང་མར་གནས་པའི་མཚོག་དང་། གོ་ཏ་མའི་མཚོག་དང་། བུམ་
 ཟེའི་མཚོག་དང་། ཚངས་པའི་མཚོག་དང་། ཚངས་པའི་རིག་པའམ་ཤེས་པའི་མཚོག་དང་། ཚངས་པར་མུ་
 དན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་མཚོག་དང་། གོ་ལ་བའི་ལུས་གྱི་མཚོག་དང་། ཐར་པའི་ལུས་གྱི་མཚོག་དང་།
 རྣམ་གོ་ལ་ལུས་གྱི་མཚོག་དང་། རྣམ་གོ་ལ་ཞི་བའི་མཚོག་དང་། གདོད་ནས་སྤྱོས་པ་ཞི་བ་ཉིད་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་མུ་དན་ལས་འདས་པ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བར་མུ་དན་ལས་འདས་པ་དང་། ལེགས་པར་ཤེས་
 འབྱུང་མཐར་མཛད་དང་། ཟག་བཙས་གྱི་བདེ་སྤྲུག་སེལ་བའམ་མཐར་ཕྱེད་གནས་དང་། ཚགས་བུལ་གྱི་
 མཚོག་དང་། ལུས་ལས་འདས་པའམ་བརྟགས་པ་ཟད་པའམ་ཉེར་ལེན་ཟད་པའི་མཚོག་དང་། ཐུབ་པ་མེད་
 པའི་མཚོག་དང་། དཔེ་མེད་པའི་མཚོག་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་མི་མངོན་མི་སྣང་གསལ་བྱེད་མིན་པའི་མཚོག་
 དང་། ཚམེད་ཀུན་འགོ་ཀུན་ལྷབ་གྱི་མཚོག་དང་། བྲ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་མཚོག་དང་། ཚས་ཐམས་
 ཅད་གྱིས་བོན་ནམ་གཞིའི་མཚོག་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དང་། རྟུལ་མེད་རྟུལ་བུལ་དྲི་མེད་གྱི་
 མཚོག་དང་། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་སྤངས་པའི་མཚོག་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤོན་མེད་པའི་
 མཚོག་དང་། ལེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་སད་པའི་མཚོག་དང་། ཚས་ཉིད་རྣམ་པར་སད་པའི་བདག་དང་། ཀུན་མཁྱེན་
 ཀུན་རེག་གི་མཚོག་དང་། རྣམ་ཤེས་ལས་འདས་པའི་མཚོག་དང་། གཉིས་མེད་ལེ་ཤེས་གྱི་ཚུལ་དང་། མི་
 རྟོག་ལྷུན་གྲུབ་དང་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཕྱིན་ལས་མཛད་པའི་མཚོག་དང་། ཐོག་མཐའ་མེད་པའི་
 སངས་རྒྱས་དང་། དང་བོའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྒྱུད་དམ་རིས་མེད་པར་འདྲེས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དྲི་
 མེད་ལེ་ཤེས་གྱི་སྤྲུག་གཅིག་ལུ་དང་། ལེ་ཤེས་ལུས་ཙམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། ཚོག་གི་དབང་རྒྱུག་
 དང་། སྤྱོད་ཚེན་བོ་དང་། སྤྱོད་པའི་སྤྱུས་མཚོག་དང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྤྱོད་པའི་དམ་པ་དང་། མཚོག་གི་
 གནས་སམ་གཞི་དང་། སྤྱོད་པའི་སངས་ལེ་ཤེས་མེད་དམ་ཐུབ་པ་མེད་པའི་མཚོག་དང་། ཀུན་ཏུ་ལྟ་བའམ་
 ཀུན་ནས་གཟིགས་པའི་མཚོག་དང་། གདོད་ནས་མཚོག་ཏུ་དགའ་བ་དང་། གདོད་ནས་གཟི་བཤིད་ཐེང་བ་
 དང་། ལྟ་ན་སྤྲུག་པའི་མཚོག་དང་། རང་བཞིན་འོད་བཟང་འབར་བ་དང་། གདོད་ནས་དཔལ་གྱི་བེལ་དང་།
 གསལ་ཞིང་འོད་བྱེད་སྤང་བའི་མཚོག་དང་། སྤོན་པ་ཚེན་བོའི་མཚོག་དང་། སྤོན་པ་ཚེན་བོའི་གཙོ་བོ་དང་།
 ལྷག་རྩ་འབྱེན་པ་བྲན་མེད་པ་དང་། སྤོན་རྣམས་མ་ལུས་ཚང་བའི་ལྷོན་པ་མཚོག་དང་། བད་རྣམས་ཀུན་གྱི་

དག་ཚེན་མཚོག་དང་། ལྷག་གྲུ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མཚོག་སྟེ་མིང་གསུམ་གཞན་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་
 རྒྱར་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན་མཁའ་ཁྱབ་དང་། ཚོས་གྱི་གདུགས་མཚོག་ཡངས་པ་གཅིག་
 གིས་ཀུན་ཁྱབ་དང་། བྱམས་དང་བྱུགས་མཛེའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཚོག་དང་། དཔལ་ལྷན་པད་མ་གར་གྱི་
 བདག་གམ་དབང་ལྷག་དང་། ཁྱབ་བདག་ཚོས་སྐྱེའི་རིན་ཚེན་གདུགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གཟི་
 བརྗེད་དམ་རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་གི་ངོ་བོ་འཆང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་ཚེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་བརྟན་པ་གཅིག་ལུ་དང་། རྩོ་རྩེ་རིན་པོ་ཚེའི་མཚོག་དང་། དཔལ་
 གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་མཚོག་དང་། རིན་ཚེན་ཀུན་གྱི་བདག་གི་མཚོག་དང་། རིན་ཚེན་ཀུན་གྱི་དབང་ལྷག་
 གི་མཚོག་དང་། འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་ཀུན་གྱི་བདག་དང་། རྩོ་རྩེ་འཆང་བ་ཀུན་གྱི་རྩེ་དང་། སངས་རྒྱས་
 ཀུན་གྱི་ཐུགས་ཚེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཐུགས་ལ་གནས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་ཚེན་པོ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་གསུང་ཚེན་པོ་དང་། རྩོ་རྩེ་ཉི་མ་སྤང་བ་ཚེ་དང་། རྩོ་རྩེ་ལྷ་བུ་མེད་འོད་དང་།
 ཚགས་བྲལ་དང་པོ་ཚགས་པ་ཚེ་དང་། ལ་དོག་སྐྱ་ཚོགས་འབར་བའི་འོད་དང་། རྩོ་རྩེ་རྩོགས་སངས་རྒྱས་
 བའི་གནས་དང་། སངས་རྒྱས་གསུང་གི་ཚོས་འཛིན་པ་དང་། དཔལ་ལྷན་སངས་རྒྱས་པད་མ་ལས་སྐྱེས་པ་
 དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་མཛོད་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་འབྲུལ་སྐྱ་ཚོགས་འཆང་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། སངས་
 རྒྱས་རིག་པ་འཆང་བ་ཚེན་པོ་དང་། རྩོ་རྩེ་ཚོན་པོའི་མཚོག་དང་། རལ་གྱི་ཚེན་པོའི་མཚོག་དང་། རྣམ་དག་
 འབྱུང་མེད་མཚོག་དང་། ཐེག་ཚེན་གྱི་མཚོག་དང་། ལྷག་བསྐལ་གཅོད་པའི་མཚོག་དང་། མཚོན་ཆ་ཚེན་
 པོའི་མཚོག་དང་། རྩོ་རྩེ་ཚོས་དང་། རྩོ་རྩེ་ཟབ་མོ་དང་། རི་ན་རི་ག་གས་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་བ་དང་། རྩོ་རྩེའི་སྐོ་
 གོས་དང་། འོན་བཞིན་དུ་རིག་པའི་མཚོག་དང་། བ་ལོ་ལྷན་ཀུན་གཏོད་ནས་རྩོགས་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་
 གྱིས་ས་རྣམས་ཀུན་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་ལྷན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་དང་། བདག་མེད་
 པའི་ཚོས་དང་། ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་དང་། ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱེ་འོད་བཟང་པོ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བརྟོན་ཚེན་ནམ་
 རྣལ་འབྱོར་ཚེན་པོ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་འབྲུལ་བྲ་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་ཀུན་གྱི་བདག་པོ་
 མཚོག་དང་། རྩོ་རྩེའི་གདན་ནམ་གནས་ཀུན་ལྷན་པའམ་རྩོ་རྩེ་ཀུན་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྐྱ་
 རྣམས་མ་ལུས་འཆང་བ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་གོས་བཟང་པོ་དང་། ཀུན་ནས་སྐྱོབ་
 སའི་སྡིང་པོ་དང་། འགྲོ་བ་འཛིན་པའི་མཚོག་དང་། སངས་རྒྱས་སྡིང་པོ་སྟེ་བདེ་གཤེགས་སྡིང་པོ་དང་།
 ལྷུལ་པའི་འཁོར་ལོ་སྐྱ་ཚོགས་འཆང་བ་མཚོག་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་མཚོག་དང་།
 ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་འཛིན་དང་། སྐྱེ་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སྐྱ་ཚོགས་དོན་དུ་སྤང་བ་དང་།

ཚོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་འཆང་བ་དང་། སྐད་ཅིག་ཅུ་ལ་ཚོས་ཀུན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་
 དང་། ཚོས་ཀུན་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་མཚོག་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྤུང་བ་སྟོ་མཚོག་དང་། འབྱུང་བའི་མཐའ་
 འམ་ཡང་དག་མཐའ་འམ་ཡོད་པའི་མཐའ་འམ་བདེན་པའི་མཐའ་དང་། མི་གཡོ་བའི་བདག་དམ་པ་དང་།
 རབ་ཏུ་དང་བའི་བདག་དམ་པ་དང་། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱུ་འཆང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་
 མདོན་སྲུང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་མེ་ལྷེ་འོད་རབ་གསལ་དང་།^{༥༧}

༡༽ མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྤྲུལ་སྤྲུངས་པ།

འདོད་པའི་དོན་གྱི་བདམ་པ་དང་། དན་སོང་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྟོང་བའམ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་
 སྟོང་མཛད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མགོན་པོ་མཚོག་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རབ་གྲོལ་མཛད་
 དང་། ཉོན་མོངས་གཡུ་ལ་ལས་རྒྱལ་བའི་དབའ་བོ་གཅིག་ལུ་དང་། མ་རིག་པའམ་མི་ཤེས་པའི་དགའི་
 དྲུགས་པ་འཛོམས་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་ལྡན་དང་། རྟོག་འཆང་གི་མཚོག་དང་། དཔལ་ལྡན་གྱི་མཚོག་
 དང་། ཚོས་ཉིད་བརྟན་པའི་མཚོག་གམ་དཔའ་བོ་དང་། མི་སྤྲུལ་གཟུགས་འཆང་བྱོས་པའི་མཚོག་དང་། ཀུན་
 ཅན་སྤྲུག་དང་། ཀུན་ཅན་ཞབས་དང་། སྤྲུག་ཐམས་ཅད་པ་དང་། གར་མཁའ་གྱི་མཚོག་དང་། རུལ་དང་ཉི་
 མ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། སྤྲུབ་དང་རྒྱ་བ་གདོད་ནས་དག་པ་དང་། དོན་གཅིག་གཉེས་མེད་ཚོས་
 ཀྱི་དོན་དང་། དོན་དམ་པ་འཛིག་པ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་སྣ་ཚོགས་གཟུགས་དོན་ཅན་དང་།
 ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་དམ་ཡོད་པའི་སེམས་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་དམ་ཡོད་པའི་རྣམ་
 ཤེས་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དངོས་དོན་མ་ལུས་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དགའ་བ་མ་ལུས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་
 དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་གྲོས་དང་། སྤྲིད་པའི་ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་སྤངས་
 པའི་གཞི་དང་། སྤྲིད་གསུམ་གཞན་གྱི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་དང་། གདོད་ནས་དག་པའི་སྤྲུབ་པའི་སྤྲིན་དཀར་དང་།
 ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་རྒྱུའི་འོད་བཟང་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཉི་མ་གཞོན་ཅུའི་དཀྱིལ་འཕོར་མཛེས་པ་དང་། འདོད་
 ཆགས་ཆེན་པོ་སེམ་མོའི་འོད་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ལུས་སྤུང་བཟང་བོ་མཐོན་ཀ་མཚོག་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུ་
 མཚོག་མཐོན་ཀ་ཆེན་པོ་འཆང་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ནོར་བུ་ཆེན་པོ་འོད་ཆགས་དཔལ་དང་། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་
 པའི་རྒྱན་ལྡན་མཚོག་དང་། འཛིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་བསྟོད་མཚོག་དང་། རྒྱ་འབྲུལ་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་
 ཆེན་ལྡན་པའི་མཚོག་དང་། དེ་ཉིད་བྲན་པ་ཆེན་པོ་འཆང་བའི་མཚོག་དང་། དྲན་པ་བཞི་བའི་རྒྱལ་བོ་མཚོག་

དང་། ཉིང་ལེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཚོས་དབྱིངས་བྱང་རྒྱལ་ཡན་ལག་གི་མེ་ཏོག་སྒྲོམ་སམ་མེ་
 ཏོག་དགའ་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཚོ་དང་། གཉུག་མའི་ལམ་གྱི་ཡན་
 ལག་བརྒྱད་ཚུལ་རིག་པའི་མཚོག་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་མཚོག་དང་། སེམས་
 ཅན་ཀུན་ལ་གས་ཚེར་ཚགས་པའི་མཚོག་དང་། ཉམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཚགས་མེད་ཀྱི་མཚོག་དང་། སེམས་
 ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་གདོད་ནས་ཞུགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་གཞན་གདོད་ནས་མཚོགས་པ་
 དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དབང་དོན་ཤེས་པའི་མཚོག་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་འཕྲོག་པའི་མཚོག་
 དང་། སྤང་པོ་ལྟ་དོན་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་མཚོག་དང་། རྣམ་དག་སྤང་པོ་ལྟ་འཆང་བའི་མཚོག་དང་། དེས་
 འབྱུང་ཀུན་གྱི་མཐའ་ལ་གནས་པའི་མཚོག་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཀུན་ལ་མཁས་ཀྱི་མཚོག་དང་། དེས་
 འབྱུང་ཀུན་གྱི་ལམ་ལ་གནས་པའི་མཚོག་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཀུན་སྟོན་པའི་མཚོག་དང་། ཡན་ལག་
 བརྒྱ་གཉིས་སྲིད་ཅུ་བཏོན་གྱི་མཚོག་དང་། ཚོས་ཉིད་དག་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་འཆང་གི་མཚོག་དང་།
 ཚོས་ཉིད་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་བརྒྱད་པོ་རྟོགས་པ་འཆང་དང་། བདེན་དོན་
 རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་ལྡན་དང་། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱ་དུག་རིག་དང་། རྣམ་པ་ཉི་ལུས་བྱང་རྒྱལ་བ་དང་། རྣམ་
 པར་སངས་རྒྱལ་ཀུན་རིག་མཚོག་དང་། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་རྒྱལ་སྐྱེད་པའི་མཚོག་དང་། སྐད་
 ཅིག་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཚོག་དང་། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་དོན་ཀུན་རིག་པའི་
 མཚོག་དང་། ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་འགྲོ་དོན་མཛད་པའི་མཚོག་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་དེས་འབྱུང་སྟོན་
 ཡང་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གདོད་ནས་གནས་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་པའི་བདག་དང་།
 རྒྱ་བོ་རྒྱ་མཚོ་སྐྱོར་བ་ཀུན་ལས་གདོད་ནས་རྒྱལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་བག་ཚགས་ཀྱང་གདོད་ནས་སྤངས་
 པ་དང་། སྐྱིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་མཚོག་དང་། ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་མཚོག་དང་། དོན་ཡོད་པའི་མཚོག་དང་། འགྲོ་
 དོན་མཛད་པའི་མཚོག་དང་། འདུ་ཤེས་རྣམ་ཤེས་གདོད་ནས་འགགས་པའི་གཞིའི་དོན་དང་། གཞན་སེམས་
 ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་རིག་པའི་མཚོག་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་
 གདོད་ནས་བཞུགས་དང་། དེ་དག་སེམས་དང་མཉམ་པར་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ཚིམ་པར་
 བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་ལ་གནས་པའི་དགའ་བ་ཆེན་པོ་དང་། གདོད་ནས་གྲུབ་པ་མཐར་
 ཕྱིན་འབྱུང་ལ་བཟེད་པ་དང་། རོར་བ་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་སྤངས་པའི་གཞི་དང་། དོན་གསུམ་ཐེ་ཚོམ་མེད་
 པའི་སྟོང་དང་། ཀུན་དོན་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་དང་། སྤང་པོ་དང་དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་སྐད་ཅིག་
 ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་བྱེད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྟོགས་སངས་རྒྱལ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་རང་

བཞིན་འཆང་དང་། ལུས་མེད་པའི་ལུས་ཀྱི་མཚོག་དང་། ལུས་ཀྱི་མཐའ་གདོད་ནས་རྟོགས་པའམ་སྐྱེ་བ་
འབྱེད་པ་དང་། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་རྣམས་མ་ལུས་ཀྱུན་ཏུ་སྟོན་དང་། གསང་བའི་རྣམ་ཐུ་ཚེན་པོ་རིག་ཚེན་
རྟོག་དང་།^{༤༩༦}

༧། དུ་བ་བྱུ་བ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱུ་གསུངས་པ།

སངས་རྒྱལ་ཀྱུན་གྱི་རྟོགས་བུའི་གསང་ཚེན་དང་། གདོད་ནས་སངས་རྒྱལ་བུང་ཚུབ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
དང་། གསང་སྤྲུགས་སྐྱེ་གནས་ཡི་གེ་མེད་པའི་གཞི་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཚེན་པོ་རིགས་གསུམ་པ་དང་།
གསང་སྤྲུགས་དོན་ཀྱུན་སྐྱེད་པ་པོ་དང་། ཐིག་ལེ་ཚེན་པོ་ཡི་གེ་མེད་དང་། སྟོང་པ་ཚེན་པོ་ཡི་གེ་ལྟ་འམ་
འཇུག་མེད་ལྟ་དང་། ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་ཡི་གེ་དུག་གམ་འཇུག་མེད་དུག་དང་། རྣམ་པ་ཀྱུན་ལྟན་རྣམ་པ་མེད་
དང་། ཐིག་ལེ་བཞི་གདོད་ནས་འཛིན་པ་དང་། ཚ་མེད་ཚ་ལས་འདས་པ་དང་། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
བཞིའི་རྩེ་མོ་འམ་མཐའ་གདོད་ནས་འཛིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་མཚོག་གི་ཡན་ལག་གམ་ཚ་ཀྱུན་ཤེས་པ་
དང་། ཉིང་འཛིན་རིག་དང་རྒྱད་རིག་པའི་མཚོག་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཅན་
དང་། ལུས་ཀྱི་མཚོག་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དང་། ལོངས་སྟོན་རྟོགས་སྐྱེ་ཀྱུན་གྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ་དེ་བཞིན་ཉིད་
ཀྱི་ལོངས་སྟོན་རྟོགས་སྐྱེ་དང་། སྐྱུ་ལ་སྐྱུའི་མཚོག་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་དང་། སངས་རྒྱལ་སྐྱུ་ལ་པའི་རྒྱད་
འཆང་བ་དང་། རྟོགས་བརྩམ་སྐྱུ་ལ་བ་སྐྱོ་ཚོགས་འབྱེད་དང་། ཇི་བཞིན་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་དང་། ལྟའི་
ལྟ་སྟེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་ལྟ་དང་། ལྟ་དབང་གི་མཚོག་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་དབང་དང་། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་
མིན་དབང་པོ་དང་། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱིན་བྱེད་བདག་པོ་དང་། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་འཚི་མེད་དབང་པོ་དང་། ལྟའི་སྐྱེ་
མའི་མཚོག་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དང་། འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་མཚོག་གྲོ་བུ་རྩེ་མ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་རྩེ་བ་དང་།
འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་དབང་ལྷུ་ག་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སམ་ཡང་ན་ལྟའི་ལྟ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཚངས་པ་
དང་ཁྱབ་འཇུག་དང་སྟོབས་ལྡན་དང་སྐྱེ་གཅན་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་མུ་ར་སྤྱེད་དང་ཚོགས་བདག་དང་དབང་
ལྷུ་ག་གཞན་ཉེ། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། སྤྱིད་པའི་དགོན་པ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་
བརྒྱལ་བ་དང་། འགོ་བའི་སྟོན་པ་གཅིག་སྤྱེད་དང་། འགོ་བའི་སྐྱེ་མ་གཅིག་སྤྱེད་དང་། འཇིག་རྟེན་རྟོགས་བརྩམ་
གསལ་པའི་མཚོག་དང་། ཚེས་ཀྱི་སྐྱིན་བདག་ཚེ་བའི་མཚོག་དང་། དུམས་པའི་གོ་ཚུལ་པའི་མཚོག་དང་།
སྤྱིང་རྗེའི་ཡ་ལང་དགོས་པའི་མཚོག་དང་། ཤེས་རབ་རལ་གྱི་མེད་འགུ་ཐོགས་དང་། སྤྱིབ་གཉིས་གཡུལ་
རོ་གདོད་ནས་བསལ་བ་དང་། བདུ་དེ་གྱི་དག་དང་བདུ་དེ་རྣམས་གདོད་ནས་སྤྱུ་ལ་བའི་དཔལ་པོ་དང་།
བདུད་བཞིའི་འཇིགས་པ་སེལ་མཛད་དང་། བདུད་དཔལ་པམ་མཛད་དང་། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་འཇིག་

རྟེན་འབྲེན་པ་དང་། མཚོག་འོས་བསྟོད་འོས་ལུགས་གནས་ཀྱི་མཚོག་དང་། ཏྟག་ཏུ་རིམ་རྒྱ་བའི་འོས་ཀྱི་
 མཚོག་དང་། བཀྲར་འོས་བརྗེད་པར་བྱ་བའི་འོས་ཀྱི་མཚོག་དང་། ལུག་བྱར་འོས་པ་སྐྱ་མའི་རབ་དང་། འཛིག་
 རྟེན་གསུམ་ལ་ལོ་མ་པ་གཅིག་གིས་བསྟོད་ཅིང་བྱུང་བ་དང་། མཁའ་ལྗར་མཐའ་མེད་རྣམ་པར་གཞོན་པའི་
 མཚོག་དང་། གསུམ་རིག་གཅོད་མ་དག་པའི་མཚོག་དང་། མདོན་ཤེས་རྗེས་དྲན་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀྱི་
 ཀྱི་མཚོག་ལྡན་དང་། རང་བྱུང་གི་བྱུང་རྒྱུ་བསམས་དཔལ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དང་།
 ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ལ་རོལ་སྤྱིན་
 པའི་མཐའ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དེ་ལོན་ཉིད་ཐོབ་པ་དང་། བདག་རིག་གཞན་རིག་ཐམས་ཅད་པ་དང་། ཀྱིན་
 ལ་པན་པའི་གང་ཟག་མཚོག་དང་། དཔེར་བྱ་ཀྱི་ལས་འདས་པའམ་འཛིག་རྟེན་དཔེ་ལས་འདས་པའི་
 མཚོག་དང་། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཞན་གྱི་བདག་པོ་མཚོག་དང་། གཙོ་བོ་ཚོས་ཀྱི་སྤྱིན་བདག་མཚོག་དང་།
 ལུག་རྒྱ་བཞིའི་དོན་སྟོན་མཚོག་དང་། འགོ་བའི་བསྟེན་བཀྲར་གནས་ཀྱི་མཚོག་དང་། དེས་འབྱུང་གསུམ་དང་
 བསྟོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་དང་། དོན་གྱི་དམ་པ་རྣམ་དག་དཔལ་དང་། སྐལ་བཟང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་
 གསུམ་དང་། དཔལ་ལྡན་འབྱོར་བ་ཀྱི་བྱེད་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་དཔལ་དང་ལྡན་པའི་མཚོག་དང་།⁶³¹

༡༠༽ ཡེ་ཤེས་ལྡེ་ལ་ལུག་འཚོལ་བར་གསུངས་པ།

མཚོག་སྤྱིན་དོ་རྗེའི་མཚོག་དང་། ཡང་དག་མཐར་ལྟར་དང་། ལྷོང་ཉིད་ལས་བྱུང་བའམ་སྤོང་ཉིད་
 ལྷོང་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་བྱུང་རྒྱུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འདོད་པ་དང་། སངས་
 རྒྱས་དགུམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རོལ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་འཇུམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཞད་པ་དང་།⁶³²
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུགས་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་ལས་བྱུང་
 བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་གནས་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚོས་
 ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་དྲ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་རོལ་སྟོན་ནམ་གར་མཛད་
 དང་། ལུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བཞུགས་པ་དང་། རང་བྱུང་
 ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་བྱིར་།
 རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དཔལ་དུ་གྱུར་ཅིང་ཚད་མར་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤོང་པའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཅན་དོན་དམ་པའི་མཚན་གྱི་ཏུ་མང་ཞིང་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཡང་
 དག་པར་བརྗོད་པའོ།།

༡༡། དེ་རྒྱུ་སྐྱོད་ཀྱི་དོན་གཞན་སྣོད་དུ་གཅིག་པར་བསྟན་པ།

དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་འདིའི་དོན་ནི་བསྐྱེད་པའི་སངས་རྒྱུས་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པར་འཆད་པ་རྣམས་ནི་
 རྩོམ་འཆང་གི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་འགོག་པའི་
 བདེན་པ་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་འདི་རྣམས་དང་། འདི་འདྲ་བ་གསུང་རབ་གཞན་རྣམས་ནས་ཀྱང་མང་
 ཞེང་ཆེས་མང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་མཐར་ཐུག་གི་གཞི་འབྲས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཟག་པ་
 མེད་ཅིང་མི་འབྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོན་དམ་གཞན་སྣོད་ཆེན་
 པོའི་དབྱིངས་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཡིན་ཅོ། །དེའི་ཕྱིར་ཟབ་མོ་མཐར་ཐུག་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་མིང་ཐ་དད་
 པ་ཙམ་ལས་དོན་ཐ་དད་པར་བརྒྱུད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། རྒྱུད་སྟེ་ཐ་དད་ཐ་དད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཐ་དད་ཐ་དད་
 ཡིན་ཞེས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འབྲལ་བར་མི་བྱུང་།།

༡༢། དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤངས་ནས་དོན་ལ་གནས་པ་བསྟན་པ།

གལ་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་གཞི་འབྲས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་ན་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་ན་འདི་ལ་
 རྣམ་པར་སྟེ་སྟེ་ལུང་བསྟན་པར་བྱུང་། །ཏྲག་ཏུ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པར་བཞུགས་པའི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དུ་སུ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་མོད་ཀྱི། ལྡོ་
 ལུང་བའི་དྲི་མས་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་ཁྱད་པར་ནི་གང་ཟག་གི་དབང་གིས་ཡོད་དེ། སློན་གྱི་ངོ་བོར་རང་
 བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་དག་པའི་ནམ་མཁའ་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་འགའ་ཞིག་ན་སློན་གྱིས་མ་དག་ཀྱང་འགའ་
 ཞིག་ན་དག་པ་བཞིན་ཅོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་གང་དུ་ཡང་སློན་གྱིས་མ་དག་པའི་ནམ་མཁའ་མེད་པ་ལྟར་ཡུལ་
 གང་དུ་ཡང་སློན་གྱིས་དག་པའི་ནམ་མཁའ་མེད་མོད་ཀྱི། ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་ནམ་མཁའ་དང་
 དག་པའི་ནམ་མཁའ་ཞེས་པ་མི་འགའ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དོན་དམ་གྱི་དབྱིངས་གཅིག་
 ཉིད་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་དྲི་བཅས་སུ་བཞུགས་པ་དང་འགའ་ཞིག་ལ་དྲི་མེད་དུ་བཞུགས་པ་ལ་གཞི་དང་
 འབྲས་ལུང་འཛོག་པ་ནི་གང་ཟག་ལ་དྲི་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་
 མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སློ་ལུང་དྲི་མ་མཐའ་དག་སྤངས་ཟེན་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི། སྐར་ཡང་། ལམ་གྱི་བདེན་
 པ་ཉམས་སུ་བྱུང་དགོས་པ་མེད་དེ། བསྐྱབ་པ་མཐར་ཐུན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོ་བོ་བཟེན་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གིས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྒྱལ་བཞིན་ཉམས་སུ་ལེན་

དགོས་པ་ཞོན་སྟེ་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱལ་དེ་རང་ལ་རང་ཚས་སུ་བཞུགས་ཀྱང་གོ་བྱུང་བྱི་མས་བསྐྱེད་སུ
 བས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལམ་སྐོམ་པ་དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ཚོས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
 བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་སྐྱེད་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
 བསྐྱེད་མི་དགོས་པར་གདོད་མ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཉལ་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཡོད་ཀྱང་བསྐྱེད་དགོས་ན་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་འདས་ཚེན་པོར་ཡང་།
 རིགས་ཀྱི་བྱ་གཞན་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། བྱས་པའི་རྒྱ་དང་གསལ་བའི་རྒྱལོ། །རི་ལྟར་རྩ་མཁའ་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་བྱས་པའི་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ། །རི་ལྟར་མི་སྐོན་ལ་སོགས་པས་སུན་པའི་རྩ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ནི་
 གསལ་བའི་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་ལྟར་ལས་འདས་པ་ཚེན་པོ་ནི་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
 གསལ་བའི་རྒྱ་འབའ་ཞིག་གོ། །གསལ་བའི་རྒྱ་ཞེས་བྱ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་
 བདུན་དང་། ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ནི་གསལ་བའི་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ།¹³⁰ ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཚེར་གསུངས་པ་རིག་
 པར་བྱའོ།

འོན་ཏེ་ལམ་གྱིས་ཚོས་སྐྱེ་མི་སྐྱེད་ན་འབྲས་བུར་འགལ་ལོ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ་དྲི་མ་སྐྱངས་པས་
 ཚོས་སྐྱེ་ཐོབ་པ་ནི་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཟུགས་སྐྱེ་རྩམ་པ་གཉིས་ནི་གདོད་མ་ནས་
 རང་ཚས་སུ་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱིར་རྒྱ་
 ཏུ་གདང་རྒྱུན་བཞིར་གསུངས་པ་ཡང་དྲི་མ་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རོ་བོ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་
 འདུས་ཤིང་། འབྲས་བུ་ལྟ་གསུངས་པ་ཡང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་། སྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་
 ཕྱིར་། ལྷན་པར་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་སམ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་སངས་རྒྱལ་
 སམ་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་སུ་ན་སུ་མ་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ལ་ཡང་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་དང་
 བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་གཉིས་སུ་གནས་པར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་ལེགས་པར་རྟོགས་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
 ཡང་དག་པའི་ལྟ་བས་ནི་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་ཡང་རྟོགས་ཤིང་དེ་ལ་ལྟ་གམ་ཡོད་པ་གང་ཡིན་པ་ཡང་
 རྟོགས་ཏེ། རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གི་ལྷན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་ཅིང་མ་གྲུབ་ལ་དབེན་ཞིང་
 འགགས་པ་འཕམ་དག་པ་ཅོམ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྩམས་ཀྱི་གཞི་གང་ཡིན་པའི་ལྷན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། མེད་དགག་མ་ཡིན་དགག་དང་། རྩམ་གཅོད་ཡོངས་གཅོད་དང་། སྐངས་རྟོགས་རང་བཞིན་པའི་ལྷན་
 པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དམ། སྟོང་
 པའི་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་འཕམ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་

སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

༡༩། གདམས་པའི་རྣམ་གྱི་མཚུགས་ལ།

དེ་ལྟ་བུས་ན་སྣང་གཞི་དོན་དམ་གཞན་སྣང་ནི་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མཁས་པ་སྣྱིང་རྗེ་ཚེན་
པོ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱས་ནས། གཞན་དག་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་མ་
རྟོགས་ན་དང་པོ་མཚོག་གི་སངས་རྒྱས་མི་རྟོགས་ཤིང་། དེ་མ་རྟོགས་ན་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་
བརྗོད་པ་མི་རྟོགས་ལ། དེ་མ་རྟོགས་ན་དོ་རྗེ་འཚང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་སྐྱེགས་ཀྱི་ཐེག་པ་མི་རྟོགས་པས་
སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གོང་འཕང་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཐོབ་པར་མི་རྣམས་པའི་སྤྱིར་རོ།།

འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས། བཙུམ་ལྡན་འདས་སྐྱེན་རས་གཟིགས་དབང་ལུག་གི་ཞལ་སྐྱ་ནས་
ཀྱང་། གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཚད་མར་
བྱས་ནས་ཉེ། དེས་ན་སྐྱེགས་ཀྱི་རྣམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེས་པའི་དོན་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པར་བཙུམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷག་ན་དོ་རྗེ་ལ་སྐྱེགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །དེའི་སྤྱིར་གང་གིས་མཚོག་གི་
དང་པོའི་སངས་རྒྱས་མི་ཤེས་པ་དེས་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་མི་ཤེས་སོ། །གང་གིས་མཚན་ཡང་
དག་པར་བརྗོད་པ་མི་ཤེས་པ་དེས་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་ཤེས་སོ། །གང་གིས་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་མི་ཤེས་པ་དེས་སྐྱེགས་ཀྱི་ཐེག་པ་མི་ཤེས་སོ། །གང་གིས་སྐྱེགས་ཀྱི་ཐེག་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་ནི་འཁོར་བ་ལ་སྟེ། བཙུམ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ལམ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་
མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱེ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པར་བྱ་ཞིང་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
སྣོབ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཉན་པར་བྱའོ།^{༡༩} །ཞེས་གསུངས་ཤིང་།

མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཉེ་བར་བསྐྱས་པ་ཡང་མགོན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས་བཙུམ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་མཚོག་ཏུ་
མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་སྣྱིང་པོར་གྱུར་པ། གསོལ་བ་
འདེབས་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་
བསྟན་ཏོ།^{༢༠} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐར་ཡང་གསུངས་པ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་
པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྷུང་ནས་བཙུམ་ལྡན་འདས་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་སྣྱིང་པོ་ཀྱང་ཏུ་
བཟང་པོ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཚེན་པོ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཀྱང་ནས་སྣང་བར་

བྱེད་པ་རྣམས་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཟུགས་འཆང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ། ཐོག་མ་དང་ཐམ་མེད་པ་བདག་དང་བདག་གི་བའི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དུས་ཐམས་ཅད་པ་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་རང་བཞིན་མཁྱེན་པ་ལ་ལོར་བའི་བག་ཚགས་ལས་རྣམས་པར་གྲོལ་བ། འགོ་བ་དང་འོང་བ་དང་བྲལ་བ་སྐྱོས་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་ཅིང་འཕེལ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་གཟུངས་སྐྱོ་ཚོགས་པ་རྣམས་གྱི་རྟེན། ལུམ་པ་བཟང་པོ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྟོན་ལུ་མ་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་མཚོག་ཏུ་ཞི་བར་མཛད་པ། ལྷ་མ་ལྷ་བུ་མི་ལམ་ལྷ་བུ་གཟུགས་བརྟན་ལྷ་བུ་སྐྱབ་བརྟན་ལྷ་བུས་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པ་སྟེ། སྲིད་པ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་པ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་འདི་ཉིད་ནི་རྣལ་འབྱོར་བས་དོར་བར་མི་བྱའོ།^{༡༩} །ཞེས་པ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ངེས་པའོ་ཞེས་སོ།།

[༡] ལུང་འདས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་ཡང་རང་སྟོང་ལས་གཞན་དུ་བརྟན་པ།

དེ་བཞིན་དུ་ལྷང་འདས་ཆེན་པོར་ཡང་། སྟོང་གཞི་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རི་ལྟར་ན་མིང་གཅིག་ལས་མིང་གྲངས་མེད་པར་འཆང་བ། ཞེན། རི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ། ལྷང་ན་ལས་འདས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། འབྱུང་བ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། བྱེད་པ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། འདུས་མ་བྱས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སྐབས་སུ་འགོ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། གནས་དང་རྟེན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། འོད་སྣང་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སྐྱོན་མ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མཐར་ཕྱིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། འཛིགས་པ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ལྷོག་པ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། བདེ་བའི་གནས་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཞི་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སྟོན་པ་གཅིག་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཡོངས་སུ་བསེལ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ལུན་པ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཐོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཚྭ་བ་མེད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཡངས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཟེལ་དངར་ཞེས་ཀྱང་བྱ། བཀྲ་ཤིས་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མིང་གཅིག་ལས་མིང་གྲངས་མེད་པར་འབྱེད་པའོ།^{༢༠} །ཞེས་དང་། རིགས་གྱི་སྤྱད་པའ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ནི་མིང་རྣམས་པ་ལྷ་ཡོད་དེ། དཔའ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྫོང་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། སང་གོ་སྐྱོ་སྐྱོགས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་

ཞེས་ཀྱང་བྱ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་སྟེ། ཅི་དང་ཅིར་ལྷན་པ་དེ་དང་དེའི་སྐབས་སུ་མིང་
 འདོགས་སོ་^{༤༥} ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཡང་། ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་ལ་བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་
 ཤིང་དོན་དམ་པའི་དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 རང་བཞིན་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་མཚོག་དེ་ཉིད་དུ། གཞན་ཡང་རིགས་གྱི་ཕ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བཞི་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏེ། རང་བཞིན་མར་གྱི་ཉིང་ལྷ་
 དང་འབྲེ་བས་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡུམ་མོ། །དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཐུས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། བདག་དང་ཡོངས་སུ་དག་པར་གྱུར་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡང་དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་མོད་གྱི་མ་བསྐྱེམས་པའི་ཕྱིར་མི་མཐོང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་
 བ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་རྒྱ་གྱུར་ཏོ།^{༤༦} ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པའི་མཚན་བརྒྱ་ཕྱ་བརྒྱད་པ་ལས་ཀྱང་། འདས་དང་མ་བྱོན་ད་ལྟར་
 གྱི། རྒྱལ་བ་གང་ལགས་དེ་ཀུན་གྱི། ཡུམ་ནི་དགེ་མ་ཁྱེད་ལགས་ཏེ། ཁྱོད་ནི་ལྷ་མོ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ལགས་
 ཤིང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན། སངས་རྒྱལ་ཡུམ་གྱུར་དེ་ཡི་མཚན། དཀོ་མ་བདག་གིས་
 བརྗོད་པར་བགྱི། འཕྱོར་བར་འདོད་པས་མཉམ་པར་གྱིས། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་དང་། ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ཡང་
 དག་པའི་མཐའ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མཐོར་བའི་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་། བདེན་པ་དང་། དེ་ལོན་དང་། ཡང་དག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཉིད་དང་། ལྷོང་པ་ཉིད་དང་།
 མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ལྷོན་པ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་
 བོ་ཉིད་དང་། ཚེས་ཉིད་དང་། ཚེས་གྱི་དབྱིངས་ཉིད་དང་། ཚེས་གནས་པ་ཉིད་དང་། ཚེས་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་
 དང་། ཚེས་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཚེས་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཚེས་བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྟོག་མེད་པ་ཉིད་དང་། གསོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུས་ལྷ་
 མེད་པ་ཉིད་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་ཉིད་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་།
 མཉམ་པ་དང་། བདག་གི་མེད་པ་དང་། རྒྱགས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷོས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷོས་པ་དང་བྲལ་བ་
 དང་། ལྷོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། ལྷོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་
 ཐམས་ཅད་གྱི་ཡུམ་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་

དང་། རང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་
 གྱི་ཚོགས་ཟད་མི་ཤེས་པ་བསགས་པ་དང་། ཡི་ཤེས་འབབ་པ་དང་། རྩུ་འཕྲུལ་མཛད་པ་དང་། ལྷའི་མིག་
 རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་མཛད་པ་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་རབ་ཏུ་དང་བར་མཛད་པ་དང་། བཙོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པར་
 མཛད་པ་དང་། རྩོམ་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པར་མཛད་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་
 མཛད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་མཛད་པ་དང་། འཕགས་པ་དང་། གཙུང་བ་དང་།
 བསགས་པ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྦོང་བའི་ཤུགས་དང་ལྡན་པ་
 དང་རྩུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་བ་བཞིའི་ཞབས་དང་ལྡན་པ་དང་། དབང་པོ་སྦྱོང་བར་མཛད་པ་དང་། རྩོལ་མཛད་
 པ་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང་། བྱང་རྒྱུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་རིན་པོ་ཆེས་མཛེས་པར་བྱས་པ་དང་།
 འོར་བ་དྲན་སྦྱོན་པར་མཛད་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྦྱོན་པ་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་
 པའི་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་སྦྱོན་པར་མཛད་པ་དང་། དབང་བཅུ་རྒྱབ་པ་དང་། ས་བཅུ་ལ་གནས་པར་
 མཛད་པ་དང་། རྩོལ་ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་མཛེས་པར་
 བྱས་པ་དང་། ཤེས་པ་བཅུ་རྒྱབ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་བ་བཅུའི་དགའ་འཛིག་པར་མཛད་པ་དང་། བསམ་
 གཏན་རྣམས་རྒྱབ་པར་མཛད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པར་མཛད་པ་
 དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྦྱོང་པ་དང་། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མཛད་
 པ་དང་། བུ་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། བྱི་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། བྱི་བུ་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། སྦྱོང་པ་ཉིད་སྦྱོང་པ་ཉིད་
 དང་། ཆེན་པོ་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། འོན་དམ་པ་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་བྱས་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། འདུས་མ་
 བྱས་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་།
 འོར་བ་མེད་པ་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། རོ་བོ་
 ཉིད་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྦྱོང་པ་ཉིད་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་།
 མ་འགགས་པ་དང་། ཆད་པ་མེད་པ་དང་། རྟག་པ་མེད་པ་དང་། འོན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འོན་ཐ་
 དད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། འོང་བ་མེད་པ་དང་འགོ་བ་མེད་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་
 རྫོམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཞི་
 མེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། རིག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་།
 ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་འཛིག་པ་མེད་པར་མཛད་པ་དང་། གཡོ་བ་མེད་པར་མཛད་པ་དང་། གཉིས་མེད་པ་དང་།

གཉེས་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། སློ་འཇུག་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། གཉེན་པོ་མེད་པ་དང་།
 མ་གོས་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་ལམ་དང་འབྲུ་བ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མི་
 ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལྷུ་མ་ལྷ་བུའི་ཚོས་ཉིད་དང་། མགལ་མེ་བསྐྱར་བ་འབྲུ་བ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་
 རོ་གཅིག་པ་ཉིད་དོ།^{༥༡} །ཞེས་དང་།

དབུ་མ་རིན་ཚེན་སྐྱོན་མར། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷོང་བ་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་ཅེས་
 བཙོ་བརྒྱད་ལྡན་འདས་གྱི་ལུང་བྲངས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ལྷོང་གཞི་བཙོ་བརྒྱད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལོ།^{༥༢} །ཤེར་ཕྱིན་
 ཡི་གེ་ཉུང་ལུ་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་སྦྱིད་པ།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡུལ། འཕྲལ་ཏུ་སྤྲིག་པ་འཕྲོག་པ། བྱང་ཆུབ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ།^{༥༣} ཞེས་སོགས་
 དང་། ཤེར་ཕྱིན་རྒྱལ་བརྒྱ་ལྡ་བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་། ལྷོ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ངོ་རྗེ། ལྷོ་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྦྱིད་
 པ། ལྷོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ལོར་བ། ལྷོ་འགག་པ་མེད་པ། ལྷོ་སྐྱེ་བ་བསྐྱོག་པ། ལྷོ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད།
 ལྷོ་འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་ཚེན་པོ། ལྷོ་བརྩོན་འགྲུས་གྱི་གོ་ཆ། ལྷོ་ཀྱུན་ཏུ་འགྲོ་བ། ལྷོ་ངོ་རྗེ་སྤྲུ་བའི་
 སེམས་རྒྱ། ལྷོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད། ལྷོ་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ། ལྷོ་ཚོས་ཉིད་ཤེས་པ་རྣམ་
 པར་དག་པ།^{༥༤} ཞེས་དང་། ལྷོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་དང་། ལྷོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་གྱི་གསུང་རྣམ་པར་དག་པ། ལྷོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཐུགས་རྗེ་རྗེ།^{༥༥} ཞེས་སོགས་
 གྱིས་ལྷོང་གཞི་དོན་དམ་བདེ་གཤེགས་སྦྱིང་བའི་རྣམ་གྲངས་གསུངས་ལ། དཀོན་མཚོག་སྦྱིན་གྱི་མདོར་
 ཡང་། དེ་དག་ཉིད་གྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ། དྲི་མ་མེད་པ། མ་གོས་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ། བྱོ་མ་པ།
 མཚོག་དམ་པ། སུལ། ཏྟག་པ། བརྟན་པ། ཐེར་ཟུག །མི་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་འདུག་པ་ལོ་ནའོ།^{༥༦} །ཞེས་དང་།
 རིགས་གྱི་བྱ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 ཅེས་བྱའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱའོ། །
 གཉེས་སུ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཞེས་བྱའོ།^{༥༧} །ཞེས་དང་། བཙོ་བརྒྱད་ལྡན་འདས་ཡང་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའདི་ཅི་
 ལགས། བཙོ་བརྒྱད་ལྡན་གྱིས་བཀའ་བསྟུལ་པ། རིགས་གྱི་བྱ་གང་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའོ། །གསོལ་
 བ། བཙོ་བརྒྱད་ལྡན་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བའདི་ཅི་ལགས། བཙོ་བརྒྱད་ལྡན་གྱིས་བཀའ་བསྟུལ་པ། དེ་
 བྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མ་ལོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ།^{༥༨} ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པའོ།

དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཚོ་འབྲུལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོར་ཡང་།
 གང་མི་བདེན་པ་དེ་དེ་བཞིན་ཉིང་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དེ་བཞིན་ཉིང་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། བདེན་པ། ཡང་དག་པ། དེ་བཞིན་ཉིང། མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིང།
 གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིང། མ་ལོག་པ། བདེན་པ་སྐྱུ་བ། ཡང་དག་པ་སྐྱུ་བ། ཤེས་པ་སྐྱུ་བ། ཡེ་ཤེས་
 གྱི་མཚོན་ཚུལ། ཡེ་ཤེས་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ། ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ།
 ལྟོབས་བརྩུ་དང་ལྡན་པ། མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་། དམ་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ཐོབ་པ། མི་རྟོག་པ། རྣམ་
 པར་མི་རྟོག་པ། མི་གོས་པ། རྣམ་མཐའ་དང་མཚུངས་པ། གངས་གྱི་ཚོས་རྣམས་གྱིས་མི་བགངས་པ། མ་
 བྱས་པ། མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ། འཇུག་པ་མེད་པ། མཐའ་ཡས་པ། གནས་མེད་པ། རྣམ་པར་མི་རིག་
 པ། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བ་མེད་པ། ཤིན་ཏུ་དག་པ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། མ་
 བྱུང་བ། ལྷོད་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པའོ།^{༡༥} །ཞེས་སྟོང་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིང་གྱི་རྣམ་གངས་གསུངས་ཤིང་།

སྡེ་ལྷན་བས་བསྐྱར་བའི་མུང་འདས་ཚེན་པོར་ཡང་། ཐར་པ་གང་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་།
 གཟུགས་ཅན་དང་། འཛིང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་། སྐྱེ་འཆི་མེད་
 པ་དང་། བདེ་མེད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཞི་
 པ་དང་། བདེ་བ་དང་། ལྷ་མེད་པ་དང་། ལྷ་པོ་མེད་པ་དང་། ལྷུ་མེད་པ་དང་། ལྷུ་དང་བྲལ་བ་དང་།
 སོབ་སོབ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པའི་ཚོས་ཅན་དང་། གཞོད་པ་མེད་པ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པ་
 དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། རོ་མཚར་བ་དང་། མུད་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 དང་། མཚོག་དང་། ལུལ་དང་། གཙོ་བོ་དང་། རབ་དང་། ལྷ་མ་དང་། ལྷ་ན་མེད་པ་དང་། ངེས་པ་དང་།
 འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། མཐའ་ཡས་པ་དང་། བརྟན་དུ་མེད་པ་དང་། ཟབ་མོ་དང་། བལྟ་
 དཀའ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷོན་མེད་པའི་སྐྱུ་དང་། དག་པ་དང་། གྲོལ་བ་དང་། ཞི་བ་
 དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། བ་རོལ་དང་། བཟང་པོ་དང་། ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བྲལ་བ་དང་། དུག་
 གསུམ་དང་བྲལ་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། གནས་དང་། སྐྱབས་དང་། དཔུང་གཉེན་དང་། ཉམ་ང་བ་མེད་
 པ་དང་། གནས་བཅོམ་པ་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པ་དང་། ལྷིང་པོ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྐྱངས་པ་དང་།
 དབྱིངས་དང་། དགོ་བ་དང་། དམ་པ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྐྱངས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་དང་།
 བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་བདེ་བ་དང་། ལུང་པོ་སྐྱངས་པ་དང་། ལམ་ཚད་པ་དང་། ལྷོང་པ་ཉིང་དང་། ལྷོད་པ་
 ཟད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པ་དང་། ཟད་མི་ཤེས་པའི་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐར་པ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ།^{༤༤} །ཞེས་པའི་རྣམ་གྲངས་སུ་བསྟན་ནས། རེ་རེ་ཞིང་ཡང་འདུས་
བྱས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པར་དན་རྟགས་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་པས། རྒྱས་པར་མདོ་དེ་ཉིད་བལྟ་
བར་བྱའོ།།

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟུས་པར་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་
དང་། ལྷོང་བ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། རོན་དམ་པ་སྟེ་ཚོས་གྱི་
དབྱིངས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལོ། །དྲི་མ་མེད་པས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ཉིད་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་
ལྡན་པའོ།^{༤༥} །ཞེས་དང་། དཔལ་རྩོམ་མེད་པའི་རྒྱུད་དུ་ཡང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱང་ལ་བྱབ་པ་ཡི། །ཉོན་མོངས་
ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འཛོམས། དྲི་མེད་དྲི་བྱལ་དང་བ་དང་། །རང་རིག་པ་ཡི་གོ་འཕང་མཚོག །དང་པོའི་
སངས་རྒྱས་རང་བཞིན་ཅན། །རིགས་ལྡན་ལྡན་ནི་རྒྱས་པར་བྱེད།^{༤༦} །ཅིས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་དང་ཚོས་
དབྱིངས་དང་། །རོན་དམ་པ་དང་བདེ་བ་ཆེ། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་རྣམ་གྲོལ་བ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་ནི་དྲི་མ་
མེད། །རྩོམ་སེམས་དཔའ་ཞི་བ་ཆེ། །གཉིས་མེད་ཡང་དག་མེད་དུ་བྱུང་། །དབང་བསྐྱར་བཞི་བ་བདེ་བ་
དང་། །བཞི་པའི་དགའ་བའི་གོ་འཕང་མཚོག །དེ་སོགས་མིང་གི་བྱེ་བྲག་གིས། །གོ་འཕང་མཚོག་ནི་
གསུངས་པ་ཡིན།^{༤༧} །ཞེས་དང་། །ཨ་མི་ཞེས་བྱའི་ཡི་གེ་གཉིས། །ཨོ་མི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གསུངས། །དེ་བཞིན་
མི་ནི་བྲགས་རྩེ་ཐབས། །ཐིག་ལེ་དེ་གཉིས་སྟོར་ལས་བྱུང་། །དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མེད་མཚོག་བྱུང་། །ཨ་མི་
གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །མདོར་བསྟུས་ཚོས་གྱི་བྱུག་རྒྱུ་ཡིས། །རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བྱུག་རྒྱུ་ཉིད། །རྒྱུད་
རྣམས་སུ་ནི་ཐོག་མར་གསུངས།^{༤༨} །ཞེས་དང་། །ཨོ་མི་གསང་བ་མཁའ་དབྱིངས་སམ། །བྱ་ག་ཚོས་འབྱུང་
པད་མ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་སེང་གའི་གདན་ལ་བཞུགས། །མཚོག་ཏུ་མད་བྱུང་སྟོན་པར་མཛད། །རྩོམ་
སེམས་དཔའ་མི་རྩོམ་རྩོམ། །རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་དབང་སྟུག་དང་། །ཉེ་རུ་ཀ་དང་དུས་འཁོར་ལོ། །དང་པོའི་སངས་
རྒྱས་ལ་སོགས་མཚན། །ཨོ་མི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ། །གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚོན་བྱེད་དང་། །སྟོང་
ཉིད་སྟོང་རྩེ་དབྱེར་མེད་པ། །གང་ལ་དེ་ཉིད་མངོན་པར་བཟོད། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ། །གཉིས་
མེད་ཡི་ཤེས་མཚན་མ་ནི། །རྒྱུད་ཀྱང་གྱི་ནི་སྐྱོང་གཞིར་གསུངས། །རྒྱུད་ཀྱང་གྱི་ནི་རོན་བསྟུས་པ། །སྟོང་
ཉིད་སྟོང་རྩེ་མི་བྱེད་པ། །གང་ལ་དེ་ཉིད་མངོན་པར་བཟོད། །ཨོ་མི་ཞེས་བྱའི་ཡི་གེ་གཉིས། །གང་ལ་འདི་
གཉིས་མེད་པ་ནི། །དེ་ལ་དེ་སོན་ཉིད་མེད། །གང་ལ་འདི་གཉིས་ཡོངས་ཤེས་པ། །བཅོས་མའི་གསེར་ལྷར་
གསལ་པོར་ནི། །རྒྱུད་གྱི་ལོག་བཤད་དེ་ཉིད་ཤེས། །སྟེགས་གྱི་སྟོན་པ་ལ་གནས་པ། །དེ་ལྟར་འདིར་ནི་ཡང་
དག་མཚོག་^{༤༩} །ཅིས་དང་།

འངས་དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་ལུང་ལས་ཀྱང། དེ་ལྟར་ཚོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད། །དཔག་མེད་དམ་
 པའི་ཚུན་སྐྱུ་ཚོགས། །དེ་དམིགས་ཡང་དག་སྐྱེ་འགྱུར་བ། །བསྐྱེམ་པའི་ཚོག་རྣམ་པའདད་པ། །རྣམ་གྲངས་
 དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་བསྟན། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ཡི་དབྱིངས། །ཚོས་
 ཉིད་དང་ནི་ཚོས་སྐྱོན་མེད། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད། །སྐྱོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་ཡང་། །ཉོན་མོངས་
 འབྱུལ་འཁོར་འབོར་བྱེད་པ། །སྐྱེ་བ་མེད་དང་འོད་གསལ་བ། །མངོན་པར་བྱང་ནི་རྒྱབ་པ་དང་། །གཞན་གྱི་
 སེམས་ཤེས་བྱེད་པ་དང་། །ལྟ་ཡི་རྣམ་པ་བྱེད་པ་དང་། །རང་བཞིན་ལྟ་ཡི་མིག་སྟེར་དང་། །རྩུ་འབྱུལ་དཔག་
 མེད་འབྱུལ་བྱེད་དང་། །དངོས་པོ་མཐར་ནི་ཕྱིན་པ་དང་། །དོན་དམ་པ་ཡི་བདེན་པ་དང་། །རྫོགས་པ་ཡིས་
 བྱི་རིམ་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐྱ་གཙང་དང་། །ཀུན་གྱི་བསྐྱེན་བྱ་ཉིད་དག་དང་། །མཁའ་ལྟར་རྣམ་
 པར་དག་པ་དང་། །སྒོ་བྱར་དྲི་མས་མི་གོས་དང་། །གདོད་ནས་དག་པ་གསལ་བ་ཉིད། །གང་གིས་ཀྱང་ནི་མི་
 ཤིགས་དང་། །དངོས་པོ་དེ་ལ་མདོ་རྒྱུད་རྣམས། །དེ་འདྲ་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ། །གསུང་ཞིང་ཡང་དག་
 གསུང་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ལས། །གཞན་ནི་ཅི་ཡང་མ་གསུངས་སོ།།^{༥༩} །ཞེས་དང་། བདག་
 པོ་རྩེ་རྩེ་འཆང་བ་མཚོག། །རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ། །བྱ་བ་བྱས་པ་བྱེད་པ་བྱས། །དབང་ལྷག་
 ཚེན་པོ་ཁྱུར་ཚེན་པོར། །སེམས་མ་དགྲུགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །སྐྱེས་བུ་དཔའ་བོ་ཅང་ཤེས་པ། །སྲིང་པོ་
 ཚེན་པོ་དུལ་བ་པོ། །འཁོར་བའི་མཐའ་ཡི་ཕ་རོལ་སོན། །དོན་དམ་དོན་ནི་ཀུན་རྫོགས་གྱི། །བདེན་པ་གཉིས་
 མེད་རྣལ་འབྱོར་མེ། །ཐ་མ་སྤངས་པའི་ལམ་ཀུན་རྫོགས། །ཡོན་ཏན་འབྱུང་གནས་ཀུན་ཏུ་བཟང་། །ཐམས་
 ཅད་འདུས་པའི་ཁོན་ཉིད། །སྐྱོ་སོགས་ལམས་ཀུན་འགྲོངས་པ་པོ། །གོང་ན་མེད་པ་ཡང་དག་གནས། །དེ་ལ་
 དེ་སོགས་རབ་གྲགས་པ། །མིང་ནི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ། །གཉིས་མེད་ཡོ་ཤེས་མཚོན་པ་སྟེ། །མདོ་དང་
 རྒྱུད་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ། །སྒོ་རྣམ་རྣམས་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱ།^{༦༠} །ཞེས་དང་།

ལུས་རྒྱས་པའི་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་དུ་ཡང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དང་། ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་དབྱིངས་དང་། མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་རྣམ་གྲངས་སུ་གཏོགས།^{༦༡} །ཞེས་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུབ་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པའོ།^{༦༢} །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྐྱ་རྩ་འགྲེལ་དུ་ཡང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྟིང་པོ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་

ཚོགས་སུ་བཅད་པ། གང་ཕྱིར་དེ་ཙམ་སྐྱེ་དེ་ཙམ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །དེ་ཙམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དོན་
 དམ་མུ་ངན་འདས། །དེ་ཕྱིར་ཉི་དང་ཟེར་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པས། །སངས་རྒྱལ་ཉིད་ལས་མ་
 གཏོགས་མུ་ངན་འདས་པ་མེད། །དེ་ལ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་ཕྱེད་སྐྱེ་མས་ཅི་སྟོན་ཅེ་ན། མདོར་ན་ཟག་མེད་
 དབྱིངས་ལ་ནི། དོན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞིས། །ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །རྣམ་གྲངས་བཞིར་ནི་རིག་
 པར་བྱ། །མདོར་བསྐྱེན་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་བོ་ལ་དོན་བཞིའི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཞིར་རིག་པར་བྱའོ། །དོན་བཞི་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱལ་ཚོས་དབྱེར་མེད་པ་
 དང་། དེ་རིགས་དེ་བཞིན་ཐོབ་པ་དང་། །རྩུན་མེད་སྐྱེ་མེད་ཚོས་ཉིད་དང་། །གདོད་ནས་རང་བཞིན་ཞི་ཉིད་
 དོ།^{༥༥} །ཞེས་དང་།

དཔལ་འདུས་པར་ཡང་། དུས་གསུམ་རྗེ་རྗེའི་ཐུགས་ཡིན་སྲིད་དང་མཐར་ཐུག་གང་། །ཞི་ཞིང་
 རྒྱུ་མེད་ནམ་མཁའ་དག་པའི་རོ་བོ་ཉིད། །སངས་རྒྱལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་དབང་རྒྱལ་དོ་རྗེ་ཅན། །དེ་ལ་
 ལུས་དག་ཡིད་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བྱུག་འཚལ་ལོ། །གང་ཞིག་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །རྣམ་
 པར་ཤེས་དང་སྐྱེ་མཚན་དུག་དང་དབང་བོ་དུག །ས་རྒྱ་མེ་དང་རྒྱུད་དང་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་ནི། །བྱང་
 རྒྱལ་སེམས་འདྲ་རྒྱ་ཚེན་དེ་ལ་བྱུག་འཚལ་ལོ།^{༥༦} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྣང་གཞི་དོན་དམ་བདེ་གཤེགས་
 སྣང་བོ་དག་པའི་བདག་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་ན་ཏུ་འགོ་བ་ལ་མཚན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། འཕགས་པ་འཛིན་ཏེན་དབང་རྒྱལ་གི་ཞལ་སྐྱེ་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ་རི་
 སྐད་དུ། གཉིས་མེད་གཡོ་བ་མེད་དང་རིས་མེད་དང་། །འདོད་དང་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་འདོད་ཆགས་ཆེ།
 དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མེད་པ་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་སེམས་དཔལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་། །ཉོན་མོངས་མེད་
 དང་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་དང་། །ལྡན་སྐྱེས་དཔལ་ལྡན་བྱང་སེམས་ཐིག་ལེ་འདོད། །དཔལ་ལྡན་དུས་གྱི་
 འཁོར་ལོ་རྗེ་རྗེ་དང་། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་རྣལ་འབྱོར་རོ།^{༥༧} །ཞེས་དང་། ཐུགས་གྱི་རྒྱལ་དོན་
 འདི་ལ་ཨེ་མི་ཉིད་མིང་མ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་མིང་དུ་མའོ། །མིང་མང་བོ་ཉིད་གྱི་སྦྱིར་མིང་
 གཅིག་ཁོན་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། མིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་པོ་གཅིག་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་
 བྱད་མེད་དང་མི་མོ་དང་ན་རྒྱུད་མ་རྣམས་ལས་བྱད་མེད་གཅིག་སུ་གཙོ་བོའི་མིང་མ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 རུ་མ་དང་སྐྱར་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཨེ་ཡིག་དང་གསང་བ་དང་བད་མ་
 དང་ཚོས་འབྱུང་དང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་དང་བདེ་བ་ཚེན་བོའི་གནས་དང་། །སྐྱེའི་ཁྱི་དང་། །རྩ་ག་དང་།
 གསང་བའི་མིང་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་ཨེ་ཡིག་གཅིག་སུ་གཙོ་བོའི་མིང་མ་ཡིན་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་པའི་སྤོང་པ་ཉིད་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་ཡིག་དང་། བདེ་བ་ཚེན་པོ་དང་
 ཚགས་པ་ཚེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་དང་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཐེག་ལེ་དང་དེ་ཞོན་དང་ཡེ་ཤེས་
 དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཀྱི་མིང་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་ཡིག་གཅིག་ལུ་གཙོ་བོའི་མིང་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་གོ་བར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཨེ་ཡིག་དང་མི་ཡིག་དག་གིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པའི་སྤོང་
 པ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཨེ་མི་གི་ཡི་གེ་དང་། རོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་།
 དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། དང་བོའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་། རྣལ་འབྱོར་
 དང་། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་བདག་ཉིད་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་ཅིང་ཞི་བ་
 དང་། འདུས་པ་དང་། རྣོམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་བས་ཤེས་རབ་
 དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རིགས་མེད་པ་རྟོགས་པར་བྱའོ།^{༡༡} །ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་རྒྱ་དག་ཞན་རྣམས་སུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མིང་དང་། ཡུ་ལ་གྱི་མིང་དང་།
 རྣམས་ཀྱི་ཡི་གེའི་མིང་དང་། ཡི་གེ་རེ་རེའི་མིང་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་ག་ཤེགས་པས་ངེས་
 པར་བསྟན་ཅིང་སྟེད་པར་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱིས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་
 པའི་དོན་དང་ངེས་པའི་དོན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འདིར་གཅིག་ལ་ཡང་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་
 མིང་སྐྱོ་ཚོགས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་མིང་སྐྱོ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་མིང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་བྱ་སྟེ་སྐྱ་མ་དམ་པའི་མན་ངག་གིས་གསེར་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ཏེ་
 དོན་ལ་རྟོན་པ་ལ་རྟེན་པ་ཉིད་ལས་སོ།^{༡༢} །ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཤིན་ཏུ་
 རྣམ་པར་དག་པ་མང་ཞིང་ཚེས་མང་བ་རྣམས་སུ་སྤོང་གཞི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་གནས་ལུགས་
 ཟབ་མོ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ཉིད་ལྟ་དང་དབྱི་ལ་འཁོར་དང་ཡི་གེ་དང་ཕྱག་མཚོན་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་ཁྱད་
 པར་མང་པོ་དང་། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཚང་བའི་ཚན་སྒྲོམ་པའི་མིང་གི་ཁྱད་པར་
 ཚེས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་ནི་འདིར་ཡི་གེ་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་
 བྲིས་མོད་ཀྱི། སྤར་བསྟན་པའི་རིགས་པ་དང་མན་ངག་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱས་པས། ངེས་དོན་
 ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མ་མེད་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་ཚེར་བ་ལྟས་ནས། མིང་དུ་མའི་དོན་རོ་གཅིག་པ་དང་
 རྣམ་པ་དུ་མའི་དོ་བོ་རོ་གཅིག་པའི་ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ཞོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱས་ཏེ་སྤོང་དུ་རུང་བ་གཞན་དག་ལ་

ཡང་རྒྱ་ཚེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ།།

<༡> རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དགོས་པ།

དེ་ལྟར་དོན་གཅིག་ཉིད་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་པོས་བཀའ་བསྟུན་པ་ལ་དགོས་པ་བརྒྱད་ཡོད་
 པར་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱན་དུ། འདིར་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཞེན། དགོས་པ་དག་ནི་
 བརྒྱད་ཏེ། རྣམ་གྲངས་གསུངས་པ་ནི་འདུལ་བ་ཐ་དད་པའི་སྲིད་ཏེ་དེའི་ཚོད་དང་སྲིད་མའི་ཚོད་ཁ་ཅིག་ལ། ལ་
 ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའི་སྲིད་དང་། དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་རྣམས་ལ་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
 གཞན་དག་གིས་སྤྲད་པར་འགྱུར་བས་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་དེའི་དོན་བསྟན་པར་བྱ་བའི་སྲིད་དང་། ཡིད་མི་
 གཞུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་དེའི་དོན་ཡང་དག་པར་མཚོན་བས་མི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་སྲིད་དང་།
 དོན་གཅིག་ལ་མིང་དུ་མ་བྱུང་བས་དོན་གཞན་དུ་རྟོག་པ་བསལ་བའི་སྲིད་དང་། གཞན་དུ་མིང་དེ་རྣམས་
 ཀྱིས་དེའི་དོན་ཡང་དག་པར་སྒྲིབ་པའི་སྲིད་རྒྱ་དཔལ་པར་སྒྲོར་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོས་སྒྲོགས་པ་རྣམས་དོན་གྱི་
 བཤད་སྒྲུབ་དང་གོ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ལ་བཅས་མཁའ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྲིད་དང་། ཉིད་ལ་ཚོས་སོ་སོ་
 ཡང་དག་པར་རིག་པ་མངའ་བར་བསྟན་པའི་སྲིད་དང་། གཞན་དག་ལ་དེའི་ས་བོན་བསྐྱེད་པའི་སྲིད་ཏེ་
 རྣམ་པར་བཤད་པ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་དག་གིས་སྒྲོབ་མ་རྣམས་ལ་གོ་བར་བྱེད་
 པས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་སྒྲོས་པའི་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ།^{༤༦} །ཞེས་སོ།།

(༡) རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁེན་གྱི་བར་གསུངས་པས་རང་སྣོང་ལས་གཞན་པའི་དོན་དམ་གྲུབ་ཚུལ།

[1] རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་སོགས་མདོར་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཅན་སྣོང་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཚོས་སྒོ་བུ་ར་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 གདོད་ནས་སྣོང་ཞིང་དཔེན་ལ་དག་པའི་གཞི་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁེན་གྱི་བར་གྱི་
 ཚོས་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་དང་། གཞུགས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལོ་པོ་
 ཉིད་གསུམ་དུ་བྱེ་ནས་ཚན་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ལས། ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཞུགས་སོགས་དང་།
 ཁམས་གསུམ་དང་དུས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དཔལ་གྱི་འདོད་རྗེས། །དེས་
 པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །དག་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་བརྗོད། །སྲིན་པ་རེ་རེའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ལྟ་རྣམས་
 ཀྱི་ཁི་བརྗོད་པར་བྱ།^{༤༧} །ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་

ཀྱང་། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །དག་པ་ཉིད་ཉེ་གང་གི་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་ཐ་དང་མ་ཡིན་ཞིང་། །
 གཅད་དུ་མེད་པས་དག་པར་བརྗོད།^{༤༩} །ཅིས་གང་གསུངས་པ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དུ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་
 རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པའོ་^{༥༠} །ཞེས་སོགས་རྣམ་མཁུལ་གྱི་བར་དུ་སྐྱར་
 བ་དང་། གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་
 གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་དེ་
 གཉིས་སུ་བྱར་མེད་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་དོ།^{༥༡} །ཞེས་སོགས་རྣམ་མཁུལ་གྱི་བར་དུ་སྐྱར་བ་དང་དེ་
 བཞིན་དུ་སྐྱར་ཉེ། བདག་དང་མེས་མ་ཅན་དང་ཕྱོག་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་དང་གང་ཟག་དང་ཤེས་ཅན་
 དང་ཤེད་བདག་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་དང་ཤེས་པ་པོ་དང་མཚོང་བ་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་།
 ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་སོགས་རྣམ་མཁུལ་
 གྱི་བར་དུ་སོ་སོ་སྐྱར་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེསྤང་དང་། གཉི་སྐྱུག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
 དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུལ་གྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་
 ཞེས་རྒྱས་པར་སོ་སོར་སྐྱར་བ་དང་། མ་རིག་པ་རྣམ་པར་དག་པས་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་དག་པ། འདུ་བྱེད་
 རྣམ་པར་དག་པས་མ་རིག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་རྣམ་མཁུལ་གྱི་བར་དུ་སྐྱར་སྐྱར་སྐྱར་
 དག་པས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དག་ཅིང་། སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་དག་པས་ཀྱང་སྐྱར་སྐྱར་སྐྱར་དག་པ་རྒྱས་པར་སྐྱར་བ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ཤེར་སྤོང་རྣམ་པར་དག་པས་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པས་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁུལ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཉེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་
 བའི་བར་དུ་སྐྱར་བ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་སྤྱོན་ལ་སོགས་པ་ནས་རྣམ་མཁུལ་གྱི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་
 པས་གཟུགས་ནས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཉེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བའི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པ། གཟུགས་ནས་
 ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཉེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ་རྣམ་པར་དག་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུལ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་
 དག་པ་སྟེ།^{༥༢} དེ་ལྟར་ན། ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་སོ་སོར་སྐྱར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁུལ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པས་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
 རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་ཡིད་ཀྱི་འདུས་ཉེ་རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བའི་
 བར་དང་། སྤྱོན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤྱོན་པའི་བར་ལ་རྒྱས་པར་སྐྱར་བ་དང་། གཞན་ཡང་། འདུས་བྱས་རྣམ་པར་

དག་པས་འདུས་མ་བྱས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་
རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སྟེ་མེད་དེ་གཉིས་སྟེ་བྱར་མེད་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་དོ། །ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ། འདས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ།
དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་དང་། མ་འོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པས་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པ་
སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་
ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་སྐྱར་བ་གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ། གཞུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་
པ་ཟབ་བོ་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱར་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་
པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱར་བའོ། །ཞེས་པ་ནས་བསམ་གཏམ་གྱི་པར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་
བར་དུ་སྐྱར་བ་དང་། གཞུགས་ལ་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་
པ་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱར་བ་དང་། གཞུགས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་
པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་པ་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱར་བ་དང་། གཞུགས་ཐོབ་པར་
བྱ་བ་མེད་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་
བར་དུ་སྐྱར་བ་དང་། གཞུགས་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་པ་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་
བར་དུ་སྐྱར་བ་གསུངས་ནས། ཡང་བཀའ་བསྩལ་བ། རབ་འགྲོར་གྱི་རྟུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་
མེད་པའི་ཕྱིར་གཞུགས་མེད་པ་ནི་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པའོ།^(༤) །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་དུ་རྒྱས་སོ། །

དེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་ནས་དག་པ་དང་། དྲི་མ་སྐྱོ་བྱུང་བས་
དག་པའོ། །གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་ལ་ཡང་། གང་གིས་དག་པ་ནི་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་
གང་ཡིན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞུགས་ལ་སོགས་པས་དག་པ་སྟེ། ཚོས་དེ་རྣམས་ནི་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་
མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་གཏམ་ནས་མེད་ཅིང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱིས་དག་པའི་གཞི་དོན་དམ་
ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རྣམས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་ཡང་རུང་། མ་བྱོན་ཡང་རུང་། འགོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་ཀྱང་རུང་མ་རིག་ཀྱང་རུང་
སྟེ། དེ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པར་ཉལ་ཏུ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ཡང་དོན་དམ་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་སུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

[༡] དེ་རྣམས་སྐབས་དང་སྤྱད་ནས་རྒྱལ་པར་བཤད་པ།

(༡) རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམས་རྒྱལ་པ་ལྟ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྟར་རྟག་ཏུ་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་གཞི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམ་པར་དག་པའམ། རྣམ་པར་དག་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་དེ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སོ།། དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རིན་ཆེན་འབྲུང་ལྡན་དང་། སྤང་བ་མཐའ་ཡས་དང་། དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་རྣམས་ཏེ། མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། བྱ་བ་གྲུབ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སོ། །ཡང་དེ་རྣམས་ཉིད། གཟུགས་སྤང་དོ་རྗེ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཚོར་བ་ལ་ཡང་དཀར་མོར་བཛུང་། །འདུ་ཤེས་རྒྱལ་རྒྱལ་འབྱོར་མ། །འདུ་བྱེད་དོ་རྗེ་མཁའ་འགོ་མ། །རྣམ་ཤེས་སྤང་པོའི་རྒྱལ་གྱིས་ནི། །བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མ་གནས་སོ།།^{༤༥} །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་དོན་གཅིག་སྟེ་རྣམ་དག་སྤང་པོ་ལྟ་འཆང་བའོ།།

(༡) རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་དོན་དམ་གྱི་རྒྱལ་སྐབས་རྣམས་སུ་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། སྤྱད་དང་། ལྷེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་ནི་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སའི་སྤྱིང་པོ་དང་། རྟག་པོ་རྗེ་དང་། རྣམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་དང་། འཇིག་རྟེན་དབང་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་པ་རྣམ་སེལ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྟེ། གཏི་སྐག་དོ་རྗེ་མ་དང་། ཞེ་སྤང་དོ་རྗེ་མ་དང་། སེར་སྤྱོད་དོ་རྗེ་མ་དང་། འདོད་ཆགས་དོ་རྗེ་མ་དང་། རྟག་དོག་དོ་རྗེ་མ་དང་། བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་སོ།།

(༡) རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དུག་པོ་དོན་དམ་གྱི་སེམས་མ་རྣམས་སུ་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གཟུགས་དང་། སྤྱད་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ནི། གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་དང་། སྤྱོད་དོ་རྗེ་མ་དང་། དྲི་དོ་རྗེ་མ་དང་། རོ་དོ་རྗེ་མ་དང་། རེག་བྱ་དོ་རྗེ་མ་དང་། ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་དོ་རྗེ་མ་སྟེ་དོ་རྗེའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དུག་གོ། །ཡང་དེ་རྣམས་ཉིད། གཟུགས་ལ་དཀར་མོར་རྟག་ཏུ་བཤད། །སྐྱེ་ལ་ཚོམ་རྒྱུ་མར་མཁའ་གསལ། །དྲི་ཡི་ཆ་ལ་རོ་ལངས་མ། །རོ་ལ་སྐྱས་མ་རི་མཁའ་གསལ། །རེག་ལ་ས་སྐྱོད་མ་ཞེས་བཤད། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མཁའ་སྐྱོད་མ།^{༤༦} །ཞེས་

གསུངས་པ་དང་ཡང་དོན་གཅིག་གོ།

(༤) རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྤང་པོ་སྤྲུམ་ཚུ་རྩ་རྩུག་དོན་དམ་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་སུ་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་གདོད་ནས་དག་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ཤེས་དུ་གཞི་སའི་
སྤྱིང་པོའི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཕྱག་ན་དོ་རྗེའི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། བམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་།
འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་གི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་རྣམ་སེལ་གྱི་མི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མི་
བསྐྱོད་པ་སྟེ། དོ་རྗེའི་དབང་པོ་དུག་གིས་སྤྱེ་བའི་རྣམ་ཤེས་གཞན་དོ་རྗེའི་རྣམ་ཤེས་དུག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་
རྣམ་པར་དག་པའི་མིག་གི་འདུ་ས་ཏེ་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་རེག་པ་དུ་གཞི་དོན་དམ་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་
པོར་འདུ་སྟེ། ཀུན་རྗེ་བ་གྱི་རེག་པ་དུག་པོ་ཀུན་རྗེ་བ་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོར་འདུ་བ་རི་ཉླ་བ་བཞིན་ནོ།།
གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་མིག་གི་འདུ་ས་ཏེ་རེག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ཚོར་བ་དུ་གཞི་
སའི་སྤྱིང་པོའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་། ཕྱག་ན་དོ་རྗེའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་། བམ་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་
རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་། འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་གི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་། སྐྱིབ་པ་རྣམ་སེལ་གྱི་རིན་
ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་ཏེ་ཚོར་བ་གཞན་དོ་རྗེའི་ཚོར་བ་དུག་གོ། །དེ་
བཞིན་དུ་བཙུགས་ལྡན་འདས་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་གི་ཞལ་སྤྲུལ་སྤང་པོ་དུག་གི་དབྱེ་བས་
སྤང་པོ་སྤྲུམ་ཚུ་རྩ་རྩུག་ཏུ་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དུག་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་འདུ་བྱེད་དུག་དང་། ཚོར་བ་དུག་དང་། འདུ་ཤེས་དུག་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དུག་
དང་། ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དུག་གི་སྤང་པོའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བའོ།^{༡༦} །ཞེས་སྤྱི་ནང་ཀུན་རྗེ་བ་གྱི་ཚོས་ལས་
གཞན་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྤང་པོ་སྤྲུམ་ཚུ་རྩ་རྩུག་གསུངས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པའི་མིག་གི་འདུ་
ཤེས་དང་། རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། ལྷས་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ནི། སའི་སྤྱིང་པོའི་འོད་
དཔག་མེད་དང་། ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་དང་། བམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་མཁའ་བྱུང་དང་། འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་དང་།
སྐྱིབ་པ་རྣམ་སེལ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱི་འོད་དཔག་མེད་དེ་འདུ་ཤེས་གཞན་དོ་རྗེའི་འདུ་ཤེས་
དུག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་དོ་རྗེའི་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་མིག་གི་འདུ་བྱེད་དང་། རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་
དང་། ལྷས་དང་། ཡིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི། སའི་སྤྱིང་པོའི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱག་ན་དོ་རྗེ་དང་། བམ་
མཁའི་སྤྱིང་པོ་དང་། འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་དང་། སྐྱིབ་པ་རྣམ་སེལ་དང་། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དོན་ཡོད་
གྲུབ་པ་སྟེ་འདུ་བྱེད་གཞན་དོ་རྗེའི་འདུ་བྱེད་དུག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་མིག་

དང་ལྷན་དུ་དང་སྣང་དུ་དང་ལྷན་དང་ཡིད་ལྷན་སྣང་གི་གཞུགས་ཅི། སའི་སྣང་པོའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དང་།
 ལྷན་པོ་རྣམ་པར་སྣང་པོ་དང་། འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷན་དང་། སྣང་པོ་རྣམ་པར་སྣང་པོ་དང་། ལྷན་པོ་
 བཟང་པོ་རྣམ་པར་སྣང་པོ་དང་། འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷན་དང་། སྣང་པོ་གཞན་དོ་རྣམ་པར་སྣང་པོ་དུག་གོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་མིག་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷན་དང་། ལྷན་དང་། ལྷན་དང་། ལྷན་དང་།
 ཡིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྣང་པོ་དང་། ལྷན་པོ་རྣམ་པར་སྣང་པོ་དང་། ལྷན་པོ་རྣམ་པར་སྣང་པོ་
 དང་། འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷན་དང་། སྣང་པོ་རྣམ་པར་སྣང་པོ་དང་། ལྷན་པོ་བཟང་པོ་རྣམ་པར་སྣང་པོ་
 དབང་སྣང་པོ་ཤེས་གཞན་དོ་རྣམ་པར་སྣང་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་པོ་དུག་གོ། །དེ་ལྟར་གདོད་མ་ཉིད་ནས་རྣམ་པར་དག་
 པའི་འདུ་ཤེས་དུག་དང་འདུ་བྱེད་དུག་དང་གཞུགས་དུག་དང་ཡེ་ཤེས་དུག་ནི་གསུང་རབ་གཞན་དང་གཞན་
 དུ་གསུངས་པ་སྟེ། སྐབས་འདིར་ནི་ཞར་ལ་རྣམ་པར་འཕྲོས་པའོ།།

{4} རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་དུག་པོ་དོན་དམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་མ་དུག་ཏུ་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་ནི་སྣང་འཆད་བཞིན་པའི་འགྲོས་རྒྱུ་གི་མཚམས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
 པར་དག་པའི་སའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱུན་སྣང་མ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་དང་། མེད་དང་། ལྷན་
 དང་། ལྷན་པོ་དང་། ལྷན་པོ་ཤེས་པའི་ཁམས་རྣམས་ཀྱང་། ལྷན་པོ་དང་། ལྷན་པོ་དང་། ལྷན་པོ་
 མ་དང་། རྣམ་པོ་དུངས་ཀྱི་དབང་ལྷན་པོ་དང་། ལྷན་པོ་ལྷན་པོ་སྣང་པོ་དང་། ལྷན་པོ་དང་པོ་བཞིན་གྱི་དོ་རྣམ་
 ས་ནི་དུག་གི་ཤེས་བཤད། ལྷན་པོ་སྣང་པོ་ཤེས་བཤད། ལྷན་པོ་གཞན་མེད་ཤེས་པར་བྱ། ལྷན་པོ་
 གཞན་མེད་རབ་ཏུ་གསལ།⁽²⁾ ཤེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟར་ལྷན་བཞུགས་གཞན་
 དབང་གི་སྣང་པོ་ཁམས་སོགས་ཀྱིས་སྣང་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ། ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་པོ་ཁམས་
 སོགས་རྣམས་ནི་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྣང་པོ་ཁམས་སོགས་རྣམས་སོ།།

{5} རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞུགས་ཉིད་དམ་གྱིས་དང་བདེན་དོན་བཞུགས་ལ་
 སོགས་པར་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་བཞུགས་གཞན་དབང་དུ་གདོད་པའི་ལྷན་པོ་ལ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པས་
 རྣམ་པར་དག་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་བདེན་
 པའི་དོན་རྣམ་པ་བཞུགས་ཉིད། དོན་དམ་པའི་ས་བཞུགས་ཉིད་དང་། གནས་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་།

སྐྱབ་ཞིའི་དོ་བོ་དོ་རྗེ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཞལ་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ཡང་དབལ་ལྷན་དྲི་མ་མེད་
 པའི་འོད་ལས། བདེན་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། མིང་དང་
 གཞུགས་དང་། སྐྱེ་མཚེད་དུག་དང་། རེག་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་སྲིད་པ་དང་། ལེན་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་།
 སྐྱེ་བ་དང་། ཀ་གི་སྡེ་བདེན་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་མངལ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། སངས་
 རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་འོ་སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་པའོ། །འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྲོག་གི་དབྱེ་བས་སྲོག་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་འའི་ཕྱིར་
 མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགགས་པའི་སྲིད་
 སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་འོ་སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་པའོ།^{༥༦༩} །ཞེས་བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དོ་བོ་སངས་
 རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཞུགས་ཀྱང་དུས་སྐྱོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུང་འགགས་པ་དང་མ་
 འགགས་པ་ལས་སྐྱོ་བ་རྒྱུ་སྐྱིབ་པ་བཅས་པ་དང་མ་བཅས་པའི་དབང་གི་ས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་
 པར་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་མཚན་བརྗོད་དུ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྲིད་ཅ་བཏོན། །དག་པ་
 རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་འཆང་།^{༥༧༠} །ཞེས་དང་། བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ལྷན།^{༥༧༡} །ཞེས་པའི་དོན་ནོ།།
 དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་འོད་དུ་ཡང་། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ལ་ཡོན་ཏན་གསུམ་ནི་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་
 དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །སྐྱོད་རྗེ་ལ་མིང་དང་གཞུགས་དང་། སྐྱེ་མཚེད་དུག་དང་རེག་པའོ། །གསུང་དོ་རྗེ་
 ལ་ཚོར་བ་དང་། སྲིད་པ་དང་ལེན་པའོ། །ཐུགས་དོ་རྗེ་ལ་སྲིད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་གི་སྡེ། ཐིག་ལའི་
 གཞུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མཚོག་གི་བདེ་བྱེད་ཡེ་ཤེས་དོ་
 རྗེ་དག་ནི་བཞི་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པ་སྐྱེ་དང་
 གསུང་དང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་འོ་ཞེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ངེས་པའོ།^{༥༧༢} །ཞེས་དོ་རྗེ་བཞིའི་
 ཡོན་ཏན་བདེན་པའི་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་པ་དོན་དམ་པའི་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་སུ་བྱུང་བའི་མ་
 རིག་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་ཡི།
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱོ་བུར་དྲི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

དཔལ་འཁོར་ལོ་དུག་གི་སྐྱོ་བ་པར་ཡང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགགས་པ་ཡིས། །དུས་སྐྱོར་
 རྣམས་ནི་མི་འབབ་ཕྱིར། །ས་རྣམས་བཅུ་གཉིས་ཞེས་གྲགས་པ། །གནས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་མོ།^{༥༧༣} །
 ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཚེར་གསུངས་ལ། དཔལ་གྱའི་དོ་རྗེར་ཡང་། གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་དང་ནི། །ཞིང་དང་ཉེ་
 པའི་ཞིང་ཉིད་དང་། །ཚོན་དོ་ཉེ་བའི་ཚོན་དོ་ཉ། །དེ་བཞིན་འདུ་བ་ཉེ་འདུ་བ། །འཐུང་གཅོད་ཉེ་བའི་འཐུང་
 གཅོད་ཉིད། །དུར་ཁྲོད་ཉེ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཉེ། །འདི་རྣམས་ས་ནི་བཅུ་གཉིས་སོ།^{༥༧༤} །ཞེས་གསུངས་ཏེ་འདིར་

དུར་མོད་དང་འབྲུང་གཅོད་གོ་བསྐྱོག་པ་ནི་ཅ་རྒྱུ་དུ་གི་མན་དག་དང་ལྡན་པའི་སྐྱ་མ་དམ་པ་ལ་རག་ལས་
 བར་བསྟན་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་མཚོག་གི་སངས་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་འགགས་པ་ཡིས།།
 མོ་ནི་བརྒྱ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཏེ། །དེ་བཞིན་ས་ནི་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས། །རྟ་བབས་དག་ནི་མཛེས་པ་རྣམས།།^ཡ།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ཡང་བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་
 གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་དེས་དག་པ་དང་། དག་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་རྣམ་
 བར་དག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་དོན་དུ་རིག་པར་བྱའོ།།

{ཡ} རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཡར་ཕྱིན་རྣམས་དོན་དམ་གྱི་རུམ་དང་རིག་མ་དང་མཁའ་འགོ་མ་དང་
 བྱག་རྒྱ་མར་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱིན་སོགས་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་བདེན་པ་གཉིས་
 ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ན་བྱུང་པའི་བཀའ་ལ་མི་རྣམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་སྣོང་པའི་གཞི་
 གཞན་དབང་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པར་གཏོགས་པའི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ནི། ཀུན་རྫོབ་འདུས་བྱས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཞི་
 གང་ཡིན་པ་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་སུ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པར་གཏོགས་པའི་སྐྱིན་སོགས་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 རྣམས་ནི། རུས་མ་བརྒྱ་དང་མཁའ་འགོ་མ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་ཉིད་ཡིན་པར་གསུངས་
 ཤིང་། ཡང་དེ་རྣམས་ཉིད་བྱག་རྒྱ་དུག་དང་གསུམ་དང་གཅིག་སྟེ་མཐར་ཐུག་གི་བྱག་རྒྱ་བརྒྱར་ཡང་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱིན་སོགས་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དོན་ནི་རང་
 བཞིན་སྐྱོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལྷ་རྣམས་སུ་རིག་པར་བྱའོ།།

{ཧ} རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྣོང་ཉིད་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་གྱི་ལྷ་དང་སྣིང་རྗེ་དང་བདེ་བ་ཚེན་པོར་བཞུགས་ཚུལ།
 ཀའི་སྣོང་ཉིད་ཐམས་ཅད་རང་སྣོང་གཞན་སྣོང་གཉིས་སུ་ལེགས་པར་གཏམ་ལ་དབབ་པ།

དེ་བཞིན་དུ་སྣོང་ཉིད་བཙོ་བརྒྱད་དང་ཉི་ཤུར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་བརྒྱ་དུག་ཏུ་འདུ་ཞིང་། དེ་ཡང་
 རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཟ་བ་བཟའ་དང་དེ་ཡི་ལུས། །གནས་ཀྱི་གཞི་ཡི་སྣོང་པ་ཉིད། །དེ་ཡང་
 གང་གིས་ཇི་ལྟར་མཐོང་། །གང་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྣོང་པ་ཉིད། །དགོ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་
 སེམས་ཅན་ཐན་བྱའི་ཕྱིར། །འཁོར་བ་གཏང་བར་མི་བྱའི་ཕྱིར། །དགོ་བ་མི་ཟད་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རིགས་ཀྱང་

རྣམ་པར་དག་བྱའི་ཕྱིར། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཚོས་རྣམས་དག་བྱའི་ཕྱིར། །
བྱད་རྒྱུ་མེམས་དཔལ་རྒྱུ་པར་བྱེད།^{༤༧༩} །ཅིས་གསུངས་པ་ལ།

ཟ་བ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ནང་གི་སྐྱེ་མཚེད་རྣམས་ཏེ། ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །བཟའ་བ་
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཚེད་རྣམས་ཏེ་ལོངས་སྟོན་པར་བྱ་བའོ། །དེའི་ལུས་ནི་ཟ་བ་དང་བཟའ་བ་དེ་གཉིས་
ཀྱི་གནས་ལོག་པ་སྟེ། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གནས་ཀྱི་གཞི་ནི། སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་རྒྱ་
ཚལ་པོ་སྟེ། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཚལ་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ནང་གི་སྐྱེ་མཚེད་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡང་གང་
གིས་སྟོང་པར་མཐོང་ཞེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པས་མཐོང་སྟེ། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །
དེས་ན་འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་སྐྱེ་བ་དག་
ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། རི་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པར་
མཐོང་བ་སྟེ། དེའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འདིས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་
ཤེས་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་བརྟན་གྱི། དོན་དམ་པར་སྟོང་ཏུ་བརྟན་པ་ནི་མེད་དོ། །

གང་གི་ཕྱིར་བྱད་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔལའི་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་
བརྒྱད་དེ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དགོ་བ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱད་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔལའི་
རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱད་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔལའི་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །འཚོར་
བ་གཏོང་བར་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱད་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔལའི་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་
ཉིད་དོ། །ནམ་ཡང་དགོ་བ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱད་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔལའི་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་ནི་དོར་བ་མེད་
པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་བྱའི་ཕྱིར་བྱད་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔལའི་རྒྱུ་པར་བྱེད་
པ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར་བྱད་རྒྱུ་བ་མེམས་དཔལའི་
རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །

འདིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་འཚང་བ་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་ཏེ། དཔལ་
ཡང་དག་པར་སྟོར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། འདི་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༤༨༠} །སྟོབས་དང་མི་
འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གདོད་ནས་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དག་བྱའི་ཕྱིར་བྱད་རྒྱུ་བ་མེམས་
དཔལའི་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཟ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་པོ་བཞི་ནི་ཤེས་
བྱའི་དངོས་པོ་ལས་བརྒྱམས་པའོ། །དེ་ཡང་གང་གིས་མཐོང་བ་དང་། རི་ལྟར་མཐོང་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་

དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་མཐོང་བ་ལུལ་ཅན་ལས་བརྒྱུ་བའི་སྤྱོད་པ་དང་དུག་པོ། །གང་གི་སྤྱིར་བཏང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་ལས་བརྒྱུ་བའི་བདུན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱ་བཞི་པའི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ།
 དེ་ལྟར་རེ་ཞིག་སྟོང་བ་ཉིད་བརྒྱ་བཞི་རྣམ་པར་བཞག་ནས་དེ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་སྟོང་པའི་དོན་ནམ་མཚན་
 ཉིད་གསུངས་པ། གང་ཟག་དང་མི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་བ་ཉིད། །དེ་དངོས་མེད་པའི་
 དངོས་ཡིད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་གཞན།^{༤༧} །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་གང་ཟག་དང་ཚོས་སྐྱ་གཏོགས་པའི་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་ལ་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར། རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་བ་སྟེ་
 གུན་རྫོབ་སྟོང་བ་ཉིད་དང། གནས་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱང་མེད་དོ། །ཚོས་དེ་དག་གིས་སྟོང་པའི་གཞི་
 ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནམ་ཡང་བཟུགས་པ་ནི་རང་གིས་མི་སྟོང་ཡང་གྲོ་བུ་རུ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་
 པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་གཞན་སྟོང་དང་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱང་བཅས་སོ། །དེ་ལྟར་བཙུ་བ་དངོས་
 པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི། གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་དེས་སྟོང་ངོ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་དོན་ཏེ་རང་
 གི་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་གུན་རྫོབ་རང་སྟོང་ངོ། །བརྒྱ་དུག་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་
 པ་ཉིད་ནི། དེ་ལ་ལྷག་མར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་རྟག་ཏུ་ཡོད་པའོ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་དོན་
 ཏེ། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དོན་དམ་གཞན་སྟོང་ངོ། །

དོན་འདི་དག་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་སྲི་བུ་འི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་དང་དཔལ་སྲི་མཐོང་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་
 འགྲེལ་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། དེ་ལ་ཟ་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ནང་གི་སྤྱོད་མཚེད་རྣམས་ལས་བརྒྱུ་བའི་
 སོ། །བཟའ་བ་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་སྤྱི་ངོ་ལ་གྱི་རྣམས་སོ། །དེའི་ལུས་ནི་ཟ་བ་དང་བཟའ་བ་གཉིས་ཀྱི་གནས་གང་
 ཡིན་པ་སྟེ་འོག་པའོ། །དེའི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་སྤྱི་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བཤད། །གནས་ཀྱི་གཞི་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་འཇིག་
 རྟེན་ཏེ། དེ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྤྱིར་དེའི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ཚེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བཤད།^{༤༨} །ནང་གི་སྤྱོད་མཚེད་ལ་
 སོགས་པ་དེ་ཡང་གང་གིས་སྟོང་བར་མཐོང་ཞེན། སྟོང་བ་ཉིད་ཤེས་བས་ཏེ། དེའི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་སྟོང་བ་
 ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །ཇི་ལྟར་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་དེའི་སྟོང་བ་ཉིད་ནི། དོན་དམ་པ་སྟོང་བ་ཉིད་
 དོ། །གང་གི་སྤྱིར་བཏང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་སྐྱུ་བ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །ཅིའི་སྤྱིར་བཏང་བ་པར་བྱེད་
 ཅེན། དགོག་ཉེས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དགོག་ཉེས་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །
 རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ལན་བུའི་སྤྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་གཏན་ཏུ་ལན་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་ངོ། །འཁོར་
 བ་གཏང་བར་མི་བྱའི་སྤྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཏུ་མ་མཐོང་བ་སྐྱོ་
 སྟེ་འཁོར་བ་ཡོངས་སྐྱ་གཏོང་ངོ། །དགོག་བམི་ཟད་བྱ་བའི་སྤྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤུང་བོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤྱིར་ངོ།

ལས་འདས་པ་ན་ཡང་། མི་གཏོང་ཞིང་མི་འདོར་བ་གང་ཡིན་པའོ། །རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་བྱའི་ཕྱིར། །
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་རིགས་ཅི་རང་བཞིན་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་
 བ་ནི་སྐྱེས་སུ་ཆེན་པོའི་མཚན་རྣམས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་རྣམས་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 སངས་རྒྱལ་ཚོས་རྣམས་དག་བྱའི་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟུང་པར་བྱེད། ཅེས་བྱ་བ་ནི། ལྟོབས་དང་
 མི་འཛིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལྟར་དེ་ཞིག་སྟོང་བ་ཉིད་བཅུ་བཞི་རྣམ་པར་གཞག་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེན། གང་ཟག་དང་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདིར་
 སྟོང་བ་ཉིད། །དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་གཞན།^{༤༩} །ཞེས་བྱའོ། །གང་ཟག་
 དང་ཚོས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་དེའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །
 ཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་གོང་དུ་རི་རྒྱུད་སྟོས་པ་དེར་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྟན་པའི་ཕྱིར་
 དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཐམས་འདོགས་ལྟེ། གང་ཟག་དང་ཚོས་སུ་སྟོོ་འདོགས་པ་དང་། དེའི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་
 པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

འདིའི་རྗེས་ཐོགས་ཉིད་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྐྱབ་པ་ཡང་། དཔལ་སྲི་ལུ་འདི་རྒྱུད་དུ་གསལ་
 བར་བཀའ་སྐུལ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་དང་། མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཞལ་རྩ་
 བས་དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་རྩ་འགྲེལ་དུ། རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་བ་རི་ལྟར་ཤེས་
 པར་བྱ་ཞེན། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་དེ་མ་གྱུར། །ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་རྣམ་དག་
 དེ་མ་གྱུར། །འབད་བ་འབྲས་སུ་མེད་པར་འགྱུར།^{༥༠} །གལ་ཏེ་གཉེན་པོ་མ་སྐྱེས་པར་ཡང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
 སྟོང་བ་ཉིད་སྟོོ་སྲུང་དུ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་ན་ནི་ཀུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་འབད་བ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །རི་སྟེ་གཉེན་པོ་
 སྐྱེས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པར་མི་འགྱུར་ན་ནི་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཙོན་པ་འབྲས་སུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །
 དེ་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་མ་ཡིན་མི་མོངས་མིན། །དེ་ནི་དག་དང་མ་དག་མིན། །རི་ལྟར་ཉོན་མོངས་པར་གྱུར་
 པ་མ་ཡིན་ལ་མ་དག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེན། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ཉོན་
 མོངས་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དག་པའང་མ་ཡིན་ཞེན། ལྟོ་སྲུང་གི་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བརྟན་པ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ།^{༥༡} །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣལ་འབྱོར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱུད་སྟེ་ཟབ་མོར་དཔལ་དོ་རྗེ་

འཆང་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་བཀའ་སྤྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དབུས་མཐའ་སེམས་ཅམ་དུ་འཁྲུལ་བའི་
 བྲགས་པ་དན་པས་ཁྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མ་གྱུར་ཅིག །འདི་ནི་འཕགས་པ་སོར་ཕྱེད་དང་། ལྷང་
 འདས་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱུད་སྲུ་ཙ་འགྲེལ་དང་། ཡུམ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་
 ཤིན་ཏུ་མང་བ་རྣམས་ལས་རབ་ཏུ་བསྟན་ཅིང་། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཉིད་དུ་ཡང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 སོགས་པ་དང་དོན་གཅིག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། གཉིས་དངོས་མེད་དང་དངོས་མེད་
 པའི་དངོས་པོ་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ།^{༤༤} །ཞེས་པ་སྟེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་
 པོ་རྣམས་གནས་ལུགས་ལ་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་མ་གྲུབ་པའི་གཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དོན་དམ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པ་དང་དོན་གཅིག་པའི་སྟོང་ཉིད་འདི་
 བྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད། ཅས་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད།^{༤༥} །ཅེས་དང་།
 མི་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཅས་གསུངས་རབ་བྱི་མ་མེད་པ་རྣམས་ལས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་
 གྱི། རང་སྟོང་ཅམ་གྱིས་ནི་དེའི་གོ་མི་ཚོད་དོ། ཅིའི་སྱིར་ཞེན། དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་མེད་པ་མིན། །ཞེས་ཡོད་པའི་མཐའ་བསལ་བར་མ་ཟད། མེད་པའི་མཐའ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་
 ལ། རང་སྟོང་གིས་ནི་མེད་པའི་མཐའ་བསལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལ་ཡོད་པའི་མཐའ་ནི་ཀུན་རྫོབ་
 ཀྱི་ཚོས་རྣམས་གནས་ལུགས་ལ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཡིན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོང་འདོགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །
 མེད་པའི་མཐའ་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆ་མེད་ཀུན་འགོ་ཀུན་ལ་ཁྲུབ་པར་རྟག་ཏུ་བཞུགས་ཀྱང་
 མེད་ཅིང་མ་གྲུབ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་གང་ཡིན་པའོ། །མཐའ་དེ་དག་དང་བུལ་
 བའི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡོད་མེད་དང་སྟོང་བསྟུན་དང་རྟག་ཆད་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་
 བུལ་བའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྱིར་དབུ་མ་ཆེན་པོ་མཐར་སྐྱབ་པ་སྟེ། བེས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆད་
 པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རིང་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་པ་ཆེན་པོ་འགྱུར་མེད་ལྟ་དང་། ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་འགྱུར་མེད་དུག་དང་། ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་
 ཀུན་གྱི་མཚོག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀུན་བས་སྐར་སངས་རྒྱས་དང་། གདོད་ནས་གྲོལ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་དང་། དང་བོའི་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་རྣམ་པ་མེད།^{༤༦} ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་
 གཞོན་ཏུ་མེད་ཅིང་སྤང་དུ་མི་རུང་ལ་སྐྱར་བ་གདབ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་དབྱིངས་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོས་ལས་འདས་ཤིང་རྟོག་གའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ་རྣལ་འབྱོར་བས་སོ་སོར་རང་རིག་
 པར་བྱ་བའོ།

དེའི་ཕྱིར་གང་དག་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བ་ཙམ་ལ་དབུ་མ་ཞེས་བཏགས་པར་ཟད་ཀྱི།
 དབུ་མ་ཡང་དབུ་མས་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་པ་དང་དོན་དམ་ཡང་དོན་དམ་གྱིས་སྤྱོད་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པར་ཁ་ཚོན་
 གཙོད་པ་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་ཏེ། གནས་ལུགས་མཐའ་ཐུག་པའི་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྤོང་བ་ཉིད་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤོང་བ་
 ཉིད་དགོས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། དབུ་མ་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཅ་འགྲེལ་དུ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་
 མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་དེའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཡོད་པ་མ་ཡིན་མེད་པའང་མིན། འདི་ལྟར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལྟར་གཉིས་
 པོའི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །ཅི་ལྟར་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེན། འདི་ལྟར་གཉིས་པོའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དངོས་
 པོ་དེ་ནི་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ།¹⁶⁸ །ཞེས་གསུངས་ལ། ཡུམ་རྒྱས་པ་དང་ཉི་མེ་ལྟ་སྤོང་བ་དང་། མི་
 བརྒྱད་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཡང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅམ་བྱ་བ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པ་ཀྱུན་བཏགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་
 པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅམ་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཡིན་པ་དང་ཐབས་མཁས་པ་དག་བསྟན་ཏེ།¹⁶⁹ །ཞེས་གྲོ་བུར་དུ་ཀྱུན་བཏགས་པ་ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱིས་སྤོང་ཞིང་
 ཀྱུན་རྫོབ་ལས་བརྒྱུག་པ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གསུངས་ནས་དེ་ཡང་
 གཞི་འབྲས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་དུ་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་དང་རྣམ་གངས་སུ་
 བྱུར་པའི་སྤོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ནི་གཞན་སྤོང་ཉིད་དུ་བྱུབ་པོ། །

དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། དབུ་མ་སྐོམ་རིམ་དུ། མ་སྐྱེས་པ་ཡི་སྤོང་ཉིད་
 གཅིག་ །གཅིག་ནི་སྐྱེས་པའི་སྤོང་བ་སྟེ། མ་སྐྱེས་པ་ཡི་སྤོང་ཉིད་མཚོག་ །སྐྱེས་པའི་སྤོང་བ་འཛིག་པ་ཡིན།¹⁷⁰ །
 ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྐྱེ་འཛིག་སྤོང་བ་ཉིད་དོ། །སྤོང་བ་ཉིད་སྐྱེ་འཛིག་གོ། །དེ་ལས་དེ་གཞན་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་
 ཀྱང་དེ་གཞན་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འདིར་སྐྱེ་འཛིག་སྤོང་བ་ཉིད་ནི་རང་སྤོང་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྤོང་
 པ་ཉིད་དོ། །གཞན་སྤོང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤོང་བ་ཉིད་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་སྤོང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་ལྟ་
 མ་ལས་མཚོག་དང་དམ་པ་དང་གཞན་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་། གང་ཟག་དང་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་
 འདིར་སྤོང་བ་ཉིད། །དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལས་སྤོང་ཉིད་གཞན།¹⁷¹ །ཞེས་སྟུར་
 དངས་པ་དང་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ལོ། །

དེ་ལྟར་བརྒྱ་དུག་ལ། མི་དམིགས་པ་སྤོང་བ་ཉིད་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྤོང་བ་ཉིད་བསྟན་པས་བཙོ་

བརྒྱད་ཡིན་ལ། རང་གི་དངོས་པོ་སྤོང་བ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྤོང་བ་ཉིད་བསྐྱེད་པས་ཉི་ཤུ་ཡང་
 ཡིན་ཞིང་། རྩི་མ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་སྤོང་དང་གཞན་སྤོང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྤོང་བ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཀྱང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་སྤོང་པའི་གཞིའི་རོ་བོ་ཉིད་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པ་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་
 བོ་ཉིད་བསྐྱེད་ཏོ། །དེ་ལྟ་བུས་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་སྤོང་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 མིན་མེད་མིན་ཞེས་པ་འདམ། ཡོད་དང་མེད་ལས་རྣམ་པར་འདས། །ཞེས་པ་འདམ། ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཏན་ལ་ཐབ་པ་རྣམས་ནི་རང་སྤོང་གང་ཡིན་པའི་ཚོས་དེ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། སྤོང་གཞི་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་
 ལ་སོགས་པའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཐོང་ན་དགོངས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དུ། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན།^{༡༩༩} །ཞེས་
 སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པའི་འགྲེལ་པར། ཀྱུན་བརྟགས་པ་དང་གཞན་གྱི་དབང་གི་
 མཚན་ཉིད་དག་གིས་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །
 ཞེས་པ་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་
 མེད་དོ། །སློབ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་མི་འདག་པ་ཡང་མ་ཡིན།^{༢༠༠} ཞེས་པའི་བར་
 གྱིས་འགལ་འདུས་སྤོང་མེད་ཀྱི་དོན་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱུབ་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་།
 དབྱུ་མ་སྒྲོམ་རིམ་དུ། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་དག་པ་ཡིས། །རང་གི་རོ་བོ་དོན་དམ་འདི། །ཤིན་ཏུ་ཡང་ནི་གྲུབ་
 པས་ན། །བརྟགས་པའི་གཞན་དངོས་འབྱུང་མ་ཡིན།^{༢༠༡} །ཞེས་གསུངས་ཏེ་དོན་དམ་པའི་རང་གི་རོ་བོ་ཤིན་
 ཏུ་ཡང་གྲུབ་པས་ན་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་འབྱུང་བའམ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་
 ཏོ། །འདི་ནི་དཔལ་རྩི་རྗེ་སྤོང་བའི་རྒྱུད་དུ་ཡང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་ལྡན་པའི། །སྐྱགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཤིན་ཏུ་མཐོང་།^{༢༠༢} །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་དོན་གཅིག་སྟེ། མཉམ་བཞག་རིགས་པའི་ཤེས་པས་ཤིན་ཏུ་
 མཐོང་ཞེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་གིས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་རང་སྤོང་མ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་རང་གི་རོ་བོ་ནི་རང་བྱུང་བ་དེ་བར་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། །འཕགས་
 པ་རྩི་རྗེ་སྤོང་བའི་ཞལ་སྐྱབས། རོ་བོ་ནི་རང་རིག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་རོ་བོ་དེས་
 འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིན་པོ་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་པས་བསྒྲོམ་

པར་བྲུ།^{༡༧} །ཞེས་པའི་བར་དུ་རྒྱལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རང་གིས་
 རང་རིག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ལས་འདས་ཤིང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ལས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ས་མི་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཡོ་ཤེས་སྟིང་པོས་
 རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ལམ་ལས། གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་མི་སྐྱེ་ཞིང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཉམས་པར་མི་
 འགྱུར་བ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱའོ།^{༡༨} །ཞེས་གསུངས་ལ། རབ་ཏུ་དང་བ་ཚེན་པོ་བསྐྱེད་
 པའི་མདོར་ཡང་། གཞན་གྱི་རྐྱེན་མིན་ཞི་བ་དང་། །སྟོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྟོས་པ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྣ་
 ཚོགས་མིན། །དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད།^{༡༩} །ཅེས་དང་། དཔུ་མ་རྩ་ཤེར་ཡང་། གཞན་ལས་ཤེས་
 མིན་ཞི་བ་དང་། །སྟོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྟོས་པ། །རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐད་དམིན། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་
 ཉིད་དོ།^{༢༠} །ཞེས་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་ཞིང་སྟོས་པ་མེད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོ་ཤེས་རོ་
 གཅིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ལས་འདས་པའི་དེ་ཞོན་ཉིད་ཡང་དག་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་
 ལྟ་བུས་ན་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་འོ། །རྒྱལ་པར་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཚེན་པོའི་
 དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་དང་ཚོས་སྐྱེའོ་ཡོན་ཏེན་གྱི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་སྟོང་ཉིད་
 ཡིན་ཡང་རང་སྟོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་ཟེ་བ་དང་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་རང་ངོ་བོ་ས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་
 པ་སྟེ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་ཅིང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའོ། །ཚོས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་
 ལྷག་མར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའོ། །འདི་དག་ལ་ཉེ་བར་དགོངས་ནས། དཔུ་མ་པ་
 ཚེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། རི་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཟིན་པ་ཡིན་ཞེ་
 བ། དགེ་སྟོང་རམ་བུམ་ཟེ་གང་ལ་ལ་གང་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ཡང་མི་འདོད་ལ། གང་གིས་གང་སྟོང་པ་དེ་
 ཡང་མི་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཟིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་གིས་
 སྟོང་པ་དེ་མེད་པ་དང་། གང་སྟོང་པ་དེ་ཡོད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་མེད་ན་ནི་
 གང་དུ་ཅི་ཞིག་གང་གིས་སྟོང་པར་འགྱུར་ཏེ་དེས་དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དུ་ནི་མི་རུང་ངོ་། །དེ་བས་ན་
 དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལོགས་པར་ཟིན་པ་ཡིན་ཞེ་
 བ། གང་གི་ཕྱིར་གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྟོང་པར་ཡང་དག་པར་མཐོང་ལ་དེ་ལས་ལྷག་མ་གང་ཡིན་
 པ་དེ་ནི་འདི་ན་ཡང་དག་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་

ལ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་ཏུ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བུ་ལོ།^{༡༠༡} །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས་བྱང་རྒྱུ་མེས་སེམས་དཔའི་ས་ཡང་རེས་པར་བལྟ་དགོས་སོ། །དཀོན་མཆོག་བརྟེན་པར་ཡང་། རོད་རྒྱུང་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བུ་རི་རབ་ཙམ་ལ་གནས་པ་སྟེ། །མདོན་པའི་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་ཏུ་ལྟ་བུ་ཞི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན་ལོད་རྒྱུང་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ལོད་རྒྱུང་གང་སྟོང་པ་ཁོ་ནར་ལྟ་བུ་བའི་ཞི་གསོར་མི་རུང་རོ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ།^{༡༠༢} །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་མཐར་ཡང་། དཔེར་ན་སྤྲོན་པས་ནད་ནི་བསལ་བའི་སྤྱིར། མི་ཞིག་ལ་ནི་བཟུ་སྤྲོན་བཅའ་བ་ལས། །ནད་ན་མས་བསྐྱོད་ནས་འབྱུང་བར་མ་གྱུར་ན། །དེ་ཡི་གཞི་ལས་ནད་ནི་སོས་མི་འབྱུང། །དེ་བཞིན་ལྟ་བུའི་ཐིབས་པོར་གནས་པ་ལས། །འབྱུང་བའི་མཆོག་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ན། །གང་ཞིག་སྟོང་པ་ཁོ་ནར་ལྟ་གྱུར་པ། །དེ་ནི་གསོར་མི་རུང་ཞེས་རྒྱལ་བས་གསུངས།^{༡༠༣} །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱུ་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོན་སྤྱིར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟ་གུན་རེས་པར་འབྱེན་པར་གསུངས། །གང་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ལྟ་བུ། །དེ་དག་རྒྱུ་བུ་མེད་པར་གསུངས།^{༡༠༤} །ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་རྒྱུང་ལྟ་སྤང་བར་འབྱུང།^{༡༠༥} །ཞེས་སོགས་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་ཉིད་ཏུ་ཐག་གཅོད་པ་ལ་སྤྲོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །

༡༠༡། དེ་དག་ལས་སྟོང་གཞི་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་གྱི་ལྟ་དང་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པར་བཞུགས་རྒྱུ་ལ།

རྒྱུད་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་སྟེ། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཀ་བ་རྣམས།^{༡༠༦} །ཞེས་དང་། དུག་ནི་སྟོང་པ་བཅུ་དྲུག་ཉིད་ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་། བད་འདབ་བཅུ་དྲུག་དང་། དུར་ཁྲོད་བཅུ་དྲུག་དང་། དཀྱིལ་ལོར་གྱི་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཆ་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི། ཨེ་ཡིག་དང་ཆོས་འབྱུང་དང་རྟ་ག་དང་མཁའ་ཁམས་དང་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རང་སྟོང་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྟོང་གཞི་དོན་དམ་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མི་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པའི་སྐོ་ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤྲོན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གི་ཞལ་སྤྲོན་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཅེས་པ་ནི་ནག་པོའི་ཕྱོགས་དང་ཉི་མ་དང་ཤེས་རབ་པོ།^{༡༠༧} །ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྤང་བོ་ལྟ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་ནག་པོའི་ཆོས་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ལུངོ། །ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་

ཁམས་ལྔ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཚེས་ལྔ་ལོ། །དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དབང་པོ་ལྔ་སྟོང་པ་ཉིད་
 དེ་བརྟུག་ཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ཚེས་ལྔ་ལོ། །དེས་ན་གནམ་སྟོང་གི་མཐའ་ལྷག་པ་ཚེས་བཙོ་ལྔ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་
 བཙོ་ལྔ་ལོ། །གནམ་སྟོང་གི་མཐའ་དང་དགའ་བོའི་ཚེས་གཅིག་འཇུག་པའི་དང་བོའི་དབུས་སུ་ཆ་བརྟུ་དྲུག་
 པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ།^{༡༠} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་རྟོགས་
 པ་ལ་སྤྱི་ནང་ཀུན་རྫོང་ལས་གཞན་ཚེས་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་དོན་ལེགས་པར་རྟོགས་དགོས་སོ། །

ག། དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པས་དབུས་མཐའ་བར་མ་མ་ཞིང་དང་དཔེ་བྲལ་དང་རྒྱ་པོ་
 གསུམ་པར་རྟོགས་རྟུལ།

དེ་རྟོགས་ན་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་དོན་ཟབ་མོ་ཡང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་མཐའ་དང་བྲལ་
 ཅམ་གྱི་མེད་དགག་གམ་རྣམ་གཅོད་ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི།^{༡༠} མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུས་མཐའ་
 བར་མ་ཡོངས་གཅོད་དུ་གྲུབ་ཅིང་སྤང་བོ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་། འཇགས་པ་ལྟས་མཛད་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སྟོང་བོ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་བཤད་སྐྱུར་དུ། ཡོད་མེད་མིན་ཞེས་སྟོས་ཏེ། སྤང་བོ་གསུམ་པར་གྱུར་
 པའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༡} །ཞེས་མཁས་པ་ཚེན་བོ་སྟོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་གསུངས་ཤིང་། དཀོན་མཚོ་ག་
 བརྟེགས་པར་འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པར་ཡང་། འོད་སྲུང་རྟུག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། མི་རྟུག་ཅེས་
 བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱུང་དུ་མེད་པ།^{༡༢} བརྟུན་དུ་མེད་
 པ། རྟེན་མ་ཡིན་པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ་སྟེ་འོད་སྲུང་འདི་ནི་དབྱ་
 མའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །འོད་སྲུང་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་
 གཅིག་གོ། །བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 དབྱུང་དུ་མེད་པ་བརྟུན་དུ་མེད་པ། རྟེན་མ་ཡིན་པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་
 པ་སྟེ། འོད་སྲུང་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ།^{༡༣} །ཞེས་
 དང་། འོད་སྲུང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་
 ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱུང་དུ་མེད་པ། བརྟུན་དུ་མེད་པ། རྟེན་མ་ཡིན་པ། སྤང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་
 རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ་སྟེ། འོད་སྲུང་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་
 རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ།^{༡༤} །ཞེས་དང་། འོད་སྲུང་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། རྩུང་ན་ལས་འདས་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱུང་དུ་མེད་པ། བརྟུན་དུ་མེད་

པ། རྟེན་མ་ཡིན་པ། ལྷང་བ་མེད་པ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ། གནས་མེད་པ་སྟེ་འོད་སྲུང་འདི་ནི་དབྱུག་མེད་
 ལམ་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ཞེས་བྱའོ།^{༡༥} །ཞེས་མཐའ་གཉིས་སྲུངས་པའི་དབྱུག་
 གང་ཡིན་པ་ཚོས་ཉིད་དབྱུག་མེད་དོན་ནི་སྲུང་པོ་གསུམ་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་ཞལ་སྡེ་ནས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དུ། དེས་
 བ་འདི་ནི་བརྟག་མེད་པ། །བརྟན་དུ་མེད་པ་གནས་མེད་པ། །སྲུང་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་རིག་མེད། །གནས་མེད་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །མཚན་ཉིད་མདོ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན།^{༡༦} །ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་མཐའ་བྲལ་དབྱུག་མེད་དོན་དཀོན་མཚོ་ག་བཅེ་གས་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ།
 དབྱུག་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པར་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡང་། གང་ཟག་དང་ཚོས་དེ་གཉིས་ཡོད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟག་པའི་མཐའོ། །མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་པའི་མཐའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་སྲུངས་པའི་སྤྱིར་དབྱུག་
 མེད་ལམ་སྟེ། མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུག་གང་ཡིན་པའོ།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་ཁ་ཅིག་མཐའ་དང་
 བྲལ་བའི་དབྱུག་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་དག་དབྱུག་མི་འདོད་པར་དབྱུག་
 མ་འདོད་པ་ཡང་འབྱུལ་ཏེ། འདིར་མ་རྩུ་ཞེས་པའི་སྤྱིའི་དོན་ནང་དམ་བར་རམ་དབྱུག་ཡིན་པས། ཟབ་མོ་
 ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མཐའ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཀྱི་དབྱུག་མའམ་བར་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་སྲུང་པོ་གསུམ་
 པར་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ། མ་ཞིང་གི་གོ་འཕང་དུ་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ཞིང་། འཇིག་
 རྟེན་དཔེ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ཏེ། འགལ་འདུས་སྦྱོན་མེད་དང་། དངོས་འགལ་གྱི་སྲུང་གསུམ་
 བེ་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ།།

དབྱུག་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་རྩ་འགྲེལ་དུ་ཡང་། དབྱུག་རྣམ་འབྱེད་པའི་བརྟན་བཅོས་ཏེ། དབྱུག་མེད་
 ལམ་རབ་རྩ་སྟོན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ནི་དབྱུག་དང་མཐའ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དབྱུག་དང་མཐའ་
 གཉིས་རབ་རྩ་སྟོན་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་སྲུངས་པའི་དབྱུག་རབ་རྩ་སྟོན་པའི་སྤྱིར་རོ།^{༡༨} །
 ཞེས་གསུངས་ཤིང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཇིག་རྟེན་དབང་ལྷུག་གི་ཞལ་སྡེ་ནས་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 པ། རྣམ་མཁའ་ལས་སྲུང་བ། ཀྱན་རྩ་བ་ཟུང་པོ། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་དུ་གནས་པ། ལྷན་ཅིག་སྟེས་པའི་དགའ་བ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་སྲུངས་པ་འདི་ཡི་དཔེར་དངོས་པོ་
 དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཅིག་པ་ཉིད་འགྱུར་ཏེ་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ་
 སུམ་པ་དང་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་སྤྱིར་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་ནི་མེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ནམ་
 མཁའི་མེ་ཏོག་དང་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་སྤྱིར་སུམ་པ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་དོ་ཞེས་འདི་གཉིས་

ཕན་ཚུན་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དཔེར་འགྲུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆད་པ་དང་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་
 བློ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་དོ། །སྲིད་པ་དང་ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཆད་པ་ཞི་མེད་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་མེད་དོ། །ཆད་པའི་རྒྱས་ནི་ལྷ་དཔེ་ལས་འདས་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཔེར་བུ་མ་པ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་འདི་གཉིས་གཅིག་པ་ཉིད་འགྲུར་ཉེ།
 ཚོས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམ་པ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་འདི་དག་འཛིག་རྟེན་ཀྱང་རྫོང་ཏུ་གཅིག་པ་
 ཉིད་མེད་དེ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ།¹⁹⁸ །ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་དཔེ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
 སེམས་གང་ཡོད་པའི་སེམས་དེ་ནི་སེམས་མེད་པ། རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་
 རྫོང་བ་ཉིད་དང་སྤྲིང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའོ།¹⁹⁹ །ཞེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཟབ་མོ་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱུང་སམ་མུང་པོ་
 གསུམ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེ་དཔེ་འཛིག་རྟེན་དུ་མི་སྲིད་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རིག་
 པར་བྱའོ།།

དེ་དེ་ལ་འབྲུལ་བའི་ལོག་རྟོག་མང་པོ་སྤངས་ནས་དོན་ཡིན་ལྟ་ས་བཞིན་བསྟན་པ།

གལ་ཉེ་དེ་ལྟ་ན་ཡོད་མེད་དང་། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་དང་། གཞུགས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་
 དངོས་འགལ་ལ་མུང་གསུམ་མི་སྲིད་པར་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་བཤེན་མོད། དེ་དག་ནི་ཀྱང་རྫོང་བ་
 ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་པ་ནི་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་དངོས་འགལ་གྱི་ཡ་གྲུལ་དེ་དག་
 གང་ཡང་མ་ཡིན་ཉེ། ཡོད་དང་མེད་ལས་རྣམ་པར་འདས།²⁰⁰ །ཞེས་དང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་²⁰¹ །ཞེས་
 དང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་ཟད་པའི་གཙོ།²⁰² །ཞེས་དང་། དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དངོས་པོ་མིན། །དེ་ཉིད་
 དངོས་མེད་རྩལ་ཡང་མིན།²⁰³ །ཞེས་དང་། གཞུགས་དང་གཞུགས་མིན་རྣམ་པར་གྲོལ།²⁰⁴ །ཞེས་སོགས་
 ལེགས་པར་དཀའ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུ་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་
 ཁཚོན་ཚོད་པར་སྐྱབ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པ་ཉིད་དུ་ཟད་དེ། དེ་
 བློ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ཡང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ནི་སྤང་པོ་གསུམ་
 པ་དང་དབྱུང་སམ་མུང་བར་མ་ཉིད་དུ་ཡང་བྱུང་བོ།།

གལ་ཉེ་དོན་དམ་ཤེས་བྱ་ཡིན་ན། དོན་དམ་གྱི་ལྷོད་ལུལ་མིན།²⁰⁵ །ཞེས་དང་། ཚོས་ཉིད་
 ཤེས་པར་བྱ་མིན་པས། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་རུས།²⁰⁶ །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། རྫོན་མེད་
 དེ། དེ་དག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤོང་སྤོང་ལུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་མི་རུས་པ་ལ་དགོངས་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ནི་མི་འགྲུར་ཏེ། མོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་པ།²¹² །
 ཞེས་དང་། རོན་དམ་གཟེགས་པ་རྣམས་གྱི་ཡུལ་ཉིད་དོ།²¹³ །ཞེས་དང་། བེམ་པོ་མིན་ཕྱིར་བདག་ཉིད་
 རིག་²¹⁴ །ཅེས་དང་། བེམ་པོ་མིན་ཕྱིར་རང་རིག་ཉིད་²¹⁵ །ཅེས་དང་། བདག་རིག་གཞན་རིག་ཐམས་ཅད་
 པ།²¹⁶ །ཞེས་དང་། རང་རིག་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད། །རང་རིག་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་འགྲུར།²¹⁷ །ཞེས་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་རྗེས་སུ་རྟོགས། །དེ་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཞེས་སངས་རྒྱས་
 མཚན་གསལ་ཏོ།²¹⁸ །ཞེས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སྤོང་ཉིད་ནི་སྤོང་རྗེས་ཉིད་བདག་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
 ཡིན་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུས་གང་ཡིན་པ་ཟབ་
 མོ་ཚོས་གྱིད་བྱིངས་ནི། རྣམ་ཤེས་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཡང་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མངོན་སུམ་
 དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་བྱུང་ཡང་དག་ཡེ་
 ཤེས་གྱིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་
 བུལ་བའི་གཞི་ཚོས་གྱིད་བྱིངས་ཀྱང་ཏུ་འགོ་བའི་གནས་ལུགས་གྱི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཡོད་ཅེས་པའམ་མེད་ཅེས་བྱས་ན་ཡོད་མེད་གྱི་མཐར་ལྟར་བའི་སྒྲོན་དུ་
 འགྲུར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས་ཀྱང་། དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཡོད་མིན་ཞིང་། །མེད་པར་ཡང་ནི་མི་བརྗོད་དོ། །དེ་
 ལྟར་སངས་རྒྱས་དེ་སྐད་འདི། །ལུང་མ་བསྟན་པའི་ཚུལ་དུ་འདོད།²¹⁹ །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
 འདིར་ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་དང་བུལ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་སྐབས་སུ་ནི་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དོར་ཞིང་སྐྱབས་པས་བརྗོད་དུ་
 མེད་པ་ཡིན་ལ། རྗེས་ཐོབ་ལ་སོགས་པར་གནས་ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན་པ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་སྐབས་སུ་
 བེ། ཡོད་པ་ལ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། མེད་པ་ལ་མེད་ཅེས་གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཁ་ཚོན་གཅོད་ན་སྒྲོན་
 མེད་གྱི། དེ་ལས་བརྒྱུག་ན་མཐར་ལྟར་བའི་སྒྲོན་དུ་འགྲུར་རོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མེད་
 པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། སེམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་དུ། རི་ལྟར་ལུགས་ལ་ཚབ་དང་། །མིག་ལ་རབ་རིབ་ཞི་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་སེམས་
 དང་ཡེ་ཤེས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་པར་མི་བརྗོད་དོ།²²⁰ །ཞེས་ལུགས་ཀྱང་བ་ན་ཚབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་
 ལུགས་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མིག་སྒྲོན་མེད་པ་ན་རབ་རིབ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མིག་ཉིད་མེད་པ་མ་
 ཡིན་པ་དཔེར་མངོན་ནས་སོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡོད་མིན་མེད་མིན་ཞེས་འགལ་བ་འདུས་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་
 ལེགས་པར་བརྟགས་ན་འགལ་བའི་སྒྲོན་མེད་པའི་ཚུལ་དང་རྒྱ་མཚན་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་

པར་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་འདོད་པ་བཞིན་དུ་གནས་ཡུགས་ལ་སངས་རྒྱས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སངས་རྒྱས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་། གུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཚོས་གཅིག་ལ་དེ་ཉིད་ཡོད་པ་བཀག་གུང་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ལ། མེད་པ་བཀག་གུང་ཡོད་པར་མི་འགྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། དོན་དང་ཡང་འགའ་བ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་མེད་པན་རྩུན་དངོས་འགའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་པ་བཀག་པ་བརྒྱབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འོན་ཀྱང་གནས་ཡུགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དེ་ཡོད་མེད་སྤངས་པའི་དབུས་དང་སྤང་བོ་གསུམ་པ་ཡིན་པར་སྤར་བརྒྱབས་པ་དང་འགའ་ལོ། ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། སྤར་ནི་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་ནི་མཐའ་བྲལ་དེ་ཉིད་གནས་ཡུགས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ན་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མ་ལྟོང་བར་གསུངས་པ་དང་། མཐའ་བྲལ་དེ་ཉིད་གནས་ཡུགས་ལ་ནམ་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་མི་འགའ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་གནས་ཡུགས་ཟབ་མོའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ཅི་སྟེ་ཚོས་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཉིད་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ལྟར་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ཚད་པར་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མ་རུང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་སྟོན་པའི་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་མི་བཟང་པོ། །འདི་འདྲ་བ་དག་ལ་དགོངས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱོན་ཡང་རུང་མ་བྱོན་ཡང་རུང་།¹⁹⁶ ཞེས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱས་མེད་ཅེས་མི་བྱ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡོད།¹⁹⁷ ཅེས་སོགས་རྒྱས་པར་བཀའ་བརྒྱལ་ཏེ། །འཕགས་པ་ལྟ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་མཐོང་སྟེ། །རི་ལྟར་ཡི་དུགས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །རྒྱ་མཚོ་སྐམས་པར་མཐོང་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་མི་ཤེས་པས་བསྐྱབས་པས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མེད་པར་བརྟགས། །དམན་པ་བསོད་ནམས་དམན་པ་ལ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཅི་བགྱིར་མཚིས། །རི་ལྟར་དམུས་ལོང་ལག་པ་རུ། །རིན་ཆེན་མཚོག་ནི་བཞག་པ་འདྲ། །སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་བྱས་རྣམས་ལ། །འོད་ཀྱིས་གསལ་ཞིང་དབལ་ལྡན་པའི། །སྤུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མཚན་འབར་བ། །སངས་རྒྱས་དེ་ཡི་མདུན་ན་

བཞུགས།²⁹⁹ ཞེས་དང་། རྒྱ་གཞི་སྤྱི་བོ་མེད་དོ་ཞེས། །འཛིག་རྟེན་ན་ནི་དཔེར་བྱེད་ཀྱང་། །དེ་ཡི་སྤྱི་བོ་
 འབྲས་བུ་ཉིད། །དངར་བོ་ཟ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། །སྤྱི་བོ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ལས། །ཉོན་མོངས་གཟེབ་དང་
 བྲལ་གྱུར་ན། །དེ་ཡི་སྤྱི་བོ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་བདུད་ཅིར་འགྱུར།³⁰⁰ །ཞེས་དང་། རོན་
 དམ་པ་དང་། །སྐྱེས་སྐྱུ་ལ་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་གསུངས་ཤིང་། རོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྐྱེན་སྐྱེས་ཀྱང་།
 འཁོར་བ་སྤྱི་བོ་མེད་དེ་ཟད་གྱུར་པ། །དེ་ལས་སྐྱེས་བུའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འབྲས་ཏེ། །རྒྱ་གཞི་གི་ནི་འབྲས་
 བུ་སྤྱི་ན་པ་དག །རྒྱ་གཞི་ཉམས་པས་ཡང་དག་འབྱུང་བ་བཞིན།³⁰⁰ །ཞེས་སོགས་གནས་ལུགས་ལ་སངས་
 རྒྱས་ཡོད་ཚུལ་དུ་མ་གསུངས་པས། དེ་ལ་སྐྱུར་བ་གདབ་པར་མི་བྱུངོ།།

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་
 ཡོད་མིན་མེད་མིན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱེས་དུ་འགའ་ཞིག་སེམས་པར་གྱུར་ན་དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
 འདིར་དོན་དམ་དུ་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱས་
 མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་ཆོས་སྐྱེས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་གང་དུ་ཡང་མེད་ཅིང་། རོན་དམ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོར་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་
 ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོད་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དང་བདེན་པའི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ། རོན་དམ་
 པར་ཡོད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ཏ་ཏོ་འི་ཞེས་པ་འདིར་ཡོད་པའི་མཐར་
 ཐུག་པ་དང་བདེན་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱུངོ། །དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་གི་
 སངས་རྒྱས་ཡིན་ཞེང་འདི་ལ་དགོངས་ནས་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གང་དོན་དམ་དུ་མི་བདེན་པ་དེ་དེ་
 བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་རྒྱ་
 ཆེར་གསུངས་སོ།།³⁰¹

གལ་ཏེ་ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་པ་མེད་པས། རོན་དམ་པར་བདེན་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེན། མ་ཡིན་
 ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་བདེན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་མི་རུང་བས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་བདེན་གྱི་དོན་དམ་དུ་མི་བདེན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། རོན་དམ་དུ་མི་བདེན་ན་དོན་དམ་བདེན་
 པར་མི་རུང་བས་དོན་དམ་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་དུ་བདེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདེན་པ་མ་ཡིན་ནོ།།
 དེ་ཡང་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐབས་ཞབས་ཀྱིས་རང་འགྲེལ་ག་ལས་འཛིགས་མེད་དུ། རོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པས་ཆོས་མཐའ་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གཟིགས་
 པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དོན་དམ་པའི་བདེན་

པའོ།²⁹⁹ །ཞེས་དང་། དགོ་སློང་དག་འདི་ལྟ་སྟེ་མི་སྤྱི་བའི་ཚོས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་བདེན་པའི་
 མཚོག་གོ།³⁰⁰ །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཡིགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་གཤམ་རབ་སློབ་མའི་
 འགྲེལ་བཤད་སློབ་དཔོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་མཛད་པར་ཡང་། ཚིག་དེ་ཉིད་གསུངས་
 ཤིང་།³⁰¹ སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་མཛད་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། ཚིག་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་
 ཡང་བདེན་པ་གཅིག་སྟེ། གཉིས་པ་མེད།³⁰² ཅེས་དང་། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར་ཡང་། བྱང་ཚལ་འདས་པ་
 བདེན་གཅིག་ཤུར། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། །དེ་ཚེ་ལྷག་མ་ལོག་མིན་ཞེས། །མཁམས་པ་སྤྱི་
 ཞིག་རྟོག་པར་བྱེད།³⁰³ ཅེས་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོང་གི་མདོར་ཡང་། བདེན་པ་ནི་གཅིག་ཤུ་
 གཉིས་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འགོག་པའི་བདེན་པའོ།³⁰⁴ །ཞེས་དང་། གང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ནི་ངེས་
 པར་གྱུར་པའོ། །གང་ངེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ངེས་པའི་དོན་ཏེ། །གང་ངེས་པའི་དོན་དེ་ནི་དམ་པའོ།³⁰⁵ །ཞེས་
 དང་། གསེར་འོད་དམ་པར་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་ནི་ཡང་དག་པའི་བདེན་པ་དེ་ཉིད་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ།³⁰⁶ །ཞེས་དང་། ཡལ་སྲས་མཛེལ་པར་ཡང་། བྱང་ཚུབ་
 ཅེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ།³⁰⁷ །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྷན་དུ་ཡང་། སྤྱག་བསྐྱེད་འགོག་པའི་
 བདེན་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པར་བདེན་པ་དང་རྟག་པ་དང་སྤྱད་པ་དང་སྤྱད་པས་ལགས་སོ།³⁰⁸ །ཞེས་པ་དང་། དབུ་མ་
 ཚིག་གསལ་དུ་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོ་སློང་དག་འདི་ནི་བདེན་པ་དམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་བསྐྱེ་
 བ་མེད་པའི་ཚོས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ།³⁰⁹ །ཞེས་དང་། གསང་སྤྲུགས་ཟབ་མོ་རྣམས་སྤྱི་ཡང་།
 བདེན་དོན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ལྡན་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱལ་དུ་བཞུགས་ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཚེར་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།³¹⁰ །དོན་དམ་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་དུ་བདེན་འོ།།

དེ་བཞིན་དུ། གྲུབ་རྗེ་བ་ཏུ་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་ཏུ་མི་བདེན་ཞིང་མ་སྐྱེས་ཀྱང་གྲུབ་རྗེ་བ་ཏུ་སྐྱེ་
 བ་བཀག་ན་སློབ་དུ་འགྱུར་ཏེ། དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས། རྩོད་རན་གྲགས་པ་ཁ་ཅིག་ནི། །ཡང་དག་པར་
 དངོས་མ་སྐྱེས་པ། །མོ་གཤམ་སྤུ་ལ་སོགས་བཞིན་དུ། །གྲུབ་རྗེ་བ་ཏུ་ཡང་མི་སྐྱེ་བེད།³¹¹ །ཞེས་སོགས་
 དགག་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱས་དེ་དོན་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པར་བལྟས་ན་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཏེ།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས། ཡོད་དང་མེད་པ་གཉིས་གའང་མཐའ། །དག་དང་མ་དག་འདི་ཡང་
 མཐའ། །དེ་ཕྱིར་མཐའ་གཉིས་རྣམ་སྤངས་ནས། །མཁམས་པ་དབུས་ལ་འང་གནས་མི་བྱེད།³¹² །ཅེས་དང་།
 དབུ་མ་རྩ་ཤིར་ཡང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྷ། །དེ་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་

བ་ལ། །མཁམ་བས་གནས་པར་མི་བྱའོ།²¹⁶ །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེན། དེ་དག་ནི་མཉམ་གཞག་
 ཟབ་མོ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལ་འཛིག་པ་ལ་སྒྲོ་བའི་སྐབས་ཡིན་ལ།
 འདིར་ནི་ཡོད་མེད་ཤར་འབྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། སྒོ་རྒྱུད་གང་དག་དངོས་
 རྒྱུས་ལ། །ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་ཉིད་དུ། །ལྟ་བུ་དེས་ནི་བལྟ་བུ་བ། །ཉེ་བར་ཞིབ་ཞིམ་མཐོང་།²¹⁷ །ཞེས་
 བ་ཡང་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བུའམ་འཛིན་ན་ཉེ་བར་ཞིབ་འདི་དབྱིངས་མི་མཐོང་བས་དབྱིངས་དེ་
 མཐོང་བ་ལ་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་མཉམ་གཞག་ཟབ་མོ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་རྟོ།།

དེ་བཞིན་དུ་རྟག་མི་རྟག་ཤར་སྤེལ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་
 པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཆ་མེད་ཀྱུན་འགོ་ཀྱུན་ལྟུབ་ནི་རྟག་བརྟན་ཐེར་རྟུག་
 གཡུང་དུང་མི་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་ཅིང་། སྐད་ཅིག་ལས་མ་འདས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་
 རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་ལ་ཐེར་རྟུག་མ་ཡིན་འཇུག་པའི་ཚོས་ཅན་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གུང་། ལ་སྒྲོ་བ་མཉམ་
 གཞག་ཟབ་མོའི་སྐབས་སུ་ནི་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་སྒྲིམ་པ་དགོས་ཏེ། དཔུ་མ་རྩ་ཤེར།
 རྟག་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཞི། །ཞིབ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི། །ཞི་
 བ་འདི་ལ་ག་ལ་ཡོད།²¹⁸ །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དགོས་ཚུལ་གསུངས་ཤིང་།
 དགོན་མཚོག་བརྟེན་པར་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ལྷས་པར་ཡང་། དེགས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུགས་ཡང་། བདག་དང་
 བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ག་ཡང་མཐའ་སྟེ། བདག་དང་བདག་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་
 པ་ནི་དཔུ་མའི་ལམ་མོ། །སྟོག་དང་གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གཉིས་ག་ཡང་མཐའ་སྟེ། སྟོག་དང་གང་ཟག་
 གི་རོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་དཔུ་མའི་ལམ་མོ། །མཚན་མ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ག་
 ཡང་མཐའ་སྟེ། མཚན་མ་དང་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་དཔུ་མའི་ལམ་མོ། །དམིགས་པ་དང་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་དེ་གཉིས་ག་ཡང་མཐའ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་འཛིག་པ་མེད་པ་ནི་དཔུ་མའི་ལམ་མོ། །རྟུན་པ་དང་བདེན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ག་ཡང་མཐའ་སྟེ། བརྟོད་དུ་མེད་པ་ནི་དཔུ་མའི་ལམ་མོ། །རྒྱ་རོལ་དང་པ་རོལ་ཞེས་བྱ་
 བ་དེ་གཉིས་ག་ཡང་མཐའ་སྟེ། འཛིགས་ཚོགས་འགག་པ་ནི་དཔུ་མའི་ལམ་མོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་
 བྱས་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ག་ཡང་མཐའ་སྟེ། དཔྱོད་པ་མེད་པ་ཡང་དཔུ་མའི་ལམ་མོ། །འཁོར་བ་དང་ལྷ་རན་
 ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ག་ཡང་མཐའ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་ནི་དཔུ་མའི་ལམ་མོ།²¹⁹ །ཞེས་
 སོགས་གུང་། མཉམ་གཞག་ཟབ་མོ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 སྐབས་ལ་དགོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ།

གཞུང་ལུགས་རྣམ་དག་གཞན་དང་། གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་། ཡོད་མེད་དང་། བདེ་སྲུག་དང་།
 བདེན་རྒྱུན་དང་། རྟག་མི་རྟག་དང་། ལྷོད་མི་ལྷོད་དང་། གཙང་མི་གཙང་དང་། ཞི་མ་ཞི་དང་། དབེན་མི་
 དབེན་དང་། བདག་ཡོད་མེད་དང་། རྒྱུ་འགག་ཡོད་མེད་དང་། མཚན་མ་ཡོད་མེད་དང་། ཟག་བ་ཡོད་མེད་
 དང་། དགོ་མི་དགོ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་རྟོག་གོ་ལས་འདས་མ་
 འདས་དང་། རྣམ་ཅིག་དང་རྟེན་འབྲེལ་ལས་འདས་མ་འདས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ལ་རྒྱུ་བ་མཉམ་གཞག་ཟབ་མོ་ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་རྣམས་ལ་དགོངས་པ་
 ཡིན་པས། རྒྱངས་དེ་རྣམས་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པར་གན་འབྲེད་པ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྣམས་རྣམས་ལ་གཞོན་
 བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་བས་ན་གསུང་བར་གྱི་དགོངས་པ་ལ་མཁའ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམས་སོ་
 སོ་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་མ་འདྲེས་ཤིང་མ་འཚོལ་བར་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ། ཚད་མ་རྟག་པ་ཉིད་ཡོད་མིན།²⁶⁰ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཚད་
 མ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་འདུས་བྱས་སུ་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་
 ཤེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ། འགལ་འདུས་སྟོན་མེད་མི་སྲིད་པ་དང་། དངོས་འགལ་ལ་
 རྒྱང་གསུམ་མི་སྲིད་པ་དང་ཤེས་བྱ་གང་ཡིན་དངོས་པོ་དངོས་མེད་གཉིས་སུ་ཁ་ཚེན་ཚོད་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། འོན་ཏེ་མ་པའི་བདེན་པ་ནི་དེ་རྣམས་གང་ལ་ཡང་མི་
 གཏོགས་སོ།།

༅། ལྷོད་ཉིད་འཛིན་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷོད་རྒྱུ་ལ་གཉིས་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དོན་ནི་རྣམ་པར་དག་
 པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་དེ། ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གི་སྟོང་པ་ཉིད་
 རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་
 བཅོ་བརྒྱད་དོ། །རྟོ་རྗེ་ཕྱིང་པའི་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྣམས་ནི་དེ་དང་དེར་རྟོག་ཅིང་འཛིན་པས་
 ལྷོད་པ་ལ་བཤད་དེ། འདིར་ཡི་གེ་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ།།

{ ༧ } རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་གྱི་ལྟ་དང་རྒྱུ་དང་
གནས་ལ་སོགས་པར་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་དོན་ཡང་
ཀྱུན་བཏགས་དང་གཞན་དབང་གི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་དག་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་ཚོས་
ཉིད་ཡོངས་སུ་བྱང་གི་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱལ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་
སྒྲིང་གཞིའི་ཡི་གེ་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་དང་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་སུ་ཡང་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ།
འཕགས་པ་དོ་རྗེ་སྒྲིང་པོའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ཨེ་ཡིག་ནི་སྐྱུན་མའོ། །མི་ཡིག་ནི་མྱ་མ་གྱིའོ། །མ་ཡིག་ནི་གོས་
དཀར་མའོ། །ཡལ་ཡིག་ནི་སློལ་མའོ། །ཤུ་ཡིག་ནི་དོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་མའོ། །ཉི་ཡིག་ནི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་སྤང་བོ་རྣམས་ནི་ཨེ་ཡིག་ནི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའོ། །ཀལ་ཡིག་ནི་མི་
བསྐྱོད་པའོ། །སྒྲིན་ཡིག་ནི་དོན་ཡོད་སྲུབ་པའོ། །སལ་ཡིག་ནི་རིན་ཆེན་དབང་པོའོ། །མ་ཡིག་ནི་འོད་དཔག་ཏུ་
མེད་པའོ། །ཡེ་ཡིག་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་དོ། །རྩལ་ཡིག་ནི་དྲི་དོ་རྗེ་མའོ། །ག་ཡིག་ནི་རོ་དོ་རྗེ་མའོ། །ལྷན་
ཡིག་ནི་གཟུགས་དོ་རྗེ་མའོ། །སལ་ཡིག་ནི་རེག་བྱ་དོ་རྗེ་མའོ། །མལ་ཡིག་ནི་སྐྱ་དོ་རྗེ་མའོ། །ཏལ་ཡིག་ནི་ཚོས་ཀྱི་
ཁམས་ཀྱི་དོ་རྗེ་མའོ། །ཤལ་ཡིག་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བའོ། །ག་ཡིག་ནི་འཇིག་རྟེན་དབང་
ལྷུག་གོ། །ཏལ་ཡིག་ནི་སའི་སྒྲིང་པོའོ། །ཀལ་ཡིག་ནི་ནམ་མཁའི་སྒྲིང་པོའོ། །ཡལ་ཡིག་ནི་ཕྱག་ན་དོ་རྗེའོ། །ལྷུག་
ཡིག་ནི་ཀྱུན་ཏུ་བཟང་བོ་སྟེ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་རྣམས་སོ། །ཙི་ཡིག་ནི་རངས་བྱེད་མའོ། །ཏལ་ཡིག་
ནི་ར་རྒྱལ་མའོ། །པལ་ཡིག་ནི་སྤྲུགས་བྱེད་མའོ། །ཇལ་ཡིག་ནི་ཤིན་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་མའོ། །ཡོ་ཡིག་ནི་ཤིན་ཏུ་
སྣོན་མའོ། །ཤིཏལ་ཡིག་ནི་དྲག་སྐྱུན་མའོ། །རྩལ་ཡིག་ནི་གཞོན་མཛེས་སོ། །གོ་ཡིག་ནི་གཙུག་ཉེར་རོ། །ཉུ་ཡིག་
ནི་བགེགས་མཐར་བྱེད་དོ། །བི་ཡིག་ནི་ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དོ། །ཇལ་ཡིག་ནི་པད་མ་མཐར་བྱེད་དོ། །དུ་ཡིག་
ནི་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་དོ། །རལ་ཡིག་ནི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའའི་གཙོ་བོ་སྟེ་
སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་པའོ། །དེ་ལྟར་སུམ་ཅུ་ཙུ་བདུན་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རིམ་པ་རྗེ་ལྟར་ཡོངས་
སུ་དག་པ་རྣམས་ཏེ། ཁམས་སུ་ག་རྣམས་དང་ཕུང་པོ་སུ་ག་རྣམས་དང་ཡུལ་སུ་ག་རྣམས་དང་དབང་པོ་སུ་ག་
རྣམས་དང་ལས་ཀྱི་དབང་པོའི་བྱ་བ་སུ་ག་རྣམས་དང་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་སུ་ག་རྣམས་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
ཞེས་པ་སྟེ་བཞི་བ་ཟད་པ་ལས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་རྣམས་དང་། ཡང་དག་པར་སྒྲིང་
བ་བཞི་རྣམས་དང་། རྩལ་ཡིག་ཀྱི་རྒྱུ་པ་བཞི་རྣམས་དང་། དབང་པོ་ལྟ་རྣམས་དང་། ལྟོབས་ལྟ་རྣམས་
དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ལན་ལག་བརྒྱུད་དང་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་རྣམས་སོ།²⁶⁹ ཞེས་པའོ།།

དཔལ་ལྷན་ཉི་ཤུ་ལོ་དུ་ཡང་། ཚོས་ཉིད་ཡོངས་ལྷན་དང་འགོག་པའི་བདེན་པར་གཏོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་དོན་དམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྱུག་སྤངས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། དེ་ཉིད་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཀྱི་ཚོས་སུམ་རྩ་རྩ་བ་དུན་རྣམས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་གསུངས་པ་འདྲིར་ལྷ་མོ་བཞི་མི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟེ། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་སྤྱོད་མ་དང་། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་གོས་དཀར་མོའོ་ཞེས་པ་རྒྱུ་དང་གཡས་སོ། །སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་ལྷ་མ་གྱི་དང་། ཚོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་སྟོལ་མའོ་ཞེས་པ་གཡོན་དང་མདུན་ཉེ་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གནས་དང་ཉེ་བའི་གནས་གཉིས་སོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་རབ་ཏུ་གསལ་ཞེས་པ་རྒྱུད་གཞན་དུ་རབ་ཏུ་མ་གསལ་ཉེ་བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྲོས་སོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་ནི་ཡུམ་རྩོམ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་བྱུག་མ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་གནས་བཏང་སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གོ། །གཞན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་ལོ་རྩེ་མ་ལ་སོགས་པ་དུག་ཅེས་པ་སྟེ། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་སྐྱོད་རྩེ་མ་དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་རིག་བྱོམ་རྩེ་མ་དང་བཙོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་གཟུགས་རྩོམ་སྟེ་ལུས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉེ་བའི་ཞིང་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་འབ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་དྲི་རྩོམ་དང་། བེན་ཏུ་སྤྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་རོ་རྩོམ་དང་ཉིང་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་རོ་རྩོམ་སྟེ་ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གཏེར་ཡང་དག་སྟོང་བ་རྣམས་དང་ཞེས་པ་སྟེ་སྤྱི་ག་པ་མ་སྟེས་པ་རྣམས་མི་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་སྟོང་བ་ནི་ཅར་ཅི་ཀྱང་སྤྱི་ག་བསྐྱེས་པ་རྣམས་སྟོང་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ནི་ཁྱབ་འཇུག་མ་དང་མི་དགེ་བ་མ་སྟེས་པ་རྣམས་སྟོང་བའི་དགེ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི་དབང་བྱུག་མ་དང་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱལ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྟོང་བས་སྟོང་བ་ནི་དཔལ་ཚེན་མོ་སྟེ་ཉེ་བའི་ཚོན་དོ་ཉ་བཞིའོ། །གཞན་པ་རྒྱ་གཏེར་ལྷ་མོ་བཞི་མི་རྩུ་ལྷུལ་གྱི་རྣང་བར་འགྱུར་ཉེ་དེ་ལ་འདུན་པའི་རྩུ་ལྷུལ་གྱི་རྣང་བ་ནི་ཚངས་མ་དང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་རྩུ་ལྷུལ་གྱི་རྣང་བ་ནི་དབང་མོ་དང་སེམས་ཀྱི་རྩུ་ལྷུལ་གྱི་རྣང་བ་ནི་ཕག་མོ་དང་། དཔྱེད་པའི་རྩུ་ལྷུལ་གྱི་རྣང་བ་ནི་གཞོན་ནུ་མའོ། །ཞེས་པ་ཚོན་དོ་ཉེད་དབྱེ་བ་སྟེ། དེ་ལྷར་བརྒྱུད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་མོ་ལྷ་ནི་སྟོབས་རྣམ་དག་སྟེ་འདྲིར་དད་པའི་སྟོབས་ནི་བེན་ཏུ་སྟོན་མོ་དང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་སྟོབས་ནི་བེན་ཏུ་སྟོབས་མ་དང་དྲན་པའི་སྟོབས་ནི་རོ་རྩོམ་སྟེ་ལུགས་སྟོགས་མ་དང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ནི་རྒྱལ་མ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ནི་ཚུན་དུ་སྟེ་ཉེ་བའི་འདུས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་གསལ་

ཞིང་ལེས་པར་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ལྟ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ་དེ་བཞིན་དུ་དང་པའི་དབང་པོ་ནི་རེངས་བྱེད་མ་
 དང་བཙོན་འགྲུལ་གྱི་དབང་པོ་ནི་སྤྲུལ་གྱི་དང་པའི་དབང་པོ་ནི་འོད་ཟེར་ཅན་དང་ཉིང་ལེ་འཛིན་
 གྱི་དབང་པོ་ནི་ཁོ་གཉེན་ཅན་དང་ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་ནི་དྲག་སྒྲུབ་མའོ་ཞེས་པ་འདུས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་
 བརྩམས། །ཡང་དག་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱི་ལམ་ནི་མི་ཡི་བདག་པོ་ལྟ་མེད་དག་ལས་སྟེས་པ་བརྒྱད་དུ་འགྲུལ།
 ཞེས་པ་ལ་འདིར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ནི་ཁོ་གདོང་མ་དང་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་ནི་བྱ་རོག་གདོང་མ་དང་།
 ཡང་དག་པའི་རག་ནི་སྤྲུལ་གདོང་མ་དང་ཡང་དག་པའི་ལས་གྱི་མཐའ་ནི་འུག་གདོང་མ་དང་། ཡང་དག་
 པའི་འཛོལ་བའི་ཅུ་རྒྱུད་གདོང་མ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་ནི་མཁའ་ལྗིང་གདོང་མ་དང་ཡང་དག་པའི་དྲན་
 པ་ནི་ལག་གདོང་མ་དང་ཡང་དག་པའི་ཉིང་ལེ་འཛིན་ནི་བྱ་རྟོག་གདོང་མ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྲུལ་ཅུ་རྒྱུད་
 རབ་དུ་དབྱེ་བས་སྤིང་པ་གསུམ་གྱི་གནས་སུ་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་གྱི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་མཐའ་དག་རྣམས་
 འབྱོར་མ་རྣམས་ས་ཡི་སྟེང་གི་གནས་སུ་རྣམས་འབྱོར་པ་ཡིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ་གཡུང་མོ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་
 ལྟར་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཚོས་སྤྲུལ་ཅུ་རྒྱུ་གྱིས་རྣམས་པར་སྤྱད་ས་པའི་གནས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོས་གྱི་
 རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྲུལ་ཏེ་མི་ཡི་བདག་པོ་སྟེ་དང་ལུས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རེས་
 པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་འདིར་ཡང་བདེན་གཉེས་རྣམས་དབྱེ་གེས་ན་ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་རྟོགས་པར་འགྲུལ་
 རོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་གཉེན་མའི་རྣམས་འབྱོར་མ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་འགོག་པའི་བདེན་པར་གཏོགས་པའི་
 བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཏེ་སྟེ་དང་ལུས་ལ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟར་བྱུང་བར་བཞུགས་པའི་བདེ་
 གཤེགས་སྟིང་པོའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པའོ། །གཟུགས་གྱི་སྐྱུར་གཏོགས་པའི་རྣམས་འབྱོར་མ་རྣམས་དང་ལམ་གྱི་
 བདེན་པར་གཏོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་ཚོས་རྣམས་ནི་ཀུན་རྫོང་གྱི་བདེན་པ་སྟེ་འདུས་བྱས་སྟོ་བྱུར་
 པའི་ཚོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོང་ལམ་གྱི་བདེན་པས་སྟོ་བྱུར་བྱི་མ་མཐའ་དག་སྤྱད་ས་ན་དེའི་གཞི་ལ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་སོགས་བདེན་དོན་རྣམས་པ་བརྩུ་གཉེས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་
 བདག་ཉིད་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་གདོང་ནས་ལྷུན་གྲུབ་དུ་བཞུགས་པ་ཐོབ་པར་འགྲུལ་བའི་དགོངས་པ་ཚེན་པོའི་དོན་
 ཡང་དག་པའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་བུག་ན་རྟོ་རྟེན་ཞལ་སྤྲན་གྱང་། དེས་པའི་དོན་གྱིས་མཁའ་གོ་མ་ཡི་འཁོར་
 ལོ་སྤོམ་ཞེས་པ་མཁའ་འགོ་མ་ནི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་སྤྲུལ་ཅུ་རྒྱུ་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་
 རྣམས་གྱི་ཚོགས་པ་ནི་འཁོར་ལོ་སྤོམ་གྱི་སྐྱུའི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་
 ཉིད་གྱི་སྐྱུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟིང་རྟེན་ཞེས་བདག་ཉིད་ཅན་དང་ལྟན་ཅིག་སྟོམ་པ་སྟེ་གཅིག་ལུ་ཉིད་དོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དོན་
 དམ་འགོག་པའི་བདེན་པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 དེ་བཞིན་དུ་ཀ་དོ་རྗེ་དང་ཁ་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྲུང་ཅུ་ཅུ་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྲུང་ཅུ་ཅུ་
 དུག་ལ་སོགས་པ་གིན་ཏུ་མང་བ་རྣམས་སུ་ལྟའི་ཚོགས་རྣམས་བྱང་ཚུབ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་གསུངས་པ་རི་
 སྟེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཀྱན་བརྟགས་གཞན་དབང་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་དབེན་ཞིང་སྟོང་ལ་དག་པའི་
 གཞི་གང་ཡིན་པ་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་རང་བཞིན་འོད་གསལ་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་
 རང་བཞིན་སྟེ་མེད་རང་བཞིན་ཀྱི་བྲལ་རང་བཞིན་པའམ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བདེ་ཆེན་སྟོང་ཆེན་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཉིད་དེ་དེ་རྣམས་བསགས་པ་ནི་
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ཉེ་བར་བསྐྱས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་པོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་
 གྱི་རང་གི་ལྟ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ལས། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་གི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་རབ་
 བསྐྱབས།^{༡༤} །ཞེས་དང་། བསྐྱས་པ་སྐྱེ་བོ་དེ་བཞིན་སྐྱེ། །ཡང་དག་བསགས་པ་ར་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས།^{༡༥} །
 ཞེས་སོ།།

གཞན་ཡང་དཔལ་ལྷན་འཁོར་ལོ་སྟོམ་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་མོ་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་
 པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྟུན་དང་། སྐྱེ་བོ་གཞན་ལྟ་དང་། འབྱུང་བ་གཞན་ལྟ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་དང་
 ཡུལ་ཅན་བརྟུག་ཉེས་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་སྟོབས་ལྟ་དང་། ས་བརྟུན་དང་། སྟོབས་བརྟུ
 ན་དང་། དབང་བརྟུ་རྣམས་ལ་གསུངས་ཏེ་རི་རྒྱད་དུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོར། སྐྱིན་པ་སོགས་དང་སྐྱེ་བོ་འབྱུང་བ་
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཞན་ཡང་དབང་པོ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཚོགས་ས་ཚོགས་ཀྱི་སྟོབས་དང་དཔལ་ལྷན་
 རྒྱལ་སྲས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྟ་མོ་རྣམ་པར་སྐྱུངས་པར་བྱ།^{༡༦} །ཞེས་པའོ། །འདིར་སྐྱུངས་པར་བྱ།
 ཞེས་པ་ལ་སྐྱུངས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་འགོག་པའི་བདེན་པར་གཏོགས་པ་དང་། སྐྱུངས་བྱའི་རྗེ་མ་གང་ཡིན་
 པ་སྟུག་བསྐྱེལ་ཀྱན་འབྱུང་དུ་གཏོགས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་གང་ཡིན་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པར་གཏོགས་པ་དང་།
 སྐྱུངས་འབྲས་གང་ཡིན་པ་གདོད་ནས་གྲུབ་པའི་འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་སྟེ་རྒྱ་ལ་འདི་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་
 པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འདིར་འགོག་བདེན་དང་འགོག་བདེན་ཐོབ་པའི་
 ཁྱད་པར་གཤམ་དགོས་ཏེ། ཚོས་སྐྱེ་དང་ཚོས་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་
 བཞིན་གྱི་རིགས་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། བདེ་གཤམ་གས་སྐྱེ་བོ་དང་། དོན་དམ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་། ཡང་དག་མཐའ་དང་། མངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། བྱང་འདས་ཆེན་པོ་དང་། ཨ་ཉི་དང་། ཨ་མི་

དང་། ལ་ཡིག་དང་། ཡུམ་ཚེན་མོ་དང་། རྒྱག་རྒྱ་ཚེན་མོ་དང་། གྱིའི་དོ་རྗེ་དང་། འཁོར་ལོ་སྤོམ་པ་དང་།
གསང་བ་འདུ་ས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ལྷ་དང་ལྷགས་དང་རྒྱ་དང་དང་ལྷག་རྒྱ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་
སོགས་པ་དོན་གཅིག་ཉིད་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་པོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ངོ་།།

{10} རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་འཕགས་པའི་བདེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་
དོན་དམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་བཙུམ་ལྷན་འདས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསུང་གི་དབང་ལྷག་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ས་བཅུ་
གཉིས་དང་། སར་ཕྱིན་བཅུ་གཉིས་དང་། དབང་བཅུ་གཉིས་དང་། གཟུངས་བཅུ་གཉིས་དང་། མོ་སོ་ཡང་
དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཡང་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་མོར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གྱིའི་དོ་རྗེ་དང་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ཟབ་མོ་གཞན་དང་གཞན་མང་པོར་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་
བསམ་གཏན་དང་ཚད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་གཞན་རྣམས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་
ཤིན་ཏུ་མང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་། བདེན་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་
དོན་དམ་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཚོས་སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་
སྤང་བོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རྣམས་ཏེ། གཞི་འབྲས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྒྱག་རྒྱ་ཚེན་མོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་མའི་རང་བཞིན་ཚོས་འབྱུང་དང་ཚོས་ཀྱི་སྐྱའི་ཞིང་ངོ་། །དེ་ཡང་བཙུམ་ལྷན་འདས་སྐྱོན་རས་
གཟེགས་དབང་ལྷག་གི་ཞལ་སྤྲོས་ས། རྒྱག་རྒྱ་ཚེན་མོ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་དང་ལྷན་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་མ་སངས་རྒྱས་སྟེང་པར་མཚན་
མའོ། །ཚོས་འབྱུང་གི་སྐྱས་ཀྱང་། དེ་བརྗོད་དེ་ཚོས་འབྱུང་གང་ལས་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བར་འགྱུར་བའོ། །རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་
ཚོས་ཀྱི་སྤང་བོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་གྱུར་པ་ནི་ཚོས་འབྱུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཏེ་བདེ་བའི་གནས་དང་སྟེ་བའི་གནས་
སོ། །གང་ལས་ཁྲག་དང་གཅི་བ་དང་ཁུ་བ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཚོས་འབྱུང་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་འཁོར་བ་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཚགས་པ་དང་ཚགས་བྲལ་གྱི་ཞིང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་
ཚོས་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་སྤྱི་ཚོགས་ཡུམ་བཙུམ་ལྷན་འདས་དུ་ས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་

འཕྲུང་པ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ།^{ལྟ་བུ།} །ཞེས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་སྟོབས་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་འབྱུང་ཞེས་པ་ནི།
རང་བྱུང་ལག་ལ་འདུས་སྟོན་མེད་ཀྱི་འབྱུང་རྒྱལ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་དཔེ་ལས་འདས་བའོ། །དེའི་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་དང་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་སྟོབས་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ནི་
འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་སྟེང་། ལྷ་ཚོགས་ལུས་དང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
མ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ཚོས་འབྱུང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་འདུས་བྱས་ལ་རང་བྱུང་དང་གཞན་བྱུང་གི་
ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞི་གཞན་དབང་གང་ཡིན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
བདེན་པས་སྟོང་པའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་གདོད་ནས་
དག་པའི་ཚོས་དེ་རྣམས་གསང་སྤགས་ཟབ་མོ་རྣམས་སུ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷའི་ཚོགས་རྣམ་པ་མང་པོར་
གསུངས་པ་རྣམས་ནི་འདིར་ཡི་གེ་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ཤིང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
ཚོས་གང་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་ལས་འདས་པས་མི་སྟོང་པ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེར་འདུབ་ཉིད་དེ། ཉེས་
པ་གྲོ་བུར་དང་ལྡན་ཞིང་། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཉིད་ལྡན་གྱིར། །དི་ལྟར་སྤར་བཞིན་གྱིས་དེ་བཞིན། །འཕྲུང་
བ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་དོ།^{ལྟ་བུ།} །ཞེས་གང་གསུངས་པའོ།།

(11) མ་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞུགས་སོགས་ནི་རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་མ་ཡིན་པར་བརྟན་པ།

དེ་ལྟ་བུས་ན་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བས་ནི་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དག་པ་
ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིང་། མ་དག་པ་ལ་ཡང་མ་དག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་ནི་
གྲོ་བུར་དྲི་མས་བརྒྱས་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། དཔལ་གྱེད་དོན་རྗེའི་རྒྱུད་དུ། ཀྱི་
བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་མ་དག་པ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བརྒྱལ་པ། གཞུགས་
ལ་སོགས་པའོ། །ཅིའི་སྤྲད་དུ་ཞེན། གཞུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དངོས་པོའི་སྟེང་རོ།^{ལྟ་བུ།} །ཞེས་སོགས་རྒྱས་
པར་གསུངས་པའོ། །འདིས་ནི་ཁ་ཅིག་རྣམ་དག་གི་དོན་རང་རང་དོ་བོས་སྟོང་པ་ལ་འདོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་
ཏེ། སློབ་པ་གཉེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་གཞུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རང་དོ་བོས་སྟོང་ཡང་རྣམ་པར་
དག་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་སྟེང་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་
མ་ཡིན་ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་བདེ་གསེགས་སྟིང་པོ་དང་གྲོ་བུར་དྲི་མའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་
དགོས་ཤིང་། དེ་དག་གི་སྟོང་རྒྱལ་དི་ལྟར་ཡིན་པ་ཡང་ལེགས་པར་རྟོགས་དགོས་སོ།།

བྲ་ལབ་གཞོན་ལུ་མ་ཡིས་བཞིན།²²⁶ །ཞེས་པ་འཛིན་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེན་པས་གཞུགས་ཀྱི་ལུང་པོ་
 རྣམ་པར་དག་པ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ཡི་ཤེས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལུང་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་
 ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡི་ཤེས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་དུངས་ནས། སྤྲར་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡི་ཤེས་ནི་འཕོ་བའི་བདེ་བ་དང་རྟོག་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཟད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ལུང་པོ་
 དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའོ།²²⁷ །ཞེས་སོ། །དཔལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
 སྤོན་པ་ཡང་རྣམ་པར་དག་པའི་ལེའུར་གསུངས་པ། རབ་འབྱོར་གང་གཞུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི་འབྲས་
 ལུ་རྣམ་པར་དག་པ་འབྲས་ལུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞུགས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་
 དེ་ལྟར་ན་གཞུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་འབྲས་ལུ་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ནི་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་
 མེད་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དང་དོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཉེ་རབ་
 འབྱོར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་ལུ་རྣམ་པར་དག་པ། གང་འབྲས་ལུ་རྣམ་
 པར་དག་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་སོ།²²⁸ །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་དུ། རྟོ་རྩེ་
 གུར་གྱི་ལུང་དུངས་པ། འཛིན་རྟེན་རི་བཞིན་དེ་སངས་རྒྱུས། རི་ལྟར་ཚོས་ནི་རྟོག་མེད་པ། དེ་ལྟར་སེམས་
 ཅན་ཁམས་རྣམས་བཤད། །ཚམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དྲི་མ་མེད། །དམ་མིན་ཀྱང་རྟོག་རྣམ་རྟོག་གིས། །སེམས་
 ཀྱི་རིན་ཆེན་དྲི་མར་བཅས། །སེམས་དག་ན་ནི་དག་པར་འགྱུར། །ཚམ་མཁའ་འཛིན་མེད་རི་བཞིན་ལོ།²²⁹ །
 །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཚེར་གསུངས་ཤིང་།

(13) རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་སོགས་དང་དུས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 དོན་དམ་གྱི་ལྟར་བཞུགས་ཚུལ།

དཔལ་མཚོག་དང་པོའི་རྒྱད་དུ་ཡང་། དེ་ནས་བཙོམ་ལྟན་འདས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་རོ་བོ་ཉིད་
 དག་པའི་ཚོས་ཉིད་ཐོབ་པས། ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་སྤྱོད་རས་གཟིགས་དབང་ལུག་གི་
 ཡི་ཤེས་ཀྱི་ལྷག་རྒྱ་ཞེས་བྲ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤོན་པའི་རྣལ་འདི་གསུངས་ཉེ། འདོད་ཆགས་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འཛིན་རྟེན་ནི་ཞེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །
 དྲི་མ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་རྟེན་ནི་ཞེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་རྟེན་ནི་ཞེས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པར་
 འགྱུར་རོ། །ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པས་འཛིན་རྟེན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྤོན་པ་རྣམ་པར་

དག་གོ^{༡༧} །ཞེས་སོགས་དང་། དཔལ་གྱི་འོ་རྩེ་རྩེ་ལ། ཞེ་སྤང་ཞེས་བཤེད་རྩེ་རྩེ་ལ། །འདོད་ཚགས་ཚུ་ཡི་རྣལ་
 འབྱོར་ལ། །སྤྲུག་དོག་རྩེ་རྩེ་མཁའ་འགྲོ་ལ། །སེར་སྣ་གསང་བའི་དཀར་མོ་ཉིད། །གཏི་མུག་དེ་བཞིན་རྩོ་
 རྩེར་བཤེད།^{༡༨} །ཅེས་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཚོས་ཉིད་གྱི་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ལྷ་མོ་རྣམས་སྲུག་སྤངས་ཤིང་། རྒྱུད་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཡང་། མཚོད་པ་ཚེན་པོ་འདོད་ཚགས་ཆེ^{༡༩} ། ཞེས་
 སོགས་དང་། ཞེ་སྤང་གཤིན་རྩེ་འཤེད་དང་། གཏི་མུག་གཤིན་རྩེ་འཤེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་མང་
 པོའི་སློབ་ནས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དོན་དམ་པའི་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྤངས་
 ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་དང་དུས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་དག་པ་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། རྣམ་པ་
 གྲུབ་ལྡན་རྣམས་པ་མེད།^{༢༠} །ཅེས་དང་། དུས་གསུམ་དུས་མེད་རྟོགས་པ་པོ་^{༢༡} ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་
 གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ། དཔལ་ལྡན་ས་བཙུ་བ་རྣམས་ཀྱི་མན་ངག་ཟབ་མོ་ལས་སོ།།

{17} རྣམ་དག་ཚོས་ཉིད་གྱི་བདག་དང་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་སྲུབ་ལྟགས་ཚུ་ལ།

དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་སེམས་ཅན་ནས་མཐོང་བ་པོའི་བར་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡོངས་སྲུ་
 དག་པའི་དོན་ཡང་། སྤར་བ་སྣན་པའི་བདག་གི་མཐར་ཐུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་དག་པའི་བདག་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་རུས་ཤིང་། ལྷ་འོ་རྩེ་བས་བསྐྱར་པའི་སྤང་འདས་ཆེན་པོར་ཡང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་དེ་ནི་སྤྲེས་སུ་འི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་སྤོག་བཅད་པས་སྤོག་ཆགས་
 བསད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤོག་ཆགས་བསད་པར་འགྱུར་ན་ནི་འཚོ་བ་པོ་གཏན་མེད་པར་བྱས་པར་
 འགྱུར་རོ། །འཚོ་བ་པོ་གཏན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལ་འཚོ་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་ཡིན་ལ། ཁམས་དེ་ནི་གཞིག་པའམ་བསད་པའམ་གཏན་མེད་པར་བྱ་མི་རུ་ས་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཉིད་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐོང་བར་ཡང་མི་རུས་སོ།^{༢༢} །ཞེས་སྤོག་ཆེན་
 པོ་དང་། རྩོ་རྩེ་འོ་རྩེ་གཞུང་ཉིད་གྱི་སྤོག་དང་སྤོག་གཞན་ནས་སྤོག་རྣམས་པར་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་
 གསུངས་སོ།།

{18} རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་སྤར་བ་སྣན་པ་རྣམས་དང་དོན་གཅིག་ཚུ་ལ།

དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་གྲུ་ན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་མེད་པའོ།^{༢༣} །ཞེས་སོགས་དང་།

(༡༥) འཕོ་འགྲུང་དང་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་སྣང་བ་སྟོན་པ་རྣམས་དང་དོན་གཅིག་ཚུལ།

གཟུགས་ལ་འཕོ་བ་མེད་ཅིང་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའོ།^{༡༥} །ཞེས་སོགས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་སྐྱར་བ་རྣམས་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནས་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ། །གཞན་རྣམས་ནི་ཡི་གེ་ཉ་ཅང་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་མོད་ཀྱི། གང་གིས་དག་པ་དང་དག་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་ལེགས་པར་འབྱེད་པའི་མན་ངག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་སྲག་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

(༡༦) དོན་དེ་དག་ལྷན་ཀྱས་འབྲིང་ལ་སོགས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པ།

ཡུམ་རྒྱས་པ་དང་བར་མ་དང་མི་བརྒྱད་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་ཡང་། གཟུགས་རྣམ་པ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོ་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གོང་ན་གང་ཡང་མེད་ཀྱི་གང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་དོ་བོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་དག་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ།^{༡༦} །ཞེས་དང་། ཤུ་རིའི་བྱ་བའི་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པའི་སྣང་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེ་ན་སྒྲིབ་དང་ན་བུན་དང་ལུག་སྣ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ཉི་མ་དང་ལྷ་བ་ལ་སོགས་པ་བའི་ཏུ་རྣམ་པར་དག་སྟེ་རབ་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་བའི་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བས་ན་གཟུགས་བའི་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་སྣང་བའོ།^{༡༧} །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་མ་མཚིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐྱོས་པའི་དྲི་མ་རྣམས་སྣངས་པ་ནི་སྐྱར་ཉིང་མཚམས་མི་སྐྱོར་བའི་ཕྱིར་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པས་ན་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤུ་རིའི་བྱ་གཟུགས་ལ་འཕོ་བ་མེད་པས་ཉིང་མཚམས་སྐྱོར་བ་མེད་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྣངས་པ་རྣམས་ནས་ཡང་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་མཚིས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་དང་ན་བུན་དང་ལུག་སྣ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་དུ་བྱིན་གྱང་ནས་མཁའ་ལྡར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ་ཞེས་བཤད་པའོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་

རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མ་མཚེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཚེས་གཉིས་ཡོད་ན་འཐོབ་པ་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་
 མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་དེ་ལ་ཀུན་
 རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་མེད་པ་ཙམ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཚེས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་རྣམ་
 པར་གཞག་པའི་སྦྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ལ་འཐོབ་པ་འཇམ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ།
 བཙུན་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་རྣམ་པར་
 བརྟགས་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚེས་རྣམས་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་
 བར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་སྦྱིར་མངོན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་དག་པ་ནི་
 འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པ་དང་
 གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རྣམས་ཀུན་བརྟགས་པ་སྟེ། གང་གི་ཚེ་དེ་རྣམས་སུ་མི་སྐྱེ་ཞིང་མི་
 འབྱུང་བ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་བས་ན་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་
 སྦྱིར་འོ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ།¹⁴⁵ །ཞེས་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱི་ཚེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་
 སུ་དག་པའི་སྦྱིར། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ལ་གནས་གྱུར་པའི་ཚེ་ཡང་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སྡོན་མ་
 བྱུང་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་སྦྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་
 བ་གསུངས་སོ།¹⁴⁶ །ཞེས་ཀུན་བརྟགས་གཞན་དབང་གི་གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲིང་ཞིང་དབེན་ལ་དག་པའི་
 གཞི་གང་ཡིན་པ་ཚེས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་དོན་དུ་
 གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་འགྲེལ་ཆེན་དེ་ཉིད་དུ་ལྟ་དགོས་སོ།།

{145} དེ་རྣམས་གནས་ལྷགས་ཀྱི་སྐྱགས་དང་རྒྱུད་དང་དཀྱིལ་ལའོར་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པར་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་ལྟར་གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་
 ཚེས་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ཡིན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཚེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱགས་དང་རྒྱུད་དང་
 དཀྱིལ་ལའོར་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པར་ཡང་གདོད་ནས་རང་བཞིན་ལྟན་གྲུབ་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ།

[༡] །ཁམས་གསུམ་དང་དུས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་ཚུལ།

ཡང་དེ་རྣམས་ཉིད་ཁམས་གསུམ་དང་དུས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་ཡུང་བོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཚེད་
 ལ་སོགས་པར་ཡང་ཡུམ་ལས་གསུངས་ཏེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་བསྐྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རི་ལྟར་གཞུགས་འདོད་པའི་
 །ཁམས་དང་། གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཁོངས་
 སུ་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ།^{༡༩༠}།
 ཞེས་སོགས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དུ་སྦྱར་ཞིང་། མི་ཉམས་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་རྟག་ཏུ་བཏང་སྟོམས་སུ་གནས་
 བ་ལ་ཡང་སྦྱར་ནས་དེ་རྣམས་བསྐྱོད་པ་ཡིན་པར་ཡང་གསུངས་ཏེ། རི་རྒྱད་དུ། དེ་ལྟར་གཞུགས་གང་འདོད་
 པའི་ཁམས་དང་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཚན་མའི་ཚུལ་ལས་
 དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་པར་མི་རུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ། །གང་
 ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོད་པར་
 མི་རུས་སོ།^{༡༩༡} །ཞེས་སོགས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་དང་། མི་ཉམས་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་རྟག་ཏུ་བཏང་སྟོམས་
 སུ་གནས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྣམས་མགོན་པོ་མ་ཡམ་པས། །ཁམས་གསུམ་
 གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་།^{༡༩༢} །ཞེས་པར་བསྟུན་ལ། སྦྱར་བསྟན་པའི་རྣམ་དག་ལེའུ་ཡི་གཞུགས་སོགས་
 དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་སོགས་དང་གནས་ལུགས་སུགས་ཀྱི་ལྟ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་དང་གཅིག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཚད་སྟོང་དང་ཤེས་སྟོང་ལས་རིང་དུ་སྦྱར་བའི་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ཡིན་
 པར་གསུངས་སོ། །

[༢] དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ན་རང་སྟོང་བསྟོམས་པས་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་པར་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་བསྟན་རང་རང་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ལས་ལྷག་པའམ་གཞན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་མེད་ཅེས་
 འདོད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ལས་རིང་དུ་སྦྱར་བ་སྟེ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་བོར། སྲིད་གསུམ་སྤྲ་བ་
 གཞུགས་མིན་འདིར་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ་དེ་བཞིན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་མེད་དེ། །སངས་རྒྱས་ཤེས་རབ་
 གང་དུ་འད་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚོག་ནི་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་སྟོན་པར་འགྱུར། །གང་གིས་འགྱུར་
 མེད་དང་བུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་གཞུང་ནས་སྟོང་པར་ལྟ་བུའདྲ་པ། །དེས་ན་གཙོ་བོས་གང་
 ཞེས་འཕོ་མེད་ལྟར་སྐྱེས་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དག་ནི་སྦྲགས་ཀྱི་ཐེག་པར་བསྟན།^{༡༩༣} །ཅེས་དང་། གང་གིས་

རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་སྐྱེད་ཅིང་ཉིན་ཞག་སོ་སོའི་དབང་ལས་གང་གིས་མངལ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་། །སྐད་
 ཅིག་གང་གིས་འབྱུང་བ་དག་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བར་གྲུབ་ཅིང་གཡོ་བ་གཡོ་བ་མེད་གྱུར་པ། སངས་རྒྱལ་གྱི་
 བ་དེ་སྤངས་ནས་འོ་བའི་མཉམ་དང་བྲལ་སྟོང་པ་གཞན་དག་གང་ཞིག་སྟོམ་བྱེད་པ། །དེ་ཡི་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་
 ཏུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་ཉིད་དང་ལྷན་སྦྲེས་བདེ་བ་དག་ཀྱང་རིང་། །ཞིམ་པའི་ཤིང་ལས་རྒྱན་འབྲུམ་
 མིན་ཉེ་དུག་ལས་བདུད་ཚི་དང་འོ་ཚངས་པའི་ཤིང་ལས་འདམ་སྦྲེས་དང་། །སྟོང་པ་ལས་འོ་སྤངས་པའི་
 བ་མི་དགའི་དབང་ལས་བདེ་བ་སྟོག་ཆགས་གསོད་ལས་གྲུབ་པ་རྣམས། །མཚོན་སྦྱིན་དག་ལས་སྤུགས་
 རྣམས་མཐོ་རིས་དང་འོ་དབང་པོ་འགོག་ལས་མཚོག་ཏུ་ཞེ་བའི་གོ་འཕང་མིན། །རིག་བྱེད་ལས་འོ་ཀྱན་
 མཁུལ་གསུང་དང་འབྱུང་མེད་བདེ་བ་གཡོ་མེད་འབྱུང་བ་མ་དག་སེམས་ལས་མིན།^{༡༧} །ཞེས་སོགས་དང་།
 འཇམ་དཔལ་གྱི་རང་གི་ལྷ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པར་ཡང་། །མུང་པོ་རྣམ་དབྱུང་སྟོང་པ་རྣམས། །ཁྱེ་
 ཤིང་རི་བཞེན་སྟེང་པོ་མེད། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཚོག་ལུན་པའི། །སྟོང་ཉིད་དེ་ལྟར་འབྱུང་མ་ཡིན། །སྦྲེས་
 བ་མེད་པ་འགག་མེད་པའི། །ཤེས་བྱ་གང་ཞིག་འདིར་མཐོང་བ། །སྟོང་པའི་དངོས་པོའི་སྟོང་པ་ཉིད། །མུང་
 པོ་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་མིན།^{༡༨} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོས་རང་སྟོང་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཉིད་
 ཟབ་མོ་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་སྦྱིར་རོ།།

[༥] དེ་རྣམས་ལ་ལུང་འགལ་མང་པོ་སྤངས་ནས་ཡིན་ལུགས་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གལ་ཉེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་རང་སྟོང་མ་
 ཡིན་ན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་འོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་སྟོང་། དེ་བཞིན་ཉིད་འོ་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་འོ་ཡང་དག་པའི་མཐས་སྟོང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དབྱིངས་འོ་
 བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་དབྱིངས་ཀྱིས་སྟོང་།^{༡༩} །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འོ་ཤེས་རབ་
 ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པས་སྟོང་སྟེ་གང་སྟོང་པ་དེ་འོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་ཉེ་སྦྱེ་བ་མེད་དོ།།
 ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ།
 གང་སྟོང་པ་དེ་འོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུལ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཉེ་སྦྱེ་བ་མེད་དོ།^{༢༠} །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་
 པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མེད་ན་དེ་ལ་འགོ་བའམ་འོང་བ་ལྷག་ལ་ཡོད།^{༢༡} །ཅེས་པ་ལ་སོགས་
 པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཞེན།

དེ་འོ་དྲང་བའི་དོན་དུ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོར།

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་མ་མཚིས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་མས། སྐྱེ་བ་མ་མཚིས་པ་ཉིད་
 དང་། འགག་པ་མ་མཚིས་པ་ཉིད་དང་། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བྱ་བ་རྒྱ་
 ལས་འདས་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་མས་ཏེ་ཐེག་པ་ཚེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་པ་རྣམས་ལ་སྣོང་པ་ཉིད་སློམ་
 པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚེས་དོ་མཚར་མྱེད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དེ་ཡང་བྱ་བ་མཚིས་པ། ལྷན་བས་མཚིས་པ། དྲང་བའི་དོན་ཅོད་པའི་གཞིའི་
 གནས་སུ་བྱུང་བ་ལགས་སོ།^{༥༡} །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། འཁོར་ལོ་བར་པའི་གཞུང་
 གཞན་དང་གཞན་དུ་ཡང་། རང་སྣོང་མ་ཡིན་པ་ལ་རང་སྣོང་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དྲོན་དགོངས་པ་
 ཅན་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ། ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་མན་ངག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སློན་མེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སོ། །འདིར་དེ་ལྟར་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་
 དེར་འཛིན་པ་དང་འདུ་ཤེས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་དེས་དོན་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་
 མཐའ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཉིད་མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་བཞི་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་ཨེ་
 ཡིག་དང་ལྷ་ག་དང་ཚོས་འབྱུང་དང་རྒྱ་སྐྱེས་དང་གསང་བ་དང་གསང་ཚེན་དང་ཨ་ཡིག་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་
 རོལ་ཏུ་བྱིན་མ་དང་སྣ་ཚོགས་ལུམ་དང་རྩོམ་མེ་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་ཡིག་དང་བདེ་བ་ཚེན་པོ་དང་
 ཐིག་ལེ་དང་རྩོམ་མེ་དང་ཉེ་དུ་ཀ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་རང་བྱུང་གི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དང་། རྩོམ་
 འཚར་དང་རྩོམ་མེ་སེམས་དཔའ་དང་ཨེ་མི་ལོ་གེ་དང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་རྩོམ་མེ་འཛིགས་བྱེད་དང་རྩོམ་མེ་
 དབང་ལྷག་དང་འཁོར་ལོ་སློམ་པ་དང་གསང་བ་འདུས་པ་དང་གྱེའི་རྩོམ་མེ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ལྷ་དང་
 ལྷགས་དང་རྒྱུད་དང་དབྱི་ལ་འཁོར་དང་ལྷག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་
 ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྣམས་རང་སྣོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཚོས་སྣོང་བས་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 འདིར་དགོངས་གཞིའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་བཞེད་པའི་
 ཚོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་རང་སྣོང་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་པ་སྟེ། གཞུགས་སོགས་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚན་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལས་རང་སྣོང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀུན་བརྟགས་གཞན་
 དབང་གི་གཞུགས་སོགས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་བ་
 སེམས་དཔའ་སྣོན་གྱི་མཐར་མི་དམིགས་སོ། །

དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་དབྱིངས་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱུང་
 ལུབ་སེམས་དཔའ་ལྡོག་གི་མཐར་མི་དམིགས་སོ།¹⁰⁰ །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྣ་མ་བཞིན་དུ་
 དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་ལ་སྐོ་བྱུང་བའི་ཚོས་
 རྣམས་དབྱེར་མེད་དུ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་ཏེ། དེ་དང་དེར་འདྲ་ཤེས་པ་དང་རྣམ་པར་
 ཉོག་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱུང་ལུབ་སེམས་
 དཔའ་ལྡོག་གི་མཐར་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་
 དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ལུབ་སེམས་དཔའ་ལྡོག་གི་མཐར་མི་དམིགས་སོ།¹⁰¹ །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡང་། ཚོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། གཞན་སྐོ་བྱུང་
 བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་ཏེ། འདིར་ཡང་དགོས་པ་ནི་སྣ་མ་
 བཞིན་ཅོ།

དེ་དག་ངེས་དོན་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཚོས་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།
 མ་ཞོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཚོས་ཉིད་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་
 ཚོས་ཀྱི་གནས་ཉིད་དང་ཚོས་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་
 དབྱིངས་ནི་དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ་དེ་ལ་བདག་གྱུང་མེད། སེམས་ཅན་དང་སྲོག་དང་འགོ་བ་དང་གསོ་བ་
 དང་སྐྱེས་སུ་དང་གང་ཟག་དང་ཤིང་ཅན་དང་ཤིང་བདག་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་དང་ཤེས་པ་པོ་དང་
 མཐོང་བ་པོ་ཡང་མེད་ན། དེ་ལ་གཟུགས་ལྷ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པ་ནས། སྐ་ཤིའི་བར་དུ་ལྷ་ག་ལ་ཡོད། །རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལྷ་ག་ལ་ཡོད་དེ། ཚོས་དེ་དག་མེད་ན་འགོ་བ་ལྷའི་འཁོར་བ་གང་ནས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་དགོལ་བར་བྱ་བ་དེ་ལྷ་སུ་དག་ལྷ་ག་ལ་ཡོད།¹⁰² ཅེས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྟེན་གསུངས་
 པར་བྱང་ལུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་དུ་ཡང་། གཞན་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་སྡོང་བ་ཉིད་ནི་ཡོད་དོ།
 འདི་ན་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྲོག་དང་སྐྱེས་སུ་དང་གང་ཟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་མེད་དོ།¹⁰³ །ཞེས་
 གསུངས་པ་འོ། །འདིས་སྡོང་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་ལ་ཀྱུན་བརྟགས་གཞན་
 དབང་གི་ཚོས་རྣམས་གདོད་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྡོང་བར་བརྟན་ཏེ། དེས་ན་གཞན་སྡོང་ངོ།

རྒྱལ་འདིས་ནི། ཡུམ་ཉིད་ལས། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྡོང་བ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་ཚོས་ཀྱི་གནས་ཉིད་དང་

ཚོས་ཉིད་དང་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཉིད་དང་ཚོས་སྒྲིབ་མེད་པ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མ་ལོང་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མི་དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཚོས་དེ་དག་གི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྲ།^{༡༥} ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། དེ་དག་ལ་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་གཞན་རྣམས་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྲ།^{༡༦} ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ལུགས་ནི་རང་གིས་མི་སྟོང་ལ་ཚོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་གཞིར་གྱུར་པའོ། །འདྲིར་ཚོས་གྱི་གནས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཅན་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མི་སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་འདུག་རྟེན་དུ་བྱོན་རུང་མ་བྱོན་རུང་། གང་ཟག་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་རུང་མ་རྟོགས་རུང་། མཐོང་རུང་མ་མཐོང་རུང་ནམ་ཡང་གཞོམ་དུ་མེད་ཅིང་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་སྐྱི་བྱུང་པར་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཆ་མེད་ཀྱུན་འགོ་ཀྱུན་བྱུང་བ་བཞུགས་པ་སྟེ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ས་མི་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ནི། བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་འགོ་བ་དང་གསོ་བ་དང་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་གཞན་དབང་གི་གཟུགས་ལ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་དང་། འགོ་བ་ལྡེའི་འཁོར་བར་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གདོད་ནས་སྟོང་པ་ནི་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་དེས་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་པའི་ལྷག་མའམ་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་ནམ་ཡང་ཡོད་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལོ། །ཚུལ་འདི་ནི། །ཡུམ་ཉིད་ལས། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོན་གྱི་མཐར་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་དབྱིངས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོན་གྱི་མཐར་མི་དམིགས་སོ།^{༡༧} ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོང་རྒྱལ་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། །

དེ་བཞིན་དུ། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དབེན་པའི་ཕྱིར་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོན་གྱི་མཐར་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་དབྱིངས་དབེན་པའི་ཕྱིར་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་སྟོན་གྱི་མཐར་མི་དམིགས་སོ།^{༡༨} ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་། རང་གིས་དབེན་པ་མ་ཡིན་ཡང་གཞན་གྱིས་དབེན་པའི་རྒྱལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་ཞིང་། མ་གྲུབ་པ་དང་དག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་འགགས་པ་དང་འགོག་པ་དང་ཟད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་པ་དང་སྤངས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱབས་མང་པོར་ཡང་ལེགས་པར་བཤད་པའི་མན་

དག་གི་གཞན་ཟབ་མོ་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱུང་བར་བྱས་ནས་རང་གི་དངོས་པོ་སྟོང་བ་
 ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། སྟོང་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་དང་མི་སྟོང་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན། དགག་
 བྱའི་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་ཅམ་དང་། སྟོང་པའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གངས་མང་པོ་ཅན་
 གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་།¹⁰⁵ །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྒྱ་དང་མི་འཛིགས་
 པ་བཞི་དང་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་གི་ན་ཏུ་
 མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ན་དེ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་འགྲུབ་པ་བལྟ་ག་ལ་ཡོད།¹⁰⁶ །ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དག་བཙོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གི་ན་ཏུ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ན་དེ་མངོན་
 པར་འགྲུབ་པར་འགྲུབ་པ་བལྟ་ག་ལ་ཡོད།¹⁰⁷ །ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་རྣམས་དང་མི་
 འཛིགས་པ་རྣམས་དང་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་
 བེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་མེད། བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་མེད་
 དོ།¹⁰⁸ །ཞེས་སོགས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་སྟོན་གྱི་མཐར་མི་
 དམིགས་སོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དབེན་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་
 དཔའ་སྟོན་གྱི་མཐར་མི་དམིགས་སོ།¹⁰⁹ །ཞེས་སོགས་རྣམས་ལ་ཡང་རང་སྟོང་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་
 ཉིད་དང་། གཞན་སྟོང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་ལེགས་པར་རྫོགས་དགོས་སོ།།

དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། སྟོབས་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཚོས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་བ་དང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ན་སྤུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་སྐྱོངས་པར་འགྲུབ་རོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་
 སྟོབས་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་
 འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོབས་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་ལམ་གྱི་བདེན་

པར་གཏོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་སྣོང་ངོ་ཞེས་པ་དོན་ལ་གནས་པ་ལོ། །དེ་ལྟ་བུ་སྣོང་དུ་གནས་པ་
 རྣམས་རང་སྣོང་དུ་སྣོན་པ་ལ་ནི་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། རང་སྣོང་མ་ཡིན་པ་ལ་རང་སྣོང་དུ་
 གསུངས་པ་ཇི་སྟེང་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་སྣང་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་དང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ།།
 འདི་ལ་དགོངས་ནས། འཕགས་པ་རྩ་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོར་ཡང་། བཙམ་ལྡན་འདས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་
 སྣོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྣོན་པའི་མདོ་མང་དུ་མཆིས་ལགས་སོ། །བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུན་པ། སྣོང་
 པ་ཉིད་སྣོན་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དགོངས་པ་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱ་ལ། སྤྲོ་བ་མེད་པའི་མདོ་
 འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་ནི་དགོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ།¹⁰³ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་གཏོགས་པ་ནི། ཡུམ་ཆེན་མོར། རབ་འབྱོར་འདུས་བྱས་ཀྱིས་ཆོས་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་དང་། གཞན་
 ཡང་དེ་མ་ཡིན་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་
 དང་། ཡང་དག་པར་སྣོང་བ་བཞི་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྐང་བ་བཞི་དང་། དབང་བོ་ལྡ་དང་། སྟོབས་ལྡ་དང་།
 བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་
 བཞི་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་
 དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱི་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། སྣོང་བ་ཉིད་
 དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྡ་དང་། ལ་ལོ་ལྷ་ཕྱིན་པ་དུག་
 དང་། སྣོང་བ་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། ཉིང་ཇེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བརྒྱད་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་།
 བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྟིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙམ་བརྒྱད་དག་སྟེ། དེ་དག་
 ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ།¹⁰⁴ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རང་སྣོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་དགོན་
 མཚོག་བཅེགས་པ་ཡབ་སྲས་མཇུག་པའི་མདོར་ཡང་། སངས་རྒྱས་བཤའ་ཅམ་ཉིད་ལགས་ཏེ། །དེ་བཞིན་
 སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །མི་འཇིགས་བཞི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །ཀུན་རྫོབ་ཅེས་ནི་སྤོབ་པས་གསུངས།¹⁰⁵ །
 ཞེས་དང་། ཡུམ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་ལོ་ལྷ་ཕྱིན་པ་མི་རྟག་པ་སྟེ། གང་དང་ཡང་བྲལ་བས་མ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙམ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་མི་རྟག་པ་སྟེ་གང་དང་ཡང་བྲལ་
 བས་མ་ཡིན་ལོ།¹⁰⁶ །ཞེས་སོགས་དང་། སྤྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙམ་

བརྒྱད་ཀྱི་བར་སྐབས་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱལོ།།
 རབ་འབྱོར་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟར་ཚོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདུས་བྱས་པ་མངོན་པར་འདུས་
 བྱས་པ་སྟེ། འདུས་བྱས་པ་དང་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་ཚོས་ཀྱིས་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་
 ཐོབ་པར་མི་རྣམས་སོ། །རབ་འབྱོར་འོན་ཀྱང་ཚོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལམ་སྐྱབ་པ་དང་། ལམ་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ལོ།¹⁷ །ཞེས་གསུངས་སོ།།

འདི་ལ་དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་འགོག་པའི་བདེན་པས་བསྐྱས་པའི་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་ནི།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་འཛིག་རྟེན་དབང་ལུག་གི་ཞལ་སྔ་ནས། དུག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་མངོན་པའོ། །ཚོས་འབྱུང་གི་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་བཟོན་དེ། ཚོས་འབྱུང་གང་ལས་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའོ། །རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་སྟོབས་བརྩུ་
 དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རྣམས་སོ། །དེ་རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་
 བའི་ཚོས་འབྱུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཚུབ་མཐུན་དབང་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཏེ་
 བདེ་བའི་གནས་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་སོ། །གང་ལས་ཁྲག་དང་གཅི་བ་དང་ཁུ་བ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་ནི་ཚོས་
 འབྱུང་མ་ཡིན་ལོ། །འདིར་འཁོར་བ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚགས་པ་དང་ཚགས་བྲལ་ཀྱི་ཞིང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མ་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚོས་འབྱུང་ནི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་སྣ་ཚོགས་ལུམ་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་འབྱུང་བ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ་¹⁸ །ཞེས་སོགས་
 དང་། རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་། དང་པོའི་སྐྱེ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་
 རྣམས་དང་ལྡན།¹⁹ །ཞེས་ཚོས་སྐྱེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐོ་བྱར་ཉི་མ་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་
 ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་འདིར་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནི་གཙོ་བོ་བསྐྱས་པའོ། །རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་
 བ་རྒྱས་པར་ནི་བགྲང་བ་ལས་འདས་ཤིང་མཐའ་ཡས་པར་གསུངས་ཏེ། འོད་གསལ་བྱས་མིན་དབྱེར་མེད་
 པར། །འཇུག་ཅན་གང་གྲུའི་ཀྱང་གི་ནི། །རྒྱལ་ལས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཚོས་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་
 པ་ཉིད།²⁰ །ཅེས་དང་། རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །སྤྲ་མེད་ཚོས་ཀྱིས་སྟོང་མ་ཡིན།²¹ །ཞེས་
 དང་། དེའི་འགྲེལ་བར་ཡང་། དེས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེར་ཡོད་པ། བྲལ་
 ཤེས་པ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ། བྲལ་མི་
 ཤེས་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གང་གྲུའི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྐྱེད་ལས་འདས་པས་ནི་མི་སྟོང་

ངོ་།^{༡༩༩} །ཞེས་དཔལ་སྤེང་གི་མདོ་བྲངས་གིང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ཚོས་ཕྱིར།^{༡༩༩} །ཞེས་པའི་འགྲེལ་
 པར་ཡང་། དེ་ལ་དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་གཅིག་ཏུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་
 བོའི་ས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར། ཚོས་ཉིད་སྐྱེ་བྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གནས་འདི་བསམ་
 བྱིས་མི་བྱབ་སྟེ།^{༡༩༠} །ཞེས་དབུ་མ་བ་ཚེན་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཚོས་འབྲུང་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་སྐྱ་ཚོགས་ཡུམ། ཚོས་དབྱིངས་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་ཅིང་འབྲལ་མི་ཤེས་ལ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོབས་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་དོན་
 དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དམ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་གང་གྲུ་འི་
 གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་ལས་འདས་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡང་དག་པའི་མཐའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རང་སྟོང་མ་ཡིན་གྱི། སྟོང་གཞི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་མི་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཡུམ་ཚེན་མོར་ཡང་། རབ་འབྱོར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གང་
 ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད་པ་དང་། གནས་པ་ལས་གཞན་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་ཟད་
 པ། ཞེ་སྤང་ཟད་པ། གཏི་སྐྱག་ཟད་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
 ཉིད། ཚོས་ཉིད། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས། ཚོས་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད། བསམ་བྱིས་མི་བྱབ་པའི་དབྱིངས། ཡང་དག་
 པའི་མཐའ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་དག་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཞེས་བྱའོ།^{༡༩༡} །ཞེས་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་
 ར་དུ་ཉིའི་བྱ་གཞན་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་དགོ་བ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཁན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ། ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ནི་ཟག་པ་མེད་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་བྱང་བ།
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་འཛིག་རྟེན་དཔེ་ལས་འདས་པ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ། གང་དང་ཡང་
 བྲལ་བའི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པས།^{༡༩༢} རང་བཞིན་གྱིས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་གིང་རྣམ་པར་བྱང་བ། དོན་
 དམ་པའི་དགོ་བ། འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་གང་གྲུ་འི་གྲུང་གི་བྱེ་མ་སྟེང་ལས་འདས་པ་ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་དེ་དག་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པར་བྱའི་འདི་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དཀོན་
 མཚོག་བཅུགས་པར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་བྱིས་མི་བྱབ་པའི་མདོར་ཡང་། དགོ་སྟོང་དག་མ་སྐྱེས་པ་
 དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་། མདོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། མདོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི་
 ཡོད་དེ། དགོ་སྟོང་དག །མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་བྱུང་བ་དང་། མ་བྱས་པ་དང་། མདོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་
 དང་། མདོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།^{༡༩༣} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡང་སྐར་བཤད་པ་
 དེ་དག་ཉིད་གྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

[༤] དེ་རྣམས་ཐོབ་པ་ལ་མ་དག་པའི་ཕྱི་ལོ་འདི་རྣམས་འགག་དགོས་པར་བརྟན་པ།

དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོབས་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཚོས་གང་གའི་སྐྱོད་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ལ་སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་ཚང་བའི་བདག་ཉིད་ཚོས་ཉིད་གི་གཟུགས་སོགས་ནི་སྟོ་ལུ་རྩི་མའི་གཟུགས་སོགས་འགགས་པས་ཐོབ་པར་གསུངས་ཏེ། ལྷ་འདས་ཆེན་དུ། བཙུན་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚེ་དང་ལྷན་པ་ཀུན་གྱིས་ཀོ་ལུ་དི་ཕུ་ལ་འདི་སྐྱོད་ཅེས་བཀའ་བསྐུལ་ཏོ། །གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་སྟེ་གཟུགས་འགགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་གཟུགས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་མི་རྟག་པ་སྟེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འགགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཀོ་ལུ་དི་ཕུ་གཟུགས་ནི་སྟེ་གཟུགས་འགགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གཟུགས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀོ་ལུ་དི་ཕུ་གཟུགས་ནི་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པའི་གཟུགས་འགགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀོ་ལུ་དི་ཕུ་གཟུགས་ནི་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པའི་གཟུགས་འགགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀོ་ལུ་དི་ཕུ་གཟུགས་ནི་བདག་མེད་པའོ། །གཟུགས་འགགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གཟུགས་ཡང་དག་པའི་བདག་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀོ་ལུ་དི་ཕུ་གཟུགས་ནི་སྟེ་བ་དང་། སྐ་བ་དང་། བ་བ་དང་། འཛི་བའོ། །གཟུགས་འགགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གཟུགས་སྟེ་བ་དང་སྐ་བ་དང་ན་བ་དང་འཛི་བ་མ་ཡིན་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀོ་ལུ་དི་ཕུ་གཟུགས་ནི་མ་རིག་པའོ། །གཟུགས་འགགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གཟུགས་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀོ་ལུ་དི་ཕུ་གཟུགས་ནི་སྟེ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་འགགས་པའི་སྐྱོན་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གཟུགས་སྟེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །

ཀོ་ལུ་དི་ཕུ་ག་ལུགས་མི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་རྒྱུ་འགྱུར་རོ། །ག་ལུགས་འགགས་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་
 པའི་ག་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀོ་ལུ་དི་ཕུ་ག་ལུགས་མི་མི་དགོ་པའི་
 ཚོས་ཚད་མེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཕོ་དང་མོ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དང་ཟས་ལ་འདོད་པ་དང་། འདོད་
 ཚུགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་མུ་ག་དང་སེར་སྣ་དང་ཐུག་དོག་དང་མི་དགོ་པའི་སེམས་དང་འཇུ་ངས་པའི་
 སེམས་དང་བཅའངས་པའི་ཟས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཟས་དང་བསམས་པའི་ཟས་དང་རེག་པའི་ཟས་དང་།
 རྫོང་ང་ལས་སྐྱེས་པ་དང་མངལ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་དྲོད་གཤེར་ལས་སྐྱེས་པ་དང་བརྟུ་ས་ཏེ་སྐྱེས་པ་དང་།
 འདོད་པ་ལྟ་དང་སྐྱིབ་པ་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་མི་ག་ལུགས་ལས་ལྱུར་ཏོ། །ག་ལུགས་འགགས་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ག་ལུགས་ཉེས་པའི་རྫོན་ཚད་མེད་པ་དེ་སྟེད་མེད་པའི་ལུས་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚོར་བ་
 དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀོ་ལུ་
 དི་ཕུ་ག་ལུགས་མི་འཚིང་བས་རྣམ་པར་བཅིངས་པའོ། །འཚིང་བའི་ག་ལུགས་འགགས་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་རྣམ་
 པར་གྲོལ་པའི་ག་ལུགས་བཅིངས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀོ་ལུ་དི་ཕུ་ག་ལུགས་མི་རྒྱབ་པའི་
 རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་ལྱི་ག་ལུགས་འགགས་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ག་ལུགས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ཐོབ་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་
 རིག་པར་བྱའོ། །ཀོ་ལུ་དི་ཕུ་ག་ལུགས་མི་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་ནོ། །ག་ལུགས་འགགས་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་
 རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ག་ལུགས་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་
 རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀོ་ལུ་དི་ཕུ་ག་ལུགས་མི་མ་ལྟ་སྟེ།
 ག་ལུགས་འགགས་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་ག་ལུགས་མ་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོར་བ་དང་
 འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀོ་ལུ་དི་
 ཕུ་ག་ལུགས་མི་རབ་ཏུ་ཞི་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ག་ལུགས་འགགས་པའི་རྒྱུ་ལྱིས་ཡོངས་སུ་ལྷེན་ལས་འདས་པའི་
 ག་ལུགས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་
 དུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཀོ་ལུ་དི་ཕུ་ག་དང་ཟག་སུ་ཞིག་དེ་ལྟ་སྟེ་རྒྱལ་དུ་ཤེས་ན་དེ་ནི་
 དགོ་སྤོང་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བམ་ཟེ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། དེ་ནི་དགོ་སྤོང་གི་ཚོས་དང་བམ་ཟེ་ཞེས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཀྱང་
 བྱའོ། །ཀོ་ལུ་དི་ཕུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་གཏོགས་པར་ལོགས་ཤིག་ན་དགོ་སྤོང་མེད་བམ་ཟེ་མེད་དེ་དགོ་

སྨྱོང་དང་བྲམ་ཟེའི་ཚོས་ཀྱང་མེད་དོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རྩུན་དུ་སྐྱེ་བར་ཟད་གྱི་ཡང་དག་པའི་
 སྨྱོང་པ་མེད་དོ། །ཚམ་པ་དེ་གཉིས་ལྟར་རྒྱལ་འཚོས་མོད་གྱི་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གནས་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་
 ལྷིང་ཞེན། དགོ་སྨྱོང་དང་བྲམ་ཟེའི་ཚོས་མེད་པར་ཅིའི་ལྷིང་དགོ་སྨྱོང་དང་བྲམ་ཟེའོད་དོ་ཞེས་སྐྱུ། ངས་ཀྱང་
 ཏྲག་ཏུ་འཁོར་གྱི་དུལ་འཁོར་འདིར་མེད་གེའི་སྐྱེ་བསྐྱུགས་ཀྱིས་ཁྱེད་ཀྱང་ཏྲག་ཏུ་འཁོར་གྱི་དུལ་འཁོར་
 ཚེན་པོར་མེད་གེའི་སྐྱེ་སྐྱོགས་ཤིག་ལོ། ཅེས་གསུངས་ཏེ།

འདིར་དགག་བྱའི་གཟུགས་སོགས་དེ་རྣམས་ནི་སྣང་དུ་སྣང་བའི་དྲི་མ་ཡིན་པའི་ལྷིང་རང་སྨྱོང་དོ།།

དེ་རྣམས་འགགས་པའི་གཞི་ལ་ཏྲག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཐོབ་བྱ་དོན་དམ་བཤེ་གཤེགས་སྟིང་པོའི་གཟུགས་
 སོགས་ནི་སྣང་དུ་མི་སྣང་བའི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཡིན་པའི་ལྷིང་གཞན་སྨྱོང་དོ།།

[ཡ] དེ་རྣམས་ཐོབ་ན་གཞན་ཨེ་མི་ལ་སོགས་པ་གནས་ལྟགས་ཟབ་མོ་རྒྱུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་མི་ཏྲག་པ་དང་སྐྱུ་ག་བསྐྱེལ་བ་དང་སྨྱོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་དང་མ་དག་པ་དང་མ་རིག་
 པ་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད། སྐོ་སྣང་དྲི་མའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུན་འགགས་པའི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་
 གང་ཡིན་པ་དོན་དམ་བཤེ་གཤེགས་སྟིང་པོའི་གཟུགས་སོགས་ནི་ལྷི་ནང་རྒྱུན་རྒྱུ་ལས་གཞན་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་རྫོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། རྫོ་རྗེ་པད་མ་དང་། རྫོ་རྗེའི་ཁུ་རྩལ་དང་། རྫོ་རྗེའི་རླུ་ཉི་དང་། རྫོ་རྗེའི་ཤེས་
 དང་ཤེས་བྱ་དང་། རྫོ་རྗེའི་ཨྲ་ལི་རྒྱ་ལི་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཉིད་སྨྱོང་པ་ཚེན་པོ་འགྱུར་མེད་ལྟ་དང་། ཐིག་
 ལེ་སྨྱོང་པ་འགྱུར་མེད་དུག གདོད་ནས་དབྱེར་མེད་པོ་མཉམ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ཨེ་མི་ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་
 དུ་གསུངས་ཏེ།

རྒྱུད་འགྲེལ་ཚེན་པོར། འདིར་སྨྱོང་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱང་སྟེ་ཐིག་ལེ་མཚོག་དང་རྫོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་
 པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་བཞི་པོ་འདིས་སྨྱོང་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མིང་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་དུག་གི་སྐྱེས་བུ་ཚེན་
 པོའི་གང་ཟག་འདི་བསྐྱེས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡི་ཤེས་ཀྱི་སྣང་པོ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྣང་པོ་དང་ཡི་ཤེས་ཀྱི་
 ཁམས་དང་། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དང་། ཡིད་དང་རྣ་བ་དང་སྐྱེད་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་དང་མཚོག་གི་དབང་པོ་
 དང་རྟ་ག་དང་དྲི་རྩུ་འཛིག་པ་དང་ཁུ་བ་འཕོ་བའོ། །འདི་རྣམས་སྐྱེའ་བ་དང་བྲམ་པ་ཉིད་དང་པོ་མཉམ་པ་
 ཉིད་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ལ་སྨྱོང་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པས་རང་རིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷིང་པོ། །དེ་ཉིད་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞོན་དུ་མེད་པར་གསུངས་
 ཏེ། གཞོན་དུ་མེད་པ་འདིའི་མིང་གི་མཚན་མ་ནི་ལྟོ་དང་བྱང་དང་གར་དང་རུབ་ཀྱི་དབུས་སུ་གྱི་གྲུག་གི་རྣམ་

བ་རི་མོ་ཙམ་བཟོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། ལྷོང་པ་ཆེན་པོ་འགྲུར་མེད་དང་པོ་ལོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཞེས་པ་
 འདིར་ཀྱང་ཡིག་ནི་སྟེད་པའི་དོན་དུ་བསྟན་ཏེ་སྟེད་པའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཞེས་པའི་
 མིང་འདིས་སྟོང་པ་གསུམ་པ་ཞེས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚོར་བའི་སྤང་བོ་དང་། མེའི་ཁམས་དང་།
 མིག་དང་རོ་དང་ལག་པ་དང་འགོ་བའོ། །འདི་རྣམས་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་གཅིག་
 ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་འགྲུར་མེད་གསུམ་པའོ། །འདིའི་མིང་གི་མཚན་མ་ནི་
 དབུས་མ་གཞོམ་དུ་མེད་པའི་མཚན་མའི་ལྟ་རུ་ཐིག་ལེ་གཉིས་ཏེ་བཟོད་དུ་མེད་པའོ། །ཐིག་ལེ་ཞེས་པའི་མིང་
 འདིས་སྟོང་པ་བཞི་པ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ་སྐྱ་མའི་ཀྱང་ཡིག་གི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་
 རྒྱའི་ཁམས་དང་ལྷེ་དང་གཟུགས་དང་རྐང་པ་དང་ལེན་པའོ། །འདི་རྣམས་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། རོ་
 མཉམ་པ་ཉིད་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་ཐིག་ལེ་སྟེ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་འགྲུར་མེད་བཞི་པའོ། །
 འདིའི་མིང་གི་མཚན་མ་ནི་དབུས་ཀྱི་མཚན་མའི་བྱང་དུ་ཐིག་ལེ་གཅིག་སྟེ་བཟོད་དུ་མེད་པའོ། །མཚན་དང་
 རོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་པ་མཚན་དང་རོ་རྗེ་འཛིན་པ་ནི་མཚན་དང་རོ་རྗེ་འཛིན་པ་སྟེ། གཅིག་ལྷན་དབྱེ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྤར་གྱི་ཀྱང་ཡིག་ལས་གསུམ་པོ་འདི་སྟོང་པའི་མིང་དུ་འགྲུར་རོ། །མཚན་དང་པོའི་མིང་གིས་སྟོང་
 པ་གཉིས་པ་ཞེས་བཟོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་སྤྲ་དང་ཟེག་བྱ་དང་ངག་
 གི་དབང་པོ་དང་བཤང་བ་འཛག་པའོ། །འདི་རྣམས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དང་རོ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་
 གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་མཚན་སྟེ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་འགྲུར་མེད་གཉིས་པའོ། །འདིའི་མིང་གི་མཚན་
 མ་ནི་དབུས་མ་གཞོམ་དུ་མེད་པའི་གར་དུ་དབུག་པའི་རྣམ་པ་རི་མོ་ཙམ་བཟོད་དུ་མེད་པའོ། །མཚན་གཉིས་
 པའི་མིང་གིས་སྟོང་པ་ལྷ་པ་ཞེས་བཟོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་མའི་ཁམས་དང་ལུས་ཀྱི་
 དབང་པོ་དང་དྲི་དང་བཤང་ལམ་དང་བཟོད་པའོ། །འདི་རྣམས་གདོད་ནས་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་རོ་
 མཉམ་པ་ཉིད་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་མཚན་སྟེ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་འགྲུར་མེད་ལྷ་པའོ། །
 འདིའི་མིང་གི་མཚན་མ་ནི་དབུས་མ་གཞོམ་དུ་མེད་པའི་རུབ་ཏུ་ཐོད་པའི་རྣམ་པར་བཟོད་དུ་མེད་པའོ། །དེ་
 ལྟར་བཟོད་པའི་རིམ་པས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་ལྷ་ནི་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་འགྲུར་མེད་ལྷ་པ་མི་ཡིག་རོ་རྗེ་
 སེམས་དཔའ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་རོ་རྗེ་བཟོད་དོ་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་མི་ཡིག་ནི་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་འགྲུར་མེད་ལྷ་
 པ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་དུ་ལ་སྤར་བ་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལས་འདས་པ་ལྷ་པའི་པའི་རང་
 བཞིན་དང་མཚུངས་པ་རྣམས་འགྲོལ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ།¹⁹⁶ །ཞེས་དང་།

སྟོང་པ་ཆེན་པོ་འགྲུར་མེད་ལྷ་ནི་སྟེ་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་འགྲུར་མེད་ལྷ་པ་མི་ཡིག་ཉིད་དེ་དེ་ཉིད་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རོ་

རྗེ་མ་གཞི་སྐབས་སོ། །དེ་འཛིན་པའི་ཕྱི་རྗེ་འཛིན་པའོ། །ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་འགྲུར་མེད་དུ་གཞི་ཨེ་ཡིག་ཚེས་
 འགྲུར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་པོ་དང་ནམ་
 མཁའི་ཁམས་དང་རྣ་བ་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་དང་སྟ་ག་དང་ཁུ་བ་འཕོ་བ་སྟེ་འདི་རྣམས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དབུས་མ་གཞོམ་དུ་མེད་པའི་སྟེང་དུ་འདིའི་མིང་གིས་མཚན་མ་ག་
 སྟེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་གསལ་བྱེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་དང་པོའོ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་
 རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་སྟེ་དང་རེག་བྱ་དང་རག་དང་བཤང་བ་འཛག་པ་སྟེ་འདི་རྣམས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ཤར་གྱི་མཚན་མའི་ཤར་དུ་འདིའི་མིང་གི་མཚན་མ་ཅ་སྟེའི་བདག་ཉིད་
 ཅ་ཡིག་གསལ་བྱེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་གཉིས་པའོ། །ཚོར་བའི་སྤང་པོ་དང་མའི་ཁམས་དང་
 མིག་དང་རོ་དང་ལག་པ་དང་འགོ་བ་སྟེ་འདི་རྣམས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་
 ཉིད་དོ། །སྟེའི་མཚན་མའི་སྟེར་འདིའི་མིང་གི་མཚན་མ་ཅ་སྟེའི་བདག་ཉིད་ཅ་ཡིག་གསལ་བྱེད་བརྗོད་དུ་
 མེད་པ་སྟེ་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་གསུམ་པའོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་རྒྱའི་ཁམས་དང་ལྷེ་དང་གཟུགས་དང་རྐང་
 པའི་དབང་པོ་དང་ལེན་པ་སྟེ་འདི་རྣམས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །བྱང་
 གི་མཚན་མའི་བྱང་དུ་འདིའི་མིང་གི་མཚན་མ་པ་སྟེའི་བདག་ཉིད་པ་ཡིག་གསལ་བྱེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་
 ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་བཞི་པའོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་སའི་ཁམས་དང་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་རྗི་དང་བཤང་
 ལམ་དང་བརྗོད་པ་སྟེ་འདི་རྣམས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །རུ་བ་ཀྱི་
 མཚན་མའི་རུ་བ་རུ་འདིའི་མིང་གི་མཚན་མ་ཅ་སྟེའི་བདག་ཉིད་ཅ་ཡིག་གསལ་བྱེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་
 ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་ལྔ་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དང་ཡིད་དང་སྐྱེད་མཚོག་གི་དབང་པོ་
 དང་རྗི་རྒྱ་འཛག་པ་སྟེ་འདི་རྣམས་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །དབུས་མ་
 གཞོམ་དུ་མེད་པའི་མཚན་མའི་འོག་རུ་འདིའི་མིང་གི་མཚན་མ་སྟེའི་བདག་ཉིད་ས་ཡིག་གསལ་བྱེད་
 བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་དུག་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་འགྲུར་མེད་དུ་གཞི་ཚེས་འགྲུར་རྗོད་
 རྗེ་འཛིན་པ་ཨེ་ཡིག་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་བྲ་པ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ལོ། །༡༠ །ཞེས་
 དང་།

འདིར་སྟོང་པ་ཚེན་པོ་འགྲུར་མེད་ལྟེ་དབྱངས་ཀྱི་ཚོགས་ཉེ་ཁུ་བ་དང་སྐྱབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །
 ཐིག་ལེ་སྟོང་པ་འགྲུར་མེད་དུ་གཞི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཚོགས་ཉེ་རྒྱལ་དང་ཉི་མ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིར་ཁུ་བ་
 དང་སྐྱབ་པ་ལེ་མི་ཡིག་སྟེ་རྗོད་ཡོད། །རྒྱལ་དང་ཉི་མ་ནི་ཨེ་ཡིག་སྟེ་པད་མའོ། །རྗོད་དང་བསྐྱེད་འདི་གཉིས་གཅིག་

པ་ཉིད་ནི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་འཕྲེ། དོ་རྗེ་ནི་མཚོག་གི་བདེ་བ་དང་ཤེས་པ་དང་ཁུ་བའོ། །སེམས་དཔལ་འཕྲེ་རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཞུགས་དང་ཤེས་བྱ་དང་ཉི་མ་སྟེ་ཡི་ཤེས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་འགྲོ་
 བའི་དོན་མཛད་པ་པོ་ཡིན་ལོ།¹³⁹ །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ནང་གི་རིག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
 བྱིན་མ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེར་མོ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་གཞུགས་ཅན་མ་
 ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཐུན་པར་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཏེ། དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡུམ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་མཚོག་གི་དབང་པོའི་སྲོད་
 ཡུལ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་རྣམས་པ་རབ་ཀྱི་ཚོས་ལས་འདས་པ་མེ་ལོང་གི་སྤེལ་བ་པ་
 དང་མི་ལམ་དང་མཚུངས་པ་དེ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་རྒྱར་གསུངས་ཏེ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་
 བའི་རང་བཞིན་གྱི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་འགྱུར་མེད་རྣམས་ནི་གཞུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་
 དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་རྣམས་འགྱུར་མེད་ལྟ་སྟེ་སྲོད་པ་ཚེན་པོར་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱུད་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་རྣམས་འགྱུར་མེད་
 ལྟར་གསུངས་སོ། །འགྱུར་མེད་དུ་ག་ནི་མིག་དང་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྟེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་
 རྣམས་ཏེ་སོ་སོ་རང་རང་གི་ཡུལ་འདྲིན་པ་སྤངས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་དང་སྐྱེད་དེ་དང་རོ་
 དང་རེག་བྱ་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་མེད་དུ་ག་ཏུ་གསུངས་ཏེ། སྤང་བོ་དང་
 ཁམས་དང་སྐྱེ་མཚེད་འདི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་པ་ནི་ཐིག་ལེ་སྲོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཐིག་ལེ་དེ་
 ཡང་མི་འཕོ་བར་གྱུར་ན་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་བརྗོད་དོ། །མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་པ་ཡང་ཨ་ཡིག་སྟེ་ཨ་ཡིག་
 ལས་བྱུང་བ་བཞི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ་རྗེ་སེམས་
 དཔལ་འཕྲེ་འཛིན་གི་གོ་འཕང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་དེ་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་བདག་ཉིད་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་དབྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བཅོམ་ལྟན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟེ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་
 བདེ་བའི་གོ་འཕང་རོ།¹⁴⁰ །ཞེས་དང་། འདིར་སྲོད་པ་ཚེན་པོ་འགྱུར་མེད་ལྟ་ནི་རྗེ་རྗེའོ།¹⁴¹ །ཞེས་དང་།
 ཐིག་ལེ་སྲོད་པ་འགྱུར་མེད་དུ་ག་ཅེས་པ་ནི་འདིའི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོས་འབྱུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ཁམས་གསུམ་དང་དུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་འཇུག་པའོ། །འདིའི་འགོག་པའི་སྤང་བོ་ལ་སོགས་
 པ་དུ་ག་དང་ཁམས་སྐྱིབ་པ་ཚུ་རྩ་དུ་ག་དང་འགྱུར་བའི་ཡི་ཤེས་སྐྱམ་རྩ་རྩ་བ་དུ་ན་པ་སྟེ་འདི་རྣམས་སྐྱིབ་པ་མེད་
 པ་ཉིད་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚོས་འབྱུང་དུ་བརྗོད་ཅིང་དོ་རྗེ་བཞིན་ཉིད་མེད་ལྟ་སྟེ་འདི་དག་ནི་སྐྱུ་ལེ་འདི་སྐྱུ་ལེ་འདི་སྐྱུ་ལེ་

སྐྱོ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཚོས་སྟོན་པ་པོའི་སྒྲི་ནི་ལོངས་སྤོང་ཚོགས་པའོ་ཞེས་པ་སྟེ།¹³⁰

[4] ཐོབ་བྱ་དེ་ཉིད་ཕྱིན་ཀྱང་རྒྱུ་རྫོབ་འདི་ལས་གཞན་མཚོག་པ་རོལ་ཡིན་པར་བརྟན་པ།

གདོད་ནས་སྒྲི་བ་བྲལ་དབྱེ་ར་མེད་རོ་མཉམ་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ལུང་པོ་ཁམས་སོགས་དེ་རྣམས་ནི་ཕྱི་ནང་རྒྱུ་རྫོབ་ཀྱི་ལུང་པོ་ཁམས་སོགས་ལས་གཞན་ནམ་མཚོག་གམ་པ་རོལ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ཡང་ཕ་རྒྱུ་རྫོབ་འབྱུང་ལུང་། རྒྱུ་རྫོབ་འབྱུང་ལུང་ལགགས་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱུས་ཉིད་དུ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །རྒྱལ་མེད་རྒྱལ་བྲལ་ཀྱི་མ་མེད། །ཉེས་པ་སྤངས་པ་སྦྱོར་མེད་པ། །ཤིན་ཏུ་སང་པ་སང་པའི་བདག །ཀྱུ་ཤེས་རྒྱུ་རྫོབ་ཀྱི་ལུང་པོ། །རྒྱུ་རྫོབ་འབྱུང་ལུང་ལགགས་པ་ཡིས། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་གཞན་ཡིན། །སྐྱེ་གསུང་སྐྱེ་གསུང་བདེ་བ་གཞན། །ལུང་པོའི་ཚོགས་ནི་གཞན་ཡིན་ཏེ། །ས་ཡི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་གཞན། །ལྷུ་བ་དང་དབང་པོ་རྣམས་དང་ནི། །དེབ་ཞེན་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། །ལས་ཀྱི་དབང་པོའི་བྱ་བ་གཞན། །ཀྱུ་ནས་སྐྱེ་གསུང་ལབས་ལ་སོགས། །ཀྱུ་ནས་སྐྱེ་གསུང་ལལ་དང་དུ། །ཀྱུ་ནས་སོས་ལྡན་འཛིག་རྟེན་དུ། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཁྱབ་པར་བཞུགས།¹³¹ །ཞེས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་ལུང་པོ་རང་སྟོང་དུ་གནས་པ་འདི་རྣམས་འགགས་པས་ལུང་པོ་གཞན་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་རང་སྟོང་ལས་གཞན་པའི་ལུང་པོ་ཁམས་སོགས་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེ་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རང་སྟོང་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཉིད་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་དེ་ཡང་དོན་དམ་གཞན་སྟོང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱུ་ནས་སྐྱེ་གསུང་ལབས་ལ་སོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་དབྱེར་མེད་ལེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པ་བརྟན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱུ་རྒྱུ་རྫོབ་ལུང་གསུངས་པར་ཡང་བརྟན་ཏེ། དེ་ནི་གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་སྐྱེ་སྐྱེ་ལས་འདས་པ་ཚེན་པོ་དང་དོན་གཅིག་གོ།

དོན་དེ་རྣམས་ཉིད་སྟོ་གོས་མི་ཟད་པར་བརྟན་པའི་མདོར་ཡང་གསུངས་ཏེ་འི་སྐད་དུ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སའི་ཁམས་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲི་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སའི་ཁམས་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་བརྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སའི་ཁམས་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲི་བ་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུང་གི་ཁམས་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཡོ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་མིག་གི་ཁམས་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣ་བ་དང་སྒྲ་དང་ལྷེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྤྱིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་།

ལྷེ་ལེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལེ་ཁམས་ཡིན་མོད་ཀྱི།
 ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉན་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་སྦྱང་པར་བྱེད་པ་དང་ཚོམ་པ་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། གཞུགས་
 རྣམ་པར་རིག་པ་དང་སྐྱེ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་འྲི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་རོ་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་རེག་བྱ་རྣམ་
 པར་རིག་པ་དང་ཚོས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ལོ། ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཞུགས་ཀྱི་
 ཁམས་དང་སྐྱེ་དང་འྲི་དང་རོ་དང་རེག་བྱ་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་མོད་ཀྱི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ན་
 པ་དང་སྦྱང་པར་བྱེད་པ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་
 ལོ། །¹⁴⁶ ། ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་སོ་སོར་སྦྱར་བས་མདོ་དེ་ཉིད་ལྟ་དགོས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་དབལ་སྟོག་པ་མེད་པའི་རྒྱ་དུ་ཡང་། ལུང་པོ་གཞན་སོགས་མཐོང་བའི་སྤྱིར།
 ཚོགས་ཀྱི་དབྱིལ་འཕོར་ཞེས་བྱུང་གསུངས།¹⁴⁷ ། ཞེས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལེའུར་ཡང་། རོ་རྗེ་སེམས་དབའ་
 གཅིག་ཤུ་འདི་ནི་དུས་མཐའི་སྤྱིན་དང་མཚུངས་པ་ཉེ་དུ་ཀར་ནི་བྱུང་བར་གྱུར། ། གཏུག་པ་རྣམས་ནི་སྤྱིན་པའི་
 དོན་ཉེ་དེ་ཡང་དམ་ཚིག་རྒྱལ་བ་མོངས་པ་རྣམས་ནི་བདེ་བའི་དོན། ། རིན་ཆེན་དབང་པོ་སྟག་བསྐྱེད་ལྡན་
 པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཡང་པད་འཛིན་ཚགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚགས་པའི་སྦྱད། ། བཞག་པས་རྣམས་དག་ནི་གཞོམ་
 པའི་དོན་དུ་སྟག་གི་པད་མ་རལ་གྱི་དོན་ཡོད་ཀྱུ་བ་པར་བྱུང་བར་གྱུར། ། ཞེས་དམ་ལས་ནི་སྐྱ་ཚོགས་ཡུམ་གང་
 དུས་མཐའི་ཚེ་མོ་ཅན་མཚུངས་དེ་ནི་མཁའ་འགོ་མར་བྱུང་གྱུར། ། གཏི་སྟག་དག་ལས་སྟག་མ་ཞེས་བྱ་མཚོག་
 གི་སྤྱིར་རྗེ་སྐྱ་མ་གྱི་ནི་རྒྱལ་རྒྱ་ལས་སོ། ། ཚགས་ལས་དེ་ནི་གོས་དཀར་ཞེས་བྱ་མཐའ་དག་ཡོན་ཏན་
 གཏེ་རྟེ་སྒྲོལ་མ་ཡང་ནི་ཡག་དོག་ལས། ། སྐྱ་ཚོགས་གཞུགས་ཅན་གཉིས་པོ་འདི་དག་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་
 གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བྱུང་བར་གྱུར།¹⁴⁸ ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར།

སྦྱར་གསུངས་པའི་རོ་རྗེ་སེམས་དབའ་དེ་ཉིད་གཅིག་ཤུ་འདི་ནི་དུས་མཐའི་སྤྱིན་དང་མཚུངས་པ་
 བཞག་པའི་ཉེ་དུ་ཀར་ནི་བྱུང་བར་གྱུར། ། འཕོ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་དེ་ནི་ཉེ་དུ་ཀར་སྟེ་
 དེ་ཡང་གཏུག་པ་རྣམས་ནི་སྤྱིན་པའི་དོན་དུ་རོ་རྗེ་སེམས་དབའ་སྒྲོམ་པའོ། ། རོ་རྗེ་སེམས་དབའ་དེ་ཡང་
 མོངས་པ་རྣམས་སྤྱིན་པའི་དོན་དུ་གཞུགས་གཞན་དེ་ནི་དམ་ཚིག་རྒྱལ་བ་སྟེ་རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་དུ་བྱུང་
 བར་གྱུར་ཏོ། ། དེ་ཡང་རིན་ཆེན་དབང་པོ་ནི་སྟག་བསྐྱེད་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིན་པའི་དོན་ཉེ་འཕོ་བ་མེད་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་ཚོར་བ་གཞན་དེ་ནི་སྟག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྡན་དུ་བྱུང་
 བར་གྱུར་ཏོ། ། དེ་ཡང་པད་འཛིན་ཚགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཚགས་པའི་སྦྱད་དུ་སྟེ་འཕོ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱིས་
 འདུ་ཤེས་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕོ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་སྟེ་བར་བྱེད་པ་པོ་སྦྱང་བ་མཐའ་ཡས་སུ་བྱུང་

བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ཡང་བགཏགས་རྣམས་རྣམ་པར་གཞོམ་པའི་དོན་དུ་ཕྱག་གི་བདམ་རལ་གི་སྡེ་འཕོ་བ་མེད་
 པའི་ཚོས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་གཞན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམས་སེམས་སྦྱིབ་པ་མེད་པར་བྱེད་ཅིང་བདུད་ལ་
 སོགས་པའི་སྦྱིབ་པ་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པར་བྱུང་བར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་པ་སྡེ་སངས་
 རྒྱས་ལཱ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དེ་ནི་ཁམས་ལཱ་རྣམས་གསུངས་པ། ཞེས་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྡེ་འདིར་ཐ་
 མལ་པའི་ཞེས་པ་ཟད་པའི་ཞེས་པ་ཚེན་པོ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་མ་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་པ་སྡེ་ཚོགས་ལུམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོ་རྗེ་དེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ལུགས་མ་དོ་རྗེ་མཁའ་འགོ་མར་བྱུང་བར་
 གྱུར་རྟོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཏི་ཕྱག་ཟད་པའི་གཏི་ཕྱག་ཚེན་པོ་ལས་སྡུན་མའོ། །མཚོགས་སྡེ་རྗེ་མ་གྱི་ནིང་
 རྒྱལ་ཟད་པའི་ད་རྒྱལ་ཚེན་པོའི་རྒྱལ་ས་བྱུང་བར་གྱུར་རྟོ། །ཚམས་པ་ཟད་པའི་ཚམས་པ་ཚེན་པོ་ལས་དེ་ནི་
 གོས་དགར་མའོ། །ཕྱག་དོག་ཟད་པའི་ཕྱག་དོག་ཚེན་པོ་ལས་དེ་ནི་མཐའ་དག་ཡོན་ཏན་གཏེར་གྱུར་སྟོལ་
 མར་བྱུང་བར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ལྟར་ནམ་མཁའི་ཁམས་གཞན་དང་སའི་ཁམས་གཞན་དང་རྒྱའི་ཁམས་གཞན་
 དང་མའི་ཁམས་གཞན་དང་རྒྱུད་གི་ཁམས་གཞན་འོ། །ཞེས་པ་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཏེ། སྦྱིབ་པ་མེད་པའི་
 གཟུགས་དང་མི་འཕོ་བའི་བདེ་བ་ལས་སོ་ཞེས་གྲུབ་པོ། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་སྡེ་ཚོགས་ལུམ་ཐབས་དང་
 ཤེས་རབ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པར་གྱུར་པ་སྡེ་ཚོགས་གཟུགས་ཅན་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་
 གཞན་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ་དེ་ལ་སོགས་པ་ལུལ་གཞན་དེ་དག་རྣམས་དང་ན་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལུལ་ཅན་གཞན་དེ་དག་རྣམས་དང་། དག་དང་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་དང་། ལས་ཀྱི་
 དབང་པོའི་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་ནས་ཕྱག་དང་ཞབས་ལ་སོགས། ཀུན་ཏུ་
 སྡུན་དང་དབྱུང་དང་ཞལ། ཀུན་ཏུ་ཐོས་ལྡན་འཛིག་རྟེན་དུ། ཐམས་ཅད་ལྲབ་པར་བྱས་ཏེ་བཞུགས། རྗེ་རྗེ་
 སེམས་དཔའོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་རིག་གཞན་རིག་ཐམས་ཅད་པ། ཀུན་ལ་ཕན་པའི་གང་ཟག་མཚོགས།
 འཛིག་རྟེན་དཔེ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཤེས་དང་ཤེས་བྱའི་བདག་པོ་མཚོགས་¹⁹⁶ ཅེས་དང་།

རྒྱལ་ཐབས་ལེའུར་ཡང་། འདིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་འགགས་པར་གྱུར་པ་ན་གཞན་འདུ་བྱེད་ལ་
 སོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་སོ། །དེས་ན་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྡེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་
 ཟད་པས་སོ། །ཚོར་བ་ནི་དེ་མེད་ནོར་བུའི་ཕྱག་ཅེས་པ་རིན་ཚེན་འབྱུང་ལྡན་ཏེ། དང་ཡིག་ནི་སྡུད་པའི་དོན་
 ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་ནི་སྡུང་བ་མཐའ་ཡས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ནི་འཁོར་ལོ་ཅན་¹⁹⁷ ཞེས་པ་རྣམ་
 པར་སྡུང་མངོད་དོ། །འདི་དག་ནི་སྤྲར་ཡང་མི་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རི་བོང་ཅན་ཞེས་པ་ཁུ་བ་དང་
 རྟོབས་ཞེས་པ་ག་དང་ཁྲག་དང་གཅི་བ་དང་བཤང་བ་སྟེ་འདི་རྣམས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་སྦྱིབ་པ་མེད་པས་

རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་ལོ་ལྷ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་མོ་དུག་ཅིས་པ་ལྷ་
 ཚོགས་ལྷམ་དང་དོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་མ་དང་སྒྲོལ་མ་དང་གོས་དགའ་མོ་དང་ལྷ་མ་གྱི་དང་སྤྱོད་མ་
 ལྷེ་ཁམས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ལེ་གེས་དང་ལྷམ་མཁའ་དང་རྒྱ་དང་དང་མེ་དང་རྒྱ་དང་སའི་ཁམས་རྣམས་
 འགགས་པས་གཞན་ཁམས་དེ་དག་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་པོ། །ལྷུལ་དང་ལྷུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་
 ཞེས་པ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལྷུལ་དུག་དང་མིག་ལ་སོགས་པ་ལྷུལ་ཅན་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 གཞན་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་དང་གཞན་མིག་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པ་འི་གཞུགས་
 དོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་དུག་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སའི་སྤྱིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྷེ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལྷུག་
 རྒྱར་བཅས་པ་དག་པའོ། །ཁྱོ་བོ་ལྷ་ནི་སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པ་དང་པའི་སྟོབས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་
 སྟོབས་དང་དྲན་པའི་སྟོབས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་དང་གེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཏེ། དང་པ་མེད་པ་དང་
 བརྩོན་འགྲུས་མེད་པ་དང་དྲན་པ་མེད་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་མེད་པ་དང་གེས་རབ་མེད་པའི་སྦྱིབ་པ་ཟད་
 པས་དང་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་རྣམས་སུ་འགྱུར་ཏེ། སྟོབས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འི་གཙུག་
 ཏོར་དང་བགགས་མཐར་བྱེད་དང་གེས་རབ་མཐར་བྱེད་དང་པད་མ་མཐར་བྱེད་དང་གཤིན་རྗེ་མཐར་བྱེད་
 དེ་ཁྱོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དག་པའོ། །དེས་པར་སྤྱར་ཡང་གཞན་པ་ཞེས་པ་གཞོན་མངོས་རྒྱལ་པོ་དང་དབྱུག་
 པ་སྟོན་པོ་དང་འདོད་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་མི་གཤོ་བ་དང་སྟོབས་པོ་ཆེ་ནི་བྱ་ག་དང་དག་དང་ལག་པ་དང་རྐང་
 པ་དང་བགང་ལམ་གྱི་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ། ལས་ཀྱིས་དབང་པོའི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དུག་
 སྤྱོད་མ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཚུ་སྤྱུའ་རྒྱ་སོགས་ཐུན་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ། །པད་མའི་
 འདབ་མར་གནས་པ་འཛིགས་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉི་མའི་དུས་སྐྱུར་རྒྱ་ཚོང་དུག་ཚུ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །པའི་
 བེ་སྟོང་པའི་འདབ་མ་རྣམ་པར་དག་པས་སོ། །སྐྱུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་སྦྱིབ་པ་ཟད་པས་གཞན་རྣམ་ཅི་ཀྱ་ལ་
 སོགས་པ་དང་གཞན་འཛིགས་མ་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་པ་དག་པའོ། །ལྷ་མིན་ལ་སོགས་ཞེས་པ་བདེན་བྱལ་
 དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་གདོང་དུག་པ་དང་རྒྱ་མཚོ་དང་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་བརྒྱུ་བྱེད་དང་ཚངས་པ་དང་
 དུག་པོ་དང་གཞོན་སྦྱིན་དང་ཁྱབ་འཇུག་དང་གཤིན་རྗེ་རྣམས་འི་ནག་པའི་རྒྱ་བ་དང་ས་གཤི་རྒྱ་བ་དང་སྦྱོན་
 ཀྱི་རྒྱ་བ་དང་རྒྱ་སྟོང་གྱི་རྒྱ་བ་དང་ཤོ་བཞིན་གྱི་རྒྱ་བ་དང་ལྷུ་མས་སྟོང་གྱི་རྒྱ་བ་དང་ཐ་སྐར་གྱི་རྒྱ་བ་དང་
 སྦྱིན་དུག་གི་རྒྱ་བ་དང་མགོའི་རྒྱ་བ་དང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་བ་དང་མཚུའི་རྒྱ་བ་དང་དཔོའི་རྒྱ་བ་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་ཟད་པས་དག་པའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་པད་མའི་འདབ་མར་གནས་རྣམས་སྟེག་མོ་ལ་སོགས་
 པ་དང་ལྷན་པ་སྤྱུམ་བརྒྱུ་དུག་ཚུ་འི་རྒྱ་ཚོང་དང་དབྱུགས་ཀྱི་གངས་ཀྱི་ཉིན་ཞག་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ། ཉིན་ཞག་

སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་གཤམ་པ་ལྟ་བུ་ལྟོ་བ་ལ་ཟད་པ་སྐྱེས་པ་དག་གཞན་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་དང་གཞན་འདབ་མའི་ལྟ་བུ་དེ་རྣམས་
 མོ་ཞེས་པ་དག་པའོ། །གསང་བར་མི་བདག་ཉིས་འགྲུ་རུ་ཚོད་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་རྣམས་དང་ལོ་གཏུ་མ་མོ་
 རྣམས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་ ཞེས་པ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཉིས་འགྲུར་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་འདོད་
 མ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་ནི་འདིར་འདོད་མ་སྐྱེས་ཅུ་ཅུ་གཏུག་དང་། ཕྱིར་འདོད་མ་སྐྱེས་ཅུ་ཅུ་གཏུག་སྐྱེས་པ་གསུངས་
 པ་རྣམས་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབང་གིས་ལུས་ཀྱི་བྱ་བས་རྣམ་པར་དག་སྟེ་ལུས་ཀྱི་བྱ་བའི་སྐྱིབ་པ་ཟད་
 པས་གཞན་འདོད་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་དག་པའོ། །སྐྱེས་པ་ཀྱིས་ལོ་གྲུབ་པ་མཐའ་དག་གོ། སྐྱིབ་པ་
 མེད་པའི་བ་སྐྱེ་བྱེ་བ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པའི་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དུ་རུ་འཁོར་དུ་འཁྱུང་བའི་ཚོགས་རྣམ་
 པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཞན་གྲུབ་པ་དེ་རྣམས་དང་གཞན་འཁྱུང་བོ་དེ་རྣམས་སོ་ཞེས་པ་སྟེ་དག་པའོ། །དེ་
 ཉིད་ཉི་ལུ་ཅུ་བཞི་སྐྱིབ་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོ་བོའི་མཚོན་ཚདོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དག་པ་སྟེ་རྣམ་
 པ་ཉི་ལུ་ཅུ་བཞིའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབང་གིས་ཞེས་པ་ལ་རང་བཞིན་ནི་
 ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི་ལུས་དུག་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་ཟད་
 པ་ལས་གཞན་དེ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་དུག་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དོ་རྗེས་ཞེས་པ་
 སྐྱེས་པ་གསུང་དང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོ་རྗེ་སྟེ། སད་པ་དང་མི་ལམ་དང་གིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པ་དང་བཞི་
 པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས་དག་པ་སྟེ། གཞན་
 སྐྱེའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ཐུགས་ཀར་ཞེས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
 གཙོ་བོའི་ཐུགས་ཀར་སྐྱེ་བའི་སྟེང་དུ་ཡང་དག་པར་གནས་པའོ། །དཔལ་ལྡན་དོ་རྗེ་ཅན་ནི་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་
 པའི་དགའ་བ་མཚོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པའོ། །སྐྱ་ཚོགས་ལུས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་དུས་གསུམ་གཟིགས་པ་སྟེ་འཕོ་བའི་བདེ་བ་བརྟགས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དག་པའོ། །
 རྣམ་གསུམ་སྲིད་གནས་ཞེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོ་སྐང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་
 དག་པ་སྟེ་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་བཙོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་དེས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྲིད་པ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་ཞེས་པ་རྗོངས་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་རང་སྟོང་དུ་གནས་
 པའི་སྐང་པོ་ཁམས་སོགས་ལས་གཞན་པའི་སྐང་པོ་ཁམས་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟ་ཡང་ཡིན་ལ་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་
 ཡིན་པ་གིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རང་སྟོང་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །
 དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོ་བུར་དེ་མའི་སྐང་པོ་ཁམས་སོགས་རང་སྟོང་དུ་གནས་པ་རྣམས་འགགས་པས་བདེ་གསེགས་
 སྟོང་བའི་སྐང་པོ་ཁམས་སོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟར་བཞུགས་པ་རྣམས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་

དྲི་མ་ཟད་པས་སྐྱེ་བའི་གཤེགས་སྒྲིབ་པོ་མི་ཟད་པར་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ།།

འཕགས་པ་དོ་རྗེ་སྒྲིབ་པོའི་ཞལ་སྐྱོན་གུང་། དངོས་པོའི་འཆིང་བ་དེ་ཡིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 དང་མིག་ལ་སོགས་པ་བཅིངས་པའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཡུལ་དང་དབང་པོ་དེ་
 རྣམས་འགགས་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ།¹⁴⁹ །དེ་བས་ན་དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་ནི་
 ལྟའི་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཡུལ་རྣམས་མཐོང་བས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 འཇུག་དག་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
 བསྟུན་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གུང་གཞན་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དུ་
 བྱི་ཕྱག་དང་ཞབས། །ཐམས་ཅད་དུ་བྱི་སྒྲིབ་ཞལ་དབྱ། །འཇིག་རྟེན་ཀྱུན་སྒྲིབ་གསན་དང་ལྡན། །ཐམས་ཅད་
 ལ་ནི་བྱུང་བར་བཞུགས།¹⁵⁰ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་དང་དབང་པོ་རྣམས་མ་འགགས་ན་བཅིངས་པ་དང་།
 འགགས་ན་གྲོལ་བར་བསྟན་ཅིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་བྱུང་བ་ལྟགས་པར་གསུངས་པ་འདི་ཡང་རང་སྟོང་ལས་གཞན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ཡིན་
 རོ། །དབལ་ལྡན་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་འོད་དུ་ཡང་། ས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གི་དབྱུས་སུ་དོ་རྗེ་ཅན་ནི་རང་
 བཞིན་མིན་ཞིང་རྣམ་འགྱུར་མིན་ཏེ་བྱུང་བའི་བྱེད་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཀའ་གི་ཕྱིར་འཁོར་བའི་བག་ཆགས་
 ལས་གྲོལ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་སེམས་ཡོད་པའི་སེམས་དེ་ནི་སེམས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 འཁོར་བའི་སེམས་དང་བྲལ་བ་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པའི་སེམས་གཞན་ཡོད་པ་ནི་དོ་རྗེ་ཅན་གྱི་མིང་གིས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ།¹⁵¹ །ཞེས་དང་། མཁའ་བྱུང་མཁའ་ཡི་དོ་རྗེ་ཅན་ནི་ཡུལ་དང་རྣམ་
 བྲལ་ཡོན་ཏན་མེད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའོ།¹⁵² །ཞེས་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་སྒྲུ་མའི་མན་དག་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱད་
 པར་བྱའོ།།

གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་དུ། འདིར་སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེ་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྐྱེ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། རྫོགས་པར་དཀའ་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མས་ཀྱུན་ནས་བགོས་པ་ལྷ་ག་དང་དབང་པོའི་བདག་
 ཉིད་བཞི་པའི་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སེམས་ནི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཁའུང་བ་ཞེས་པའོ།།
 ལྟར་པས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པ་གིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སེམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟེ་
 ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཞེས་པའོ། །སྟོག་གིས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེ་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་
 སེམས་ནི་འོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་སྟེ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་ཞེས་པའོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་དུ་མའི་དངོས་
 པོའི་འདུ་ཤེས་སང་པའི་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སེམས་ནི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་སྟེ་བསྐྱེའི་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་

སྐྱུན་ཞེས་པ་ལོ།^{༡༧} །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་པ་རང་སྤོང་དང་དོན་དམ་གཞན་སྤོང་དུ་
བསྟན་པ་ཡིན་ལོ།།

དེ་ལྟར་བསྟན་ཞེན། བཞི་པའི་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་ནི་སྐོ་བྱུང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་སྤོང་དོ།།
དེ་མེད་པའི་གཞི་དོན་དམ་བདེ་གཤེགས་སྤིང་པོ་འགྲུ་ར་མེད་བདེ་བའི་སེམས་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་སྤེན་མ་
ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་གཙང་བ་དང་བདེ་བ་དང་རྟག་པ་དང་བདག་གི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་
སྤོང་ནི་མ་ཡིན་ལ། སྤོང་བ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞུང་འདིས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་གཞན་སྤོང་དུ་གྲུབ་པོ།།
དེ་བཞིན་དུ་གཉིད་སྐྱུག་དང་མི་ལམ་དང་སང་པའི་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རང་སྤོང་དོ། །དེ་རྣམས་
མེད་པའི་གཞི་དོན་དམ་བདེ་གཤེགས་སྤིང་པོའི་ཐུགས་དང་གསུང་དང་སྐུའི་སེམས་རྣམས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་
དང་ལོངས་སྤོང་རྫོང་གས་པའི་སྐྱེ་དང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་དོན་དམ་པས་བསྟུས་པ་དག་སྟེ་རྣམས་ཀྱང་གཞན་སྤོང་
དོ། །འདིར་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སེམས་ཞེས་པ་ལན་བཞི་གསུངས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་སྲུང་སྐྱོས་
པའི་གང་ཞིག་གང་ན་མེད་པ་དེ་དེས་སྤོང་དོ། །དེ་ལ་ལྟག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟག་ཏུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོགས་
དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ཏེ། ཡོད་མེད་ཤེས་རྒྱུ་ཡང་དེ་བཞིན་ལོ། །འདི་དག་གིས་ནི་སྐྱུང་བའི་དེ་མ་དང་སྐྱུང་བའི་
གཞི་ཐ་དད་པར་ཡང་བསྟན་ཅིང་དེ་ཡང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཅམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བཙོན་མ་སྐོ་བྱུང་བ་དང་རང་
བཞིན་གཏུག་མའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་
དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མཐའ་དང་དབུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་
བྱུང་དང་རང་བྱུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་དང་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་དང་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་བསྐྱུལ་དང་བདེ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་བཙས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་
ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བ་དང་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཞོམ་དུ་རུང་བ་དང་མི་རུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་ཆེས་ཆེ་བ་མང་པོའི་སྣོན་ནས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དོ།།

དེ་བཞིན་དུ་སེམས་གང་ཞིག་ཡོད་པའི་སེམས་དེ་ནི་སེམས་མེད་པ་ཞེས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
ཀྱི་སེམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་གཞན་སྤོང་གསུངས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་དེ། འདིར་
དོན་དམ་ཀྱི་སེམས་ནི་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་པའི་སེམས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སེམས་ནི་གནས་ལུགས་ལ་མེད་
པའི་སེམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སེམས་གང་ཞིག་ཡོད་པའི་སེམས་ཞེས་པ་དོན་དམ་བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སེམས་རང་

བཞིན་འོད་གསལ་པ་བསྟེ། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཚེན་པོ། །རང་བཞིན་དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད་ཅེས་གསུངས་
 པ་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སེམས་མེད་པ་ཞེས་པ་རང་གི་ངོ་བོར་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་
 པ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་རང་སྟོང་གི་སེམས་གྱིས་སྟོང་པའི་གཞི་
 ལ་དོན་དམ་གཞན་སྟོང་གི་སེམས་རང་བཞིན་པ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པར་དགོངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་
 མེད་པའི་སེམས་གྱི་དོ་རྗེ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་སྣ་མ་དང་མཐུན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་
 ཀུན་རྫོབ་གྱི་སེམས་མེད་པའི་གཞི་སེམས་གྱི་དོ་རྗེ་དོ་རྗེ་དེའི་སེམས་ཉེ་མི་ཚོད་པ་དང་མི་ཤིགས་པ་ཚེན་པོ་
 དོན་དམ་པའི་སེམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་མེད་ལུས་དང་སྲིད་མེད་སྲིད་པ་དང་གཟུགས་མེད་གཟུགས་
 བཟང་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་རྣམ་པ་མེད་ལ་སོགས་པ་འགལ་འདུས་སྦྱོན་མེད་གྱི་གསུང་རབ་མང་པོ་སྟོང་
 གཞི་དོན་དམ་གཞན་སྟོང་ཟབ་མོ་འཛིག་རྟེན་དཔེ་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡང་བསྟན་ལ། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་
 པའི་རྒྱུད་དུ་ཡང་། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་དང་མིང་དང་གཟུགས། སྦྱི་མཚེད་དུག་
 དང་རིག་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་ནི་སྲིད་པ་དང་། །ཉེར་ལེན་སྲིད་པ་སྦྱེ་བ་དང་། རྒྱ་ཤི་ཞེས་བྱ་རིག་མ་ཡིན། །
 ར་རྒྱལ་ཚེ་བའི་ར་རྒྱལ་དང་། །རའོ་སྣམ་པའི་མངོན་ར་རྒྱལ། །གཞན་ཡང་ར་རྒྱལ་ར་རྒྱལ་དང་། །ཅུང་ཟད་
 ར་རྒྱལ་ལོག་པར་བཅས། །འདི་དག་དོ་རྗེའི་མཐའ་ཅན་མཚོག་¹⁶⁷ །ཅེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་
 དཔལ་འདུས་པར་ཡང་། མདོར་ན་སུང་པོ་ལྟ་རྣམས་ནི། །སངས་རྒྱས་ལྟར་ནི་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །དོ་རྗེའི་སྦྱི་
 མཚེད་ཉིད་དག་ཀྱང་། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཚོག་¹⁶⁸ །ཅེས་དང་། སའི་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན། །རྒྱ་ཡི་ཁམས་ནི་སྣ་མ་གྱི། །དཀར་དང་སྟོལ་མ་ཞེས་བྱ་བ། །མེ་དང་རླུང་དུ་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །མཁའ་
 དབྱེད་སྤོ་རྗེའི་དམ་ཚིག་ནི། །དོ་རྗེ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན།¹⁶⁹ །ཞེས་སོགས་གྱིས་ཀྱང་བཅས་མ་གྲོ་བུར་
 བའི་སྤུང་པོ་ཁམས་སོགས་གྱིས་གདོད་ནས་སྟོང་པའི་གཞི་རང་བཞིན་གཏུག་མའི་ཚོས་ཉིད་གྱི་སྤུང་པོ་
 ཁམས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་རྒྱ་ཚེགས་སུངས་ཏེ། གཞན་དང་མཚོག་དང་མ་རོལ་དང་དམ་
 པའོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་སྦྱི་ནང་ཀུན་རྫོབ་དམན་པ་འདི་ལས་གཞན་ནམ་ཡ་རོལ་ཉེ་དམ་པ་དང་
 མཚོག་གོ།

དེ་ཡང་རྒྱུད་སྟེ་ཁྱད་འཕགས་དག་ཏུ། རི་ལྟར་སྦྱི་རོལ་དེ་བཞིན་ནང་། །རི་ལྟར་ནང་ལ་དེ་བཞིན་
 གཞན།¹⁷⁰ །ཞེས་འབྲུའི་བྱུང་པའི་སྤྱིའི་ཆ་དང་ནང་གི་ཆ་དང་འབྲུའི་སྟོང་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་མི་གཅིག་ཀྱང་རྣམ་
 པ་མཚུངས་པར་གནས་པ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ། སྦྱི་སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་འདི་དང་ནང་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་
 འདི་དང་གཞན་བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་ངོ་བོ་མི་གཅིག་མོད་གྱི་རྣམ་པ་མཚུངས་པར་གསུངས་

ལ། རྒྱལ་འདི་ནི་དབུ་མ་ཚེན་པོའི་གཞུང་གཞན་དག་ཏུ། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཞོན། །ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་གཅིག་ཤོས་ཡིན།¹⁰ །ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་དོན་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་པས་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་སྤྱི་ནང་འདི་ཀུན་རྫོབ་པོ། །འདི་ལས་གཞན་ནི་ཞེས་པ་ཚོས་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་ལས་གཞན་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པ་སྟེ་པ་རོལ་ལམ་མཚོག་གམ་དམ་པའོ། །དེ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་གཅིག་ཤོས་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟེ་དེའི་སྤྱིར་གཅིག་ཤོས་ཡིན། ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་དོན་དམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ལས་གཞན་ཏུ་གསུངས་པ་འདིས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཏུ་འདོད་པ་བསལ་བ་ཡིན་ཅོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་རྣམ་ཤེས་ལ་སྤང་བའི་དངོས་པོ་འདི་ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་བའི་ཚད་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་འཕྲུལ་ཏེ། རང་སྤོང་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་མི་སྲིད་ཅིང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་སྤོང་ཡིན་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་དག་གི་ཤེས་བྱེད་རྣམ་དག་མང་ཏུ་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཡང་སྤྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྤང་བ་གང་ཡིན་ཀུན་རྫོབ་དང་སྤོང་བ་གང་ཡིན་དོན་དམ་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་བབ་ཅོལ་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་སྤང་སྤོང་གཉིས་དང་། དོན་དམ་ལ་ཡང་སྤང་སྤོང་གཉིས་ཚང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྤང་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྤོང་ཉིད་ཀྱང་དོན་དམ་ཡིན་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བས་གནོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་ཤེས་བྱེད་གཞན་ནི་མན་ངག་གཞན་ཏུ་ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ། །

[༧] དེ་རྣམས་རང་སྤོང་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་དོགས་པའི་མཐའ་མང་པོ་བསལ་བ།

གལ་ཏེ་རང་སྤོང་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་གངས་མ་ཡིན་ན། དཀོན་མཚོག་བརྟེན་པས་པར། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོར། བཅུན་པ་ཤུ་ར་དུ་ཉིའི་སྤྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ།¹¹ ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེན།

འདི་ཡང་སྤང་བསྟན་པ་བཞིན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། དགོས་པ་ནི་སྤང་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ། སློ་གོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོར། ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་བྱང་ཚུབ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་དོ་བོ་ཉིད་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟ་སྤང་བ་པའོན་ཏུ་བཞག་ཀྱང་གང་ལ་ཡང་

ཉེ་བར་མི་འཛོག། རབ་ཏུ་མི་འཛོག། རྣམ་པར་མི་འཛོག་ཚོས་ཉིད་དེ་དག་གནས་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ་དེའི་
 སྤྱིར་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ།¹⁴³ །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 དགོངས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། དགོས་པ་ནི་སྣང་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡབ་སྐུ་མཚལ་པའི་
 མདོར། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་ལགས་ཏེ་ཚོས་གང་
 ཡང་དག་པའི་མཐའ་མ་ལགས་པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་མ་མཚིས་སོ། །བཙོམ་ལྡན་འདས་བྱང་རྒྱུ་བ་ཅས་བསྐྱི་
 བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་སྟེ། བྱང་རྒྱུ་གང་ཞེན། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མ་
 མཚིས་པ་ནི་བྱང་རྒྱུ་ལགས་པར་རིག་པར་བགྱའོ། །ཐ་ན་མཚམས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་བོ། །དེ་
 ཅིའི་སྣང་དུ་ཞེན། བཙོམ་ལྡན་འདས་བྱང་རྒྱུ་བ་ནི་རང་བཞིན་མ་མཚིས་པ་སྟེ། མཚམས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་
 དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་སྣང་དུ་ཞེན། བཙོམ་ལྡན་འདས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུང་པོ་མ་ལུས་པའི་སྤྱང་ན་
 ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཏེ། མཚམས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་ནོ།¹⁴⁴ །ཞེས་པ་ཡང་མཚམས་
 མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་འཇམ་ཡང་དག་པའི་
 མཐའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། འདིར་ཡང་དགོས་པ་ནི་སྣང་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
 དུ་ཀྱན་རྫོང་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པའི་མདོར་ཡང་། ལྷའི་སུས་སྐྱུས་པ། འཇམ་དཔལ་ཡང་
 དག་པར་སྐྱོར་བ་ནི་གང་ཡིན། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྐྱུས་པ། ལྷའི་སུ་དོན་དམ་པར་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་
 ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། སིན་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་གང་དང་མཉམ་པ་དོན་དམ་པར་ན་མཚམས་མེད་པ་ལྟོ་བོ་དག་
 ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་མོ། །དོན་དམ་པར་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། སིན་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་གང་
 དང་མཉམ་པ་དོན་དམ་པར་ན་ལྟོ་བོ་ལྟར་ལྟར་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་མོ། །དོན་དམ་པར་ན་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། སིན་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་གང་དང་མཉམ་པ་དོན་དམ་པར་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚོས་
 རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་མཉམ་མོ།¹⁴⁵ །ཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་སྐྱུས་པ། དོན་དམ་པར་ན་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་སིན་ཏུ་མི་འབྱུང་བར་མཉམ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སིན་ཏུ་མི་སྐྱེ་བར་མཉམ་པ་
 དང་། དོན་དམ་པར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སིན་ཏུ་དངོས་པོ་མེད་པར་མཉམ་པས་ལྷའི་སུ་དོན་དམ་པར་ན་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་མོ། །དེ་ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན། ལྷའི་སུ་དོན་དམ་པར་ན་སིན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་།
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མེད་དོ། །ལྷའི་སུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ཁམ་པའི་སྣོད་ཀྱི་ནང་གི་ནམ་
 མཁའ་གང་ཡིན་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྣོད་ཀྱི་ནང་གི་ནམ་མཁའ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དོན་དམ་པར་ན་རྩུང་ཟད་ཀྱང་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མེད་དོ། །ལྷའི་སུ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་

གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པར་ན་གིན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །རྣམ་པར་བྱང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དོན་
 དམ་པར་ན་གིན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །དོན་དམ་པར་ནི་འཁོར་བ་ཡང་གིན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །དོན་
 དམ་པར་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བར་ཏུ་ཡང་གིན་ཏུ་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་དོན་དམ་པར་ན་ཐ་
 དད་དུ་བྱ་བ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ཅི་འདི་སྦྱིར་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་གིན་ཏུ་མི་
 འབྱུང་བའི་སྦྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཡང་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་ཚོས་རྣམས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམས་བྱང་དང་འཁོར་འདས་ཀྱི་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་སྟེ། འདིར་ཡང་དགོས་པ་ནི་སྲུང་བསྟན་པ་
 བཞིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་འདེམ་ག་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པར་སེམས་རྟོགས་ན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
 རྣམས།¹⁴⁶ སེམས་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོང་བར་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་དེར་མི་
 འབྱུང་ཏེ། གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་དབུགས་ཀྱི་རྒྱུན་མ་འགགས་བཞིན་དུ་སེམས་སེམས་ཀྱིས་སྦྱོང་བར་རྟོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འབྱུང་ལ། དེ་འདོད་ན་རྒྱུད་སྡེ་ཟབ་མོ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་དང་རིགས་གསུམ་
 མགོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ས་བརྩུ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་འགལ་བར་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་འདི་ཡང་དོན་
 དམ་པའི་སེམས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་སྦྱོང་བསྟུས་སྦྱོན་མར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྦྱིང་རྗེ་ཚེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་ཅ་གྲོང་དུ་སྦྱང་བར་གྱུར་ཅིང་སྦྱབས་མེད་པ། དཔུང་
 གཉེན་མེད་པ་རྣམས་ལ་གཟིགས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྩལ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་པར་དག་པར་མཛད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་
 རྣམ་པར་སྦྱངས་ནས་ཡང་དག་པའི་རྩལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པར་
 མཛད་པ་ཡིན་ནོ།¹⁴⁷ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་རོ་བོ་རང་སྦྱང་དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པར་
 གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རེ་ཤིག་ཉོན་མོངས་རགས་པའི་རྩེ་འཛིལ་བའམ་མགོ་གཞོན་པ་ལ་
 དགོངས་པ་སྟེ་མཐར་ནི་ཉོན་མོངས་རང་སྦྱང་དུ་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་
 ཉིང་ངེ་འཛིན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱང་དགོས་པར་གཞུང་འདི་ཉིད་ནས་ཀྱང་གསུངས་པའི་སྦྱིར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ། དངོས་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །དངོས་པོའི་མཚིང་བས་འཚིང་བར་འབྱུང་། །དེ་ཡོངས་ཤེས་
 པས་གྲོལ་བ་ཡིན།¹⁴⁸ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཡང་། དངོས་པོ་རང་སྦྱང་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བ་
 བེ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་རྒྱང་སེམས་འབྱུང་བ་ལས་གྲོལ་ན་འཚིང་བ་ལས་གྲོལ་ཞིང་འཕྲུལ་བ་འཕྲུལ་སྦྱང་

དང་བཅས་ཏེ་ཡལ་ནས་ཡོ་ཤེས་རང་སྣང་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱས་པར་འཕགས་པ་རྗེ་རྗེས་ལོ་འགྲེལ་
པ་ལ་སོགས་པ་སེམས་འགྲེལ་ཟབ་མོ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ལས་རིག་པར་བྱ་ཞིང་། དོ་ཤེས་པས་གྲོལ་
བ་ལྟར་སྟོན་པ་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ།།

དེའི་ཕྱིར་འཆིང་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་འཛིན་གྱི་བཞེན་པ་དབུ་གས་ཀྱི་རྒྱ་ན་འགགས་ན།
འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྟོང་གཞི་དོན་དམ་གཞན་སྟོང་ཡོན་ཏན་མཐའ་ལས་པའི་བདག་ཉིད་
ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། རང་སྟོང་དུ་གནས་པའི་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་དངོས་སུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་འདམ། ལྡེམ་པོ་
དག་གིས་བསྟན་པ་ཡང་རུང་སྟེ་གསུང་རབ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་།
ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོར། ལྷོ་གྲོས་ཚེན་པོ་འདི་དོན་དམ་པ་རྟག་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ནི་
དོན་དམ་པའི་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་བྲལ་བ་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གིས་
རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་འོ། །དོན་དམ་པའི་ཡོ་ཤེས་རྒྱར་གྱུར་པས་ན་རྒྱ་དང་ལྡན་
པ་འོ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་བྲལ་བས་ན་མ་གྲས་པའི་ནམ་མཁའ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་།
འགོག་པའི་དཔེ་དང་ཚོས་འདྲ་བས་རྟག་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་ལྷོ་གྲོས་ཚེན་པོ་འདི་ནི་སྟེ་སྟེགས་བྱེད་པ་རྟག་པ་
དང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར་སྐྱབ་དང་མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷོ་གྲོས་ཚེན་པོ་རྟག་པ་དང་བསམ་གྱིས་མི་
བྱུང་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་ཡོ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་སྡུག་པར་བྱ་
བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ།¹⁴⁹ ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་། གསུང་རབ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བཤད་ཅིང་།
འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱང་ངོ་། །སོར་འབྲེང་གི་མདོར་ཡང་། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གི་དེ་
ཁོ་ན་ནི་འདི་འདྲ་དེ་འདྲོ་ཞེས་ལོག་པར་ལྟ་བཞིན་དུ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཐར་པ་དང་བདག་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའང་ལྡེམ་པོ་དག་མི་ཤེས་པས་བདག་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚིག་གོ་ཞེས་སྤྱད་འདུག་ལྟར་བ་ལྟར་
རྣམ་པར་རྟོག་གོ། །རྗེས་སུ་དཔག་པས་རྟུགས་པས་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་ཡང་གཏི་མུག་གི་ཚོས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་
ངོ་། །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་ལྡེམ་པོ་དག་ཏུ་བཤད་པ་མི་ཤེས་པས་ཤེས་པ་ཉམས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་
ལྷོགས་གཉིས་སྤངས་ཏེ་བདག་ཏུ་གཏོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་།
དགོ་འདུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་བསྟན་ནོ། །དབུ་མའི་ལམ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་ཚིག་སྤྱད་པས་སོ།¹⁵⁰ །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ།

[༡༠] ཐོབ་བྱ་དེ་ལ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ལོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་བསྟན་པའོ།

ཐོག་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤོང་གཞི་དོན་དམ་གཞན་
 སྤོང་བའི་གཤེགས་སྤིང་བོའི་ཐོག་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་གིང་དད་པ་བསྐྱེད་ན་སྤིང་བ་མང་བོ་བྱང་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་འཛོམས་ཀྱི་མདོ་ལས། ལྷན་ཏུ་དཔའ་བོ་གང་ལ་ལ་ཞིག་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་
 རབ་ཏུ་དང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་སྤོང་སྤྲུག་གཅིག་ཏུ་རན་འགྲོར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །
 སྐལ་པ་སྤོང་སྤྲུག་ལྟར་ཕྱོད་ལ་སོང་གི་སྤྱེ་གནས་སུ་སྤྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡི་དུགས་རྣམས་སུ་ཡང་
 རོ། །སྐལ་པ་སྤོང་སྤྲུག་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟར་ལྟའི་འཛིག་རྟེན་དང་། ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཉིད་དུ་སྤྱེ་བར་འགྱུར་
 རོ།^(༤) །ཞེས་དང་། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པར་ཡང་། བསོད་ནམས་རྒྱུད་སྤྲུལ་ཚོས་འདི་ལ། བེ་ཚོམ་ཟུ་བར་ཡང་
 མི་འགྱུར། བེ་ཚོམ་སྤྱེས་པ་ཙམ་ཞིག་གིས། མིད་པ་རྩལ་པོར་བྱས་པར་འགྱུར།^(༥) །ཞེས་དང་། གཞན་
 དག་ཏུ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ། རྣམ་ཡང་མང་དུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་སྐྱུར་བ་མི་འདེབས་གིང་ཡིད་ཆེས་པས་
 གཞན་དག་ལ་སྤོན་པ་དང་། འཛིན་འཆང་སྐོག་པ་ལ་སོགས་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་མང་
 བོ་ལས་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། བྱང་འདས་ཆེན་པོར། རིགས་ཀྱི་བྱ་སེམས་ཅན་
 གང་ཞིག་རྒྱུད་དགའ་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱེ་མ་སྤྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལས་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེས་ནི་དུས་
 རན་པའི་ཚེ་མདོ་སྤེའདི་འཆང་བ་དང་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ་སྐྱུར་བ་མི་འདེབས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་སེམས་ཅན་
 གང་ཞིག་རྒྱུད་གང་གྱ་གཅིག་གི་བྱེ་མ་སྤྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལས་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན། དེས་ནི་དུས་
 རན་པའི་ཚེ་ཚོས་འདི་ལ་མི་བཀྱར་ཅིང་མདོ་སྤེའདི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་ལ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཅིང་
 སྤོན་ནི་མི་རུས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་སེམས་ཅན་གང་ཞིག་རྒྱུད་གང་གྱ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་མ་སྤྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལས་
 བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན། དེས་ནི་དུས་རན་པའི་ཚེ་ཚོས་འདི་ལ་མི་སྐྱུར་ཏེ་དད་ཅིང་མོས་པ་དང་འཆང་
 ཞིང་འཛིན་པ་དང་སྐོག་པ་དང་འདོན་པར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་ལ་རྒྱས་པར་སྤོན་ནི་མི་རུས་སོ། །སེམས་ཅན་
 གང་ཞིག་རྒྱུད་གང་གྱ་གསུམ་ཀྱི་བྱེ་མ་སྤྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལས་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན། དེས་ནི་དུས་
 རན་པའི་ཚེ་ཚོས་འདི་ལ་མི་སྐྱུར་ཏེ་འཆང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་སྐོག་པ་དང་འདོན་པ་དང་གྲོགས་བམ་དུ་
 འབྲི་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་སྤོན་མོད་ཀྱི་དོན་ཟབ་མོ་ནི་མི་ཤེས་སོ། །སེམས་ཅན་གང་ཞིག་རྒྱུད་གང་གྱ་
 བཞིའི་བྱེ་མ་སྤྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ལས་བྱང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན། དེས་ནི་དུས་རན་པའི་ཚེ་ཚོས་འདི་ལ་
 མི་སྐྱུར་ཏེ་འཆང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་སྐོག་པ་དང་འདོན་པ་དང་གྲོགས་བམ་དུ་འབྲི་བར་འགྱུར་ཏེ་དེས་ནི་
 གཞན་དག་ལ་དོན་ཟབ་མོ་བརྒྱ་དུག་གི་ཆ་གཅིག་ཙམ་སྤོན་པར་འགྱུར་རོ། །སྤོན་ཅིང་འཆང་མོད་ཀྱི་དེའང་

རྫོགས་པར་ཤེས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཀྱང་གང་གྱུ་ལཱ་ལྷན་གྱི་སངས་རྒྱལ་ལས་
 བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེས་ནི་དུས་ངན་པའི་ཚེ་ན་ཚོས་འདི་ལ་མི་སྐྱར་ཏེ་འཆང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་
 རྟོག་པ་དང་འདོན་པ་དང་གྲུབ་པ་ལས་དུ་འབྲི་བ་དང་གཞན་ལ་ཡང་དོན་ཟབ་མོ་བཅུ་དུ་ག་གི་ཚའི་ཚ
 བརྒྱད་རྩོན་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཀྱང་གང་གྱུ་ལྷན་གྱི་སངས་རྒྱལ་ལས་
 བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན། དེས་ནི་དུས་ངན་པའི་ཚེ་ན་ཚོས་འདི་ལ་མི་སྐྱར་ཏེ་འཆང་བ་དང་འཛིན་པ་
 དང་རྟོག་པ་དང་འདོན་པ་དང་གྲུབ་པ་ལས་དུ་འབྲི་བ་དང་གཞན་ལ་ཡང་བཅུ་དུ་ག་གི་ཚའི་ཚ་བཅུ་གཉིས་
 རྩོན་ལུས་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཀྱང་གང་གྱུ་བདུན་གྱི་སངས་རྒྱལ་ལས་བྱང་
 རྒྱལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེས་ནི་དུས་ངན་པའི་ཚེ་ན་ཚོས་འདི་ལ་མི་སྐྱར་ཏེ་འཆང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་
 འདོན་པ་དང་རྟོག་པ་དང་གྲུབ་པ་ལས་དུ་འབྲི་བ་དང་གཞན་ལ་ཡང་བཅུ་དུ་ག་ཚའི་ཚ་བཅུ་བཞི་རྩོན་ལུས་
 པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཀྱང་གང་གྱུ་བརྒྱད་གྱི་སངས་རྒྱལ་ལས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་ན་དེས་ནི་དུས་ངན་པའི་ཚེ་ན་ཚོས་འདི་ལ་མི་སྐྱར་ཏེ་འཆང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་རྟོག་པ་དང་
 འདོན་པ་དང་གཞན་ལ་ཡང་གྲུབ་པ་ལས་དུ་འབྲི་བ་དང་བསྐྱུལ་བ་དང་། བདག་གྲུང་ཉན་ཅིང་འཛིན་ལ་གཞན་
 དག་གྲུང་ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་རྟོག་པ་དང་འདོན་པ་དང་ཁོང་དུ་རྒྱ་དཔར་བྱེད་པར་སྐྱུ་ལ་བ་དང་།
 འཛིན་ཉེན་ལ་སྒྲིང་བཅུ་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུང་ཞིང་མདོ་སྡེ་ལ་མཚོན་པ་བྱེད་པ་དང་གཞན་དག་གྲུང་
 མཚོན་པ་དང་རིམ་གོ་དང་བཀྱར་སྡེ་དང་ཐུག་བྱ་བ་དང་རྟོག་པ་དང་འདོན་པའི་བར་དུ་བསྐྱུལ་བ་ཡང་དེ་
 བཞིན་ནོ། །དེས་དོན་ཟབ་མོ་ཡང་རྫོགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་
 གནས་པའི་ཚོས་ཅན་མི་འགྱུར་བ་མཐར་བཏེ་བ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་
 རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་གཏེར་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་དེ་
 དག་ལ་མཚོན་པ་བྱས་ན་སྐྱབ་མེད་པ་ཡང་དག་པའི་ཚོས་འདི་དག་འཆང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་
 རྣམ་པར་གཞག་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཞིག་སྐྱབ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་ན་གང་ཟུག་དེ་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་ཡང་དག་པའི་ཚོས་འདི་འཆང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་
 སྐྱོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དེས་པར་ཡང་དག་པའི་ཚོས་རྣམ་པར་གཞག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་ཁྱོད་
 གྱིས་མ་འོངས་པའི་དུས་ངན་པའི་ཚེ་དམ་པའི་ཚོས་སྤང་བར་འགྱུར་བ་དག་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་གདོན་མི་ཟུག་སྐྱབ་མེད་པ་ཡང་དག་པའི་ཚོས་
 དག་བསྐྱུང་ཞིང་འཛིན་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །༡༦༩

(༧) དེ་རྣམས་ལ་ལོག་རྟོག་སྣ་ཚོགས་བསལ་ནས་དོན་རིམ་ཡིན་པ་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ།

གལ་ཏེ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། ལྷའི་བྱ་དག་གཟུགས་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱང་གཟུགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་འོ།^{༧༧} །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེང་། གཟུགས་སོགས་རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པ་གང་ཡིན་པ་འདམ། དེ་ལྟར་ངོ་བོས་ཤིང་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རྣམ་མཁྱེན་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས། མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡི་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་པར་མདོ་དེ་ཉིད་ཀ་ཡང་གསལ་བར་བཞུགས་ཏེ། རི་སྐད་དུ། གཟུགས་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ། །ཚོར་བ་ཉིད་དང་། འདུ་ཤེས་ཉིད་དང་། འདུ་བྱིད་ཉིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ཅིའི་སྟེང་ཞེས། དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་པའོ། །ཚོར་བ་དང་ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཅིག་པའོ།^{༧༨} །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེང་འོ། །འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་དང་རྒྱས་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་འོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་འོ། །

འོ་ན་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཏུ། གང་སྟེང་རྟོག་འབྱུང་མ་གཏོགས་པའི། ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་སྟེང་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་པའི། ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་འོ།^{༧༩} །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེང་རྟོག་འབྱུང་གང་ཡིན་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར། སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་ཡང་རྟོག་འབྱུང་ཡིན་དགོས་ལ་རྟོག་འབྱུང་གང་ཡིན་རང་སྟོང་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་ཐམས་ཅད་རང་སྟོང་ཞོ་ན་ཡིན་འོ་སྟེང་དུ་འགའ་ཞིག་སེམས་པར་གྱུར་ན། དེའི་སྟེང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ལུང་དེས་རྟོག་འབྱུང་གང་ཡིན་སྟོང་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་རྟོག་འབྱུང་དུ་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་འོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་རྟོག་འབྱུང་ཡིན་པར་འདོད་ན་ནི་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གཞིའི་རྣམ་གངས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་སྟེང་རྟོག་འབྱུང་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་རྩུབ་པ་སྐྱུ་བ་ལ་སོགས་པར་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱུར་ཞོ་བ་ཀྱི་བདེན་

པ་ཚད་མར་བྱས་ཏེ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དགོང་པ་བསྟན་གྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པས་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་
 དགོང་པ་བསྟན་པར་མི་ལུས་སོ།¹⁴⁷ །ཞེས་སོགས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོར་ཡང་། རབ་འབྱོར་འདི་
 ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དོན་དམ་པ་ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་ནི་རྒྱ་ལས་འབྲེལ་ཏེ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ལ། འདུས་
 བྱས་མ་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དོན་དམ་པ་དེ་ལས་དོན་དམ་པ་གཞན་ཡོངས་
 སུ་བཅའ་བར་མི་བྱ་སྟེ་རྟག་པ་རྟག་པའི་དུས་དང་ཐེར་ཟུག་ཐེར་ཟུག་གི་དུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད། ཚོས་གནས་པའི་དབྱིངས་དེ་ནི་འདུག་པ་
 ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ།¹⁴⁸ །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་
 འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ།།

གཞན་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་ལས་མ་འདས་ན། མཐར་ཐུག་འགོག་པའི་བདེན་
 པ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ལས་མ་འདས་པར་འགྱུར་ལ། འདོད་ན། འདུས་བྱས་ལས་མ་འདས་པར་འགྱུར་ཞིང་།
 དེ་ལྟ་ན་ཡང་མི་རྟག་པ་དང་རྟུན་པ་དང་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་གནས་མ་ཡིན་པར་
 ཅ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔལ་ཐེང་གི་མདོར། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་འདི་
 དག་ལས་བདེན་པ་གསུམ་ནི་མི་རྟག་པ་ལགས་སོ། །བདེན་པ་གཅིག་ནི་རྟག་པ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྐྱད་
 དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདེན་པ་གསུམ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པའི་སྐྱད་དུ་སྟེ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པ་དེ་ནི་མི་རྟག་པ་ལགས་སོ། །གང་མི་རྟག་
 པ་དེ་ནི་རྟུན་པ་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་རྟུན་པ་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་ནི་མི་
 བདེན་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལགས་ཏེ་སྐབས་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་ལགས་པས་འཕགས་
 པའི་སྐྱག་བསྐལ་བདེན་པ་དང་། སྐྱག་བསྐལ་ཀྱན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་དང་སྐྱག་བསྐལ་འགོག་པར་འགོ་
 བའི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཡང་ཡང་དག་པར་ན་མི་བདེན་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལགས་ཏེ་སྐབས་མ་
 ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལ་བདེན་པ་གཅིག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་
 པ་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དེ་ནི་རྟག་པ་ལགས་
 སོ། །གང་རྟག་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་མི་སྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་དེ་ནི་
 བདེན་པ་དང་རྟག་པ་དང་སྐབས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་ལགས་པས་འདི་ལ་སྐྱག་བསྐལ་
 འགོག་པའི་བདེན་པ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་པར་ན་བདེན་པ་དང་རྟག་པ་དང་སྐབས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་
 འདས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྐྱག་བསྐལ་འགོག་པའི་བདེན་

པའི། བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་ཉམ་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྤོང་ཡུལ་མ་ལགས་སོ།¹⁶⁶ །ཞེས་དང་།

དབུ་མ་ཅུ་ཤེར་ཡང་། བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚེས་གང་ཞིག །སྤྱི་བ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཞེས་གསུངས། །འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བའི་ཚེས། །དེས་ན་དེ་དག་རྒྱུན་པ་ཡིན།¹⁶⁷ །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སྤྱི་བུང་དྲངས་པ་ཡང་། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུན་པ་སྤྱི་བའི་ཚེས་ཅན་ནོ།¹⁶⁸ །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདུས་བྱས་རྟེན་འབྲེལ་གང་ཡིན་པ་སྤོང་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་གྱང་སྤོང་ཉིད་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཏུ་འདོད་པ་ནི་འབྲུལ་ཏེ། །དོན་དམ་སྤོང་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ལས་འདས་གྱང་གིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་པའི་སྤོང་ཉིད་ཟབ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཀུན་རྫོང་སྤོང་པ་ཉིད་ཏུ་བཤད། །སྤོང་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་རྫོང་སྤྱེ། །བྱས་དང་མི་རྟག་པ་བཞིན་དུ། །མེད་ན་མི་འབྱུང་དེས་ཕྱིར་རོ།¹⁶⁹ །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། །སྐབས་དེའི་སྤོང་ཉིད་ནི་རྟེན་འབྲེལ་རང་སྤོང་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་དང་བྱེད་མཉམ་འོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་བསྟན་ཅིང་། །དེ་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་དོན་དམ་ཚེས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་ས་མི་སྤོང་ན་ཚེས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། །སྦྱོན་མེད་དེ། །དེ་དང་དེའི་དགོངས་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེན། །ཀུན་བཏགས་ངོ་བོ་མེད་པ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་སྤྱེ་ཀུན་རྫོང་ཅམ་མམ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོང་ཏུ་གྲུབ་པ་ཅམ་ལས་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་འཇམ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོང་ཏུ་ཡང་མ་གྲུབ་པོ། །གཞན་དབང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་ཀུན་རྫོང་ཏུ་གཞན་ལས་སྦྱེ་བའི་ངོ་བོར་ཡོད་གྱང་རང་ལས་སྦྱེ་བའི་ངོ་བོར་མེད་ཅིང་ཡང་དག་པར་ན་ཅིང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་སྤྱེ་དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་ནི་རང་སྤོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པའོ། །དེ་གཉིས་མེད་པའི་གཞི་ཚེས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཀུན་རྫོང་གི་ཚེས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་སྤྱོད་པོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་འམ་རང་བཞིན་པའི་སྤྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་རང་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་རང་བཞིན་ལྷན་གྲུབ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་སོ། །འོ་བོ་མེད་ལུགས་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཡོད་མེད་དང་རྟག་ཆད་དང་སྤོང་སྤྱི་བའི་མཐར་མ་ལྷུང་བའི་དབུས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དབུ་མའི་ལམ་ལས་མི་ཉམས་པར་གསུངས་ཏེ། །དགོངས་འགྲེལ་དུ། །ཚེས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚེས་རྣམས་མ་སྦྱིས་དང་། །ཚེས་རྣམས་མ་འགགས་ཚེས་རྣམས་གཞོད་ནས་ཞི་བ་དང་། །ཚེས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ལྷུང་ན་འདས་པར་ནི། །དགོངས་པ་མེད་པར་མཁས་པ་སྤྱི་ཞིག་སྤྱི་བར་བྱེད། །མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སྤྱི་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དང་། །

དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་ངས་བཤད་དེ། །མཁས་པ་གང་ཞིག་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ནི། །ཡོངས་
སུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་དུ་དེ་མི་འགྲོ།¹⁷³ །ཞེས་དང་།

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གྱི་ཞལ་སྡེ་ནས་ཀྱང། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་དོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེན། བདག་ཉིད་ལས་མི་འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་
བདག་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། བྱིས་པས་གཟུང་བ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཀུན་ཏུ་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་
དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།¹⁷⁴ །
ཞེས་དང་། དེ་དང་གནད་གཅིག་པ་རྒྱལ་བ་བུམས་པའི་ཞལ་སྡེ་ནས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་
ཤེས་ཤིང་། །དེ་བཞིན་ཡོད་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་། །རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཤེས་ན། །སྟོང་བ་ཤེས་པ་ཞེས་
བརྗོད་དོ།¹⁷⁵ །ཞེས་ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་བཅོས་མ་གྲོ་བུར་བ་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་རང་སྟོང་
དང་། ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་རང་བཞིན་གཏུག་མ་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་གཞན་སྟོང་བསྟན་ཏོ། །

དེ་ལྟར་བས་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པས་ཚོས་ཉིད་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་
པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་ཐད་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་དབྱེར་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་ནི་ཡུང་རིགས་
གྱི་གཞོན་པ་དབག་ཏུ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཚོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་བྱུང་སྲིད་ན་འད་།
དེ་ལ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པར་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་སོ་ཞེས་རིག་པར་བྱའི་རང་གི་ངོ་བོ་མེད་པ་ནི་
གཏན་ནས་མི་སྲིད་དེ། མཐར་ཐུག་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དབག་ཏུ་མེད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཚོས་རྣམས་མི་རྟག་སྐྱེ་བ་སྟོང་བ་བདག་མེད་མི་གཙང་བར་
གསུངས་པས་ཀྱང་། དོན་དམ་ཚོས་སྐྱེ་གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་པར་གསུངས་པ་ལ་མི་གཞོན་དེ། དཔལ་
གྱི་སྟེང་བའི་མདོར། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ལ་དང་པས་རྟག་པར་
འདུ་ཤེས་པ་དང་། བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་གཙང་བར་འདུ་ཤེས་པའི་
སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་
ཅན་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་
བཞིན་གསེགས་པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ཉིད་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དང་། བདེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དང་
བདག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་དང་གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པ་ལགས་པའི་སྐད་དུ་འོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ལ་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པར་མཐོང་

བལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་གང་དག་ལགས་པ་དེ་དག་ནི་བཅོམ་ལྷན་འདས་
 གྱི་སྐྱེས་སྤྱུགས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་ཞལ་ནས་སྐྱེས་པ་དང་ཚོས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱུལ་པ་དང་ཚོས་
 ཀྱི་བགོ་སྐྱུལ་ལ་སྐྱོད་པ་ཞེས་བགྱིའོ།¹⁷⁶ །ཞེས་དོན་དང་མཐུན་པར་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱོན་མེད་པར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དོ།།

དེ་བཞིན་དུ་རྟག་ཆད་དུ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ཡང་དོན་དང་མི་མཐུན་ཅི་སྐྱོན་དུ་འགྲུང་གི། མཐུན་ཅི་
 སྐྱོན་མེད་པར་མདོ་དེ་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འདི་གཉིས་མཐར་ལྟ་བུ་ཞེས་བགྱི་སྟེ། གཉིས་
 གང་ཞེ་ན། ཆད་པར་ལྟ་བུ་དང་རྟག་པར་ལྟ་བུ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་
 མི་རྟག་པར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་དེའི་ཆད་པར་ལྟ་བུ་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལགས་སོ། །བཅོམ་
 ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རྟག་པར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་དེའི་རྟག་པར་ལྟ་བུ་མ་ལགས་ཏེ། དེ་ནི་
 དེའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལགས་སོ།¹⁷⁷ །ཞེས་པ་སྟེ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྐབས་སུ་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་དང་
 མཐུན་པར་ལྟ་ཡང་མཉམ་གཞག་སྐྱོན་བྲལ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་ཅིར་ཡང་མི་ལྟ་བུ་དགོས་པར་བགད་བྱེན་ལ།
 དེ་དང་དེ་དག་འགལ་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དེ། སྐབས་སོ་སོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ།།

གལ་ཏེ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ཤེས་ཕྱིན་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 གྲང་འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྣམ་
 གངས་སུ་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པར་གཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་འདུས་བྱས་ཀྱང་རྫོང་བ་ཡིན་
 ཡང་། འགོག་པའི་བདེན་པར་གཏོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ལ། དེ་
 དང་ཚོས་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་གངས་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཚོས་ཉིད་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡུལ་
 ཡིན་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ནི་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པར་མི་འཐད་དེ་
 གཟུགས་དང་མིག་ཤེས་བཞིན་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་མི་གཅིག་པའི་ཀྱང་རྫོང་བ་གཞན་
 རིག་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་རང་རིག་གི་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་རང་གིས་
 རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྣང་ཉིད་སྣང་རྗེ་དབྱེར་མེད་དང་། ཐབས་
 ཤེས་དང་བདེ་སྣང་དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གཅིག་དུ་སྦྱོར་བ་མ་ལོང་གི་གོ་འཕང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཨོ་མོ་དང་ཨོ་ཏི་དང་ཏི་ཏྲ་དང་ཨུ་ལི་ཀྱ་ལི་དང་། ཐིག་ལེ་གྲུ་གསུམ་དང་། རོ་རྗེ་གྲ་
 ག་དང་། རོ་རྗེ་བད་མ་དང་། རོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་། རོ་རྗེའི་ལྷ་ཏི་དང་། རོ་རྗེའི་ལྷ་རུལ་དང་། རོ་རྗེའི་

ཉིན་མཚན་དང་། རྩོམ་ལུགས་གཉིས་དང་། རྩོམ་ལུགས་ལྟོ་ལྟོ་བཟོས་དང་། གྲུ་ལ་ཅ་གྲ་དང་། ཉེ་བརྩེ་དང་།
 འཁོར་ལོ་སྒྲིམ་པ་དང་། གསང་བ་འདུས་པ་དང་། སྐྱེ་འཕྲུལ་བྱ་བ་དང་། རྩོམ་ལུགས་བཞི་དང་། རྩོམ་ལུགས་
 མཚན་དང་། རྩོམ་ལུགས་འགྲོ་དང་། མཁའ་འགྲོ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་གྱི་ལྷ་ལ་བཟུམ་དང་རྩོམ་
 དང་བརྩོན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་ཅོ་མཉམ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ།།

གལ་ཏེ་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་རང་སྤྱོད་མ་ཡིན་པར་གཞན་སྤྱོད་ཡིན་ན་དེ་ཉི་ཚེ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་ཡིན་
 པས་སྐྱེ་གསུམ་གྱི་དགྲི་ལུགས་སྐྱེ་འཕྲུལ་ཏེ། ཉི་ཚེ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་སྐྱེ་གསུམ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ་ཞེན། ཉི་ཚེ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། གལ་ཏེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས་སྤྱོད་ན་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་པར་འགྲུལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སྐྱེ་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་གཏོགས་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེན། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་མི་སྲིད་དེ་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་གཞི་ནི་སྲིད་དེ་ཚོས་ཉིད་དོ།། ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་པའི་གཞི་ནི་མི་སྲིད་དེ་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་
 དཔག་ཏུ་མེད་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་
 བྱི་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། གནས་ལུགས་ལ་ཚོས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཡང་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ།།

འདི་སའི་ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་ཅོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་དང་ཐ་དད་གཏན་མེད་
 དུ་འདོད་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཅོ་བོ་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་
 དགོངས་འགྲུལ་དུ། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་དག གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་
 ཉིད་དེ། གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་པ། དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན།¹⁷⁴ ཞེས་
 བདེན་གཉིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། ལུང་དེས་ནི་བདེན་
 གཉིས་ཅོ་བོ་གཅིག་པ་དང་ཅོ་བོ་ཐ་དད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཅོ་བོ་གྲུབ་ཀྱང་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཅོ་བོ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདི་ལས་གཞན་དུ་འཆད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་
 བདེན་ལུགས་གཉིས་དང་སྤྱོད་ལུགས་གཉིས་དང་སྤྱོད་ལུགས་གཉིས་དང་དེ་དག་མེད་པར་འདོད་ན་ཆད་
 པར་ལྷ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཏན་ནས་མ་སྤྱེད་པར་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་དུག་གིས་ལྷོས་པའི་བབ་
 ཚོལ་ཁོན་ཡིན་ནོ།། འདི་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་བར་ཡོད་དེ་འདིར་ཡི་གེ་མང་དུ་དོགས་ནས་
 མ་བྲིས་སོ།།

གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ལས་གྲོལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་བདེན་གཤེགས་སྤྱིར་པོ་མ་ཡིན་
 ཏེ། རི་རྒྱན་དུ། བཙུམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འདི་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྐབས་ལས་

མ་གྲོལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཞེས་བཞིན་འོ།¹²⁶ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣམ་དུ་འགའ་
 ཞིག་སེམས་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་གང་ཟག་སོ་སོ་རེ་རེའི་གནས་སྐབས་གསུམ་
 དུ་བྱུང་བར་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མ་དག་པ་དང་། མ་དག་པ་དག་པ་དང་། སྐན་ཏུ་རྣམ་དག་ཏུ་
 གསུངས་ཀྱང་། སྤྱིན་ཚོགས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བྱུང་བའི་རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གཅིག་ཏུ་
 དག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་གཅིག་ཏུ་མ་དག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དྲི་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་
 བྱུང་བར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་གང་ཟག་གི་དབང་གིས་འགའ་ཞིག་ལ་དྲི་བཅས་སུ་བཞུགས་
 པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འགའ་ཞིག་ལ་དྲི་མེད་དུ་བཞུགས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་
 མེད་དེ་སྤྱིན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་མཁའ་བཞིན་ཚོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
 དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་དོན་གཅིག་པར་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། བདག་གི་དབྱིངས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
 གངས་སུ་མུང་འདས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་ལ། བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་དང་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་ཀྱི་བ་
 རྣམ་གངས་སུ་ལང་ཀར་གཤེགས་པར་ཡང་གསུངས་ཤིང་། དོན་དམ་པའི་མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་བརྗོད་པའི་
 རྒྱུད་དུ་ཡང་། རྡོ་རྗེའི་སྣང་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣང་པོ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་
 པོ་རྣམས་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་གངས་སུ་གསུངས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོའི་མདོར་ཡང་། རྒྱལ་བ་
 དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་དང་རང་བྱུང་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་རྒྱ་དམི་ཟ་བའི་ཚོས་
 ཉིད་དང་ཚོས་ཀྱི་གཏེར་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་ཡུས་དང་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་
 མཉམ་པར་གཞག་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་དང་ཚོས་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་རིན་པོ་ཆེ་དང་རང་བཞིན་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོའི་རྣམ་གངས་སུ་
 གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་ལྔ་ཙམ་ལ་དུ་ཡང་། ཚོས་སྐྱུ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་
 མུང་འདས་ཆེན་པོ་རྣམས་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོའི་རྣམ་གངས་སུ་གསུངས་ལ། གཞན་དག་དུ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོན་གཅིག་ལ་མིང་གི་རྣམ་གངས་གང་དུ་བརྗོད་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

(4) དེ་ལྟར་དོན་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཡང་དག་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་རྒྱང་རྒྱལ།

དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟར་བས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་རྗེ་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མུང་འདས་ཆེན་པོར། རིགས་ཀྱི་སུ་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གང་བདག་ཡོད་པ་ལ་བདག་

མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་དང་། ཉག་པ་ལ་མི་ཉག་པར་ལྟ་བུ་དང་། མི་
 ཉག་པ་ལ་ཉག་པར་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་བ་ལ་མི་བདེ་བར་ལྟ་བུ་དང་། མི་བདེ་བ་ལ་བདེ་བར་ལྟ་བུ་དང་།
 ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་ལྟ་བུ་དང་། ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པར་ལྟ་བུ་
 དང་། མི་འགོག་པ་ལ་འགོག་པར་ལྟ་བུ་དང་། འགོག་པ་ལ་མི་འགོག་པར་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲིག་པ་ལ་མི་སྤྲིག་
 པར་ལྟ་བུ་དང་མི་སྤྲིག་པ་ལ་སྤྲིག་པར་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲིག་པ་ཡང་བ་ལ་ལྷི་བར་ལྟ་བུ་དང་སྤྲིག་པ་ལྷི་བ་ནི་
 ཡང་བར་ལྟ་བུ་དང་། ཐེག་པ་ལ་ཐེག་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་དང་། ཐེག་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐེག་པར་ལྟ་བུ་དང་།
 ལམ་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་པ་ལ་ལམ་དུ་ལྟ་བུ་དང་། བྱང་རྒྱུ་ཡང་དག་པ་ལ་ནི་
 བྱང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་དང་། བྱང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱང་རྒྱུ་བུ་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་བསྐྱེལ་ལ་ལྷག་
 བསྐྱེལ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་དང་། ལྷག་བསྐྱེལ་མ་ཡིན་པ་ལྷག་བསྐྱེལ་དུ་ལྟ་བུ་དང་། ཀྱུན་འབྱུང་ལ་ཀྱུན་
 འབྱུང་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་དང་། འགོག་པ་ལ་འགོག་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་དང་། བདེན་པ་ལ་བདེན་པ་མ་
 ཡིན་པར་ལྟ་བུ་དང་ཀྱུན་རྫོང་ལ་དོན་དམ་པར་ལྟ་བུ་དང་དོན་དམ་པ་ལ་ཀྱུན་རྫོང་བུ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུ་བས་སུ་
 འགོ་བ་ལ་རྒྱུ་བས་སུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུ་བས་སུ་འགོ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུ་བས་སུ་འགོ་བར་
 ལྟ་བུ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཡང་དག་པ་ལ་ནི་བདུད་གྱི་ཚིག་ཅེས་ཟེར་བ་དང་། བདུད་གྱི་ཚིག་ཡང་
 དག་པ་ལ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་ཞེས་ཟེར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་དུས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདོད་
 ཡོངས་སུ་ལྷ་ལས་འདའ་བའི་མདོ་འདི་གསུང་ངོ་།^{༡༡} །ཞེས་དང་།

རིགས་ཀྱི་བྱ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པ་སྟོང་པའོ། །དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་
 བྱི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་གཉིས་ཀ་མི་མཐོང་བའོ། །ཤེས་
 རབ་ཅན་གྱིས་ནི་སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་ཉག་པ་དང་མི་ཉག་པ་དང་ལྷག་བསྐྱེལ་བ་དང་བདེ་བ་དང་
 བདག་དང་བདག་མེད་པ་ཀྱུན་མཐོང་ངོ། །སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །མི་སྟོང་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་ལྷ་ལས་འདས་པའོ། །བདག་མེད་པའི་བར་དུ་འཁོར་བའོ། །བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
 ཡོངས་སུ་ལྷ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་མཐོང་ལ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་མི་མཐོང་བ་ནི་ལམ་
 དབུ་མ་ཞེས་མི་བྱ། ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་བར་དུ་མཐོང་ལ་བདག་མི་མཐོང་བ་ནི་ལམ་དབུ་མ་ཞེས་
 མི་བྱའོ། །ལམ་དབུ་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དོན་དེ་ལྟ་བུ་བས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་རང་
 བཞིན་ནི་ཉག་པ་མི་འགྱུར་ཞིང་འཕོ་བ་མེད་པ་སྟེ། མ་རིག་པས་ཁེབས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཏོ། །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་མཐོང་སྟེ། མི་སྟོང་པར་

མི་མཐོང་བ་ནས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་བར་དུ་མཐོང་སྟེ། བདག་ཉུ་མི་མཐོང་ངོ་། དེ་བས་ན་དོན་
དམ་པའི་སྟོང་བ་མ་ཐོབ་པོ། །དོན་དམ་པའི་སྟོང་བ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ལམ་དཔུ་མ་མི་སྟོད། ལམ་དཔུ་མ་
མེད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་མཐོང་ངོ་།¹¹⁰ །ཞེས་དང་།

རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གི་ས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་པ་མེད་པ། བདག་མེད་པ་བདེ་བ་
མེད་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་དང་། ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་པ་མེད་པ་བདག་
མེད་པ་བདེ་བ་མེད་པ། ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་མཐོང་
ངོ་། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བའོ། །ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ནི་དཀོན་མཚོག་གསུམ་སྟེ། ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་པ་བདེ་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་
མ་དག་པར་མཐོང་། ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མི་རྟག་པ། བདག་མེད་པ་བདེ་བ་མེད་པ་ཡོངས་
སུ་མ་དག་པར་མཐོང་སྟེ། དོན་དེ་ལྟ་བུས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་མི་མཐོང་ངོ་། །བྱང་རྒྱུ་བ་མེམས་
དཔའ་ས་བརྩ་བས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པ། བདག་མེད་པ་བདེ་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་
པར་མཐོང་ལ། ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་རྟག་པ་དང་བདག་དང་། བདེ་བ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པར་
སྟོགས་ཅིམ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། དོན་དེ་ལྟ་བུས་ན་བརྩ་ཆ་གཅིག་ཅིམ་མཐོང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་བཙོམ་ལྟ་
འདས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པ། བདག་མེད་པ་བདེ་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེད་པར་གཟིགས་
ལ། ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་པ་དང་། བདག་དང་བདེ་བ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པར་གཟིགས་ཏེ་དེ་ལྟ་
བུས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་རའི་འབྲས་བུ་བཞག་པ་ལྟར་གཟིགས་སོ། །དོན་དེ་ལྟ་
བུས་ན་དཔའ་བར་འགོ་བའི་ཉིང་འཛིན་ནི་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་བྱའོ།¹¹¹ །ཞེས་དང་།

བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཉུ་འདུ་ཤེས། བདག་ལ་བདག་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
གོ། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡང་བདག་ཡོད་པར་སྐྱ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་ཡང་བདག་ཡོད་པར་སྐྱ་སྟེ། འཛིག་རྟེན་
པ་དག་བདག་ཡོད་པར་སྐྱ་མོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ནི་བདག་མེད་པ་ལ་
བདག་ཉུ་འདུ་ཤེས་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཡོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནོ། །འཛིག་རྟེན་པ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ལ་བདག་མེད་ཅེས་སྐྱ་སྟེ། དེ་བས་ན་བདག་ལ་
བདག་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ།¹¹² །ཞེས་དང་། ལྷ་སྟེགས་ཅན་ཀྱི་ཚོས་ལ་ནི་ངེས་པར་བདག་མེད་
ངོ། །གང་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལྷ་མཐའ་ཡས་པ་ཐེ་ཚོམ་
ཀྱི་བྱ་བ་མེད་པ་མི་བྱེད་པ་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཞེས་བྱའོ།¹¹³ །ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་

འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པར་བལྟ་བ་དང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་
 ལྟ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟོང་པ་དང་། སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་བ་དང་བདེ་བ་
 མེད་པ་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དང་། ཚོས་ཐ་
 དད་པ་གཅད་དུ་རུང་བ་དང་ཚོས་ཐ་དད་པ་གཅད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ཚོས་ཐ་དད་པ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་།
 ཚོས་ཐ་དད་པ་རྐྱེན་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དང་ཚོས་ཐ་དད་པའི་རྐྱེན་ལས་འབྲས་བུ་ར་གྲུ་ར་པ་དང་ཚོས་ཐ་དད་པ་
 རྐྱེན་ལས་འབྲས་བུ་ར་གྲུ་ར་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་། །། ཞེས་དང་།

དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དག་སྟོང་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྟུལ་པ། ལེགས་པར་ཉོན་ལ་གིན་
 ཏུ་ཡིད་ལ་ཟུངས་ཤིག །ཁྱེད་ཀྱིས་མི་ར་རོ་བ་ལ་དཔེ་བླངས་པ་ནི་ཚིག་དང་འབྲུ་ཅམ་ཤེས་པར་ཟད་ཀྱི་དོན་
 བེ་མ་རྟོགས་སོ། །དེ་ལ་དོན་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞེན། དཔེར་ན་མི་ར་རོ་བས་ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་པ་མི་འཁོར་བ་
 འཁོར་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་འདྲ་བར། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་མ་རིག་
 པས་ཡོངས་སུ་ཁེབས་པས་ན་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། བདག་ལ་བདག་མེད་པར་འདུ་ཤེས། རྟག་
 པ་ལ་མི་རྟག་པར་འདུ་ཤེས། ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འདུ་ཤེས། བདེ་བ་ལ་སྐྱག་བསྐྱེལ་
 བར་འདུ་ཤེས་ཏེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་ཡོངས་སུ་ཁེབས་པས་དེ་འདྲ་བར་འདུ་ཤེས་མོད་ཀྱི། དོན་ཁོང་
 ཏུ་མ་རྒྱུད་པས་མི་ར་རོ་བ་དེ་འཁོར་བའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འཁོར་བར་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ།།
 བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །རྟག་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །བདེ་བ་
 བེ་སྐྱེ་བར་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་ཚོས་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ཅི་འདི་ཕྱིར་
 དག་སྟོང་ཁྱེད་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ར་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ན་འཁོར་རོ་ཞེས་སྟེ། ཁྱེད་སྐྱེ་བ་ལྟར་
 ན་བདག་གུང་མི་རྟག་པ་དང་སྐྱག་བསྐྱེལ་བ་དང་བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
 བེ་ཡང་དག་པར་དོན་མེད་དོ། །ནན་ཏན་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་དོན་མེད་པས་དེ་མ་ཡིན་པ་
 ནན་ཏན་བྱེད་པའི་ཚོས་གསུམ་པོ་ལས་ལྷག་པ་ངས་བཤད་པར་བྱའོ། །སྐྱག་བསྐྱེལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པ་
 དང་བདེ་བ་ལ་སྐྱག་བསྐྱེལ་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གི་ཚོས་སོ། །མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་།
 རྟག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་འཛིན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གི་ཚོས་སོ། །བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་།
 བདག་ལ་བདག་མེད་པར་འཛིན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གི་ཚོས་སོ། །ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པར་
 འཛིན་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འཛིན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ཡོག་གི་ཚོས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་ཡོག་

གི་ཚོས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་ནི། ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བའམ་ཉན་བྱ་བར་གང་ཟག་གིས་མི་ཤེས་སོ།¹¹⁶ །ཞེས་
དང་།

འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པ་ཡང་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་ནི་
བརྗོད་དུ་ཡོད་ལ་དོན་མེད་པ་ལོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་བརྗོད་དུ་ཡང་ཡོད་ལ་དོན་ཡང་ཡོད་དོ། །དེ་
ཅིའི་སྤྱིར་ཞེན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚོས་ནི་སྤྱིར་ཅི་ལོག་བཞི་དང་བཅས་པས་དོན་མི་རྟོགས་སོ། །དེ་རི་ལྷ་ཞེན།
འདྲ་ཤེས་སྤྱིར་ཅི་ལོག་དང་སེམས་སྤྱིར་ཅི་ལོག་དང་ལྷ་བ་སྤྱིར་ཅི་ལོག་དང་། སྤྱིར་ཅི་ལོག་གསུམ་གྱིས་
འཇིག་རྟེན་བའི་བདེ་བ་ལ་སྐྱབ་བསྐྱལ་དུ་ལྷ། རྟག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་ལྷ། བདག་ལ་བདག་མེད་པ་ལྷ།
ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་ལྷ་སྟེ་སྤྱིར་ཅི་ལོག་ཅེས་བྱའོ། །སྤྱིར་ཅི་ལོག་པས་ན་འཇིག་རྟེན་
པས་ནི་ཚིག་ཏུ་སྐྱབ་བཤེས་གྱི་དོན་མི་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་དོན་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞེན། བདག་མེད་པ་ནི་འཁོར་བ་
ཞེས་བྱའོ། །བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལོ། །མི་རྟག་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སོ། །
རྟག་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་གྱི་སྟེའོ། །སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་ནི་སྐྱེ་གསལ་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །བདེ་བ་
ནི་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་འཕྲུལ་ལས་འདས་པ་ལོ། །ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་ནི་འདུས་བྱས་པའི་ཚོས་སོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་
ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གྱི་ཡང་དག་པའི་ཚོས་ཡིན་ཏེ་དེ་བས་ན་སྤྱིར་ཅི་མ་ལོག་
པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྤྱིར་ཅི་མ་ལོག་པས་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡང་ཤེས་ལ་དོན་ཡང་ཤེས་སོ། །གང་ཞིག་སྤྱིར་
ཅི་ལོག་བཞི་པོ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་འདོད་ན་དེ་ལྷ་ལའི་རྩལ་དུ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་ཡོངས་སུ་
དག་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སོགས་དང་། ལྷའི་རྒྱ་བས་བསྐྱར་པའི་སྤྱང་འདས་ཚེན་པོར། ཡང་དེའི་ཚེ་
བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྷ་བྱངས་ཤིང་རྩལ་འབྲིམས་དང་གོ་ཆ་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་དགོ་བསྟེན་འོད་ཀྱི་མ་
མེད་པར་གྲགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་དགོ་བསྟེན་གང་གྱའི་ཡུང་གཉིས་གྱི་བྱེ་མ་སྟེང་ཐམས་ཅད་ཟུང་
དང་ཟུང་དུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་གསུམ་སྟེ། སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་དང་བདེ་བ་དང་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་
བདག་ཡོད་པ་དང་བདག་མེད་པ་དང་སྟོང་བ་དང་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་དང་དེ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པ་
དང་སྐྱབས་དང་སྐྱབས་མ་ཡིན་པ་དང་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མེད་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་བརྟན་པ་
མ་ཡིན་པ་དང་ཞི་བ་དང་ཞི་བ་མ་ཡིན་པ་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་ཐེར་ཟུག་དང་ཐེར་ཟུག་མ་
ཡིན་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་འཕྲུལ་ལས་འདས་པ་དང་ཡོངས་སུ་སྐྱེ་འཕྲུལ་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཁྱད་པར་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཤེས་པར་འདོད་པ་གསུམ་སྟེ།¹¹⁷ །ཞེས་དང་།

ཁྱེད་སློང་པ་དང་སློང་པ་མ་ཡིན་པའམ། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པའམ། སྐབས་དང་སྐབས་མ་ཡིན་པའམ། འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བའམ། རྟེན་དང་རྟེན་མ་ཡིན་པའམ། ཐེར་ཟུག་དང་ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པའམ། བརྟན་པ་དང་བརྟན་པ་མ་ཡིན་པའམ། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པའམ། ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའམ། བདེན་པ་དང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པའམ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པའམ། གསང་བ་དང་གསང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་དང་གཉིས་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་རྣམ་པ་དུ་མ་དག་ལ་སོམ་ཉིའམ། ཡིད་གཉིས་སམ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ཅི་དང་ཅི་ཡོད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ཞུས་ཤིག་དང་ཐམས་ཅད་གཅོད་པར་བྱའོ། །བདུད་རྩི་འི་མཚོག་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་བརྟན་པར་བྱ་ཉེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བྱའོ་།། ཞེས་སོགས་དང་།

རྒྱ་དུ་གྲུ་མའི་འགྲེལ་བར། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་ལ་བརྟུན་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདི་ལྟ་ཉེ། དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་རྟག་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལས། སྤྱིར་ཉེ་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལས་བསྐྱོག་ནས་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་སྐྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་བདེ་བར་བསྐྱོད་པར་བྱ་བ་ལས། སྤྱིར་དེ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལས་བསྐྱོག་ནས་སྐྱུག་བསྐྱེད་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་བསྐྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་བདག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལས་སྤྱིར་དེ་ལ་བདག་གི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལས་བསྐྱོག་ནས། བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་གཙང་བར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལས་སྤྱིར་དེ་ལ་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལས་བསྐྱོག་ནས་མི་གཙང་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གངས་འདིས་ཞི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་བ་དང་འགལ་བའི་ལམ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར། མཚོག་ཏུ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་སྐྱུག་པའི་མཚོན་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ། མི་རྟག་པ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་སྐྱུག་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་ཡོངས་སུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཚེན་པོའི་མདོར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྗེས་ཀྱི་རྩའི་ཚོར་བའི་དབུས་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་ཏེ། འདི་ལྟ་ཉེ། དག་སྟོང་དག་དབེར་ན་སོ་གའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་སྐྱེ་བོ་དག་ཞུས་རས་བཅིངས་ཏེ། རང་རང་གི་རྒྱན་དང་ཉེ་བར་སྟོད་པ་དག་གིས་རྒྱལ་ལྗེའོ། །དེ་ནས་དེར་གཅིག་གིས་རིགས་དང་ལྡན་པའི་ཚོར་བའི་རྒྱུ་རྩའི་ནང་དུ་བཞག་པ་

དང་། དེ་ནས་བེ་རྩུ་དེའི་དོན་དུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱན་བཞག་ནས་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏོ། །རྗེས་གི་རྒྱ་དེ་
 ཡང་ལོར་སུའི་མཐུས་ལོར་སུའི་ལོད་དང་ལྷ་བར་སྣང་ངོ། །དེ་དག་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་རྒྱ་དེ་མཐོང་ནས། ཨེ་
 མའོ་ལོར་སུའི་སྣམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་ཞུགས་སོ། །དེ་ནས་དེ་ན་ཡོད་པའི་གསེག་མའམ་གྱི་
 མོ་དེ་དག་ལ་ལོར་སུའི་སྣམ་ནས་བསྐྱེད་ལྟེ་བདག་གིས་ལོར་སུའི་སྣེད་དོ་སྣམ་ནས་སྣང་ངོ། །ལྷུང་ནས་ཀྱང་རྗེས་
 སུའི་འགྲམ་དུ་བལྟས་པ་ན་འདི་ནི་ལོར་སུའི་མ་ཡིན་ལོ་སྣམ་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། དེ་ནས་དེ་ལ་
 ཐབས་མཁས་ཤིང་ཡིད་གཞུངས་པ་གཅིག་གིས་ལོར་སུའི་ཡང་དག་པ་རྙེད་པར་གྱུར་ཏོ། །དག་སྡོང་དག་དེ་
 བཞིན་དུ་ལོར་སུའི་ཚོས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་མི་ཤེས་པ་ཁྱེད་གྱིས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཐམས་ཅད་སྟུག་
 བསྐྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མི་སྟུག་པའོ་ཞེས་འདྲིན་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 བསྐྱོམས་ཤིང་། བསྐྱོམས་པ་མང་དུ་བྱས་ཤིང་མང་དུ་བྱས་པས་ཉེ་བར་གཞག་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་མེད་
 ཏོ། །དག་སྡོང་དག་དེའི་ཕྱིར་རྗེས་ཤིང་གི་གསེག་མ་དང་གྱོ་མོར་རྣམ་པར་གནས་པ་ལྟར་མི་འགྱུར་བར་ཁྱེད་ཅག་
 ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱིས་ཤིག །དག་སྡོང་དག་ཁྱེད་གྱིས་གང་དང་གང་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་ཐམས་
 ཅད་སྟུག་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་ཐམས་ཅད་མི་གཙང་བའོ་ཞེས་འདྲིན་པ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་བསྐྱོམས་ཤིང་བསྐྱོམས་པ་མང་དུ་བྱས་པ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ལ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་དང་བདག་དང་སྟུག་པ་
 ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་རྒྱས་པར་ཚོས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་བརྒྱམས་ཏེ།
 ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ཏུ་གྱུར་པ་བསྟན་པ་ནི་མདོ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སྣོང་པ་ཉིད་ལས་སེམས་
 རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ནི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་སྣོང་པ་ཉིད་
 གྱི་དོན་གྱི་རྒྱལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤིང་པོ་ལས་ཉམས་པ་དག་ལ་བརྗོད་དོ། །༡༡༦། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༣) བཤད་པའི་དོན་བསྐྱེད་ཉེ་གདམས་ཤིང་སྣོན་ལམ་གདབ་པ།

དེ་ལྟ་བུ་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་རྣམ་པར་དག་པས་ནི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་
 པ་དང་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་རྟོགས་དགོས་ཏེ་དོན་དང་མཐུན་པར་རྟོགས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དོན་ནི་བདེན་པ་གཉིས་དང་འཁོར་འདས་གཉིས་དང་། བདེ་གསེགས་སྤོང་པོ་དང་གློ་སུར་
 སྲི་མ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་གནས་པ་སྟེ། འགའ་ཞིག་ནི་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་
 བསྐྱེད་པ་དང་སྣོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་དང་མི་གཙང་བ་ལ་སོགས་པར་གནས་ལ། འགའ་ཞིག་ནི་དེ་
 རྣམས་ལས་བསྐྱོག་པར་ཡང་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་སྣོང་གཞན་སྣོང་དང་། རང་བྱུང་གཞན་བྱུང་དང་།

རང་རིག་གཞན་རིག་དང་། རང་རིག་ལ་ཡང་རྣམ་ཤེས་རང་རིག་དང་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་དང་། ཡེ་ཤེས་རང་
 རིག་ལ་ཡང་རང་བྱུང་གཞན་བྱུང་ངམ་འགོ་ག་བདེན་ཡེ་ཤེས་དང་ལམ་བདེན་ཡེ་ཤེས་སམ་ཡང་དག་ཡེ་
 ཤེས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རང་རིག་གམ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་གྱི་རང་རིག་གི་
 བྱུང་པར་དང་། ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་མི་གཅིག་དང་། རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་གཅིག་མི་གཅིག་དང་། གཟུང་
 བ་དང་འཛིན་པ་གཅིག་མི་གཅིག་དང་། སྲིད་གསུམ་གཅིག་མི་གཅིག་དང་། སྲིད་གསུམ་སྐྱེ་འཛིག་ཡོད་
 མེད་དང་། སྲིད་གསུམ་སྐྱེ་ཅིག་ལས་འདས་མ་འདས་དང་། ཀྱུན་ནས་དྲངས་པ་ཡིན་མིན་གྱི་སྲིད་གསུམ་
 དང་། སངས་རྒྱལ་སམ་ཚོས་སྐྱེ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁམས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་དབྱེར་ཡོད་
 དབྱེར་མེད་དང་། བདེན་བཞི་དབྱེར་ཡོད་དབྱེར་མེད་དང་། སྐྱེ་གསུམ་དབྱེར་ཡོད་དབྱེར་མེད་དང་། འཁོར་
 འདས་དབྱེར་ཡོད་དབྱེར་མེད་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དབྱེར་ཡོད་དབྱེར་མེད་དང་། གཞི་འབྲས་དབྱེར་ཡོད་དབྱེར་
 མེད་དང་། གཟུང་འཛིན་དབྱེར་ཡོད་དབྱེར་མེད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་ཡོད་དབྱེར་མེད་དང་། རྟེན་
 དང་བརྟེན་པ་དབྱེར་ཡོད་དབྱེར་མེད་དང་། བརྗོད་བྱ་བརྗོད་བྱེད་དབྱེར་ཡོད་དབྱེར་མེད་དང་། དབྱུངས་
 དང་གསལ་བྱེད་དབྱེར་ཡོད་དབྱེར་མེད་དང་། སུང་པོ་ཁམས་སོགས་དབྱེར་ཡོད་དབྱེར་མེད་ལ་སོགས་པ་
 དང་། འགལ་འདུས་སྐྱོན་ཡོད་སྐྱོན་མེད་དང་། དངོས་འགལ་ལ་སུང་གསུམ་ཡོད་མེད་དང་། གནས་ལུགས་
 ལ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ལས་འདས་མ་འདས་དང་། རྣམ་ཤེས་གྱི་ཚོས་ལས་
 འདས་མ་འདས་དང་། སྐྱེ་ཅིག་གི་ཚོས་ལས་འདས་མ་འདས་དང་། རྟོག་གཉེན་ཚོས་ལས་འདས་མ་འདས་
 དང་། འཛིག་རྟེན་དཔེ་ལས་འདས་མ་འདས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་དང་། རང་བཞིན་གཏུག་མ་དང་
 བཅོས་མ་སྐོ་བྱུང་པའི་བྱུང་པར་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་གཉེན་པོས་དག་
 པར་བྱས་པའི་བྱུང་པར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྲལ་བ་དང་གཅོད་པ་དང་། ཞིབ་དང་དབེན་པ་དང་། འགགས་
 པ་དང་སྤངས་པ་དང་། ཟད་པ་དང་རུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གཉིས་གཉིས་སུ་གནས་
 པ་དང་། དེ་ལྟར་སྤངས་པ་དང་གནད་གཅིག་པའི་རྟོགས་པ་ལ་ཡང་རྒྱལ་གཉིས་གཉིས་སུ་གནས་པ་དང་།
 རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་པར་གསུངས་པ་ལ་གང་མེད་པ་དང་དེའི་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་དང་།
 བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་དང་གསོ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་གང་མེད་པ་དང་དེའི་
 ལྷག་མ་གང་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྐྱོས་པ་མེད་པ་
 དང་། མཐའ་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དག་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་གང་མ་སྐྱེས་
 པ་ནས་གང་དང་བྲལ་བའི་བར་དང་། དེའི་གཞི་འམ་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་དང་། དབུ་མ་ལ་སྐྱང་

བཅས་སྤྱང་མེད་གྱི་བྱང་པར་དང་། སེམས་ཅམ་ལ་དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་རང་བཞིན་བཅོས་མ་གཏུག་མ་གྲོ་
 བྱར་བའི་བྱང་པར་དང་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་མེད་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་དང་། གནས་གྱུར་པ་ལ་གྱུར་ཚུལ་གྱི་
 བྱང་པར་དང་། ལྷོང་པ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དམ་རང་གི་དངོས་པོ་
 དང་གཞན་གྱིས་དངོས་པོས་སྤོང་པ་ཉིད་གྱི་བྱང་པར་དང་། མི་ལམ་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་དང་འབྲེ་བར་གསུངས་
 པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་འབྲེ་ཚུལ་དང་དོན་དམ་འབྲེ་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་དང་། བམ་མཁའ་དང་འབྲེ་བར་གསུངས་པ་
 ལ་ཀུན་རྫོབ་འབྲེ་ཚུལ་དང་དོན་དམ་འབྲེ་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་གྲོ་བྱར་བྱི་
 མ་མེད་ཚུལ་དང་བདེ་བཞེགས་སྡིང་པོ་ལ་མེད་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་དང་། ཡོད་མེད་ལས་འདས་པར་ཡང་
 གསུངས་ལ་ཡོད་པར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། རྟག་ཆད་ལས་འདས་པར་ཡང་གསུངས་ལ་རྟག་པར་ཡང་
 གསུངས་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་ཡང་གསུངས་ལ་རང་བཞིན་སྣུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་གསུངས་པ་
 དང་། དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་ཡང་གསུངས་ལ་དོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་ཡོངས་སྐྱེ་བྱུབ་པར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། འདུས་
 མ་བྱས་སུ་ཡང་གསུངས་ལ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་གཤམ་འདས་པར་ཡང་གསུངས་པ་དང་།
 ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་སུ་ཡང་གསུངས་ལ་ཚོས་གང་ཡང་མི་གནས་པར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པར་ཡང་གསུངས་ལ་ཚོས་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་། རྟེན་དང་
 བརྟེན་པར་ཡང་གསུངས་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་མེད་པར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། བདག་མེད་པར་ཡང་
 གསུངས་ལ་བདག་ཡོད་པར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། ལྷོང་པར་ཡང་གསུངས་ལ་མི་སྤོང་པར་ཡང་གསུངས་པ་
 དང་། ཡོད་པར་ཡང་གསུངས་ལ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། སྐྱེ་བར་ཡང་གསུངས་ལ་མི་སྐྱེ་བར་ཡང་
 གསུངས་པ་དང་། འགགས་པར་ཡང་གསུངས་ལ་འགགས་པ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། འགྱུར་བར་
 ཡང་གསུངས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། སྐྱོས་པར་ཡང་གསུངས་ལ་སྐྱོས་པ་མེད་པར་
 ཡང་གསུངས་པ་དང་། སྐྱོ་བསྐྱེ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་ལ་སྐྱོ་བ་དང་བསྐྱེ་བར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། དབྱེ་
 བ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་ལ་དབྱེ་བ་མང་པོར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ཡང་
 གསུངས་ལ་དམིགས་པ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་སྤྱང་བར་ཡང་གསུངས་
 ལ་མི་སྤྱང་བར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་པ་རིག་པར་ཡང་གསུངས་ལ་རྣམ་པ་རིག་མེད་པར་ཡང་གསུངས་
 པ་དང་། ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་ལ་ཡོད་པར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་དན་ལས་
 འདས་པ་མེད་པའམ་མི་བདེན་པར་ཡང་གསུངས་ལ་ཡོད་པའམ་བདེན་པར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། འབྲས་
 སུ་ཐོབ་པར་ཡང་གསུངས་ལ་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་པ་དང་། ཚོས་བྱར་ཡོད་ཀྱང་གསུངས་ལ་བྱར་

མེད་ཀྱང་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པ་འགལ་འགལ་འབྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པར་
 རྒྱབ་པ་དང་། ཀུན་གཞི་ལ་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་ཤེས་སུ་འབྱེད་པའམ་སྤྱད་གཞི་དང་སྤྱད་བྱར་འབྱེད་པ་དང་།
 རིགས་ལ་ཡོད་པ་དོན་དམ་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་དང་། མེད་པ་ཀུན་ཚོ་བ་རྒྱས་པའི་རིགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་།
 ལམ་ལ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་དང་། ཉེ་རིང་དང་མཉམ་རྗེས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་དང་། འབྲས་བུ་ལ་
 བྲལ་འབྲས་སྤྱིད་འབྲས་རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་ཚོས་སྤྱད་ཀུན་ཚོ་བ་གསུགས་སྤྱི་བྱུང་པར་དང་། སྤང་
 བྱའམ་སྤྱད་བྱ་ལ་ཀུན་བརྟགས་ལྟན་སྤྱེས་དང་། ཉོན་སྤྱི་བ་ཤེས་སྤྱི་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་དང་། དེདག་
 སི་རྩ་བ་དང་། བཞེན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་མཉམ་བཞག་གི་ཤེས་རབ་དང་། རྗེས་སོ་བ་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་དང་། དེདག་གི་གནད་དམ་རྩ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་དང་།
 བཞི་དང་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་། སྤྱད་གཞི་སྤྱད་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱད་པམ་འབྲས་སྤྱོད་མཁུ་སྤྱོད་རྩལ་གྱི་
 བྱུང་པར་དང་། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་ལྟ་སློམ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་བྱུང་དོན་དང་དེས་དོན་དང་ཐུན་མོང་དང་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་པར་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་། བཀའ་འཁོར་ལོ་གསུམ་
 དང་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་། ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་དང་། ལྷ་དང་འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་མདོ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་
 རྩལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་དང་བྱུང་པར་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གནས་རྩལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལེགས་
 པར་རྟོགས་ན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་དེར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་མདོ་རྒྱད་ཟབ་
 མོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ནམ་དུ་ཡང་
 མི་འབྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་མར་རྣམ་པར་སྤྱེ་སྟེ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཙབ་ཀྱང་མཉམ་
 གཞག་ཟབ་མོའི་སྐབས་སུ་འོ་རྟོག་མེད་སྤྱོད་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་འཛོག་དགོས་ཤིང་། སྤོགས་སྤྱོད་པ་
 དང་དམ་ཚིག་གི་ཚོགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་ཚང་དགོས་ཏེ། ལོགས་ཤིག་ཏུ་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།
 གནས་ལུགས་འབྲུལ་ལུགས་ཇི་བཞིན་ལེགས་རྟོགས་ནས། །འབྲུལ་བ་བརྒྱོག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་
 མཚོག་གུར་པ། །བེན་ཏུ་དག་པའི་ལྟ་སློམ་སྤྱོད་པ་རྣམས། །བདག་གཞན་ཀུན་གྱིས་ལྷུང་དུ་རྫོགས་བྱེད་ཤོག།
 རྣམ་དག་ལེགས་པའི་ལམ་གྱི་སྐབས་སོ།། ༥༥

འབྲས་བུའི་སྐབས།

ག ལམ་གྱི་བྲལ་བ་དང་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་པ། ལོ་ལ་གསུམ།

༡ ཐོག་ཚེན་འབྲས་བུ་སྦྱིར་བརྟན་པ།

དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྷ་སྒོམ་སྦྱོང་པས་ལམ་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་སྤང་བ་བྱསྦྱིབ་པ་
 གཉིས་ཟད་པ་ལས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱལ་འཕྲོ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་དུ། དཀའ་སྦྱོང་དཔག་མེད་བརྒྱ་ཕྱག་
 དང་། །དཔག་མེད་དགོ་བ་བསགས་པ་དང་། །དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དུས་དང་ནི། །དཔག་མེད་སྦྱིབ་པ་ཟད་
 པའི་ཕྱིར། །སྦྱིབ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མེད་པ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུམ་ཉིད་འཕྲོ་བ། །རིག་ཚེན་སྦོང་ནི་བྱེད་པ་ལྟར། །
 སངས་རྒྱལ་ཉིད་ནི་ཡང་དག་བརྟན། །དཔ་བརྒྱལ་མུང་བྱུང་དཀའ་སྦྱང་དགོ་ཀུན་བསགས། །སྐལ་མཚོག་
 དུས་རིང་འགོ་བའི་སྦྱིབ་ཀུན་ཟད། །སར་གཏོགས་སྦྱིབ་པ་ལྷ་བཅོམ་སངས་རྒྱལ་ཏེ། །དེ་ནི་མཐུ་ཚེན་རིག་
 ཚེན་སྦོང་བྱེད་པའོ།^{༡༠} །ཞེས་དང་། གང་ལ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པའི་ས་བོན་དུས་རིང་རྟག་ལྡན་པ། །
 སྤོང་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཚེ་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཅོམ་གྱུར་ཅིང་། །གནས་གྱུར་ཚོས་དཀའ་ཡོན་ཏན་མཚོག་
 རབ་ལྡན་པ་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱལ་ཉིད། །དེ་ནི་མི་རྟོག་རབ་དག་ཤིན་ཏུ་ཡུ་ལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱིས་
 འཕྲོ་བ།^{༡༡} །ཞེས་དང་། རྒྱུད་སྲ་མར་ཡང་། རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་གང་ཡིན་ཉི་དང་མཁའ་
 བཞིན་སྟོ་བུར་གྱི། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་ཚོགས་སྟུག་པོའི་སྦྱིབ་པ་ཡིས་ནི་བསྦྱིབས་གྱུར་པ། །དྲི་མེད་
 སངས་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་རྟག་བརྟན་གསལ་བྱུང་བྱུང་སངས་རྒྱལ་ཉིད། །དེ་ནི་ཚོས་ལ་མི་རྟོག་རྣམ་འབྲེད་
 ཡེ་ཤེས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཕྲོ་བ། །སངས་རྒྱལ་ཉིད་ནི་དབྱེར་མེད་པ། །དག་པའི་ཚོས་གྱིས་རབ་བྱེད་པ། །
 ཉི་མཁའ་བཞིན་དེ་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ།^{༡༢} །ཞེས་དང་། ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་
 མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །གཉིས་མེད་གསུམ་བུལ་དྲི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་
 ཡིན་རྟག་གནས་པ། །མཉམ་པར་གཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །གཞལ་མེད་གང་གའི་བྱེད་པ་ལས་
 འདས་པ། །བསམ་མེད་མཉམ་མེད་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲི་མེད་དབྱིངས་དེ་
 བོ། །བག་ཚགས་བཅས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྤངས་པའོ། །སྤྱ་ཚོགས་དམ་ཚོས་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྐྱུས། །
 འགོ་བའི་རྣམ་གྲོ་དོན་སྦྱིབ་ལ་བརྟེན་པ། །མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བའི་རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། །སྤྱ་ཚོགས་
 དངོས་དང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། །འཇིག་རྟེན་ནི་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། །རབ་ཏུ་སྦྱིབ་དང་ལུང་རྟོན་
 རྒྱ་ཡི་གཟུགས། །གང་ཡིན་དེ་ཡང་འདིར་ནི་རྟག་གནས་ཏེ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་

བཞིན་ནོ།¹⁴¹ །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དོ་མཚར་མདུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་
དང་ཡོན་ཏན་དང་ཕྱིན་ལས་ལུག་སྐྱུ་མཚོགས་པ་དང་། ཚད་མེད་ཅིང་གཞལ་ཏུ་མེད་ལ་དབག་ཏུ་མེད་པའི་
བདག་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་དབག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་
ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་དགའི་འབྱུང་གནས་དམ་པ་ཡིན་ནོ།།

༡ དེ་ཡི་དོན་རྒྱུས་པར་བཤད་པ། འདི་ལ་དྲུག

༡) ཤིན་ཏུ་དོ་མཚར་པའི་སྐྱུ་སྐྱེ་ཚོགས་བཤད་པ།

<༡> གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་སྐྱུ་གཅིག་ཏུ་བབས་རྒྱུ་ལ།

དེ་ལ་སངས་རྒྱུས་བཙུག་པོ་མ་ལྟར་འདས་ཀྱི་སྐྱུ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་ལ་སོགས་
པར་གང་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བདེན་གཉིས་རྣམས་དབྱེ་ཤེས་ན་སྤྱི་བའི་བཀའ་ལ་མི་མོངས་པར་
འབྱུང་རོ། །འདིར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱུ་གཅིག་ཉིད་ཏུ་ཟད་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྐྱུ་སྐྱེ། ལྷ་རན་
འདས་པ་བདེན་གཅིག་སྤྱི་ལོ།¹⁴² །ཞེས་དང་། གང་བྱང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ།¹⁴³ །ཞེས་
དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པ། །འདི་ལྟར་ཚོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ།¹⁴⁴ །ཞེས་ཚོས་དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱུ་
མ་གཏོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། གཅིག་སྤྱི་བའི་
མཐེགས་དོ་རྗེའི་བདག་¹⁴⁵ །ཅེས་དང་། བདེན་པ་གཅིག་སྐྱེ་གཉིས་པ་མེད།¹⁴⁶ །ཅེས་དང་། བདེན་པ་ནི་
གཅིག་སྤྱི་བའི་གཉིས་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ། འདི་ལྟ་སྐྱེ། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལོ།¹⁴⁷ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་གང་
གསུངས་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་ལ་བདེན་པ་གཅིག་སྤྱི་བའི་དམ་པའི་བདེན་པ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་སྐྱེ་དཔེ་
རྒྱ་མེད་པ་དང་འབའ་ཞིག་པ་དང་ཚོས་ཉིད་ཏུ་མ་རོ་གཅིག་པ་དང་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་སྐྱེའོ།།

<༢> བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ།

དེ་ལ་སྐྱུ་གཉིས་ནི་དོན་དམ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་ཀྱུན་རྫོབ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱུ་སྐྱེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་ལུག་
སྐྱུ་མཚོགས་པའི་གནས་སོ། །དེ་ཡང་། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐྱུ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀྱུན་
རྫོབ་སྐྱུ་ཉིད་དེ། །བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་ལུའི། །ཡོན་ཏན་དེའི་བདུག་ཅུ་བཞི་འདི་དག །བདག་
ཉིད་ཀྱི་ནི་འབྱོར་པའི་གནས། །དམ་པའི་དོན་གྱི་སྐྱུ་ཡིན་ཏེ། །དང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་ཡི་སྐྱུ། །པ་རོལ་ལུག་
སྐྱུ་མཚོགས་པའི་གནས། །དང་བོའི་སྐྱུ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྟན། །གཉིས་

པ་སྐྱེས་བུ་ཚེན་པོའི་མཚན། །རྣམ་སྤྲིན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྷན།^{༡༠༠} །ཞེས་བྲལ་འབྲས་ཚོས་སྐྱེ་གང་ཡིན་པ་
 འཇུག་མེད་ཡོངས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་ཚང་བ་དང་།
 བསྐྱེད་འབྲས་གཟུགས་སྐྱེ་གང་ཡིན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པ་ལ་
 བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཚན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གིས་ནི་ཁ་ཅིག་ཚོས་སྐྱེ་འང་
 བསྐྱེད་འབྲས་ཀྱི་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གཟུགས་སྐྱེ་འང་བྲལ་འབྲས་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་བསལ་
 བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་གསུམ་ལ་འཇུག་པའི་མདོར་ཡང་། སྤང་པོར་བཅས་པའི་མྱ་ངན་འདས། །སྤང་སྐྱེ་གཉིས་ལ་
 བཞག་པ་ཡིན། །སྤང་པོ་ཀྱན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སྤང་པོ་མེད།^{༡༠༡} །ཅེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁ་
 ཅིག་ཚོས་སྐྱེ་འང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དང་པོ་ནས་མེད་པར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གཟུགས་སྐྱེ་འང་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ལ་དང་པོ་ནས་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་ཏེ། གཏེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་
 དུ།^{༡༠༢} །ཞེས་སོགས་སྐྱེ་ཚེར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

<༡> བདེན་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་སྐྱེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ།

དེ་ལ་སྐྱེ་གསུམ་ནི། ཚོས་དང་ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པ་དང་སྐྱེ་ལ་བའི་སྐྱེ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་གས་
 བསྐྱེས་པའོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་དབྱེ་བ། །རང་བཞིན་ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པ་དང་། །གཞན་ནི་
 སྐྱེ་ལ་བའི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། །དང་པོ་གཉིས་པོའི་རྟེན་ཡིན་ནོ།^{༡༠༣} །ཞེས་དང་། སྐྱེ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱུན་ཀྱི།
 སྐྱེ་བསྐྱེས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་གསུམ་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི། །དོན་འདི་རྟེན་དང་བཅས་པར་བརྟན།^{༡༠༤} །
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་མདོ་སྟེང་རྒྱན་དང་གསེར་འོད་དམ་པ་ལ་སོགས་པར་རབ་ཏུ་གསལ་བ་སྟེ་དོན་དམ་
 ཀྱི་སྐྱེ་གཅིག་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་སོ། །འོག་མིན་གྱི་ཕོ་བྲང་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་བའི་
 སེམས་ཀྱི་མདོར་ཡང་། སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱུན་གྱི་ཡོན་ཏན་
 འདུས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་ཐ་མི་དད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འོ། །
 དེའི་ཕྱིན་བསྐྱབས་ལས་བྱུང་བ་དེའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཡོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་འོ། །དེའི་ཕྱིན་རྒྱབས་ལས་
 དེས་པར་འབྱུང་བ་གཏུ་ལ་བྱ་ལ་རི་ལྟར་མོས་པ་འབྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་ལ་བའི་སྐྱེ་ཡིན་ནོ།^{༡༠༥} །ཞེས་སོ། །མདོན་
 རྫོགས་རྒྱན་དུ། རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱེ་ལ་པའི། །ཚོས་སྐྱེ་མཚན་པ་
 དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་གཚོད།^{༡༠༦} །ཅེས་པའི་དོན་འཕགས་པ་རྣམ་ཤོ་ལ་སྟེ་ལ་སོགས་
 པ་སྐྱེ་གསུམ་ཡིན་པར་བཞེད་ཅིང་། གཞན་དག་ནི་སྐྱེ་བཞི་ཡིན་པར་ཡང་བཞེད་ལ། རང་གི་ལྟ་བུའི་འདོད་

པ་མདོར་བརྟན་པར་ཡང་། སྐྱབ་ཞིའི་སྐྱབས་དང་སྐྱུར་བར་མདོན་མོད་ཀྱི། འོན་དམ་གྱི་སྐྱུ་ལ་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་
 དང་ཚོས་སྐྱུར་མ་ཕྱེ་བ་དང་། ཕྱེ་བའི་བྱུང་པར་ཅམ་དུ་ཟད་པས། གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པར་གསལ་
 ལོ། །དེ་ལྟར་སྐྱུ་གསུམ་མམ་སྐྱུ་བཞི་གང་ལྟར་བཞག་ཀྱང་། གཞུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཅི་ཀྱུན་རྫོབ་བདའི་སྐྱུ་ཉེ་དོན་
 དམ་གྱི་སྐྱུ་གཅིག་གམ་གཉིས་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱུ་གསུམ་དང་སྐྱུ་བཞིར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་འདི་ནི་ཐོག་པ་ཚེན་
 བོ་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ལོ།།

(༡) ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསང་སྲུགས་ཀྱི་སྐྱུའི་དབྱེ་བ།

<༡> སྐྱུ་གཅིག་ནས་ལྷའི་བར་དུ་དབྱེ་བ་དང་།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི་དོ་རྗེའི་སྐྱུ་འམ་སྲུགས་ཀྱི་སྐྱུ། དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་དག་
 པའི་བདག་གང་ཡིན་པ་དོ་རྗེ་འཚང་ངམ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔལ་འགཅིག་ཉིད་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་པའི་སྐྱུ་ཉེ་
 སྐྱོང་ཉིད་སྐྱོང་རྗེ་དང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་མ་ཉིད་གི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱུ་
 གཅིག་ཀྱང་ཡིན་ལ་ཐབས་ཤེས་རབ་དང་སྐྱོང་ཉིད་སྐྱོང་རྗེ་ལ་སོགས་པས་ཕྱེ་ན་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་ཞིང་།
 ཐུགས་གསུང་སྐྱུ་དང་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་སོགས་པས་ཕྱེ་ན་སྐྱུ་གསུམ་ཡང་ཡིན་ལ། དོ་རྗེ་བཞི་དང་
 མཁྱེན་པ་བཞི་དང་མདོན་བྱང་བཞི་ལ་སོགས་པས་ཕྱེ་ན་སྐྱུ་བཞི་ཡང་ཡིན་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་ལྷར་ཕྱེ་
 བ་སྐྱུ་ལྷར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་སྐྱུ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན། །བྱུང་བདག་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་བདག་།^{༡༥}
 ཅེས་པ་ལོ།།

<༢> དེ་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་དང་དོན་གཅིག་ཚུལ།

དེ་ལྟར་དེ་རྣམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་རིགས་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། གསུམ་དང་།
 བཞི་དང་ལྷ་སྟེ། རིགས་གསུམ་དང་ནི་རིགས་ལྷ་ཉིད། །རང་བཞིན་གཅིག་དང་རིགས་བརྒྱའོ།^{༡༦} །ཞེས་དང་།
 སེམས་ནི་ཚེན་པོ་གཅིག་ཉིད་ལས། །ལྷ་ཡི་གཞུགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མཚོན། །རིགས་ནི་ལྷ་པོ་དེ་ཉིད་ལས།།
 སྐྱོང་ཐུག་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད། །དེ་སྦྱིར་འདི་དག་རང་བཞིན་གཅིག །བདེ་ཚེན་མཚོག་ཏུ་ཡན་པ་ཉིད།^{༡༧}
 ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྲར་བརྟན་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་དུག་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྲར་གཞིའི་སྐྱབས་སུ་
 བརྟན་པ་ལྟར་འབྲས་སུ་འདི་རྣམས་འདིར་ཡང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་ལ་དབྱེ་བ་སྐྱུ་རི་སྟེད་
 གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་གཞི་འབྲས་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(༣) དེ་དག་འཕགས་པ་འཇམ་དབལ་གྱིས་རི་ལྷོ་ར་གསུངས་པའི་རྒྱལ་པོ།

དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་འཇམ་དབལ་གྱིས་རི་ལྷོ་ར་གསུངས་པའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པར། སངས་རྒྱལ་གྱི་མེད་གེ་ཡིས། །སེམས་ཅན་བསམ་པའི་དབང་དག་གིས། །སྐྱེ་ནི་གཅིག་གཉིས་གསུམ་དང་ལེ། །བཞི་དང་ལྔ་རྒྱ་གསུངས་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱལ་མོག་མ་ཐ་མ་མེད། །དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་རིས་མེད་པ། །ཡེ་ཤེས་མིག་གཅིག་འདྲི་མ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ། །རི་ལྷོ་ར་གསུངས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་ལེ། །དེ་ལྷོ་ར་སངས་རྒྱལ་མོས་སྐྱེ་སྟེ། །སེམས་ཅན་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་མེད། །བསྟན་པ་བཙོས་སྐྱེ་བས་གནས་གསུམ་པོས་གསུངས། །ཐུགས་གསུང་སྐྱེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། །སྐྱེ་གསུམ་དུ་མི་རབ་ཏུ་བརྒྱགས། །ཚོས་དང་ཡོངས་སྟོན་སྐྱེ་ལ་བཟམས། །ཐུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་མི་ཡིས་སྐྱེ་བ། །དོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྐྱེ་ལ་བ་དང་། །ཚོས་སྐྱེ་མཛོད་པར་བཅས་པ་སྟེ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བཤད། །སངས་རྒྱལ་སྐྱེ་སྟེ་བདག་ཉིད་ཅན། །ལྱབ་བདག་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་བདག །སངས་རྒྱལ་ལྷ་བདག་ཅོད་པན་ཅན། །སྐྱེ་ལྷ་ཚགས་པ་མེད་པ་འཆང་། །གཞུགས་ཀྱི་སྤྱད་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་གི་སྐྱེ་ལ་བའི་སྐྱེ་མོལ་གོ། །སྐྱེ་ཡི་སྤྱད་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་གི་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་སྐྱེ་མོལ། །ཚོས་ཀྱི་སྤྱད་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་གི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་རབ་བརྒྱགས། །ཡེ་ཤེས་སྤྱད་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་གི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་རབ་བརྒྱགས། །བདེ་བའི་སྤྱད་པོ་མཐའ་ཡས་པ། །བདག་གི་བདེ་སྐྱེ་འགྱུར་མེད་མོལ། །བསྐྱེས་པ་སྤྱད་པོ་དེ་བཞིན་སྐྱེ། །ཡང་དག་བསམས་པར་ཡོངས་སུ་བརྒྱགས།^(༡) །ཞེས་གསུངས་སོ།

(༤) ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་དང་སྐྱེ་ལྷ་ལ་བདེན་གཉིས་སྤྱད་བྱེད།

འདིར་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་དང་སྐྱེ་ལྷ་ལ་ཡང་བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ན་ཐུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་རྫོངས་པར་འགྱུར་ངོ། །དེ་ལ་གཞུགས་སྐྱེ་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་ཀློན་མོ་འདྲི་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་དང་སྐྱེ་ལྷ་ལྷེ་སྟེ་ཐུན་མོང་དུ་རབ་ཏུ་བྱགས་པའོ། །དོན་དམ་པའི་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་དང་སྐྱེ་ལྷ་ལྷེ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་སྤྱད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཚང་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་ཀྱི་སྐྱེ་བཞི་དང་རྩོད་རྩོད་བཞི་དང་དགའ་བ་བཞི་དང་མཉམ་པ་བཞི་དང་མཛོད་པར་བྱང་རྒྱབ་པ་བཞི་དང་སེམས་དཔའ་བཞི་དང་ཉེ་རུ་ཀ་བཞི་དང་ཡུམ་བཞི་དང་མེ་མི་མ་ཡ་བཞི་དང་ཀླུ་ལ་ཅ་ཀླུ་བཞི་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་དང་དེ་ལོ་ན་ཉིད་བཞི་དང་མཚན་མ་བཞི་དང་ཚངས་པའི་གནས་བཞི་དང་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞི་དང་རྩོད་རྩོད་རྣམ་འགྱུར་བཞི་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་བཞི་དང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་སྟེ་པ་བཞི་དང་རྩོད་རྩོད་ཤེས་གདན་

བཞིའམ་གནས་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཤོ། །དེ་ཡང་གསང་སྤྲུགས་ཟབ་མོ་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་སུ་དེ་ལྟར་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་རྒྱུངས་ལ། གང་དུ་དེ་ལྟར་མི་གསལ་བ་དེ་ར་དེ་ལ་རྒྱུངས་པར་འགྱུར་ཡང་དོན་ནི་གཅིག་པ་ཁོ་ན་སྟེ་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་དོན་དམ་གྱི་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་དང་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་བུ་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གྲགས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་དྲང་དོན་ཡིན་ན་དོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་བཞི་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་དྲང་དོན་ཡིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དྲང་དོན་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཤོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོ་ནི་འཕགས་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས་མ་གསུངས་ཤིང་ཁོ་ལོ་ཅག་ཀྱང་མི་འདོད་ལ། མིང་གཞན་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་མིང་ལས་འབྱུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དོན་ལ་རྟོན་པ་ཉིད་ལས་སོ། །

(4) དོན་དམ་བདེན་པ་ཉིད་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྐྱབ་ཞིར་བཞུགས་ཚུལ།

<1> མདོར་བསྟན་པ།

[1] གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་སྐྱབ་ཞིར་བསྟན་པ།

དེའི་ཕྱིར་སྒྲིང་གཞི་དོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་བཞི་ནི། གཞི་འབྲས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པོའི་སྐྱེ་བཞི་སྟེ། དེ་ཡང་། ཡེ་ཤེས་ལེའུར། ཤེས་རབ་མ་ཡིན་ཐབས་ཀྱང་མིན་པ་འདི་ནི་ལྟ་བུ་ཅིག་སྟེས་པའི་སྐྱེ་བུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱར་གྱུར་པ། ཤེས་རབ་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེས་པར་སྟན་པ་དང་བུལ་ཡེ་ཤེས་དང་ནི་རྣམ་པ་དབྱེ་བ་ལས། །འདི་ནི་ཡོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བུ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་དུ་མའི་དོན་ནི་བྱེད་པ་པོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྒྲིབ་པའི་སྐྱེད་དུ་སྐྱར་ཡང་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱེ་བུ་དུ་འགྱུར།⁽¹⁾ །ཞེས་དོན་དམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བཞི་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་དོ་རྗེ་བཞིར་ཡང་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་དུ། རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་བུ་དོ་རྗེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བཤོད་བྱ་མིན་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ། །གསུང་གི་དོ་རྗེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་སྤྱིང་སྐྱད་རྣམས་དག་གིས་ཚོས་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །དོ་རྗེ་ཅན་གྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐའ་དག་ས་ལ་གནས། །དྲི་མེད་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་དོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཤོ།⁽²⁾ །ཞེས་དང་། རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་སྤྲོས་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ལྟ་བུའི། །སྐྱེ་བུ་མོས་པ་སྐྱེ་བུ་ཚོས་ལས། །རང་རང་བསམ་པས་སེམས་ཅན་གྱིས། །མཐོང་བ་སྐྱུལ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །གང་ཞིག་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱས། །རྗེ་འབྱུལ་བདག་ཉིད་རབ་གསལ་བྱེད། །

སེམས་ཅན་བསམ་པའི་དབང་གིས་འདི། །ལོངས་སྤོང་རྫོགས་སྤྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །མི་རྟག་པ་མིན་རྟག་
 པ་འང་མིན། །གཅིག་མིན་དུ་མའི་མཚན་ཉིད་མིན། །དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་པ་འང་མིན། །འདི་ནི་རྟེན་
 བྲལ་ཚོས་སྤོལ། །སྤོང་ཉིད་སྤོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་ཅིང་། །ཆགས་དང་ཆགས་བྲལ་རྣམ་པར་སྤངས། །ཤེས་རབ་
 མ་ཡིན་ཐབས་ཀྱང་མིན། །འདི་ནི་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་གཞན། །དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་གྲགས་པ། །སྐྱ་བཞིའི་
 བདག་ཉིད་ཞིབ་ལ། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་འཚལ་རྟེ།^(༡) །ཞེས་དང་། །གང་ལ་རྒྱ་དང་མཚན་ཉིད་མེད།།
 །གཡོ་དང་དེ་བཞིན་རིམ་མེད་པས། །ཀུ་ལ་ཙཱ་མངོན་བརྗོད་པ། །གཉིས་མེད་དེ་ལ་བརྟུང་བྱས་ཤིང་། །གང་
 ཞེས་ཀུ་སོགས་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱུལ་པ་དང་། །ལོངས་སྤོང་རྫོགས་དང་བཟང་པོའི་ཚོས་དང་དག་པ་ཡི། །སྐྱ་
 བཞི་གསུངས་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱས་རིས་མེད་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལ་སྤྱི་བོས་རབ་རྩ་འདུད།^(༢) །ཅིས་
 པ་ལ་སོགས་པས་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཉིད་དེས་དོན་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱ་བཞིར་གསུངས་རྟེ་འདུས་བྱས་
 །གཞུགས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་དེས་དོན་མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར་རོ།།

[༡] དེ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ།

དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྲན་ས། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱར་མི་
 །འགྱུར་རྟེ་གང་གི་སྤྱིར་ནམ་མཁའ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་། །རང་བྱུང་བའི་སྤྱིར། །རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་རྣམ་པ་
 །མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། །ཐིག་ལེ་བཞི་འཛིན་པའི་སྤྱིར་དང་། །ཆ་མེད་ཆ་ལས་འདས་པའི་སྤྱིར་དང་། །དགའ་བ་
 །བཞི་པའི་རྩེ་མོ་འཛིན་པའི་སྤྱིར་དང་། །ཆགས་བྲལ་དང་པོ་ཆགས་པ་ཆེ་བའི་སྤྱིར་དང་། །བདག་གིར་མི་འཛིན་
 །པའི་སྤྱིར་དང་། །རར་མི་འཛིན་པའི་སྤྱིར་དང་། །ཁམས་ཐམས་ཅད་མི་ཟད་པའི་སྤྱིར་དང་། །གསང་སྤྲགས་དོན་
 །ཀུན་སྤྱོད་པ་པོའི་སྤྱིར་དང་། །ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་། །སྤོང་བ་ཆེན་པོ་འགྱུར་མེད་ལྡེའི་སྤྱིར་
 །དང་། །ཐིག་ལེ་སྤོང་བ་འགྱུར་མེད་དུག་གི་སྤྱིར་དང་། །མཁའ་ལྗང་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་སྤྱིར་རོ།^(༣) །
 །ཞེས་གསུངས་རྟེ། །རྒྱ་མཚན་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདུས་བྱས་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་ལུས་པ་ཉི་ཚོ་བ་དང་རྟེན་
 །འབྲེལ་ལས་འདས་པར་ཡང་གྲུབ་ཅིང་། །མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱས་གང་ཡིན་པ་དེ་གཞུགས་སྐྱ་མ་ཡིན་པར་
 །ཡུམ་དང་མུང་འདས་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་གཞན་མང་པོར་ཡང་རབ་རྩ་གྲགས་པ་ཡིན་ལོ།།

<༩> རྒྱལ་པོ་པ་པལ་དཔལ། འདི་ལ་བསྟུ།

[9] གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བཞི་དང་བརྟུ་དུག་ལ་སོགས་པར་བཞུགས་ཚུ་ལ།།

དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བཅས་ཀྱང་རྣམ་མེད་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་གཤམ་རབ་མ་སྟེ་དེ་ཡིས་འཕྲུད།
 དེ་སྟེ་འདིག་སྤངས་པའི་འགྲུར་མེད་བདེ་བ་དང་ལྡན་ཚོད་པ་ལ་སོགས་པའདི་བ་སྤངས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་
 གྱི་སྟེང་མཛད་སྐྱེ་གསུམ་རྣམས་དང་ལྡན་ཞིང་དུས་གསུམ་ཡང་དག་རིག། ཀྲུལ་མཁུལ་མཚོག་གི་དང་པོའི་
 སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་གཉིས་མེད་དེ་ཉིད་ལ་བྱུག་འཚལ།⁽¹⁴⁾ །ཞེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་འགྲུར་བ་མེད་པའི་
 ཡོངས་གྲུབ་གང་ཡིན་པ་དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་སྟེ། དོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་ལྷག་མ་གསུམ་དབྱེར་མེད་
 རོ་གཅིག་ཏུ་ལྡན་པའི་སྤྱི་རྩོམ་གྱི་དབྱེར་སྐྱེ་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་བཞིའོ། །དེ་ཡང་། སྐྱ་མ་སྐྱེ་མར་བྱུང་མེད་
 ཀྱང་། སྐྱིབ་པ་ཀྲུལ་གྱི་དྲི་མེད་པ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱལ་འདོད། །དག་པ་མ་ཡིན་མ་དག་མིན།⁽¹⁵⁾ །
 ཞེས་དང་། གང་ཞིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གསལ་པ་མ་ཡིན་ནོ།⁽¹⁶⁾ །ཞེས་དང་། དྲི་བཅས་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དྲི་མ་མེད།⁽¹⁷⁾ །ཅེས་སོགས་གསུངས་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་གང་ལ་
 དྲི་བཅས་སུ་བཞུགས་པ་དེ་དག་པ་གཅིག་ལྡན་དང་། གང་ལ་དྲི་བྱལ་དུ་བཞུགས་པ་དེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་
 ཡིན་པའི་སྤྱིར་འགའ་ཞིག་ལ་གཞི་ཡི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འགའ་ཞིག་ལ་འབྲས་བུའི་ངོ་
 བོར་བཞུགས་ཤིང་། འགའ་ཞིག་ལ་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་བཞུགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འགའ་ཞིག་ལ་
 གཞིའི་ངོ་བོར་ཡང་བཞུགས་པ་ཉིད་ལས་གཞི་འབྲས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ངོ་བོ་དབྱེར་
 མེད་པའི་ནམ་མཁའི་སྐྱིན་ཚོགས་ཡོད་མེད་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་གཅིག་ཏུ་
 དག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ་གཅིག་ཏུ་མ་དག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་མཁུལ་པ་ཡི་གཤམ་སྐྱེ་དང་ཉེན་མོར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་སྟེ་བད་མའི་འདབ་མ་
 རྒྱལ་པའི་སྟུན། །སངས་རྒྱལ་⁽¹⁸⁾ ཞེས་དཔལ་ལྡན་རྒྱུད་དུ་གང་གསུངས་པ་དེ་ཡང་གདོད་ནས་གོལ་བ་ཚོས་
 ཉིད་གྱི་སྐྱེ་བཞིར་གསུངས་པ། ཀྲུལ་མཁུལ་ཡི་གཤམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་པའི་བདག་པོའི་ལྷན་ཅིག་སྟེས་དང་དེ་བཞིན་
 ཚོས་གྱི་སྐྱེ། །འོངས་སྟོན་རྫོགས་དང་སྐྱེལ་བའི་སྐྱེ་ཡང་ཉེན་བྱེད་སྐྱེ་དང་བད་མའི་འདབ་མ་རྒྱལ་པའི་སྟུན།།
 རྣལ་འབྱོར་དག་པ་རྣམ་པར་ཐར་དང་སྤྱིད་བྱལ་སྤྱིད་གནས་སྐྱེ་གསུང་བྱུགས་ཚགས་གཤམ་རབ་དང་། ཐབས་
 བྱི་གཉིས་མེད་གང་ཞིག་ལྷ་མི་ལྷ་མིན་གྱིས་བསྟོན་དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་དེ་ལ་འདུད།⁽¹⁹⁾ །ཅེས་པ་སྟེ། ཐམས་
 ཅད་མཁུལ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྟེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བཞི་དང་། དག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
 སོགས་པ་དོ་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་དང་། ལྷོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་བཞི་དང་། རོ་རྗེའི་

སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དོན་རྗེ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང་མིང་ཙམ་ཐ་དང་པ་ཉིད་གྱི་
ཕྱིར། དེ་དང་དེ་དག་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐབས་ཤེས་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
མིན་ཞི་དབྱེར་མེད་འགལ་འདུས་སྣོན་མེད་གྱི་མིན་པར་གནས་པས་དཔེར་བུ་ཀུན་ལས་འདས་པ་ཁམས་
གསུམ་པའི་སངས་རྒྱས་སོ།།

དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་སེང་གའི་ཁྱིའི་བཞུགས་དོན་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་དག་པ་མིན་པ་
གསུམ་གྱིས་མཛོད། །དེ་ཉིད་གཅིག་པ་སྐྱེ་ཡི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བརྒྱུད་གྱི་མིན་མེད་མིན་པར་གནས།།
ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་གཅིག་གྱུར་རྒྱལ་བ་མཚོག་གི་དམ་ཚིག་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་གྱི། །བདེན་དོན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་བའི་དོན་རྗེའི་གནས་གྱུར་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱག་འཚལ།^{༡༡} །ཞེས་པ་ཡང་། དོན་
དམ་སྟོང་ཆེན་ལ་དབྱེར་མེད་དུ་བཞུགས་པའི་དོན་དམ་བདེ་ཆེན་དེ་ཉིད་གཅིག་པ་སྐྱེ་དོན་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་
དང་དོན་རྗེའི་སྐྱེ་བཞིར་བཞུགས་ཤིང་སྐྱེ་རེ་འདྲ་དོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་གསུང་གསུང་དང་ཡེ་ཤེས་སམ། དོན་དམ་
གྱི་དགའ་བ་བཞི་བཞིར་རྟག་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱུད་གྱི་རིག་པ་ཤེས་པ་གཞན་དང་
བདེན་དོན་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་ལྡན་པ་ཤེས་བྱ་གཞན་ཉེ་དེ་དག་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཏུ་གདོད་ནས་འདྲེས་པ་
དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རྒྱལ་བའི་དོན་རྗེའི་གནས་སུ་གྱུར་ཅིང་འཇིག་རྟེན་དཔེ་ལས་འདས་པ་མིན་
གསུམ་གཞན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ། ཡེ་ཤེས་སྟོང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་གྱིས། །ལེགས་དག་རྣམ་དག་འབྱུང་བ་མེད། །སེམས་ནི་
མཚན་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱིས། །ལེགས་དག་གཉིས་མེད་ཚོས་བདག་ཉིད། །ངག་ནི་སྣོན་མེད་ཡེ་ཤེས་གྱིས།།
དག་པ་གསང་སྐྱགས་མི་ཟད་སྟེ། །དེ་བཞིན་ལུས་མངོན་འདུས་མ་བྱས། །ཡེ་ཤེས་གྱིས་དག་དྲི་མ་མེད།།
དབྱིབས་ཉེ་རྩུ་འཕྲུལ་བཞོད་པ་ཅན། །ཤེས་རབ་ཐབས་གྱི་བདག་ཉིད་སྟོར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོ་
རྗེ་སེམས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་འཆེ། །དམ་ཚིག་སེམས་དཔལ་གསུངས་པ་གང་། །དངོས་
དང་དངོས་མེད་ཟད་པའི་གཙོ། །ཐོག་མཐའ་མེད་ཅིང་ཞི་བ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ།^{༡༢} །
ཞེས་སྐར་བསྟན་པ་དོན་དམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྱུ་བདེ་ཉིད་ཐོག་མཐའ་མེད་ཅིང་གདོད་ནས་
ཞི་བ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཉེ། དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུས་གང་ཡིན་པ་དོན་
དམ་པའི་གཙོ་བོ་འཇག་གཙོ་བོ་གཞན་ནོ། །དེ་ཡང་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་སེམས་དང་
ངག་དང་ལུས་རྣམས་དོན་དམ་པའི་རྣམ་ཐར་སྟོན་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་གདོད་ནས་དག་པ་དོན་རྗེའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་
དང་སེམས་དཔལ་འཆེའི་བདག་ཉིད་དེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་གྱི་བདག་ཉིད་གདོད་ནས་

གཅིག་ཏུ་སྐྱོར་བའོ།།

དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱོར་བ་ལྟར་པའི་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གསལ་བར་མཛོད་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཡེ་མི་གསུངས་པ། སྐྱལ་བ་ཡིན་སྐྱབས་ལྷན་གསུང་ཕྱགས། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྐྱོར་སྐྱོམ་པ་དང་། །ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱབས་ལྷན་གསུང་ཕྱགས། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྐྱོར་སྐྱོམ་པ་དང་། །དབལ་ལྡན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱབས་ལྷན་གསུང་ཕྱགས། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྐྱོར་སྐྱོམ་པ་དང་། །ལྡན་ཅིག་སྐྱོས་པའི་སྐྱབས་ལྷན་གསུང་ཕྱགས། །ཡེ་ཤེས་གཅིག་སྐྱོར་སྐྱོམ་པ་ནི། །སང་མི་གཉིད་སྐྱབས་བཞི་པ་ཡི། །དབང་པོ་གཉིས་སྐྱེས་བདེ་མིན་ཞིང་། །ཡེ་ཤེས་སེམས་དང་དག་དང་ལུས། །གནས་བཞིར་ཡང་དག་མི་གནས་ཏེ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡོངས་དོར་ཞིང་། །ཡེ་ཤེས་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་པར་སྐྱངས། །ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོས་ཡང་དག་སྐྱེས། །ལྡན་སྐྱེས་གཞན་དང་འགྲོགས་པ་མིན། །རྣམ་རྟོག་སྐྱོམ་པ་ལས་འདས་པ། །ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་མི་འགྲུར་བདེ། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་དབྱིབས་དག་དང་། །རྟོག་དང་བཟོན་པ་རྣམ་པར་སྐྱངས། །དྲི་ཟའི་གོང་ལྷེན་རྣམ་པ་དང་། །བྲ་མཐ་བ་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་བདག་ཉིད་སྐྱོར། །ཡེ་མི་ཡེ་གོ་དེ་ལ་འདུད།¹⁶ །ཅེས་པ་ལ་རང་བཞིན་གཏུག་མ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྐྱོ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལས་གདོད་མ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་འདས་པའི་ཕྱིར། །འཛིག་རྟོན་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་དང་། ཐིག་ལེ་བཞི་དང་། སྐྱོད་རིམ་གྱི་སྐྱོམ་བཟླས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་དང་གདོད་ནས་བྲལ་བའི་གཞི་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱ་མཐ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པ་ནི་དངོས་པོ་གཞན་དང་སྐྱོར་བ་མ་ཡིན་པས། །ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྐྱངས་ཀྱང་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་གདོད་ནས་རྟག་ཏུ་སྐྱོར་བ་མ་ཞིང་གི་གོ་འཕང་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་སྟེ། །མ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་པ་ཞེས་པ་འགལ་འདུས་སྐྱོབ་མེད་འཛིག་རྟོན་དཔེ་ལས་འདས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དམ་གྱི་འབྲས་བུ་འགྲུར་མེད་བདེ་ཚེན་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྟིང་རྗེ་ཚེན་པོ་ནི། །རྒྱ་གཞན་དམིགས་པ་ཅས་སྟོང་ཉིད་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་འདུ་ས་བྲས་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོ་གང་ལས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་བའི་རྒྱད་དུ་ཡང་། །ཕན་ཚུན་འཁྱུད་པ་ཞིབ་སྟེ། །མ་ཞིང་གི་ནི་གོ་འཕང་མཚོག་ །ཤེས་རབ་རྒྱ་ལས་མ་བྱུང་ཞིང་། །ཤེས་རབ་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་འབྲས། །ཤེས་རབ་རྒྱ་ལས་མ་སྐྱེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ལས་སྐྱེས་རྒྱ་སྐྱེས་མིན། །དེ་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་སྐྱེས་མིན། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་སྐྱོབ་མེད།¹⁷ །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་མཁྱེན་པ་བཞི་དང་ཉེ་རྩ་ཀ་བཞི་དང་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱལ་བ་བཞི་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་དང་། །དེ་ཞོན་ཉིད་བཞི་ལ་སོགས་པ་མཐར་ཕྱག་དོན་དམ་གྱི་སྐྱབས་བཞི་དང་དོན་གཅིག་ཀྱང་མིང་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་གྱིས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུར་མེད་ཡོངས་བྱུང་

དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་སྤྱེ་བའི་སྐྱེ་བཞི་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་བ་ལས་སྤྱེ་བའང་གཞུགས་སྐྱེ་ཉིད་ལས་སྤྱེ་བའང་མཚོས་སྐྱེ་གཞུགས་སྐྱེ་ཚོགས་པ་ལས་སྤྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

[1] དེ་ཉིད་སྐྱེ་ལྡེ་ཤེས་ལྡེ་བདག་ཏུ་ཏུན་ལ་བྱུང་བར་བཞུགས་ཚུལ།

དེའི་ཕྱིར་དོན་དམ་གྱི་སྐྱེ་བཞི་དང་སྐྱེ་ལྡེ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་བདག་ཉིད་ནི་སྤྱིན་ཡོད་མེད་གྱི་ཡུལ་ལ་བྱུང་བའི་ནམ་མཁའ་ལྗང་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་གི་གཞི་འབྲས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་ལྷགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

[1] དེ་ཉིད་སྤྱོགས་དང་བྲལ་བའི་མྱང་འདས་དེ་ལོན་ཉིད་ཏུ་བཞུགས་ཚུལ།

རྗེ་བཙུན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྡེ་ནས། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱོགས་ནི་བཙོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་སྤྱོགས་མེད་པར་གསུངས་སོ། །སྤྱོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་། ཡིན་པ་དང་མ་ཡིན་པ་དང་། གཅིག་དང་གཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་པ་དང་ཆད་པ་དང་། སྤྱིན་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་། གཞུགས་དང་གཞུགས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱ་དང་སྐྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱད་ཅིག་དང་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་ཆགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེ་སྤང་དང་ཞེ་སྤང་མ་ཡིན་པ་དང་། གཏི་སྤྱུག་དང་གཏི་སྤྱུག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་དེ་ལྟ་སྤུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་སྤྱོགས་ཏེ་ཕན་ཚུན་ལྷོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོགས་འདི་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། སྐྱད་ཅིག་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལོན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་སོ།།¹⁶

[2] དེ་ཉིད་འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་བཞི་དང་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡང་སོ་སོར་སྤང་སྟེ། དགའ་བ་དང་མཚོག་དགའ་དང་བྱུང་བར་དགའ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་ནས་སྤྱིའི་དགའ་བ་དང་གསུང་གི་དགའ་བ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིའི་མཚོག་དགའ་བ་དང་། གསུང་གི་མཚོག་གི་དགའ་བ་དང་།

ཐུགས་ཀྱི་མཚོག་དགའ་དང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚོག་དགའ་དང། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེའི་བྱང་པར་དགའ་བ་དང།
 གསུང་གི་བྱང་པར་དགའ་བ་དང། ཐུགས་ཀྱི་བྱང་པར་དགའ་བ་དང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱང་པར་དགའ་བ་དང།
 དེ་བཞིན་དུ་སྐྱེའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང། གསུང་གི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང། ཐུགས་
 ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དེ་ཉིད་རྣམ་
 པ་བརྟུ་དུག་གང་གི་ཚེ་རྣམ་འཕྱོར་པས་རིག་པ་དེའི་ཚེ། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བརྟུ་དུག་རིག་ །ཅེས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་གསུངས་སོ།།^{༡༧༥}

[༧] དེ་ཉིད་སྐྱེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བརྟུ་དུག་ཏུ་ཡང་བཞགས་ཚུལ།

དེ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང། དེའི་འོག་ཏུ་
 འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་དང། དེའི་འོག་ཏུ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་གསུང་དང།
 ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཐུགས་དང། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང། དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་གསུང་དང། ཚོས་
 ཀྱི་ཐུགས་དང། ཚོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང། འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་གསུང་དང། འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཐུགས་
 དང། འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང། སྐྱེལ་པའི་གསུང་དང། སྐྱེལ་པའི་ཐུགས་དང། སྐྱེལ་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བརྟུ་དུག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ལྷག་པར་མོས་པའི་དབང་
 གིས་རབ་ཏུ་སྐྱེང་ངོ།།^{༡༧༦}

[༨] དེ་ཉིད་རྣམ་ཐར་བཞིན་དང་རྣམ་འཕྱོར་བཞིལ་སྐྱོགས་པར་ཡང་བཞགས་ཚུལ།

དེ་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པས་རྣམ་པར་དག་པ། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་འཕྱོར་ཞེས་བརྗོད་དོ།།
 དེ་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐུགས་དོ་རྗེ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཤེས་རབ་
 དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འཕྱོར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཉིད་འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
 པའི་སྐྱེ་སྤྱོད་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པས་རྣམ་པར་དག་པ། གསུང་དོ་རྗེ་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་ཤེས་རབ་
 དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐུགས་ཀྱི་རྣམ་འཕྱོར་ཞེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཉིད་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེ་མཚན་པར་འདུས་མ་
 བྱས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པས་རྣམ་པར་དག་པ། སྐྱེ་དོ་རྗེ་པད་མའི་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་སྐྱེན་ཤེས་རབ་དང་
 ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དབྱིབས་ཀྱི་རྣམ་འཕྱོར་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་དོ་རྗེའི་རྣམ་འཕྱོར་རྣམ་པ་བཞི་པོ་

འདི་སངས་རྒྱལ་ལ་ཐུག་ན་དོ་རྗེས་ལྷན་སོ།།^{༡༧}

[༧] དེ་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་ཞིའི་རྣམ་གྲངས་དང་དོ་རྗེས་ལོང་བ་ལྷག་ས་ཚུལ།

སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པས་རྣམ་པར་དག་པ། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་
གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་རྣམ་པར་དག་པ། ཐུགས་དོ་རྗེ་ཤེས་
རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ལྟེ་ མཚོག་
ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པས་རྣམ་པར་དག་པ།
གསུང་དོ་རྗེ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད། ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་ལམ་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་
ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་སྐྱེ་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱད་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་འཛིག་རྟེན་དང་
འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་སྟོན་པ་ལོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་རྣམ་པར་
ཐར་པས་རྣམ་པར་དག་པ། སྐྱོང་དོ་རྗེ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐྱུལ་པའི་སྐྱབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པ་ནི་དང་མའི་འདབ་མ་རྒྱས་པའི་སྐྱེན་ཏེ་མཐའ་ཡས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྐྱུལ་པའི་སྐྱབ་
རྣམས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་པའི་སྐྱེའི་བཀོད་པའི་རྩ་འབྲུལ་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།^{༡༨}

[༨] དེ་ཉིད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་བཞི་དང་དོན་ཀྱུན་གཟིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་ཡང་བལྟས་ས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་སྟེ་དོན་
ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའོ། །རྣམ་པ་ལུས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པ་ནི་ཐུགས་དོ་རྗེ་སྟེ་མཚོག་ཏུ་
མི་འགྲུང་བའི་བདེ་བའོ། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པ་ནི་གསུང་དོ་རྗེ་སྟེ། བདེན་
དོན་རྣམ་པ་བརྟུག་ཉིས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱད་ཀྱིས་ཚོས་སྟོན་པ་བོའོ། །སྐྱེ་འབྲུལ་དྲ་བས་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་པ་ནི་སྐྱོང་དོ་རྗེ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྣམ་པ་བརྟུག་ཀྱི་རིག་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྐྱེ་འབྲུལ་
དྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱོས་པའི་སྐྱེའོ།^{༡༩} །ཞེས་གཞི་འབྲས་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་ཏུ་འགོ་བདེ་
ཉིད་དོན་དམ་གྱི་དགའ་བ་བཞི་དང་དེ་ཉིད་བརྟུག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་བོའི་མིང་གིས་རྣམ་པའི་དབྱེ་
བ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ཤིང་།

[༧] དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་བརྟུགས་ཚུལ།

(1) དེ་རྣམས་ཉིད་བཅོད་དུ་མེད་པའི་ལྷ་ལི་ཀྱ་ལི་ལ་སོགས་པར་བརྟུགས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་དོ་རྗེ་སླིང་བོའི་ཞལ་སྡེ་ནས་ཀྱང་། དབྱལ་བར་ལྷ་ལིའོ། །མགྲིན་པར་ཀྱ་
ལིའོ། །སླིང་ཁར་གཤམ་རབ་པོ། །ལྷེ་བར་ཐབས་སོ།།^{༡༩}

[༨] དེ་རྣམས་ཉིད་འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་སྐར་བཞིར་ཡང་བརྟུགས་ཚུལ།

ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བའི་ལྷེ་བར་རོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་སླིང་ཁར་རོ། །འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་བའི་
མགྲིན་པར་རོ། །སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱེ་བའི་དབྱལ་བར་རོ།།^{༢༠}

[༩] དེ་རྣམས་ཉིད་གནས་སྐབས་གཞན་དོན་དམ་གྱི་གནས་སྐབས་བཞིར་ཡང་བརྟུགས་ཚུལ།

ལྷེ་བར་བཞི་པའོ། །སླིང་ཁར་གཤམ་རྒྱ་གཉིད་ལོག་པའོ། །མགྲིན་པར་མི་ལམ་མོ། །དབྱལ་བར་
སད་པའོ།།^{༢༡}

[༡༠] དེ་རྣམས་ཉིད་སློང་གཞི་དོན་དམ་གཞན་སློང་གི་དོ་རྗེ་བཞིར་ཡང་བརྟུགས་ཚུལ།

དབྱལ་བར་སྐྱོད་རྗེའོ། །མགྲིན་པར་གསུང་དོ་རྗེའོ། །སླིང་ཁར་ཐུགས་དོ་རྗེའོ། །ལྷེ་བར་ཡེ་གཤམ་
དོ་རྗེའོ།།^{༢༢}

[༡༡] དེ་རྣམས་ཉིད་ཚོས་སྐྱེའི་ཨེ་བཱི་མ་ཡ་དང་ཡུམ་བཞིར་ཡང་བརྟུགས་ཚུལ།

ལྷེ་བར་ཨེ་ཡིག་གོ། །སླིང་ཁར་མི་ཡིག་གོ། །མགྲིན་པར་མ་ཡིག་གོ། །དབྱལ་བར་ཡུ་ཡིག་གོ། །ལྷེ་
བར་སྐྱེ་མའོ། །སླིང་ཁར་སྐྱེ་མ་གྱིའོ། །མགྲིན་པར་གོས་དཀར་མའོ། །དབྱལ་བར་སྐྱོལ་མའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་
བཞི་རྣམས་སོ་ཞེས་པའོ།།^{༢༣}

[༡༢] དེ་རྣམས་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཞན་དཔེ་བྲལ་དབུ་མའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞིར་ཡང་བརྟུགས་ཚུལ།

སྐད་ཅིག་མ་བཞི་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་སྐྱ་ཚོགས་པ་ནི་དབྱལ་བར་རོ། །རྣམ་པར་སྐྱེན་པ་ནི་མགྲིན་
པར་རོ། །རྣམ་པར་མཉེད་^{༡༢}པ་ནི་སླིང་ཁར་རོ། །མཚན་ཉིད་དང་བྲལ་བ་ནི་ལྷེ་བར་རོ།།^{༢༤}

(2) དེ་རྒྱམས་ཉིད་དགའ་བ་གཞན་རང་བཞིན་འཕྱར་མེད་གྱི་དགའ་བ་བཞིར་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་དགའ་བ་ནི་དབྱེ་བ་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྟོགས། །མཚོག་དགའ་ལོ་མགིན་པར་རྟོགས། །བྱུང་དགའི་དགའ་བ་
ནི་སྒྲིང་གར་རྟོགས། །ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་དགའ་བ་ནི་ལྷེ་བར་རྟོགས།།¹⁹⁶

(1) དེ་རྒྱམས་ཉིད་བདེན་བཞི་གཞན་ཚོས་སྐྱེའི་བདེན་པ་བཞིར་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུག་བསྐྱེད་གྱི་བདེན་པ་ནི་དབྱེ་བ་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྟོགས། །ཀུན་འཕྱུར་གི་བདེན་པ་ནི་མགིན་པར་
རྟོགས། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་སྒྲིང་ཁར་རྟོགས། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ལྷེ་བར་རྟོགས།།¹⁹⁷

(1c) དེ་རྒྱམས་ཉིད་གནས་ཕྱགས་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་པའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་བཞིར་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་ལོ་ན་ཉིད་བཞི་རྒྱམས་ཏེ། བདག་གི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ནི་དབྱེ་བ་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྟོགས། །སྐྱེས་ཀྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་
ནི་མགིན་པར་རྟོགས། །སྐྱེའི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ནི་སྒྲིང་ཁར་རྟོགས། །ཡེ་ཤེས་གྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་ནི་ལྷེ་བར་རྟོགས།།¹⁹⁸

(10) དེ་རྒྱམས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་དར་བྱེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་ལྗོངས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།

དབྱེ་བ་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྟོགས། །མགིན་པར་སྐྱེ་བ་ལྗོངས་པའོ། །སྒྲིང་ཁར་ཐམས་ཅད་སེམས་པའོ། །ལྷེ་
བར་བདེ་བ་སྒྲིང་བའོ།།¹⁹⁹

(11) དེ་རྒྱམས་ཉིད་སྐྱེ་བ་གཞན་ཚོས་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་བ་བཞིར་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།

སྐྱེ་བ་བཞི་རྒྱམས་ཏེ། གནས་བརྟན་པ་ལྷེ་བར་རྟོགས། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་སྒྲིང་ཁར་འོ། །
མགིན་པར་ཀུན་གྱི་བཀུར་བའོ། །དབྱེ་བ་རྒྱུ་ཡིན་པར་དགོ་འདུན་ལལ་ཆེན་པའོ།།²⁰⁰

(12) དེ་རྒྱམས་ཉིད་རང་བཞིན་གཞུག་མའི་རྒྱ་ཉི་སྐྱེ་གཅན་ལ་སོགས་པར་ཡང་བཞུགས་ཚུལ།

རྒྱ་བ་ནི་དབྱེ་བ་རྒྱུ་ཡིན་པར་རྟོགས། །ཉི་མ་ནི་མགིན་པར་འོ། །སྒྲིང་ཁར་སྐྱེ་གཅན་འོ། །ལྷེ་བར་དུ་སྐྱེ་
མའོ།།²⁰¹

{19} དེ་རྒྱམས་ཉིད་འཕོ་བ་གཞན་འགལ་འདུས་སྐྱོན་མེད་ཀྱི་འཕོ་བ་བརྒྱུ་གལ་སོགས་པར་ཡང་བཞགས་ཚུལ།

དབུལ་བར་འཕོ་བ་བརྒྱུ་དུག་རྒྱམས་སོ། །མགྲིན་པར་སུམ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་སོ། །སྟིང་ཁར་བརྒྱུད་
རྒྱམས་སོ། །ལྷོ་བར་འཕོ་བ་དུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་རྒྱམས་སོ།།¹⁹⁴

{19} དེ་རྒྱམས་ཉིད་སྐྱེ་མཚམས་གཞན་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་སྐྱེ་མཚམས་བཞིར་ཡང་བཞགས་ཚུལ།

སྲར་བཤད་པའི་སྐྱེ་མཚམས་བཞི་རྒྱམས་ཏེ། སྲ་མའི་སྐྱེ་མཚམས་ནི་དབུལ་བར་རོ། །ཉིན་གྲང་
གི་སྐྱེ་མཚམས་ནི་མགྲིན་པར་རོ། །ཉིན་མའི་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་མཚམས་ནི་སྟིང་གར་རོ། །མཚན་ལྷེད་ཀྱི་སྐྱེ་
ཚམས་ནི་ལྷོ་བ་ལའོ།།¹⁹⁵

{19} དེ་རྒྱམས་ཉིད་ཀྱུན་སྐྱོད་གཞན་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཀྱུན་སྐྱོད་བཞིར་ཡང་བཞགས་ཚུལ།

ཀྱུན་སྐྱོད་བཞི་རྒྱམས་ཏེ། དབུལ་བར་ནི་ལོངས་སྐྱོད་དོ། །མགྲིན་པར་ནི་དབང་བྱེད་དོ། །སྟིང་
ཁར་ནི་ཐིམ་པའོ། །ལྷོ་བར་ནི་བདག་པོ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་བཞིའོ།།¹⁹⁶

{19} དེ་རྒྱམས་ཉིད་དོན་དམ་འགོག་བདེན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་ཕྱོགས་རྒྱམས་སུ་ཡང་བཞགས་ཚུལ།

བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་དུག་རྒྱམས་དང་། །ཁམས་སུ་མ་ཅུ་ཅུ་དུག་རྒྱམས་སྲར་
བཤད་པའི་ཆ་བཞིར་བྱས་ནས། ཐམས་ཅད་བཞི་བཞིར་གངས་ཇི་ལྟ་བར་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ལམོར་ལོ་
བཞི་རྒྱམས་ལ་སྐྱར་བར་བྱའོ།།¹⁹⁷ །ཞེས་གསུངས་ཏེ།

{19} དེ་རྒྱམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་གཉིས་རྒྱམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་པར་གངས་པའོ།།

འདིར་ཡང་གནས་སྐབས་བཞི་དང་། བདེན་པ་བཞི་དང་། ལྷོ་བ་བཞི་དང་། ལྷན་ཉི་སྐྱེ་གཙམ་དུས་
ཀྱི་མེ་དང་། སྐྱེ་མཚམས་བཞི་དང་། ཀྱུན་སྐྱོད་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྒྱམ་ལ་བདེན་གཉིས་རྒྱམ་དབྱེ་
ཤེས་པར་བྱས་ནས། དོན་དམ་གྱི་གནས་སྐབས་བཞི་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཚན་ཐམས་ཅད་གཞི་འབྲས་དབྱེར་
མེད་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོའི་སྐྱེ་བཞི་ལ་རྒྱམ་པའི་དབྱེ་བ་དུ་མ་གསུངས་པར་རྒྱལ་འཕྱོར་པས་རིག་པར་
བྱའོ།།

[10] འཕོར་ལོ་བཞིར་དབྱེ་བའི་གྲི་རྒྱུ་འགགས་པས་དེ་རྣམས་ཐོབ་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཀྱི་འཕོར་ལོའི་རྒྱད་ཕྱི་མར་ཡང་། སློབ་རྒྱུང་འགགས་པས་ཕྱག་གཉིས་དབྱེས་
 རྒྱུ་ལྟར་འདིར་འདིར་རྒྱལ་འཛོམས་པ་དོན་རྗེ་སེམས། སློབ་རྒྱུང་བཀའ་པས་ཕྱག་བཞི་བ་ཡི་དབྱེས་རྒྱུ་དོར་བྱིན་
 ཟེ་ཞེ་སྤང་འཛོམས་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས། དབྱེས་པའི་དོན་རྗེ་འདོད་ཆགས་འཛོམས་པ་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་
 སེམས་དཔལ་ཚེན་པོར་འགྱུར། ཞལ་བརྒྱུད་པ་ལ་ཞབས་བཞི་གཉི་ལྷག་འཛོམས་པ་ཚངས་པ་བདེ་བ་དང་
 བཅས་དམ་ཚིག་སེམས། ལྷོ་བར་སློབ་རྒྱུང་བཀའ་པས་དྲི་མ་གསུམ་བྲལ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔལ་དེ་ལོ་སངས་
 རྒྱས་ཉིད། ལྷོ་ཁར་བཀའ་པས་དྲི་མ་གསུམ་བྲལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་དང་རང་རྒྱལ་དེ་ལོ་སངས་རྒྱས་ཉིད།
 མགིན་པར་ཉི་མ་དེ་ལོ་དྲི་མ་གསུམ་བྲལ་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་འགྱུར། དེ་བྲལ་བར་རྒྱུད་གི་
 དབང་པོ་འགགས་པས་བདེ་བ་དང་བཅས་དམ་ཚིག་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོའི་སྐྱེས།¹⁰ ཞེས་ཞེ་བ་དང་བྱིན་
 ཟེ་དང་ཚངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། སངས་རྒྱས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རྒྱལ་སྐྱེས་རྣམས་
 ལ་ཡང་བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གེས་པར་བྱས་ནས། དོན་དམ་པའི་ཞེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཚན་རི་སྟེང་
 གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་རུ་ཀ་བཞི་ལ་སོགས་པ་གཞི་འབྲས་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བཞིའི་རྣམ་གངས་སུ་
 གེས་པར་བྱ་ཞིང་། འབྲས་ཕྱག་ལྟ་པར། བཞི་ཚན་གཞན་ཡང་རྒྱ་ཚེར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉེ།
 ལྷང་ལོ་སྤར་གཞིའི་སྐབས་སུ་དངས་པ་གང་ཡིན་པའོ།

<3> དོན་བསྟུ་བ།

དེ་བཞིན་དུ། འཇམ་དཔལ་གྱི་རང་གི་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་རྗེ་ལྷོ་རོ་པའ་ཚེན་དང་སློབ་དཔོན་ལྷོ་རྒྱ་
 གརྱས་དྲངས་པ་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོ་མཐའ་ཡས་པ། གྲོག་གི་སྐྱལ་པའི་སྐྱེ་མཚོག་གོ། སྐྱ་ཡི་སྤང་པོ་
 མཐའ་ཡས་པ། གྲོག་གི་ལོངས་སྟོང་རྫོང་གསུ་མཚོག། ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་མཐའ་ཡས་པ། གྲོག་གི་ཚོས་
 ཀྱི་སྐྱར་རབ་བསྐྱེད། གྲོག་གི་སྤང་པོ་མཐའ་ཡས་པ། གྲོག་གི་བདེ་སྐྱེ་འགྱུར་མེད་མཚོག། གསུས་པ་
 སྤང་པོ་དེ་བཞིན་སྐྱེ། ཡང་དག་བསགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད།¹⁰ ཞེས་གཞི་འབྲས་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་
 སྐྱེ་བཞི་གསུངས་ཉེ། སྤར་བསྟན་པ་དོན་དམ་གྱི་བཞི་ཚན་རྣམས་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་ཐམས་ཅད་
 འགྱུར་མེད་ཡོངས་སུ་བདེ་བཞིན་ཉིད་བསལ་གཞག་མེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཉེ་ལས་ཕྱེ་
 བ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བཞི་རྣམ་པ་མང་པོས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ།

(༧) ཚེས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལུ་དང་རིགས་དྲུག་ལ་སྐོང་ས་མི་སྐོང་ས་ཀྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པ།

དེ་བཞིན་དུ་ཚེས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱལ་སྐྱེ་ལུ་ལེ་བདག་ཉིད་
 དུ་ཡང་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་ལུ་པ་དང་ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པ་དང་ཚེས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་བདེ་བའི་
 སྐྱེ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་རིགས་དྲུག་དང་ཡུམ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་རོ་དང་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་
 འགྲུར་སྐྱེ་ལུ་རྒྱུ་དང་། དོན་དམ་པའི་ལུང་བོ་སྐྱེ་ལུ་རྒྱུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྟར་གསུངས་པ་
 བམས་ཅད་ཚེས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཉིད་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། བདེ་གཤེགས་སྐྱིད་པོ་དོན་ལ་མི་གནས་ན་དེ་
 རྣམས་ཀྱང་དོན་ལ་མི་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དང་དེ་རྣམས་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་
 དེ་ལྟར་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས་དེ་ལྟར་རྫོགས་པ་དང་མ་རྫོགས་པའི་
 བྱུང་པར་གྱིས་མ་སྐོངས་པ་དང་སྐོངས་པའི་བྱུང་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ། དོན་གཅིག་ན་ཡང་།^(༧)
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རི་ལྟར་རི་བོ་མཐོན་པོ་དག་ལ་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་མཐོན་པོ་ནས་བལྟ་བ་དང་འོག་
 གམ་ཐད་ཀ་ནས་བལྟ་བའི་བྱུང་པར་བཞིན་ནོ།།

༡) སྐོན་ཏུ་རོ་མཚར་བའི་ཡེ་ཤེས་སུན་ཚོགས་བཤད་པ། འདི་ལ་གསུམ།

(༡) རང་བྱུང་གཞན་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མདོར་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱལ་ནི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལཱའི་སྐྱེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་
 དང་འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ལཱ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལུ་ཡང་དག་
 ཡེ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་མི་སྐྱོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱོད་ཅིག་ལས་མ་
 འདས་པ་དང་ལྡན་པའོ།།

(༡) དེ་དག་སོ་སོར་བྱེ་སྟེ་རྒྱུ་རྒྱུས་པར་བཤད་པ།

<༡> གཞན་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་དང་བཅས་པར་བཤད་པ།

དེ་ཡང་མདོ་སྐྱེའི་རྒྱན་དུ། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། །མཉམ་པ་
 ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག་ །བྱུ་བ་སྐབ་པ་ཁོ་ནའོ། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད། །ཡོངས་སུ་མ་ཆད་རྟག་ཏུ་ལྡོག།
 ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་སྐོངས་ལ། །རྟག་ཏུ་དེ་ལ་མ་རོན་ཕྱོགས་མིན། །ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་
 འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་འདྲ། །ཡོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་གཞུགས་བརྟན་འབྱུང་ཕྱིར་

ཏེ། །སྒོམ་པ་དག་པས་སེམས་ཅན་ལ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །མི་གནས་ཞི་བར་ཞུགས་པ་ནི། །
 མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །དུས་རྒྱུས་ཀྱི་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། །ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་དག་དང་ལྡན། །
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་བཞིན། །སངས་རྒྱས་སྐྱེ་ནི་ངེས་པར་སྟོན། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །
 ཤེས་བྱ་ཀྱང་ལ་རྟག་མི་ཐོགས། །ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ཀྱིས། །གཉེར་དང་འདྲ་བ་ཞོན་ཡིན། །
 འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ནི། །འབྱོར་བ་ཐམས་ཅད་སྟོན་མཛད་པ། །ཐེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་
 ཡི། །ཚོས་ཚེན་ཚར་ནི་རབ་ཏུ་འབེབས། །བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་རྣམས་ཀྱི་ཏུ་སྐྱ་ཚོགས་གིང་། །
 དཔག་མེད་བསམ་ལས་སྐྱལ་བ་ཡིས། །སེམས་ཅན་ཀྱང་དོན་སྐྱབ་པའོ། །སངས་རྒྱས་སྐྱལ་བ་དེ་རྟག་ཏུ། །
 མཛད་པ་འགྲུབ་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །གངས་དང་ཞིང་གིས་རྣམ་ཀྱང་དུ། །བསམ་མི་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ།¹⁹ །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ནི་ཀྱང་རྫོང་འདུས་བྱས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་
 ཚོས་ལུ་ལས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་དེ་རྒྱ་གང་ལས་འབྱུང་ན། །འཛིན་པའི་སྲིད་དང་སེམས་མཉམ་སྲིད། །
 ཡང་དག་ཚོས་རབ་སྟོན་སྲིད་དང་། །བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད། །ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་ཡང་དག་འབྱུང་།²⁰ །
 ཞེས་གང་གསུངས་པའོ། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་ལ་
 སོགས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཏུ་དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
 ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་རྣམས་འདུས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །

< ༡ > རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མེད་རྒྱུན་མེད་བཤད་པ།

[19] སུང་པོ་གཞན་རང་བཞིན་གྱིས་འཛིག་རྟོན་ལས་འདས་པའི་སུང་པོ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ལྟར་བཞུགས་ཚུལ།

རྒྱད་སྟེ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལུ་ནི་དོན་དམ་འདུས་མ་བྱས་འགོག་པའི་བདེན་པ་འགྲུར་བ་
 མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་ཚོས་ལུ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུར་བའི་ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པར།
 ཉན་ཐོས་དང་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་སྟགས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་རྣམས་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུར་བའི་སྟོང་པོ་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཏེ་རྗེ་འཛིན་པ་ནི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བརྟན་ཏོ། །
 འདིའི་དོན་མི་ཤེས་པ་སྐྱམ་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉམས་པ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྲུར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉམས་པ་རྣམས་
 མ་འོངས་པའི་དུས་སུ་འབྱུང་བར་འགྲུར་ཏེ་རྣམ་པར་ཉམས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉམས་པར་
 བྱེད་དོ། །དེས་ན་རྩ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ལུའི་བརྟོད་པ་ལས་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་རྣམ་པ་ལུའི་སྒོམ་

བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷོང་བ་ལ་ནི་དངོས་པོའི་ཚོགས། །བཏགས་པའི་གཟུགས་
 སྤངས་པེམས་པོ་མིན། །འདི་ནི་མཐོང་སྟེ་མེ་ལོང་ལ། །བྲ་ལཔ་གཞོན་ཅུ་མ་ཡིས་བཞེན།^{༡༧} །ཞེས་པ་ནི་
 །འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེན་པ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བོ་ནི་མི་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དངོས་ཀྱུན་
 མཉམ་པ་ཉིད་གྱུར་ནས། །དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་གནས། །མི་འགྱུར་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ། །ཚད་པ་
 མ་ཡིན་རྟག་པའང་མིན།^{༡༨} །ཞེས་པ་ནི་ཚོར་བའི་སྤང་བོ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །མིང་གི་བདག་ཉིད་
 ཡིག་གེ་ཀུན། །ཨ་ཡིག་རིགས་ལས་ཡང་དག་བྱུང་། །མི་འགྱུར་ཚེན་པོའི་གནས་ཐོབ་པ། །མིང་མེད་མིང་
 ཅན་དག་གྲང་མེད།^{༡༩} །ཅིས་པ་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བོ་སོ་སོར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སྟེས་པ་མ་ཡིན་
 པ་ཡི་ཚོས། །འདུ་བྱེད་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་མེད་བྱུང་རྒྱབ་མེད། །སེམས་ཅན་མེད་
 ཅིང་སྟོག་ཉིད་མེད།^{༢༠} །ཅིས་པ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བོ་བྱ་བ་ནན་ཏན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 ཚོས་ཉིད་འདས། །ཡེ་ཤེས་དག་པ་གོས་པ་མེད། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཚོས་རྣམས་ནི། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཀྱི་བཀོད་པར་གནས།^{༢༡} །ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་བོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སོ། །

[༡] གཟུགས་གཞན་གཟུགས་ཚེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་སུ་བཞུགས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་ཏུ་བསྟུན་པའི་རྒྱ་དུ་ལས་གྲང་ལེའུ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་པ་ལ་
 སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་འཁོར་ལོའི་མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤང་བོའི་མཚན་ཉིད་
 གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་ལོ་སྲིད་གསུམ་ཀུན་ནས་དང་བ་ཞེས་པའོ། །བདེ་བ་རིན་ཚེན་འདི་ཡི་ཚགས་
 པ་ཉིད་དག་ནི། །བད་མོ་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་རལ་གྱི་དོ་རྗེ་དག་གྲང་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཚེན་རྣམ་པར་མི་བྱེད་པའོ། །
 མི་ཤེས་གཅོད་པ་གྱི་གྲུག་མཚོག་གི་རིགས་དུ་ག་རྣམས་ཏེ་འདི་དག་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། །
 སྤང་བོ་ཁམས་དང་དབང་བོ་ལ་སོགས་མཁའ་བཞིན་རོ་མཉམ་དེ་དག་རྣམས་གྲང་དེ་བཞིན་རིག་པར་བྱ། །
 གང་དུ་དེས་པར་རིགས་ཀྱི་གཟུགས་ནི་ཉམས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཚེན་པོའི་གཟུགས་སུ་གསུངས། །གང་
 དུ་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྟུག་ཉམས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཚོར་བ་ཚེན་པོར་གསུངས་པ་སྟེ། །གང་དུ་འཁོར་
 བའི་འདུ་ཤེས་ཉམས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་དོ་རྗེ་རྗེའི་འདུ་ཤེས་ཚེན་པོའི། །གང་དུ་འཁོར་བ་འཕེལ་བ་ཉམས་
 པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་དོ་རྗེ་རྗེའི་འདུ་བྱེད་ཁོན་འོ། །གང་དུ་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཉམས་པ་ཉིད་
 དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་གསུངས། །གང་དུ་ཤེས་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་ཉམས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་

དེ་ནི་སྤྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །འདི་རྣམས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་དམ་པའི་རྒྱལ་བ་མཚོག་ནི་རྣམ་
པར་དུག་སྟེ་རིགས་དུག་རྣམས།།^{༤༤}

[༤] ཁམས་གཞན་ཚོས་ཉིད་གཏུག་མའི་ཁམས་རྣམས་བདེ་བར་གཤེགས་མ་རྣམས་སུ་བཞུགས་ཚུལ།

གཞན་ནི་ཁམས་དུག་དབྱེ་བ་རྣམས་ཉེ་ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱ་དང་དང་ནམ་མཁའ་ཞི་བ་
རྣམས།།^{༤༥} །ཞེས་པ་ལོ།།

[༥] དོན་དམ་པའི་མཚན་བརྗོད་ཀྱིས་རང་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ལྡུགས་པར་བསྟན་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས། བཅོམ་ལུན་འདས་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་མཚོག་ཏུ་
མི་འགྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྣོད་པོར་གྱུར་བ་གསོལ་བ་
འདེབས་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་
བསྟན་ཏོ།།^{༤༦} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།

[༦] ལྟོང་བ་ཚེན་པོ་ཡི་གེ་ལྡུས་ཀྱང་རང་རྒྱུ་ཡེ་ཤེས་ལྡུགས་ལ་བར་བསྟན་ཚུལ།

དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་དུ་ཡང་། གང་ལ་ཐོག་མཐའ་དཔལ་མེད་གནས་དང་འཚི་དང་སྲིད་པ་དང་ནི་སྣ་
དང་བྱི་དང་རོ་དག་དང་། །རིག་བྱ་གཟུགས་དང་སེམས་མེད་རང་བཞིན་དང་ནི་སྣུམ་སུ་མེད་ཅིང་འཚིང་དང་
གོ་ལ་དང་བྱེད་པོ་མེད། །ས་བོན་དང་ནི་གསལ་བར་དུ་ས་མེད་མཐའ་དག་སྲིད་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་བདེ་བ་
ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད། །ལྷ་རན་འདས་པ་མཚན་མ་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་རྣམས་བྲལ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དེ་ལ་
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དུས་དང་སྣ་ཚོགས་ལ་སོགས་དོ་རྗེ་དང་ནི་སྣུམ་སུ་དཔེ་མེད་ཀྱལ་འགོ་སྣོམ་པ་མེད་པ་སྟེ།
ཐེར་ལུག་ཏུ་གནས་སྟན་དང་ཤངས་དང་ཞལ་དང་སྤྱན་དང་དབྱེད་དང་ཕྱག་དང་ཞབས་ནི་ཐམས་ཅད་པ།
འབྱུང་བོའི་མཐའ་སྟེ་འབྱུང་བོའི་མགོན་པོ་མཚོག་གི་སྲིད་པ་གསུམ་འཛིན་རྒྱ་རྣམས་དག་གིས་རྒྱུར་གྱུར་བ།
རིག་པ་ལ་སོགས་རྣལ་འབྱོར་དག་གིས་རྟོགས་བྱ་མཚོག་བདེའི་གོ་འཕང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ཕྱག་འཚལ།
སྣོ་བྱེད་རྣམས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྲོག་གི་མེ་དང་མཚུངས་གིང་ཉེ་མ་བཅུ་གཉིས་དག་གི་གཟི་བརྗིད་ཅན། །ཡེ་
ཤེས་དོ་རྗེ་སྣང་བ་མཚོག་གི་གོ་འཕང་བཞོད་བྱེད་རྣམས་པར་བཅད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དཀར་པོ་
འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་རི་བོང་འཛིན་པ་ལས་འཛིག་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་བོར་ཡང་དག་གནས། །བདུད་

ཅིས་འཆི་བ་སེལ་ཞིང་སྲིད་པའི་འཛིགས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ཐིག་ལའི་གཟུགས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།
 སེམས་ཙམ་སྐྱེགས་གྱི་དོ་བོ་ལྷ་ཡིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་སྐྱེག་བསྐྱེད་དང་ནི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། །དམ་
 པ་རྣམས་ལ་ཞི་བའི་གཟུགས་ནི་རང་གིས་བྱས་པའི་ཉམས་ཚུང་མི་བཟང་རྣམས་ལ་མི་བཟང་པ། །གང་
 གིས་ལས་གང་རབ་བྱས་རང་གི་སེམས་ལ་ཚོག་བཞིན་དུ་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་དེ་སྲིད་པ། །འཛིག་རྟེན་དབང་པོ་
 ལྷ་ཚོགས་གཟུགས་ཙན་སྲིད་གསུམ་སྲིད་མཛོད་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།^{༤༥}

[༤] ཐིག་ལེ་སྐྱོང་བ་འགྲུར་མེད་དུ་གྱུང་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པ།

གཅིག་དང་དུ་མ་དག་གྱུང་གཅིག་ཅིང་མཉམ་དང་མི་མཉམ་པ་ཡང་མཉམ་པ་གཡས་གཡོན་མདུན་
 རྒྱབ་དང་། །སྲིང་འོག་གྱུར་ནས་དཀར་ལྗང་སྐྱོལ་ལ་དོག་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཏེ་ཐུང་དུ་རིང་པོ་
 དང་། །ཤིན་ཏུ་རིང་པོ་ཡོན་ཏན་མེད་ཅེས་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་སུ་མེད་སྐྱེས་པ་འང་སྐྱེས་པ་སུད་མེད་མིན།།
 གང་ཞིག་གྱུར་གྱི་རྟེན་གཅིག་ལྷ་ག་བཟང་མོ་མཚོག་གི་ལྷ་ག་ཁྱོད་ལ་འདུད་དེ་ཁྱོད་ལ་འདུད།^{༤༦} །ཅེས་དང་།
 རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་བདག་ཉིད་དོ་རྗེ་རྗེ་ལྷ་པ་དང་དེའི་རྟེན་པད་མའམ་ལྷ་ག་སྐྱེ་སྐྱོང་བ་ཆེན་པོ་འགྲུར་
 མེད་ལྷ་དང་ཐིག་ལེ་སྐྱོང་བ་འགྲུར་མེད་དུ་གྱུང་བའོ།།

[༥] དེ་རྣམས་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པར་ཡང་བཞགས་ཚུལ།

གྱའི་དོ་རྗེ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལྷ་ནི་ཅིག་སྐྱེས་པའི་གཟུགས། །བདེ་ཆེན་བཟང་པོའི་རྣལ་འབྱོར་མ། །དེ་
 ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་ལོ་དང་། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡི་རང་བཞིན་ཙན། །དེ་ནི་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་གཟུགས།།
 མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དངོས་པོ་ཙན། །ཡང་དག་གྱུར་པ་སོ་སོར་རྟོག །དེ་ཉིད་བྱ་བ་ནན་ཏན་ཏེ། །ཚོས་
 དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་པ། །དེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་བདག་པོ་དང་། །དེ་ཉིད་བདག་མེད་རྣལ་འབྱོར་མ།།
 ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་རང་བཞིན་ཙན།^{༤༧} །ཞེས་འགྲུར་མེད་ཡོངས་སུ་བདེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་རང་བཞིན་
 ལྷ་སྐྱེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ཡངས་པ་དེ་ཉིད་རང་བྱུང་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྷར་
 གསུངས་སོ།།

(༡) དེ་དག་གི་བྱུང་པར་གསུང་རབ་དང་མཐུན་ཚུལ།

<༤> སངས་རྒྱས་ལྷར་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་པར་བསྟན་པ།

དེ་ལྷ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་པ་རྗེ་ལྷ་བ་དེ་བཞིན་དུ་

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་ན་གྲུབ་པའི་བཀའ་ལ་མི་རྫོངས་པར་འགྱུར་ཏེ།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་མདོར། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཤིན་ཏུ་འདུས་ལ་བཀའ་བསྟུལ་པ། ཤིན་ཏུ་འདུས།
 ཚོས་ལྷན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་བསྟུས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་གང་ཞེན། འདི་ལྷ་སྟེ། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་
 དང་། མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་
 རྒྱལ་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སོ།^{༡༧༧} །ཞེས་སོ་སོའི་རྒྱལ་བཤམ་ཞིབ་མོ་དང་བཅས་པ་བཀའ་བསྟུལ་པ་ལ། ཡེ་
 ཤེས་བཞི་ནི་མདོ་སྟེའི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པར་གཏན་ལ་ཡབ་པ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་རྣམ་
 པར་དག་པ་ནི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྟེ། རྒྱུད་སྟེ་ཟབ་མོ་རྣམས་སུ་
 གསལ་བར་མཛད་པ་དོན་དམ་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་འཇམ་ཁམས་ལྟེ། །དེ་ཡང་འཕགས་པ་རྟོ་རྟེན་སྟེང་པོའི་ཞལ་སྟེ་
 བས། མེ་ལོང་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། །གསུམ་པོ་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྟེ། །བྱ་བ་གྲུབ་པར་བྱེད་པ་གཞན།།
 ཚོས་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། །གསུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་དང་། །འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད།།
 ས་དང་རྒྱུད་པའི་དང་ནི། །རྒྱུད་དང་ལྷ་བ་སྟོང་པ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་པོ་རྣམ་དག་པ། །མདོར་པར་བྱང་རྒྱལ་རྣམ་
 པ་ལ། །ཤེས་བརྒྱ་རྣམ་དག་བདག་ཉིད་ཅན། །ཤེས་བརྒྱ་རྣམ་དག་འཆང་བ་པོ།^{༡༧༨} །ཞེས་གསུངས་པའོ།།
 དེའི་སྤྱིར། དོན་གཅིག་ལ་ཡང་མ་རྫོངས་དང་།^{༡༧༩} །ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལ་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡིན་པར་རྟོགས་ན་མ་རྫོངས་པ་དང་མ་རྟོགས་ན་རྫོངས་པར་
 འགྱུར་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་དོན་ནི་གཅིག་པ་ཞོན་སྟེ། །གསང་སྟགས་ཟམ་མོ་རྣམས་སུ་གསལ་བར་
 མཛད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་འཇམ་སྟོང་པ་ཚེན་པོ་འགྱུར་མེད་ལྟེ་དོན་རྟོ་རྟེན་ཅེ་ལྷ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མདོ་རྒྱུད་
 ཟབ་མོ་ཐམས་ཅད་ལས་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་པོ།།

<༧> བདེན་གཉིས་གྱིས་བསྟུས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་དང་དོན་གཅིག་ཏུ་བརྟན་པ།

དེ་བཞིན་དུ་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་འདུས་མ་
 བྱས་སུ་གསུངས་པ་ཡང་། །གསང་སྟགས་ཟབ་མོ་རྣམས་སུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་
 དོན་གཅིག་ལ། །སྤྱིར་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་འདུས་བྱས་སུ་གསུངས་པ་དང་ནི་མདོ་སྟེའི་རྒྱལ་ལ་སོགས་
 པར་གཏན་ལ་ཡབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་དོན་གཅིག་གོ།

<༡> ཡང་དེ་དག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་གནས་ཚུལ།

དེ་བཞིན་དུ་མིང་དང་། མཚན་མཉམ་རྒྱུ་མཚན་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ཚོས་ལྷ་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གསང་སྔགས་ ཟབ་མོའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་དོན་གཅིག་ལ། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མདོ་ལ་སོགས་པར་ གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་དོན་གཅིག་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་ཚོས་སྐྱེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ ཡེ་ཤེས་དང་ཀུན་རྫོང་ག་ལྟགས་སྐྱེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ།།

<༢> དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དགུའམ་བརྒྱབ་ཞེས་པའང་བར་བརྟན་པ།

དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཡང་། མེ་ ལོང་ལྷ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ལ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཀུན་ རྫོང་གྱང་ཡོད་ལ། དོན་དམ་ཡང་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་ཡེ་ ཤེས་བརྒྱད་དུ་ཡང་འགྱུར་ལ། གཞན་བྱུང་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དགུར་ཡང་ འགྱུར་ཞིང་། རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་པོ་ཉིད་ལ་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དབྱེ་བས་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་ པའམ་ཡེ་ཤེས་བརྒྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་། ཡེ་ཤེས་འདུས་བྱས་བཞི་དང་བསྟོམས་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་ བརྟུས་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྒྱབ་ཞེས་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་དོན་ལ་མེད་ན་དེ་བཞིན་ ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཆེན་པོ་འགྱུར་མེད་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དོན་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་དང་དེ་དག་དོན་ གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ།།

༢) ཤིན་ཏུ་དོ་མཚར་པའི་ཡོན་ཏན་སྟན་ཚོགས་བཤད་པ། འདི་ལ་ལྷ།

(༡) སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་བདེན་གཉིས་སུ་བརྟུས་ཏེ་བཤད་པ་དངོས།

<༡> དོན་དམ་ཚོས་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན།

དེ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་ལ་སྟོབས་བརྒྱ་དང་མི་འཛིགས་པ་བཞི་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་ འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་དེ། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བུ་རྩ་གཉིས་ཚང་བར་གསུངས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གཅིག་གཅིག་ བརྟུས་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་པར་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེང་པོ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཞེས་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོས་གང་གྲའི་ཀྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ལས་འདས་པ་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མཚན་

དང་དཔེ་བྱུང་བཟང་པོ་མཐའ་ཡས་པས་བརྒྱན་པ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོས་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་
 པར་གསུངས་ཤིང་འགའ་ཞིག་སྲར་བསྟན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་བྱམས་པས། ཚོས་ཉིད་ངོ་
 བོ་ཉིད་སྐྱེའི་ཡོན་ཏན་དང་དེ་དག་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དུ། རང་བཞིན་སྐྱེ་
 མཉམ་པ་དང་། །ཤ་ཞིང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། །དབྱེས་དགུར་ལོངས་སྤྱོད་བསྟན་པ་ལ། །ལོངས་སྤྱོད་
 རྫོགས་འབྱོར་རྒྱར་འདོད་དོ།^{༡༥} །ཞེས་དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དུ། སྤུང་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི།
 ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་གང་དག །ཐོབ་ལྷུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན།
 བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི། །སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་
 ཉིད་དང་། །ཟད་པ་བརྩ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྐྱེ་མཚེད་ནི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་
 བརྒྱད་དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྟོན་མཁྱེན་དང་། །མདོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དག་བཞི་དང་། །དབང་བརྟུན་དང་ནི་སྟོབས་བརྟུན་དང་། །མི་འཛིགས་པའི་བཞི་དག་དང་། །བསྐྱེད་བ་
 མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །དན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། །བསྐྱེལ་བ་མི་མངའི་ཚོས་ཉིད་དང་། །བག་
 རྟམས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། །སྐྱེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་། །སྤུང་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཚོས། །བཅོ་
 བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན།^{༡༦} །
 ཞེས་དང་།

ཡེ་ཤེས་ལེའུར་ཡང་། གཙོ་བོའི་སྐྱེ་ཡི་མཐུ་ལས་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་དག་གི་མཚོག་གི་ལུས་ལ་
 ལྷའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་གསུང་གི་མཐུ་ལས་རྣ་བ་དེ་ཡི་ཐུགས་ལས་གཞན་གྱི་སྡིང་ལ་གནས་པ་ཤེས་པར་
 འགྱུར། །ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཡི་མཐུ་ལས་རྣམ་གསུམ་སྲིད་པ་ལ་གནས་ཐོབ་གྱི་སྐྱེ་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་འགྱུར། །
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་གསུང་གི་མཐུ་ལས་མཐའ་མཉམ་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་ཀུན་འགོའི་རྗེ་འཇུག་དུ་རབ་འགྱུར། །
 ཤེས་རབ་ཐུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་ནི་གང་ཞིག་བདེ་མཉམ་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་གཞོམ་དུ་མེད་པར་འགྱུར། །
 ལྷ་ཡི་རྒྱན་གྱི་མཐུ་ལས་མིག་གིས་མ་མཐོང་བ་དང་སྲིད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་མཐོང་བར་འགྱུར། །ལྷ་ཡི་རྣ་
 བའི་མཐུ་ལས་སྟོན་ཚུགས་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ཡིས་བརྗོད་དང་སྡིང་གི་སྐྱེ་ནི་ཐོས་པར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་
 གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དག་ལས་མི་ཡི་བདག་པོ་རེག་བྱ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་འགྱུར།^{༡༧} །ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་དང་། ཚོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོར་ཡང་། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་གང་ཞེན། ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ནི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གནས་གྱུར་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དྲི་མ་མེད་པ་གཟུགས་སྣ་
 ཚོགས་ཅན། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ། གཟུགས་དང་བྱུང་དང་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་པ། སྐྱེས་སུ་ཚེན་

པོའི་མཚན་སྲུལ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གཞུགས་སྲུལ་དང་བའདི་ནི་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་སངས་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ།^{༡༧} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་དོན་དམ་ཚོས་ཉིད་ལ་ཚོས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གདོད་ནས་རང་བཞིན་ལྷུང་གིས་གྲུབ་ཅིང་དབྱེར་མེད་དུ་ཚང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཉིད་ལས་མ་འདས་སོ།།

<༡> ཀུན་རྫོབ་གཞུགས་སྐྱའི་ཡོན་ཏན།

ཀུན་རྫོབ་གཞུགས་གྱི་སྐྱེ་ལ་རྣམ་པར་སློན་པའི་ཡོན་ཏན་མཚན་སྲུལ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བསྟུན་པ་སྟེ། རྒྱ་ས་པར་ནི་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་དང་རིམ་འདྲི་རྗེས་གྱི་མཚན་བརྒྱད་ཅུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་དུ། འོངས་སྟོན་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །འཁོར་ཡོངས་སྟུང་དང་ཞིང་དང་མཚན། །སྐྱུ་དང་ཚོས་རྫོགས་འོངས་སྟོན་དང་། །མཛད་པ་དག་གིས་ཐད་དེ།^{༡༨} །ཞེས་དང་།

མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ། མཚན་ནི་སྲུལ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་བརྒྱའི་བདག་ཉིད་འདི། །ཐེག་ཚེན་ཉེ་བར་འོངས་སྟོན་ཕྱིར། །བྱུང་པའི་འོངས་སྟོན་རྫོགས་སྐྱར་བཞེད། །བྱུག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་དང་རུས་སྐལ་ཞབས། །བྱུག་དང་ཞབས་སོར་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། །བྱུག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཚགས། །འདི་ཡི་སྐྱེ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །སོར་མོ་རིང་དང་རྟིང་ཡངས་སྐྱ་ཆེ་དང་། །ཞབས་འབྱར་མི་མདོན་སྐྱེ་ནི་གེན་དུ་ཕྱོགས། །བྱིན་པ་ལེ་ན་ཡའི་འདྲ་བྱུག་རིང་མཛེས། །འདོམས་གྱི་སྐྱ་བ་སྐྱབས་སྐྱུ་བ་པའི་མཚོག་ །བྲགས་པ་གསེར་མདོག་བྲགས་པ་སྐབ་པ་དང་། །སྐྱེ་ནི་རེ་རེ་ནས་གཡས་ལེགས་འབྱུངས་དང་། །ཞལ་མཛོད་སྐྱུས་བརྒྱན་རོ་སྟོད་སེང་གེ་འདྲ། །འདི་ཡི་དཔུང་པའི་མགོ་རྒྱུམ་ཐལ་གོང་རྒྱས། །འདི་ལ་རོ་མི་ཞེས་པ་རོ་མཚོག་སྐྱང་། །སྐྱེ་ནི་ཉུ་གོ་རྩེ་རྩེ་རྩེ་ཞིང་གལ། །གཙུག་ཏོར་དཔུང་ལྷན་ལྷགས་རིང་མཛེས་པ་དང་། །ཚངས་དབྱུངས་འགྲམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་དང་ཚེམས། །ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་ཚད་མཉམ་ཐགས་བཟང་དང་། །གངས་ནི་བཞི་བརྒྱ་ཐམས་པ་ཚང་བ་དང་། །སྐྱེ་ནི་མཐོན་མཐིང་སྐྱེན་རྗེ་བ་མཚོག་གི། །འདྲ་བ་འདི་དག་སྲུལ་ཅུ་ཅུ་གཉིས་མཚན།^{༡༩} །ཞེས་དང་། བྱུང་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །མདོག་སྐྱུམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྣམས། །རྒྱུ་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་སྐབ་དང་། །རྩ་མི་མདོན་དང་མདུད་པ་མེད། །འོང་བུ་མི་མདོན་ཞབས་མཉམ་དང་། །སེང་གེ་སྤྱང་ཆེན་བྱ་དང་ནི། །ལྷུ་མཚོག་སྐྱབས་གཤེགས་གཡས་ཕྱོགས་དང་། །མཛེས་གཤེགས་དྲང་དང་འབྲེལ་བག་ཚགས། །བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་རིམ་པར་འཚོམ། །གཙང་

དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སྐྱུ། །མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། །སྐྱུ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་། །གོམ་
སྣོ་མས་པ་དང་སྐྱུ་བ་གཉིས་ནི། །དག་དང་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། །སྐྱུ་ལྷུ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་། །ཤིན་
ཏུ་གི་མས་པའི་སྐྱུ་ཉིད་དང་། །ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྲེས་དང་། །ག་ཟིགས་པ་སྦྱིབ་མེད་དག་པ་དང་། །
དགུ་རྒྱུ་སྐབས་སྦྱིན་མ་རྫོངས་དང་། །བྱང་ཏེ་བ་དང་ལྟེ་བ་ནི། །ཟབ་དང་གཡས་ཚུགས་འཁྲིལ་བ་དང་། །
ཀྱན་ནས་ལྟ་ན་སྟག་པ་དང་། །ཀྱན་སྦྱོད་གཙང་དང་སྐྱུ་ལ་ནི། །སྦྱོལ་ནག་བག་མེད་པ་དང་། །བྱུག་ནི་ཤིང་
བལ་ལྟར་འཇམ་དང་། །བྱུག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་རིང་དང་། །ཞལ་ནི་ཉ་ཅང་མི་རིང་དང་། །མཚུ་ནི་བིམ་
པ་ལྟར་དམར་དང་། །ལྡུགས་མཉེན་བ་དང་སྒབ་པ་དང་། །དམར་དང་འབྲུག་གི་སྐྱུ་ཉིད་དང་། །གསུང་
མཉེན་འཇམ་དང་མཚེ་བ་རྒྱུ་མ། །ཚོ་དང་དཀར་དང་མཉམ་པ་དང་། །བྱིན་གྱིས་སྤ་དང་ཤངས་མཐོ་དང་། །
མཚོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི། །སྐྱུ་བ་ཡངས་པ་དང་རྗེ་མ་སྟུག །པད་མའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་དང་། །སྦྱིན་
རྒྱུགས་རིང་དང་འཇམ་པ་དང་། །སྐྱུ་དང་སྐྱུ་ནི་མཉམ་པ་དང་། །བྱུག་རིང་རྒྱས་དང་སྐྱུ་མཉམ་དང་། །
ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྦྲངས་པ་དང་། །དབུལ་བ་ལེགས་པར་དབྱེས་པ་དང་། །དབྱེས་ཚེ་བ་དང་དབུ་རྒྱས་
དང་། །དབུ་སྐྱུ་བྱང་བ་ལྟར་གནག་དང་། །སྐྱུག་དང་འཇམ་དང་མ་འཛིངས་དང་། །མི་གཤོར་དེ་ཞིམ་སྐྱེས་ལུ་
ཡི། །ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །དཔལ་གྱི་བེད་དང་བཀྲ་གིས་ནི། །གཡུང་དྲུང་འཁྲིལ་བས་བརྒྱན་
པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱུད་བཟང་པོར་བཞེད།^{༡༥} །ཅིས་དང་།

འཇམ་དཔལ་གྱིས་དྲིས་པའི་མདོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ལ་རིམ་མོའི་
རྗེས་ཀྱི་མཚན་བརྒྱད་ཅུ་གསུངས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །གདུགས་དང་། །རྒྱལ་མཚན་དང་། །དཔའ་བེད་དང་། །ཕྱིང་
བ་དང་། །ཀྱོ་བ་ཐང་དང་། །ཅོད་པན་དང་། །དབྱིག་ཉོ་དང་། །ལུམ་པ་དང་། །སྤང་པོ་དང་། །རྟ་དང་། །སྟག་དང་།
རྒྱ་སྦྱིན་དང་། །ཉ་དང་། །རུས་སྒྲལ་དང་། །མ་བྱུ་དང་། །ཀ་ལ་ཡིང་ཀ་དང་། །ཤང་ཤང་ཉེའུ་དང་། །རྩ་ཤ་དང་།
རུར་པ་དང་། །ནེ་ཚོ་དང་། །ངང་པ་དང་། །ཐི་བ་དང་། །ནས་དང་། །སྐྱུ་ཚེན་པོ་དང་། །འོད་མ་དང་། །བ་མེན་
དང་། །སྤུ་དང་། །ར་དང་། །རྒྱ་མཚོག་དང་། །བིལ་བ་དང་། །ཤིང་དང་། །རི་དུགས་ནག་པོ་དང་། །ལོར་ལུ་རིན་པོ་
ཚེད་དང་། །རལ་གྱི་མཚོག་དང་། །རྩོ་རྩོ་དང་། །གཞུ་དང་། །མདའ་དང་། །ཤག་ཉིད་དང་། །མདུང་རྩེ་གསུམ་པ་དང་།
གཤོལ་དང་། །གཏུན་དང་། །སྟ་རེ་དང་། །ཞགས་པ་དང་། །བྱུ་དང་། །ལུ་ཉིག་གི་རྒྱན་དང་། །སྦྱིན་དང་། །ཚངས་
པ་དང་། །དབང་པོ་དང་། །ལོར་སྤང་པོ་དང་། །རྒྱལ་ལྟ་དང་། །འཕགས་སྦྱིས་པོ་དང་། །མིག་མི་བཟང་དང་།
ལོར་སྦྱིན་དང་། །དྲང་སྤོང་ཚེན་པོ་དང་། །དཔལ་དང་། །ཉི་མ་དང་། །ལྷ་བ་དང་། །མེ་དང་། །རྒྱང་དང་། །བད་མོ་
དང་། །གཡུང་དྲུང་དང་། །གྲུག་སྐུམ་དང་། །དགེ་བའི་སྟན་དང་། །མེ་ལོང་དང་། །ར་ཡབ་དང་། །རྩ་དྲུང་བ་དང་།

ལུ་མོ་དེ་ག་དང། རྒྱལ་དང། ལུ་མོ་དང། ར་དང། ལུང་དང། མི་ཉུང་ག་དང། ག་ཏུ་ལུང་དང། དལུང་རྒྱུ་དང། རྣ་ཆ་དང། སོར་ག་ཏུ་བ་དང། རྣ་ཆ་འཕུང་འཕུལ་ཅན་དང། མེ་ཏོག་བཟང་པོ་དང། དཔག་བསམ་གཉང་དང། ལམ་ལོའི་དལུང་གི་སྲེང་གོ་དང། འདི་རྣམས་ནི་རི་མོའི་རྗེས་ཀྱི་མཚན་བརྒྱན་ཅུ་ཡིན་ཏེ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕུག་དང་ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་ལ་འབྲུང་ངོ་།^(༡) །ཞེས་སོ། །ལོན་ཏཱ་ཀྱི་བྲུང་བར་མང་པོ་གསུངས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་འདིར་མ་གྲིས་སོ།།

ཀྱུ་རྫོབ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་དུ། སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་བ་དཔག་མེད་པ། རྒྱལ་པོའི་རྒྱུར་ནི་འདོད་པ་སྟེ། །དོན་གཉིས་སུ་སྐྱ་ཚོགས་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གཉིས་ལ་གནས། །བཟོ་དང་སྒྲིང་དང་བྲང་རྒྱུ་ཟེ། །ལྷ་བུ་འདས་པ་ཏྲག་སྟོན་པས། །སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱུ་འདི་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ་^(༡) །ཞེས་དང། །མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་དུ་ཡང། །གང་གིས་འཕོར་བ་རི་མིན་པར། །འགོ་ལ་སྐར་བ་སྐྱ་ཚོགས་དག། །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་རྒྱུ་དེ་ནི། །སྒྲིབ་པའི་རྒྱལ་རྒྱུ་རྒྱུན་མི་འཚད།^(༡) །ཅེས་གསུངས་སོ།།

(༡) དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་བརྒྱལ་ལན་གྱིས་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ།
 <༡> སངས་རྒྱལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་དང་ཁས་ལེན་མེད་པའི་དགོངས་པ་བཤད།

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་གཅིག་ཡིན་ནམ་མང་པོ་ཡིན་ཞེན། །གཅིག་གྲུང་མ་ཡིན་ལ་མང་པོ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ། །དེའི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་བརྟ་ཞེན། །གསུགས་རྒྱུ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ་རྫོན་གྱི་ལུས་རྗེས་འབྲངས་པའི་རྒྱུ་ཐོབ་པ་གིན་ཏུ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་སྐྱ་མང་པོ་མ་ཡིན་ཏེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ལུས་མེད་ཅིང་ཚོས་དབྱིངས་རོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་དགུ་མ་ཆེན་པོ་མདོ་སྡེའི་རྒྱུན་དུ། །ཟག་མེད་དབྱིངས་ན་སངས་རྒྱལ་རྣམས། །མཁའ་ལྗང་ལུས་ནི་མེད་ཕྱིར་དང། །རྫོན་གྱི་ལུས་རྗེས་འབྲངས་པའི་ཕྱིར། །གཅིག་མིན་མང་པོ་ཉིད་མ་ཡིན།^(༡) །ཞེས་པ་སྟེ། །གཅིག་དང་དུ་མར་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་ཁས་ལེན་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་གན་འབྱེད་པའི་རྐྱབས་སུ་དེ་ལོན་ལྟར་ཡིན་ཞིང། །ལ་རྣོ་བའི་རྐྱབས་སུ་ནི་རྒྱ་བསམ་བརྗོད་མེད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ལོ།།

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ན་ཡོད་པའི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལ། །མེད་ཅེས་བརྗོད་ན་མེད་པའི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། །རྫོན་མེད་དེ། །ཡོད་པ་དང་མེད་པར་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དགོངས་པ་རི་ལྟར་བརྟ་ཞེན། །གནས་ལུགས་ལ་དོན་དམ་ཚོས་སྐྱ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་ཉིད་བདག་དག་པའི་བདག་ཏུ་རྒྱུར་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བདག་མཚན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ལུགས་

ལ་ཀུན་རྫོང་ག་ཟུགས་སྐྱེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོང་གི་ཚོས་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཚེན་པོའི་བདག་དེ་ཡང་སེམས་ལ་ཡོད་པར་མི་བརྗོད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལ་མེད་པར་མི་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་དང་མེད་པར་མི་བརྗོད་དོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དུ། ལྷ་མ་ཕྱི་མར་ཁྱད་མེད་ཀྱང་། །
 རྒྱུབ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མེད་པ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱལ་འདོད། །དག་པ་མ་ཡིན་མ་དག་མིན། །སྡོད་པ་
 ཉིད་ནི་རྣམ་དག་ན། །བདག་མེད་མཚོག་གི་བདག་ཐོབ་པས། །སངས་རྒྱལ་དག་པའི་བདག་ཐོབ་ཕྱིར། །
 བདག་ཉིད་ཚེན་པོའི་བདག་ཏུ་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སངས་རྒྱལ་ཡོད་མིན་ཞིང་། །མེད་པར་ཡང་ནི་མི་བརྗོད་དོ། །
 དེ་ལྷ་ས་སངས་རྒྱལ་དེ་རྣམ་འདྲི། །ལུང་མ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་དུ་འདོད། །རི་ལྷ་རྩལ་ལ་ཚ་བ་དང་། །མིག་
 ལ་རབ་རིབ་ཞིབ་ལྷར། །སངས་རྒྱལ་སེམས་དང་ཡེ་ཤེས་ལ། །ཡོད་དང་མེད་པར་མི་བརྗོད་དོ།⁽²⁶⁾ །ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། །ལས་ལེན་མེད་པར་གསུངས་པ་མང་པོའི་དགོངས་པ་ཡང་ཤན་འབྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལོན་
 ལྷ་མ་ཡིན་ཞིང་། །ལ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་ནི་སྐབས་མ་བརྗོད་མེད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་སྤང་བ་ཡིན་ནམ་མི་སྤང་བ་ཡིན་ཞེན། སྤང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་མི་སྤང་བ་ཡང་
 མ་ཡིན། ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེའི་དགོངས་པ་རི་ལྷ་བུ་ཞེན། སངས་རྒྱལ་མཐོང་པའི་སྐལ་བ་ཡོད་མེད་
 ལས་སོ། །དེ་ཡང་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དུ། རི་ལྷ་མེན་གཞན་དུ་འབར། །གཞན་དུ་ཞིབར་འགྱུར་བ་ལྷར། །དེ་
 བཞིན་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཡང་། །སྤང་དང་མི་སྤང་ཤེས་པར་བྱ།⁽²⁷⁾ །ཞེས་དང་། རི་ལྷ་རྩལ་མའི་འོད་
 ཟེར་རྣམས། །སྤྱིན་ལ་སོགས་པས་བསྐྱིབས་པར་འདོད། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་རྣམས། །སེམས་
 ཅན་གྱི་ནི་ཉེས་པས་བསྐྱིབས།⁽²⁸⁾ །ཞེས་དང་། རི་ལྷ་རྩལ་སྡོད་ཆག་ན། །རྩེ་པའི་གཟུགས་བརྟན་མི་སྤང་
 བ། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་དན་པ་ལ། །སངས་རྒྱལ་གཟུགས་ཀྱང་མི་སྤང་དོ།⁽²⁹⁾ །ཞེས་དང་། མངོན་རྟོགས་
 རྒྱན་དུ་ཡང་། །ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཐབ་ཀྱང་། །ས་ཐོན་མི་རུང་མི་འགྲུངས་ལྷར། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་
 ལྷུང་གྲུང་ཀྱང་། །སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་ལྟོང་།⁽³⁰⁾ །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱབ་གྱི་ཞལ་རྩ་ནས་ཀྱང་།
 ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས། །དེ་བཞིན་གསེགས་པ་མི་མཐོང་སྟེ། །རི་ལྷ་མེད་དུགས་རྣམས་ཀྱིས་
 བེ། །རྒྱ་མཚོ་རྣམས་པར་མཐོང་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་མི་ཤེས་པས་བསྐྱིབས་པས། །སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་
 མེད་པར་བརྟགས། །དམན་པ་བསོད་ནམས་དམན་པ་ལ། །བཙོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཅི་བཞིར་མཚིས། །རི་
 ལྷ་རྩལ་དུས་ལོང་ལག་པ་རྩ། །རིན་ཆེན་མཚོག་ནི་བཞག་པ་འདྲ། །སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་བྱས་རྣམས་ལ། །
 འོད་ཀྱིས་གསལ་ཞིང་དཔལ་ལྷན་པའི། །སྐལ་བུ་རྩ་གཉིས་མཚན་འབར་བ། །སངས་རྒྱལ་དེ་ཡི་མདུན་ན་
 བཞུགས།⁽³¹⁾ །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གཞི་འབྲས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དོན་དམ་བདེ་བཞེགས་སྒྲིང་བོ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་
 མངོན་མི་སྤང་གསལ་བྱེད་མིན་ཞེས་པས་སྤང་བར་མི་བརྗོད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ཚེན་པོ་གསལ་བ་
 ཚེ།¹⁴ ཞེས་པས་མི་སྤང་བར་མི་བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དག་པ་མ་ཡིན་མ་དག་མིན།¹⁵ ཞེས་དང་། ཉོན་
 མོངས་མ་ཡིན་མི་མོངས་མིན།¹⁶ ཞེས་དང་། རྟོང་བ་མ་ཡིན་མི་རྟོང་མིན།¹⁷ ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 གྱི་དགོངས་པ་དང་དེ་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །
 དཔུམ་རྩ་ཤེར། རྟོང་ངོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྗོད་དེ། མི་རྟོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་
 བྱ་སྟེ།¹⁸ ཞེས་པ་མཉམ་བཞག་ཟབ་མོའི་སྐབས་ལ་དགོངས་ཤིང་། གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྗོད་པར་
 བྱ།¹⁹ ཞེས་པ་རྗེས་ཐོབ་གྱི་སྐབས་ལ་དགོངས་སོ། །

རྩོད་པ་བརྗོད་པར། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྒྲོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་
 དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ལ་སྒྲོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན།²⁰ ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པར་ཡང་། ཡོད་དང་མེད་
 དང་ཡོད་མེད་ཅེས། གང་ལ་ཕྱོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་ནི་རིང་བོ་ནའང་། ཀླུ་ཀ་ཀ་བརྗོད་པར་རུས་
 མ་ཡིན།²¹ ཞེས་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་མཉམ་བཞག་ཏུ་རྟོག་མེད་སྒྲིས་བྱལ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དངོས་
 བོ་ཁས་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཁས་ལེན་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པ་
 དུག་ཅུ་པར་ཡང་། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་འབྱུང་བ་ཡི། །ལྟ་བ་མི་བཟང་
 མ་རུངས་འབྱུང་། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོད་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ། །དེ་མེད་ཉོན་མོངས་མི་སྤྱེ་
 སྟེ། །དེ་སྤྱིར་དེ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ན། །ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་འབྱུང་།²² ཞེས་སོགས་དང་། དཔུམ་རིན་
 ཚེན་སྒྲོན་མར་ཡང་། རྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྤྲོས། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་ཆད་སོགས་
 འཛིགས་པ་འབྱུང་། །དངོས་པོར་ཁས་ལེན་མེད་རྣམས་ལ། ཆད་སོགས་འཛིགས་པ་ག་ལ་འབྱུང་། །གལ་
 ཏེ་དངོས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་འཛིག་རྟོན་མཐའ་ཡོད་དང་། །མཐའ་མེད་ལ་སོགས་པར་ཡང་འགྱུར།²³ །
 ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་དངོས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །ཁས་ནི་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ན། །དངོས་པོ་སྤྱོད་མེད་ཉིད་ལ། །
 ཁས་སྤང་བར་ནི་རི་ལྟར་བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ།²⁴ ཞེས་དང་། ཁས་སྤང་བ་ཡི་དངོས་པོ་ནི། །སྤང་བ་ཙམ་
 ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། གཤོད་ནས་སྤྱོད་མེད་པའི་ཕྱིར། །མོ་གཤམ་གྱི་ནི་སྤང་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྤང་མེད་མོ་
 གཤམ་ལ། རྩོད་གྱི་སྤྱི་བུ་ནི་གང་ཡིན་དེས། །དེ་ལ་དེ་ནི་ཡོད་མིན་པས། །སྤྱོད་པར་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ།²⁵ །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་མེད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་ན་
 དགོངས་པ་ཚེན་པོའི་དོན་ཡང་དག་པར་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། གཞན་དག་གི་འདོད་པ་ལྟར་གནས་ལུགས་ལ་

ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་འཆད་པ་ནི་དོན་དང་མི་མཐུན་ཏེ། ལྷོང་གཞི་
དོན་དམ་གྱི་ཡོན་ཏན་སྲུང་སྲོལ་པ་ཐམས་ཅད་གནས་ལུགས་ལ་ནམ་ཡང་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

<༩> གནས་ལ་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་མེད་པར་འདོད་པ་སྤང་།

དེ་བཞིན་དུ། གནས་ལུགས་ལ་རྣམ་གཅོད་མེད་དགག་ཚམ་མ་གཏོགས་པ་ཡོངས་གཙོ་དུ་གྲུབ་
པའི་ཚོས་དང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱང་གིན་ཏུ་འཇུག་ཏེ།
གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་ལ་སློན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་མ་གྲུབ་པས་རྣམ་གཅོད་དང་དགག་པ་
དང་སྤངས་པ་རང་བཞིན་པ་ཚང་ཞིང་། དེ་དག་གི་གཞི་ལ་ཚོས་ཉིད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
གྱིས་ཚང་བས་ཡོངས་གཙོ་དུ་དང་སྤང་བ་དང་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་གྲུབ་པའི་རྟོགས་པ་རང་བཞིན་པ་གཏོད་ནས་
ཚང་བར་ཡང་ཡང་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། དཀོན་མཚོ་གསུམ་གྱི་བསྟོན་པ་སློབ་
དཔོན་མ་ཉི་ཅི་ལ་མཚན་པའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། དེའི་ཕྱིར་མི་མངའ་ཞེས་བྱ་བའི་དགག་པ་འདི་ནི་མ་ཡིན་
པར་དགག་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རིགས་དེ་དག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེས་དབེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་
བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ནི་མངའ་བས་སོ།^(༩༦) །ཞེས་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཚེན་པོ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གྱིས་
གསུངས་པའི་ཡང་ཕྱིར་རོ།།

<༩> རྱང་འདས་ཚེན་པོ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་དུ་བརྟན།

གལ་ཏེ་རྱང་འདས་ཚེན་པོ་གནས་ལུགས་ལ་གྲུབ་ན་རྱང་འདས་བརྟན་པའི་རབ་བྱེད་ལ་སོགས་
པར་རྱང་འདས་བདེན་པར་འདོད་པ་སྲུན་རྱུང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའི་དགོངས་པ་ལ་ཡང་གིན་ཏུ་མཁས་
དགོས་ཏེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཏུ། གང་ཞིག་སྟོང་དང་འགགས་པ་ལས། །ལྷ་འཇ་འདའ་བར་འཇུག་པར་འདོད།།
སྤངས་པ་མེད་པ་ཐོབ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །དེ་ནི་རྱ་འཇ་
འདས་པར་བརྟེན།^(༩༧) །ཅེས་རྱང་འདས་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། སྲ་མ་ལ་དོན་དམ་པའི་རིགས་པས་གཏོད་
ཅིང་ཕྱི་མ་ནི་ཚོས་ཉིད་གྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་འཕགས་པ་གྲུ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱང་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་
སྲིད་ཞི་དབྱེར་མེད་དམ་འཁོར་འདས་དབྱེར་མེད་གྱི་དོན་དུ་བཞེད་དེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པར། སྲིད་པ་དང་
ནི་རྱ་འཇ་འདས། །གཉིས་པོ་འདི་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད། །རྱ་འཇ་འདས་ཞེས་བྱ་
བར་བརྟེན།^(༩༨) །ཅེས་དང་། རྗེ་མེད་འོད་དུ་ཡང་། སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་རྱ་འཇ་ལས་འདས་པ་ཞེས་

བརྗོད་དོ།^{༡༠༠}། ཞེས་དང་། གྱེའི་དོ་རྗེར་ཡང་། ཞེ་མི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་དུ། བདེ་བ་བསྐྱེད་བ་ཉིད་གྱི་
 ལྷིར། བདེ་བ་ཅན་ཞེས་རབ་རྒྱ་བསྐྱེད་པ། ལངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དབའ་དང་། རྩོ་རྗེ་འཛིན་པ་
 རྣམས་གྱི་གནས། འདི་ཉིད་འཁོར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལྷ་རན་འདས་པ་ཉིད། འཁོར་བ་སྤངས་ནས་
 གཞན་དུ་ཅི། ལྷ་རན་འདས་པ་རྩོགས་མི་འགྱུར། འཁོར་བ་གཞུགས་དང་སྐྱེ་ལ་སོགས། འཁོར་བ་ཚོར་བ་
 ལ་སོགས་པ། འཁོར་བ་དབང་པོ་རྣམས་ཉིད་དེ། འཁོར་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ། འདི་རྣམས་ཚོས་ཅི་ལྟ་
 རན་འདས། རྩོད་ས་སྤྱིར་འཁོར་བའི་གཞུགས་ཅན་ཉིད། རྩོད་ས་མེད་འཁོར་བ་དག་པས་ཅི། འཁོར་བ་ལྷ་
 རན་འདས་པར་གྱུར། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་ཅི་ལྟ་རན་འདས། ལྷ་རྩོད་དོན་དམ་ཚུལ་ཅན་ཅོ།^{༡༠༡}། ཞེས་དང་།

རྩ་བ་གཤམ་རབ་དང་། རང་འགྲེལ་ག་ལས་འཛིགས་མེད་དུ་ཡང་། འཁོར་བ་ལྷ་རན་འདས་པ་
 ལས། ལྷ་དཔར་རྩུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། ལྷ་རན་འདས་པའང་འཁོར་བ་ལས། ལྷ་དཔར་རྩུང་ཟད་ཡོད་མ་
 ཡིན། ལྷ་རན་འདས་མཐའ་གང་ཡིན་པ། རྩོ་ཅི་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། རྩོ་གཉིས་ལྷ་དཔར་རྩུང་ཟད་ཅི།
 ཅིན་རྩུ་ལྷ་བའང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་ལྷ་རན་ལས་འདས་པ་དང་འཁོར་བའི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་སྐྱེ་བ་
 མེད་པའི་མཐའ་དང་ཡང་དག་པའི་མཐར་ཐུག་ག་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཅི་དམིགས་སུ་མེད་པར་མཉམ་པ་
 ཉིད་གྱིས་ལྷ་དཔར་ཅིན་རྩུ་ལྷ་བ་རྩུང་ཟད་གྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ།^{༡༠༢}། ཞེས་དང་། དམ་པ་དང་པོའི་རྒྱུད་
 ལས་གྱུར། ལམས་གསུམ་པོ་ཅི་མ་ལུས་པའི། ལངས་རྒྱས་གཞུགས་ཅི་བསྐྱོམ་པར་བྱ།^{༡༠༣}། ཞེས་དང་།
 བདེ་མཚོག་སྟོད་འགྲེལ་དུ་ཡང་ལམས་གསུམ་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གཞུགས་^{༡༠༤}། ཞེས་སོགས་དང་། དོན་
 དམ་པའི་མཚོན་མང་པོ་སྐྱར་སྐྱེས་པར་ཡང་། ལྷ་ག་གྱུ་འཛིག་རྩོག་གསུམ་གྱི་མཚོག་^{༡༠༥}། ཅེས་དང་།
 ལྷ་ག་གྱུ་འཛིག་རྩོག་གསུམ་མཛེས་པ་^{༡༠༦}། ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་དུ་ཡང་། སྤྱིད་པོ་པོ་ཉིད་གྱིས་དག རྩོ་
 པོ་ཉིད་གྱིས་སྤྱིད་བྲལ་བྱས། རང་བཞིན་དག་པའི་སེམས་ལྷན་པའི། སྤྱིད་པ་དམ་པ་བྱེད་པར་
 འགྱུར།^{༡༠༧}། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཚེར་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ཅི་སྐྱེ་མ་དམ་པའི་མན་དག་ལས་
 རོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་བའོ།

<༤> དེ་ཡང་འགལ་འདུས་སྐྱོན་མེད་ལྷ་དཔར་གསུམ་པའི་དོན་དུ་བལྟ་ན།

དེ་བཞིན་དུ། སྤྱིད་མེད་སྤྱིད་པ་དང་། སྤྱིད་གསུམ་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་འགལ་འདུས་སྐྱོན་མེད་
 མང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་། ལྷ་རན་འདས་ཚེན་པོར། དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་སྐྱེ་ཅི་སྐྱེ་
 མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ། མི་སྐྱེ་མི་འགོག་པ།^{༡༠༨}། ཞེས་དང་། སེམས་དང་བྲལ་བ། སེམས་དང་བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་

བ། སེམས་མཉམ་པ་མེད་པ། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ། མོང་བ་དང་འོང་བ་མེད་པ། མོང་བ་དང་འོང་བ་མེད་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་པ།^{༡༠༧} ཞེས་དང་། བདག་པོ་མེད་པ། བདག་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ། ཡོད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན།^{༡༠༨} ཞེས་དང་། ཡི་གེ་མ་ཡིན་ཡི་གེ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་ཡིན།
 ཉིང་ངེ་འཛིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། བཟླ་མེད་པ། མངོན་པར་སྣང་བ། གནས་མེད་པ། གནས་མེད་པ་མ་
 ཡིན་པ། རྟེན་མེད་པ། རྟེན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ། ལུས་པ་མ་ཡིན་པ། ལྷང་བ་མ་ཡིན་པ། ཞིབ་མ་ཡིན་མ་
 ཞིབ་མ་ཡིན། ཅི་ཡང་མེད་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་པ།^{༡༠༩} ཞེས་དང་། ཚོས་མ་ཡིན་པ། ཚོས་མ་ཡིན་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མ་ཡིན་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 པ།^{༡༡༡} ཞེས་དང་། ལྷོང་བ་ཉིད་ལྷོང་བ་ཉིད་དང་བུལ་བ། རྟག་ཏུ་གནས་པ། རྟག་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་
 པ།^{༡༡༢} ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་བྱས་པ་མེད་པ། སེམས་ཅན་རྣམ་པར་བརྒྱུལ་ཡང་རྣམ་པར་བརྒྱུལ་བ་མེད་པ། སེམས་ཅན་མངོན་པར་
 འཚང་རྒྱ་བར་མཛད་ཀྱང་། མངོན་པར་འཚང་རྒྱ་བ་མེད་པ།^{༡༡༤} ཞེས་དང་། རྟག་ཏུ་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་
 ལྷོད་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱིས་གསུམ་དུ་མཐོང་བ། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པ། མཚན་ཉིད་ལ་གནས་པ།^{༡༡༥}
 ཞེས་དང་། ལུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཚེད་དང་ཁམས་མ་ཡིན། ལུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཚེད་དང་། ཁམས་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་
 ཡིན། འཕེལ་བ་མ་ཡིན། དབྱི་བ་མ་ཡིན། བཟང་པོ་མ་ཡིན་ངན་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྐྱེ་
 བྱི་དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་མི་ཤེས་པ་ཡང་མེད། མཐོང་བ་མེད་ཅིང་མི་
 མཐོང་བ་ཡང་མེད། འདུས་བྱས་མ་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་པ་མ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་མ་ཡིན། འཛིག་རྟེན་མ་
 ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན། བྱས་པ་མ་ཡིན་མ་བྱས་པ་ཡང་མ་ཡིན། གནས་པ་མ་ཡིན་མི་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན།
 ཚེན་པོ་བཞི་མ་ཡིན་ཚེན་པོ་བཞི་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྒྱ་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་མ་
 ཡིན་སེམས་ཅན་མེད་པ་མ་ཡིན། ལྷ་མ་ཡིན་ལྷ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ།^{༡༡༦} ཞེས་དང་། ལྷ་ལས་
 འདའ་བ་ན་ལྷ་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བྱི་དེ་ལྟ་ལུང་པོ་ལྟར་ཚད་
 མེད་པ་དམ་པ་དང་ལྡན་ལོ། །འོད་སྣང་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉག་གཅིག་གིས་མཁྱེན་གྱི། ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ལོ།^{༡༡༧} །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཚེར་གསུངས་པ་སྟེ། མན་ངག་ཟབ་མོ་
 བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ། ལྷོན་ཚེན་པོའི་མདོར་ཡང་། མི་མཉམ་ཞིང་ཤིན་ཏུ་མི་མཉམ་ལ་མི་མཉམ་པ་ཡང་
 མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སྐྱག་བསྐལ་ཞིང་མི་བདེ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལྷོང་ཤིང་ཤིན་ཏུ་ལྷོང་ལ་

སྒྲོང་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་རྟག་ཅིང་མི་རྟག་ལ་ཤིན་ཏུ་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདག་མེད་པར་
 བྱུང་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། མི་སྐྱེག་ཅིང་ཤིན་ཏུ་མི་སྐྱེག་ལ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེག་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ།^{༡༡} ཞེས་སོགས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དུ་ཡང་། མེད་པ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་ནི། ཡོད་པ་
 ཡི་ནི་དམ་པ་ཡིན། རྣམ་པ་ཀླན་ཏུ་མི་དམིགས་པ། །དམིགས་པ་ཡི་ནི་མཚོག་ཏུ་འདོད། །སྒྲོམ་པ་རྣམ་པར་
 མི་ལྟ་བུའི། །སྒྲོམ་པ་དམ་པར་འདོད་པ་སྟེ། །ཐོབ་པར་ལྟ་བུ་མེད་རྣམས་ཀྱི། །ཐོབ་པ་ཡང་ནི་དམ་པར་
 འདོད།^{༡༢} །ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་གཞན་རྣམས་དང་། སེམས་འགེལ་བྱུང་
 འཕགས་རྣམས་སུ་དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་དག་གིས་འགལ་འདུས་སྒྲོམ་མེད་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་ཆེས་མང་བར་གསུངས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡང་དོན་ལ་རི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ།

<༤> དེ་ལྟར་ཤེས་ན་རྒྱལ་སྐྱེས་དགོངས་ཆེན་མཐོང་བའི་རྟགས་སུ་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་མཐོང་ན་ཡང་དགོངས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་ཞིང་། བརྟེ་དང་སྐྱེན་པར་སྐྱེ་བ་དང་།
 བརྟེན་པ་ཉིད་དང་ལག་བརྒྱུང་ཉིད། །དགོངས་པ་ཟབ་མོ་དེས་འགྲེལ་བ། །འདི་དག་གྲོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་
 རྟགས་^{༡༣} །ཞེས་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་རྟགས་ལྟ་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ།།

(༥) ཐེག་ཆེན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བྲགས་པའི་སྐྱག་སྐུམ་གྱི་ཤེས་བྱེད་དང་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེས་པའི་སྐྱག་སྐུམ་ནི། གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོར་ཡང་། རིགས་
 ཀྱི་བྱ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེལ་པའི་སྐྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་སྟོན་པ་མཐུན་པའོ། །འོངས་
 སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་དགོངས་པ་མཐུན་པའོ། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་དང་སྐྱ་མཐུན་པའོ།^{༡༤} །ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་སྐྱེལ་པའི་སྐྱ་ནི་འོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ལ་
 བརྟེན་ཏེ་མདོར་པར་སྣང་ངོ། །འོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མདོར་པར་སྣང་ངོ། །
 ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་ཡང་དགལ་བ་སྟེ་ཅི་ལ་ཡང་མི་གནས་པའོ།^{༡༥} །ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་
 སྐྱ་བོ་རྣམས་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྤྱིར་འཚིང་བ་དང་སྐྱིད་པ་ཡོད་པས་སྐྱ་གསུམ་ལས་རིང་དུ་གྱུར་ཏོ། །
 གསུམ་གང་ཞེན། ཀླན་བརྟགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་
 བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། །མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་ཤེས་པ་དང་འགོག་པ་དང་དགལ་བར་མ་གྱུར་པ་དེའི་སྤྱིར་སྐྱ་
 གསུམ་མ་ཐོབ་པོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཤེས་པ་དང་འགོག་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བར་གྱུར་པས་

སངས་རྒྱལ་བཙུག་པོའི་ལྷན་འདུས་རྣམས་སྐྱེ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ལྷུང་རྒྱུ། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་བུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་
 རྩོམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གསུམ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་གསུམ་ལས་རིང་ཏུ་ལྷུང་རྒྱུ། གསུམ་གང་
 ཞེན། དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། གུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་དང་། གུན་གཞི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པའོ། །ལམ་སྐྱོད་བ་དག་ལ་གནས་པས་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱོད་པོ། གཙོད་པའི་ལམ་
 ལ་གནས་པས་གུན་གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་སྐྱོད་པོ། མཚོག་ཏུ་རྒྱལ་བའི་ལམ་ལ་གནས་པས་གུན་གཞི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱོད་པོ། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤངས་ན་སྐྱལ་བའི་སྐྱམ་ངོན་ཏུ་འཇུག་པོ། གུན་
 གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་སྤངས་པས་ལོངས་སྤོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་སྟོན་རྒྱུ། གུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤངས་
 པས་ཞི་ཚེས་ཀྱི་སྐྱ་འཕྲོ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གསུམ་ལྟུང་གིས་གྲུབ་པ་ཞེས་
 བུའོ།^{༡༩༩} ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་བུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཉེན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་
 ལོངས་སྤོད་རྫོགས་པའི་སྐྱ་སྤྲང་བར་འཇུག་པོ། ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་སྐྱལ་བའི་སྐྱ་སྤྲང་བར་
 འཇུག་པོ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་སྤྲང་བར་འཇུག་པོ། དབེར་ན་སྤྲོད་པ་ལ་བརྟེན་
 ཏེ་སློག་འཇུག་པོ། སློག་པ་བརྟེན་ཏེ་འོད་སྤྲང་པོ། དེ་བཞིན་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱལ་བརྟེན་ཏེ་ལོངས་སྤོད་རྫོགས་
 པའི་སྐྱ་སྤྲང་པོ། ལོངས་སྤོད་རྫོགས་པའི་སྐྱལ་བརྟེན་ཏེ་སྐྱལ་བའི་སྐྱ་སྤྲང་པོ། དེ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་པར་
 དག་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་སྤྲང་པོ། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པས་ལོངས་སྤོད་རྫོགས་པའི་སྐྱར་སྤྲང་པོ། ཏིང་
 དེ་འཛིན་རྣམ་པར་དག་པས་སྐྱལ་བའི་སྐྱར་སྤྲང་པོ།^{༡༩༩} ཞེས་དང་།

ཡང་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་བཀའ་བསྟུན་པ། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་བུ་དེ་ལ་རི་ལྟར་ན་བྱང་
 རྒྱུ་ལེམས་དཔའ་ལེམས་དཔའ་ཚེན་པོས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེན། ཉེན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བ། དག་པོའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་
 ཙམ་ཏུ་གནས་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བུའོ། སྐྱ་སྤྲུམ་དེ་གཉིས་ནི་བདགས་པ་ཙམ་མོ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ནི་ཡང་
 དག་པ་སྐྱེ་སྐྱེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཚོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ལས་གྲུད་ན་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་པོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་
 ཡེ་ཤེས་སུ་ན་སྐྱམ་ཚོགས་པ་ཉེན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་རྣམ་
 པར་དག་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་
 རྣམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་རྒྱུ། གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་བུ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་
 གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་བདག་གི་དོན་མཛད། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་

ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་དོ། །བདག་དང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་དོན་མཛད་པ་ལ་མངའ་བརྟེས་
 པའི་སྲིར་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་སྣ་ཚོགས་སྣོན་གྱིས་གྲུབ་པོ།^{༡༠༡} །ཞེས་པ་སྟེ་འདྲིའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་གཞན་དོན་མཛད་པར་གསུངས་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་བྱུང་ཡིན་ན་འགྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་
 པས་དུས་འཁོར་དུ་ཚོས་སྣུས་གཞན་དོན་མཛད་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་དེ་གཞན་
 བྱུང་ཡིན་ན་རྒྱུད་སྲ་མར། ཚོས་སྣུས་ཀྱིས་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཚོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་བྱི་མེད་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱ་
 མཐུན་ཟབ་པ་དང་། །སྣ་ཚོགས་རྒྱ་ལ་ཞི་སྟོན་པའོ།^{༡༠༢} །ཞེས་ཚོས་སྣུ་མཚན་ཉིད་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་
 ཚོས་དབྱིངས་ཉེ་དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་ལས་བྱུང་བའི་ཡང་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚོས་ཟབ་རྒྱས་བསྟན་ནས་གཞན་
 དོན་མཛད་པར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་གོ།

(༧) ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་མང་དུ་བྱུང་བ་གཞན་བསྟན་པ།

བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་རྣམ་གངས་གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བརྒྱ་
 བཞི་བཅུ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སློན་ནས་མཁྱེན་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་
 དག་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སློན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་བ་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྲུ་རྩ་ཕྱེད་གཉིས་དང་དཔེ་
 བྱང་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཛིགས་པ་
 བཞི་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། བསྐྱེད་པ་མེད་པ་གསུམ་དང་། སྟིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་།
 བསྟེན་ལ་བམི་མངའ་བའི་ཚོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་། མཚོགས་མཁྱེན་པའོ།^{༡༠༣} །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ལ།

གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྱོར་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་དུ། ཉན་
 ཐོས་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པས་ནི། །འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་པ་ཡིས། །ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ཡང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །དེ་ཡིས་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་ཡི། །འབྱོར་པའི་ཆར་ཡང་མི་ཐོད་དོ། །དེ་
 ཡིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །འབྱོར་པའི་ཆར་ཡང་མི་ཐོད་དོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་པ་ནི། །གང་
 གི་གང་དུ་ཇི་ལྟར་དང་། །རི་ཅོམ་དུས་གང་འཇུག་པ་ནི། །བསམ་ཡས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་འདོད། །དབང་པོ་
 ལྷ་རྣམས་གཞན་གྱུར་ན། །དོན་ཀྱན་འཇུག་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་མཁུ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །
 འབྱོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཡིད་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དང་། །འབྱོར་དང་མཐུན་སྟེང་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་

གཤམ་གྱི་འཕྲི་མེད་ལ། །འབྲོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དོན་བཅས་འཛིན་པ་གཞན་གྱུར་ན། །རི་ལྗར་
 འདོད་བཞིན་ལོངས་སྤོང་དག །བརྟན་ཕྱིར་ཞིང་ཞི་དག་པ་ལ། །འབྲོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྣམ་
 ཏོག་གཞན་དུ་གྱུར་ན་ནི། །དུས་རྒྱུས་རྟོག་ཏུ་ཡོ་གཤམ་དང་། །ལས་རྣམས་ཀུན་ལ་ཐོགས་མེད་ལ། །འབྲོར་
 པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྟེན་ལོ་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན། །སངས་རྒྱལ་གྱི་མེད་གནས་ལ་ནི། །མི་གནས་ལྟ་
 རན་འདས་པ་ཡི། །འབྲོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འཕྲིག་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་ན་ནི། །སངས་རྒྱལ་བདེ་
 བར་གནས་པ་དང་། །མོ་མཐོང་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ལ། །འབྲོར་པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ནམ་མཁའི་འདུ་
 ཤེས་གཞན་གྱུར་ན། །བསམས་པའི་དོན་ནི་འབྲོར་པ་དང་། །འགྲོ་བཟུགས་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ལ། །འབྲོར་
 པ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་གྱི་མེད་པའི། །གནས་ནི་གཞན་གྱུར་དཔག་མེད་པས། །
 བསམ་ཡས་བྱ་བ་རྒྱུ་བ་ཡི། །འབྲོར་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཐོབ།^{༡༠༧} །ཅེས་གསུངས་ཤིང་།

དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར་ཡང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའམ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
 ཡང་རུང་སྟེ། རི་རྣམས་དུ་བཤད་པའི་སྐྱེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་གང་དག་སེམས་ཅན་འདུལ་
 བའི་རྒྱ་ས་བྱུང་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་མཐུ རི་བྱུང་པར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་མངའ་བར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
 བཤད་པ། ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཞོན་ར་དེའི་རྒྱ་མཐུན། །གཟུགས་སྐྱེ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་སྐབས། །
 རྒྱར་འགགས་གསལ་དང་མ་འཚོལ་བྱུང་རྒྱུ་ལ་ནི། །མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྲ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་མཛད།^{༡༠༨} །
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོ་གཤམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོ་རོལ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་
 བའི་གནས་སྐབས་འགགས་ཐོན་པ་བྱུང་མཐའ་མ་ལུས་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བ་དང་མ་འཚོལ་བ་སྟེ་
 ཐན་རྒྱན་མ་འདྲེས་པར་བྱུང་རྒྱུ་ལ་དུ་མས་བཀྲ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་ཞོན་མེ་ལོང་གི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཕྲི་མེད་སྐྱེ་དག་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་རྒྱ་མཐུན་པའི་སྐྱེ་གཅིག་ཉིད་
 ལ་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟོན་པར་མཛད་དོ།

འདི་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་སྤོང་པ་ལ་སྤྱད་པའི་བྱུང་རྒྱུ་གང་དག་གང་དུ་རི་ལྗར་གང་གི་དོན་དུ་
 བྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྐྱེ་གཅིག་ཞོན་ལ་སྟོན་པར་སྤོང་པར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་
 བཤད་པ། སངས་རྒྱལ་ཞིང་འདིར་ཅི་འདྲར་ཐུབ་དབང་དེ། །དེ་དག་སྐྱེ་སྤོང་མཐུསྟོབས་ཅི་འདྲ་དང་། །ཉན་
 ཐོས་དགོ་འདུན་རི་སྟེད་རི་ལྟ་དང་། །བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་རྣམས་དེར་གཟུགས་ཅི་འདྲ་དང་། །རི་འདྲའི་ཚོས་དང་
 དེ་བདག་རི་འདྲ་དང་། །ཚོས་ཐོས་སྤོང་པ་གང་ལ་སྤྱད་པ་དང་། །སྤྱིན་གང་རི་ཅམ་དེ་དག་ལ་སྤུལ་བ། །དེ་
 བེ་མ་ལུས་སྐྱེ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད།^{༡༠༩} །བཅོམ་ལྷན་འདས་སྟོན་གྱི་སྤྱིན་པའི་ཐོ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་སྤོང་པ་

ན་སངས་རྒྱལ་བཙུག་པོ་ལ་ལྷན་པ་ལྟར་ལ་བསྐྱེད་བཀུན་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་མི་རྒྱུ་
 དང་པད་མ་རྩ་ག་དང་ཨེན་དེ་རྟེན་པ་དང་། ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རིན་པོ་མེད་ཆེད་རྫོན་གྱི་ལ་
 སོགས་པས་མཛེས་པར་བྱས་པ་རྒྱ་དང་ཞིང་དང་ཀྱུན་ནས་རྒྱུ་ལ་དང་བཅས་པ། དེ་ལ་རྟེན་པའི་སེམས་ཅན་
 གྱི་བྱང་པར་གྱིས་ཉེ་བར་མཛེས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ན་སངས་རྒྱལ་བཙུག་པོ་ལ་ལྷན་པ་ལ་སོགས་
 པ་རྫོན་པར་མཛད་པ་དེ་མ་ལུས་པར་སྐྱ་གཅིག་ལ་རྫོན་པར་མཛད་དོ། །སངས་རྒྱལ་བཙུག་པོ་ལ་ལྷན་པ་དེ་
 དག་གི་སྐྱ་དང་། སྦྱོད་པ་དག་གི་མཐུ་ལུལ་ཏུ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་
 འདུས་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྟེད་པའོམ་ཇི་ལྟ་དང་སྟེ་ཚོས་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཚོས་གྱི་ནན་ཏན་རྣམ་པ་གང་
 གིས་ཉན་ཐོས་གྱི་དགོ་འདུན་དེར་གྱུར་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་བཙུག་པོ་ལ་ལྷན་པ་དེ་དག་གི་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཞིང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་གྱིས་ལུས་སྐྱས་པ་དབྱིབས་དང་ལྡན་པ་ཚོས་གོས་དང་
 ཟས་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྦྱོད་པ་ཉེ་བར་ལོངས་སྦྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་དག་
 ཡོད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཅི་འདྲ་བའི་ཚོས་དང་སྟེ། ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་གྱི་རྟེན་ཅན་བརྟན་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་སྐྱ་གཅིག་ལ་རྫོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་བདག་ཅི་འདྲ་དང་སྟེ་བཅུ་ཟེལ་སོགས་པའི་རིགས་སུ་
 རྒྱུས་པ་གཞུགས་དང་སྦོད་པ་ལྷན་པ་བྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དང་། ཚོས་ཐོས་ནས་ལྷག་མ་དང་
 བཅས་པ་དང་། ལྷག་མ་མེད་པའི་བསྐྱབ་པ་ཁས་སྐྱབས་ཏེ་སྦྱོད་པ་གང་ལ་སྦྱོད་པ་དང་། རྒྱན་པ་གང་ཇི་
 ཅམ་དེ་དག་ལ་ལུལ་བ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་བཙུག་པོ་ལ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་
 དང་བཅས་པ་དེ་དག་ལ་བཟའ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ཚོས་གོས་དང་རིན་པོ་མེད་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་གང་ལུལ་
 བ་དང་ཅི་ཅམ་སྟེ། དུས་ཅི་ཅམ་པ་དང་། ཚད་ཅི་ཅམ་ལུལ་བ་དེ་མ་ལུས་པར་སྐྱ་གཅིག་ལ་རྫོན་པར་མཛད་
 དོ། །རྒྱན་པའི་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པའི་བྱུང་མཐའ་འདི་ཇི་ལྟར་རྫོན་པ་དེ་བཞིན་ཚུལ་བྱིམས་བཟོད་
 བཅོམ་ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་སྦྱོད་ཚེ་སྲུང་གིས་གནས་སྐབས་གང་། །མ་ཚང་མེད་དེ་མ་ལུས་སྐྱ་
 གཅིག་ལ་རྫོན་མཛད།^{༡༠་༡༡} །ཅིས་གོང་མ་དང་སྐྱར་རོ།།

སྐྱ་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅུར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་རྫོན་པ་ལྷ་ཞོག་གི་ །འོན་ཀྱང་ཉིད་སྦྱོད་པ་ཀུན་།
 རྒྱ་ཡི་བ་སྦྱེད་འཁུངས་ལ་བར་རྫོན།^{༡༠་༡༢} བདག་ཉིད་གྱི་སྦྱོད་པ་འོན་རྫོན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་
 གྱི་གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱལ་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འབྱུར་གང་། །གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་
 ཐུག་པར། །གངས་མཐོན་ཚོས་རྫོན་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཟུང་བའི། །འགྲོ་དཔགས་འབྱིན་ཅིང་འཛིག་རྟེན་
 བཞུགས་པ་དང་། །དང་པོའི་ཐུགས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོའི་བར། །དེ་དག་སྦྱོད་ཀུན་དངོས་རྣམས་མིག་

འཕྲུལ་གྱི། རང་བཞིན་མཁུའི་ནས་བདག་བཞིན་བ་སྲུ་ཡི། ལྷུང་ལྷུང་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན།¹⁰³³།
 རེ་ཞིག་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རྩལ་ཤེས་པ་ཐ་མལ་པ་དག་ཀྱང་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་མ་པ་དེ་ལྟ་སྲུ་ཅམ་ཞིག་གིས་རང་གི་
 ལུས་ལ་དངོས་པོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་བ་གནས་པར་སྟོན་ཅུ་ས་ན་ཅི་འགྲོ་བའི་དབང་ཕྱིན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་
 ལྡན་འདས་རྣམས་དང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མིག་འཕྲུལ་གྱི་རང་བཞིན་
 རྣམ་པ་དེ་ལྟ་སྲུ་དང་ཐ་མི་དད་པ་མཁུའི་ནས་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་རམ། དེའི་སྤྱིར་མཁུའི་བཟང་ཞིག་སོམ་ཉི་
 ཟ་བར་འགྱུར། དེའི་སྤྱིར་མཁུའི་བཟང་དཔེ་འདིའི་སྟོན་ནས་གསལ་བར་འདི་ལ་ལྟག་པར་མོས་པར་བྱའོ། །རི་
 ལྟར་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་གྱི་སྟོན་པ་དག་དུ་ས་གཅིག་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་བ་སྲུའི་
 ལྷུང་ལྷུང་སྟོན་པར་མཛད་པ། དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའ་དང་། རང་རྒྱལ་འབྲས་བུ་
 ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི། སྟོན་དང་དེ་ལྟག་སྟེ་བོའི་གནས་སྐབས་ནི། །ཐམས་ཅད་བ་སྲུའི་ཁོང་ལྷུང་གཅིག་ཚོ་
 སྟོན།¹⁰³⁴

སྲུ་སྲུ་སྲུ་མ་ཚོ་གསལ་བ་བརྗོད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བའི་གྱུང་བཞེད་པ་ལ་མངའ་བར་
 ལྷུང་བ་ཉིད་སྲུ་སྲུ་མ་ཚོ་གསལ་བར་བརྟན་པའི་སྤྱིར་བཤད་པ། དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡིས། ལྷུ་
 གཅིག་ལྷུ་ལ་ལ་མཁུའི་གཏུགས་འཛིག་རྟེན་དང་། །འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་སྤྱོད་ཀྱིས་ལྷུ་ལ་སྟོན་མོད།
 ལྷུ་རགས་མི་འགྱུར་འཛིག་རྟེན་སྲུ་མི་འགྱུར།¹⁰³⁵། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བཞེད་
 པའི་སྟོན་ནས་ནམ་མཁུའི་མཐའ་གཏུགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལྷུ་སྲུ་རབ་གཅིག་གི་ལྷུ་ལ་སྟོན་པར་སྟོན་དེ།
 འཛིག་རྟེན་སྲུ་བོར་ཡང་མི་འགྱུར་ཞིང་། ལྷུ་སྲུ་རབ་རགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་བཞེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་
 གི་ངོ་བོ་ཇི་ལྟར་གནས་པར་ཡང་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །འཛིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་སྤྱོད་ཀྱིས་ལྷུ་
 ཡང་སྟོན་ཏོ། སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་བཞེད་པ་ཅམ་གྱིས་མཐའ་ཡས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཉེ་འཛིག་རྟེན་
 མ་ལུས་པ་ཡི་འཛིག་རྟེན་ལྷུ་སྲུ་རབ་གཅིག་གིས་ལྷུ་ལ་ཡང་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་
 རྟོགས་མི་མངའ་བའི་སྤྱི་སྤྱི་མཐའའི་བར། །སྤྱད་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྟོན་སྣ་ཚོ་གསལ། །རི་སྟེང་སྟོན་པ་དེ་སྟེང་
 འཛམ་སྲུའི་སྤྱིང་། །མ་ལུས་ལྷུ་ལ་གང་དེ་དག་ལ་གངས་མེད།¹⁰³⁶། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་མངའ་བ་བྱོང་འཁོར་
 བའི་བར་དུ་སྤྱད་ཅིག་དང་སྤྱད་ཅིག་ལ་སྟོན་པ་སྣ་ཚོ་གསལ་སྟོན་པའི་ཚད་གང་ཡིན་པའི་ཚད་དེའི་གངས་ནི་
 འཛམ་སྲུའི་སྤྱིང་མ་ལུས་པ་ན། ལྷུ་སྲུ་རབ་ཇི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་ནི་སྟོན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་སྲུ་ལྷུ་བྱང་བར་བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་བརྗོད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

(4) དེ་ཐམས་ཅད་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་ཅིང་རོ་མཚར་བར་བསྟན་པ།

དང་པོའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོར་ཡང་། འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ།
 དཔེར་ན་མཚོ་དཔག་ཚད་འབྲུམ་ཐག་ལྡེ་བ་བྱ་རོག་གིས་བཏུང་དུ་རུང་བར་སྦྲ་དང་ཁ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ། བད་
 མའི་འདབ་མས་གཡོགས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ལ་སྐྱེས་ལུ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ལྷགས་ཀྱི་གིང་རྟ་འཕང་ལོའི་
 ཕྱིབས་མ་སྟོང་ཡོད་པ་ནམ་མཁའ་མིང་གི་མགྲོགས་པ་བས་ཀྱང་ལྷག་པའི་རྟ་དེ་ལྟ་སྟེ་ལྟ་སྟེ་མགྲོགས་པའི་གིང་
 རྟ་དངས་ཉེ་དེ་ལྟ་སྟེ་མགྲོགས་པའི་གིང་རྟ་དངས་ནས་འཕང་ལོའང་ལུས་མི་རེག །རྟའི་མིག་པས་ཀྱང་པད་
 མའི་འདབ་མ་མི་རྟོལ་བ་དེ་ལྟ་སྟེ་གིང་རྟ་དེ་དངས་པ་ལས་མཚོ་ཚེན་པོ་དེ་ནས་སྐྱུ་ལ་གདུག་པ་ཞིག་སྟེ་དུ་
 བྱུང་སྟེ། སྐད་ཅིག་གང་ལ་གིང་རྟ་བསྐྱར་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་སྐྱུ་ལ་གདུག་པ་དེས་གིང་རྟ་དེ་ལ་ལན་བཅུར་
 བསྐྱར་རྟེ། འཇམ་དཔལ་སྐད་ཅིག་གང་གིས་སྐྱུ་ལ་གདུག་པས་གིང་རྟ་དེ་ལ་ལན་གཅིག་བསྐྱར་བའི་སྐད་
 ཅིག་དེ་ལ་དག་སྟོང་ཀྱན་དགའ་བོས་ཚོས་རྣམ་པ་བཅུ་བསྟན་པ་བཤད་དེ་དོན་ཀྱང་རིག་པར་བྱེད་དོ། །དག་
 སྟོང་ཀྱན་དགའ་བོས་སྐད་ཅིག་གང་ལ་ཚོས་གཅིག་བསྟན་པ་བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་དག་སྟོང་ལྷ་རིའི་
 ལུས་ཚོས་རྣམ་པ་སྟོང་བསྟན་པ་བཤད་ནས་དོན་ཀྱང་རིག་པར་བྱེད་དོ། །དག་སྟོང་ལྷ་རིའི་ལུས་སྐད་ཅིག་
 གང་ལ་ཚོས་གཅིག་བསྟན་པ་བཤད་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་གནས་བཏུན་མོའུ་གལ་གྱི་ལུས་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་བརྒྱད་མི་འདའོ། །གནས་བཏུན་མོའུ་གལ་གྱི་ལུས་སྐད་ཅིག་གང་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་
 འདས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱོགས་བཅུ འི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རབ་འབྲུམས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲིང་རེ་རེར་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་གནས་པ་ལས་འཕོ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མདོན་པར་
 འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྟོད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སྒྲིང་པོར་བཞུད་པ་དང་། བདུད་འདུལ་
 བ་དང་། མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ལྷ་རྟེན་ལས་འདས་
 པ་ཚེན་པོ་དང་། ཚོས་གནས་པ་དང་། ཚོས་རུབ་པ་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་རྟོ། །ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གནས་ཀྱི་སྟོད་
 པ་དང་། སྐྱེས་པའི་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དུས་གཅིག་ཏུ་སྦྲང་ངོ།^{10 11} །ཞེས་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱེད་
 པའི་རྒྱུ་ལ་གིན་ཏུ་རོ་མཚར་ཞིང་མྱོང་དུ་བྱུང་གསུངས་སོ། །

༡) ཐེན་ལས་ལུན་ཚོགས་བཤད་པ། ༢
 (1) ཐེན་ལས་དང་དེའི་འབྱུང་གནས་མདོར་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྐྱ་ཚོགས་

པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྤྱོད་སྲིད་སྲིད་ལྟར་ལྷན་ཁྱིམ་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་སྤྱིན་ལས་མངའ་སྟེ་
 དེ་ཡང་། རྒྱུད་སློབ་མར། གཏུལ་བྱའི་ཁམས་དང་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་ནི། །གཏུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་འདུལ་
 བའི་བྱ་བ་དང་། །དེ་ཡི་ཡུལ་དང་དུ་ས་སུ་གཤེགས་པ་ལ། རྒྱབ་བདག་རྟག་ཏུ་ལྷན་ཁྱིམ་གྲུབ་པར་
 འཇུག་ཏུ་འཕྱོལ་འཕྱོལ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་འབྱུང་དང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་གཟིགས་
 དང་། །མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ཕྱིར། །འཁོར་བ་སྲིད་དུ་མཛད་མི་འཆད། །འཕྱོལ་འཕྱོལ་དང་། །མངོན་
 རྟོགས་རྒྱུན་དུ་ཡང་། །དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདྲིའི། །ལས་ནི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད། །འཕྱོལ་པ་
 ལ་སོགས་པ་ནས། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་སྤོང་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །འཕྱོལ་པའི་མཐར་ཐུག་
 པ་དང་། གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོར་ཡང་། །རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཇི་ལྟར་ལོ་ཚོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་མི་མངའ་བཞིན། །སྤོང་ལས་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞེས། །རིགས་ཀྱི་
 སུ་དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱི་བཞུགས་ལས་འདས་ཀྱང་སྤོང་ལས་ལ་མངའ་བརྟེན་པས་སྤོང་ལས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཛད་དེ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་
 པར་མངའ་མཛད་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་།

མདོ་སྟེང་རྒྱུན་དུ་ཡང་། །སྤོང་ལས་སོགས་སངས་རྒྱས་ཚོས་རྣམས་ལ། །བྱང་ཆུབ་རིན་ཆེན་འབྱུང་
 གནས་འདྲ། །འགོ་བའི་དགོ་བའི་ཡོ་སྟོན་ལ། །སྤོང་ཆེན་དང་ཡང་འདྲ་བར་འདོད། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་
 རབ་རྫོགས་ཕྱིར། །རྒྱལ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུར་འདོད། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཉི་མ་ཆེན་པོ་འདྲ་བ་
 འདོད། །རི་ལྟར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི། །འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་འདྲེས་ཤིང་། །རྟག་ཏུ་བྱ་བ་གཅིག་ལ་
 འཇུག །འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་སྣང་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་
 མེད་འདྲེས་ཤིང་། །མཛད་པ་གཅིག་ནི་མཛད་པ་ལ། །ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་མཛད་པར་འདོད། །དཔེར་ན་ཉི་མའི་
 འོད་ཟེར་གཅིག །བྱང་ན་འོད་ཟེར་ཀྱན་འབྱུང་བ། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་
 བ་ཤེས་པར་བྱ། །རི་ལྟར་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དག །འཇུག་ལ་བདག་གིར་བྱ་བ་མེད། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་
 ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །འཇུག་ལ་བདག་གིར་མཛད་མི་མངའ། །ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ཅིག་བཏང་བས། །འགོ་བ་སྣང་
 བར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཅིག་ཅར་སྣང་། །ཞེས་དང་།

(༡) དཔེ་དང་བཅས་ཉེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

འདྲིན་འཇིག་རྟེན་སྤོང་ལས་སྤོང་ལས་རྒྱལ་བའི་ལེགས་བཤད་པས། །དགོ་བ་འཕེལ་བའི་འཇིག་རྟེན་

རྣམ་དག་མཚོག་ཏུ་འགོ། །དགེ་བ་མ་བསགས་དགེ་བ་འཕེལ་བའི་མཚོག་ཏུ་འགོ། །དེ་ལྟར་མ་སྐྱིན་སྐྱིན་པ་
 ཉག་འགོ་འང་མ་ལུས་མིན། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཕྱོགས་ཕྱོགས་བརྟན་རྣམས་ཉག་པར་དུས་ཀུན་ཏུ། །བྱང་
 རྒྱུ་ཚེན་པོ་ཐོབ་དཀའ་ཡོན་ཉན་མཚོག་ལྡན་མྱོང་བྱུང་ཅན། །ཉག་བརྟན་སྐྱབས་མེད་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབས་
 གང་ཡིན་པ་ཐོབ་པ་དེ། །ལ་མཚན་ཆེ་ལ་རྒྱུ་བ་བཟང་སྲོད་ཕྱིར་ལ་མཚན་ཆེ་བའང་མེད། །དེ་ནི་ཅིག་ཅར་ལ་
 ལམ་སློ་མང་བརྒྱན་མཚན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །ལ་ལར་སྐྱུ་བ་མི་སྣང་ལ་ལར་སྐྱུ་བོའི་སྲོད་པ་སྣ་ཚོགས་
 དང་། །ལ་ལར་བྱང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་ལར་དེ་ནི་མྱ་ངན་འདས་སྟོན་གྲང་། །དེ་ནི་གནས་དེ་ལས་གྲང་རྣམ་
 དར་གཡོ་མི་མངའ་ལ་ཐམས་ཅད་མཛད། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འདི་སྐྱམ་ལུས་ཅན་འདི་ནི་བདག་གིས་
 སྐྱིན་བྱས་ཞེས་མ། །འདི་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱིན་བྱ་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱིན་པར་བྱེད་སྐྱམ་དུ། །འདུ་མཛད་མི་མངའ་
 བ་ཡང་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཉག་པར་སློ་གསུམ་ནས། །དགེ་བའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྐྱེ་བོ་རབ་ཏུ་སྐྱིན་
 དར་འགྱུར་བ་ཉིད། །རི་ལྟར་ཉི་མ་འབད་མེད་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཟེར་དག །རབ་འབྱམས་གསལ་
 བ་མང་པོས་ལོ་ཐོག་རྣམས་སྐྱིན་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚོས་ལྡན་ཉི་མའང་རབ་ཞི་བྱེད་པ་ཚོས་གྱི་འོད།
 རབ་འབྱམས་དག་གིས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྐྱིན་མཛད། །རི་ལྟར་མར་མི་གཅིག་ལས་
 མར་མེའི་ཚོགས་རབ་མང་། །དབག་མེད་གྲངས་མེད་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་ཟད་པ་མེད། །དེ་བཞིན་སྐྱིན་པ་གཅིག་
 ལས་སྐྱིན་པའི་ཚོགས་རབ་མང་། །གྲངས་མེད་དབག་མེད་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་ཟད་པ་མེད། །རི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་
 པོ་འདི་ནི་རྒྱ་ཡིས་ངོམས་པ་མི་འགྱུར་ཞིང་། །རྒྱ་ཆེན་མང་པོ་རབ་ཏུ་འབབས་པས་འཕེལ་བར་ཡང་ནི་མི་
 འགྱུར་བ། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཁམས་གྲང་དག་པ་འཇུག་པ་ཉག་རྒྱུན་མི་འཆད་པས། །ངོམས་པ་མི་
 མངའ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་དེ་འདིར་མྱད་དུ་བྱུང་བའི་མཚོག་།^{༡༥༥} །ཅེས་དང་།

རི་ལྟར་རྒྱ་དག་མ་བརྟུངས་པར། །སྐྱེ་ནི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བ་གཞོ་མེད་པར།
 །བཤད་པ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་། །རི་ལྟར་ཞོར་བྱ་འབད་མེད་པར། །རང་གི་འོད་ནི་སྟོན་པ་ལྟར། །སངས་
 རྒྱས་རྣམས་གྲང་གཞོ་མེད་པར། །དེ་བཞིན་མཛད་པ་ངེས་པར་སྟོན། །རི་ལྟར་མཁའ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི། །བྱ་
 བ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྣང་། །དེ་བཞིན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ན་ཡང་། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད།^{༡༥༦}
 །ཅེས་དང་། །གྲང་དག་ས་ཡི་འོག་ཏུ་མ་སོང་བ། །གནས་རྣམས་ཐད་དང་རྒྱུ་ཡང་ཐད་དང་ལ། །རྒྱ་ཡང་རྒྱང་ཞིང་བྱ་
 བ་ཐད་དང་བྱེད། །རྒྱ་གནས་སློག་ཆགས་ཕྱ་མེའི་ཉེར་སྦྱད་འགྱུར། །རྒྱ་མཚོར་སོང་བར་གྱུར་ན་ཐམས་ཅད་
 །གྲང་། །གནས་རྣམས་གཅིག་ཅིང་རྒྱ་ཡང་ཆེ་ལ་གཅིག །བྱ་བ་གཅིག་ཅིང་རྒྱ་ལ་གནས་པ་ཡི། །སློག་ཆགས་
 མང་པོའི་ཉག་ཏུ་ཉེར་སྦྱད་ཆེ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མ་ཞུགས་བརྟན་པ་རྣམས། །རྟེན་གྲང་ཐད་དང་སློ་བྲོས་ཐ

དང་ཅིང་། རྟོགས་རྒྱུང་རང་གི་བྱ་བ་ཐ་དད་ལ། ཁེམས་ཅན་ཉེང་དོན་རྟག་ཏུ་ཉེར་སྤྱད་འགྲུམ། ཁངས་
རྒྱས་ཉིད་དུ་ཞུགས་ན་དེ་དག་ཀྱུན། རྟེན་ཡང་གཅིག་ཅིང་རྟོགས་པ་ཆེ་ལ་གཅིག མཛད་པ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་
གིང་རྟག་པར་ཡང་། ཁེམས་ཅན་ཚོ་གསལ་ཆེའི་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་ཆེ།^{༡༥༦} ཞེས་སོགས་དང་།

ཡེ་ཤེས་ལེའུར་ཡང་། སྤྱི་བ་སྤྱི་མར་རང་གི་སྤྱིང་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཞི་དང་ཆགས་པ་ལ་སོགས་
དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི། བག་ཆགས་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་ལོར་གནས་པ་གཅིག་ནི་དུ་མར་མཐོང་སྟེ་སྟོན་
ལམ་ཡོན་ཏན་དབང་གིས་སོ། རྟོན་གཅིག་དུ་མའི་སྐད་ནི་རང་རང་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སོག་ཆགས་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག། གནས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་སྤྱད་དུ་འཁོར་ལོར་གནས་པ་བསོད་
སྟོམས་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྒྱ་རུག་ཤེས་ཤ། རྟུན་འགྲོ་ཡི་དུགས་ལྟ་མིན་རྣམས་དང་སྟོ་འབྲེ་ལྟ་དང་མི་ནི་འཕགས་
པ་བོད་ལ་སོགས་རྣམས་ལ། བྱུང་དང་འབྱུང་འགྲུམ་དང་ལྟར་བྱུང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་རྟག་ཏུ་བདེན་པའི་
ཚོས་ནི་གསུངས་བྱེད་ཅིང་། རང་རང་སྐད་གཞན་དག་གིས་སྤིང་བ་གསུམ་པོ་མ་ཚང་མེད་པ་ལམ་ལ་ཡང་
དག་འགོད་བྱེད་པ། འདི་ནི་བདེ་མཉམ་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་སྟེ་ལྟ་ཡི་སྐད་ཀྱང་
མ་ཡིན་ནོ། ཁངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འདྲ་རྟོགས་བྱ་མིན་པ་དབག་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་སངས་རྒྱས་སྤྱུལ་པ་
སྤྱི་མ་ནི། སྤིང་བ་གསུམ་ཀྱི་གནས་སུ་བདག་ཉིད་སྟོན་པ་བྱེད་དེ་བརྒྱ་བྱིན་གཞུ་ནི་རི་བཞིན་ཉིད་དུ་ལོ། སྤྱི་
ཚོ་གསལ་དངོས་རྣམས་ཀྱིས་བྱེ་རྒྱུ་བ་དང་བཅས་ལྟ་མི་རྣམས་ཀྱི་རང་གིས་སེམས་ལ་རབ་ཞུགས་པ། འདི་
ནི་མ་སྐྱེས་ཚོས་དེ་རྒྱུ་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འདིར་ནི་སྤྱི་བར་འབྲུལ་བ་སྟེར་བའོ།^{༡༥༧} ཞེས་དང་།

དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱུ་འབྲུལ་རབ་ཏུ་གསལ་བྱེད་ཆེན་པོ་དུ་མ་སྤྱུལ་པའི་སྤྱོ། རོ་
རྩེ་འབར་བ་འགོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཁམས་ན་གནས་པ་ལྟ་མིན་དང་ནི་མི་རྣམས་དང་། འཕྲོངས་
སྤྱོད་རྫོགས་པས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་དང་མཁའ་ལ་རྒྱུལ་བའི་སྤྱིས་སོགས་དག་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཚོས་སྤྱི་
ཡིས། རྟོང་པའི་ཆ་ཡིས་སྤིང་གསུམ་མཐའ་དག་སྟོང་པའི་ཟད་པར་རྒྱུང་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱུང་གི་ཟད་པར་ཏེ།
མེ་ཡི་ཆ་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་ཡི་ཟད་པར་རྒྱུ་ཡང་འགོ་ལ་སྤྱོས་པའི་རྒྱུ་ཡི་ཆ་རྣམས་ཀྱིས། འཛིན་མའི་ཆ་
གསལ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ལི་ཟད་པར་ཚོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཀྱུན། ཀྱུན་ནས་ནམ་
མཁའ་དག་དང་མཚུངས་པ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་འདི་ནི་དག་པའི་ས་ལ་སྟོན་པར་མཛད། རྟེན་སངས་སངས་
རྒྱས་སྤྱི་བ་བདེ་བ་གཅིག་སྤྱིའི་རང་བཞིན་བྱིར་ན་འཚི་བར་ཡང་ནི་མི་འགྲུམ་པོ།^{༡༥༨} ཞེས་དང་། དཔལ་
ལྟན་རྒྱ་བ་དང་ནི་རྒྱ་བ་རྒྱ་ཤེས་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་ནི་རྒྱ་འབྱུང་བ། རྟེན་བཞིན་འཛིག་རྟེན་
དུ་ནི་རྒྱུལ་བའི་བདག་པོའི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཚོས་འཛིག་སྟེ། རྒྱ་ནི་ས་བོན་ཁམས་

ལ་ཀྱན་ཏུ་བརྟེན་ནས་རོ་མཉམ་འགྲུར་བ་ཇི་བཞིན་ཉིད་དུ་ཚོས་དག་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དག་པའི་
 སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་མང་པོར་འགྲུར་ཏེ་སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་མཐུ་ལས་སོ།^{༡༥༧} །ཞེས་དང་། དྲི་མེད་འོད་དུ་ཡང་།
 དེའི་སྤྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་ལམ་དུ་མ་སྐྱེས་པའི་ལུས་
 བཞིན་དུ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡི་སྣང་བ་དང་གསུང་གི་སྣང་བར་འགྲུར་རོ། །ཇི་ལྟར་མི་ལམ་དུ་སྟོབས་མ་
 རྣམས་ཀྱིས་མཁན་པོ་མཐོང་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དོན་འདྲི་བར་བྱེད་ཅིང་། མཁན་པོས་ཀྱང་སྟོབས་མ་རྣམས་ཀྱི་ཐེ་
 ཚོམ་མེད་པར་བྱེད་ཀྱང་དེ་ན་མཁན་པོ་མེད་དེ་སྟོབས་མ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྣང་བའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་སྟེ། བཙོམ་ལྡན་འདས་
 བྱི་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་འགགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།^{༡༥༨} །ཞེས་དང་།

(3) དཔེ་ཤིན་ཏུ་མང་པོས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

རྒྱད་སྒྲ་མར་ཡང་། ཇི་ལྟར་གྱི་རྒྱར་དག་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ས་སྟེང་འདྲི་གྲུར་ཏེ། །གང་ཕྱིར་ལྟ་ཡི་
 དབང་པོ་དེར། །ལྟ་ཡི་སྤྱོད་ཚོགས་དང་བཅས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་། །ལྟ་གནས་དེ་ལས་
 གཞན་དག་དང་། །དེ་ཡི་གཞལ་ལས་སྣ་ཚོགས་དང་། །ལྟ་རྗེས་རྣམས་མང་དེ་མཐོང་རོ། །དེ་ནས་སྐྱེས་པ་
 སྤྱད་མེད་ཚོགས། །ས་ཡི་སྟེང་ན་གནས་པ་རྣམས། །སྣང་བ་དེ་ནི་མཐོང་གྲུར་ཏེ། །དེད་ཀྱང་རིང་པོ་མི་ཐོགས་
 པར། །ལྟ་དབང་འདི་འདྲར་གྲུར་ཅིག་ཅེས། །དེ་འདྲའི་སྟོན་ལམ་འདེབས་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ཐོབ་དོན་དུ་དག་
 པ་ཞི། །ཡང་དག་སྤངས་ཏེ་གནས་པར་གྲུར། །དེ་དག་དག་པའི་ལས་དེས་ནི། །འདི་སྣང་ཙམ་ཞེས་དེ་ལྟ་
 སྤར། །ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་ས་སྟེང་ནས། །འཕོས་ཏེ་ལྟར་ནི་སྐྱེ་བར་འགྲུར། །སྣང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་། །ཞོག་
 པ་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ན། །དོན་ཚེན་གྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས། །དེ་བཞིན་དང་
 ཐོགས་དྲི་མེད་ཅན། །རང་སེམས་དང་སོགས་བསྟོམས་པ་ལ། །སྣང་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི། །མཚན་
 དང་དཔེ་བྱད་དང་ལྡན་པ། །འཆག་པ་དག་ནི་བཞེངས་པ་དང་། །བཞུགས་པ་དང་ནི་གཟིམས་པ་དང་། །
 སྟོད་ལམ་སྣ་ཚོགས་མཛད་པ་ཅན། །ཞི་བའི་ཚོས་ནི་གསུངས་པ་དང་། །མི་གསུངས་མཉམ་པར་བཞག་གྲུར་
 པ། །ཚོ་འཕྱུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དག །མཛད་པ་གཟི་མདངས་ཚེན་པོ་ཅན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་
 བར་འགྲུར། །དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་འདོད་ལྡན་པ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཕྱིར་རབ་སྟོར་ཏེ། །དེ་རྒྱུ་ཡང་དག་སྤངས་
 བ་ནི། །འདོད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད། །སྣང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་། །ཞོག་མེད་གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད། །
 དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན། །དོན་ཚེན་པོས་ནི་ཉེ་བར་གནས། །འདི་ནི་རང་སེམས་སྣང་བ་ཞེས། །སོ་སོའི་

རྒྱ་བོ་ས་མི་ཤེས་མོད། །དེ་ལྟར་ཡང་གཟུགས་མཐོང་དེ། །དེ་དག་ལ་མི་དོན་ཡོད་འགྱུར། །རིམ་གྱིས་དེ་
 མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས། །ཐོག་པ་འདི་ལ་གནས་པ་རྣམས། །ཁང་གི་དམ་པ་ཚོས་སྐྱེ་ནི། །ཤེས་རབ་མིག་གིས་
 མཐོང་བར་འགྱུར། །རི་ལྗང་ས་ཀུན་ཉམ་ངའི་གནས་གཞན་དང་བྲལ་བྱི་མེད་བེ་རྒྱུ། །གསལ་མཛེས་ནོར་
 བུའི་ཡོན་ཏན་དེ་བྲལ་དབལ་ལྡན་སྟེང་ནི་མཉམ་གྱུར་པ། །དག་ཕྱིར་དེ་ནི་ལྟ་བདག་གནས་ཚོགས་སྟེང་བར་
 ལྟ་ཡི་གཟུགས་ཤར་སྟེ། །རིམ་གྱིས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བྲལ་གྱིར་དེ་ནི་སྐར་ཡང་མི་སྣང་འགྱུར། །དེ་དངོས་ཐོབ་
 ཕྱིར་བརྟེན་གནས་བརྟུལ་ཞུགས་ངེས་པར་སྦྱིན་སོགས་ལ་སྦྱོགས་པ། །འབྲུག་མེད་སྦྱིས་སོགས་སྦྱོན་པའི་
 སེམས་ཀྱིས་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་འཐོར་བ་ལྟར། །དག་པའི་བེ་རྒྱུ་འབྲུའི་སེམས་ལ་སྣང་བའི་ཐུབ་དབང་
 ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །རབ་དགའི་སེམས་ལྡན་རྒྱལ་བའི་སྐས་རྣམས་དེ་བཞིན་སེམས་རབ་སྦྱེད་པར་བྱེད། །རི་
 ལྟར་བེ་རྒྱུར་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྟ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་
 ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་འཆར། །འགྲོ་བར་གཟུགས་བརྟན་འཆར་
 ལུ་བརྟོག་མེད་དང་། །རྟོག་པའི་རང་སེམས་རབ་འཇུག་དབང་གིས་འཇུག །རི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་དག་ལ་
 གཟུགས་སྣང་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡོད་དང་ཞིག་ཅེས་དེ་མི་ལྟ། །རི་ལྟར་ལྟ་ནི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། །སྟོན་གྱི་དཀར་
 པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །འབད་དང་གནས་དང་ཡིད་གཟུགས་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། །མི་རྟག་
 རྟུག་བསྐྱེད་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྐྱེ་ཡིས་བག་མེད་པའི། །ལྟ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་ནས་ཡང་། །
 ཚོས་ཀྱི་རྩམ་ནི་སྐྱུལ་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཁྱབ་བདག་འབད་སོགས་དང་། །བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
 སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱབ་མཛོད་དེ། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཚོས་སྟོན་ཏོ། །རི་ལྟར་ལྟ་ནི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི། །ར་
 རྒྱ་རང་གི་ལས་ལས་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་ཐུབ་པའི་ཚོས། །གསུངས་པ་རང་གི་ལས་ལས་འབྱུང་། །
 འབད་གནས་ལུས་དང་སེམས་བྲལ་བའི། །སྐྱུ་དེ་རི་ལྟར་ཞི་སྐྱབ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞི་དང་བྲལ་བའི། །
 ཚོས་འདི་ཞི་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད། །རི་ལྟར་ལྟ་ཡི་གོང་ན་ར་སྐྱའི་རྒྱས་བྱུང་མི་འཛིགས་སྦྱིན་པ་ནི། །ཉོན་མོངས་
 གཡུལ་དུ་འཇུག་ཚེ་ལྟ་མིན་དཔུང་རྒྱལ་ཅེད་མོ་སེལ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འཛིག་རྟེན་དག་ལ་བསམ་གཏན་
 གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་རྒྱས་བྱུང་བ། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་རྟུག་བསྐྱེད་རབ་འཛོམས་ཞི་བ་སྐྱེད་
 ལམ་རྩལ་བརྗོད། །གང་ཕྱིར་སྐྱེ་ཀུན་པ་ཉིད་དང་། །ཡན་པདེ་ཚོ་འཕུལ་གསུམ་ལྡན་པ། །དེ་ཕྱིར་ཐུབ་
 དབྱངས་ལྟ་རྩམ་གྱི། །སེལ་སྟན་རྣམས་ལ་བྱུང་བར་འཕགས། །ལྟར་ནི་ར་ཡི་སྐྱེ་ཚེན་པོ། །སར་གནས་རྣམས་
 ཀྱི་རྣམ་མི་འགོ། །སངས་རྒྱས་ར་སྐྱེ་འཁོར་བ་ཡིས། །ས་འོག་འཛིག་རྟེན་དག་ཏུ་འགོ། །ལྟར་ནི་ལྟ་ཡི་སེལ་
 རྟུན་བྱེད་པ་མང་། །འདོད་མེ་མའོན་པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྦྱོགས། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་

དབྱིངས་གཅིག་ཀྱང་། །སྐྱུ་བསྐྱེལ་མེ་རབ་ཞི་བའི་དོན་དུ་འཇུག །ལྟ་བུ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་འོང་སེལ་སྟོན་
 སྒྲ། །སེམས་ཀྱི་ཚོད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་། །
 ཉིང་འཛིན་སེམས་གཏོད་བསམ་པ་སྐྱུལ་བྱེད་ཉིད། །མདོར་ན་མ་ལུས་འཛིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཡང་། །ལྟ་དང་
 མི་ཡི་བདེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན། །དེ་ནི་མ་ལུས་འཛིག་རྟེན་བྱུང་བས། །དབྱིངས་ཉིད་ལ་ནི་རབ་ཏུ་རྟེན་
 བར་མཛོད། །རི་ལྟར་རྒྱ་བདང་བྲལ་བས། །སྤོ་མོའི་རྒྱ་ནི་མི་ཐོས་བཞིན། །ཐམས་ཅད་ལྟ་ལྟ་བར་ཡང་། །
 རྒྱ་ལམ་དུ་ནི་མི་འགོ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཚོས་ཕྱ་མཚོས་ཏུ་ནི། །ཞིབ་མོའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱོད་ལུལ་ཡང་། །ཉོན་
 མོངས་མེད་ཡིད་འགའ་ཞིག་གི །རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །རི་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྲིན། །ལོ་ཉོག་
 ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱ། །རྒྱ་ཡི་སྤང་པོ་འབད་མེད་པར། །ས་ལ་རྒྱུན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུགས་
 རྗེའི་སྤྲིན་ལས་ནི། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཚོས་རྒྱ་ཡི་ཆར། །འགོ་བའི་དགེ་བའི་ལོ་ཉོག་རྒྱ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་
 བར་འབེབས། །རི་ལྟར་འཛིག་རྟེན་དགེ་བའི་ལམ་འཇུག་པ། །ཤུང་སྦྱེ་རྒྱ་ཆར་སྤྲིན་གྱིས་འབེབས་པ་ལྟར། །
 དེ་བཞིན་བཅེ་ཤུང་འགོ་དགེ་མཛོན་སྤེལ་བྱིར། །སངས་རྒྱས་སྤྲིན་ལས་དམ་ཚོས་ཆར་བ་འབེབས། །སྤིང་
 ལ་མཐུན་དང་བཅེ་ཆེན་འགྱུར་བ་དང་། །མི་འགྱུར་མ་གོས་ནམ་མཁའི་དགྲིལ་གནས་པ། །ཉིང་འཛིན་
 གཟུངས་རྒྱུ་འེད་སྤྲིང་པོ་ཅན། །ཐུབ་དབང་སྤྲིན་ནི་དགེ་བའི་ལོ་ཉོག་རྒྱ། །རི་ལྟར་བསེལ་ཞེས་མངར་དང་
 འཇམ་པ་དང་། །ཡང་བའི་རྒྱ་ནི་སྤྲིན་དེ་ལས་འཐོན་པ། །ས་ལ་བ་རྣེ་ལ་སོགས་གནས་འབྲེལ་བས། །ཤིན་
 ཏུ་མང་པོའི་རོར་ནི་འགྱུར་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་འཕགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་རྒྱུའི་ཆར། །རབ་ཡངས་བཅེ་
 སྤྲིན་སྤྲིང་པོ་ལས་འཐོན་པ། །འགོ་བའི་རྒྱུད་གྱི་གནས་གྱི་དབྱེ་བ་ལས། །རྣམ་པ་མང་པོའི་རོ་དང་ལྟན་པར་
 འགྱུར།¹⁰⁴ །ཞེས་དང་།

རི་ལྟར་ཚངས་པ་ཚངས་པ་ཡི། །གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་བཞིན་དུ། །ལྟ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་
 དུ། །རྣམ་པ་འབད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་ཚོས་སྐྱུ་ལས། །བསྦྱོད་པ་མེད་པར་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །
 སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་འབད་མེད་པར། །སྐྱུལ་པ་དག་གིས་སྟོན་པར་མཛོད། །རི་ལྟར་ཚངས་རྟོགས་གཞལ་
 ཡས་ཁང་ལས་མི་གཡོ་འདོད་ཁམས་ཞུགས་པ་དེ། །ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་དེ་མཐོང་དེ་ཡང་ལུལ་ལ་དགའ་
 བསྐྱོད་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལས་མི་བསྦྱོད་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་དེ། །སྐལ་ལྷན་
 ཀྱིས་མཐོང་དེ་མཐོང་དེས་ཡང་རྟོག་ཏུ་འེད་མ་ཀུན་སེལ་བྱེད། །སྟོན་གྱི་རང་ཉིད་སྟོན་ལམ་དང་། །ལྟ་རྣམས་
 ཀྱི་ནི་དགེ་བའི་མཐུས། །རི་ལྟར་ཚངས་པ་འབད་མེད་སྣང་། །རང་བྱུང་སྐྱུལ་སྐྱུ་དེ་བཞིན་ལོ། །འཕོ་དང་
 ལྟམས་འཇུག་བལྟམས་དང་ཡབ་གྱི་ཁབ་གཤེགས་དང་། །དབྱེས་རོལ་པ་དང་དབེན་པར་སྦྱོད་དང་བདུད་

བཅོམ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཆེ་བ་རྗེས་ཞི་བའི་གོང་ཁྲེར་ལམ་སྟོན་དག། །བསྟན་ནས་བྱུང་བ་སྐལ་མེད་མིག་གི་
ལམ་མི་འགྲུལ། །རི་ལྗར་ཉི་མས་གདུངས་པའི་དུས་གཅིག་ཆེ་ཉིད་ལ། །པད་སོགས་རྒྱས་དང་ཀྱུ་སྐྱ་ཏུ་འོ་
རབ་རྒྱུ་པ། །རྒྱ་སྐྱེས་སྤེད་དང་རྒྱུ་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་དག་ལ། །ཉི་མ་རྟོག་མེད་འདིར་ནི་འཕགས་པའི་ཉི་
དེ་བཞིན། །རི་ལྗར་ཉི་མ་རྟོག་མེད་པར། །རང་འོད་གཅིག་ཅར་འཕྲོས་པ་ཡིས། །པདྨ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་།
གཞན་དག་སྐྱེན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །ཉི་མ་དམ་ཚུལ་འོད་ཟེར་དག།
གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་བད་མ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག། །ཚོས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་དག་གིས།
བྱང་ཆུབ་སྣོད་བོའི་མཁར་ཤར་བ། །ཀྱུ་མ་ཕྱེན་ཉི་མ་འགོ་བར་ནི། །ཡི་ཤེས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བར་མཛད།
གང་ལྟར་གདུལ་བྱ་དག་པ་ཡི། །རྒྱ་ཡི་སྟོན་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བདེ་གཤེགས་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྟན་ནི།
དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག་ཅར་འཆར། །རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ། །ཚོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་དབྱིལ་དུ་ནི།
སངས་རྒྱས་ཉི་མ་གདུལ་བྱ་ཡི། །རི་ལ་རི་ལྗར་འོས་པར་འབབ། །རི་ལྗར་རྒྱ་ཆེན་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྗན་ཉི་ཤར་
འདིར། །འཛིག་རྟེན་ཀྱུ་ཏུ་སྣང་བར་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་ནི། །མཚོག་དང་བར་མ་དམན་པའི་རི་ལ་འབབ་
དེ་བཞིན། །རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་སེམས་ཅན་ཚོགས་ལ་རིམ་གྱིས་འབབ། །ཞིང་ཀྱུ་ཙམ་མཁའི་མཐར་འཕྲོ་ཉི་
མ་ལ་མེད་ལ། །མི་ཤེས་སུན་བཀའ་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་པ་ཡང་མིན། །བྱུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་
མདོག་བཀྲའོ་འོད་ཚོགས་གྱིས། །གསལ་བ་དག་ནི་འགོ་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་མཛད། །སངས་རྒྱས་གོང་
དུ་གཤེགས་ཆེ་མིག་དང་མི་ལྟན་པ་ཡི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །མཐོང་ཞིང་དོན་མེད་ཚོགས་བྲལ་དོན་དེ་མཐོང་བ་
ལས་ནི་སྟོང་བ་དང་། །གཉི་སྐྱེག་གིས་ལྡོངས་སྤིང་པའི་མཚོར་ལྷང་ལྷ་བའི་སུན་བསམ་བསྐྱིབས་བ་རྣམས།
སངས་རྒྱས་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་སྐོ་སྣང་མ་མཐོང་བ་ཡི་གནས་མཐོང་འགྲུལ། །རི་ལྗར་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུ་ནི།
རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ། །སྟོན་ཡུལ་གནས་པ་རྣམས་གྱི་ནི། །བསམ་ཀྱུ་སོ་སོར་རྟོགས་བྱེད་ལྟར།
དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་ལ། །བརྟེན་ནས་བསམ་པ་ཐ་དད་རྣམས། །སྣ་ཚོགས་ཚོས་ནི་ཐོས་འགྲུལ་
ཡང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མི་རྟོག། །རི་ལྗར་ལོར་བུ་རིན་ཆེན་རྟོག་མེད་འདོད་པའི་ལོར། །འབད་བ་མེད་པར་
གཞན་པ་དག་ལ་རབ་སྟེར་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྤུལ་པ་འབད་མེད་རི་ལྗར་འོས་པར་ནི། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྤིང་
པ་རི་སྤིང་རྟོག་ཏུ་བཞུགས། །གང་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ས་འོག་གནས་དེ་ལ་འདོད་པས། །རི་ལྗར་ལོར་བུ་བཟང་པོ་
འགོ་འདིར་རབ་རྟེན་དགལ། །དེ་བཞིན་འགོ་བའི་ལྷ་ཏུ་སྐལ་ངན་ཉོན་མོངས་ཟིན། །ཡིད་འདིར་བདེ་
གཤེགས་མཐོང་བ་རྟེན་དགའ་ཤེས་པར་བྱ། །རི་ལྗར་སྐྱ་བརྟན་གྱི་ནི་སྐྱ། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ།
རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གཞོ་བ་མེད། །སྤྱི་དང་ནང་ན་མི་གནས་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་།

གཞན་གྱི་རྣམ་ཤིག་ལས་བྱུང་བ། རྣམ་པར་རྟོག་མེད་གཞོ་མེད་ཅིང་། བྱི་དང་ནང་ན་གནས་མ་ཡིན། ལྷུང་
 ཟད་མེད་ཅིང་སྤང་བ་མེད། །དམིགས་པ་མེད་ཅིང་རྟེན་མེད་ལ། མིག་གི་ལམ་ལས་རབ་འདས་པ།།
 གཟུགས་མེད་བརྟན་དུ་མེད་པ་ཡི། མཁའ་ལ་རི་ལྟར་མཐོ་དང་དམའ། མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །དེ་
 བཞིན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ། མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མིན། རི་ལྟར་ས་ལས་སྐྱེ་བ་ཀློག། རྟོག་མེད་
 ས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །འཕེལ་དང་བརྟན་དང་ཡངས་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ས།།
 རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །འགྲོ་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་ནི། མ་ལུས་པ་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར།^{༡༥༩}།
 ཞེས་དང་།

དེ་རྣམས་གྱི་དོན་བསྟུས་པ། གང་ཞིག་བརྒྱ་བྱིན་རྒྱུ་བཞིན་དང་། ཁྲངས་ཉི་འུ་ཚེན་
 ཡིད་བཞིན་ལོར་རྒྱལ་བཞིན། །སྐྱ་བརྟན་ནམ་མཁའ་ས་བཞིན་སྲིད་པའི་བར། །འབད་མེད་གཞན་དོན་
 བྱེད་དེ་རྣལ་འབྱོར་ཤིག། ལྟོན་པ་འུ་ཚེན་ལྟ་དབང་གཟུགས་བརྟན་བཞིན། །ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་
 ལྟ་ཡི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྟར་འདྲ། ལྷུང་བདག་མཁུལ་དང་བཅེ་ཚེན་སྲིན་ཚོགས་ནི། མཐའ་ལས་འགོ་བ་སྲིད་ཅིའི་བར་ཏུ་
 ལྷུང་། ཁྲངས་བཞིན་ཟག་མེད་གནས་ལས་མ་བསྐྱོད་པར། །སྐྱལ་བ་རྣམ་པ་དུ་མ་རབ་ཏུ་ལྟོན། ཉི་བཞིན་
 ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་རབ་འབྲོག་དང་། རྣམ་དག་འུ་ཚེན་ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱེད་པའི་ཐུགས། རྒྱལ་བ་རྣམས་
 གྱི་གསུང་དེ་བྲག་ཆ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་མེད། །སྐྱ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ལྷུང་དང་གཟུགས་མེད་ཏུག་པ་ཉིད།།
 ས་བཞིན་འགོ་བའི་དཀར་པོའི་ཚོས་གྱི་སྐྱབ་རྣམས་མ་ལུས་པའི། རྣམ་པར་ཀུན་ཏུ་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་སངས་
 རྒྱས་ས་ཡིན་ནོ། །དགོ་བ་བེ་རྩུ་འདྲ་ཡི། །སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་རྒྱ། །དེ་དག་ལ་ནི་མི་རྒྱུག་
 པའི། །དང་པའི་དབང་པོ་བརྟན་པ་ཉིད། །དགོ་བ་སྐྱེ་དང་འཇིག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་སྐྱེ་དང་
 འཇིག་བརྒྱ་བྱིན་བཞིན་དུ་བྱུང་བ་ནི། ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ཡི་སྐྱེ་འཇིག་མེད། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འབད་མེད་པར། སྐྱེ་
 མེད་འགག་མེད་ཚོས་སྐྱུ་ལས། །སྲིད་པ་རི་སྲིད་གནས་བར་དུ། ལྟོན་པ་ལ་སོགས་མཛད་པ་འཇུག།^{༡༦༠}།
 ཅེས་དང་།

སངས་རྒྱས་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུ་ལྟེ། །དབྱངས་དང་མི་ལྟ་དེ་འདྲ་མིན། །ལྟ་ཡི་རྒྱུ་བཞིན་ཐམས་
 ཅད་དུ། །དོན་བྱེད་མིན་པ་དེ་འདྲ་མིན། །སྲིན་ཚེན་དང་མཚུངས་དོན་མེད་པའི། །ས་ཐོན་སྲོང་མིན་དེ་
 འདྲ་འང་མིན། ཁྲངས་ཚེན་བཞིན་དེ་ཀུན་ཏུ་ནི། །སྲིན་པར་བྱེད་མིན་དེ་འདྲ་འང་མིན། ཉི་མའི་གཟུགས་
 བཞིན་གཏན་དུ་ནི། །ལུན་པ་འདོམས་མིན་དེ་འདྲ་འང་མིན། །ཡིད་བཞིན་ལོར་འདྲ་འབྱུང་བ་ནི། རྟོན་པར་
 མི་དཀའ་དེ་འདྲ་འང་མིན། །སྐྱ་བརྟན་བཞིན་དེ་རྒྱུན་ལས་ནི། །བྱུང་བ་དེ་འདྲ་བ་ཡང་མིན། །ནམ་མཁའ་

དང་འབྲ་དགོ་བ་ཡི། །གཞི་མིན་དེ་དང་འབྲ་བའང་མིན། །འཛིག་རྟེན་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། །འགོ་བའི་
ལུན་ཚོགས་མ་ལུས་པ། །དེ་གནས་པ་ཡི་རྟེན་ཡིན་ཕྱིར། །ས་ཡི་དགྲིལ་འཁོར་དག་དང་འབྲ། །སངས་རྒྱས་
བྱང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ནས། །འཛིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་འབྱུང་ཕྱིར། །དགོ་བའི་ལས་ལམ་བསམ་གཏུན་
དང་། །ཚད་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་འབྱུང་།^{༡༠༧}། །ཞེས་དང་།

རྒྱལ་སྐྱེས་ཞི་བའི་ལྷ་ས་ཀྱང་། །གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །སློ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །
དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་བས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི། །ཡིད་བཞིན་ལོར་བྱ་དཔག་བསམ་གྱིང་། །
རི་ལྟར་རེ་བ་ཡོངས་བསྐྱོང་བ། །དེ་བཞིན་གདུལ་བྱའི་རྫོན་ལམ་གྱི། །དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་རྣམ་རྣུང་རོ། །
དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་ནི། །མཚོད་སྟོང་བསྐྱབས་ནས་འདས་གུར་པ། །དེ་འདས་ཡུན་རིང་ལོན་ཡང་
དེ། །དུག་ལ་སོགས་པ་ཞི་བྱེད་བཞིན། །བྱང་རྒྱལ་སྟོན་པ་རྗེས་མཐུན་པས། །རྒྱལ་བའི་མཚོད་སྟོང་བསྐྱབས་
པ་ཡང་། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱ་ངན་ལས། །འདས་ཀྱང་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཛད། །སེམས་མེད་
པ་ལ་མཚོད་བྱས་པས། །རི་ལྟར་འབྲས་བུ་ལྡན་པར་འགྱུར། །གང་སྤྱིར་བཏུགས་པའམ་བྱ་ངན་འདས། །
མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་ཕྱིར་རོ།^{༡༠༨}། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༥) ཞིང་ཁམས་དང་གྲོང་གཞིའི་བྱུང་པར་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་ཆེས་གིན་ཏུ་རོ་མཚར་མཉེན་དུ་བྱུང་བའི་རྣམ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ཐིན་ལས་ལུན་
སུ་མ་ཚོགས་གྱིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ལ་ཡང་བདེན་གཉིས་
རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་ལ། །དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཚེན་པོ་སློ་ཡིག་ཡིན་
པས། །དེའི་ཞིང་ཁམས་ཨེ་ཡིག་ཚོས་འབྱུང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟེན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ཏེ་
སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་གཞན་ལོ། །ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་སྐྱེའི་ཞིང་ཁམས་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པ་
ཉིད་དེ། །དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པར་གཏོགས་ལ། །མ་དག་པའི་
ཞིང་ཁམས་རྣམས་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གྱི་བདེན་པར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། །གཟུགས་སྐྱེའི་ཞིང་ཁམས་གང་ཡིན་པ་
ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། །ཚོས་སྐྱེའི་ཞིང་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པར་གཏོགས་སོ། །དེ་
བཞིན་དུ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གྲོང་གཞི་ལ་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་། །གཙོ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་
དང་ཐ་མི་དད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་དགོས་ཏེ། །སྐྱེས་དམ་པའི་མན་ངག་བཞིན་དུ་འོ། །

༤) ལྷན་པར་གཞན་ཡང་རྒྱ་ཚེར་བརྟན་པ།

(༡) གཞི་འབྲས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་པ་སྤྱད་པ་སྲངས་ནས་སྤྱི་གཉིས་ཐོབ་ཚུལ་བརྟན་པ།

གལ་ཏེ་གཞི་འབྲས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཡིན་ན་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས། འདིར་གཞི་འབྲས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ཅེས་པ་ཡང་དོན་དམ་ཚོས་སྤྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཀྱུན་རྫོབ་གཟུགས་སྤྱི་ཡི་ནི་མ་ཡིན་པ་ལམ་མི་དགོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཚོས་སྤྱི་གདོད་ནས་བཞུགས་པའི་དྲི་མ་བྲལ་བར་བྱེད་ཅིང་། རྗེས་སོ་བ་སྤྱི་མ་ལུ་ལུར་རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་དང་ལྡན་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བདེའི་སྤྱི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་བྱ་མར། རྒྱ་མཚོ་སོགས་བཞིན་འདོད་ཚགས་སོགས། སྤྱོད་ལུ་ཉེན་མོངས་དག་པ་ལོ། །མདོར་ན་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ཀྱི། །འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོགས་ལྡན་པ། །སངས་རྒྱས་སྤྱི་ནི་དེས་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡི་ཤེས་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བརྟན།^{༡༠༤} །ཅེས་དང་། དཔུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་དུ་ཡང་། རྒྱ་ལམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད།^{༡༠༥} །ཅེས་དང་། འཕགས་པ་ལྟ་བུ་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་ལྟ་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱི་འདིར། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་འབྲུངས་པ་སྟེ། །ཚོས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་མདོར་བརྟན། །རྒྱལ་པོ་ཡི་ཤེས་ཚོགས་ལས་འབྲུངས། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཚོགས་འདི་གཉིས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཐོབ་པའི་རྒྱ།^{༡༠༦} །ཞེས་དང་། །བསོད་ནམས་ཡི་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་པོ་ཐོབ་པར་ཤོག།^{༡༠༧} །ཅེས་གསུངས་ལ།

(༢) དྲི་མ་སྤྱོད་ཚུལ་དང་ས་ལམ་བསྐྱོད་ཚུལ་བརྟན་ཏེ་བརྟན་པ།

གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོར་ཡང་། རིགས་ཀྱི་སྤྱི་དབང་ན་གང་ལ་ལ་ཞིག་གསེར་འོད་དེ་གནས་ཀྱུན་ཏུ་བཅོལ་བ་ལས་གསེར་གྱི་སྤྱི་ལུ་རྟེན་ནས་སྤྱི་སྤྱི་དེ་ཞིབ་ཏུ་བཏགས་ཏེ་སྤྱི་བོ་བཞུ་ཞིང་སྤྱངས་ནས་རྣམ་པར་བྱང་བར་གྱུར་པ་དང་། གསེར་ཏེ་གདུབ་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་རྣམ་པ་སྤྱི་ཚོགས་ཡིད་བཞིན་དུ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱི་ལྷན་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ནི་མི་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་འཕམ་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་མོ་གང་འཛིག་རྟེན་གྱི་དགོ་བསྐྱོད་པར་མོས་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཕམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཁོར་དག་མཐོང་སྟེ་ཉེ་བར་བསྟེན་ནས་དེ་ལ་འདི་རྣམས་ཅེས་པ་ལྟོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དག་པ་ནི་གང་། མི་དགོ་བཞི་གང་། ཡང་དག་པའི་སྤྱི་བ་པ་གང་བཞིས་པས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱོད་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་དེའི་འཁོར་དག་གིས་དེ་རྣམས་ཅེས་པའི་འདི་བའི་འདི་

སྐྱམ་དུ་དགོངས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་དང་རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་འདི་དག་ནི་དམ་པའི་ཚོས་ཉན་པར་མོས་པ་དང་རྣམ་
 པར་བྱང་བ་འདོད་པ་སྟེ་འདི་དག་ལ་ཡང་དག་པའི་ཚོས་བརྟན་ཏེ། །དེ་ཐོས་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་ཞིན་ཡིད་ལ་
 བྱས་ཏེ་ནམ་ཉན་གྱི་བསམ་པ་སྐྱེས་ཤིང་བརྩོན་པར་གྱུར་པའི་མཉམས་ལེ་ལོའི་སྐྱིབ་པ་དང་། རྟེན་པ་མི་དགོ་
 བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བསལ་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་རབ་ཏུ་གྱས་པར་གནས་ཤིང་སེམས་བྱིང་
 བ་དང་། རྟོན་པ་དག་བསལ་ཏེ་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་གོ། །ས་དང་པོའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་
 མང་པོའི་དོན་ལ་བརྩོན་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་ནས་ས་གཉིས་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ས་དེ་ལས་ཉོན་མོངས་པའི་
 སྐྱིབ་པ་སྤངས་ནས་ས་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ས་དེ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་སྐྱོང་བ་ལ་སྐྱིབ་པ་སྤངས་ནས་
 ས་བཞི་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ས་དེ་ལས་ཐབས་མཁས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་ནས་ས་ལྔ་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ས་དེ་
 ལས་དོན་དམ་པ་དང་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་ནས་ས་དྲུག་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ས་དེ་ལས་
 མཚན་མ་དང་སྐྱོད་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་ནས་ས་བདུན་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ས་དེ་ལས་མཚན་མ་
 འགོག་པར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ས་དེ་ལས་མཚན་མ་སྟེ་
 བར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་ནས་ས་དགུ་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ས་དེ་ལས་དྲུག་མངོན་པར་གཤམ་
 པའི་སྐྱིབ་པ་སྤངས་ནས་ས་བརྒྱུ་པ་ལ་འཇུག་གོ། །ས་དེ་ལས་གཤམ་བྱའི་སྐྱིབ་པ་དང་ཀྱུན་གཞི་རྣམ་པར་གཤམ་
 པ་སྤངས་པས་དེ་བཞིན་གཤམ་གས་པའི་ས་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་བཞིན་གཤམ་གས་པའི་ས་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་
 གསུམ་གྱི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གསུམ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་དག་
 པ་དང་། རྟེན་པ་སྐྱེལ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མཚན་མ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་གསེར་བཟང་པོ་བཟུ་
 ཞིང་བཟུ་ལ་ཏེ་སྤངས་པ་ལས་རྒྱལ་དང་དྲི་མས་ལྷིས་མི་གོས་ཤིང་། རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་གསེར་
 ཉིད་ཏུ་སྤྲང་སྟེ། གསེར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་མེད་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་
 རྒྱ་རྟོག་མ་ཅན་དང་ས་ཏེ། རྣམ་པར་དུངས་ནས་རྒྱའི་རང་བཞིན་ཉིད་གསལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་དེ་ཉིད་
 མེད་པར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྟེན་པ་སྐྱེལ་སྐྱ་ཚོགས་
 འདུས་པ་སྤངས་ནས་བག་ཚགས་མ་ལུས་པ་བསལ་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དོ་བོ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་སྤང་བར་
 གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་དུ་བ་དང་སྐྱིན་
 དང་རྒྱལ་དང་ན་བུན་གྱིས་བསྐྱིབས་པ་དེ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་དེ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་པ་
 ཡིན་གྱི། རྣམ་མཁའ་དེ་ཉིད་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཟངས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱའི་སྐྱེ་ཉིད་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་

དུ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་སྐྱེ་བའི་མེད་པ་མ་ཡིན་ལོ།^{༡༠༧} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཤིང་། ས་ལམ་བཟོད་
རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་ནི་འདིར་མ་བྱིས་ཏེ། རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་སྤྱིར་རོ།

(༡) ས་ལམ་བཟོད་པ་ལ་དམྱལ་གྱི་རྒྱུ་འགག་དགོས་པར་བརྟན་པ།

དྲི་མ་ཟད་པས་ཚོས་སྐྱེ་འཚོ་བ་པ་ལ་ཡང་དེས་པར་དབུགས་འགག་དགོས་པར་ནི་གསང་སྔགས་
ཟབ་མོ་རྣམས་ལས་གསུངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལེའུར། རྫོག་དང་ཐུར་སེལ་འགགས་པར་གྱུར་ན་རི་བོང་འཛིན་
པ་བསྐྱོད་པ་ནི་མའི་གཞུགས་སུ་རབ་ཏུ་འགྱུར། །དོ་རྗེ་པད་མས་རབ་ཏུ་སང་ན་སྐྱར་ཡང་འདི་ནི་ནི་མའི་
གཞུགས་ཀྱི་མེ་ལྗེས་ལུ་བར་བྱེད། །རྒྱུང་དང་རླབ་ཉི་མ་འགགས་པར་གྱུར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ནི་ཡེ་
ཤེས་གཅིག་ཏུ་གྱུར། །དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དང་ནི་དེ་བཞིན་དེ་ལྟར་རྣམ་གསུམ་དུ་འགྱུར་གཞན་ནི་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་
ཡིན། །རླབ་པ་ནི་མའི་གཞུགས་ནི་ཐོས་ན་མཁའ་ལ་ཉིན་མོ་དང་ནི་མཚན་མོ་རྣམ་ཡང་མིན་པ་ཉིད། །ཐུན་
མཚམས་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་དབུས་སུ་དུས་ཀྱུན་བདུད་ཅིང་ཤོ་འཕང་ལ་གནས་པའོ།།
སྔགས་ཟད་རླབ་པ་མཁའ་ལ་གནས་པ་ནི་མའི་གཞུགས་ལ་རོ་ནི་མཉམ་པར་འགྱུར་བ་རི་ལྟར་བར། །སྔག་
དང་ཐུར་སེལ་ཟད་པར་གྱུར་ན་གསལ་བར་ཡང་ནི་ལུས་ལ་དངོས་གྲུབ་དུས་སུ་དེ་འགག་གོ། །རླབ་པ་ནི་མའི་
རྒྱལ་བ་ཉམས་ཤིང་ལམ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྔག་གི་རྒྱུད་ནི་ཚེན་པོ་འགགས། །རྒྱ་སྐྱེས་དོ་རྗེ་རབ་ཏུ་སང་ཅིང་
རི་བོང་ཅན་ལུ་ནི་མའི་གཞུགས་ཚེན་ལ་ནི་རབ་ཏུ་ལུགས། །དངོས་དང་དངོས་མེད་གཅིག་གྱུར་རྣམ་གསུམ་
སྤོང་བར་གནས་པའི་གཞོམ་མེད་ལེགས་པར་རབ་ཏུ་རྟོགས་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་དུས་སུ་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་གང་
ལ་གཉིས་ནི་ཅུང་ཟད་མེད་པ་མཚོག་གི་གོ་འཕང་འགོ། །ཁྲོ་བོ་སངས་རྒྱས་ལྟ་མོ་དང་བཅས་དེས་པར་རོ་ཡི་
དོ་རྗེ་རྣམས་དང་ས་ཡི་སྤྱིང་བོ་སོགས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ཐུགས་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གྲུབ་པའི་དུས་སུ་
ནམ་མཁའ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་འགྱུར། །དེ་ཡི་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་རི་བོང་ཅན་གྱི་ཞག་གི་སོ་རངས་དང་ནི་
མཚན་མོ་ཕྱེད་ལ་འགྱུར། །རིན་པོ་ཚེའམ་མེ་ཉོག་ཆར་ནི་མཚོག་གྱུར་དུས་ཀྱི་སྐྱེར་བས་ས་ཡི་སྤྱིང་དུ་འབབ་
པར་འགྱུར། །ལུས་ནི་དྲངས་ཞིང་རྩལ་ཕྱན་ཉམས་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་མཚན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་རབ་ཚོགས་འགྱུར། །སྤྱོད་ཚོགས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ཉིད་ནི་དང་ཞིང་སྤྱིབ་པ་རྣམ་པར་བྲལ་བ་མི་
ལམ་བཞིན་དུ་སྤྱང། །རྣམ་པོ་ཀུན་ནས་ཆད་པ་མེད་ཅིང་དུ་མའི་རྣམ་གཞན་དག་གིས་གཞན་གྱི་སྤྱིང་ལ་
འཇུག་པ་སྟེ། །སེམས་ནི་དམ་པའི་བདེ་བས་གང་ཞིང་མི་གཡོ་ཐམས་ཅད་དུས་སུ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པས་འཇུང་

པའོ།^{༡༠༧}། །ཞེས་སོགས་དང་།

སེམས་འགྲེལ་བྱུང་འཕགས་རྣམས་སུ་ཡང་དབུགས་རྣམས་འགགས་པས་བདུད་བཞི་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འགགས་ནས་ས་རྣམས་ཐོབ་ཚུལ་དང་། འཕོ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་འགགས་ནས་འཕོ་མེད་བདེ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རྫོགས་པས་ས་རྣམས་ཐོབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པར་ཡང་། རླུང་མི་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་རིག་པ་བདག་གིས་བཤད།^{༡༠༨}། ཅེས་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རླུང་གཉིས་ནི། །དེ་ནས་རྣམ་པར་བཅད་ནས་འགོ་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་རླུང་ཚེན་པོ། །སྐྱ་གསུང་དོ་རྗེས་བཅད་ནས་ནི། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་བདེ་བ་སྟེར། །སྐྱ་གསུང་གི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འཕྲོག་པའི་ཚེས་གསུངས་ཤིང་། དཔལ་དོ་རྗེ་སྟེང་བའི་རླུང་ལས་ཀྱང་། དོ་རྗེ་བཟུངས་པར་རབ་སྐྱོར་བས། །རླུང་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་ནི། །རྣམ་རྟོག་རླུང་རྣམས་རྣམ་པར་གཅོད། །སེམས་ལ་དམིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བདག་ལ་བྱིན་བརྒྱབས་རིམ་པས་ཀྱང་། །དངོས་གྲུབ་བརྒྱད་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར།^{༡༠༩}། །ཞེས་གསུངས་ལ། དཔལ་སར་ཉལ་ས་ཀྱང་། མིག་མི་འཇུགས་པར་བལྟ་དང་མི་བསམ་དང་། །རླུང་འགོག་པ་ནི་བྱ་མ་དམ་པའི་གསུང་།^{༡༡༠}། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སྐངས་བྱའི་རྒྱན་འགག་པ་ལ་དབུགས་ཀྱི་རྒྱན་འགག་དགོས་ཚུལ་རྒྱ་ཚེ་དུ་མར་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཡི་གེ་མང་དུ་དོགས་ནས་འདིར་མ་བྲིས་སོ།།

(༧) དེ་འགགས་པས་མཐར་ཐུག་གི་གནས་གྱུར་ཟབ་མོ་ཐོབ་ཚུལ།

དེ་ལྟར་དབུགས་རྣམས་འགགས་པས་སྐོ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་རྣམས་འགག་ཀྱང་དོན་དམ་བདེ་གསེགས་སྡིང་བོ་འགག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་གནས་གྱུར་ཟབ་མོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་ལ་སྐོ་བུ་རྒྱུ་རྒྱུ་མ་མི་སྡང་བར་གྱུར་ཅིང་དེ་བཞིན་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྡང་བར་གྱུར་པ་ལ་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ཅ་འགྲེལ་དུ། དོན་མེད་པ་དང་དོན་ཡོད་དག །མི་སྡང་སྡང་བ་ཉིད་དེ་ནི། །གནས་གཞན་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །འདོད་དགུར་སྦྱོང་ཕྱིར་ཐར་པ་ཡིན།^{༡༡༡}། །དོན་མེད་པ་མཚན་མ་མི་སྡང་བ་ཉིད་དང་། དོན་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྡང་བ་ཉིད་ནི་གནས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེས་དེ་དག་མི་སྡང་བ་ཡིན་ཅོ། །དེ་ཉིད་ཐར་པ་ཡིན་པར་ཡང་རིག་པར་བྱའོ།^{༡༡༢}། །ཞེས་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དུ་ཡང་། དེ་ལ་ངོ་བོར་འཇུག་པ་ནི། །སྐོ་བུར་བའི་དྲི་མ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྡང་བ་དང་། །སྡང་བའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད། །དྲི་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་པའོ།^{༡༡༣}། །ཞེས་སྐོ་བུར་དྲི་མ་མི་སྡང་ཞིང་དེ་བཞིན་ཉིད་སྡང་བ་ལ་གནས་གྱུར་གྱི་ངོ་བོར་གསུངས་ཤིང་། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཅ་འགྲེལ་དུ་ཡང་། རྒྱ་ཁབས་གསེར་དང་ནམ་

མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད།^{༡༠༧} །སློབ་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བུལ་བ་ལ་བྱའི་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།^{༡༠༨} །ཞེས་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་ཡང་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་དུ་སོང་བ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་གནས་གྱུར་དུ་གསུངས་ཏེ། བམ་མཁའ་སླིན་དང་བཅས་པ་ལས་སླིན་མེད་པར་སོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་ཉེར་ལེན་གྱི་སྲུང་བོ་ལྟ་བུའི་བ་རྟེན་ལྟར་གྱུར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་འགྱུར་བའི་གནས་གྱུར་དང་། སྤར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ལ་མི་རུང་སྟེ། མཐར་ཐུག་གི་ལྟ་དང་སྟགས་དང་རྒྱ་ད་དང་དགྱིལ་ལོར་དང་བྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས། སངས་རྒྱུ་གཞུགས་སྐྱེ་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་རུང་མ་བྱོན་རུང་། བམ་ཡང་གང་ནའང་ཅིས་ཀྱང་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་རྟག་པར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྟེའི་རྒྱན་དུ་ཡང་། རྟག་ཏུ་གཉེས་བུལ་འབྲུལ་བའི་རྟེན་གང་ཡིན་དང་གང་ཞིག་ནམ་ཀྱན་ཏུ། །བརྗོད་པར་བྱས་མ་ཡིན་ཞིང་སློབ་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ལོན། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རང་བཞིན་དྲི་མེད་འདོད་གང་རྣམ་པར་སྤྱང་བྱ་སྟེ། །དེ་ནི་བམ་མཁའ་གསེར་དང་རྒྱ་ལྗང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་དག་འདོད།^{༡༠༩} །ཅིས་རྟག་ཏུ་གཉེས་དང་བུལ་ཡང་གཉེས་སུ་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་ཀྱན་བརྟགས་ནི་གཤམ་པར་བྱ་བ་དང་། འབྲུལ་བའི་རྟེན་གང་ཡིན་པ་གཞན་དབང་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། སློབ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་གྲུབ་ནི་དྲི་མ་སྤྱང་བའི་གཞིར་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་དྲི་མ་དང་བུལ་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ན་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བའི་གནས་གྱུར་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་བམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་གསུམ་གྱིས་བརྟན་ཏོ། །

གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་གསེར་ནི་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བའི་དཔེར་མི་རུང་ངོ་སྟམ་ན། འདིར་དེ་གཉེས་སྤང་ཅིག་གིས་འགྱུར་ཡང་དེའི་ཚན་ས་དཔེར་མི་སྤྱོད་ཀྱི། དྲི་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱན་མི་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་མེད་དེ། དེ་ཉིད་དུ། རི་ལྗང་རྒྱ་རྟོག་པ་ལས་དང་བ་ན། །དང་བ་ཉིད་དེ་དེ་ལས་སྐྱེས་མིན་གྱི། །དེ་ནི་དེ་ལ་དྲི་མ་བུལ་བར་ཟད། །དེ་བཞིན་རང་སེམས་དག་ལ་རྒྱལ་དེ་ཉིད། །སེམས་ནི་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་འདོད། །དེ་ནི་སློབ་ཉེས་པས་མ་རུང་བྱས། །ཚོས་ཉིད་སེམས་ལས་གཞན་པ་སེམས་གཞན་ནི། །འོད་གསལ་མ་ཡིན་རང་བཞིན་ལ་བརྗོད་དོ།^{༡༡༠} །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་། རི་ལྗང་རྒྱ་རང་བཞིན་གྱིས་དང་བ་ལས་སློབ་ཀྱི་རྟོག་པས་རྟོགས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བར་འདོད་པ་ལས་སློབ་ཀྱི་ཉེས་པས་མ་རུང་བར་བྱས་སོ། །ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལས་མ་གཏོགས་པ། སེམས་གཞན་ཏེ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་

གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད་དུ་མི་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་སེམས་ནི་འདིར་ཚོས་ཉིད་གྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་
རིག་པར་བྱའོ།¹⁰²⁶ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གལ་ཉེ་དེ་ལྟར་གློ་བྲོ་བྱུང་གྱིས་ཉེས་པས་མ་རུང་བར་བྱས་ན་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེ་
འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུར་མཐེགས་པ་དང་མི་ཚོད་པ་མི་གིགས་པ་བདེན་པ་སྐབས་བརྟན་པ་
ལ་སོགས་པར་འགལ་ལོ་ཞེན། ལྷོན་མེད་དེ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་གྱི་རོ་བོ་ལ་གནོད་པ་མ་བྱས་ཀྱང་དེ་
མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་གོགས་བྱས་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་བླ་མར་ཡང་། འོད་
གསལ་བྱས་མེན་¹⁰²⁷ །ཞེས་དང་། གློ་བྲོ་བྱུང་གི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་འགྲུར།¹⁰²⁸ །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

(4) དེ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྐྱུང་བྱ་བྱི་མ་ཟད་ཀྱང་སྐྱུང་གཞི་སྡིང་པོ་མི་ཟད་པར་བརྟན་པ།

དེ་བཞིན་དུ་སྡོན་གིང་རྟིང་པ་དང་། མར་མེ་ཟད་པ་དང་། ལྷགས་གྲང་བ་དང་། ལྷ་བའི་དགྱིལ་
འཁོར་ལ་སོགས་པ་དཔེར་མཛད་ནས། གློ་བྲོ་བྱུང་གི་མ་ཟད་ཀྱང་བདེ་གཤེགས་སྡིང་པོ་མི་ཟད་པར་གསུངས་
པ་རྣམས་ལ་ཡང་། སྐད་ཅིག་ལས་འདས་མ་འདས་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཚན་སྐད་དཔེར་མི་སྡོད་པ་ཡང་།
མཚུངས་པའི་ཚོས་གཞན་ཡོད་པའི་ཚད་དཔེར་སྡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མུང་འདས་ཆེན་པོར། བཅོམ་ལྷན་
འདས་དཔེར་བ་གོང་ཁྲེར་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ཕྱི་རོལ་ན་གིང་ས་ལའི་ཚལ་གྱི་ནང་ན་གིང་གཅིག་སྐར་སྐྱེས་ཉེ་
ལོ་བརྒྱ་ལོན་ནོ། །དེའི་ཚེ་ཚལ་གྱི་བདག་པོ་དེ་དུས་སུ་རྒྱ་འཁྲུ་ཞིང་ལས་བགྱིད་དོ། །གིང་དེའི་ཤུན་པ་རུལ་
ནས་ཤུན་པ་དང་ལོ་མ་དང་ཡལ་ག་ཀྱན་ས་ལ་ལྷུང་སྟེ་ནང་གི་སྡིང་པོ་འབབ་ཞིག་ལུས་སོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་རི་ཅོམ་དུ་རུལ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་ནས་ཡང་དག་པའི་ཚོས་འབབ་
ཞིག་ལུས་སོ།¹⁰²⁹ །ཞེས་དང་། རིགས་གྱི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་པའམ་བྱུང་མེད་ཅིག་མེ་མར་འཇུགས་
ན་མེ་མར་གྱི་སྡོད་ཆེ་རྒྱུང་ལས་མར་གྱིས་བཀའ་སྟེ་གཟུགས་སོ། །རི་སྡིད་མར་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་ནི་སྐྱུང་བ་ཡང་
ཡོད་དོ། །རི་ལྟར་མར་ཟད་ན་སྐྱུང་བ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱུང་བ་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
ཟད་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱུང་བ་ཟད་དེ་མེད་པར་སོང་ཡང་མེ་མར་གྱི་སྡོད་མེད་པར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་སྟེ་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་དེ་མེད་ཀྱང་ཚོས་གྱི་སྐྱུ་ནི་རྟག་ཏུ་ཡོད་དོ།¹⁰³⁰ །ཞེས་དང་།
སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དག་པར་འགོག་པ་ཟད་དོ་སྐྱམ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ནི་མཐར་ཟད་པ་མ་ཡིན་པས་རྟག་ཏུ་གནས་པའི་ཚོས་ཅན་མི་འགྱུར་མི་འཕོ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །

རིགས་ཀྱི་བྱ་བུ་འཛུགས་པ་ལས་འདས་པ་ཚེ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་པཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་
དབྱིངས་སོ།^{༡༠༧༩} །ཞེས་དང་།

ལྷའི་རྒྱ་བས་བསྐྱར་བར་ཡང་། རི་ལྟར་ལྷགས་ཀྱི་མེ་གུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་
གསེགས་པ་ཡང་བསྐྱལ་བ་མང་པོ་གྲངས་མེད་པ་བྱེ་བ་སྟེ་དུ་བསགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཟད་ནས།
རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཐེར་ཟུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དག་པར་གོལ་བའི་དེ་བཞིན་གསེགས་
པ་ནི་རྟག་པ་དང་བརྟན་པ་དང་ཐེར་ཟུག་པ་ཡིན་ལོ།^{༡༠༨༠} །ཞེས་དང་། དབང་མདོར་བསྟན་པར་ཡང་། རི་
ལྟར་རྒྱ་ཤར་རིམ་པ་ཡིས། །ཚུམས་ཀྱིས་ནི་རྫོགས་པར་འགྱུར། །གྲིབ་མ་ཉམས་པ་རྫོགས་པ་སྟེ། །ཟླ་བ་
ཚད་དང་རྫོགས་པ་མིན། །དེ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་གར་རིམ་པས། །ས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྫོགས་པར་འགྱུར། །ཉོན་
མོངས་ལ་སོགས་ཉམས་པ་རྫོགས། །ཡེ་ཤེས་ཚད་དང་རྫོགས་པ་མིན།^{༡༠༨༡} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་མང་
པོས་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྐར་སྐྱོས་པའི་སྟིང་པོ་དང་དྲི་མའི་དཔེས་བསྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་གནས་
གྱུར་ཐོབ་པའི་ཚེ་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཤུལ་ན་བདེ་གསེགས་སྟིང་པོ་ནམ་ཡང་མི་ཟད་པར་བཞུགས་
པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བའི་གནས་གྱུར་ཟབ་མོ་མཐར་ཐུག་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་ཞིང་།

(༤) དེ་དག་ཟད་མི་ཟད་ཀྱི་དཔེ་རྣམས་ནས་ནམ་མཁའ་ཉིད་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པ།

དེ་དག་ལས་ཀྱང་ནམ་མཁའི་དཔེ་ནི་སྐད་ཅིག་ལས་འདས་པ་དང་ཚམེད་ཀྱ་ན་འགོ་ཀྱ་ན་བྱུང་
ལ་སོགས་པས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་སྟེ། རྩ་བོ་ཚེའི་མདོར། ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁང་བའམ་རི་གང་
དང་གང་ཡིན་པ་ཞིག་ཀྱང་། ནམ་མཁའ་ནི་མི་འཛིག་པ་ལྟར། ལྷ་འཛུགས་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱིས་འགོ་བ་
ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།^{༡༠༨༢} །ཞེས་དང་། སྐར་དྲངས་པ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་ཞིག་གྱུར་གྱང་།^{༡༠༨༣} །
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནམ་མཁའི་དཔེས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འདིར་ཡང་དྲན་པར་བྱའོ།

(༥) སྐྱུང་གཞི་མི་ཟད་པར་གྲུབ་པས་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ་ཚད་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཞེགས་པར་བསྟན་པ།

གསུང་རབ་འདི་དག་གིས་ནི་མཐར་ཐུག་གི་སངས་རྒྱས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ན་ཚད་པར་འདོད་པ་དང་། སྐྱུང་བྱ་བ་ཟད་པས་སྐྱུང་གཞི་འང་ཟད་པར་འདོད་པ་
རྣམས་བསལ་བ་ཡིན་ལོ།

(༡) འབྲས་བུ་བཟང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འབྲུག་སྣང་འདི་མི་འཆར་བར་བརྟན་པ།

དེ་བཞིན་དུ་སྒོ་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པའི་ཚོས་འདི་རྣམས་འབྲུག་པ་བཟང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་བར་
 འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འབྲུག་པ་བཟང་པོ་ལ་འབྲུག་སྣང་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་དང་། ཁམས་གསུམ་པའི་
 སྣང་བ་འདི་ཡང་འབྲུག་སྣང་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་སྲིད་རོ། །དེ་ཡང་། འཕགས་པ་སྣའི་ཞལ་སྡེ་ནས། ཡོད་
 ལ་མེད་བར་འབྲུག་དང་མི་རྟག་ཉིད་ལ་འབྲུག། མེད་ལ་ཡོད་བར་འབྲུག་དང་རྟག་པ་ཉིད་དུ་འབྲུག།
 འབྲུག་བས་འབྲུག་ལ་བསྐྱུ་ཞིང་བསྐྱུས་པས་འབྲུག་པ་གྲུབ། འབྲུག་པའི་དབང་གིས་ཡང་དག་དོན་ལ་
 སེམས་ཅན་འབྲུག། རྒྱུ་ལ་འབྲུག་ཏེ་འབྲས་བུ་རན་སོང་གསུམ་དུ་འབྲུག།^{༡༠༧} །ཞེས་དང་། འབྲུག་པ་
 བསྐྱོག་པའི་གཏོན་ཚིགས་གྲུབ་པ་ཡང་། དེ་ལ་འབྲུག་པའི་དབང་གིས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་འབྲུག་པ་ནི།
 ཐམས་ཅད་རྟག་པར་རྟོག་པ་བཞི།^{༡༠༨} །ཞེས་སོགས་དང་། ཁབ་མིག་ཁ་དང་རྟ་རིའི་མགྱིན། ལྟོ་བ་རིའི་
 གཏོན་ཅམ་ཉིད། རྐང་ལག་ཐུར་མ་བཞིན་དུ་སྤ། ཤིང་རྟ་འཕྲོལ་འབྲ་དུད་པ་འབྲུག། ཡིད་དུ་ལོང་བའི་
 ཟས་དང་སྒོམ། བཀོད་པ་བལྟས་ནས་ལག་བརྟུབས་ན། རབ་འཛིགས་སྐྱེས་བུ་གོ་ཆ་ཅན། མཚོན་རྩོན་
 དབྱུག་པ་སོགས་པ་ཡིས། བརྒྱབ་ནས་རྩལ་བཞིན་འབྲུག་པ་མཐོང་ནས། ལེན་པའི་དབང་མེད་བཀྲེས་
 གདུངས་འབྲུག། ལ་ལས་བཟང་བརྟུང་ཁར་བརྟུག་པ། མེ་ལྟར་འབར་ཞིང་འཚིག་འབྲུག་ཏེ། ལ་ལར་
 རྟག་ཁྲག་དྲིང་ཡང་། མི་རྟེན་ལུས་ལས་བཅགས་ལས་འདོན། ལ་ལས་བཟང་བརྟུང་མི་མཐོང་ཞིང་། མི་
 ཐོས་སྤོགས་བརྟུར་རྒྱག་པར་འབྲུག།^{༡༠༩} །ཞེས་དང་། ཉེས་སྦྱུད་རྣམ་སྤྲིན་མ་ཟང་བར། དེ་དག་འཚིག་པར་
 མི་འབྲུག་ཏེ། ཤིས་མཐོང་བཤད་ཐོས་བསྐྱགས་དུན་ཡང་། འཛིག་སྐྱེ་ཉམས་སྦྱང་ཅི་ཞིག་སྒྲོས། འཛིག་
 རྟེན་ཁམས་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱུལ་གང་། མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་ཡོད་དོ་ཅོག །གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པས་དམུལ་བ་
 ཡི། སྤྲུག་བསྐྱུལ་གང་རྒྱུང་འབྲུག་གི་ཆ། མི་ཐོད་རྩུང་ཟད་དེ་མི་མཚུངས། དེ་ཀུན་མ་རིག་ལྟ་ལས་བྱུང་།
 དེ་སྲིད་རན་སོང་གསུམ་དུ་འབྲུག།^{༡༡༠} །ཞེས་དང་། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལག་པའི་ཚོད་ལས་ཀྱང་། དེ་སྲིད་
 མཁས་པས་འབྲུག་པ་ཅམ། ཡང་དག་དོན་དུ་མིན་པར་བརྟག། འབྲུག་ནས་དེ་ཡང་མ་དག་གིར། རི་ལྟར་
 སྣང་བ་དེ་ལྟར་མེད། དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སྣང་བ་ནི། ཅི་ལྟར་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་འབྲུག། གང་ཞིག་ཞིབ་མོའི་
 སྒོ་ཡིས་ནི། ཐམས་ཅད་བརྟགས་པ་ལོན་ར་ཤེས། སྒོ་ལྟན་དེས་ནི་ཆགས་ལ་སོགས། བདེ་བར་སྐྱུལ་གྱིས་
 སྐྱག་བཞིན་སྒོངས།^{༡༡༡} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་དག་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་མ་རིག་པ་
 ལས་བྱུང་བ་དང་འབྲུག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ། རིགས་པ་དུག་རྩུ་པར་ཡང་། མ་རིག་སྐྱེན་གྱི་འཛིག་རྟེན་
 ཞེས། གང་སྲིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་གསུངས། དེ་སྲིད་འཛིག་རྟེན་འདི་དག་གྱང་། རྣམ་པར་རྟོག་པར་

ཅིས་མི་འཐད། །མ་རིག་འགགས་པ་གྱུར་ན་ནི། །སྤྱོད་བཀའ་རྣམས་འགག་གྱུར་པས། །དེས་ན་མི་ཤེས་ཀྱང་
 བརྟགས་པར། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་གསལ་མི་འགྱུར།^{༡༠༧} །ཞེས་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་མ་རིག་པས་ཀྱང་བརྟགས་
 པའི་འཇུག་སྤང་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །མ་རིག་པ་དང་ཀྱང་བརྟགས་ཟེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདི་དག་
 སྤང་བར་མི་རིགས་ཏེ། །མིག་སྤོན་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་སྐྱེ་གད་འཇག་པ་དང་དྲུང་སེར་པོ་ལ་སོགས་པར་མི་
 སྤང་བ་བཞིན་ཚོ།

འཇགས་པ་ལྟའི་དབྱེ་མ་འཇུག་པ་འཛོམས་པར་ཡང་། །གང་གི་ཚོ་སློབ་གྲོས་ཀྱི་མིག་སྤྱོད་བར་གྱུར་
 ཅིང་། །མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཉིད་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ནས་སང་པ་དང་འདྲ་བར་བདེ་བར་གསལ་གསལ་
 པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་མེད་པ་གར་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚོ་ན་ཅི་ཡང་མི་གཟིགས་ཏེ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༠༨} །ཞེས་དང་། །སྤང་བ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། །སྤོན་པ་མེད་པ་ཤེས་པའི་
 ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉི་མ་གར་ནས། །མི་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་དང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
 ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་ཚོ་ན། །སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྦྱོང་ལུ་ལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དངོས་པོ་
 དང་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མ་གཟིགས་ཤིང་མི་དམིགས་ཏེ། །སྤོན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གར་བ་ན་དབྱུགས་ཕྱིན་པ་ཚེན་
 པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རིགས་པས་ཀྱང་རྫོང་བ་ཏུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་སྐྱེ་གད་འཇག་པ་དང་
 མིག་འཇུག་ལ་ལྟ་བུར་བསྟན་ལ། །དོན་དམ་པར་དེ་དག་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་འོད་གསལ་བ་དང་། །སྤང་བ་
 མེད་པ་དང་། །སྤོས་པ་དང་བྲལ་བར་བརྟན་ནས། །དེ་ནི་ལུང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར་རྟོན་ཏེ། །སྤོབ་དཔོན་གྱི་
 ཞལ་སྐྱ་ནས། །རབ་རིབ་བྲལ་བར་གྱུར་པའི་མིག་ །རྣམ་དག་དེ་མ་མེད་པ་ལ། །སྤྱོད་དང་སྤང་བ་ལྷན་གཉིས་
 དང་། །མྱ་བྱའི་མདོངས་དག་མི་སྤང་ལྟར། །མཁས་པ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཡི། །སྤྱིབ་སྤོབ་རབ་རིབ་བྲལ་
 གྱུར་ཅིང་། །ཡང་དག་མཚུན་སྤོབ་དེ་མེད་ལ་འདྲ། །དེ་བཞིན་ཅི་ཡང་སྤང་བ་མེད། །དབེར་ན་གཉིད་ལོག་
 གཉིད་དབང་གིས། །འབྲུང་འབྲུང་མེད་གཞལ་མེད་ཁང་། །གནས་ལ་སོགས་པ་མཐོང་གྱུར་པ། །སང་ནས་དེ་
 ཡིས་མི་མཐོང་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀྱང་རྫོང་བ་ཤེས་པ་དག་ །སློབ་གྲོས་མིག་ནི་སྤྱོད་གྱུར་ཅིང་། །མི་ཤེས་གཉིད་དང་
 བྲལ་གྱུར་ནས། །སང་པའི་ཚོ་ན་མིག་ཟིགས་སོ། །དབེར་ན་མཚན་མོ་སྤོབ་ཚོད་ན། །འབྲུང་པོ་ཡང་དག་མིན་
 མཐོང་བ། །ཉི་མ་གར་ཅིང་མིག་སྤྱོད་ཚོ། །སྤང་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་མཁས་པས་ཡང་དག་
 གི་ །ཤེས་པའི་ཉི་མས་མི་ཤེས་པའི། །བག་ཆགས་མ་ལུས་བཅོམས་པའི་ཚོ། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལུ་
 མི་གཟིགས།^{༡༠༩} །ཞེས་གཉིད་སངས་པའི་ཚོ་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ཡལ་བ་དང་མིག་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་
 ཚོ་སྤྱར་སྤང་བ་སོགས་པ་ལུ་བ་ལྟར། །མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་ཤིང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་

བའི་ཡོ་ཤེས་ལ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཚོས་རྣམས་
མི་སྣང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དེ་རྣམས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་འགགས་ཤིང་ཟད་ལ་རུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།།

(༩) དེ་ཙམ་གྱིས་ཚད་པར་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་བར་བརྟན་པ།

དེ་ཙམ་གྱིས་ཚད་པར་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མ་རིན་ཚེན་སྒྲོན་མར། དོན་དམ་
བའི་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོ་ཤེས་ཚོས་ཉིད་བྱང་རུབ་གྱི་སེམས་རང་བྱུང་གི་ཡོ་ཤེས་
ཚེན་པོའི་མདུན་ན་ཅི་ཡང་མེད་པས་ཚད་པར་སྒྲིབ་པ་ཡང་མ་ཡིན།^{༡༧༩} ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷོ་
བྱུང་བྱི་མཁམས་གསུམ་པ་འདི་ཟད་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་གཞན་བདེ་གཤེགས་སྤིང་བོ་ཟད་པར་ཁས་མི་ལེན་
པའི་ཕྱིར་རོ།།

(༡༠) འབྲུབ་པ་ཟད་པ་ལ་མི་སྣང་ཡང་མ་ཟད་པ་ལ་སྣང་བ་མི་འགལ་བར་བརྟན་པ།

དེ་ལྟར་ཚོས་ཉིད་ཐོབ་པ་ལ་ཁམས་གསུམ་པའི་སྣང་བ་འདི་ཟད་ཀྱང་། དེ་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་
མ་ཟད་པར་སྣང་བ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ་དུང་དཀར་བོ་དང་སེར་བོར་སྣང་བའི་གང་ཟག་བཞེན་ནོ། །རྣམ་
བཤད་རིགས་པར་ཡང་། མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་ཕྱིར་དང་། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྒོ་རྒྱས་ཕྱིར།^{༡༨༠} །ཞེས་
སོགས་གྱིས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་པའི་ཡོ་ཤེས་ལ་མ་རིག་པའི་སྣང་བ་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་མི་
སྣང་བར་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་རྣམ་ཤེས་གྱི་སྣང་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་མ་རིག་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲུམ་པ་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་དུ་ཡང་། དེ་ལ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལམ་ན་མཐོང་བའི་
ཚོས་རྣམས་གཉིད་སངས་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་མི་སྣང་བ་བཞེན་དུ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕྱིར་པོ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་
བརྟགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་གཉིད་གྱིས་ལོག་པའི་ཚེ་སྣང་བ་རྣམས་མ་རིག་པ་སྤངས་ཏེ།
འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དེ་ལྟར་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༨༡} །ཞེས་གཉིད་ནང་དུ་ཤར་བའི་མི་ལམ་
གྱི་སྣང་བ་རྣམས་གཉིད་སངས་པའི་ཚེ་ཡལ་བ་དེ་བཞེན་དུ། མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་པའི་ཡོ་ཤེས་ལ་མི་
ལམ་ལྟ་བུའི་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་མི་སྣང་བར་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་དུ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་
ལ་ཚོས་ལ་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ཚོས་རྣམས་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་རྣམས་སོ། །དེ་
ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ནི་ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་དང་དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའོ་^{༡༨༢}
ཞེས་ཁམས་གསུམ་པ་དང་དུས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་ལ། ཡུམ་

རྒྱལ་པོ་དང་བར་མ་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་བར་ཡང་། འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་
 གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་དག་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་བརྟགས་པ་ལས་བྱུང་བར་རབ་ཏུ་མཐུན་
 ཏོ།^{༡༧} །ཞེས་དང་། གཞུགས་ནི་སྣང་བ་མེད་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཀུན་བརྟགས་པའི་གཞུགས་ནི་རི་བོང་
 གི་རྩ་བ་ཞེན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྣང་བ་མེད་དོ།^{༡༨} །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
 བར་དག་པས་ནི་སེམས་སམ། འདོད་ཆགས་སམ་སེམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་སམ། འདོད་ཆགས་དང་
 བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་གཟིགས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་
 བརྟགས་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།^{༡༩} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་བརྟགས་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་
 གནས་ལུགས་ལ་རི་བོང་གི་རྩ་བ་ཞེན་གཏན་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། གནས་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་མི་སྣང་བར་
 གསུངས་ཏེ་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་རི་བོང་གི་རྩ་མི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སྲོད་ལ་འཇུག་པར་ཡང་།
 གང་ཚེ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །སློ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ། །དེ་ཚེ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་
 མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི།^{༢༠} །ཞེས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁམས་གསུམ་པའི་དངོས་པོ་འདི་མི་
 སྣང་བར་གསུངས་ལ།

(༡) ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་བ་དེ་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་སྣང་ཞིང་རྣམ་ཤེས་ལ་སྣང་བ་དེ་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བར་བརྟན་པ།

ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་དུ་ཡང་། དེ་སྣང་ཚོས་ཉིད་མི་སྣང་ཞིང་། །དེ་མི་སྣང་བའི་ཚོས་ཉིད་
 སྣང་།^{༢༡} །ཞེས་ཚོས་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་མི་སྣང་ཞིང་། ཚོས་ཉིད་སྣང་བའི་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཚོས་
 མི་སྣང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁམས་གསུམ་པའི་ཚོས་འདི་སྣང་ན། ཚོས་ཉིད་དོན་
 དམ་མི་སྣང་བར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེས་ཁམས་གསུམ་
 པའི་དངོས་པོ་འདི་གཟིགས་ན། འབྲུལ་བ་གཟིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་པར། དཔུ་མ་སློམ་
 རིམ་དུ་གསུངས་པ། འཕགས་པས་འབྲུལ་བ་མ་གཟིགས་ཤིང་།^{༢༢} །ཞེས་སོ། ཡང་དེ་ཉིད་དུ། རི་ལྟར་གནས་
 པའི་དངོས་པོ་ནི། །དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་སྲོད་ཡུལ་ཡིན། །རི་ལྟར་བྱིས་ལ་མི་སྣང་བ། །དེ་ལྟར་མཁས་ལ་
 སྣང་བ་ཡིན།^{༢༣} །ཞེས་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་དང་མཁས་པ་འཕགས་མཚོག་རྣམས་ལ་སྣང་བ་གཅིག་མ་
 ཡིན་གྱི་ཐ་དད་པར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་དུ་ཡང་། བྱིས་པ་ཡང་དག་ཉིད་བསྐྱེད་སྲུང་ནས། །ཡང་
 དག་མིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྣང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་བསལ་ནས། །ཡང་དག་ཉིད་ནི་ཀུན་དུ་སྣང་།^{༢༤} །
 ཞེས་དང་། དོན་མེད་པ་དང་དོན་ཡོད་དག །མི་སྣང་སྣང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ།^{༢༥} །ཞེས་རྣམ་ཤེས་ལ་སྣང་བ་

གང་ཡིན་པ་ཚོས་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་དོན་ལ་མེད་པ་དང་ཡང་དག་མིན་པར་གསུངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་
ལ་སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་ནི་དོན་ལ་ཡོད་པ་དང་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་ལ།

(༡༢) ཡེ་ཤེས་དེས་དོན་ལ་མེད་པས་ཁམས་གསུམ་འདི་གཟིགས་ན་དོན་ལ་གནས་པའི་ཚོས་ཉིད་
མིག་ཟིགས་པར་ཉཅང་ཐལ་བ།

ཡང་དེ་ཉིད་དུ། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མི་མཐོང་མེད་མཐོང་བ། །འདི་འདྲའི་ཚུན་ནག་རྣམ་པ་དེ་གང་
ཞིག་།།^{༡༠༧} །ཉཅུ་དང་། འགོ་བ་དག་ན་དེ་ལས་གཞན་ཡང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ལ། །འགོ་བ་མ་ལུས་པ་ཡང་
དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚོངས་པའི་སྒོས། །ཡོད་པ་ཀུན་ནས་སྤངས་ཉེ་མེད་ལ་མངོན་ཞེན་གང་ཡིན་པ། །འཛིག་རྟེན་
ཚོངས་པའི་རྣམ་པ་ཚབས་ཆེན་འདི་ཀོ་ཇི་ལྟ་བུ།།^{༡༠༨} །ཞེས་དོན་ལ་ཡོད་པའི་ཚོས་ཉིད་མི་མཐོང་བར། མེད་
པའི་ཚོས་ཁམས་གསུམ་པ་མཐོང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཚུན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚོངས་ཚབས་ཆེན་པོར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། དེ་འགགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ། དེའི་སྤང་བ་ཡང་འགགས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། །སངས་རྒྱས་པལ་བོ་
ཆེར་ཡང་། རྣམ་པར་རྟོག་ལ་སྤོད་པ་ཡི། །མིག་ནི་གིན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཡིན། །འབྱུང་བས་མཐོང་བ་ལོག་པ་
སྟེ། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ལོག་མི་མངའ།།^{༡༠༩} །ཞེས་འབྱུང་སྤང་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་སྤང་མི་སྤང་ལ་ལོག་མ་
ལོག་ཏུ་གསུངས་ལ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བསྟོད་པར་ཡང་། ཡུལ་དུག་སྤང་བ་མེད་པར་ནི། །ཡང་དག་ཇི་
བཞིན་རིག་གྱུར་པའོ།།^{༡༡༠} །ཞེས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
ཡུལ་དུག་སྤང་བ་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། དབུ་མ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་བར་ཡང་། ཡེ་ཤེས་སྤང་བ་བྱུང་བར།།
ཚུན་པ་བཞིན་དུ་དེ་སྤོང་ངོ་།།^{༡༡༡} །ཞེས་དང་། མ་སྤངས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གྱུར་ཅིང་། །སྤངས་པས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་
དུ་འགྱུར།།^{༡༡༢} །ཞེས་དང་། ཚོངས་བྱེད་སྒྲུ་མའི་མཁན་པོ་འདྲ།།^{༡༡༣} །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། ཚོངས་པ་དག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁམས་གསུམ་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཚོས་ཚུན་པ་ལྟ་བུ་འདི་མི་སྤང་བར་གསུངས་སོ།།

(༡༣) རྣམ་ཤེས་ལས་མ་འདས་པའི་ཁམས་གསུམ་འདི་སྤང་ན་དེ་རྣམ་ཤེས་ལས་མ་འདས་པར་ཉཅང་ཐལ་བ།

གཞན་ཡང་། །ཁམས་གསུམ་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅམ་མོ།།^{༡༡༤} །ཞེས་ལོགས་པར་བཀའ་
བསྟུན་པ་ལས་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་མི་སྤང་བར་གྲུབ་པོ།།

(༡༤) ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་གསུམ་འདི་སྣང་ན་དེ་ཡང་དག་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།

གལ་ཏེ་འདི་དེ་ལ་སྣང་ན་དེ་འཆིང་བ་དང་བཅས་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་
ཡང་འགྱུར་ཏེ། སྤང་རྟུ་ལྷ་ལི་ཉའི་འགྲེལ་བར། ཡང་དག་མ་ཡིན་མཐོང་བ་འཆིང་། །ཡང་དག་མཐོང་བ་རྣམ་
པར་གྲོལ།¹¹¹³ །ཞེས་དང་། ཚེས་དང་ཚེས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་དུ་ཡང་། དེ་ལ་ཚེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །གཉིས་
དང་རི་ལྟར་མཐོན་བརྗོད་པར། །སྣང་བ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྟོག་པ་སྟེ་མེད་སྣང་ཕྱིར། །དེས་ན་
ཡང་དག་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་ཅིང་། །རྟོག་ཅམ་ཡིན་པས་ཀུན་རྟོག་པའོ།¹¹¹⁴ །ཞེས་
དང་། མེད་པ་སྣང་ཕྱིར་འབྲེལ་བའི། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། །སྤྱི་མའི་གྲང་ཆེན་སོགས་སྣང་བཞིན། །
ཡོད་པའང་སྣང་བ་མིན་ཕྱིར་རོ། །མེད་སྣང་དག་ལས་གང་རུང་ཞིག་ །མེད་ན་འབྲེལ་དང་མ་འབྲེལ་དང་། །དེ་
བཞིན་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་འཐད་དོ།¹¹¹⁵ །ཞེས་དང་། མེད་པའི་ཚེས་རྣམས་
སྣང་བའི་དབུ། །སྤྱི་མ་མི་ལས་ལ་སོགས་བཞིན། །གནས་ཡོངས་གྱུར་པ་དཔེར་བྱ་ན། །ནམ་མཁའ་གསེར་
དང་རྩ་སོགས་བཞིན།¹¹¹⁶ །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཁམས་གསུམ་པ་རྣམས་ཀུན་བརྟགས་པ་དང་
འབྲེལ་བ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་དག་མི་སྣང་བར་བརྟན་ཏོ། །

(༡༥) ལྷག་བསྐལ་ཀུན་འབྱུང་འདི་སྣང་ན་སྤིད་པའི་ས་བོན་དང་གཉིས་སྣང་རྣམས་མ་འགགས་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བ།

གཞན་ཡང་ཁམས་གསུམ་པ་འདི། ལྷག་བསྐལ་གསུམ་དང་བརྒྱད་ལས་མ་འདས་པར་གསུངས་
པ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱང་། ལྷག་བསྐལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེན། དེ་ནི་
སེམས་ཅན་སྤྱི་བ་དང་སྤྱི་བའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ།¹¹¹⁷ །ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་དུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་གཏན་ནས་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡང་ཟད་པར་
རིགས་ལ། འཕགས་པ་གྲུ་སྤྱབ་ཀྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱང་། བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་མཐོང་ན། །སྤིད་པའི་ས་
བོན་འགག་པར་འབྱུང་།¹¹¹⁸ །ཞེས་དང་། གང་ཕྱིར་གཉིས་ནི་བྱིས་པས་བརྟགས། །དེ་ཡི་གཉིས་མེད་རྣམ་
འབྱོར་གནས།¹¹¹⁹ །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤིད་པའི་ས་བོན་འགགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཉིས་ཚེས་དང་གཉིས་
སྣང་འགགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཡང་གཉིས་ཚེས་དང་གཉིས་སྣང་ལས་མ་འདས་པའི་སྤིད་པ་འདི་ཡེ་
ཤེས་དེ་ལ་མི་སྣང་བར་རིགས་སོ། །རྒྱལ་འདི་ལ་ལུང་དང་རིགས་པ་རྣམ་དག་གཞན་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་བར་
སྣང་སྟེ་འདིར་ཡི་གེ་མང་དུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ཤིང་། འགའ་ཞིག་ནི་སྤྱི་བ་བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྲོད་ན་ཡང་
ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་རྟོགས་དགོས་སོ། །

(96) དེ་རྣམས་ལ་སྒྲིན་མེད་སྒྲིན་དུ་མཐོང་བའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བ།

<9> ལུང་དང་འགལ་བར་འབྲུལ་པའི་ལོག་རྟོག་དགོད་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་པའི་ཚོས་རྣམས་མི་མཆེན་པར་
འགྱུར་ལ། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་ལ་སོགས་པར་ཡང་སེམས་བསྐྱུས་པ་དང་། སྒྲོས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་མཆེན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེན།

<9> མི་འགལ་བར་ལུང་ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྐྱབ་པ།

སྒྲིན་མེད་དེ། མི་སྣང་བཞེན་དུ་མཆེན་པ་དབག་ཏུ་མེད་པས་མཆེན་པ་ལ་སྣང་བས་མ་ཁྲུབ་པའི་
ཕྱིར། བསྐལ་བ་མང་པོས་ཚོད་པའི་འདས་མ་འོངས་དང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་སྣང་ཡང་མཆེན་པ་
བཞེན་ནོ། །ཡུམ་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་། སེམས་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ་པས་དེའི་སྒྲོ་བ་སྐྱ་
ལ་སོགས་པ་ཡང་། ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་། དཔེན་པར་མཆེན་པ་ལ་སེམས་སྒྲོ་བ་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་
མཆེན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ། ཡུམ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བར། རབ་འབྱོར་དེ་བཞེན་གཤེགས་པས་སེམས་
ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་བསྐྱུས་པ་དང་སྒྲོས་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་མཆེན་
ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་གཟིགས་པས་སེམས་བསྐྱུས་པ་དང་སྒྲོས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་
བུ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་མེད་པར་མཆེན་པ་ལ་སེམས་བསྐྱུས་པ་དང་སྒྲོས་པ་མཆེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །⁹⁰ །ཞེས་དང་།
སེམས་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚོས་ཉིད་དང་འགགས་པའི་ཚོས་
ཉིད་དང་སྒྲོང་བའི་ཚོས་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དཔེན་པར་མཆེན་པ་ལ་སེམས་དེ་དག་མཆེན་ཅེས་བཤད་
དོ། །⁹¹ །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་འོ། །དེས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཔེན་པའི་གཞི་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་
གྲུབ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་མཆེན་པས་ཚོས་རྣམས་མེད་པར་ཤུགས་ལ་མཆེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་
མཆེན་པ་ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེ་ལྟར་མཐོང་ན་ཡང་དགོངས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ཡང་དག་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །

<9> དེས་མ་མཐོང་བ་ཉིད་མཐོང་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་གསལ་བར་གྱུར་ཚུལ།

དེ་ལྟར་མི་སྣང་བཞེན་དུ་མཆེན་པ་འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས། ཅི་ཕྱིར་ཞེན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས།
མཆེན་ནས་ཚོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར།⁹² །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚོས་རྣམས་མི་སྣང་བཞེན་དུ་མཆེན་ཞེས་
པའི་དོན་ཏོ། །དེ་བཞེན་དུ་གསུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཚོར་བ་དག་གྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་

མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཚོས་
 མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཚོ་གཏུ་རབ་བརྗོད་
 པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཚོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་རུས་མ་ཡིན། །གང་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་
 དེ་ཡིས་ཚོས་ཀུན་མཐོང་།”^{༡༩} །ཞེས་དང་། །མདོ་སྟེའི་རྒྱན་དུ་ཡང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་དམིགས་པ། །
 དམིགས་པ་ཡི་ནི་མཚོག་ཏུ་འདོད།”^{༢༠} །ཅེས་དང་། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ་སྟོན་གྱི་མདོར་ཡང་། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ།”^{༢༡} །ཞེས་དང་།
 འབགས་པ་ཚོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་བའི་མདོར་ཡང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་
 པ་ཡིན་ནོ།”^{༢༢} །ཞེས་སོགས་མ་མཐོང་བ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་དགག་
 བྱའི་ཚོས་མ་མཐོང་བ་ཉིད་གྱིས་དགག་གཞི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་བ་དང་། འབྲུ་ལ་དོར་སྤང་བའི་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པར་མཐུན་པ་ཉིད་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་གསུང་སེ་བ་སྟེ་བསམ་གྱིས་མི་
 རྟུབ་པའི་མཐུན་པའོ། །སྟོབ་དཔོན་ཅོན་ཏུ་གོ་མིས་འཇམ་དབྱངས་ལ་བསྟོན་པར་ཡང་། རྟོད་ནི་ཚོས་ལམ་
 ཉེ་བར་སྟོན་ལ་མཁས་ཀྱང་ཚོས་འདི་འགའ་ཡང་གཟིགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། རྟོད་ནི་སེམས་ཅན་ཕན་ལ་
 དགུས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཉིད་ནི་འགའ་ཡང་དམིགས་པར་གྱུར་མ་ལགས།”^{༢༣} །ཞེས་སོགས་མ་མཐོང་བ་
 ཉིད་མཐོང་བར་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 འགྱུར་ཞིང་གསུང་རབ་ཟབ་མོ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟན་སྟུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

◀> ལྷག་མཐོང་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྤང་རྒྱུ་ཡང་མི་གཅིག་པར་བསྟན་པ།

སངས་རྒྱས་ལལ་པོ་ཆེར་ཡང་། ལྷག་མཐོང་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི། ཚོས་རྣམས་ངན་པར་མཐོང་
 བ་སྟེ། །ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་མཐོང་གུར་ན། །ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན།”^{༢༤} །ཞེས་ལྷག་མཐོང་ཡོད་
 མེད་ལ་སྤང་བ་བཟང་ངན་དང་། ལྷག་མཐོང་མེད་པ་ལ་སྤང་བ་དེ་ལྷག་མཐོང་ལ་མི་སྤང་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལྷག་མཐོང་གི་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་
 མི་སྤང་བར་གྱུབ་སྟེ་འདི་ནི་ལྷག་མཐོང་མེད་པ་ལ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

<༤> མཁྱེན་པ་ལ་ཚོས་དེ་སྣང་དགོས་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་གཞོན་ཚུལ།

གལ་ཏེ་མཁྱེན་པ་ལ་ཚོས་དེ་དེས་པར་སྣང་དགོས་ན་བདག་མེད་པ་དང་། མེམས་ཅན་མེད་པ་
དང་སློག་མེད་པ་དང་གསོ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གིན་ཏུ་མང་པོའི་མེད་དགག་རྣམས་དང་། ཇུས་འིང་པོས་
ཚོད་པའི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་བར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ།
དེས་དེ་རྣམས་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། དེས་དེ་རྣམས་མི་མཁྱེན་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་
རྣམས་དེ་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ།།

<༥> ཡེ་ཤེས་ལ་ཚོས་ཉིད་མི་སྣང་བ་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་བའི་འབྱུང་གཞི་བསྟན་པ།

དེའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་དེས། དགག་པའི་ཚོས་རྣམས་མི་སྣང་བཞིན་ཏུ་མཁྱེན་པ་དང་། དགག་གཞི་
ཚོས་ཉིད་སྣང་ནས་མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་འདི་ནི་དོན་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་
མི་སྣང་བར་འདོད་པ་དང་། དེས་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཤུགས་རྟོགས་སུ་འདོད་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ།
སྣང་བ་ཚེན་པོ་གསལ་བ་ཆེ།””ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱ་བ་རྒྱུད་ལབ་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེས་ཡེ་
ཤེས་དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་དངོས་སུ་སྣང་བ་ཡང་ཡང་བཀའ་བསྟུན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་ཉིད་ནི་སྣང་གཞི་དང་མ་
ཡིན་དགག་ཡིན་གྱི། སྣང་ཅམ་དང་མེད་དགག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འབྱུང་བ་འདི་དག་ནི་ཚོས་
ཉིད་རང་སྣང་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གནས་ལུགས་ལ་ཡོངས་
གཙོད་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་གང་ཡང་མེད་ཅེས་འབྱུང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་རང་སྣང་ཡིན་ན། རང་
སྣང་གང་ཡིན་མེད་དགག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྐྱབ་ཚོས་ཅམ་གྱིས་དོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

<༦> དོན་ལ་གནས་པ་བསྟན་པས་ལོག་རྟོག་གཞན་ཡང་སེལ་ཚུལ།

དེ་ལྟ་བུས་ན་དོན་དམ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཡོད་པར་མཁྱེན་པ་ལ་
དངོས་རྟོགས་དང་། ཚོས་རྣམས་མེད་པར་མཁྱེན་པ་ལ་ཤུགས་རྟོགས་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཚད་
མ་ལ་ཤུགས་རྟོགས་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ནི་སྐྱབ་སྐྱུལ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་
རྣམས་གསུངས་པ་གིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་ངོ། །རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡན་ཚད་བཅད་ཤེས་
དང་ཚད་མིན་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ལོ། །གནས་ལུགས་ལ་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པ་དང་ཚོས་རྣམས་མེད་པ་འདི་ནི།
ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ལ་སོགས་པ། གཞུང་ལུགས་རྣམ་དག་ཁྱུང་པར་འཕགས་པ་མང་པོ་ལས་

གསུངས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ། དོན་དམ་ཡོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་དང་། ལྷུང་འདས་ཡོད་ལ་འཁོར་བ་མེད་པ་དང་། འགོག་བདེན་ཡོད་ལ་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཡོད་ལ་རང་བཞིན་གཞན་རྣམས་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་ལ་ཚོས་གཞན་རྣམས་མེད་པ་དང་། ལྷིན་སྐྱོ་བྱུང་ཏེ་མ་མེད་ལ་གཞན་མཚོག་བདེ་གཤེགས་སྤིང་པོ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་གནས་ལུགས་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་རྒྱ་ཚེར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ལ་མཁས་ན་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བྱེ་སྟེ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ།།

<༥> ལུང་གིས་མི་གཞོན་ཀྱང་གཞོན་པར་འཁྲུལ་བའི་ལོག་རྟོག་བསལ་བ།

གལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་མི་སྣང་ན། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གཅིག་གཏང་བས། །འགོ་བ་སྣང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཅིག་ཅར་སྣང་།”^{༣༠} །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། སྦྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མཁྱེན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་དེས་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བར་གསུངས་ཀྱི། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིར་སྣང་བ་ཞེས་པ་ཡང་ཉི་མའི་དབེ་དང་གཟུགས་ཅན་སྤྱར་བ་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཚོས་ཉིད་སྣང་ནས་མཁྱེན་པ་དང་། ཚོས་རྣམས་མི་སྣང་ཞིང་མེད་པར་མཁྱེན་པ་ལ་ཚོས་རྣམས་མཁྱེན་པའི་དོན་དུ་སྐར་ལུང་གིས་བསྐྱབས་ཐེན་ཏོ།།

<༦> དེས་ན་སེམས་ཅན་ལ་སྣང་བ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ་སྣང་བ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་སྣང་ན། དཔྱལ་བ་ཡི་དུགས་དུད་འགོ་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར།”^{༣༡} །ཞེས་དང་། གང་དག་ས་ལ་དབག་བསམ་ཤིང་དང་རོ་དང་མཚོག་གི་རོ་དང་སྐྱབ་དང་རོ་ཡི་དབང་པོ་གཞན། །མཐའ་དག་ནད་འཕྲོག་རྒྱལ་ལྟན་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་དེ་རྣམས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་མཐོང་སྟེ། །གང་ཞིག་ལ་ཡེ་ལྷ་དང་ཤིང་དང་རྒྱ་དང་རྒྱལ་དང་དོ་བ་དང་ནི་ལྷགས་རྣམས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཡི་དུགས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ནི་མེ་ཆེན་དཔྱལ་བར་སོང་བའི་མི་རྣམས་དག་གིས་ཀུན་ནས་གཅོད་འབྲིགས་སོ།”^{༣༢} །ཞེས་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་ལས་མི་འདྲ་བའི་སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་སྣང་བ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འཆར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་རྣམས་གང་དང་མཐུན་པར་

རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣང་།

<༡> དེས་ན་ལས་སྣང་ཁམས་གསུམ་པ་འདི་གནས་ལྷགས་ལ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ།

དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་སྣང་འབྲུལ་བ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོས་ཚོས་ཡིན་གྱི། གནས་ལྷགས་ལ་རི་བོང་གི་རྒྱ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་ནམ་མཁའི་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་གཏན་ནས་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །གནས་ལྷགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ། འབྲུལ་ངོར་སྣང་བས་ནི་གནས་ལྷགས་ལ་སྣང་བའི་གོ་མི་ཚོད་དོ། །འདི་དག་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་དང་། སྣང་བ་མེད་པ་དང་། དམིགས་སུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ། །

<༡༡> གནས་ལྷགས་ལ་མི་སྣང་ཡང་འབྲུལ་ལྷགས་ལ་སྣང་བ་མི་འགལ་བར་བརྟན་པ།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར། སྲོད་འཇུག་ཏུ། ཇི་ལྟར་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག །འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་མིན་ཏེ། །འདི་ནི་སྤྲུལ་བསྐྱུར་གྱི་སྣང་བ། །བདེན་པར་རྟོག་པ་བརྒྱུག་བྱ་ཉིད།^{༡༡} །^{༡༢} །ཅེས་གསུང་འདི་ནི་སྣང་བ་འདི་དགག་བྱ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། སྲོན་མེད་དེ། དེ་ནི་གནས་ལྷགས་ལ་མི་བདེན་ཡང་འབྲུལ་ངོར་སྣང་བ་མི་འགལ་བས། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་དེའི་སྣང་བ་ལ་སྣང་བ་མི་འདེབས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དེ་གནས་ལྷགས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བར་མི་སྲོན་པའི་བྱིར་དང་། ཇི་སྲིད་འབྲུལ་བ་མ་འགགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འབྲུལ་སྣང་འགག་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གྱང་མི་འདོད་པའི་བྱིར་རོ། །

<༡༢> མཉམ་གཞག་རིག་པའི་ཤེས་པ་ལ་གང་སྣང་དེ་དོན་དམ་དུ་བརྟན་པ།

དེ་ལྟར་སྤྲུལ་བ། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐུན་པ་ལ་ཚོས་དེ་སྣང་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་ཞལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལ། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བརྟོག་མེད་ལ། །དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མི་སྣང་བྱིར་། །དོན་མེད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ། །དེ་མེད་པས་ནི་རྣམ་རིག་མེད།^{༡༣} །^{༡༤} །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཡེ་ཤེས་དེས་དོན་རྣམས་མི་མཐུན་པའམ། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་དོན་རྣམས་སྣང་བ་ཡིན་པར་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། དོན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མཉམ་གཞག་རིགས་པའི་ཤེས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལ་སྣང་བའི་བྱིར་རོ། །

༡༥ མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་གོ་སྐྱབས་སངས་རྒྱལ་ལ་མི་སྲིད་པར་བསྟན་པ།

གལ་ཉེ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཉམ་གཞག་ལ་མི་སྲིད་ཡང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དོན་རྒྱལ་སྲིད་འོ་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་མཉམ་གཞག་ཁོ་ནར་ཟད་དེ་རི་སྐད་དུ། སྲིད་ཆེན་བཞེངས་ཀྱང་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟུག་ཏུ་མཉམ་གཞག་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་ལྟའི་ཞལ་སྐྱབས་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་འི་དུས་ཀྱང་ཏུ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གནས་སྐབས་དེར། །འདུག་པ་འམ་ལྷོག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱང་རི་ལྷ་སུ། །མཉམ་གཞག་རྗེས་ཐོབ་ག་ལ་ཞིག་། །གལ་ཉེ་དེ་ལ་དེ་མངའ་ན། །སར་ཞུགས་རྣམས་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ནམ་ཡང་མེད་དོ། །

གལ་ཉེ་ན་དུ་ཡང་དག་འཛིག་ལས་བཞེངས་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་བཞེངས་པར་སྐྱང་བ་སྟོན་ཡང་སངས་རྒྱལ་ལ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་སྟེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་ཟད་ཅིང་དབུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་འགགས་ལ། སྐྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་གཏན་ནས་ཟད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུང་དེ་འདྲ་བ་གཞན་དག་གི་ཡང་དགོངས་པ་ལ་མཁས་དགོས་ཤིང་རྗེས་ཐོབ་གཞན་གྱི་དགོངས་པ་ལ་ཡང་མཁས་དགོས་སོ། །

༡ བྱུག་འཚལ་ཞིང་ཉེ་བར་བསྟུ་བ།

དེ་ནི་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཅིང་བྱུག་འཚལ་བའི་སྒོ་ནས་ཉེ་བར་བསྟུ་བར་བརྗོད་པ། གང་དུ་ཡང་དག་ཡིན་ཞེས་བདེན་པ་དཀར་པོ་དག་བའི་ཚོགས་རྣམས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ། །ཚོས་ལས་ལོངས་སྟོན་རྗེས་པའི་སྐྱུ་སྟེ་མཐའ་དག་སྐད་ཀྱི་ཚོགས་སོ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ལུང་པོ་སྐྱུ་ལ་བའི་སྐྱུ་སྟེ་མཚོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་པ་ཡི་བདེ་བར་ཚོས་སྐྱུ་མ་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །སྐྱུ་རྣམས་ཀྱི་ནི་མཚན་ཉིད་གང་དེ་འདིར་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་དང་འཕགས་པ་ཀྱས་པོད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི། །གང་ཞིག་གཅིག་མིན་དུ་མ་ཡང་མིན་རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཕན་ཚོགས་ཆེན་པོའི་གཞིར་གྱུར་པ། །དངོས་མེད་ཉིད་མིན་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རོ་མཉམ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་རང་བཞིན་ཅན། །གོས་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་འགྱུར་མེད་པ་ཞི་ཞིང་མི་མཉམ་མཉམ་ལ་བྱུང་བ་རབ་ཏུ་སྟོོས་མེད་པ། །སོ་སོ་རང་གིས་རིག་བྱ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱུ་དཔེ་མེད་དེ་ལ་བདག་ནི་བྱུག་འཚལ་ལོ། །

གང་ཞིག་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ལེགས་བྱས་བརྒྱལ་བ་དག་ཉིད་འབྲས་བུ་
 འབྱོར་བ་ལོ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཚེན་པོ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བའི་རྒྱུར་ལོ་རྒྱུས་མཛད་
 ཅིང་། །འཛིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་དམ་པའི་ཚོས་སྐྱ་རྒྱ་ཚེན་རྒྱན་མི་འཆད་པར་རབ་ཏུ་སློས་མཛད་སངས་རྒྱས་ཀྱི།
 འོངས་སློང་རྫོགས་སྐྱེ་འདིར་ལོ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཚེན་པོར་གནས་པ་དེ་ལ་བདག་ལོ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

གང་ཞིག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལི་སྒྲིན་པའི་སྤྱད་དུ་འགའ་ཞིག་དག་ཏུ་མི་བཞིན་འབར་བར་སྣང་
 བྱེད་ཅིང་། གང་ཞིག་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་ལར་ཡང་ལི་སྤྱར་ཡང་རབ་ཏུ་ལི་བ་རྟོན།
 སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་འཛིགས་པ་འཕྲོག་པ་སྣ་ཚོགས་ཐབས་ཚུལ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་དུ་མར་རབ་འཇུག་པ།
 ཐུབ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེལ་སྐྱོད་ཚེན་ཚུགས་བཅུ་རྣམས་སུ་རྗེས་སུ་སོན་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སློང་པ་ལས་གོ་ལ་ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་གནས་པ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་རང་བཞིན། །དག་པར་ལི་ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་པ་མཚོག་ཏུ་ལི་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་
 རྟོགས་བྱ་ཉིད། །རྟོགས་པར་དགའ་ཞིང་རྣམ་པར་དབྱུང་དགའ་རང་དང་གཞན་ལ་ཕན་པ་བྱུང་བ་མཚན་
 མེད་རྣམ་རྟོག་དང་། །བྲལ་བ་གཅིག་སུའི་སྐྱེ་བའི་རྣམས་ཀྱི་མི་མཉམ་མཉམ་པ་བདེ་བའི་སྐྱེ་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་ལོ།།

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་བཅུ། །ཤད་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། །མི་འབྲལ་བ་ཡི་
 དགོངས་པ་ཅན། །ཡན་བདེ་དགོངས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ། །ཐུབ་པ་སྤྱིབ་ཀུན་ངེས་པར་གྲོལ།¹¹ ¹² །འཛིག་
 རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །ཁྱོད་ཀྱི་མཉམ་པས་ཤེས་བྱ་བྱུང། །ཐུགས་གོ་ལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།
 སེམས་ཅན་དག་ལི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་འདུལ། །ཉོན་མོངས་འཛོམས་མཛད་
 ཉོན་མོངས་ལ། །བརྟེན་བཅས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལྡན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་ཆགས་མི་མངའ། །ཐོགས་པ་
 མི་མངའ་རྟག་པར་ལོ། །མཉམ་པར་གཞག་ཅིང་འདྲི་ཀུན་གྱི། །ཡན་ལྡན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རྟེན་དང་
 བརྟེན་པ་བཅད་བྱ་དང་། །གསུང་དང་མཉམ་པ་འཆད་བྱེད་ལ། །སློ་གྲོས་རྟག་ཐོགས་མི་མངའ་བ། །ལེགས་
 ལྷན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གཤེགས་ནས་སློང་པ་མཉམ་མཛད་དེ། །དེ་དག་སྤྱད་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི།
 འོང་དང་འགྲོ་དང་ངེས་འབྱུང་ལ། །ལེགས་འདོམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ཁྱོད་
 མཐོང་ན། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལེགས་པར་འཚལ། །མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་རབ་དང་བར། །མཛད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་
 འཚལ་ལོ། །ལེན་དང་གནས་དང་གཉོང་བ་དང་། །སྐྱེལ་དང་ཡོངས་སུ་བརྒྱར་བ་དང་། །ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་
 ཡི་ཤེས་ལ། །མངའ་བརྟེན་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཐབས་དང་སྐྱབས་དང་དག་པ་དང་། །ཐིག་ཚེན་ངེས་

བར་འབྱུང་བ་ལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རབ་བསྐྱུ་བའི། །བདུད་འཛོམས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རང་
 གཞན་དོན་དུ་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྤངས་དང་དེས་འབྱུང་བཞགས་ཕྱེད་པ། །སྟོན་མཛད་མུ་སྟེགས་གཞན་དག་
 གིས། །མི་རྗེ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བསྐྱུང་མེད་བསྟེལ་བ་མི་མངའ་བ། །འཁོར་གྱི་ནང་ན་བག་བརྒྱུང་
 གསུང་། །ཀྱུན་ནས་ཉེན་མོངས་གཉིས་སྤངས་པའི། །འཁོར་སྐྱད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཀྱུན་མཁུམ་ཁྱོད་
 ལ་རྒྱབ་དང་། །གནས་བ་ཀྱུན་ལ་ཉག་པར་ནི། །ཀྱུན་མཁུམ་མིན་སྟོང་མི་མངའ་བ། །ཡང་དག་དོན་ལྡན་
 ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ། །སེམས་ཅན་ཀྱུན་གྱི་བྱ་བ་ལ། །ཁྱོད་ནི་དུས་ལས་མི་འདའ་བས། །མཛད་པ་ཉག་ཏུ་དོན་
 མངའ་བ། །མི་བསྟེལ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཛིག་རྟེན་ཀྱུན་ལ་ཉེན་མཚན་དུ། །ལན་དུག་ཏུ་ནི་སོ་སོར་
 གཟིགས། །ཐུགས་རྗེ་ཚེན་པོ་དང་ལྡན་པ། །ལན་དགོངས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྟོན་བ་དང་ནི་རྟོགས་པ་
 དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཐོན་ལས་གྱིས། །ཉན་ཐོས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱུན་གྱི། །སྤྲོ་མ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །
 རྒྱ་གསུམ་དག་གིས་བྱང་རྒྱབ་ཆེ། །རྣམ་པ་ཀྱུན་བརྟེས་ཐམས་ཅད་དུ། །སེམས་ཅན་ཀྱུན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དག།
 གཅོད་པ་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འཛོན་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་མི་མངའ། །རྟོག་པ་མེད་ཅིང་མི་གནས་པ། །མི་
 གཡོ་ཚེས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །སྟོས་མེད་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དམ་པའི་དོན་ནི་གྲུབ་པ་སྟེ། །ས་ཀྱུན་
 ལས་ནི་དེས་པར་འབྱུང་། །སེམས་ཅན་ཀྱུན་གྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲོལ་མཛད། །
 ཡོན་ཏན་མི་བཟང་མཉམ་མེད་ལྡན། །འཛིག་རྟེན་དག་དང་དགྱི་ལ་འཁོར་ནང་། །སྤང་ན་སྟེ་དང་མི་
 རྣམས་གྱིས། །རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་མི་མཐོང་བ། །རྒྱལ་བ་ཀྱུན་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་། །མཚོན་སྲིན་རྒྱ་མཚོས་
 མཚོན་པ་དང་། །བཀའ་བཞེན་རྒྱལ་བ་ཅེ་གཅིག་ལ། །དུས་རྣམས་ཀྱུན་ཏུ་བཙོན་པར་སོག །ལམ་གྱིས་དྲི་
 མ་དང་བུལ་བ་དང་ངོ་བོ་སྟེས་པའི་འབྲས་བུའི་སྐབས་སོ། །

།

གསུམ་པ། དེ་རྣམས་ཉེ་བར་བསྐྱུས་ཏེ་གདམས་པ།

དེ་ལྟར་དོན་དམ་ཚོས་སྐྱའི་གཞི་འབྲས་ནི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ཉིད་དུ་གཅིག་ཅིང་། །སྟོ་སྐྱུང་དྲི་མ་
 འཛོམས་ཕྱེད་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་ལ་སྦྱིན་ཚོགས་
 འཁོར་བའི་རྒྱུད་བཞིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་སྦྱོང་བའི་དཔེས་གསུངས་པ་ཡང་སྤར་བཤད་ཅིང་།
 །སྤར་ཡང་། །རྒྱུད་སྟེའི་འགྲེལ་བར་མདོ་དྲངས་པ། །སྟོ་གོས་རྒྱ་མཚོ་དཔེར་ན། །ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
 བེ་རྒྱུ་རིན་ཐང་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ། །ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་དག་པ། །ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པ། །འདམ་དུ་བརྟུག་
 རྟེ་ལོ་སྟོང་ཕྱག་གནས་པར་གྱུར་ལ། །དེ་ལོ་སྟོང་འདས་ནས་འདམ་དེ་ལས་བྱུང་སྟེ། །སྤངས་ཤིང་བྱི་དོར་བྱས་

ཉེ་ལེགས་པར་བཀྲུས། ལེགས་པར་སྦྱངས། ལེགས་པར་བྱི་དོར་བྱས་པ་ན་དྲི་མ་མེད་པ་ཞོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་
 རོ་བོ་དེ་ཉིད་མི་འདོར་རོ། །སློབ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུ་བ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
 སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། འོན་ཀྱང་དེ་སློབ་བྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཉོན་
 མོངས་བར་མཐོང་ངོ། །དེ་ལ་བྱང་ཚུ་བ་སེམས་དཔའ་འདི་སྟམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ནི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བར་ལུགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་
 བྱི་སློབ་བྱང་བ་སྟེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ། ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པས་བསྐྱེད་པའོ། །བདག་གིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་
 བྱི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཚོས་བསྟན་པར་བྱས་སོ་སྟམ་སྟེ། དེ་ལྟར་དེ་ལ་ལུས་པའི་
 སེམས་མི་སྐྱེ་བའོ། །དེ་ནི་ལན་མང་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་འགོ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བའོ། །དེ་འདི་
 སྟམ་དུ་ཡང་སེམས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་ལ་སྟོབས་སམ་མཐུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་
 འདི་དག་ནི་མཐུ་སྟོབས་རྒྱུང་བའོ། །འདི་དག་ལ་ཡང་དག་པའི་གནས་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་
 འདི་དག་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཚུལ་
 བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བརྟགས་པ་ན་ཁོ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཁོ་བོས་ཅི་ནས་ཀྱང་འབྲེལ་བར་མི་
 འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་ནི་མ་འབྲེལ་ན་ལེགས་ཀྱི། འབྲེལ་ན་
 བྱི་མ་ཡིན་ནོ།¹¹ །¹² །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། སྟིང་པོ་དང་དྲི་མའི་དཔེ་གཞན་དང་གཞན་མང་
 པོས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་གཞི་འབྲས་འགོག་བདེན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཚུལ་དང་། དྲི་མ་
 འཛོམས་བྱེད་ལམ་བདེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཚུལ་དང་། དེས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དག་པའི་ཚོ་གནས་གྱུར་
 ཐོབ་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་བའི་དཔེ་ནམ་མཁའ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཀུན་རྫོབ་གསུགས་སྐྱེའི་གཞི་ནི་དེ་
 སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དང་པོ་སྟེ་རྒྱས་པའི་རིགས་སོ། །

ལམ་ནི་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུས་ཏེ་ཕལ་ཆེར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་
 པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་དང་། སྐྱེད་པའི་རིམ་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་
 རྟེན་གསུམ་བཞེངས་ཤིང་མཚོན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞིག་རལ་གསོ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུལ་བའི་ཞིང་ལས་
 དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་སྟེལ་བ་དང་། མགོན་མེད་ཅིང་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ལ་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ་བ་དང་ཕན་
 པ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ལས་ཀྱང་དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་སྟེལ་ནས་སློན་ལམ་རྒྱབས་ཆེན་
 སྐྱབ་པ་སྟེ། སྐྱོབ་པའི་ལམ་དུ་གཏོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཤས་ཆེ་བའོ། །འབྲས་བུ་དེ་དག་གིས་
 བསྐྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་གསུགས་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་འཕྲིན་ལས་ཐུན་ཐུམ་ཚོགས་པའི་བདག་

ཉིད་སྣང་བརྟན་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་མདོ་རྒྱུད་ཟབ་མོ་རྣམས་ལས་རྒྱ་ཚེར་གསུངས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་ས་ལས། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཚོས་སྐབ་པ་ལ་
 སོགས་པ། སློབ་ལམ་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་གཞིའི་ཁོངས་སུ་བསྟུན་ནས་གསུངས་པ་ནི།¹¹ ¹² ཉུང་གཞི་ཞེས་
 པ་ལྟར་སྐྱེད་བྱེད་ལ་གཞིར་གསུངས་པ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་བསྟུན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

གཞི་ལམ་འབྲས་སུ་གསུམ་དུ་སྟེ་བའི་ཚེ་ནི་རྒྱ་ཉིད་ལ་གཞི་དང་ལམ་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་
 གསུམ་དུ་སྟེ་བ་དང་། གཉིས་སུ་བསྟུན་པ་ལ་འགལ་བ་རྒྱུར་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་དོན་གཅིག་ལ། གཟུགས་
 སྐྱའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐེག་ཚེན་མི་སློབ་པའི་ལམ་དུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལམ་བདེན་ཡིན་ཡང་། གཞི་
 ལམ་འབྲས་སུ་གསུམ་དུ་སྟེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སློབ་ལམ་ཡིན་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 དེ་ལྟར་བརྟན་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་སུ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་སྐྱེད་
 བར་བྱ་བ་ནི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུན་པའི་ལམ་རྣམ་དག་སྟེ། འབྲས་སུ་ནི་ཐོབ་བྱུང་དམིགས་པ་དང་
 སྐབས་གནས་དང་། ལུག་མཚོན་ལ་སོགས་པ་དང་གྲུས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དུ་གསུངས་པས་དེ་
 ལྟར་ཤེས་ནས། གཙོ་པོར་ལམ་ཚོགས་གཉིས་སྐབ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་བྱའོ། །

རྒྱ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ། བཤད་པའི་དགོ་བ་བསྟོ་བ།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་གསུངས་རབ་ཟབ་མོ་བཟང་དགའི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་ནི། །རིགས་གསུམ་
 མགོན་སོགས་རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་གདམས་པ་ཟབ་མོ་ཡིས། །གསལ་བར་མཛད་ལས་རྗེ་བཙུན་
 སྲ་མའི་དྲིན་གྱིས་ཏོགས་པ་གང་ཡིན་འདི། །རི་ཁྲོད་དབེན་པར་ཟབ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་རི་
 ཚོས་ཏེ། །རྣམ་པར་དག་པའི་མདོ་རྒྱུད་བརྟན་བཅོས་ལྷུང་བར་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ངེས་དོན་རྒྱ་བོ་
 མ་ལུས་འདུས་ཕྱིར་འདི་ནི་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ་ཡང་། །གཞི་ལམ་འབྲས་སུ་རི་སྟོན་པ་དང་ལྟ་སྟོམ་སྟོན་པ་འང་
 རི་སྟོན་པའི། །མཐར་ཐུག་སྐབ་མོར་མིན་པ་སྟོན་ཕྱིར་འདི་མིང་དོན་དང་ལྡན་པ་ལགས། །དགོངས་པ་ཟབ་
 མོ་ངེས་པར་འགྲེལ་སྐྱེད་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་དགོངས་འགྲེལ་ཏེ། །རྩོམ་རྗེའི་ཚིག་ཀྱང་ངེས་པར་འགྲེལ་སྐྱེད་རྩོམ་
 རྗེའི་ཚིག་གི་མདུད་འགྲོལ་ཡང་། །ཚོས་ཉིད་ཟབ་མོ་གསལ་བར་སྟོན་ཕྱིར་བདད་གཤེགས་སྟིང་པོའི་སྟོན་མི་
 དང་། །ལྷུང་རིགས་མན་དག་ཟབ་དགའ་འདུས་ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལུའི་མཚོག་ཀྱང་ཡིན། །དེ་སྐྱེད་འདི་ན་
 རང་རིགས་རྒྱན་པོའི་དག་ཅམ་དབང་དུ་བྱེད་པ་དང་། །དང་པོར་གང་ཐོས་དེ་ལ་ཞེན་སྐྱེད་སྐྱེམ་སྐྱེ་བཅའ་
 དབང་སོང་དང་། །རྟོན་པ་བཞི་བྲལ་འདོད་མི་མང་བས་བདེན་པར་འཛོག་པའི་མི་རྣམས་དང་། །མཐུན་པ་

དཀའ་མོད་སྲིས་བཅས་རྒྱལ་པོའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་དོན་དང་མཐུན། །འདི་ལ་གང་གི་སྤྲུགས་དགོངས་
 བཟང་བོས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བར་མཛད་རྣམས་དང་། །མཐུན་པའི་གོ་གས་དང་ལོངས་སྤོང་བཟང་བོ་འབྲུལ་
 བར་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ། །འགོ་བ་ཀུན་གྱིས་ཏི་མ་མེད་པའི་མདོ་རྒྱུད་མན་རག་ཟབ་མོའི་དོན། །མཐོང་
 ལིང་རྟོགས་ནས་སྐྱུར་བར་བོས་ཏེ་གཞན་དོན་སྐབས་ཆེན་བྱེད་པར་ཤོག །གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་སངས་རྒྱས་
 དབྱེས་པའི་དད་བརྩོན་གཤམ་རབ་སྦྱིང་རྗེ་དང་། །སྦྱིང་སྦྱོབས་ཡིད་གཞུངས་ངོ་ཚ་ཁྲིལ་ཡོད་འཚོ་བ་མཚོག་
 དང་གཏོང་མོད་དང་། །རྒྱལ་ཁྲིམས་ཏིང་འཛིན་དམ་ཚིག་བཞི་དྲུག་བརྒྱད་དང་བཅུ་དང་བཅུ་དྲུག་གི་ །སྤྱོད་
 པ་བཟང་བོས་རྟུག་ཏུ་གནས་སྐྱུར་ནམ་ཡང་ཉམས་པར་མ་གྱུར་ཅིག།

འདི་ནི་སྦྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་དང་། ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ཚོར་བུར་གྱུར་པ། མཁན་ཆེན་རྗོ་
 གདན་པ་དཔོན་སློབ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་བ་དང་། །ལེགས་པར་སྐྱུར་བའི་སྐྱད་གྱིས་
 བརྒྱུད་ཅིང་ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་དང་ལྡན་པའི། སྤྲུལ་ལོ་རྩེ་བའི་གསུང་
 གིས་བསྐྱལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྲུལ་སྤྱོད་གས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ལ་སོགས་པ། མཁས་བཙུན་བཟང་
 པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་དང་། རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་རྒྱ་གདམ་པ་
 བསམ་སྤིངས་ཅོག་སྤུ་པ་ལ་སོགས་པ། དེས་དོན་གྱི་རྒྱུ་བ་པོ་བཟང་བོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གིས་བསྐྱལ་བ་
 དང་། རྒྱད་པར་དུ་སྤྲུལ་པའི་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་པས་བརྒྱུ་འབྲུལ་བཟང་བོ་དང་བཅས་པའི་བསྐྱེན་བཀུར་གྱིས་
 ལེགས་པར་བཏེག་ཅིང་། དད་མོས་ཆེན་པོ་མཛད་དེ། རྒྱལ་ཁམས་པ་རྟོན་པ་བཞི་ལྡན་གྱིས་དེས་དོན་ཟབ་
 མོ་མཐར་ཐུག་གི་ལུང་རིགས་མན་རག་རི་ལྟ་བུ་བཞིན། རྗོ་ནང་དཔལ་གྱི་གནས་ཆེན་དུ་བཀོད་པ་སྟེ། སློ་
 ལྡན་གཟུ་བོར་གནས་ཤིང་དེས་དོན་ཚོས་ཉིད་བསྐྱོམས་པའི་ཉམས་སྤོང་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་བརྟན་དུ་
 མི་རུང་བའི་བཀའ་རྒྱུད་མ་པོ་ཡོད་པས། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་མཛད་པར་ལྷ། ཅི་སྟེ་དེ་ལས་འདས་ན་དམ་ཚིག་
 ལས་འདས་སོ། །ཚེ་ལྷུ་རྩྱུ་རྩེ་རྩྱུ་མོ།

- ੨੧ ལྗོ་དགེ ੧੧༩ པགལ མདོ་ལྗོ་ ੧ རྒྱ་ལིག་ནས་བརྒྱུར་བའི་བྱང་འདས་ཚེ་དོ་ ལེལ ༥ འོག ੧੧ཉ བཟ
- ੨੨ ལོང་མཚུངས། རྒྱ་ལིག་ནས་བརྒྱུར་བའི་བྱང་འདས་ཚེ་དོ་ བཟ་པོ་ བཞི་པ། ལེལ ੧ འོག ༤ བླ
- ੨༤ ལོང་མཚུངས། རྒྱ་ལིག་ནས་བརྒྱུར་བའི་བྱང་འདས་ཚེ་དོ་ བཟ་པོ་ བཞི་པ། ལེལ ੧ འོག ༤ བླ
- ੨༥ ལྗོ་དགེ ༤༠੧༤ བལྟན། ལེམས་ཅུམ། སི བྲམས་པ་མགོན་པོ་ རྒྱུད་སླ་མ། ལྷ་བས། ੧ ལྷོ་ག ੧੧ འོག ༥༥ བུ
- ੨༦ ལོང་མཚུངས། རྒྱུད་སླ་མ། ལྷ་བས། ੧ ལྷོ་ག ༧ བླ འོག ༥ བཟ
- ੨ཉ ལོང་མཚུངས། རྒྱུད་སླ་མ། ལྷ་བས། ੧ ལྷོ་ག ੧੨ྱ འོག ༤༠ བཟ
- ੨੨ ལོང་མཚུངས། རྒྱུད་སླ་མ། ལྷ་བས། ੧ ལྷོ་ག ༤༤ འོག ༥༤ བཟ
- ੨༧ ལོང་མཚུངས། རྒྱུད་སླ་མ། ལྷ་བས། ੧ ལྷོ་ག ੨ཉ འོག ༥༤ བླ
- ༤༠ ལྗོ་དགེ ੧ཉ པགལ ཤེར་བྱིན། ੧ ཤེས་རབ་གྱི་ཡོ་རྒྱུ་རྒྱུན་བརྒྱལ་བརྒྱལ་བ་ འོག ੧੨ཉ བླ
- ༤੧ ལྗོ་དགེ ༤༠੧༥ བལྟན། ལེམས་ཅུམ། སི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་སླ་མ་བཤད། འོག ཉཉ བླ
- ༤੨ མདོ་བྱང་འདི་རྒྱུད་སླ་མ་བཤད་དུ་བྱང། ལྗོ་དགེ ༤༠੧༥ བལྟན། ལེམས་ཅུམ། སི འོག ༧༤ བུ
- ༤੩ ལྗོ་དགེ ༤༤੩ པགལ རྒྱུད། ཅ གསར་བ་འདུས་པ་རྒྱུད་ལྗི་མ། འོག ੧༥༠ བླ
- ༤༤ ལོང་མཚུངས། གསར་བ་འདུས་པ་རྒྱུད་ལྗི་མ། འོག ੧༥༠ བླ
- ༤༥ ལོང་མཚུངས། གསར་བ་འདུས་པ་རྒྱུད་ལྗི་མ། འོག ੧༥༠ བླ
- ༤༦ ལྗོ་དགེ ༤੧ཉ པགལ རྒྱུད། ༨ གྱི་དོ་རྗོ་རྗོ་ལེས་བྱ་བ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ། ལེལ ༥ འོག ༥ བླ
- ༤ཉ ལྗོ་དགེ ༤੧ཉ པགལ རྒྱུད། ༨ གྱི་དོ་རྗོ་རྗོ་ལེས་བྱ་བ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ། ལེལ ༩ འོག ੧༥ བླ
- ༤੨ ལྗོ་དགེ ੨༤༠ པགལ རྒྱུད། ੧ འཇམ་དབལ་མཚན་བརྗོད། འོག ੧ བུ
- ༤༣ ལྗོ་དགེ ੨༤੨ པགལ རྒྱུད། ੧ དབལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ། ལེ་ཤེས་ལེལ ལྷོ་ག ੉ འོག ੧༠੨ བླ
- ༤༠ ལྗོ་དགེ ੨༤੨ པགལ རྒྱུད། ੧ དབལ་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ། ལེ་ཤེས་ལེལ ལྷོ་ག ༥ འོག ੧༠੨ བླ
- ༤੧ ལྗོ་དགེ ੨༤༠ པགལ རྒྱུད། ੧ འཇམ་དབལ་མཚན་བརྗོད། འོག ༥ བཟ
- ༤੨ ལོང་མཚུངས། འཇམ་དབལ་མཚན་བརྗོད། འོག ༤ བུ
- ༤੩ ལོང་མཚུངས། འཇམ་དབལ་མཚན་བརྗོད། འོག ༤ བུ
- ༤༤ ལྗོ་དགེ ੧੨༤ཉ བལྟན། རྒྱུད་འགོལ། ཐ པོད་དཀར་པོ། འགོལ་ཚེ་དི་མེད་འོད། ལམས་གྱི་ལེལ འོག ੧੨ཉ བླ
- ༤༥ ལྗོ་དགེ ༤੨ པགལ རྒྱུད། ༩ དབལ་མཚན་དང་པོའི་སྒྱུགས་ཀྱི་རྗོག་པའི་དུས་ལ། འོག ੧੨༤ བཟ
- ༤༦ ལྗོ་དགེ ༤༤༥ པགལ རྒྱུད། ཅ བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗོ་ལེའི་ལེད་པ། ལེལ ༤੩ འོག ੧༤༤ བཟ
- ༤ཉ ལྗོ་དགེ ੧੨༤ཉ བལྟན། རྒྱུད་འགོལ། ཐ རྒྱུར་སྐྱེས་ལྗིགས་དབང་ལྗུག འགོལ་ཚེ་དི་མེད་འོད། ལེལ འོག ੧༥੧ བཟ
- ༥༢ ལྗོ་དགེ ੨ཉཉ བལྟན། ཤེར་བྱིན། ੧ བྲམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྗོ་རྗོ་གས་རྒྱུ། ལྷ་བས། ੧ ལྷོ་ག ༤༠ འོག ੩ བཟ
- ༥༣ ལྗོ་དགེ ੨੧੤੨ བལྟན། དབྱམ། ཚ ལེགས་ལུན་འབྱེད། ཤེས་རབ་རྒྱུན་མར། རབ་བྱེད། ੉ འོག ੧ཉ༤ བླ
- ༤༠ ལྗོ་དགེ ༤੧ཉ པགལ རྒྱུད། ༨ གྱི་དོ་རྗོ་རྗོ་ལེས་བྱ་བ་རྒྱུད་གྱི་རྒྱལ་པོ། ལེལ ੧ འོག ੧ བླ
- ༤੧ ལུས་པ་ཀུན་དོན། རིཚ་ས་མཚན་སྒྲུགས་མ།
- ༤੨ ཅ་རྒྱུད་འབྲམ་ཐྱག་ལུ་པའི་ལུང་འདི་རྗོ་རྗོ་ལེའི་འགོལ་དུ་བྱངས། ལྗོ་དགེ ੧੧༤༠ བལྟན། རྒྱུད་འགོལ། ੧ རྗོ་རྗོ་རྗོ་དོ། གྱི་དོ་རྗོ་རྗོ་ བལྟན་པའི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཚེར་འགོལ་པ། འོག ༧ བཟ
- ༤੩ ལོང་མཚུངས། གྱི་དོ་རྗོ་རྗོ་ལེས་བྱ་བའི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཚེར་འགོལ་པ། འོག ੧༠ བླ

- ༡༤༠ བདག་པོ་དང་། རིཚས་མཚན་སྒྲུགས་མ།
- ༡༤༡ ལྷོ་དགེ་ ༡༡༧ བཀའ་ལློན་དུ་ རྒྱུ་འཛུགས་ཀྱི་ལྷོ་དགེ་ ལེལ་ ༥ རྟོག་ ༡༡ ལྷོ་ ༣༡
- ༡༤༢ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ ལེལ་ ༣ རྟོག་ ༡༧ བཟ
- ༡༤༣ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ ལེལ་ ༡༠ རྟོག་ ༡༡ བཟ
- ༡༤༤ ལྷོ་དགེ་ ༡༤༤ བཀའ་ལློན་དུ་ ཀ མཚན་པར་བཟོད་པའི་ལྷོ་དགེ་ རྟོག་ ༡༤༤ བཟ
- ༡༤༥ ལྷོ་དགེ་ ༡༤༠ བཀའ་ལློན་དུ་ ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བཟོད་ རྟོག་ ༡ ལྷོ་ ༣༡
- ༡༤༦ ལྷོ་དགེ་ ༤༤༡ བཀའ་ལློན་དུ་ ཅ གསང་འདུས་ཅུ་ ལེལ་ ༡༤ རྟོག་ ༤༤ བཟ
- ༡༤༧ ལྷོ་དགེ་ ༡༤༠ བཀའ་ལློན་དུ་ ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བཟོད་ རྟོག་ ༡ ལྷོ་ ༣༡
- ༡༤༨ ལྷོ་དགེ་ ༡༤༡ བཀའ་ལློན་དུ་ ཀ དཔལ་དུས་ལྷོ་དགེ་ལོ་ རྟོག་ ༡༠༡ རྟོག་ ༡༡༡ བཟ
- ༡༤༩ མོགས་པ་རང་གཏན་ནས། རིཚས་མཚན་སྒྲུགས་མ།
- ༡༥༠ རོ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་རོ་རྒྱུ་ལོང་དག་ ཅམ་པ་ནས། ཉམ་མོངས་འཇམ་རྒྱུ་མཚན་དག་པའི་བདག་ ཅམ་པའི་བར་སྐྱེད་བརྒྱུ་མཚན་བཟོད་ ལས་བཀོད་ ལྷོ་དགེ་ ༡༤༠ བཀའ་ལློན་དུ་ ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བཟོད་ རྟོག་ ༧ བཟ
- ༡༥༡ ལྷོ་དགེ་ ༤༤༡ བཀའ་ལློན་དུ་ ཅ གསང་འདུས་ཅུ་ ལེལ་ ༧ རྟོག་ ༡༠༡ བཟ
- ༡༥༢ ལྷོ་དགེ་ ༤༤༣ བཀའ་ལློན་དུ་ ཅ གསང་འདུས་ཅུ་ ལེལ་ རྟོག་ ༡༥༠ བཟ
- ༡༥༣ ལྷོ་དགེ་ ༤༤༣ བཀའ་ལློན་དུ་ ཅ གསང་འདུས་ཅུ་ ལེལ་ རྟོག་ ༡༥༡ ལྷོ་ ༣༡
- ༡༥༤ ལྷོ་དགེ་ ༤༤༣ བཀའ་ལློན་དུ་ ཅ གསང་འདུས་ཅུ་ ལེལ་ ༡༡ རྟོག་ ༡༡༧ ལྷོ་ ༣༡
- ༡༥༥ ལྷོ་དགེ་ ༤༡༤ བཀའ་ལློན་དུ་ ཀ དཔལ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ལྷོ་དགེ་ རྟོག་ ༡༤༡ ལྷོ་ ༣༡
- ༡༥༦ ལྷོ་དགེ་ ༤༠༤༤ བཟུང་། མེམས་ཅོམ། རི་ འཇམ་མཚན་པ་ཐོགས་མེད། མཚན་པ་ཀུན་བཏུས། རྟོག་ ༧༥ བཟ
- ༡༥༧ ལྷོ་དགེ་ ༡༡༡ བཀའ་ལློན་དུ་ མཚན་ལྷོ་ རི་ འཇམ་མཚན་པ་རྒྱུ་ལོང་ལོང་ རྟོག་ ༡༠༡ བཟ
- ༡༥༨ ལོང་མཚུངས། འཇམ་མཚན་པ་རྒྱུ་ལོང་ལོང་ རྟོག་ ༡༡༡ བཟ
- ༡༥༩ ལོང་མཚུངས། འཇམ་མཚན་པ་རྒྱུ་ལོང་ལོང་ རྟོག་ ༡༠༤ ལྷོ་ ༣༡
- ༡༦༠ ལོང་མཚུངས། འཇམ་མཚན་པ་རྒྱུ་ལོང་ལོང་ རྟོག་ ༡༠༡ ལྷོ་ ༣༤
- ༡༦༡ ལྷོ་དགེ་ ༡༡༤ བཀའ་ལློན་དུ་ ཉ ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ ལེལ་ ༡ རྟོག་ ༡༡ ལྷོ་ ༣༡
- ༡༦༢ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ ལེལ་ ༡ རྟོག་ ༡༤ བཟ
- ༡༦༣ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ ལེལ་ ༡ རྟོག་ ༡༡ ལྷོ་ ༣༡
- ༡༦༤ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ ལེལ་ ༡༤ རྟོག་ ༤ རྟོག་ ༡༤༤ ལྷོ་ ༣༡
- ༡༦༥ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ ལེལ་ ༡༤ རྟོག་ ༡༡ རྟོག་ ༡༤༤ ལྷོ་ ༣༡
- ༡༦༦ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ ལེལ་ ༡༤ རྟོག་ ༡༡ རྟོག་ ༡༤༤ ལྷོ་ ༣༡
- ༡༦༧ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ ལེལ་ ༡༤ རྟོག་ ༡༡ རྟོག་ ༡༤༤ ལྷོ་ ༣༡
- ༡༦༨ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ ལེལ་ ༡༤ རྟོག་ ༡༡ རྟོག་ ༡༤༤ ལྷོ་ ༣༡
- ༡༦༩ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ ལེལ་ ༡༤ རྟོག་ ༡༡ རྟོག་ ༡༤༤ ལྷོ་ ༣༡
- ༡༧༠ ལོང་མཚུངས། ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ ལེལ་ ༡༤ རྟོག་ ༡༡ རྟོག་ ༡༤༤ ལྷོ་ ༣༡
- ༡༧༡ ལྷོ་དགེ་ ༡༡༡ བཀའ་ལློན་དུ་ མཚན་ལྷོ་ མཚན་ལྷོ་ ལྷོ་དགེ་ལྷོ་དགེ་ ལེལ་ ༡ རྟོག་ ༡༡༡ བཟ

- ༡༢༥ བོང་མཚུངས། རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཙུ་མོ། བོག ༡༩༠ བ༢
- ༡༢༦ བོང་མཚུངས། རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཙུ་མོ། བོག ༡༩༠ བ༢
- ༡༢༧ བོང་མཚུངས། རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཙུ་མོ། བོག ༡༩༠ བ༡
- ༡༢༨ བོང་མཚུངས། རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཙུ་མོ། བོག ༡༩༠ བ༢
- ༡༢༩ བཀྲི་ལྷག་ཡིན། རིཚ་སྐབས་ལྷག་སྐབས།
- ༡༣༠ ལྷེ་དགོ ༤༩༠ བཀའ། རྒྱུད། ༡ རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཙུ་མོ། བོག ༡༩༠ བ༢
- ༡༣༡ བོང་མཚུངས། རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཙུ་མོ། བོག ༡༩༠ བ༤
- ༡༣༢ བོང་མཚུངས། རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཙུ་མོ། བོག ༡༩༠ བ༤
- ༡༣༣ བོང་མཚུངས། རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཙུ་མོ། བོག ༡༩༠ བ༤
- ༡༣༤ བོང་མཚུངས། རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཙུ་མོ། བོག ༡༩༠ བ༤
- ༡༣༥ དགའ་པའི་གནས། རིཚ་སྐབས་ལྷག་སྐབས།
- ༡༣༦ དེ་ལོ་དྲགས་ལོ་དྲགས་སྐབས། རིཚ་སྐབས་ལྷག་སྐབས།
- ༡༣༧ ལྷེ་དགོ ༤༩༠ བཀའ། རྒྱུད། ༡ རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཙུ་མོ། བོག ༡༩༠ བ༢
- ༡༣༨ ལྷེ་དགོ ༤༩༠ བཀའ། རྒྱུད། ༡ རྒྱུད་དོན་རྗེ་ཙུ་མོ། བོག ༡༩༡ བ༡
- ༡༣༩ ལྷེ་དགོ ༤༡༧ བཀའ། རྒྱུད། ༨ ལྷེ་དོན་རྗེ་ཙུ་མོ་བའི་རྒྱུད། ལེལ ༡༠ བོག ༡༢ བ༡
- ༡༤༠ ལྷེ་དགོ ༤ བཀའ། བེར་ལྷིན། ༡༧ བེས་པའི་ལྷིན་པ་ལོ་ལྷིན་པ་སྐོང་ལྷག་བརྒྱུད། ལེལ ༡༡ བམ་པོ། ༡༥ བོག ༡༤༠ བ༢
- ༡༤༡ ལྷེ་དགོ ༡༡༣ བཀའ། མདོ་སྐལ། ཚ་སོར་མའི་སྐྱེང་པ་ལ་ལན་པ་ལེས་བྱ་བའི་མདོ། བམ་པོ། ༣ བོག ༡༥༠ བ༤
- ༡༤༢ ལྷེ་དགོ ༡༡༣ བཀའ། མདོ་སྐལ། ཚ་སོར་མའི་སྐྱེང་པ་ལ་ལན་པ་ལེས་བྱ་བའི་མདོ། བམ་པོ། ༣ བོག ༡༥༡ བ༤
- ༡༤༣ ལྷེ་དགོ ༡༡༡༤ བམུན། བསྐྱོད་ཚོགས། ༧ མགོན་པོ་ལྷན་ལྷན། ཚེས་དབྱིངས་བསྐྱོད་པ། བོག ༥༤ བ༢
- ༡༤༤ ལྷེ་དགོ ༤༩༠ བཀའ། རྒྱུད། ༨ ལྷག་རྒྱ་ཚེན་པོ་ལྷག་ལའི་རྒྱུད། ལེལ ༤ བོག ༡༡ བ༡
- ༡༤༥ ལྷེ་དགོ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་སྐལ། ཐ ལྷེ་ལྷན་པས་བསྐྱུར་བའི་བྱང་ལངས། ལེལ ༥ བོག ༡༩༩ བ༥
- ༡༤༦ ལྷེ་དགོ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་སྐལ། ༩ ལྷེ་ལྷན་པས་བསྐྱུར་བའི་བྱང་ལངས་ལངས། ལེལ ༡༡ བོག ༡༢ བ༤
- ༡༤༧ ལྷེ་དགོ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་སྐལ། ཐ ལྷེ་ལྷན་པས་བསྐྱུར་བའི་བྱང་ལངས། ལེལ ༩ བོག ༡༡༠ བ༤
- ༡༤༨ བོང་མཚུངས། ལྷེ་ལྷན་པས་བསྐྱུར་བའི་བྱང་ལངས། ལེལ ༥ བོག ༡༡༠ བ༤
- ༡༤༩ བོང་མཚུངས། ལྷེ་ལྷན་པས་བསྐྱུར་བའི་བྱང་ལངས། ལེལ ༥ བོག ༡༡༠ བ༤
- ༡༥༠ ཐ་དང་པ་དེ་ཚོགས་པ་ཡོད། རིཚ་སྐབས་ལྷག་སྐབས།
- ༡༥༡ ལྷེ་དགོ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་སྐལ། ༡ ལྷེ་ལྷན་པས་བསྐྱུར་བའི་བྱང་ལངས། བམ་པོ། ༡༧ བོག ༡༡༤ བ༡
- ༡༥༢ བོང་མཚུངས། ལྷེ་ལྷན་པས་བསྐྱུར་བའི་བྱང་ལངས། བམ་པོ། ༡༤ བོག ༡༤༡ བ༢
- ༡༥༣ བོང་མཚུངས། ལྷེ་ལྷན་པས་བསྐྱུར་བའི་བྱང་ལངས། བམ་པོ། ༡༤ བོག ༡༧ བ༢
- ༡༥༤ ལྷེ་དགོ ༡༡༡ བཀའ། མདོ་སྐལ། ༨ རྩ་བོ་ཚེ་ཚེན་པའི་མདོ། བོག ༡༡༠ བ༢
- ༡༥༥ བོང་མཚུངས། ༨་བོ་ཚེ་ཚེན་པའི་མདོ། བོག ༡༠༩ བ༢
- ༡༥༦ ལྷེ་དགོ ༡༤༩ བཀའ། རྒྱུད། ༧ དཔལ་དུས་ཀྱི་ལོར་ལོ། ལེ་བེས་ལེལ། རྗེ་ག ༡༠༧ བོག ༡༡༢ བ༥
- ༡༥༧ བོང་མཚུངས། དཔལ་དུས་ཀྱི་ལོར་ལོ། ལེ་བེས་ལེལ། རྗེ་ག ༡༥ བོག ༡༠༧ བ༡

- ༡༩༡ རྗེ་དགེ ༤༠༡༠ བརྟམ། སེམས་ཙམ། སེ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྗེ་རྒྱུན། ལེལ ༡ རྗེ་ག ༡༤ འོག ༡ རྟ།
- ༡༩༢ རྗེ་དགེ ༤༠༤༧ བརྟམ། སེམས་ཙམ། རི ཚོས་མཐོང་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ། ལེལ ༡ འོག ༡༠༤ བ༡
- ༡༩༣ རྗེ་དགེ ༡༤༤ བཀའ། མདོ་རྗེ། བ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་རབ་རྒྱུ་བརྒྱུ་བའི་མདོ། ལེལ ༡ འོག ༡༧ བ༡
- ༡༩༤ རྗེ་དགེ ༡༡༧ བཀའ། མདོ་རྗེ། ཉ རྒྱལ་གྲུབ་ལྷན་པ་བརྒྱུ་བའི་མུང་འདས། བམ་པོ། ༡༡ ལེལ ༤ འོག ༡༡༡ བ༤
- ༡༩༥ རྗེ་དགེ ༡༡༧ བཀའ། མདོ་རྗེ། ཉ རྒྱལ་གྲུབ་ལྷན་པ་བརྒྱུ་བའི་མུང་འདས། བམ་པོ། ༡༧ ལེལ ༤ འོག ༡༡༤ བ༤
- ༡༩༦ ལོང་མཚུངས། རྒྱལ་གྲུབ་ལྷན་པ་བརྒྱུ་བའི་མུང་འདས། བམ་པོ། ༡༥ ལེལ ༧ འོག ༡༩༡ བ༡
- ༡༩༧ ལོང་མཚུངས། རྒྱལ་གྲུབ་ལྷན་པ་བརྒྱུ་བའི་མུང་འདས། བམ་པོ། ༡༡ ལེལ ༤ འོག ༡༡༡ བ༧
- ༡༩༨ རྗེ་དགེ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་རྗེ། ཐ ལྷའི་རྒྱ་བས་བརྒྱུ་བའི་མུང་འདས། བམ་པོ། ༡༠ ལེལ ༥ འོག ༡༡༡ བ༡
- ༡༩༩ རྗེ་དགེ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་རྗེ། ཐ ལྷའི་རྒྱ་བས་བརྒྱུ་བའི་མུང་འདས། བམ་པོ། ༡༠ ལེལ ༥ འོག ༡༡༠ བ༡
- ༢༠༠ རྗེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ། མདོ་རྗེ། ཆ སོར་ལྷེ་ལོ་མདོ། འོག ༡༡༤ བ༥
- ༢༠༡ ལོང་མཚུངས། སོར་ལྷེ་ལོ་མདོ། འོག ༡༤༤ བ༧
- ༢༠༢ ལོང་མཚུངས། སོར་ལྷེ་ལོ་མདོ། འོག ༡༤༧ བ༤
- ༢༠༣ ལོང་མཚུངས། སོར་ལྷེ་ལོ་མདོ། འོག ༡༠༠ བ༤
- ༢༠༤ ལོང་མཚུངས། སོར་ལྷེ་ལོ་མདོ། འོག ༡༠༠ བ༡
- ༢༠༥ ལོང་མཚུངས། སོར་ལྷེ་ལོ་མདོ། འོག ༡༡༤ བ༡
- ༢༠༦ ལོང་མཚུངས། སོར་ལྷེ་ལོ་མདོ། འོག ༡༠༠ བ༡
- ༢༠༧ ལོང་མཚུངས། སོར་ལྷེ་ལོ་མདོ། འོག ༡༡༧ བ༡
- ༢༠༨ རྗེ་དགེ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་རྗེ། ཐ ལྷའི་རྒྱ་བས་བརྒྱུ་བའི་མུང་འདས། བམ་པོ། ༡ འོག ༡༥ བ༡
- ༢༠༩ རྗེ་དགེ ༡༡༧ བཀའ། མདོ་རྗེ། ཉ རྒྱལ་གྲུབ་ལྷན་པ་བརྒྱུ་བའི་མུང་འདས། བམ་པོ། ༡ ལེལ ༡ འོག ༡༥ བ༡
- ༢༡༠ རྗེ་དགེ ༡༡༧ བཀའ། མདོ་རྗེ། ཉ རྒྱལ་གྲུབ་ལྷན་པ་བརྒྱུ་བའི་མུང་འདས། བམ་པོ། ༤༠ ལེལ ༡༡ འོག ༡༤༠ བ༤
- ༢༡༡ འདིར་མདའེར། དལ་མའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་རྒྱུན་མར་ཞེས་དངས་མོད། ལུང་འདི་དལ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུན་མར་བུང་།
 རྗེ་དགེ ༢༡༤ བརྟམ། དལ་མ། ཆ རྒྱུ་བའི་ལོ་རྒྱུ། དལ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུན་མ། འོག ༢༡༤ བ༤
- ༢༡༢ རྗེ་དགེ ༡༡༤ བཀའ། མདོ་རྗེ། ཙ ལོན་ཉན་དང་ལེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་བརྟམ་པའི་མདོ། འོག ༡༤༡ བ༡
- ༢༡༣ རྗེ་དགེ ༡༡༤ བཀའ། མདོ་རྗེ། ཙ རྒྱུན་ཆེན་པོའི་མདོ། ལེལ ༡ འོག ༡༡༤ བ༤
- ༢༡༤ རྗེ་དགེ ༡༡༤ བཀའ། མདོ་རྗེ། ཙ རྒྱུན་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ ལེལ ༡ འོག ༡༡༤ བ༡
- ༢༡༥ ལོང་མཚུངས། རྒྱུན་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ ལེལ ༡ འོག ༡༡༡ བ༡
- ༢༡༦ ལོང་མཚུངས། རྒྱུན་ཆེན་པོའི་མདོ། འོག ༡༡༤ བ༥
- ༢༡༧ རྗེ་དགེ ༤༠༡༤ བརྟམ། སེམས་ཙམ། སེ བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུ་བུ་མ། ལྷུ་བས། ༥ རྗེ་ག ༡ ལས་ ༤ འོག ༧༡ བ༧
- ༢༡༨ རྗེ་དགེ ༡༡༤ བཀའ། མདོ་རྗེ། ཙ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱུང་བའི་མདོ། འོག ༡༡༤ བ༡
- ༢༡༩ རྗེ་དགེ ༡༡༤ བཀའ། མདོ་རྗེ། ཙ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱུང་བའི་མདོ། འོག ༡༡༤ བ༥
- ༢༢༠ རྗེ་དགེ ༡༡༧ བཀའ། མདོ་རྗེ། ཉ རྒྱལ་གྲུབ་ལྷན་པ་བརྒྱུ་བའི་མུང་འདས། ལེལ ༤ བམ་པོ། ༡༧ འོག ༡༡༤ བ༥
- ༢༢༡ ལོང་མཚུངས། རྒྱལ་གྲུབ་ལྷན་པ་བརྒྱུ་བའི་མུང་འདས། ལེལ ༤ བམ་པོ། ༡༧ འོག ༡༡༧ བ༧
- ༢༢༢ ལོང་མཚུངས། རྒྱལ་གྲུབ་ལྷན་པ་བརྒྱུ་བའི་མུང་འདས། ལེལ ༤ བམ་པོ། ༡༡ འོག ༡༡༧ བ༡

- ༡༢༣ ལྷོ་དགེ ༡༡༩ བཀའ་ལ། མདོ་སྡེ། ཚ་སོར་སྲེང་གི་མདོ། འོག ༡༥༠ ལ ༩
- ༡༢༤ ལོང་མཚུངས། སོར་སྲེང་གི་མདོ། འོག ༡༥༤ ལ ༩
- ༡༢༥ ལོང་མཚུངས། སོར་སྲེང་གི་མདོ། འོག ༡༥༤ ལ ༡
- ༡༢༥ ལྷོ་དགེ ༡༢༡ བཀའ་ལ། མདོ་སྡེ། ར་རྩོམ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ འོག ༧༩ ལ ༡
- ༡༢༧ ལོང་མཚུངས། ར་རྩོམ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ འོག ༥༧ བ ༧
- ༡༢༨ ལོང་མཚུངས། ར་རྩོམ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ། ༥ འོག ༡༢༡ བ ༡
- ༡༢༧ ལོང་མཚུངས། ར་རྩོམ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ། ༥ འོག ༡༢༡ བ ༤
- ༡༢༠ གདུལ་བའི་སེམས་ཅན། རི་ཚོས་མཚན་སྐྱགས་མ།
- ༡༢༡ ལྷོ་དགེ ༡༢༡ བཀའ་ལ། མདོ་སྡེ། ར་རྩོམ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ། ༥ འོག ༡༢༡ ལ ༥
- ༡༢༢ ལོང་མཚུངས། ར་རྩོམ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ། ༥ འོག ༡༢༡ ལ ༩
- ༡༢༣ ལྷོ་དགེ ༡༢༡ བཀའ་ལ། མདོ་སྡེ། བ སྤྱི་ཆེན་པོའི་མདོ། ལེལ། ༡ འོག ༡༢༤ བ ༥
- ༡༢༤ ལྷོ་དགེ ༡༤༧ བཀའ་ལ། མདོ་སྡེ། བ སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ས་པར་བལྟན་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༥ འོག ༡༠༡ ལ ༧
- ༡༢༥ ལྷོ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། སེམས་ཅམ་ སེ བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྐྱེམ། ལྷ་བས། ༡ རྫོག ༡༥ འོག ༥༥ བ ༩
- ༡༢༥ ལྷོ་དགེ ༡༡༡༡ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ༡ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། འོག ༤༤ ལ ༩
- ༡༢༧ ལྷོ་དགེ ༡༤༠ བཀའ་ལ། རྒྱུ། ༡ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྟོན། འོག ༧ བ ༩
- ༡༢༨ ལྷོ་དགེ ༡༤༠ བཀའ་ལ། རྒྱུ། ༡ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྟོན། འོག ༥ བ ༧
- ༡༢༧ འདིར། བདག་རིག་གཞན་རིག་ཐམས་ཅད་པ། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་བརྒྱུ་མ་དག་འཚང་བའོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་བར་རྒྱམས་
མཚན་བརྟོན་པས་བཀོད། ལྷོ་དགེ ༡༤༠ བཀའ་ལ། རྒྱུ། ༡ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྟོན། འོག ༩ བ ༥
- ༡༤༠ དབྱིངས་སྤོང་གི། རི་ཚོས་མཚན་སྐྱགས་མ།
- ༡༤༡ ལྷོ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། སེམས་ཅམ་ སེ བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྐྱེམ། ལྷ་བས། ༡ རྫོག ༡༥༧ འོག ༤༡ བ ༤
- ༡༤༢ ལྷོ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། སེམས་ཅམ་ སེ བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྐྱེམ། ལྷ་བས། ༡ རྫོག ༡༥༤ འོག ༤༡ བ ༥
- ༡༤༣ ལྷོ་དགེ ༡༤༠ བཀའ་ལ། རྒྱུ། ༡ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྟོན། འོག ༤ ལ ༩
- ༡༤༤ ལོང་མཚུངས། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྟོན། འོག ༩ བ ༩
- ༡༤༥ ལོང་མཚུངས། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྟོན། འོག ༩ བ ༥
- ༡༤༤ ལོང་མཚུངས། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྟོན། འོག ༤ ལ ༤
- ༡༤༧ ལོང་མཚུངས། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྟོན། འོག ༤ ལ ༤
- ༡༤༤ བདེན་པར་རྟོགས་པའི་སྤངས་རྟོགས། རི་ཚོས་མཚན་སྐྱགས་མ།
- ༡༤༧ ལྷོ་དགེ ༡༤༠ བཀའ་ལ། རྒྱུ། ༡ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྟོན། འོག ༩ བ ༧
- ༡༥༠ ལྷོ་དགེ ༡༤༤ བཀའ་ལ། མདོ་སྡེ། ར་རྩོམ་ཆེན་པོའི་སྤངས་པོ། འོག ༡༤༧ བ ༤
- ༡༥༡ ལོང་མཚུངས། ར་རྩོམ་ཆེན་པོའི་སྤངས་པོ། འོག ༡༤༤ བ ༤
- ༡༥༢ ལོང་མཚུངས། ར་རྩོམ་ཆེན་པོའི་སྤངས་པོ། འོག ༡༤༠ ལ ༩
- ༡༥༣ ལོང་མཚུངས། ར་རྩོམ་ཆེན་པོའི་སྤངས་པོ། འོག ༡༥༡ ལ ༡
- ༡༥༤ ལྷོ་དགེ ༡༤༡༤ བསྟན། དལ་མ། ཅ མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། ཅ་བ་ཞེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༥ རྫོག ༡ འོག ༤ བ ༥

- ༣༥༥ རྗེ་དགེ ༣༡༢༩ བསྟན། དུམ་མ། ཅེ་མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༥ ཟླ་ ༡ འོག ༡ བཟ
- ༣༥༦ རྗེ་དགེ ༤༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅེ་ ཚོས་གྲགས། ཚད་མ་རྩམ་འགྲེལ། ལེལ ༡ ཟླ་ ༡༡༠ འོག ༡༡༥ བཟ
- ༣༥༧ རྗེ་དགེ ༣༥༠ བཟ། མདོ་ལྷ། ༩ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིང་པོ། འོག ༣༥༩ བཟ
- ༣༥༨ རྗེ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། བེམ་མཚམ། བེ བུམ་ས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྲ་མ། རྣམ་པ། ༡ ཟླ་ ༡༥ འོག ༥༥ བཟ
- ༣༥༩ རྗེ་དགེ ༤༤ བཟ། དཀོན་བརྟེན་པ། ༡ རྣམ་པའི་ཡས་པ་རྩམ་པར་སྦྱང་བ་བསྟན་པའི་ལེལ། འོག ༥༡ བཟ
- ༣༦༠ རྗེ་དགེ ༤༡༧ བཟ། རྒྱུད། ར གྲེའི་རྫོང་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལེལ ༩ འོག ༡༠ བཟ
- ༣༦༡ བོང་མཚུངས། གྲེའི་རྫོང་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལེལ ༩ འོག ༡༡ བཟ
- ༣༦༢ བོང་མཚུངས། གྲེའི་རྫོང་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལེལ ༩ འོག ༡༡ བཟ
- ༣༦༣ རྗེ་དགེ ༡༡༡༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ༡ རྫོང་སྒྲིང་པོ། གྲེའི་རྫོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལེལ་པ། འོག ༡༧༤ བཟ
- ༣༦༤ རྗེ་དགེ ༡༡༡༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ༡ རྫོང་སྒྲིང་པོ། གྲེའི་རྫོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལེལ་པ། འོག ༡༧༤ བཟ
- ༣༦༥ རྗེ་དགེ ༡༡༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ༥ རྒྱུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག གྲི་མེད་འོད། མེ་ཤེས་ལེལ། འོག ༣༥༩ བཟ
- ༣༦༦ རྗེ་དགེ ༡ བཟ། ཤེར་ཕྱིན། ༡ རྫོང་ཕྱག་བརྒྱུ་པ། ལེལ ༡ བཟའོ། ༡༠ འོག ༡༦༠ བཟ
- ༣༦༧ བོང་མཚུངས། རྫོང་ཕྱག་བརྒྱུ་པ། ལེལ ༤ བཟའོ། ༡༥ འོག ༣༡༥ བཟ
- ༣༦༨ བོང་མཚུངས། རྫོང་ཕྱག་བརྒྱུ་པ། ལེལ ༤༠ བཟའོ། ༡༡ འོག ༣༠༥ བཟ
- ༣༦༩ རྗེ་དགེ ༡༤ བཟ། ཤེར་ཕྱིན། ༡ རྫོང་གཙོན་པ། འོག ༡༣༣ བཟ
- ༣༧༠ རྗེ་དགེ ༡༣ བཟ། ཤེར་ཕྱིན་སྐྱོ་ཚོགས། ༡ མདོ་རྒྱུད་པ། རྣམ་པ་དང་པོ། འོག ༤ བཟ
- ༣༧༡ བོང་མཚུངས། མདོ་རྒྱུད་པ། རྣམ་པ་དང་པོ། འོག ༣ བཟ
- ༣༧༢ བོང་མཚུངས། མདོ་རྒྱུད་པ། རྣམ་པ་དང་པོ། འོག ༣ བཟ
- ༣༧༣ བོང་མཚུངས། མདོ་རྒྱུད་པ། རྣམ་པ་དང་པོ། འོག ༣ བཟ
- ༣༧༤ རྗེ་དགེ ༡ བཟ། ཤེར་ཕྱིན། ༥ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོང་ཕྱག་བརྒྱུ་པ། ལེལ ༣༠ བཟའོ། ༣ འོག ༤༡ བཟ
- ༣༧༥ རྗེ་དགེ ༡ བཟ། ཤེར་ཕྱིན། ༥ ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོང་ཕྱག་བརྒྱུ་པ། ལེལ ༣༠ བཟའོ། ༤ འོག ༤༤ བཟ
- ༣༧༦ གཞུང་པོས་འཛིན་མ་ལུབ།
- ༣༧༧ རྗེ་དགེ ༡༤༧ བཟ། མདོ་ལྷ། པ རྫོང་རྫོང་པོ་ཤེས་པར་བསྟན་པའི་མདོ། བཟའོ། ༤ འོག ༣༡༥ བཟ
- ༣༧༨ རྩམ་པས་སྦྱོར་བར། རིཚ་སྐོར་མཚན་སྒྲུགས་མ།
- ༣༧༩ རྗེ་དགེ ༡༠༤ བཟ། མདོ་ལྷ། ཅ དམོངས་པ་ཤེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོ། འོག ༣༩ བཟ
- ༣༨༠ འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས། རིཚ་སྐོར་མཚན་སྒྲུགས་མ།
- ༣༨༡ རྗེ་དགེ ༣༧༠༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅུ་སྐོབ་དཔོན་ཀྱི་ཡི་འགམ་ལ། རྒྱལ་གསུམ་སྦྱོན་མ། འོག ༡༤ བཟ
- ༣༨༢ རྗེ་དགེ ༣༤༠༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། པ རྫོགས་སྤྱང། ཤེར་ཕྱིན་བསྐྱས་པའི་ཚོགས་ལེལ་ལུང་བུས་པ། འོག ༣༩༣ བཟ
- ༣༨༣ བེམ་པོ་མེན་ཕྱིར་རང་རིག་ཉིད། ཞེས་པའི་ལུང་དེ་གཞུང་གང་ནས་དབང་པོས་འཛིན་མ་ལུབ།
- ༣༨༤ རྗེ་དགེ ༣༡༣ བཟ། མདོ་ལྷ། ཚ བོང་ཕྱིན་པའོ། འོག ༡༥༩ བཟ
- ༣༨༥ བོང་མཚུངས། བོང་ཕྱིན་པའོ། འོག ༡༤༠ བཟ
- ༣༨༦ བོང་མཚུངས། བོང་ཕྱིན་པའོ། འོག ༡༤༠ བཟ
- ༣༨༧ བོང་མཚུངས། བོང་ཕྱིན་པའོ། འོག ༡༤༠ བཟ

- ༤༡༤ ལྗེ་དག ༤༠༢༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་སྒྲུབ་འཛིན་མ་བཤད། འོག ༡༡༢ བལ
- ༤༡༥ ལྗེ་དག ༡༡༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༡ རྒྱལ་གནས་བསྐྱར་བའི་མུང་འདས་ཚེན་མོ། བམ་པོ། ༢༢ ལེལ ༡ འོག ༢༤༠ བཤ
- ༤༡༦ དགོ་བརྒྱམས་དང་མི་དགོ་བ་དང་། རིཚས་མཚན་སྤྲུགས་མ།
- ༤༡༧ ལྗེ་དག ༡༡༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༡ རྒྱལ་གནས་བསྐྱར་བའི་མུང་འདས་ཚེན་མོ། བམ་པོ། ༤༡ འོག ༢༢༤ བཤ
- ༤༡༨ ལྗེ་དག ༢༢༤༤ བསྟན། དབུ་མ། ཅུ་མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ། རྩ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༢༤ རྒྱུ་ག ༡ འོག ༡༥ བཤ
- ༤༡༩ ལྗེ་དག ༡༠༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅུ་མགོན་པོ་ཤེས་རབ་འདི་མདོ། ལེལ ༢ འོག ༡༥ བཤ
- ༤༢༠ ལྗེ་དག ༡༡༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༡ རྒྱལ་གནས་བསྐྱར་བའི་མུང་འདས་ཚེན་མོ། ལེལ ༤ འོག ༢༤༡ བཤ
- ༤༢༡ ལྗེ་དག ༢༤༠ བཀའ། རྒྱུད། ༡ འདམ་དབལ་མཚན་བརྗོད། འོག ༡ བཤ
- ༤༢༢ ལྗེ་དག ༡༤༠༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བ་ཕུག་ནཱ་ཱེ། བདེ་མཚོག་སྤོང་འགྲེལ། འོག ༡༢༤ བཤ
- ༤༢༣ ལྗེ་དག ༡༤༠༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བ་ཕུག་ནཱ་ཱེ། བདེ་མཚོག་སྤོང་འགྲེལ། འོག ༡༢༤ བཤ
- ༤༢༤ ལྗེ་དག ༡༢༤༡ རྒྱུད་འགྲེལ། བ་སྤུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག ༡༤༢ བཤ
- ༤༢༥ ལྗེ་དག ༡༤༠༢ རྒྱུད་འགྲེལ། བ་སྤུན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག ༡༤༢ བཤ
- ༤༢༦ ལྗེ་དག ༢༤༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༡ མདོ་ཚེན་པོ་སྤོང་བ་ཉིད་ཚེན་པོ་ཞེས་བུ། འོག ༢༤༡ བཤ
- ༤༢༧ ལྗེ་དག ༢༤༡ བཀའ། མདོ་སྡེ། ༡ མདོ་ཚེན་པོ་སྤོང་བ་ཉིད་ཚེན་པོ་ཞེས་བུ། འོག ༢༤༡ བཤ
- ༤༢༨ ལྗེ་དག ༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༧ ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་རྒྱ་ཕྱེད་སྤོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ལྔ་བ། ལེལ ༡༢ འོག ༢༤༢ བཤ
- ༤༢༩ ལྗེ་དག ༡༤༠༢ བསྟན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལ་རོལ་རྒྱ་ཕྱེད་སྤོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་ལྔ་བ། ལེལ ༡༢ འོག ༢༤༢ བཤ
- ༤༣༠ ལྗེ་དག ༤༠༢༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི་དབུས་མཐའ་རྒྱམ་འབྱེད། ལེལ ༢ རྒྱུ་ག ༢ འོག ༤༢ བཤ
- ༤༣༡ ལྗེ་དག ༤༠༢༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི་དབུས་མཐའ་རྒྱམ་འབྱེད། ལེལ ༢ རྒྱུ་ག ༢ འོག ༤༢ བཤ
- ༤༣༢ ལྗེ་དག ༢༢༠༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ༥ རྒྱུགས་ཀྱི་སྤྱང་པོ། བརྒྱད་སྤོང་དོན་བསྟུགས། འོག ༢༤༢ བཤ
- ༤༣༣ ལྗེ་དག ༢༢༡༡ བསྟན། དབུ་མ། ས་གམ་ལ་གྱི་ལ། དབུ་མ་སྤྱང་བ། འོག ༡༤༠ བཤ
- ༤༣༤ ལྗེ་དག ༢༢༡༡ བསྟན། དབུ་མ། ས་གམ་ལ་གྱི་ལ། དབུ་མ་སྤྱང་བ། འོག ༡༤༠ བཤ
- ༤༣༥ ལྗེ་དག ༢༢༡༤ བསྟན། དབུ་མ། ས་ཞི་བ་འཚོ། ཚོས་མཐའ་ཅན་རང་བཞིན་མེད་པ་གྲུབ་པ། འོག ༢༢༡ བཤ
- ༤༣༦ ལྗེ་དག ༢༢༠༠ བསྟན། དབུ་མ། ༡ རྒྱུ་ལོ་བཤེས་གཉེན། སྤྲུག་སྤུལ་ལ་འདྲུག་པའི་སྤོང་བ། འོག ༢ བཤ
- ༤༣༧ ལྗེ་དག ༢༢༡༡ བསྟན། དབུ་མ། ༡ ལོ་ཤེས་སྤྲུབ། སྤྲུག་སྤུལ་ལེལ། འོག ༡༡༢ བཤ
- ༤༣༨ ལྗེ་དག ༡༠༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅུ་མགོན་པོ་ཤེས་རབ་འདི་མདོ། འོག ༡༡ བཤ
- ༤༣༩ ལྗེ་དག ༤༠༢༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི་སྤོང་དོན་དབྱིག་གཉེན། དབུས་མཐའ་འགྲེལ་བ། འོག ༢༢ བཤ
- ༤༤༠ ལྗེ་དག ༤༠༢༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི་སྤོང་དོན་དབྱིག་གཉེན། དབུས་མཐའ་འགྲེལ་བ། འོག ༢༢ བཤ
- ༤༤༡ ལྗེ་དག ༤༠༢༡ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི་བྱམས་པ་མགོན་པོ། དབུས་མཐའ་རྒྱམ་འབྱེད། འོག ༤༤ བཤ

- ༤༡༥ རྗེ་དགེ་ ༤༠༤༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། རི་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཚེས་མཛོད་པ་ཀུན་བཏུས། འོག་ ༡༠༤ བ།
- ༤༡༦ ལོང་མཚུངས། ཚེས་མཛོད་པ་ཀུན་བཏུས། འོག་ ༧༠ བ༤
- ༤༡༧ ལོང་མཚུངས། ཚེས་མཛོད་པ་ཀུན་བཏུས། འོག་ ༧༠ བ༥
- ༤༡༨ རྗེ་དགེ་ ༤༠༤༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ་ ༡༢ རྗེ་ ༡༤ འོག་ ༡༥ བ།
- ༤༡༩ ལོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ་ ༡༢ རྗེ་ ༡༤ འོག་ ༡༥ བ།
- ༤༢༠ ལོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ་ ༤ རྗེ་ ༡༡ འོག་ ༤ བ༥
- ༤༢༡ ལོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ་ ༡༠ རྗེ་ ༡༢ འོག་ ༡༠ བ༥
- ༤༢༢ ལོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ་ ༡༠ རྗེ་ ༡༢ འོག་ ༡༠ བ༥
- ༤༢༣ རྗེ་དགེ་ ༤༠༤༤ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ དཔྱིག་གཉེན། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་བཤད་པ། འོག་ ༡༤༤ བ༤
- ༤༢༤ རྗེ་དགེ་ ༤༠༤༥ བསྟན། སེམས་ཅམ། ཚེ་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྣལ་འབྱོར་སྦྱང་པའི་ས། འོག་ ༡༤༢ བ།
- ༤༢༥ རྗེ་དགེ་ ༤༠༤༦ བསྟན། སེམས་ཅམ། སི་ དཔྱིག་གཉེན། ལྷ་རྩུབ་པའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ། འོག་ ༡ བ།
- ༤༢༦ རྗེ་དགེ་ ༤༠༤༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། སི་ དཔྱིག་གཉེན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། འོག་ ༡༧༠ བ༥
- ༤༢༧ རྗེ་དགེ་ ༤༠༤༨ བསྟན། སེམས་ཅམ། སི་ དཔྱིག་གཉེན། ལྷ་རྩུབ་པའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ། འོག་ ༡ བ༥
- ༤༢༨ རྗེ་དགེ་ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ་ བསྐྱོད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། འཕམས་གྱི་ལེལ་ འོག་ ༡༤༠ བ༢
- ༤༢༩ རྗེ་དགེ་ ༡༤༠ བཀའ། རྒྱུད། ཀ་ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། འོག་ ༤ བ།
- ༤༣༠ རྗེ་དགེ་ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད་ བསྐྱོད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། རྒྱབ་ཐབས་ལེལ་ འོག་ ༡༥ བ༢
- ༤༣༡ ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ལེ་སེས་ལེལ་ འོག་ ༡༤༧ བ༥
- ༤༣༢ ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། རྒྱབ་ཐབས་ལེལ་ འོག་ ༡༥ བ༥
- ༤༣༣ ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ལེ་སེས་ལེལ་ འོག་ ༡༤༤ བ།
- ༤༣༤ རྗེ་དགེ་ ༤༠༤༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ་ ༡ རྗེ་ ༡༥ འོག་ ༤༡ བ༢
- ༤༣༥ རྗེ་དགེ་ ༡༢༠༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི་ མགོན་པོ་ལྷ་རྒྱལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ། འོག་ ༤༡ བ༢
- ༤༣༦ རྗེ་དགེ་ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ་ ལྷུན་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱུག་ དྲི་མེད་འོད། འཕམས་གྱི་ལེལ་ འོག་ ༡༤༠ བ༤
- ༤༣༧ རྗེ་དགེ་ ༡༣༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ་ ལྷུན་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱུག་ དྲི་མེད་འོད། འཕམས་གྱི་ལེལ་ འོག་ ༡༣༥ བ༥
- ༤༣༨ རྗེ་དགེ་ ༡༤༤ བཀའ། མདོ་སྡེ། བ་ ལྷིང་རྗེ་ཚེན་པོ་དེས་པར་བསྟན་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༡ འོག་ ༡༡༡ བ༤
- ༤༣༩ རྗེ་དགེ་ ༤༠༤༠ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ་ ༡༠ རྗེ་ ༡༢ འོག་ ༧ བ༤
- ༤༤༠ རྗེ་དགེ་ ༤ བཀའ། འེར་ཕྱིན། ད་ རྗོང་ཕྱག་བརྒྱུ་པ། ལེལ་ ༤༤ བམ་པོ། ༡༢ འོག་ ༡༡༢ བ༥
- ༤༤༡ རྗེ་དགེ་ ༡༤༠༤ བསྟན། འེར་ཕྱིན། བ་ དེ་རྗེ་སེམས། འཕམ་ཉི་མེ་མི་བརྒྱད་རྗོང་པའི་རྒྱ་ཚེར་བཤད་པ། འོག་ ༡༤༠ བ༢
- ༤༤༢ རྗེ་དགེ་ ༡༤༡༤ བསྟན། འེར་ཕྱིན། མ་ བེ་མ་ལ་མེ་དྲ། འེར་ཕྱིན་བདུན་བརྒྱུད་པའི་འགྲེལ་པ། འོག་ ༡༤ བ༤
- ༤༤༣ རྗེ་དགེ་ ༡༢ བཀའ། འེར་ཕྱིན། ཀ་ བརྒྱད་རྗོང་། ལེལ་ ༡༡ འོག་ ༡༧༥ བ༢
- ༤༤༤ རྗེ་དགེ་ ༤༠༤༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། དི་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཚེས་མཛོད་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། འོག་ ༡༤ བ༢
- ༤༤༥ རྗེ་དགེ་ ༤༠༤༡ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་ བྱམས་པ་མགོན་པོ། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ་ ༡ རྗེ་ ༡༤ འོག་ ༤༡ བ༢
- ༤༤༦ ལོང་མཚུངས། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ་ ༡ རྗེ་ ༡༤ འོག་ ༤༡ བ༢
- ༤༤༧ ལོང་མཚུངས། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ་ ༡ རྗེ་ ༡༤ འོག་ ༤༡ བ༢

- 411 རྗེ་དགེ ༤༠༤༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། རི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཚེས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། འོག 46 39
- 412 རྗེ་དགེ ༤༠༥1 བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་བྱམས་པ་མགོན་པོ། དབྱམས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ 1 རྗེ་ག 16 འོག 17 39
- 420 རྗེ་དགེ ༤༠༤༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཚེས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། འོག 46 39
- 421 རྗེ་དགེ ༤༠༥1 བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་དབྱམས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ 1 རྗེ་ག 16 འོག 17 39
- 422 རྗེ་དགེ ༤༠༤༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། མི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཚེས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ། འོག 46 39
- 423 རྗེ་དགེ 1100 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རི་མགོན་པོ་ཀུན་ལ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲེལ། འོག 17 39
- 424 རྗེ་དགེ 21 བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྐྱོ་ཚོགས། 7 ཤེས་རབ་སྣོད་པོ། འོག 164 34
- 425 རྗེ་དགེ ༤༠༤༧ བསྟན། སེམས་ཅམ། རི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། མངོན་པ་ཀུན་བཏུས། འོག 67 39
- 426 རྗེ་དགེ ༤20 བཀའ། རྒྱུད། 5 བྱལ་རྒྱ་ཚེན་པོ་ཐོག་ལེའི་རྒྱུད། ལེལ 6 འོག 21 39
- 427 རྗེ་དགེ 1146 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། 7 ལྷ་རོ་ལ། རྩོ་རྩེའི་ཚོགས་གི་སྣོད་པོ་བསྐྱམས་པའི་དཀའ་འཁྲུག་འགྲེལ། འོག 66 34
- 428 རྒྱུད་ལུང་འདི་དོན་དམ་བསྟན་པར་བྲངས། རྗེ་དགེ 124 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། 3 བསྐྱེད་ཀར་པོ། དཔལ་དོན་དམ་པའི་བསྟེན་པ། འོག 23 34
- 429 རྗེ་དགེ 1246 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། 3 ལྷ་ཕྱོད་གརྩ། དཔལ་ལྷན་དེ་མ་དང་བྲལ་བའི་འོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་བཤེད་སྐྱར་མིག་ལོ་བའི་སྣོད་པོའི་རྒྱུད་པ། འོག 23 34 བཟུང་པ་དང་དེ་ཚོས་མཚན་བསྐྱེད་པ་མཁུ་ལེགས་ཀྱི་ཀར་ལ་ཡུལ་ལ་གརྩས་ཞེས་བྲུང་ཡང་། ལྷ་ཕྱོད་གརྩས་ཞེས་བཅོམས།
- 430 རྗེ་དགེ ༤20 བཀའ། རྒྱུད། 3 རྩོ་རྩེ་ཕྱོ་མོའི་རྒྱུད། འོག 113 34
- 431 རྗེ་དགེ ༤12 བཀའ། རྒྱུད། 5 རྩེའི་དོ་རྩོ་རྒྱུད། ལེལ 1 འོག 6 34
- 432 རྗེ་དགེ ༤༤༥ བཀའ། རྒྱུད། 3 རྒྱུད་དོ་རྩོ་མེད་པ། ལེལ 17 འོག 24 34
- 433 རྗེ་དགེ ༤༤༤ བཀའ། རྒྱུད། 3 དགོངས་པ་ལུང་བསྟན། འོག 160 34
- 434 རྗེ་དགེ ༤24 བཀའ། རྒྱུད། 5 རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དོ་རྩོ་མེད་འགོ་ འོག 23 34
- 435 རྗེ་དགེ 1144 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། 5 རྒྱ་བ་གྲགས་པ། རྒྱུན་གསལ། འོག 10 34
- 436 རྗེ་དགེ 1102 རྒྱུད་འགྲེལ། 5 བྱལ་ལྷན་དོ་རྩོ་ བདེ་མཚོགས་སྣོད་འགྲེལ། འོག 26 34
- 437 རྗེ་དགེ 1247 རྒྱུད་འགྲེལ། 5 རྒྱུན་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱུག་དེ་མེད་འོད། 18མས་ཀྱི་ལེལ། འོག 112 34
- 438 རྗེ་དགེ 262 བཀའ། རྒྱུད། 7 བསྐྱམས་རྒྱུད། ལེལ། རྗེ་ག 24 འོག 122 34
- 439 རྗེ་དགེ 1247 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། 5 རྒྱུན་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱུག་དེ་མེད་འོད། མེ་ཤེས་ལེལ། འོག 246 34
- 440 རྗེ་དགེ 262 བཀའ། རྒྱུད། 7 མངོན་བཟོད་སྐྱེ་མ། ལེལ 21 འོག 212 34
- 441 རྗེ་དགེ 262 བཀའ། རྒྱུད། 7 མངོན་བཟོད་སྐྱེ་མ། ལེལ 21 འོག 212 34
- 442 རྗེ་དགེ 262 བཀའ། རྒྱུད། 7 མངོན་བཟོད་སྐྱེ་མ། ལེལ 21 འོག 212 34
- 443 རྗེ་དགེ 262 བཀའ། རྒྱུད། 7 མངོན་བཟོད་སྐྱེ་མ། ལེལ 21 འོག 212 34
- 444 རྗེ་དགེ 262 བཀའ། རྒྱུད། 7 མངོན་བཟོད་སྐྱེ་མ། ལེལ 21 འོག 212 34
- 445 རྗེ་དགེ 262 བཀའ། རྒྱུད། 7 མངོན་བཟོད་སྐྱེ་མ། ལེལ 21 འོག 212 34
- 446 རྗེ་དགེ 262 བཀའ། རྒྱུད། 7 མངོན་བཟོད་སྐྱེ་མ། ལེལ 21 འོག 212 34
- 447 རྗེ་དགེ 262 བཀའ། རྒྱུད། 7 མངོན་བཟོད་སྐྱེ་མ། ལེལ 21 འོག 212 34

- ༡༤༩ ལོང་མཚུངས། རྒྱུད་རྩོམ་ལྗོངས་། འོག་ ༡༤༧ བཟ
- ༡༤༧ ལྗོངས་ ༤༤༥ བཀའ། རྒྱུད། ཅ རྒྱུད་རྩོམ་ལྗོངས་། ལེལ་ ༡༢ འོག་ ༢༡༢ བཟ
- ༡༤༠ ལྗོངས་ ༤༤༥ བཀའ། རྒྱུད། ཅ རྒྱུད་རྩོམ་ལྗོངས་། ལེལ་ ༡༢ འོག་ ༢༡༢ བཟ
- ༡༤༡ ལྗོངས་ ༤༤༡ བཀའ། རྒྱུད། ༡ ཐམས་ཅད་གསང་བ་ཞེས་ཕྱབ་པའི་རྒྱུད། འོག་ ༤ བཟ
- ༡༤༢ ལྗོངས་ ༡༢༤༧ བཟུམ། རྒྱུད་འགྲེལ། ༥ ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ རྩི་མེད་འོད། ལེ་ཤེས་ལེལ་ འོག་ ༢༤༤ བཟ
- ༡༤༣ ལྗོངས་ ༤༡༧ བཀའ། རྒྱུད། ༨ རྩི་ལོ་རྩོམ་ལྗོངས་ཕྱབ་པའི་རྒྱུད། ལེལ་ ༡ འོག་ ༡ བཟ
- ༡༤༤ ལྗོངས་ ༡༢༤༧ བཟུམ། རྒྱུད་འགྲེལ། ༥ ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ རྩི་མེད་འོད། ལེ་ཤེས་ལེལ་ འོག་ ༢༤༥ བཟ
- ༡༤༥ ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་རྩི་མེད་འོད། བཟུམ་ལེལ་ འོག་ ༢༡༤ བཟ
- ༡༤༦ ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་རྩི་མེད་འོད། ལྷུབ་ཐབས་ཀྱི་ལེལ་ འོག་ ༡༤ བཟ
- ༡༤༧ ལྗོངས་ ༢༤༠ བཀའ། རྒྱུད། ༧ འཇམ་དབལ་མཚན་བཞོད། འོག་ ༤ བཟ
- ༡༤༨ ལོང་མཚུངས། འཇམ་དབལ་མཚན་བཞོད། འོག་ ༤ བཟ
- ༡༤༩ ལོང་མཚུངས། འཇམ་དབལ་མཚན་བཞོད། འོག་ ༤ བཟ
- ༡༥༠ ལོང་མཚུངས། འཇམ་དབལ་མཚན་བཞོད། འོག་ ༥ བཟ
- ༡༥༡ ལོང་མཚུངས། འཇམ་དབལ་མཚན་བཞོད། འོག་ ༥ བཟ
- ༡༥༢ ལྗོངས་ ༤༤༠ བཀའ། རྒྱུད། ༩ རྒྱུད་རྩོམ་ལྗོངས་། འོག་ ༡༥༠ བཟ
- ༡༥༣ ལྗོངས་ ༢༤༠ བཀའ། རྒྱུད། ༧ འཇམ་དབལ་མཚན་བཞོད། འོག་ ༤ བཟ
- ༡༥༤ ལོང་མཚུངས། འཇམ་དབལ་མཚན་བཞོད། འོག་ ༤ བཟ
- ༡༥༥ ལོང་མཚུངས། འཇམ་དབལ་མཚན་བཞོད། འོག་ ༤ བཟ
- ༡༥༦ ལོང་མཚུངས། འཇམ་དབལ་མཚན་བཞོད། འོག་ ༤ བཟ
- ༡༥༧ ལྗོངས་ ༤༤༠ བཀའ། རྒྱུད། ༩ རྒྱུད་རྩོམ་ལྗོངས་། འོག་ ༡༥༠ བཟ
- ༡༥༨ ལྗོངས་ ༤༤༣ བཀའ། རྒྱུད། ༡ བཟུམ་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་། བཟུམ་ལྗོངས་། ༡ འོག་ ༡༥ བཟ
- ༡༥༩ ལྗོངས་ ༤༣༧ བཀའ། རྒྱུད། ༩ རྩི་ལོ་རྩོམ་ལྗོངས་ལྗོངས་། བཟུམ་ལྗོངས་། ༡ འོག་ ༡༤ བཟ
- ༡༦༠ ལྗོངས་ ༤༤༧ བཀའ། རྒྱུད། ༡ བཟུམ་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་། འོག་ ༡༥༤ བཟ
- ༡༦༡ ལྗོངས་ ༤༤༠ བཀའ། རྒྱུད། ༩ རྒྱུད་རྩོམ་ལྗོངས་། འོག་ ༡༤༤ བཟ
- ༡༦༢ ལྗོངས་ ༤༤༤ བཀའ། རྒྱུད། ༡ བཟུམ་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་། འོག་ ༡༠༢ བཟ
- ༡༦༣ ལོང་མཚུངས། དབལ་མཚན་དབང་ལྷུག་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་། འོག་ ༡༠༢ བཟ
- ༡༦༤ ལོང་མཚུངས། དབལ་མཚན་དབང་ལྷུག་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་། འོག་ ༡༧༣ བཟ
- ༡༦༥ ལྗོངས་ ༡༢༤༧ བཟུམ། རྒྱུད་འགྲེལ། ༨ ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ རྩི་མེད་འོད། ལེ་ཤེས་ལེལ་ འོག་ ༡༥༠ བཟ
- ༡༦༦ ལྗོངས་ ༤༤༢ བཀའ། རྒྱུད། ཅ ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་། ལེལ་ ༡༢ འོག་ ༡༡༡ བཟ
- ༡༦༧ ལྗོངས་ ༡༧༤༥ བཟུམ། རྒྱུད་འགྲེལ། ༡ ལྷན་རས་གཟིགས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་། ལེལ་ ༡༢ འོག་ ༤༢ བཟ
- ༡༦༨ ལྗོངས་ ༤ བཀའ། ལེ་ཤེས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་ལྗོངས་། ལེལ་ ༡༡ བཟུམ་ལྗོངས་། ༡༥ འོག་ ༢༤༠ བཟ
- ༡༦༩ ལྗོངས་ ༡༢༤༧ བཟུམ། རྒྱུད་འགྲེལ། ༨ ལྷན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ རྩི་མེད་འོད། ལེ་ཤེས་ལེལ་ འོག་ ༡༠༢ བཟ

- 411) བོང་མཚུངས། འགེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། བོག 107 བཟ
- 412) བོང་མཚུངས། འགེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། བང་གི་ལེལ། བོག 112 བཟ
- 413) ལྷེད་གེ 162 བཀའ། ལྷུང། བསྐྱེས་ལྷུང། ལེལ 7 རྟོག 102 བོག 12 བཟ
- 414) ལྷེད་གེ 172 བཀའ། ལྷུང། 8 མཁའ་འགོ་མདོ་རྗེ་གྲུར། ལེལ 6 བོག 13 བཟ
- 415) ལྷེད་གེ 172 བཀའ། ལྷུང། 9 དེ་ལོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པ། བམ་པོ། 1 བོག 106 བཟ
- 416) ལྷེད་གེ 172 བཀའ། ལྷུང། 9 དེ་ལོ་ན་ཉིད་བསྐྱེས་པ། བམ་པོ། 1 བོག 106 བཟ
- 417) ལྷེད་གེ 1702 བསྐྱེས་ལྷུང། ལྷུང་འགེལ། བ རྒྱག་ན་དོ་རྗེ། བདེ་མཚོག་སྣོད་འགེལ། བོག 124 བཟ
- 418) བོང་མཚུངས། བདེ་མཚོག་སྣོད་འགེལ། བོག 124 བཟ
- 419) བོང་མཚུངས། བདེ་མཚོག་སྣོད་འགེལ། བོག 124 བཟ
- 420) བོང་མཚུངས། བདེ་མཚོག་སྣོད་འགེལ། བོག 123 བཟ
- 421) དེ་ནི། རི་ཚོས་མཚན་སྐྱགས་མ།
- 422) ལྷེད་གེ 1702 བསྐྱེས་ལྷུང། ལྷུང་འགེལ། བ རྒྱག་ན་དོ་རྗེ། བདེ་མཚོག་སྣོད་འགེལ། བོག 12 བཟ
- 423) ལྷེད་གེ 172 བཀའ། ལྷུང། 8 ཀྱའི་དོ་རྗེ་ལྷུང། ལེལ 7 བོག 11 བཟ
- 424) བོང་མཚུངས། ཀྱའི་དོ་རྗེ་ལྷུང། ལེལ 7 བོག 11 བཟ
- 425) བོང་མཚུངས། ཀྱའི་དོ་རྗེ་ལྷུང། ལེལ 7 བོག 11 བཟ
- 426) བོང་མཚུངས། ཀྱའི་དོ་རྗེ་ལྷུང། ལེལ 7 བོག 11 བཟ
- 427) བོང་མཚུངས། ཀྱའི་དོ་རྗེ་ལྷུང། ལེལ 10 བོག 12 བཟ
- 428) ལྷེད་གེ 1716 བསྐྱེས་ལྷུང། ལྷུང་འགེལ། བ བུ་རོ་པ། རྗེ་རྗེ་ཚོག་གི་སྣོད་པོ་བསྐྱེས་པའི་དཀའ་འགེལ། བོག 44 བཟ
- 429) ལྷེད་གེ 1702 བསྐྱེས་ལྷུང། ལྷུང་འགེལ། བ རྒྱག་ན་དོ་རྗེ། བདེ་མཚོག་སྣོད་འགེལ། བོག 13 བཟ
- 430) ལྷེད་གེ 164 བཀའ། ལྷུང་འགེལ། 7 འཁོར་ལོ་སྐྱེས་པ་ལྷུང་ལྷུང། ལེལ 7 བོག 112 བཟ
- 431) ལྷེད་གེ 164 བཀའ། ལྷུང། བ ཡང་དག་སྣོར་བའི་ལྷུང། བོག 10 བཟ
- 432) བོང་མཚུངས། ཡང་དག་སྣོར་བའི་ལྷུང། བོག 10 བཟ
- 433) བོང་མཚུངས། ཡང་དག་སྣོར་བའི་ལྷུང། བོག 10 བཟ
- 434) ལྷེད་གེ 172 བཀའ། ལྷུང། 8 མཁའ་འགོ་མདོ་རྗེ་གྲུར། ལེལ 7 བོག 13 བཟ
- 435) ལྷེད་གེ 1242 བསྐྱེས་ལྷུང། ལྷུང་འགེལ། 5 ལྷུང་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་དྲི་མེད་འོད། ལེ་གེས་ལེལ། བོག 122 བཟ
- 436) བོང་མཚུངས། འགེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ལེ་གེས་ལེལ། བོག 122 བཟ
- 437) ལྷེད་གེ 1702 བསྐྱེས་ལྷུང། ལྷུང་འགེལ། བ རྒྱག་ན་དོ་རྗེ། བདེ་མཚོག་སྣོད་འགེལ། བོག 12 བཟ
- 438) ལྷེད་གེ 1702 བསྐྱེས་ལྷུང། ལྷུང་འགེལ། བ རྒྱག་ན་དོ་རྗེ། བདེ་མཚོག་སྣོད་འགེལ། བོག 11 བཟ
- 439) ལྷེད་གེ 1242 བསྐྱེས་ལྷུང། ལྷུང་འགེལ། བ རྒྱག་ན་དོ་རྗེ། བདེ་མཚོག་སྣོད་འགེལ། བོག 12 བཟ
- 440) ལྷེད་གེ 172 བཀའ། ལྷུང། 8 མཁའ་འགོ་མདོ་རྗེ་གྲུར། ལེལ 7 བོག 13 བཟ
- 441) ལྷེད་གེ 172 བཀའ། ལྷུང། 8 མཁའ་འགོ་མདོ་རྗེ་གྲུར། ལེལ 7 བོག 13 བཟ
- 442) ལྷེད་གེ 1242 བསྐྱེས་ལྷུང། ལྷུང་འགེལ། བ རྒྱག་ན་དོ་རྗེ། བདེ་མཚོག་སྣོད་འགེལ། བོག 12 བཟ
- 443) ལྷེད་གེ 1242 བསྐྱེས་ལྷུང། ལྷུང་འགེལ། 2 འཕགས་པ་ལྷ། ལྷུང་བསྐྱེས་སྣོན་མ། ལེལ 4 བོག 12 བཟ

- ༤༡༤ བོད་མཚུངས། ལྷོད་བསྟུན་སྡོམ་མ། ལེལ ༡ འོག ༢༡ བ༤
- ༤༡༥ བོད་མཚུངས། ལྷོད་བསྟུན་སྡོམ་མ། ལེལ ༢ འོག ༥༤ བ༡
- ༤༡༦ ཚགས་པ། རིཚ་སྐྱོད་རྒྱ་མཚོ།
- ༤༡༧ དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟུན་པའི་ཐིམ་གཙོད་པའི་ལེལ་ཞེས་པའི་གཞུང་དོས་འཛིན་ལུ་མུ་བ།
- ༤༡༨ ལྷེད་གེ ༡༤༠ བཀའ། རྒྱད། ༡ འཇམ་དཔལ་མཚན་བཟོད། འོག ༤ བ༡
- ༤༡༩ བོད་མཚུངས། འཇམ་དཔལ་མཚན་བཟོད། འོག ༡ བ༡
- ༤༢༠ བོད་མཚུངས། འཇམ་དཔལ་མཚན་བཟོད། འོག ༡ བ༤
- ༤༢༡ བོད་མཚུངས། འཇམ་དཔལ་མཚན་བཟོད། འོག ༡ བ༡
- ༤༢༢ རྩ་འཇུལ་ཚེ་ལིང་ཚེ་བར་གྲགས་པའི་མཚོག་དང་། རིཚ་སྐྱོད་རྒྱ་མཚོ།
- ༤༢༣ བོད་མཚུངས། འཇམ་དཔལ་མཚན་བཟོད། འོག ༡ བ༡
- ༤༢༤ བོད་མཚུངས། འཇམ་དཔལ་མཚན་བཟོད། འོག ༡ བ༡
- ༤༢༥ བོད་མཚུངས། འཇམ་དཔལ་མཚན་བཟོད། འོག ༤ བ༤
- ༤༢༦ བོད་མཚུངས། འཇམ་དཔལ་མཚན་བཟོད། འོག ༥ བ༡
- ༤༢༧ བོད་མཚུངས། འཇམ་དཔལ་མཚན་བཟོད། འོག ༤ བ༤
- ༤༢༨ བོད་མཚུངས། འཇམ་དཔལ་མཚན་བཟོད། འོག ༡ བ༡
- ༤༢༩ ལྷེད་གེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ ༡ རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་འདས། འོག ༡༤༡ བ༡
- ༤༣༠ ལྷེད་གེ ༡༡༤༧ བསྟན། རྒྱད་འགྲེལ། བ ལུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག དྲི་མེད་འོད། འཇམ་གྱི་ལེལ འོག ༡༡༡ བ༡
- ༤༣༡ བོད་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ལེ་ཤེས་ལེལ འོག ༡༤༤ བ༥
- ༤༣༢ བོད་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ལེ་ཤེས་ལེལ འོག ༡༤༥ བ༤
- ༤༣༣ ལྷེད་གེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ ༡ རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་འདས། བམ་པོ། ༤༤ འོག ༢༥ བ༤
- ༤༣༤ བོད་མཚུངས། རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་འདས། བམ་པོ། ༡༤ འོག ༡༧ བ༤
- ༤༣༥ བོད་མཚུངས། རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་འདས། བམ་པོ། ༡༤ འོག ༡༧ བ༡
- ༤༣༦ ལྷེད་གེ ༡༥ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྡོམ་གསལ། ༡ ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱ་ཚུ་བརྒྱད་པ། འོག ༡༧༤ བ༡
- ༤༣༧ ལྷེད་གེ ༡༥༤ བསྟན། དབུ་མ། ཚ སློབ་དཔོན་ལྷ་བྱུང། རིན་ཚེན་སྡོམ་མ། འོག ༡༤༠ བ༥
- ༤༣༨ ལྷེད་གེ ༡༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྡོམ་གསལ། ༡ ལི་གོ་ལུང་དུ། འོག ༡༤༧ བ༤
- ༤༣༩ ལྷེད་གེ ༡༧ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྡོམ་གསལ། ༡ ལུ་ལ་བརྒྱ་ལ་བརྒྱད་པ། འོག ༡༡༡ བ༧
- ༤༤༠ ལྷེད་གེ ༡༧ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན་སྡོམ་གསལ། ༡ ལུ་ལ་བརྒྱ་ལ་བརྒྱད་པ། འོག ༡༡༩ བ༡
- ༤༤༡ ལྷེད་གེ ༡༡༡ བཀའ། མདོ་ལྷེ ༥ དཀོན་མཚོག་སྐྱེན་གྱི་མདོ། བམ་པོ། ༥ འོག ༤༩ བ༡
- ༤༤༢ བོད་མཚུངས། དཀོན་མཚོག་སྐྱེན་གྱི་མདོ། བམ་པོ། ༥ འོག ༤༩ བ༥
- ༤༤༣ བོད་མཚུངས། དཀོན་མཚོག་སྐྱེན་གྱི་མདོ། བམ་པོ། ༥ འོག ༤༡ བ༥
- ༤༤༤ ལྷེད་གེ ༡༡༩ བཀའ། མདོ་ལྷེ ༥ ལི་བརྒྱལ་བར་དེས་བཚོ་འཇུལ་གྱི་དྲིང་དེ་འཛིན་གྱི་མདོ། བམ་པོ། ༡ འོག ༡༡༧ བ༧
- ༤༤༥ ལྷེད་གེ ༡༡༠ བཀའ། མདོ་ལྷེ ༥ ལཱི་བརྒྱ་བས་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་འདས། བམ་པོ། ༤ འོག ༤༡ བ༤

༤༤༧ ལྷ་དག ༤༤༤ བསྟན། ལེན་མ་ཙམ། རི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐོག་བསྟུས། འོག ༡༧ ༣༡

༤༤༨ ལྷ་དག ༤༤༥ བཀའ། རྒྱུ། ཅ་རྩོད་མེད་པའི་རྒྱུ། ལེལ ༡༥ འོག ༡༡༥ བུ

༤༤༩ ལོང་མཚུངས། རྒྱུརྩོད་མེད་པའི་ལེལ ༡༤ འོག ༡༡༡ ༣༡

༤༥༠ ལོང་མཚུངས། རྒྱུརྩོད་མེད་པའི་ལེལ ༤༤ འོག ༡༥༡ བཟ

༤༥༡ ལྷ་དག ༤༤༥ བཀའ། རྒྱུ། ཅ་ རྒྱུརྩོད་མེད་པའི་ལེལ ༤༤ འོག ༡༥༡ བཟ

༤༥༢ ལྷ་དག ༡༡༥༡ བསྟན། རྒྱུ་འགྲེལ། རི་སངས་རྒྱལ་ལེ་ཤེས་དཔལ། རི་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟེན་པ་ལེ་གྲི་ལུང། འོག ༡༢ ༣༧

༤༥༣ ལྷ་དག ༡༡༥༡ བསྟན། རྒྱུ་འགྲེལ། རི་སངས་རྒྱལ་ལེ་ཤེས་དཔལ། རི་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟེན་པ་ལེ་གྲི་ལུང། འོག ༡༢ ༣༡

༤༥༤ ལྷ་དག ༡༡༠༧ བསྟན། ཤེར་བྱིན། བ་རྩི་སོན། ལུས་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ཆེར་འགྲེལ། འོག ༡༤༧ ༣༡

༤༥༥ ལྷ་དག ༡༡༠༧ བསྟན། ཤེར་བྱིན། ར་རྩི་སོན། ལུས་རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ཆེར་འགྲེལ། འོག ༡༥ བཟ

༤༥༦ ལྷ་དག ༤༠༡༥ བསྟན། ལེན་མ་ཙམ། ལི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུ་སྤྲུལ་འཁྲུག་ལེལ། འོག ༡༠༤ བུ

༤༥༧ ལྷ་དག ༤༤༡ བཀའ། རྒྱུ། ཅ་གསང་འདུས་རྒྱུད་བྱིས། འོག ༡༥༧ ༣༡

༤༥༨ ལྷ་དག ༡༡༤༧ བསྟན། རྒྱུ་འགྲེལ། ཐ་སྐྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་རྩི་མེད་འོད། ལེན་མ་གྱི་ལེལ། འོག ༡༡༡ ༣༧

༤༥༩ ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་རྩི་མེད་འོད། ལེན་མ་གྱི་ལེལ། འོག ༡༡༥ བུ

༤༦༠ ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་རྩི་མེད་འོད། ལེན་མ་གྱི་ལེལ། འོག ༡༤༤ བཟ

༤༦༡ ལྷ་དག ༤༠༦༡ བསྟན། ལེན་མ་ཙམ། ཤི་དབྱིག་གཉེན། ལྷ་དབང་རིགས་པ། འོག ༡༡ ༣༤

༤༦༢ ལྷ་དག ༤༡༧ བཀའ། རྒྱུ། ཇ་ཁྱེད་རྩོད་མེད་རྒྱུ། འོག ༡༠ བུ

༤༦༣ ལྷ་དག ༡༧༤༧ བསྟན། ཤེར་བྱིན། ཀ་ཕྱུགས་པ་མགོན་པོ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ། ལྷ་བས། ༡ ལྷོག ༡༤ འོག ༤ ༣༡

༤༦༤ ལྷ་དག ༤ བཀའ། ཤེར་བྱིན། ཆ་ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ལུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱུལ། ལེལ ༡༧ བམ་པོ། ༡༤ འོག ༡༤༥ བཱ

༤༦༥ ལོང་མཚུངས། ཆ་ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ལུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱུལ། ལེལ ༡༧ བམ་པོ། ༡༤ འོག ༡༤༤ ༣༡

༤༦༦ ལོང་མཚུངས། ཇ་ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ལུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱུལ། ལེལ ༡༧ བམ་པོ། ༡ འོག ༡༤ བཟ

༤༦༧ ལོང་མཚུངས། ཉ་ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ལུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱུལ། ལེལ ༡༧ བམ་པོ། ༡༢ འོག ༡༥༥ བཟ

༤༦༨ ལྷ་དག ༤༡༧ བཀའ། རྒྱུ། ཇ་ཁྱེད་རྩོད་མེད་རྒྱུ། ལེལ ༤ འོག ༡༡ ༣༡

༤༦༩ ལྷ་དག ༤༡༧ བཀའ། རྒྱུ། ཇ་ཁྱེད་རྩོད་མེད་རྒྱུ། ལེལ ༤ འོག ༡༡ ༣༧

༤༧༠ ལྷ་དག ༡༡༤༧ བསྟན། རྒྱུ་འགྲེལ། ཐ་བསྐྱབ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་རྩི་མེད་འོད། ལེན་མ་གྱི་ལེལ། འོག ༡༥༡ ༣༡

༤༧༡ ལྷ་དག ༤༡༧ བཀའ། རྒྱུ། ཇ་ཁྱེད་རྩོད་མེད་རྒྱུ། ལེལ ༤ འོག ༡༡ ༣༧

༤༧༢ ལྷ་དག ༡༡༤༧ བསྟན། རྒྱུ་འགྲེལ། ཐ་སྐྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་རྩི་མེད་འོད། ལེན་མ་གྱི་ལེལ། འོག ༡༡༡ བཟ

༤༧༣ ལྷ་དག ༡༦༠ བཀའ། རྒྱུ། ཀ་འཇམ་དབལ་མཚན་བཞོན། འོག ༧ ༣༧

༤༧༤ ལྷ་དག ༡༦༠ བཀའ། རྒྱུ། ཀ་འཇམ་དབལ་མཚན་བཞོན། འོག ༧ ༣༧

༤༧༥ ལྷ་དག ༡༡༤༧ བསྟན། རྒྱུ་འགྲེལ། ཇ་སྐྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་རྩི་མེད་འོད། དབང་གི་ལེལ། འོག ༡༡༡ བུ

༤༧༦ དབལ་འཁོར་ལོ་རྒྱུག་གི་སྟོན་པའི་ལུང་འདི་འགྲེལ་ཚེན་རྩི་མེད་སྤྲུལ། ལྷ་དག ༡༡༤༧ བསྟན། རྒྱུ་འགྲེལ། ཇ་སྐྱོན་རས་གཟིགས་
དབང་ལྷུག་རྩི་མེད་འོད། ལེན་མ་གྱི་ལེལ། འོག ༡༤༧ ༣༡

༤༧༧ ལྷ་དག ༤༡༧ བཀའ། རྒྱུ། ཇ་ཁྱེད་རྩོད་མེད་རྒྱུ། ལེལ ༧ འོག ༤ ༣༡

༤༧༨ ལྷ་དག ༡༡༤༧ བསྟན། རྒྱུ་འགྲེལ། ཇ་སྐྱོན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་རྩི་མེད་འོད། ལྷ་ཐབས་གྱི་ལེལ། འོག ༡༤ ༣༡

- ༤༡༧ ལྷ་དགེ ༤༠༡། བསྟན། ལེ་མཁའ་མཚམས། བི དབྱུང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ ༡ རྟོག ༡༥ འོག ༤༡ ར ༡
- ༤༡༨ ལྷ་དགེ ༡༡༧ བཀའ། རྒྱུད། ག ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་རྒྱུད། ལེལ ༡ འོག ༡༡༥ ར ༡
- ༤༡༩ ལྷ་དགེ ༤༠༡༡ བསྟན། ལེ་མཁའ་མཚམས། བི བྱམས་པ་མགོན་པོ། དབྱུང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ ༡ རྟོག ༡༡ འོག ༤༡ ར ༡
- ༤༢༠ ལྷ་དགེ ༤༠༡༢ བསྟན། ལེ་མཁའ་མཚམས། བི དབྱིག་གཉེན། དབྱུང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། འོག ༥ ར ༡
- ༤༢༡ ལྷ་དགེ ༤༠༡༡ བསྟན། ལེ་མཁའ་མཚམས། བི དབྱུང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ ༡ རྟོག ༡༡ འོག ༤༡ ར ༡
- ༤༢༢ ལྷ་དགེ ༤༠༡༡ བསྟན། ལེ་མཁའ་མཚམས། བི དབྱུང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ ༡ རྟོག ༡༡ འོག ༤༡ ར ༡
- ༤༢༣ ལྷ་དགེ ༤༠༡༢ བསྟན། ལེ་མཁའ་མཚམས། བི དབྱིག་གཉེན། དབྱུང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། འོག ༥ ར ༡
- ༤༢༤ ལྷ་དགེ ༤༠༡༢ བསྟན། ལེ་མཁའ་མཚམས། བི དབྱིག་གཉེན། དབྱུང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། འོག ༥ ར ༡
- ༤༢༥ ལྷ་དགེ ༤༠༡༢ བསྟན། ལེ་མཁའ་མཚམས། བི དབྱིག་གཉེན། དབྱུང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། འོག ༥ ར ༡
- ༤༢༦ ལྷ་དགེ ༡༤༠༢ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ར རྒྱ་ལེན། འབྲམ་རྒྱ་རྒྱུ་འགྲེལ་པ། འོག ༡༢༥ ར ༡
- ༤༢༧ ལྷ་དགེ ༡༤༠ བཀའ། རྒྱུད། ཀ འང་མ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། འོག ༢ བ ༡
- ༤༢༨ ལྷ་དགེ ༤༠༡༡ བསྟན། ལེ་མཁའ་མཚམས། བི རྩོམ་པར་འབྲེལ་པ། དབྱུང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་པ་བཤད། འོག ༡༡༡ ར ༡
- ༤༢༩ ལྷ་དགེ ༡༤༠༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ར རྒྱ་ལེན། ཡུམ་རྒྱལ་འབྲིང་མི་བརྒྱུད་རྣོང་བའི་འགྲེལ་པ། འོག ༡༤༤ ར ༡
- ༤༣༠ ལྷ་དགེ ༡༤༠༡ བསྟན། དབྱུང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ ༡ རྟོག ༡༡ འོག ༤༡ ར ༡
- ༤༣༡ ལྷ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། ལེ་མཁའ་མཚམས། བི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྤྲི་རྒྱུད། ལེལ ༢ རྟོག ༡ འོག ༤ ར ༡
- ༤༣༢ ལྷ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། ལེ་མཁའ་མཚམས། བི དབྱིག་གཉེན། མདོ་སྤྲི་རྒྱུད་ཀྱི་འགྲེལ་པ། འོག ༡༤༤ ར ༡
- ༤༣༣ ལྷ་དགེ ༡༤༠༡ བསྟན། དབྱུང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ ༡ རྟོག ༡༡ འོག ༤༡ ར ༡
- ༤༣༤ ལྷ་དགེ ༤༤༤ བཀའ། རྒྱུད། ཅ རྒྱུད་རྗོ་རྗོ་ལྷེང་བ། ལེལ ༡༡ འོག ༡༡༡ ར ༡ འདི་འི་ཐད་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་ཚོག་ཅི་བཞིན་མ་རྟོགས།
- ༤༣༥ ལྷ་དགེ ༡༡༤༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ རྗོ་རྗོ་ལྷེང་བོ། རྗོ་རྗོ་རྗོ་བསྟུང་བའི་དོན་འགྲེལ། འོག ༢ ར ༡
- ༤༣༦ ལྷ་དགེ ༡༤༠༤ བསྟན། དབྱུང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལེལ ༡ རྟོག ༡༡ འོག ༤༡ ར ༡
- ༤༣༧ རབ་རྒྱ་དང་བཟོན་པོ་བསྟེན་པའི་མདོ་འདི་གཞུང་རྣམ་འཛོམས་མ་གྲུབ།
- ༥༠༠ ལྷ་དགེ ༡༤༡༤ བསྟན། དབྱུང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཅ མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༤ རྟོག ༡༤ འོག ༡༤
- ༥༠༡ ལྷ་དགེ ༤༠༡༢ བསྟན། ལེ་མཁའ་མཚམས། བི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱུང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། འོག ༡༤ ར ༡
- ༥༠༢ ལྷ་དགེ ༡༤ བཀའ། དཀོན་བཟུང་གསལ། ཅ འོད་སྣང་གི་ལེལ། འོག ༡༡༡ ར ༡
- ༥༠༣ ལྷ་དགེ ༡༤ བཀའ། དཀོན་བཟུང་གསལ། ཅ འོད་སྣང་གི་ལེལ། འོག ༡༡༡ ར ༡
- ༥༠༤ ལྷ་དགེ ༡༤༡༤ བསྟན། དབྱུང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཅ མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༤ རྟོག ༡༤ འོག ༡༤
- ༥༠༥ ལྷ་དགེ ༡༤༡༤ བསྟན། དབྱུང་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ཅ མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ། ཅུ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༤ རྟོག ༡༡ འོག ༡༤ ར ༡
- ༥༠༦ རྒྱུད་ལྷུང་འདི་འགྲེལ་ཚེན་ཏུ་དབྱེད། ལྷ་དགེ ༡༤༤༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད རྒྱུན་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱུག རྗོ་རྗོ་ལྷེང་བོ། རྒྱུབ་པའི་ལེལ། འོག ༡༤ ར ༡
- ༥༠༧ ལྷ་དགེ ༡༤༤༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ རྒྱུན་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱུག རྗོ་རྗོ་ལྷེང་བོ། རྒྱུབ་པའི་ལེལ། འོག ༡༡༡ ར ༡
- ༥༠༨ ལྷ་དགེ ༡༤༤༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ རྒྱུན་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱུག རྗོ་རྗོ་ལྷེང་བོ། རྒྱུབ་པའི་ལེལ། འོག ༡༡༡ ར ༡
- ༥༠༩ རྣམ་གཅོད་ཅམ་ཏུ་བསལ་པ་མ་ཡིན་ཀྱི། རིཚ་སངས་མཚན་རྒྱགས་མ།

- ༡༤༡ རྗེ་དགོ ༡༡༩༧ བསྟན། དབུ་མ། ཅ འཕགས་པ་ཀླུ་རྒྱུབ། ག་ལས་འཇིགས་མེད། འོག ༥༧ ཅ ༡
- ༡༤༢ རྗེ་དགོ ༡༡༩༧ བསྟན། དབུ་མ། ཅ འཕགས་པ་ཀླུ་རྒྱུབ། ག་ལས་འཇིགས་མེད། འོག ༥༨ ཅ ༡
- ༡༤༣ རྗེ་དགོ ༡༡༩༧ བསྟན། དབུ་མ། ཅ རྒྱུན་རས་གཟིགས་དབུ་ལ་ཞུགས། ཤེས་རབ་རྒྱུན་མཚུ་ཆེར་འགྲེལ་བ། འོག ༥༩ བ ༥
- ༡༤༤ རྗེ་དགོ ༡༡༩༧ བསྟན། དབུ་མ། ཅ སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད། བུ་རྒྱ་ལེ་ཉ། འོག ༡༡༧ བ ༥
- ༡༤༥ རྗེ་དགོ ༡༡༩༧ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་རྒྱུབ། རིགས་པ་དུག་རྩུབ། རྟོག ༡༥ འོག ༡༡ བ ༥
- ༡༤༦ རྗེ་དགོ ༥༧ བཀའ། དཀོན་བཟེགས། ག བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་རྗེ་རྟོན། འོག ༡༤༧ བ ༡
- ༡༤༧ རྗེ་དགོ ༥༧ བཀའ། དཀོན་བཟེགས། ག བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་རྗེ་རྟོན། འོག ༡༤ ཅ ༥
- ༡༤༨ རྗེ་དགོ ༥༥༥ བཀའ། རྒྱུད། བ གསེར་འོད་དམ་པ། འོག ༡༤༧ བ ༥
- ༡༤༩ རྗེ་དགོ ༥༠ བཀའ། དཀོན་བཟེགས། ར ཡབ་ལྷན་མཇུག་པའི་མདོ། འོག ༥༥ བ ༥
- ༡༥༠ རྗེ་དགོ ༧༢ བཀའ། དཀོན་བཟེགས། ཅ ལྷ་མོ་དཔལ་ལྷེད་སྲིད་གའི་རྒྱ། འོག ༤༤༤ ཅ ༥
- ༡༥༡ རྗེ་དགོ ༡༡༥༠ བསྟན། དབུ་མ། འ རྒྱ་བ་གྲགས་པ། ཚིག་གསལ། འོག ༡༢ ཅ ༥
- ༡༥༢ དཔེར་ན། རྗེ་དགོ ༡༥༠ བཀའ། རྒྱུད། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བཞེད། འོག ༧ ཅ ༥
- ༡༥༣ རྗེ་དགོ ༡༡༡༡ བསྟན། དབུ་མ། ས ཡེ་སེས་སྤྱིད་པོ། བདེན་གཉིས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། འོག ༡ བ ༥
- ༡༥༤ རྗེ་དགོ ༡༡༧ བཀའ། མདོ་སྒྲུབ། ཏ ཉིང་འེ་འཛོམ་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལེལ ༧ འོག ༡༧ ཅ ༡
- ༡༥༥ རྗེ་དགོ ༡༡༡༤ བསྟན། དབུ་མ། ཅ མགོན་པོ་ཀླུ་རྒྱུབ། ལྷ་བ་སེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༥ རྟོག ༡༠ འོག ༧ ཅ ༡
- ༡༥༦ ལོང་མཚུངས། ལྷ་བ་སེས་རབ། རབ་བྱེད། ༥ རྟོག ༤ འོག ༤ ཅ ༥
- ༡༥༧ ལོང་མཚུངས། ལྷ་བ་སེས་རབ། རབ་བྱེད། ༡༡ རྟོག ༡༡ འོག ༡༡ བ ༡
- ༡༥༨ རྗེ་དགོ ༧༡ བཀའ། དཀོན་བཟེགས། ཅ གསུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་མདོ། འོག ༡༡༧ བ ༥
- ༡༥༩ རྗེ་དགོ ༤༡༡༠ བསྟན། ཚད་མ། ཅ ཚོས་གྲགས། ལྷ་མེད་ལེལ། ཚད་གྲུབ་ལེལ། རྟོག ༤ འོག ༡༠༧ བ ༥
- ༡༦༠ རྗེ་དགོ ༡༡༡༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ རྡོ་རྗེ་སྤྱིད་པོ། གྱེད་རྗེ་བསུས་པའི་དོན་འགྲེལ། འོག ༧ ཅ ༥
- ༡༦༡ རྗེ་དགོ ༡༡༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད། དབང་གི་ལེལ། འོག ༡༧༡ ཅ ༡
- ༡༦༢ རྗེ་དགོ ༡༤༠༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བ བྱུག་ན་རྡོ་རྗེ། བདེ་མཚོན་སྤྱོད་འགྲེལ། འོག ༤༤ བ ༡
- ༡༦༣ རྗེ་དགོ ༤༥༡༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲོང་། ལ འཇམ་དཔལ་རང་གི་ལྷ་བའི་འོད་པ་མདོར་བསྟན་པ། འོག ༡༡ ཅ ༥
- ༡༦༤ རྗེ་དགོ ༤༥༡༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲོང་། ལ འཇམ་དཔལ་རང་གི་ལྷ་བའི་འོད་པ་མདོར་བསྟན་པ། འོག ༡༡ ཅ ༥
- ༡༦༥ རྗེ་དགོ ༡༤༡ བཀའ། རྒྱུད། ཀ བསུས་རྒྱུད། ཡེ་སེས་ལེལ། རྟོག ༡༤ འོག ༡༠༤ བ ༥
- ༡༦༦ རྗེ་དགོ ༡༡༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ རྒྱུན་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱུག དྲི་མེད་འོད། ཡེ་སེས་ལེལ། འོག ༡༡༧ ཅ ༡
- ༡༦༧ རྗེ་དགོ ༤༠༡༤ སེམས་ཅམ། རི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྐྱེ་བ། ལྷ་བས། ༡ རྟོག ༥༠ འོག ༥༧ ཅ ༡
- ༡༦༨ རྗེ་དགོ ༤༡༧ བཀའ། རྒྱུད། ར གྱེད་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད། ལེལ ༡༠ འོག ༡༡ ཅ ༡
- ༡༦༩ རྗེ་དགོ ༤༡༧ བཀའ། རྒྱུད། ར གྱེད་རྡོ་རྗེའི་རྒྱུད། ལེལ ༧ འོག ༡༠ བ ༥
- ༡༧༠ རྗེ་དགོ ༡༡༡༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ག རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གི་སྤྱིད་པོ་བསུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ། འོག ༡༠༥ བ ༡
- ༡༧༡ རྗེ་དགོ ༡༡ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བརྒྱན་སྤྱོད་པ། ལེལ ༡༥ བམ་པོ། ༡༥ འོག ༡༧༠ བ ༥
- ༡༧༢ རྗེ་དགོ ༡༡༡༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ག ལྷ་རོ་པ། རྡོ་རྗེའི་ཚིག་གི་སྤྱིད་པོ་བསུས་པའི་དཀའ་འགྲེལ། འོག ༡༠༥ བ ༥
- ༡༧༣ རྗེ་དགོ ༡༡༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཏ རྒྱུན་རས་གཟིགས་དབང་རྒྱུག དྲི་མེད་འོད། ཡེ་སེས་ལེལ། འོག ༡༤༤ ཅ ༡

- མཚལ ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ལྷུབ་ཐབས་ལེལ། འོག ༤༠ བཟ
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༧ བརྒྱད་སྟོང་པ། ལེལ ༤ བཟའོ། ༧ འོག ༡༠༧ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༢༡༧ བཀའ། ལྷུང། ༨ མཁའ་འགོ་མ་དོ་རྗེ་གྲུར། འོག ༤༤ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤༤མ བཀའ། ལྷུང། ༩ དཔལ་མཚོག་དང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་རྟོག་པའི་རྒྱལ་པོ། འོག ༡༧༡ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤༡མ བཀའ། ལྷུང། ༨ གྱེའི་དོ་རྗེ་རྒྱུད། ལེལ ༧ འོག ༡༡ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤༤༠ བཀའ། ལྷུང། ༧ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། འོག ༩ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤༤༠ བཀའ། ལྷུང། ༧ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། འོག ༘ བཟ
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤༤༠ བཀའ། ལྷུང། ༧ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། འོག ༥ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༡༩༠ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཐ ལྷའི་རྒྱ་བས་བསྐྱར་བའི་མུང་འདས། བཟའོ། ༧ འོག ༡༠༥ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༩ ཤེས་རབ་གྱེ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ། ལེལ ༩མ བཟའོ། ༡༠ འོག ༡༩༧ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༩ ཤེས་རབ་གྱེ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ། ལེལ ༩མ བཟའོ། ༡༠ འོག ༡༩༥ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤མཚལ བལྟན། ཤེར་ཕྱིན། ༧ ལྷི་ཏི་རྣམ་ཀའི། ལུ་མ་རྒྱལ་འཕྲིང་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ། འོག ༤༠ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤༤༠༤ བལྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཐ དེ་ལྟ་ལེན། ལུ་མ་རྒྱལ་འཕྲིང་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ། འོག ༡༧༧ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤༤༠༤ བལྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཐ དེ་ལྟ་ལེན། ལུ་མ་རྒྱལ་འཕྲིང་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ། འོག ༡༧༧ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤༤༠༤ བལྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཐ དེ་ལྟ་ལེན། ལུ་མ་རྒྱལ་འཕྲིང་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ། འོག ༡༤མ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༧ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༧ ཉེ་ཁྱི། ལེལ ༩༤ འོག ༡༥༩ བཟ
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༩ ཤེས་རབ་གྱེ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ། ལེལ ༩མ བཟའོ། ༡༤ འོག ༡༤༤ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤མཚལ བལྟན། ཤེར་ཕྱིན། ༧ བརྒྱལ་བམ་ཤོན་པོ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུན། ལྷུབ་སྐྱེ། ༩༩ འོག ༥ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤༤༩ བཀའ། ལྷུང། ༧ བརྒྱལ་རྒྱུད། ལྷུབ་ཐབས་ལེལ། ལྷོ་ཀ ༩༠༠ འོག ༧༤ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤༤༩ བཀའ། ལྷུང། ༧ བརྒྱལ་རྒྱུད། ལེ་ཤེས་གྱེ་ལེལ། ལྷོ་ཀ ༘༠ འོག ༡༠༤ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤༤༩༠ བལྟན། ལྷུང་ལ་སྟོང། ལུ འཇམ་དཔལ་རང་གི་ལྷ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ། འོག ༩༩ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༨ ཤེས་རབ་གྱེ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ། ལེལ ༡༩ བཟའོ། ༩ འོག ༥༤ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༨ ཤེས་རབ་གྱེ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ། ལེལ ༡༩ བཟའོ། ༡༩ འོག ༩༠མ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༨ ཤེས་རབ་གྱེ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ། བཟའོ། ༥ འོག ༘༧ བ།
- མཚལ ལྗེ་དགེ ༡༠༥ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ དཤོངས་པ་ཤེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ། ལེལ ༘ འོག ༩༤ བཟ
- ༤༠༠ ལྗེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༨ ཤེས་རབ་གྱེ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ། ལེལ ༡༩ བཟའོ། ༡ འོག ༡༧ བ།
- ༤༠༡ ལོང་མཚུངས། ཤེས་རབ་གྱེ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ། ལེལ ༡༩ བཟའོ། ༡ འོག
- ༤༠༩ ལོང་མཚུངས། ཤེས་རབ་གྱེ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ། ལེལ ༤༤ བཟའོ། ༡༤ འོག ༩༩༤ བ།
- ༤༠༩ ལྗེ་དགེ ༥༤ བཀའ། དཤོན་བཤེགས། ༧ བྱང་རྒྱལ་ལེམ་ས་དཔའི་སྡེ་སྟོང། བཟའོ། ༩ འོག ༩༘མ བཟ
- ༤༠༤ ལྗེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༧ ཤེས་རབ་གྱེ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ། བཟའོ། ༡༡ ལེལ ༘ འོག ༡༤༤ བ།
- ༤༠༥ ལྗེ་དགེ ༤༤༠མ བལྟན། ཤེར་ཕྱིན། ༧ དེ་ལྟ་ལེན། འཇམ་པ་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་པ། འོག ༡མཚལ བ།
- ༤༠༥ ལྗེ་དགེ ༤ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ༨ ཤེས་རབ་གྱེ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ། ལེལ ༡༩ འོག ༡༧ བ།
- ༤༠མ ལོང་མཚུངས། ཤེས་རབ་གྱེ་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱལ། ལེལ ༡༩ འོག ༡༧ བ།

- 101 ལོང་མཚུངས། ཤེས་པ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ། ལེལ་ 12 བོག་ 12 37
- 102 ལོང་མཚུངས། ཤེས་པ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ། ལེལ་ 12 བམ་པོ། 4 བོག་ 10 38
- 103 ལོང་མཚུངས། ཤེས་པ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ། ལེལ་ 12 བམ་པོ། 1 བོག་ 14 39
- 104 ལོང་མཚུངས། ཤེས་པ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ། ལེལ་ 12 བམ་པོ། 1 བོག་ 14 39
- 105 ལོང་མཚུངས། ཤེས་པ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ། ལེལ་ 12 བམ་པོ། 3 བོག་ 14 39
- 106 ལྷེད་གོ 142 བཀའ། མདོ་སྒྲུ། 5 ར་པོ་ཚེ་འཕྲོ་ བོག་ 102 40
- 107 ལྷེད་གོ 1 བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། 7 ཤེས་པ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ། ལེལ་ 1 བམ་པོ། 4 བོག་ 12 41
- 108 ལྷེད་གོ 10 བཀའ། དཀོན་བཟེགས། 2 ཡབ་སྒྲུས་མཇུག་པའི་མདོ། བོག་ 106 37
- 109 ལྷེད་གོ 1 བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། 2 ཤེས་པ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ། ལེལ་ 12 བམ་པོ། 4 བོག་ 13 42
- 110 ལྷེད་གོ 1 བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། 3 ཤེས་པ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ། ལེལ་ 27 བམ་པོ། 12 བོག་ 162 43
- 111 ལྷེད་གོ 1242 བརྟན། ལྗོང་འགྲེལ། 5 རྒྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ དྲི་མེད་འོད། ཡེ་སེས་ལེལ་ བོག་ 142 39
- 112 ལྷེད་གོ 1012 བརྟན། ལེམས་ཅཱམ། ཇི་ དུམས་པ་མགོན་པོ། ལྗོང་ལྗེམ། ལྟམས། 3 ལྷོག་ 3 བོག་ 14 44
- 113 ལྷེད་གོ 1012 བརྟན། ལེམས་ཅཱམ། ཇི་ དུམས་པ་མགོན་པོ། ལྗོང་ལྗེམ། ལྟམས། 3 ལྷོག་ 4 བོག་ 12 44
- 114 ལྷེད་གོ 1012 བརྟན། ལེམས་ཅཱམ། ཇི་ དུམས་པ་མགོན་པོ། ལྗོང་ལྗེམ། ལྟམས། 1 ལྷོག་ 141 བོག་ 17 45
- 115 ལྷེད་གོ 1014 བརྟན། ལེམས་ཅཱམ། ཇི་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ལྗོང་ལྗེམ་འགྲེལ་པ། བོག་ 112 39
- 116 ལྷེད་གོ 1012 བརྟན། ལེམས་ཅཱམ། ཇི་ དུམས་པ་མགོན་པོ། ལྗོང་ལྗེམ། ལྟམས། 1 ལྷོག་ 14 བོག་ 14 39
- 117 ལྷེད་གོ 1 བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། 7 ཤེས་པ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ། ལེལ་ 1 བམ་པོ། 4 བོག་ 12 39
- 118 ལྷེད་གོ 1 བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། 7 ཤེས་པ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ། ལེལ་ 1 བམ་པོ། 4 བོག་
- 119 ལྷེད་གོ 21 བཀའ། དཀོན་བཟེགས། 3 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ། བོག་ 161 43
- 120 ལྷེད་གོ 112 བཀའ། མདོ་སྒྲུ། 5 རྒྱལ་མཚུས་བརྒྱར་པའི་ལྗོང་འདས། བམ་པོ། 19 ལེལ་ 12 བོག་ 122 43
- 121 ལྷེད་གོ 1242 བརྟན། ལྗོང་འགྲེལ། 6 རྒྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག་ དྲི་མེད་འོད། ལམས་ལྱི་ལེལ་ བོག་ 124 45
- 122 ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ལམས་ལྱི་ལེལ་ བོག་ 140 39
- 123 ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ལམས་ལྱི་ལེལ་ བོག་ 141 39
- 124 ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཡེ་སེས་ལེལ་ བོག་ 141 43
- 125 ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཡེ་སེས་ལེལ་ བོག་ 144 44
- 126 ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཡེ་སེས་ལེལ་ བོག་ 146 39
- 127 ཅུ་རྒྱུད་འབུམ་ཕྱག་ལ་པའི་ལྗོང་འདོད་ཚེ་རྗེ་དེ་ལྷེད་འགྲེལ་ལྷུང་ས། ལྷེད་གོ 1140 བརྟན། ལྗོང་འགྲེལ། 7 རྗེ་རྗེ་སྒྲིང་པོ། ལྷེད་རྗེ་རྗེའི་ ལྷུ་ཚེར་འགྲེལ་པ། བོག་ 17 39
- 128 ལྷེད་གོ 124 བཀའ། མདོ་སྒྲུ། 5 ལྷོ་གོས་མི་ཟེད་པའི་བརྟན་པའི་མདོ། བམ་པོ། 1 བོག་ 141 37
- 129 ལྷེད་གོ 172 བཀའ། ལྗོང། 2 རྟོག་པ་མེད་པའི་རྒྱུ། བོག་ 160 39
- 130 ལྷེད་གོ 161 བཀའ། ལྗོང། བརྟན་རྒྱུ། ཡེ་སེས་ལེལ་ ལྷོག་ 10 38 17 བོག་ 110 42
- 131 ལྷེད་གོ 1242 བརྟན། ལྗོང་འགྲེལ། 5 བུ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཡེ་སེས་ལེལ་ བོག་ 113 39

- 140 ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ལྷུབ་ཐབས་གྱི་ལེལ། འོག་ 44 བཟ
- 141 ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ལྷུབ་པའི་ལེལ། འོག་ 60 བཟ
- 142 ལྗེ་དགེ་ 1120 བསྟན། ལྷུང་འགྲེལ། 7 རྩོད་རྩིང་པོ། གྱེའི་རྩོད་རྩིང་བསྟུས་པའི་དོན་འགྲེལ། འོག་ 10 བཟ
- 143 ལྗེ་དགེ་ 1126 བསྟན། ལྷུང་འགྲེལ། 8 ལྷན་གྲགས་བཟང་པོ། རྩོད་རྩིང་ཚོགས་གི་རྩིང་བསྟུས་དཀའ་འགྲེལ། འོག་ 20 བཟ
- 144 ལྗེ་དགེ་ 1127 བསྟན། ལྷུང་འགྲེལ། 8 བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། བར་ལེལ། འོག་ 244 བཟ
- 145 ལྗེ་དགེ་ 242 བཀའ། ལྷུང། 7 བསྟུས་ལྷུང། བར་ལེལ། ལྷོ་7 22 འོག་ 22 བཟ
- 146 ལྗེ་དགེ་ 1128 བསྟན། ལྷུང་འགྲེལ། 8 བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ལམས་ལེལ། འོག་ 128 བཟ
- 147 ལྗེ་དགེ་ 243 བཀའ། ལྷུང་ 3 དགོངས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་ལྷུང། འོག་ 142 བཟ
- 148 ལྗེ་དགེ་ 244 བཀའ། ལྷུང་ 3 གསང་འདུས་ལྷུང་ཚྭ་ལྷུང། ལེལ། 12 འོག་ 122 བཟ
- 149 ལྗེ་དགེ་ 245 བཀའ། ལྷུང་ 3 གསང་འདུས་ལྷུང་ཚྭ་ལྷུང། ལེལ། 12 འོག་ 122 བཟ
- 150 ལྷུང་ལུང་འདི་རྩོད་རྩིང་འགྲེལ་ཏུ་དངས། ལྗེ་དགེ་ 1120 བསྟན། ལྷུང་འགྲེལ། 7 རྩོད་རྩིང་པོ། གྱེའི་རྩོད་རྩིང་ཚུ་ཚེར་འགྲེལ་པ། འོག་ 100 བཟ
- 151 ལྗེ་དགེ་ 246 བསྟན། དབུ་མ། 8 ལེ་ཤེས་རྩིང་པོ། བདེན་གཉིས་རྩམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚོགས་ལེའུར་བུས་པ། འོག་ 1 བཟ
- 152 ལྗེ་དགེ་ 42 བཀའ། དགོན་བརྟེན་ལ། 10 ཚོས་དབྱེད་སྤྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པ་བསྟན་པ། འོག་ 127 བཟ
- 153 ལྗེ་དགེ་ 124 བཀའ། མདོ་སྡེ། 8 ལྷོ་གྲོས་མི་ཟངས་པའི་མདོ། འོག་ 160 བཟ
- 154 ལྗེ་དགེ་ 60 བཀའ། དགོན་བརྟེན་ལ། 5 ཡབ་སྐུ་མཚའ་པའི་མདོ། ལེལ། 12 འོག་ 62 བཟ
- 155 ལྗེ་དགེ་ 124 བཀའ། མདོ་སྡེ། 8 ལྷན་རྒྱུ་བདད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པའི་མདོ། འོག་ 242 བཟ
- 156 ལྗེ་དགེ་ 125 བཀའ། མདོ་སྡེ། 8 འདད་ཀ་ལེ་ཤེས་ལེས་བུ་པའི་མདོ། འོག་ 142 བཟ
- 157 ལྗེ་དགེ་ 1203 བསྟན། ལྷུང། 2 འཕགས་པ་ལྷ། ལྷུང་བསྟུས་ལྷུང་མ། ལེལ། 4 འོག་ 22 བཟ
- 158 ལྗེ་དགེ་ 272 བཀའ། ལྷུང། 2 གྱེའི་རྩོད་རྩིང་ལེས་བུ་པའི་ལྷུང། ལེལ། 1 འོག་ 2 བཟ
- 159 ལྗེ་དགེ་ 102 བཀའ། མདོ་སྡེ། 3 ཡང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། བམ་པོ། 2 འོག་ 22 བཟ
- 160 ལྗེ་དགེ་ 273 བཀའ། མདོ་སྡེ། 3 མོར་བྱེད་མདོ། བམ་པོ། 2 འོག་ 22 བཟ
- 161 བསྟུས་འཛོམས་གྱི་མདོ་འདི་གཞུང་དོས་འཛིན་མ་ལུང།
- 162 ལྗེ་དགེ་ 247 བསྟན། དབུ་མ། 8 འཕགས་པ་ལྷ། བཞི་བརྒྱུ་པ། རབ་བྱེད། 2 ལྷོ་7 4 འོག་ 22 བཟ
- 163 ལྗེ་དགེ་ 1129 བཀའ། མདོ་སྡེ། 9 ལྷ་ལྷིག་ནས་བསྐྱར་བའི་བྱེད་འདས། བམ་པོ། 2 འོག་ 27 བཟ
- 164 ལྗེ་དགེ་ 2 བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། 9 ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤོང་ཕྱག་བརྒྱུ་པ། ལེལ། 22 བམ་པོ། 2 འོག་ 120 བཟ
- 165 ལྗེ་དགེ་ 2 བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། 9 ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤོང་ཕྱག་བརྒྱུ་པ། ལེལ། 22 བམ་པོ། 2 འོག་ 120 བཟ
- 166 ལྗེ་དགེ་ 2292 བསྟན། དབུ་མ། 3 མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། ལྷ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། 22 ལྷོ་7 12 འོག་ 14 བཟ
- 167 ལྗེ་དགེ་ 2 བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། 9 ཤེས་རབ་གྱི་ལ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྤོང་ཕྱག་བརྒྱུ་པ། ལེལ། 62 བམ་པོ། 6 འོག་ 24 བཟ
- 168 ལྗེ་དགེ་ 106 བཀའ། མདོ་སྡེ། 3 དགོངས་པ་དེས་པར་འགྲེལ་པའི་མདོ། ལེལ། 2 འོག་ 11 བཟ
- 169 ལྗེ་དགེ་ 22 བཀའ། དགོན་བརྟེན་ལ། 8 དཔལ་ལྷེད་སྲིད་གཉིས་སྐྱ། བམ་པོ། 2 འོག་ 222 བཟ
- 170 ལྗེ་དགེ་ 2292 བསྟན། དབུ་མ། 3 མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ། ལྷ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། 12 ལྷོ་7 1 འོག་ 2 བཟ
- 171 ལྗེ་དགེ་ 2292 བསྟན། དབུ་མ། 3 མངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལྷུང་ལྷུང་ལྷུང། འོག་ 272 བཟ

- 104 འོག་མིན་གྱི་ལོ་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་སེམས་ཀྱི་མདོ། ཞེས་པ་འདི་གཞུང་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ།
- 105 ལྗེ་དགེ 174 བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ་ མངོན་རྟོགས་རྒྱན། ལྷབས། 1 རྟོག 17 འོག 1 བཟ
- 106 ལྗེ་དགེ 160 བཀའ། རྒྱུ། ཀ་ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། འོག 6 བཟ
- 107 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 141 བཟ
- 108 ལྗེ་དགེ 117 བཀའ། རྒྱུ། ང གྱེད་རྗོད་ཞེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུ། ལེལ 1 འོག 16 བཟ
- 109 ལྗེ་དགེ་ཁ་བསྐྱོང། ལྗེ་དགེ 1490 བསྟན། རྒྱུད་ལསྐྱོང། ལ རང་གི་ལྟ་བུ་མདོར་བསྟན་ལ། འོག 11 བཟ
- 110 ལྗེ་དགེ 162 བཀའ། རྒྱུ། ཀ་ བསྟན་རྒྱུ། ལེ་ཤེས་ལེལ། རྟོག 17 འོག 110 བཟ
- 111 ལྗེ་དགེ་ལོང་མཚུངས། བསྟན་རྒྱུ། ལེ་ཤེས་ལེལ། རྟོག 11 འོག 111 བཟ
- 112 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། 5 བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། རྒྱབ་ཐབས་ལེལ། འོག 11 39
- 113 ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ལེ་ཤེས་ལེལ། འོག 113 བཟ
- 114 ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ལེ་ཤེས་ལེལ། འོག 113 བཟ
- 115 ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ལེལ། འོག 107 བཟ
- 116 ལྗེ་དགེ 1090 བསྟན། སེམས་ཅམ། མི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་ལྗེ་རྒྱན། ལེལ 10 རྟོག 11 འོག 11 བཟ
- 117 ལྗེ་དགེ 114 བཀའ། མདོ་ལྗེ 5 རབ་ཏུ་ཞི་བརྒྱུ་པར་ངེས་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མདོ། བཟ་པོ། 1 འོག 117 བཟ
- 118 ལྗེ་དགེ 1091 བསྟན། སེམས་ཅམ། མི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་བྲམ། ལྷབས། 1 རྟོག 11 འོག 11 བཟ
- 119 ལྗེ་དགེ 162 བཀའ། རྒྱུ། ཀ་ བསྟན་རྒྱུ། ཁམས་ལེལ། རྟོག 1 འོག 11 39
- 120 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 107 བཟ
- 121 ལོང་མཚུངས། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 107 བཟ
- 122 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 107 བཟ
- 123 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 101 39
- 124 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 101 39
- 125 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 101 39
- 126 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 101 39
- 127 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 101 39
- 128 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 101 39
- 129 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 101 39
- 130 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 101 39
- 131 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 101 39
- 132 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 101 39
- 133 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 101 39
- 134 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 101 39
- 135 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 101 39
- 136 ལྗེ་དགེ 137 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཐ བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ཁམས་ཀྱི་ལེལ། འོག 101 39

- 1002 རྗེ་དགོ 2196 བསྟན། དལ་མ། ཙ མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ། ལུ་བ་ཤེས་རབ། རབ་བྱེད། 24 རྗེ་ག 12 འོག 12 39 དང།
- རྗེ་དགོ 2197 བསྟན། དལ་མ། ཙ མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ། ལ་ལས་འཛིགས་མེད། དམ་པོ། 2 འོག 12 39
- 1003 རྗེ་དགོ 1262 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། 5 བསྟོད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ལེལ། འོག 62 བཟ
- 1004 རྗེ་དགོ 1202 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བ རྟལ་ན་དོ་རྗེ། བདེ་མཚོག་སྟོད་འགྲེལ། འོག 120 བཟ
- 1005 རྗེ་དགོ 260 བཀའ། རྒྱུད། 7 འཇམ་དབལ་མཚན་བརྗོད། འོག 6 36
- 1006 རྗེ་དགོ 260 བཀའ། རྒྱུད། 7 འཇམ་དབལ་མཚན་བརྗོད། འོག 4 34
- 1007 རྗེ་དགོ 1242 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དེ་ མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ། ལས་འདུས་དཀྱིལ་འཕོར་གྱི་ཚོག་ འོག 22 36
- 1008 རྗེ་དགོ 1192 བཀའ། མདོ་སྡེ། 9 རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་འདས། དམ་པོ། 6 ལེལ 2 འོག 42 39
- 1009 ལོང་མཚུངས། རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་འདས། དམ་པོ། 6 ལེལ 2 འོག 42 36
- 1010 ལོང་མཚུངས། རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་འདས། དམ་པོ། 6 ལེལ 2 འོག 42 34
- 1011 ལོང་མཚུངས། རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་འདས། དམ་པོ། 6 ལེལ 2 འོག 42 36
- 1012 ལོང་མཚུངས། རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་འདས། དམ་པོ། 6 ལེལ 2 འོག 42 37
- 1013 ལོང་མཚུངས། རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་འདས། དམ་པོ། 6 ལེལ 2 འོག 42 39
- 1014 ལོང་མཚུངས། རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་འདས། དམ་པོ། 6 ལེལ 2 འོག 42 34
- 1015 ལོང་མཚུངས། རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་འདས། དམ་པོ། 6 ལེལ 2 འོག 42 34
- 1016 ལོང་མཚུངས། རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་འདས། དམ་པོ། 6 ལེལ 2 འོག 42 36
- 1017 ལོང་མཚུངས། རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷུང་འདས། དམ་པོ། 6 ལེལ 2 འོག 42 39
- 1018 རྗེ་དགོ 222 བཀའ། མདོ་སྡེ། 8 རྗེ་ཚེན་པོ། དམ་པོ། 4 ལེལ 6 འོག 142 བཟ
- 1019 རྗེ་དགོ 2020 བསྟན། ལེམས་ཙམ། སེ རྩམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ 10 རྗེ་ག 22 འོག 12 39
- 1020 རྗེ་དགོ 2020 བསྟན། ལེམས་ཙམ། སེ རྩམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ 21 རྗེ་ག 1 འོག 26 36
- 1021 རྗེ་དགོ 446 བཀའ། རྒྱུད། བ ལེམས་འོད་དམ་པའི་མདོ། དམ་པོ། 2 ལེལ 2 འོག 166 བཟ
- 1022 ལོང་མཚུངས། ལེམས་འོད་དམ་པའི་མདོ། དམ་པོ། 2 ལེལ 2 འོག 166 བཟ
- 1023 ལོང་མཚུངས། ལེམས་འོད་དམ་པའི་མདོ། དམ་པོ། 2 ལེལ 2 འོག 166 39
- 1024 ལོང་མཚུངས། ལེམས་འོད་དམ་པའི་མདོ། དམ་པོ། 2 ལེལ 2 འོག 166 བཟ
- 1025 ལོང་མཚུངས། ལེམས་འོད་དམ་པའི་མདོ། དམ་པོ། 1 ལེལ 2 འོག 166 བཟ
- 1026 རྗེ་དགོ 2022 བསྟན། ལེམས་ཙམ། སེ རྩམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྒྲུལ། ལྟུང་བལ། 1 རྗེ་ག 122 འོག 61 34
- 1027 རྗེ་དགོ 2022 བསྟན། ལེམས་ཙམ། སེ རྩམས་པའི་དབུགས། རྩམ་སྐབས་དཔེ་ས། འོག 42 36
- 1028 རྗེ་དགོ 2020 བསྟན། ལེམས་ཙམ། སེ མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ 10 རྗེ་ག 22 34 42 འོག 10 34
- 1029 རྗེ་དགོ 2164 བསྟན། དལ་མ། 2 ལྷ་བ་གསལ་པ། དལ་མ་འཇུག་པ། འབྲས་ལུའི་ས། རྗེ་ག 12 འོག 216 བཟ
- 1030 ལོང་མཚུངས། དལ་མ་འཇུག་པ། འབྲས་ལུའི་ས། རྗེ་ག 20 འོག 216 བཟ
- 1031 ལོང་མཚུངས། དལ་མ་འཇུག་པ། འབྲས་ལུའི་ས། རྗེ་ག 21 འོག 216 བཟ
- 1032 ལོང་མཚུངས། དལ་མ་འཇུག་པ། འབྲས་ལུའི་ས། རྗེ་ག 22 འོག 216 བཟ
- 1033 ལོང་མཚུངས། དལ་མ་འཇུག་པ། འབྲས་ལུའི་ས། རྗེ་ག 22 འོག 216 བཟ

- 1036 ཁོང་མཚུངས། དལ་མ་འཇུག་པ། འབྲས་བུའི་ས། སྟོག་ 14 འོག་ 17མ་ 31
- 1037 ཁོང་མཚུངས། དལ་མ་འཇུག་པ། འབྲས་བུའི་ས། སྟོག་ 14 འོག་ 17མ་ 32
- 1038 ཁོང་མཚུངས། དལ་མ་འཇུག་པ། འབྲས་བུའི་ས། སྟོག་ 12 འོག་ 17མ་ 33
- 1039 རྗེ་དགེ་ 107 བཀའ། མདོ་སྡེ། ཚ་དང་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་བརྒྱའི་མདོ། བམ་པོ། 4 འོག་ 47 48
- 1040 རྗེ་དགེ་ 109 བརྟན། སེམས་ཅམ། སི་བུམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སློམ་སྐབས། 1 སྟོག་ 7 འོག་ 6མ་ 36
- 1041 ཁོང་མཚུངས། རྒྱུད་སློམ་སྐབས། 1 སྟོག་ 12 འོག་ 6མ་ 37
- 1042 རྗེ་དགེ་ 111 བརྟན། ཤེར་ཕྱིན། 7 བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་རྩོགས་རྒྱན། སྐབས། 1 སྟོག་ 26 འོག་ 12 བམ་
- 1043 ཁོང་མཚུངས། མདོ་རྩོགས་རྒྱན། སྐབས། 1 སྟོག་ 10 འོག་ 12 33
- 1044 རྗེ་དགེ་ 114 བཀའ། རྒྱུད། བ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། བམ་པོ། 7 ལེལ། 3 འོག་ 76མ་ 34
- 1045 རྗེ་དགེ་ 109 བརྟན། སེམས་ཅམ། སི་བུམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེལ། 10 སྟོག་ 14 འོག་ 12 35
- 1046 ཁོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེལ། 10 སྟོག་ 14 36
- 1047 ཁོང་མཚུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན། ལེལ། 10 སྟོག་ 12 འོག་ 12 37
- 1048 རྗེ་དགེ་ 117 བཀའ། རྒྱུད། 7 བརྟན་རྒྱུད། ལེལ་སེམས་ལེལ། སྟོག་ 16 འོག་ 12 38
- 1049 ཁོང་མཚུངས། བརྟན་རྒྱུད། ལེལ་སེམས་ལེལ། སྟོག་ 10 འོག་ 16 39
- 1050 ཁོང་མཚུངས། བརྟན་རྒྱུད། ལེལ་སེམས་ལེལ། སྟོག་ 12 འོག་ 16 40
- 1051 རྗེ་དགེ་ 119 བཀའ། རྒྱུད། 5 བསྐྱེད་ཀར་པོ། འགྲེལ་ཆེན་དེ་མེད་འོད། ལེལ་སེམས་ལེལ། 4 འོག་ 16 41
- 1052 རྗེ་དགེ་ 109 བརྟན། སེམས་ཅམ། སི་བུམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སློམ་སྐབས། 1 སྟོག་ 7 42
- 1053 ཁོང་མཚུངས། རྒྱུད་སློམ་སྐབས། 1 སྟོག་ 16 འོག་ 16 43
- 1054 ཁོང་མཚུངས། རྒྱུད་སློམ་སྐབས། 1 སྟོག་ 12 འོག་ 16 44
- 1055 ཁོང་མཚུངས། རྒྱུད་སློམ་སྐབས། 1 སྟོག་ 14 འོག་ 16 45
- 1056 རྗེ་དགེ་ 121 བརྟན། དལ་མ་ལ་ཞིབ་ལྟ། རྒྱུད་འཇུག་ལེལ། 1 སྟོག་ 26 འོག་ 21 32
- 1057 རྗེ་དགེ་ 109 བརྟན། སེམས་ཅམ། སི་བུམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སློམ་སྐབས། 1 སྟོག་ 10 འོག་ 62 33
- 1058 རྗེ་དགེ་ 109 བརྟན། སེམས་ཅམ། སི་བུམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སློམ་སྐབས། 1 སྟོག་ 12 འོག་ 63 34
- 1059 རྗེ་དགེ་ 114 བརྟན། རྒྱུད་ལོག་གི་རིན་ཆེན་ཕྱིར་བ། ལེལ། 3 སྟོག་ 12 35
- 1060 རྗེ་དགེ་ 121 བརྟན། དལ་མ་ལ་ཚ་མགོན་པོ་སྐྱེ་སྐྱབ། རིགས་པ་དུག་ཅུབ། སྟོག་ 67 འོག་ 22 36
- 1061 རྗེ་དགེ་ 114 བཀའ། རྒྱུད། བ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། ལེལ། 3 འོག་ 76 37
- 1062 རྗེ་དགེ་ 114 བཀའ། རྒྱུད། བ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ། ལེལ། 3 འོག་ 76 38
- 1063 རྗེ་དགེ་ 117 བཀའ། རྒྱུད། 7 བརྟན་རྒྱུད། ལེལ་སེམས་ལེལ། སྟོག་ 16 འོག་ 17 39
- 1064 རྗེ་དགེ་ 117 བཀའ། རྒྱུད། 3 རྒྱུད་རྩོ་རྩེ་ཕྱིར་བ། ལེལ། 12 འོག་ 12 40
- 1065 རྗེ་དགེ་ 117 བཀའ། རྒྱུད། 3 རྒྱུད་རྩོ་རྩེ་ཕྱིར་བ། ལེལ། 12 འོག་ 12 41
- 1066 རྗེ་དགེ་ 117 བཀའ། རྒྱུད། 3 རྒྱུད་རྩོ་རྩེ་ཕྱིར་བ། ལེལ། 12 འོག་ 12 42
- 1067 རྗེ་དགེ་ 121 བརྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། སི་ས་ར་ཏ། རོ་ཏ་མཚོན་གྱི་སྐྱེ། འོག་ 26 43

- 1062 ལྷེ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཅཱ་མ། སི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ ༡༠ རྫོག ༥༥ འོག ༡༤ བཟ
- 1063 ལྷེ་དགེ ༤༠༡༥ བསྟན། སེམས་ཅཱ་མ། སི དབྱིག་གཉེན། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་བཤད་པ། འོག ༡༤༤ བཟ
- 1064 ལྷེ་དགེ ༤༠༡༩ བསྟན། སེམས་ཅཱ་མ། སི བྱམས་པ་མགོན་པོ། ཚེས་དང་ཚེས་ཉིད་རྩམ་འབྲེད། འོག ༥1 བཟ
- 1070 ལྷེ་དགེ ༤༠༡9 བསྟན། སེམས་ཅཱ་མ། སི དབྱམས་མཐའ་རྩམ་འབྲེད། ལེལ 1 རྫོག 17 འོག ༤9 བཟ
- 1071 ལྷེ་དགེ ༤༠༡7 བསྟན། སེམས་ཅཱ་མ། སི དབྱིག་གཉེན། དབྱམས་མཐའ་རྩམ་འབྲེད་འགྲེལ་པ། ལེལ 1 འོག ༤ བཟ
- 1072 ལྷེ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཅཱ་མ། སི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ 12 རྫོག 12 འོག 12 བཟ
- 1073 ལྷེ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཅཱ་མ། སི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེ་རྒྱུན། ལེལ 1༤ རྫོག 14 འོག 12 བཟ
- 1074 ལྷེ་དགེ ༤༠༡༥ བསྟན། སེམས་ཅཱ་མ། སི མདོ་སྡེ་རྒྱུན་གྱི་བཤད་པ། དབྱིག་གཉེན། འོག 121 བཟ
- 1075 ལྷེ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། སེམས་ཅཱ་མ། སི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྐྱམ་སྐབས། 2 རྫོག 4 འོག 47 བཟ
- 1076 ལྷེ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། སེམས་ཅཱ་མ། སི བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སྐྱམ་སྐབས། 1 རྫོག 42 འོག 47 བཟ
- 1077 ལྷེ་དགེ 1114 བཀའ། མདོ་སྡེ། 5 རྒྱུ་ལྷིག་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷ་འདུལ་འདུལ། བམ་པོ། 42 འོག 270 བཟ
- 1078 ལོང་མཚུངས། རྒྱུ་ལྷིག་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷ་འདུལ་འདུལ། བམ་པོ། 6 ལེལ ༤ འོག 62 བཟ
- 1079 ལོང་མཚུངས། རྒྱུ་ལྷིག་ནས་བསྐྱར་བའི་ལྷ་འདུལ་འདུལ། བམ་པོ། 6 ལེལ ༤ འོག 66 བཟ
- 1080 ལྷེ་དགེ 120 བཀའ། མདོ་སྡེ། ཐ ལྷེ་རྒྱུ་བས་བསྐྱར་བའི་ལྷ་འདུལ་འདུལ། བམ་པོ། 4 འོག 42 བཟ
- 1081 ལྷེ་དགེ 267 བཀའ། རྒྱུད། 7 དབང་མདོར་བསྟན་པ། འོག 12 བཟ
- 1082 ལྷེ་དགེ 222 བཀའ། མདོ་སྡེ། 8 རྩོམ་འདུལ་འདུལ། བམ་པོ། 2 འོག 17 བཟ
- 1083 ལྷེ་དགེ 1120 བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། 7 རྩོམ་འདུལ་འདུལ། ལེལ 2 འོག 11 བཟ
- 1084 ལྷེ་དགེ 2227 བསྟན། དབྱམ་མ། ཚ འཕགས་པ་ལྟ། འབྲུལ་པ་བསྐྱོག་པའི་རིགས་པ་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པ། འོག 14 བཟ
- 1085 ལོང་མཚུངས། འབྲུལ་པ་བསྐྱོག་པའི་རིགས་པ་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པ། འོག 21 བཟ
- 1086 ལོང་མཚུངས། འབྲུལ་པ་བསྐྱོག་པའི་རིགས་པ་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པ། འོག 22 བཟ
- 1087 ལོང་མཚུངས། འབྲུལ་པ་བསྐྱོག་པའི་རིགས་པ་གཏན་ཚིགས་གྲུབ་པ། འོག 22 བཟ
- 1088 ལྷེ་དགེ 2222 བསྟན། དབྱམ་མ། ཚ འཕགས་པ་ལྟ། རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལག་པའི་ཚིད། འོག 22 བཟ
- 1089 ལྷེ་དགེ 2224 བསྟན། དབྱམ་མ། ཚ མགོན་པོ་ལྟ་བུ། རིགས་པ་དུག་རྒྱུབ། རྫོག 22 འོག 21 བཟ
- 1090 ལྷེ་དགེ 2220 བསྟན། དབྱམ་མ། ཚ འཕགས་པ་ལྟ། དབྱམ་འབྲུལ་པ་འཛོམས་པ། འོག 24 བཟ
- 1091 ལོང་མཚུངས། དབྱམ་འབྲུལ་པ་འཛོམས་པ། འོག 26 བཟ
- 1092 ལྷེ་དགེ 2222 བསྟན། དབྱམ་མ། ཚ རྫོབ་དཔོན་རྩ་བ། དབྱམ་འཛོམས་རྫོབ་མ། འོག 262 བཟ
- 1093 ལྷེ་དགེ ༤༠67 བསྟན། སེམས་ཅཱ་མ། སི དབྱིག་གཉེན། རྩམ་བཤད་རིགས་པ། འོག 24 བཟ
- 1094 ལྷེ་དགེ 2207 བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། རྩོམ་མེན། ཤེར་ཕྱིན་འབྲུལ་རྒྱུ་ཚེར་འགྲེལ། འོག 102 བཟ
- 1095 ལོང་མཚུངས། ཤེར་ཕྱིན་འབྲུལ་རྒྱུ་ཚེར་འགྲེལ། འོག 24 བཟ
- 1096 ལྷེ་དགེ 2202 བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། 8 རྩོམ་མེན། འབྲུལ་དང་ཉི་མའི་བརྒྱུད་རྫོང་པའི་རྒྱུ་ཚེར་བཤད་པ། འོག 122 བཟ
- 1097 ལོང་མཚུངས། འབྲུལ་དང་ཉི་མའི་བརྒྱུད་རྫོང་པའི་རྒྱུ་ཚེར་བཤད་པ། འོག 214 བཟ
- 1098 ལོང་མཚུངས། འབྲུལ་དང་ཉི་མའི་བརྒྱུད་རྫོང་པའི་རྒྱུ་ཚེར་བཤད་པ། འོག 210 བཟ
- 1099 ལྷེ་དགེ 2227 བསྟན། དབྱམ་མ། ལ ལོ་བཟ། རྫོབ་འཕུག ལེལ 14 རྫོག 24 འོག 22 བཟ

1100 ལྷོ་དགེ ༤༠༡༩ བསྟན། སེམས་ཅའམ། མི བྱམས་པ་མགོན་པོ། ཚེས་དང་ཚེས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད། འོག ༡༩ བལ

1101 ལྷོ་དགེ ༡༧༠༥ བསྟན། དབྱམ་ཀི མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ། བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ། འོག ༩ བླ

1102 ལྷོ་དགེ ༡༧༠༥ བསྟན། དབྱམ་ཀི མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ། བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ། འོག ༩ བལ

1103 ལྷོ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཅའམ། མི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ལེལ ༡༠ འོག ༡༡ འོག ༡༤ བལ

1104 ལོང་མཚུངས། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ལེལ ༡༠ འོག ༡༦ འོག ༡༤ བལ

1105 ལོང་མཚུངས། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ལེལ ༡༡ འོག ༤ འོག ༤ བླ

1106 ལོང་མཚུངས། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ལེལ ༡༡ འོག ༡༤ འོག ༡༡ བལ

1107 ལྷོ་དགེ ༤༤ བཀའ། ལལ་ཚེན། ཀ བམ་པོ། ༡༩ འོག ༡༤༩ བླ

1108 ལྷོ་དགེ ༡༡༡༩ བསྟན། བསྐྱོད་ཚོགས། ཀ མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ། ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྐྱོད་པ། འོག ༤༦ བླ

1109 ལྷོ་དགེ ༡༡༡༩ བསྟན། དབྱམ་ཀི ས ཀ་མ་ལ་སྤྲེལ། དེ་ལོན་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རབ་རྒྱུ་བྱེད་པ། འོག ༡༤༤ བལ

1110 ལོང་མཚུངས། དེ་ལོན་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རབ་རྒྱུ་བྱེད་པ། འོག ༡༤༡ བལ

1111 ལོང་མཚུངས། དེ་ལོན་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རབ་རྒྱུ་བྱེད་པ། འོག ༡༤༡ བལ

1112 ལྷོ་དགེ ༡༠༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཅ ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ། བམ་པོ། ༩ འོག ༡༧ བླ

1113 ལྷོ་དགེ ༡༤༤༩ བསྟན། དབྱམ་ཀི ཅ སངས་རྒྱལ་བསྐྱབས། འགྲེལ་པ་སུ་ལྟ་ལི་ད། འོག ༡༡༤ བལ

1114 ལྷོ་དགེ ༤༠༡༩ བསྟན། སེམས་ཅའམ། མི བྱམས་པ་མགོན་པོ། ཚེས་དང་ཚེས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད། འོག ༡༠ བླ

1115 ལོང་མཚུངས། ཚེས་དང་ཚེས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད། འོག ༡༠ བལ

1116 ལོང་མཚུངས། ཚེས་དང་ཚེས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད། འོག ༡༩ བལ

1117 ལྷོ་དགེ ༤༠༤༤ བསྟན། སེམས་ཅའམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཚེས་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་པ། འོག ༢༩ བ

1118 ལྷོ་དགེ ༡༡༡༩ བསྟན། བསྐྱོད་ཚོགས། ཀ མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ། ཚེས་དབྱིངས་བསྐྱོད་པ། འོག ༤༦ བལ

1119 ལྷོ་དགེ ༡༡༡༩ བསྟན། བསྐྱོད་ཚོགས། ཀ མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱལ། ཚེས་དབྱིངས་བསྐྱོད་པ། འོག ༤༦ བལ

1120 ལྷོ་དགེ ༡༡༠༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། བ དྷ་སེན། འབྲམ་པ་རྒྱ་མེར་འགྲེལ། འོག ༧༦ བལ

1121 ལྷོ་དགེ ༡༡༠༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། བ དྷ་སེན། འབྲམ་པ་རྒྱ་མེར་འགྲེལ། འོག ༧༦ བལ

1122 ལྷོ་དགེ ༡༧༢༤ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཀ བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོན་ཚོགས་རྒྱན། ལྷམ་པ། ༩ འོག ༡ འོག ༡ བླ

1123 ལྷོ་དགེ ༡༩ བཀའ། ཤེར་ཕྱིན། ཀ རྒྱུད་པ་ཚོགས་སུ་བཅད་པ། འོག ༩ བླ

1124 ལྷོ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཅའམ། མི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ལེལ ༡༠ འོག ༡༧ འོག ༡༩ བླ

1125 ལྷོ་དགེ ༡༤ བཀའ། དཀོན་པ་རྟེན་གས། ཀ བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད། བམ་པོ། ༡༧ འོག ༡༤༤ བླ

1126 ལྷོ་དགེ ༡༩༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ལ འཕགས་པ་ཚེས་ལང་དག་པར་སྐྱབ་པ། བམ་པོ། ༡ འོག ༤༩ བལ

1127 ལྷོ་དགེ ༡༧༡༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ལུ ཅ་རྒྱ་གོ་མི། འཇམ་དཔལ་གྱི་བསྐྱོད་པ་བྱིན་རྒྱལ་མཚན་དང་བཅས་པ། འོག ༢༧ བལ

1128 ལྷོ་དགེ ༤༤ བཀའ། ལལ་ཚེན། ཀ བམ་པོ། ༡༤ ལེལ ༡༤ འོག ༡༤༩ བལ

1129 ལྷོ་དགེ ༡༤༠ བཀའ། རྒྱུད། ཀ འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། འོག ༩ བལ

1130 ལྷོ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། སེམས་ཅའམ། མི བྱམས་པ་མགོན་པོ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན། ལེལ ༡༠ འོག ༡༩ འོག ༡༠ བླ

1131 ལྷོ་དགེ ༤༠༤༩ བསྟན། སེམས་ཅའམ། རི འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐོག་བསྐྱམས། འོག ༡༤ བླ

1132 ལྷོ་དགེ ༡༩༤༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ད པདྨ་དཀར་པོ། འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ལེ་ཤེས་ལེལ། འོག ༡༡༩ བལ

- ༡༡༣༣ ལྷོ་དགོ ༣༤༧༡ བསྟན། དབྱ་མ། ལ། ཞི་བ་ལྷ། སྤྱོད་འཇུག་ ལེལ། ༧ ལྷོ་ག ༡༥ འོག ༣༡ བ༥
- ༡༡༣༤ ལྷོ་དགོ ༤༠༤༤ བསྟན། ལེལ་ས་ཙམ། རི་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ཐོག་པ་ཚེན་པོ་བསྟུས་པ། འོག ༣༥ བ༤
- ༡༡༣༥ ལྷོ་དགོ ༤༠༧༠ བསྟན། མངོན་པ། ཀྱ དབྱིག་གཉེན། ཚེས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་བཤད་པ། འོག ༡༧༥ བ༤
- ༡༡༣༥ འཕགས་པ་ལྷའི་གསུང་འདི་དབྱ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐོན་མར་དངས། ལྷོ་དགོ ༣༤༤༤ བསྟན། དབྱ་མ། ཚ་ སྐོབ་དཔོན་ལྷ་བྱ།
དབྱ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐོན་མ། འོག ༤༣ བ༤
- ༡༡༣༧ འདི་ནས་གཤམ་གྱི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མི་མཐོང་བ། །ཞེས་པའི་བར་མདོ་ལྷོ་རྒྱན་ནས་བཤོད། ལྷོ་དགོ ༤༠༩༠ བསྟན། ལེལ་ས་ ཙམ། མི་ མདོ་ལྷོ་རྒྱན། ལེལ། ༡༡ ལྷོ་ག ༤༤ ལས ༥༣ འོག ༣༤ ལ༣
- ༡༡༣༨ ལྷོ་དགོ ༤༠༣༥ བསྟན། ལེལ་ས་ཙམ། མི་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། ལྷོ་དགོ་མའི་རྣམ་པ་ཤད། འོག ༡༠༠ བ༧
- ༡༡༣༧ ལྷོ་དགོ ༤༠༣༧ བསྟན། ལེལ་ས་ཙམ། མི་ འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། བྱང་ས། འོག ༡ ལ༤

ལུང་འདྲེན་ཕུག་དཔེའི་མཚན་གཞུང་།

བཀའ་འགྲུང་།

ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡༧༩ བཀའ་མདོ་ལྗེ། མ བེ་ཅིང། ༡༧༧ ལུ

དགོན་མཚོག་སྤྱི་བྱི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡༣༡ བཀའ་མདོ་ལྗེ། མ བེ་ཅིང། ༡༧༧ ལུ

ཀྲེའི་རྫོང་ཆེ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལྗེ་དགེ ༧༡༧ བཀའ་ལྷན། ༨ བེ་ཅིང། ༡༠ ༨

མཁའ་འགོ་རྒྱ་མཚོ། ལྗེ་དགེ ༡༧༩ བཀའ་ལྷན། ༧ བེ་ཅིང། ༡༩ ཀ

མཁའ་འགོ་མ་རྩོ་རྗེ་གྲུང་། ལྗེ་དགེ ༧༡༩ བཀའ་ལྷན། ༨ བེ་ཅིང། ༡༡ ༨

དགོངས་པ་དེས་པར་འགེལ་བའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ་ལྷན། མདོ་ལྗེ། ༣ བེ་ཅིང། ༡༧༧ ལུ

དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱུད། ལྗེ་དགེ ༧༧༧ བཀའ་ལྷན། ༣ བེ་ཅིང། ༡༩ ༣

སྒྲིམ་ཐང་ལས་པ་རྩམ་པར་སྦྱང་བ་བསྟན་པའི་ལེལ། ལྗེ་དགེ ༧༧ བཀའ་ལྷན། དགོན་བཅུ་གསལ། ༧ བེ་ཅིང། ༡༧༠་༡

རྒྱུད་རྫོང་རྩེ་མོ། ལྗེ་དགེ ༧༡༠ བཀའ་ལྷན། ༩ བེ་ཅིང། ༡༡༡ ༩

རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྩོ་རྗེ་མཁའ་འགོ། ལྗེ་དགེ ༡༧༠ བཀའ་ལྷན། ༧ བེ་ཅིང། ༡༡ ༧

རྒྱན་སྟེག་པོ་གོང་པའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡༡༠ བཀའ་ལྷན། མདོ་ལྗེ། ༨ བེ་ཅིང། ༡༧༡ ལུ

ངན་སོང་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བ། (དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་

སྦྱོང་བ་གཟི་བུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བརྟུན་པ་ཞེས་བྱ་བ།) ལྗེ་དགེ ༧༡༩ བཀའ་ལྷན། ༩ བེ་ཅིང། ༡༡༧ ༩

མདོན་པར་བརྟུན་པའི་རྒྱུད་སྒྲུ་མ། ལྗེ་དགེ ༡༧༩ བཀའ་ལྷན། ༧ བེ་ཅིང། ༡༧ ༧

རྩ་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ་ལྷན། མདོ་ལྗེ། ༩ བེ་ཅིང། ༡༡༨ ལུ

ཚེས་དབྱེད་སྤྱི་རང་བཞིན་དབྱེད་མེད་པ་བསྟན་པ། ལྗེ་དགེ ༧༡ བཀའ་ལྷན། དགོན་བཅུ་གསལ། ༧ བེ་ཅིང། ༡༧༠་༡ རྗེ

ཚེས་ཡང་དག་པར་སྦྱང་བའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡༡༡ བཀའ་ལྷན། མདོ་ལྗེ། ༧ བེ་ཅིང། ༧༠༧ ལུ

འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད། ལྗེ་དགེ ༡༧༠ བཀའ་ལྷན། ༧ བེ་ཅིང། ༡ ༧

རྫོག་པ་མེད་པའི་རྒྱུད། ལྗེ་དགེ ༧༡༧ བཀའ་ལྷན། ༧ བེ་ཅིང། ༧༡ ༨

ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡༡༧ བཀའ་ལྷན། མདོ་ལྗེ། ༩ བེ་ཅིང། ༡༧༡ ལུ

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་པ་རབ་རྒྱ་བསྐྱོན་པའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡༧༧ བཀའ་ལྷན། མདོ་ལྗེ། ༧ བེ་ཅིང། ༡༡༡ ལུ

དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕུག་རྒྱུའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡༠༡ བཀའ་ལྷན། མདོ་ལྗེ། ༨ བེ་ཅིང། ༡༧༧ ལུ

དེ་ལོ་ལ་ཉིད་བསྟུས་པ། ལྗེ་དགེ ༧༧༩ བཀའ་ལྷན། ༩ བེ་ཅིང། ༡༡༡ ༩

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དེས་པར་བསྟན་པའི་མདོ། (གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕུག་རྒྱལ་པོས་ལུས་པའི་མདོ།) ལྗེ་དགེ ༡༧༧

བཀའ་ལྷན། མདོ་ལྗེ། ༧ བེ་ཅིང། ༡༡༧ ལུ

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱིང་པོའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡༧༡ བཀའ་ལྷན། མདོ་ལྗེ། ༣ བེ་ཅིང། ༧༡༧ ལུ

མདོ་སྦྱང་པ། ལྗེ་དགེ ༡༡ བཀའ་ལྷན། འཇམ་རྒྱན་སྟེག་གསལ། ༧ བེ་ཅིང། ༡༡༡ ལུ

དྲི་མ་མེད་པར་གྲགས་པས་བསྟན་པའི་མདོ། ལྗེ་དགེ ༡༧༧ བཀའ་ལྷན། མདོ་ལྗེ། མ བེ་ཅིང། ༡༧༡ ལུ

བདེ་མཚོག་ལྗོངས་འབྲུང། (དབལ་བདེ་མཚོག་འབྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ།) ལྷེ་དགེ ༡༧༩ བཀའ་ རྒྱུད། ༧
པེ་ཅིང། ༩༠ ཀ

བདེ་མཚོག་ཅུ་རྒྱུད། (རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབལ་བདེ་མཚོག་ཉུང་དུ་འབྲུང།) ལྷེ་དགེ ༡༧༤ བཀའ་ རྒྱུད་འགྲེལ། ༧ པེ་ཅིང། ༡༧ ར
མདོ་ཚེན་པོ་རྩེ་བ་ཉིད་ཚེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། ལྷེ་དགེ ༡༧༧ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། ༩ པེ་ཅིང། ༧༥༧ ལ

བསྐྱེས་རྒྱུད། (མཚོག་གི་དང་པོའི་སངས་རྒྱལ་ལོ་སྐྱེས་པ་རྒྱུད་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དབལ་དུ་སྐྱེས་ཀྱི་འཕོར་ལོ།) ལྷེ་དགེ ༡༧༩ བཀའ་ རྒྱུད། ༧
པེ་ཅིང། ༧ ཀ

དབང་མདོར་བསྐྱེད་པ། ལྷེ་དགེ ༡༧༡ བཀའ་ རྒྱུད། ༧ པེ་ཅིང། ༩ ཀ

རྩམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང། ལྷེ་དགེ ༡༧༩ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། ༧ པེ་ཅིང། ༥༡༠ ཅུ

དབལ་མཚོག་དང་པོའི་ཐོག་པ་ཚེན་པོའི་རྟོག་པའི་རྒྱལ་པོ། ལྷེ་དགེ ༧༥༧ བཀའ་ རྒྱུད། ༧ པེ་ཅིང། ༡༡༧ ཅ

དབལ་མཚོག་དང་པོའི་ཐོག་སྐྱེས་ཀྱི་རྟོག་པའི་རྒྱུད། ལྷེ་དགེ ༧༥༤ བཀའ་ རྒྱུད། ༧ པེ་ཅིང། ༡༡༠ ཅ

ལྷིན་ཚེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༩༩ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། ༧ པེ་ཅིང། ༥༧༥ ཅུ

ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་པོའི་ཐོག་ལའི་རྒྱུད། ལྷེ་དགེ ༧༩༠ བཀའ་ རྒྱུད། ༨ པེ་ཅིང། ༡༩ ང

བྱང་རྒྱུ་བ་མེ་མས་དཔའི་ལྷེ་རྩོད། ལྷེ་དགེ ༧༧ བཀའ་ དཀོན་བཅུ་གསལ། ༧ པེ་ཅིང། ༡༧༠༡༩ རྗོ

རྩོ་གོ་ས་མི་ཟང་པས་བསྐྱེད་པའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༧༥ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། ༨ པེ་ཅིང། ༧༧༩ བུ

ཕྱང་འདས་ཚེན་པོ། རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྐྱེད་པ། ལྷེ་དགེ ༡༡༧ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། ༩ པེ་ཅིང། ༧༥༧ ཅུ

ཕྱང་འདས་ཚེན་པོ། རྒྱ་ཡིག་ནས་བསྐྱེད་པ། ལྷེ་དགེ ༡༡༧ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། ༩ པེ་ཅིང། ༧༥༧ ཅུ

ཕྱང་འདས་ཚེན་པོ། ལྷེ་ལྷེ་བའི་བསྐྱེད་པ། ལྷེ་དགེ ༡༡༠ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། ༩ པེ་ཅིང། ༧༥༤ ཅུ

གཙུག་ཁ་རིན་པོ་ཚེས་ལུས་པའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༧༡ བཀའ་ དཀོན་བཅུ་གསལ། ༨ པེ་ཅིང། ༡༧༠༧༧ རྗོ

རྒྱ་གསང་ཐོག་ལའི་རྒྱུད། ལྷེ་དགེ ༧༧༧ བཀའ་ རྒྱུད། ༩ པེ་ཅིང། ༡༡༡ ར

འོད་རླུང་གི་ལའི་ལྷེ། ལྷེ་དགེ ༥༧ བཀའ་ དཀོན་བཅུ་གསལ། ༨ པེ་ཅིང། ༡༧༠༧༩ རྗོ

ཡང་དག་རྩོར་བའི་རྒྱུད། ལྷེ་དགེ ༡༥༡ བཀའ་ རྒྱུད། ༧ པེ་ཅིང། ༡༧ ཀ

ཡབ་སྐུ་མཚམས་པའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༧༠ བཀའ་ དཀོན་བཅུ་གསལ། ༨ པེ་ཅིང། ༡༧༠༡༧ རྗོ

ཡེ་ཤེས་ཐོག་ལའི་རྒྱུད། ལྷེ་དགེ ༧༩༩ བཀའ་ རྒྱུད། ༨ པེ་ཅིང། ༡༧ ང

ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ལྷོ་བ་བསྐྱེད་པའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༥༥ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། ༩ པེ་ཅིང། ༡༥༩ ཅུ

རབ་རྒྱ་ལེ་བརྒྱལ་བ་རེས་པ་ཚོ་འབྲུལ་གྱི་ཉིང་པེ་འཛོན་གྱི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༡༧ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། ༩ པེ་ཅིང། ༧༧༧ བུ

ལང་ཀར་གསེག་པའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༠༧ བཀའ་ མདོ་ལྷེ། ༩ པེ་ཅིང། ༧༧༥ ཅུ

བཤད་རྒྱུད་རྗོ་རྗོ་ལྷེ་དང་བ། ལྷེ་དགེ ༧༧༥ བཀའ་ རྒྱུད། ༩ པེ་ཅིང། ༡༩ ཅ

ཤེར་ཕྱིན་བརྒྱ་ཅུ་བརྒྱུད་པ། ལྷེ་དགེ ༡༥ བཀའ་ ཤེར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱི་གསལ། ༧ པེ་ཅིང། ༡༧༩ ཅོ

ཤེས་རབ་སྐྱེད་པོ། ལྷེ་དགེ ༡༡ བཀའ་ ཤེར་ཕྱིན་རྣམས་ཀྱི་གསལ། ༧ པེ་ཅིང། ༡༧༠ ཅོ

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ཉི་མེ་ལྷ་རྩོད། (ཉི་མེ།) ལྷེ་དགེ ༧ བཀའ་ ཤེར་ཕྱིན། ༧ ཀ པེ་ཅིང། ༧༥༡ ཉི

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་བརྒྱུད་རྩོད་པ། (བརྒྱུད་རྩོད།) ལྷེ་དགེ ༡༩ བཀའ་ ཤེར་ཕྱིན། ༧ པེ་ཅིང། ༧༥༧ མི

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཉི་ཤུ་ན་བསྐྱོད་པ་སྤོང་ཕྱག་བརྒྱུ་ལ། (འབྲུ་མ།) ལྷེ་དགེ ༡ བཀའ། ཤེས་ཕྱིན། ཀ ཀ ང ཅ ཉ ཏ ཨ བེ་ཅིང། ༡༧༠ ར
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཉི་ཤུ་ན་བསྐྱོད་པ་སྤོང་ཕྱག་བརྒྱུ་ལ། ལྷེ་དགེ ༡༧ བཀའ། ཤེས་ཕྱིན། ཀ བེ་ཅིང། ༡༧༤ ཅ
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཉི་ཤུ་ན་བསྐྱོད་པ་སྤོང་ཕྱག་བརྒྱུ་ལ། ལྷེ་དགེ ༡༧ བཀའ། ཤེས་ཕྱིན། ཀ བེ་ཅིང། ༡༧༧ ཅ
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཉི་ཤུ་ན་བསྐྱོད་པ་སྤོང་ཕྱག་བརྒྱུ་ལ། ལྷེ་དགེ ༡༧ བཀའ། ཤེས་ཕྱིན་སྤྲོ་ཚོགས། ཀ བེ་ཅིང། ༡༧༩ ཅ
 ཀའི་ན་རྗེ་གཤེད་དགའ་ཚག་པོའི་འཁོར་ལོ་ལས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལྷེ་དགེ ༢༡༩ བཀའ། རྒྱུད། ར
 བེ་ཅིང། ༡༠༧ ར

སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༧ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་གསལ་ ཅ བེ་ཅིང། ༡༧༠-༡༧༡ ར
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཚེན་པོའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༧༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ཨ བེ་ཅིང། ༡༧༧ ར
 སངས་རྒྱལ་ཐོད་པ། ལྷེ་དགེ ༢༡༧ བཀའ། རྒྱུད། བེ་ཅིང། ༧༩ ར
 ཀམས་དཔལ་སྤུས་ཀྱིས་མི་བྱུང་བའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༢༡ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་གསལ་ ཀ བེ་ཅིང།
 ཀམས་དཔལ་སྤུས་རྒྱུ་མ། ལྷེ་དགེ ༢༢༩ བཀའ། རྒྱུད། ཅ བེ་ཅིང། ༡༧A ཅ
 ཀམས་དཔལ་སྤུས་རྒྱུ་མ། (དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲོ་གསུང་ཕྱག་སྤྲོ་གསུང་ཚེན་གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བརྟེན་པའི་
 རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ།) ལྷེ་དགེ ༢༢༩ བཀའ། རྒྱུད། ཅ བེ་ཅིང། ༡༧ ཅ
 ཀམས་འོད་དམ་པའི་མདོ། (འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པ་མཚོག་ཉུ་མ་པར་རྒྱལ་བའི་མདོ་སྡེ་རྒྱལ་པོ།) ལྷེ་དགེ ༡༧༧ བཀའ།
 རྒྱུད། བ བེ་ཅིང། ༡༧༧ བ
 ཀམས་འོད་དམ་པའི་མདོ། (འཕགས་པ་གསེར་འོད་དམ་པ་མདོ་སྡེ་རྒྱལ་བའི་མདོ་རྒྱལ་པོ།) ལྷེ་དགེ ༡༧༧ བཀའ། རྒྱུད། བ
 བེ་ཅིང། ༡༧༧ བ

སོར་མའི་ཐེང་བ་ལ་ལམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༧༩ བཀའ། མདོ་སྡེ། ར བེ་ཅིང། ༡༧༩ ར
 འཕགས་པ་ལྷ་མོ་དཔལ་ཐེང་གི་སྤྲོ་ལྷེ་ཞེས་པའི་མདོ། ལྷེ་དགེ ༡༧ བཀའ། དཀོན་བརྟེན་གསལ་ ར བེ་ཅིང། ༡༧༠-༢༡ ར
 ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྟན་པའི་ལེའུ། ལྷེ་དགེ ༡༧༧ བཀའ། མདོ་སྡེ། ར བེ་ཅིང། ༡༧༠ ར

བསྟན་འགྲུལ།

- སྤོང་པོ་ཚ་ཀམ་ལ་ཤི་ལ། དལ་མ་སྤུང་བ། ལྷེ་དགེ ༡༧༧ བསྟན། དལ་མ། ར བེ་ཅིང། ༡༧༧ ར
- མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུ་བ། རྒྱ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ། ལྷེ་དགེ ༡༧༧༩ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ཀ
- ཀ་ལས་འཛིགས་མེད། ལྷེ་དགེ ༡༧༧༧ བསྟན། དལ་མ། ཅ བེ་ཅིང།
- བསྟོན་འཛིགས། ལྷེ་དགེ ༡༧༧༧ བསྟན། དལ་མ། ཀ བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ར
- རྒྱུབ་པའི་ཐབས་མདོར་བྱས་པ། ལྷེ་དགེ ༡༧༧༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ར བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ཀ
- ཚོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ། ལྷེ་དགེ ༡༧༧༧ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ཀ བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ཀ
- བྱང་རྒྱུབ་སེམས་འགྲེལ། ལྷེ་དགེ ༡༧༧༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ར བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ཀ
- བྱང་རྒྱུབ་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་པ། ལྷེ་དགེ ༡༧༧༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ར བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ཀ
- རྩ་བ་ཤེས་རབ། ལྷེ་དགེ ༡༧༧༧ བསྟན། དལ་མ། ཅ བེ་ཅིང། ༡༧༧༧ ཅ

— ཚུད་པ་བསྐྱོག་པ། ཟླ་འོག་ ༡༡༡༡ བསྟན། དབུ་མ། ཙ བེ་ཅིང། ༡༡༡༡ ཙ

— རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ། ཟླ་འོག་ ༡༡༡༥ བསྟན། དབུ་མ། ཙ བེ་ཅིང། ༡༡༡༥ ཙ

སློབ་དཔོན་གྱི་འཕེལ་གཉེན། སྐྱེས་ལུ་ལ་འཇུག་པའི་སློབ། ཟླ་འོག་ ༡༡༧༠ བསྟན། དབུ་མ། ༩ བེ་ཅིང། ༡༡༧༠ ༩

ལྷ་ཕྱོག་གཞུ། དཔལ་ལྷ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་འོད་གྱི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་སླུ་རྩི་གཞི་བའི་སློབ་པའི་སློབ་པ། ཟླ་འོག་ ༡༡༧༧

བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙ བེ་ཅིང། ༡༠༦༥ ཀ

སློབ་དཔོན་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེས། མདོན་པ་ཚོས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྩམ་བཤད། ཟླ་འོག་ ༧༠༡༧ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི བེ་ཅིང། ༡༡༡༡ ཀ

དཔལ་ལྷ་ཚོས་གཤགས། རྩམ་འགྲེལ། ཟླ་འོག་ ༧༡༠༠ བསྟན། ཚད་མ། ཙ བེ་ཅིང། ༡༢༠༧ ཙ

འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབུང་མའི་དབང་པོ་གཤགས་པ། རང་གི་ལྷ་བའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ། ཟླ་འོག་ ༧༡༡༠ བསྟན། རྒྱུད་

འགྲོའ། བེ་ཅིང། ༧༡༡༠ ག

སློབ་དཔོན་ཉི་མ་སྐྱེས་པ། རྒྱལ་མལ་བསྟོད་པ། ཟླ་འོག་ ༡༡༧༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ བེ་ཅིང། ༡༡༧༩ ཀ

སློབ་དཔོན་འཕྲི་པེ་ཏ་ཀ་མ་ལ། རྒྱལ་གསུམ་གྱི་སྟོན་མ། ཟླ་འོག་ ༡༢༠༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཅུ བེ་ཅིང། ༧༡༡༠ ཅུ

འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། རྒྱུད་སྲིལ་རྩམ་བཤད། ཟླ་འོག་ ༧༠༡༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི བེ་ཅིང། ༧༡༡༧ མི

— མདོན་པ་ཀུན་བཏུས། ཟླ་འོག་ ༧༠༧༧ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི བེ་ཅིང། ༡༡༡༠ རི

— ཐེག་བསྟུས། ཟླ་འོག་ ༧༠༧༤ བསྟན། སེམས་ཙམ། རི བེ་ཅིང། ༡༡༧༧ རི

— རྒྱལ་འབྱོར་སློབ་པའི་ས། ཟླ་འོག་ ༧༠༡༥ བསྟན། སེམས་ཙམ། ཚོ བེ་ཅིང། ༡༡༡༥ ཚོ

— བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ས། ཟླ་འོག་ ༧༠༡༢ བསྟན། སེམས་ཙམ། མི བེ་ཅིང། ༡༡༡༢ མི

སློབ་དཔོན་རྩོད་རྒྱུ་འོག་གི། གྱེད་རྩོད་རྩོད་སྐྱེས་པའི་དོན་གྱི་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་པ། ཟླ་འོག་ ༡༡༡༠ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ བེ་ཅིང། ༡༡༡༠ ཀ

སློབ་དཔོན་རྩོད་རྒྱུ་འོག་གི། འབྲམ་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་པ། ཟླ་འོག་ ༡༡༠༢ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཙ བེ་ཅིང། ༡༡༠༥ ཙ

— འབྲམ་ཉི་མེ་མིའི་བརྒྱུད་སྐྱོང་པའི་འགྲེལ་པ། ཟླ་འོག་ ༡༡༠༡ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། ཙ བེ་ཅིང། ༡༡༠༥ ཙ

པམ་ཚེན་རྩོད་པ་སྐྱེན་གཤགས་བཟང་པོ། རྩོད་རྩོད་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་པའི་དཀའ་འགྲེལ་པ། ཟླ་འོག་ ༡༡༡༥ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཀ

བེ་ཅིང། ༡༡༡༥ ཙ

— དབང་མདོར་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པའི་བཤད་དོན་དམ་བསྟུས་པ། ཟླ་འོག་ ༡༡༡༧ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ཙ

བེ་ཅིང། ༡༠༦༤ ཀ

ལྷ་ན་རས་གཟིགས་པར་ལྷུ་ལ་ལྷགས། ཤེས་རབ་སྟོན་མ་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་པ། ཟླ་འོག་ ༡༡༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ཙ བེ་ཅིང། ༡༡༧༧ ཙ

ལྷ་ན་རས་གཟིགས་པར་བཟུགས། (བསྐྱེད་ཀར་པོ།) འགྲེལ་ཚེན་རིམ་དོད། ཟླ་འོག་ ༡༡༧༢ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བ བེ་ཅིང། ༡༠༦༧ ཀ

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ། རྒྱུད་པ་བསྟུས་པའི་སྟོན་མ། ཟླ་འོག་ ༡༡༠༩ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། རི བེ་ཅིང། ༡༠༦༤ ཀ

— པལེ་བརྒྱུ་པ། ཟླ་འོག་ ༡༡༧༧ བསྟན། དབུ་མ། ཚོ བེ་ཅིང། ༡༡༧༧ ཚོ

སློབ་དཔོན་ལྷག་ན་རྩོད། བའི་མཚོགས་སྟོན་འགྲེལ་པ། ཟླ་འོག་ ༡༧༠༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། བ བེ་ཅིང།

སློབ་དཔོན་ལྷགས་སྐྱེད། ཤེར་ཕྱིན་བསྟུས་པའི་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པ། ཟླ་འོག་ ༡༡༠༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། བ བེ་ཅིང།

སློབ་དཔོན་པེ་མ་ལ་མི་དྲ། ཤེར་ཕྱིན་བསྟུས་པའི་འགྲེལ་པ། ཟླ་འོག་ ༡༡༡༧ བསྟན། ཤེར་ཕྱིན། མ བེ་ཅིང།

སློབ་དཔོན་བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོ། ལེ་ཤེས་སློབ་པོ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་བཤད་སླུ། ཟླ་འོག་ ༡༡༡༡ བསྟན། དབུ་མ། ཚོ བེ་ཅིང། ༡༡༡༡ ཚོ

རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ། རྒྱུད་སླུ་མ། ལྷེ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། ལེ་མས་ཅམ། མི བེ་ཅིང། ༡༡༡༡ མི

—— མངོན་རྟོགས་རྒྱུན། ལྷེ་དགེ ༡༡༡༥ བསྟན། ལེ་ར་ཕྱིན། ༧ བེ་ཅིང། ༡༡༡༤ ༧

—— ཚོས་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད། ལྷེ་དགེ ༤༠༡༥ བསྟན། ལེ་མས་ཅམ། མི བེ་ཅིང། ༡༡༡༤ མི

—— མདོ་ལྷེ་རྒྱུན། ལྷེ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། ལེ་མས་ཅམ། མི བེ་ཅིང། ༡༡༡༡ མི

—— དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད། ལྷེ་དགེ ༤༠༡༡ བསྟན། ལེ་མས་ཅམ། མི བེ་ཅིང། ༡༡༡༡ མི

སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། མདོ་ལྷེ་རྒྱུན་གྱི་བཤད་པ། ལྷེ་དགེ ༤༠༡༥ བསྟན། ལེ་མས་ཅམ། མི བེ་ཅིང། ༡༡༡༡ མི

—— རྣམ་པཤད་རིགས་པ། ལྷེ་དགེ ༤༠༡༡ བསྟན། ལེ་མས་ཅམ། མི བེ་ཅིང། ༡༡༡༡ མི

—— ལུ་མ་རྩ་པའི་ཚོགས་ལེའུར་བྱས་པ། ལྷེ་དགེ ༤༠༡༡ བསྟན། ལེ་མས་ཅམ། མི བེ་ཅིང། ༡༡༡༡ མི

—— དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ། ལྷེ་དགེ ༤༠༡༡ བསྟན། ལེ་མས་ཅམ། མི བེ་ཅིང། ༡༡༡༡ མི

སློབ་དཔོན་སློབ་མོས་བརྟན་པ། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པཤད་པ། ལྷེ་དགེ ༤༠༡༡ བསྟན། ལེ་མས་ཅམ། མི བེ་ཅིང། ༡༡༡༤ ཚ

སློབ་དཔོན་རྩ་བུ། དབུས་མཐའི་པོ་ཚེའི་སློབ་མ། ལྷེ་དགེ ༡༡༡༤ བསྟན། དབུ་མ། ཚ བེ་ཅིང། ༡༡༡༤ ཚ

སློབ་དཔོན་ལྷེ་ཉི་རྣམ་གཉི། ལུ་མ་རྩ་པའི་འབྲེད་ལྷེ་དགེ ༡༡༡༤ བསྟན། ལེ་ར་ཕྱིན། ༧ བེ་ཅིང། ༡༡༡༡ བ

མཁམ་ཚེན་ཞི་བ་འཚོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་གྲུབ་པ། ལྷེ་དགེ ༡༡༡༤ བསྟན། དབུ་མ། མ བེ་ཅིང། ༡༡༡༤ མ

—— དབུ་མ་རྒྱུན། ལྷེ་དགེ ༡༡༡༤ བསྟན། དབུ་མ། མ བེ་ཅིང། ༡༡༡༤ མ

རྒྱལ་ལྷན་ཞི་བ་ལྷ། སློབ་འཇུག་ ལྷེ་དགེ ༡༡༡༡ བསྟན། དབུ་མ། ལ བེ་ཅིང། ༡༡༡༡ ལ

སློབ་དཔོན་རྒྱ་པ་གྲགས་པ། སློབ་གསལ། ལྷེ་དགེ ༡༡༡༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། ༩ བེ་ཅིང། ༡༡༡༠ མ

—— དབུ་མ་འཇུག་པ། ལྷེ་དགེ ༡༡༡༡ བསྟན། དབུ་མ། འ བེ་ཅིང། ༡༡༡༡ འ

—— དབུ་མ་ཤེས་རབ་ལ་འཇུག་པ། ལྷེ་དགེ ༡༡༡༡ བསྟན། དབུ་མ། འ བེ་ཅིང། ༡༡༡༤ འ

—— ཚོགས་གསལ། ལྷེ་དགེ ༡༡༡༠ བསྟན། དབུ་མ། འ བེ་ཅིང། ༡༡༡༠ འ

སློབ་དཔོན་ལེ་ཤེས་སྡེ་པོ། བཅེན་གཉིས་རྣམ་པར་འབྲེད་པ། ལྷེ་དགེ ༡༡༡༡ བསྟན། དབུ་མ། མ བེ་ཅིང། —

—— རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོར་པའི་ལམ། ལྷེ་དགེ ༡༡༠༤ བསྟན། དབུ་མ། ཀ བེ་ཅིང། ༡༡༠༤ ཀ

སློབ་དཔོན་ལེ་ཤེས་རྒྱུ་པ། ལྷེ་དགེ ༡༡༡༡ བསྟན། དབུ་མ། ༩ བེ་ཅིང། ༡༡༡༡ ༩

སློབ་དཔོན་རིན་ཚེན་གྲགས་པ། (རྩུ་གཉི།) སློབ་བཞེད་ལྷེ་དགེ ༡༡༡༠ བསྟན། བསྟོད་ཚོགས། ༧

བེ་ཅིང། ༡༠༡༤ ༧

སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། དབུ་མ་རྩ་པའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སློབ་མ། ལྷེ་དགེ ༡༡༡༡ བསྟན། དབུ་མ། ཚ བེ་ཅིང། ༡༡༡༡ ཚ

གྲུབ་ཚེན་མ་རྟ། རྟོ་རྟོ་མཛོད་ཀྱི་གྲུ། ལྷེ་དགེ ༡༡༡༤ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། མི བེ་ཅིང། ༡༠༡༤ མི

སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པ། བུ་རྩུ་པ་ལྷེ། ལྷེ་དགེ ༡༡༤༡ བསྟན། དབུ་མ། ཅ བེ་ཅིང། ༡༡༤༡ ཅ

སངས་རྒྱལ་ལེ་ཤེས་དཔལ། རི་མ་གཉིས་པའི་དེ་ལོ་ལྷེ་དགེ ༡༡༡༡ བསྟན། རྒྱུད་འགྲེལ། དི

བེ་ཅིང། ༡༡༡༤ དི

ལུ་སྒྲིག་པའི་ཁུངས་བཙོལ་གྱི་ཡིག་ཆ་ཁབ

དགོན་མཚོག་སྒྲིག་མདོ། ལྷ་དགེ ༡༩༡ བཀའ་མདོ་སྡེ། ཨ་ བེ་ཅིང། ༥༧༧ རྩ
 ལྱིའི་རྩོམ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། ལྷ་དགེ ༧༡༧ བཀའ་ལྟུང། ༨ བེ་ཅིང། ༡༠ ང
 མཁའ་འགོ་རྒྱུ་མཚོ། ལྷ་དགེ ༩༧༩ བཀའ་ལྟུང། ༡༨ བེ་ཅིང། ༡༧ བ
 རྒྱུ་རྒྱལ་པོ་བཀོད་པའི་མདོ། ལྷ་དགེ ༡༡༠ བཀའ་ལྟུང། ༨ བེ་ཅིང། ༧༧༩ རྩ
 ར་བོ་ཚེ་ཚེན་བོའི་མདོ། ལྷ་དགེ ༡༩༩ བཀའ་ལྟུང། ༩ བེ་ཅིང། ༡༡༩ རྩ
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྒྲིབ་བོའི་མདོ། ལྷ་དགེ ༢༥༩ བཀའ་ལྟུང། ༩ བེ་ཅིང། ༡༩༧ ལུ
 བལྟམ་རྒྱུད། (མཚོག་གི་དང་བོའི་སངས་རྒྱལ་ལམ་ལུང་བ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ།) ལྷ་དགེ ༣༥༩ བཀའ་ལྟུང། ༡
 བེ་ཅིང། ༧ ཀ

ལྱང་འདས་ཚེན་པོ། ལྱུ་ཡིག་ནས་བསྐྱར་བ། ལྷ་དགེ ༡༡༧ བཀའ་ལྟུང། ༩ བེ་ཅིང། ༧༧༧ རྩ
 ལྱང་འདས་ཚེན་པོ། ལྱུ་ཡིག་ནས་བསྐྱར་བ། ལྷ་དགེ ༡༡༧ བཀའ་ལྟུང། ༩ བེ་ཅིང། ༧༧༧ རྩ
 ལྱང་འདས་ཚེན་པོ། ལྷུ་འཇུག་པའི་བསྐྱར་བ། ལྷ་དགེ ༡༢༠ བཀའ་ལྟུང། ༩ བེ་ཅིང། ༧༧༧ རྩ
 ཤེས་པ་བྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉེ་ཁྱིའི་ལྷ་སྒྲིབ། (ཉི་ཁྱི།) ལྷ་དགེ ༧ བཀའ་ལྟུང། ཤེས་ཕྱིན། ༡ བེ་ཅིང། ༧༧༧ རྩ
 ཤེས་པ་བྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱུད་སྒྲིབ། (བརྒྱུད་སྒྲིབ།) ལྷ་དགེ ༡༩ བཀའ་ལྟུང། ཤེས་ཕྱིན། ༡ བེ་ཅིང། ༧༧༧ རྩ
 ཤེས་པ་བྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱུད་ཕྱག་བརྒྱུད། (འབྲུམ།) ལྷ་དགེ ༩ བཀའ་ལྟུང། ཤེས་ཕྱིན། ༡ བེ་ཅིང། ༧༧༧ རྩ
 ཤེས་པ་བྱི་བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྩོམ་པའི་ལྷ་དགེ ༡༧ བཀའ་ལྟུང། ཤེས་ཕྱིན། ༡ བེ་ཅིང། ༧༧༧ རྩ
 མགོན་པོ་རྒྱ་རྒྱུབ། ལྷུ་གསུམ་ལ་བསྐྱོད་པ། ལྷ་དགེ ༡༡༩༩ བསྐྱེད། བསྐྱོད་ཚོགས། ༡ བེ་ཅིང། ༡༠༡༥ ཀ
 ————— ཚོས་དབྱིངས་བསྐྱོད་པ། ལྷ་དགེ ༡༡༡༩ བསྐྱེད། བསྐྱོད་ཚོགས། ༡ བེ་ཅིང། ༡༠༡༠ ཀ
 ————— བྱང་རྒྱུབ་སེམས་འགྲེལ། ལྷ་དགེ ༡༤༠༠ བསྐྱེད། རྒྱུད་འགྲེལ། ༤ བེ་ཅིང། ༡༧༧༥ ཀ
 ————— བྱང་རྒྱུབ་སེམས་ཀྱི་འགྲེལ་བ། ལྷ་དགེ ༡༤༠༡ བསྐྱེད། རྒྱུད་འགྲེལ། ༤ བེ་ཅིང། ༡༧༧༥ ཀ
 ————— ར་བ་ཤེས་པ། ལྷ་དགེ ༡༤༩༧ བསྐྱེད། དབྲུམ། ༩ བེ་ཅིང། ༡༩༩༧ རྩ
 ————— རྩོད་པ་བསྐྱོག་པ། ལྷ་དགེ ༡༤༩༩ བསྐྱེད། དབྲུམ། ༩ བེ་ཅིང། ༡༩༩༩ རྩ
 ————— རིགས་པ་དུག་རྩུབ། ལྷ་དགེ ༡༤༩༩ བསྐྱེད། དབྲུམ། ༩ བེ་ཅིང། ༡༩༩༩ རྩ
 འཕགས་པ་ཤོགས་མེད། རྒྱུད་སྐྱེད་རྩམ་བཤད། ལྷ་དགེ ༧༠༡༥ བསྐྱེད། སེམས་ཚམ། ༤ བེ་ཅིང། ༧༩༡༧ རྩ

—— མདོན་པ་ཀུན་བཏུས། ལྷེ་དགེ ༤༠༤༨ བསྟན། ལེ་མཛེས་ཚམ། རི་ཤེ་ཅིང་། ༡༡༡༠ ལི

—— ཐེག་བསྟུས། ལྷེ་དགེ ༤༠༤༩ བསྟན། ལེ་མཛེས་ཚམ། རི་ཤེ་ཅིང་། ༡༡༤༨ ལི

—— རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་ས། ལྷེ་དགེ ༤༠༥༡ བསྟན། ལེ་མཛེས་ཚམ། ཚེ་ཤེ་ཅིང་། ༡༡༥༤ རི

—— བྱང་རྒྱལ་ལེ་མཛེས་དཔའི་ས། ལྷེ་དགེ ༤༠༥༢ བསྟན། ལེ་མཛེས་ཚམ། ལི་ཤེ་ཅིང་། ༡༡༥༥ ལི

སློབ་དཔོན་དོན་རྒྱུ་དཔོ། གྱེ་དོན་རྒྱུ་དཔོ་དོན་གྱི་རྒྱ་ཚེར་འགྲེལ་པ། ལྷེ་དགེ ༡༡༥༠ བསྟན། རྒྱུ་འགྲེལ། ༧ ཤེ་ཅིང་། ༡༡༡༠ བ
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དབྱུངས་མིའི་དབང་པོ་གྲགས་པ། རང་གི་ལྷ་པའི་འདོད་པ་མདོར་བསྟན་པ། ལྷེ་དགེ ༤༡༥༠ བསྟན། རྒྱུ་ཁ'

སློང་། ཤེ་ཅིང་། ༤༡༥༠ ལུ

པར་ཚེན་ལྷོ་པ་སྟན་གྲགས་བཟང་པོ། དོན་རྒྱུ་དཔོ་དོན་གྱི་རྒྱུ་དཔོ་དོན་པའི་དཀའ་འགྲེལ། ལྷེ་དགེ ༡༡༥༤ བསྟན། རྒྱུ་འགྲེལ། ༧ ཤེ་ཅིང་།

༡༡༡༤ ཅ

—— དབང་མདོར་བསྟན་པའི་འགྲེལ་བཤད་དོན་དམ་བསྟུས་པ། ལྷེ་དགེ ༡༡༥༡ བསྟན། རྒྱུ་འགྲེལ། ༣ ཤེ་ཅིང་།

༡༠༤༩ ཀ

སྟུན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷུག (བསྐྱེད་ཀར་པོ།) འགྲེལ་ཚེན་དྲི་མེད་འོད། ལྷེ་དགེ ༡༡༤༢ བསྟན། རྒྱུ་འགྲེལ། ༩ ཤེ་ཅིང་། ༡༠༤༤ ཀ

སློབ་དཔོན་ལྷུག་དོན་རྒྱུ། བདེ་མཚོག་སྦྱོང་འགྲེལ། ལྷེ་དགེ ༡༤༠༡ བསྟན། རྒྱུ་འགྲེལ། ༧ ཤེ་ཅིང་།

རྒྱུ་འགྲེལ་བཟང་པོ་མཚོན་པ། རྒྱུ་འགྲེལ། ལྷེ་དགེ ༤༠༡༤ བསྟན། ལེ་མཛེས་ཚམ། ལི་ཤེ་ཅིང་། ༡༡༥༥ ལི

—— མདོན་རྒྱུ་རྒྱུ། ལྷེ་དགེ ༡༡༥༤ བསྟན། ཤེ་ཅིང་། ༧ ཤེ་ཅིང་། ༡༡༥༤ ཀ

—— ཚེས་དང་ཚེས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད། ལྷེ་དགེ ༤༠༡༡ བསྟན། ལེ་མཛེས་ཚམ། ལི་ཤེ་ཅིང་། ༡༡༥༤ ལི

—— མདོན་རྒྱུ། ལྷེ་དགེ ༤༠༡༠ བསྟན། ལེ་མཛེས་ཚམ། ལི་ཤེ་ཅིང་། ༡༡༥༡ ལི

—— དབྱུངས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད། ལྷེ་དགེ ༤༠༡༡ བསྟན། ལེ་མཛེས་ཚམ། ལི་ཤེ་ཅིང་། ༡༡༥༥ ལི

སློབ་དཔོན་རྒྱ་བྱ། དབྱུངས་མཐའ་པོ་ཚེད་སྦྱོང་མ། ལྷེ་དགེ ༡༡༥༤ བསྟན། དབྱུངས་ཚེ་ཤེ་ཅིང་། ༡༡༥༤ ཚ

སློབ་དཔོན་རྒྱ་བྱེད་གྲགས་པ། རྒྱུ་འགྲེལ། ལྷེ་དགེ ༡༡༥༥ བསྟན། རྒྱུ་འགྲེལ། ༩ ཤེ་ཅིང་། ༡༡༥༠ ལ

—— དབྱུངས་འཇམ་ལ། ལྷེ་དགེ ༡༡༥༡ བསྟན། དབྱུངས་ཚེ་ཤེ་ཅིང་། ༡༡༥༥ འ ༡༡༥༥ འ

བོད་ཀྱི་མཚུགས་ལག་གཅེས་བུ་སྐད་མེད་སོག་ཉེས་ཀྱི་ཐོག་ལུང་།

- 1) ཐེག་པ་ཚེན་པོ་སློབ་པ་བཟུང་། བྱང་སེམས་གཞན་རྒྱ་ལུ་མཚོག་དང་། མུས་ཚེན་དཀོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྐྱེགས།
- 2) བཀའ་གནམ་སྐྱེགས་བམ་ལས་བུ་སྐད་པའི་ཚོས་སྒྲོར།
མཛད་པ་པོ། རྗེ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ཤ། འབྲོམ་སྟོན་པ། ལྷ་ར་ཐང་མཁན་ཚེན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན་སོགས།
- 3) རྗེགས་པ་ཚེན་པོ་སེམས་ཉིད་དལ་གསེའི་འབྲེལ་པ་ཤིང་རྟེན་པོ། གུན་མཁུན་གྲོང་ཚོན་རབ་འབྲུམས་པ།
- 4) དཔལ་སྐྱེལ་པའི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཚོས་སྒྲོར།
མཛད་པ་པོ། ས་ཚེན་གུན་དགའ་སྟེང་པོ། འཇམ་དབྱངས་མཁུན་བཙེའི་དབང་ལྷུག་མང་ཐོས་རྒྱ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས།
- 5) མཉམ་མེད་དཀའ་བརྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་ལྷུག་རྒྱུ་ཚོན་པོ་དང་འབྲེལ་པའི་ཚོས་སྒྲོར། མཛད་པ་པོ། དུགས་པོ་ལྷ་མེ། ལང་འིན་པོ་ཚེ།
རྒྱལ་པོ་འཛིན་ལོ་མོ་པོ། ཀམ་པ་རབ་བྱུང་དོ་རྗེ། སི་ཏུ་པར་ཚེན། ཕེ་ལེ་རྣམ་ཚོགས་རབ་བྱོལ། དུགས་པོ་བཀྱིས་རྣམ་རྒྱལ་སོགས།
- 6) དཔལ་དགེ་ལྡན་པའི་ལམ་དེམ་དང་སྟོན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་སྒྲོར། མཛད་པ་པོ། རྗེ་ཚོང་ཁབ། རྗེ་མཚན་དགའ་བང་གུགས་པ།
པར་ཚོན་སློབ་ཐང་ཚོས་རྒྱུ། རྒྱལ་མཚོགས་ལུ་པ་ཚེན་པོ། ཤར་སྐལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་སོགས།
- 7) རི་ཚོས་དེས་དོན་རྒྱ་མཚོ། དལ་པོ་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན།
- 8) ལི་བྱེད་དང་གཅོད་ལུལ་སོགས་གནམ་སྐད་ཐོར་བུའི་ཚོས་སྒྲོར།
འཇམ་མགོན་ཤོང་རྒྱལ་སློབ་ཤོས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གནམ་སྐད་མཛོད་ལས་བུ་སྐད།
- 9) གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་མདོ་སྐྱེགས་སེམས་གསུམ་གྱི་གལུང་།
མཛད་པ་པོ། འཁ་འགོ་མགོན་སློབ་སྐྱེགས་རྒྱལ་མཚན། མཉམ་མེད་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། འབྲུ་སྟོན་རྒྱལ་བགཡུང་དྲུང་སོགས།
- 10) བརྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་སྟོན་པའི་གལུང་གཅེས་བུ་སྐད།
མཛད་པ་པོ། དགེ་བཤེས་དོལ་པ། དུགས་པོ་ལྷ་མེ། ས་པར་གུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།
- 11) རྒྱལ་སྐྱེས་ཀྱི་སློབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚོས་སྒྲོར། མཛད་པ་པོ། རྒྱལ་སྐྱེས་སོགས་མེད་བཟང་པོ། རྗེ་ཚོང་ཁབ། རྒྱལ་ཚབ་མེ།
སྟོན་མངའ་སློབ་སྐྱེས་རྒྱལ་མཚན། ལྷ་སྐྱེ་རོལ་བའི་དོ་རྗེ། ལུང་བཀུན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ། རྗེ་དཔལ་རྒྱལ།
- 12) སྟོམ་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གལུང་གཅེས་བུ་སྐད།
མཛད་པ་པོ། ས་པར། ལོ་རམས་པ། མཁས་གྲུབ་མེ། མངའ་རེས་པར་ཚེན། ཀམ་དེས་དོན་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་པོ།
- 13) རྣལ་འབྱོར་སླ་མེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྱིད་ཡིག་ལག
མཛད་པ་པོ། རྗེ་ཚོང་ཁབ། རྒྱལ་བདག་འདུན་རྒྱ་མཚོ། པར་ཚོན་སློབ་ཐང་ཚོས་རྒྱུ། རྒྱལ་མཚོགས་བུ་སྐད་པ། དཔལ་རྒྱ་རྣམ་རྒྱུ།
- 14) དུས་ལོར་འབྲེལ་ཚེན་དེམ་མེད་འོད་ཀྱི་རྒྱུ། མཁས་གྲུབ་ལོར་བཟང་རྒྱ་མཚོ།
- 15) རྗེགས་རིམ་རིམ་ལུ་གསལ་སྟོན། རྗེ་ཚོང་ཁབ་སློབ་ཐང་གུགས་པ།

१५ བར་ལྷོན་གྱི་སྒོར་གཅེས་བཏུས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ།

མཛད་པ་ལོ། རྒྱལ་སྐོར་ལྷན་ཤེས་རབ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། འབྲུག་པ་པུ་དཀར་པོ།

१७ བདེ་གཤེགས་སྐྱིད་པོ་རིགས་ཀྱི་ཚོས་སྒོར། མཛད་པ་ལོ། འཕྲོ་ལྷན་ལྷན་གྲུབ། གཞུང་པ་རང་འབྲུང་དོན་ཇེ། གཞུང་མཁའ་ཁྲུབ་

དོན་ཇེ། རོ་ལྷོན་ཤུག་རྒྱལ་མཚན། ཤུག་མཚོག་ལྷན། རྒྱལ་ཚོན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། འཕྲུ་མི་ཡམ་རྩམ་རྒྱལ་རྒྱལ་མཚོ།

१९ ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་བྱུང་པར་བཤད་པ།

མཛད་པ་ལོ། ལྷ་ལེ་ཤེས་སྤེ། རོ་ལྷོན་ཚོས་ཀྱི་བཟང་པོ། ལྷ་པོ་ཚོས་ཀྱི་མེད་ལོ། གཞུང་པ་པུ་དཀར་དོན་ཇེ། རོ་ལྷོན་ལྷན་ཤེས་སྤེ།

१༩ དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྩམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ། རྒྱུ་ལོ་ལ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ།

२༠ དབལ་ལ་སྐྱུ་བའི་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས།

མཛད་པ་ལོ། འཇུག་མཚོན་ས་པའ། གུན་མཚོན་གོ་རམས་པ། ཤུག་མཚོག་ལྷན།

२१ དབལ་དགོ་ལྷན་པའི་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས།

མཛད་པ་ལོ། རྒྱལ་ཚབ་ཇེ། མཁས་གྲུབ་ཇེ། གུན་མཚོན་འཇུག་དབྱེད་ས་བཤད་པ།

२२ མངོན་པ་གོང་མ་དང་འབྲེལ་བའི་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས། མཛད་པ་ལོ། རྒྱུ་ལོ་ལ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པ།

པའ་ཚོན་བཟོད་ནམས་གྲགས་པ། ཡོངས་འཛིན་ལེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། དབལ་མང་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན།

२३ ཚོས་མངོན་པ་མངོན་གྱི་འགྲུལ་པ་མངོན་པའི་རྒྱན། མཚོས་མངོན་པའི་དབྱེད་ས་

२༤ གྲུབ་མཐའ་ལྷན་པའི་ལྷན་ལྷན་པའི་མངོན་རྒྱན། ལྷ་ལྷ་ལོ་ལ་པའི་དོན་ཇེ།

२༥ གྲུབ་མཐའ་ལེལ་གྱི་མེ་ལོང། ལྷ་ལྷ་ལྷ་སྒོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ།

२༦ ལྷ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་དང་ཉམས་མཁུར་གཅེས་བཏུས།

२༧ ལེགས་བཤད་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་དཔེ་ཚོགས།

མཛད་པ་ལོ། འབྲེལ་སྐྱོན་པ། ས་པའ། པའ་ཚོན་བཟོད་གྲགས་པ། རྒྱལ་མཚོག་ལྷ་པའ་ཚོན་པོ། གུང་ཐང་བལྟན་པའི་སྐྱོན་མེ་སོགས།

२༨ གསོ་བ་རིག་པའི་ལོག་འབྲུགས་བེད་ལུ་ལེ་ལོང། ལྷ་སྐྱོད་སངས་རྒྱལ་རྒྱལ་མཚོ།

२༩ ཕྱིས་ཀྱི་བསྐྱབ་བཟོས་གཅེས་བཏུས། མཛད་པ་ལོ། ལྷོན་ལྷོན་ལོ་ཚོན་རྒྱལ་སྤེ། མ་ཉར་དགོ་བཤེས་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་ལྷོ་ལྷོ།

३༠ བདེ་དག་སྐྱུར་བཤེས་སྐྱུར་ལྷན་པའི་གཞུང་གཅེས་བཏུས། མཛད་པ་ལོ། མཚོ་མེས་སྐྱོ་ལ། རྒྱལ་སྐོར་ལྷན་ཤེས་རབ།

རྒྱལ་ཚོན་བཟོད་ནམས་རྩེ་མ། ས་པའ། ལྷ་ལྷ་ལོ་ལྷོ་བ། དབལ་ལོ་ལྷོ་བ། དབལ་ལོ་ལྷོ་བ། ལྷ་གཚང་ལོ་ལྷོ་བ་སོགས།

३१ བོད་ཀྱི་ལྷ་མོའི་འབྲུབ་གཞུང་ཆེ་ལག་གཅེས་བཏུས།

३२ མཁས་པ་ལྷེ་ལྷེ་མཛད་པའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་ཚོས་འབྲུང་རྒྱལ་བཟུང་བཞུགས་སོ།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་ཕྱོགས་སྐྱིག་འགན་འཛིན། ཟུང་བསྟན་སྦྱིན་པ།
དཔེ་འདིའི་ལྷ་སྐྱིག་པ་གཙོ་བོ། ཟུང་བསྟན་སྦྱིན་པ། ལྷོ་བཟང་ཚོས་དར།
མ་དཔེ་ཀམ་པ་ཉར་འཇུག་རྒྱུའི་འགན་འཛིན། དགའ་ཤར་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
དཔར་སྐྱིག་དང་དཔེ་སྐྱུན་འགན་ཁུར་བ། ལྷོ་བཟང་ཚོས་དར།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་གཅེས་བུས་པོད་ཟླེང། ལ

རི་ཚོས་ངེས་དོན་རྒྱ་མཚོ།

ཇོན་ཏུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་པ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད།

བཙུན་བྲ། དཔལ་ཇོན་ཏུན་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་སྐོར།

བོད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་ནས་ཕྱོགས་བསྐྱིགས་དང་དཔར་སྐྱུན་ལུས།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་ལྷི་ལིར་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བསྐྱུན།

ISBN 978-01-89185-07-0

9 788189 165079